ԵՐԵՎԱՆԻ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ
ԱՇԽԱՐՀԱԳՐՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ԵՐԿՐԱԲԱՆՈՒԹՅԱՆ ՖԱԿՈՒԼՏԵՏ

ԿՐԵԴԻՏԱՅԻՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳՈՎ ՈՒՍՈՒՄՆԱՌՈՒԹՅԱՆ ՈՒՂԵՑՈՒՅՑ ԵՎ ԴԱՍԸՆԹԱՑՆԵՐԻ ՏԵՂԵԿԱԳԻՐՔ

ԲԱԿԱԼԱՎՐԻ ԵՎ ՄԱԳԻՍՏՐՈՍԻ ԿՐԹԱԿԱՆ ԾՐԱԳՐԵՐՈՎ

սովորող ուսանողների համար

ԵՐԵՎԱՆ – 2009

ՆԱԽԱԲԱՆ

Սիրելի՛ ուսանողներ,

Երևանի պետական համալսարանն այս տարի բոլորեց կենսագրության 90-ամյակը: Հիմնադրման օրվանից ի վեր հայոց մայր բուհի գործունեության ուղեգիծը եղել ու մնում է համալսարանական կրթության բովանդակության և ուսման բարձր որակի ապահովումը: Այսօր ԵՊՀ-ն համազգային և տարածաշրջանային դերակատարությամբ կրթական և գիտամշակութային ինքնավար հաստատություն է, որի հիմնական առաքելությունը գիտելիքի ստեղծումը, զարգացումը և փոխանցումն է: Գլոբալացման արդի ժամանակաշրջանում քաղաքակրթության մարտահրավերները պահանջում են միջազգային չափանիշներին համապատասխան մասնագիտական պատրաստվածություն՝ կրթության որակի և բովանդակության անընդհատ կատարելագործում, բարձրագույն կրթության միջազգային չափանիշներին դրանց համապատասխանեցում:

ԵՊՀ-ում 2007/08 ուստարվանից բոլոր մասնագիտությունների գծով մագիստրոսական ծրագրերը, իսկ 2008/09 ուստարվանից նաև բակալավրի ծրագրերն իրականացվում են կրեդիտային համակարգով: Ուսուցման նոր համակարգին անցնելը բխում է Բոլոնիայի գործընթացի պահանջներից և նպատակ ունի աստիճանական անցում կատարելու ուսման կազմակերպման ուսանողամետ համակարգին, որտեղ ուսման գործընթացի կենտրոնում ուսանողն է՝ իր անհատական կրթական կարիքներով, նախասիրություններով և ունակություններով, ապահովելով ուսումնառության ճկուն ձևերի և անհատական կրթական հետագծերի իրականացման լայն հնարավորություն:

Կրեդիտային համակարգի ներդրմամբ զգալիորեն բարելավվել է ձեզ առաջարկվող կրթական ծրագրերի կառուցվածքը և աշխատածավալը, հիմնավորված կերպով թեթևացվել լսարանային բեռնվածությունը, կրճատվել դասավանդվող առարկաների քանակը՝ իրատեսական նախադրյալներ ստեղծելով ձեր ինքնուրույն ուսումնական աշխատանքի հնարավորությունները մեծացնելու, ուսումնական ծրագրերը լավագույնս յուրացնելու և դրանցով սահմանված կրթական արդյունքները ձեռք բերելու համար:

Համալսարանում ներդրված կրեդիտային համակարգն ամբողջությամբ համատեղելի է Կրեդիտների կուտակման և փոխանցման եվրոպական համակարգի (ECTS) հետ, ինչը նորաստեղծ Եվրոպական բարձրագույն կրթության տարածքում ձեր ակադեմիական շարժունության (ուսանողական փոխանակումներ, ուսումնառության ժամանակահատվածներ օտարերկրյա բուհերում, կրթության շարունակում ավելի բարձր աստիճանում և այլն) ընդլայնման և որակավորումների ճանաչման դյուրացման գրավականն է: Իսկ դա կընդլայնի ձեր ապագա կարիերայի և մասնագիտական աշխատուժի գլոբալ շուկայում աշխատանք գտնելու հնարավորությունները:

Կրեդիտային համակարգի ներդրումը համալսարանում մեկնարկած լայնամասշտաբ կրթական բարեփոխումների սկիզբն է միայն, բարեփոխումներ, որոնք պայմանավորված են ոչ միայն Բոլոնիայի գործընթացի պահանջների ձևական կատարմամբ, այլև համալսարանում ծրագրային բարձր չափորոշիչների պահպանման և ուսման որակի բարձրացման նպատակադրությամբ, ինչի հիմնական չափանիշը մեր շրջանավարտների մասնագիտական աշխատանքով ապահովվածությունն է: Համալսարանը տարեցտարի խորացնելու և ընդլայնելու է կրեդիտային համակարգի գործառույթները՝ ձեզ համար կրթական ընտրության առավել ընդլայնված հնարավորություններ ապահովելու նպատակով:

Կրեդիտային համակարգով ուսումնառության ներկա ուղեցույցը պարունակում է ձեզ համար օգտակար տեղեկատվություն կրեդիտային համակարգի հիմնադրույթների, ուսումնական գործընթացի կազմակերպման և գիտելիքների ստուգման ու գնահատման նոր կարգի, ձեզ առաջարկվող կրթական ծրագրերի կառուցվածքի, բովանդակության և աշխատածավալների, ծրագրի բաղկացուցիչ դասընթացների և դրանցով նախանշված կրթական արդյունքների վերաբերյալ:

Հաջողություն և ամենայն բարիք եմ մաղթում ձեզ:

ՌԵԿՏՈՐ՝ **Ա. ՍԻՄՈՆՅԱՆ**

I ԲԱԺԻՆ

ԿՐԵԴԻՏԱՅԻՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳՈՎ ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ԳՈՐԾԸՆԹԱՑԻ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՄԱՆ ԿԱՐԳ

1. Ընդհանուր դրույթներ

1.1. Սույն կարգը (այսուհետ՝ կարգ) սահմանում է Երևանի պետական համալսարանում բակալավրի և մագիստրոսի պատրաստման կրթական ծրագրերի կրեդիտային հենքով ուսումնական գործընթացի կազմակերպման միասնական կանոնները:

1.2. Կարգը ներառում է ուսումնական գործընթացի կազմակերպման ընթացակարգերը, գիտելիքների ստուգման և գնահատման համակարգը, ակադեմիական առաջադիմության չափանիշները, ինչպես նաև եզրափակիչ ատեստավորման կազմակերպման ընթացակարգը:

1.3. Կարգում տրված են նաև կրեդիտային համակարգում գործածվող առանձին տերմիններ, նկարագրված են համակարգի բնութագրիչները, բնորոշ գործառույթները և ընթացակարգերը:

2. Կրեդիտային համակարգի ընդհանուր նկարագիրը

2.1. Կրեդիտային համակարգի հիմնադրույթները

Համաեվրոպական ECTS[1] կրեդիտային համակարգի հետևյալ սահմանումները և դրույթները ընդունված են Հայաստանի բարձրագույն կրթության համակարգում և գործում են ԵՊՀ բակալավրի և մագիստրոսի կրթական ծրագրերում:

1. ***Կարողությունը*** գիտելիքի, իմացության և ունակությունների դինամիկ համակցություն է, որի ձևավորումը կրթական ծրագրի հիմնական նպատակն է: Այն կարող է լինել մասնագիտական (առանձնահատուկ ուսման տվյալ բնագավառի համար) և ընդհանուր:
2. ***Կրթական արդյունքն*** այն է, ինչ պետք է գիտենա, հասկանա և (կամ) կարողանա անել ուսանողն ուսումնառության ավարտին: Կրթական արդյունքը զուգակցվում է համապատասխան գնահատման չափանիշով, որը հնարավորություն է տալիս դատելու դասընթացով սահմանված կրթական արդյունքի ձեռքբերման վերաբերյալ: Կրթական արդյունքը և գնահատման չափանիշը միասին սահմանում են կրեդիտի շնորհման պահանջները:
3. ***Կրթական (ուսումնական) մոդուլը*** ուսումնական ծրագրի ամենափոքր, համեմատաբար ինքնուրույն միավորն է, որի համար կրեդիտ է տրվում: Կրթական մոդուլի ուսուցման տևողությունը 1 կիսամյակ է՝ դրանով սահմանված կրթական արդյունքների պարտադիր գնահատմամբ: Կրթական մոդուլին հատկացված կրեդիտները ուսանողին շնորհվում են ամբողջությամբ, այլ ոչ թե առանձին մասերով:
4. ***ECTS կրեդիտը*** դասընթացն (կրթական մոդուլը) ավարտելու և դրա ելքային կրթական արդյունքները ձեռք բերելու համար ուսանողից պահանջվող ուսումնառության ժամաքանակով արտահայտված բեռնվածքի չափման համընդունելի միավոր է, որը տրվում է ուսանողին դասընթացով նախանշված կրթական արդյունքների դրական գնահատումից հետո:

[1] Կրեդիտների փոխանցման և կուտակման եվրոպական համակարգ:

5. ***ECTS կրեդիտի կարևորագույն հատկանիշներն են.***
   - ECTS կրեդիտով սահմանվող ուսումնական բեռնվածքը ներառում է ուսանողի լսարանային, արտալսարանային և ինքնուրույն իրականացվող բոլոր տեսակի ուսումնական աշխատանքները, այդ թվում՝ մասնակցությունը դասախոսություններին, սեմինար և գործնական պարապմունքներին, լաբորատոր աշխատանքներին և պրակտիկաներին, կուրսային և ավարտական աշխատանքների կատարումը, քննություններին նախապատրաստվելը և դրանք հանձնելը, անհատական հետազոտությունը և այլն,
   - կրեդիտը չափում է ուսանողի միայն ուսումնական բեռնվածքը և չի գնահատում դասընթացի կամ կրթական մոդուլի բարդության աստիճանը, կարևորությունը և մակարդակը կրթական ծրագրում կամ ուսանողի կողմից դրա յուրացման որակը (գնահատականը),
   - կրեդիտը ուսանողին տրվում է միայն կրթական մոդուլով նախանշված ելքային կրթական արդյունքի գնահատման շեմային չափանիշները բավարարելուց հետո: Ուսանողը վաստակում է կրթական մոդուլին հատկացված կրեդիտների լրիվ քանակը՝ քննական արդյունքների (գնահատականների կամ գնահատման միավորների) հետ միասին,
   - ECTS կրեդիտը չի չափում դասախոսի ուսումնական գործունեության (դասավանդման) աշխատածավալը: Այն չափում է ուսանողի ուսումնական աշխատանքի (ուսումնառության) ծավալը,
   - կրեդիտը չի փոխարինում ուսանողի՝ թվանշաններով գնահատմանը, իսկ ուսանողի վաստակած կրեդիտների քանակը չի որոշվում նրա ստացած թվանշաններով (գնահատման միավորներով),
   - կրեդիտը չի արտահայտում ուսանողի ստացած գիտելիքի որակը, այն չափվում է գնահատականներով:
6. ***Կրեդիտային համակարգը*** ուսումնական գործընթացի կազմակերպման, ակադեմիական կրեդիտների միջոցով ուսումնառության արդյունքների հաշվառման (արժևորման), կուտակման և փոխանցման համակարգ է, որտեղ համապատասխան որակավորումը շնորհվում է կրթական ծրագրով սահմանված կրեդիտների անհրաժեշտ բովանդակության և քանակի ձեռքբերումից հետո:
7. ***Կրեդիտների փոխանցման և կուտակման ECTS համակարգը*** միասնական համաեվրոպական կրեդիտային համակարգ է, որտեղ ուսանողի լրիվ ուսումնական բեռնվածքը 1 ուստարում գնահատվում է 60 ECTS կրեդիտ: Այն նախատեսված է Եվրոպական բարձրագույն կրթության տարածքում ուսանողների ձեռք բերած կրթական արդյունքների չափման, պաշտոնական ճանաչման և բուհից բուհ փոխանցումը դյուրացնելու համար:
8. ***ECTS համակարգի կարևորագույն հատկանիշներն են.***
   - կիսամյակը, ուսումնական տարին կամ ուսումնառության լրիվ ծրագիրը հաջողությամբ ավարտելու համար ուսանողը պետք է վաստակի կրթական ծրագրով սահմանված կրեդիտների անհրաժեշտ քանակը,

– կրեդիտներ հատկացվում են կրթական ծրագրի՝ գնահատման ենթակա բոլոր բաղկացուցիչներին՝ դասընթացներին, կրթական մոդուլներին, պրակտիկաներին, կուրսային և ավարտական աշխատանքներին և այլն,
– կրթական ծրագիրը և դրա առանձին բաղկացուցիչները բնութագրող բոլոր պայմանները՝ ծրագրի նպատակը և ավարտական պահանջները, դասընթացների ելքային կրթական արդյունքները և հատկացված կրեդիտները, ուսումնառության, դասավանդման և գնահատման մեթոդները և այլն, հրապարակվում են նախապես և հասանելի են դրանցից օգտվողներին (ուսանողներին և դասախոսներին)։

2.2. Կրեդիտային համակարգի հիմնական գործառույթները

2.2.1. Կրեդիտային համակարգի հիմնական գործառույթները երկուսն են՝

ա) *կրեդիտների փոխանցում.*
այս գործառույթը ենթադրում է ուսումնական ծրագրի (պլանի) բոլոր դասընթացների և կրթական մոդուլների աշխատածավալների արտահայտում կրեդիտների օգնությամբ, ինչը հնարավոր է դարձնում կրեդիտներով չափված կրթական արդյունքի փոխանցումը ծրագրերի և բուհերի միջև,

բ) *կրեդիտների կուտակում.*
այս գործառույթի իրականացումը ենթադրում է կրթական կրեդիտների աստիճանական կուտակման գործընթացի առկայություն, ինչն իրականացվում է ուսանողի անհատական ուսումնական ծրագրի օգնությամբ[2]։

Նշված գործառույթները բնութագրվում են մի շարք հատկանիշներով և ուղեկցվում համապատասխան ընթացակարգերով։

2.2.2. *Կրեդիտների փոխանցման* գործառույթի հիմնական հատկանիշներն են.

– գործում են մոդուլացված ուսումնական ծրագրեր, որոնց բոլոր բաղադրամասերի (դասընթացներ, կրթական մոդուլներ, կուրսային և ավարտական աշխատանքներ, պրակտիկաներ և այլն) աշխատածավալները տրված են ուսանողի լրիվ ուսումնական բեռնվածությունը (լսարանային, արտալսարանային և ինքնուրույն աշխատանք) արտահայտող ECTS կրեդիտներով,
– կրեդիտներով արտահայտված կրթական արդյունքների փոխադարձ ճանաչման և որոշակի թվով կրեդիտների՝ ծրագրից ծրագիր փոխանցման (տեղափոխման) հնարավորություն նույն բուհի ներսում կամ բուհերի միջև՝ ընդունող ծրագրի պահանջներին համապատասխան։

[2] Այս գործառույթի ներդրումը ԵՊՀ-ում նախատեսվում է իրականացնել 2010/11 ուստարվանից։

2.2.3. *Կրեդիտների կուտակման* գործառույթի հիմնական հատկանիշներն են.

- պարտադիր և ընտրովի դասընթացներից բաղկացած ուսումնական ծրագրեր, որոնցից յուրաքանչյուրի յուրացման հաջորդականությունը սահմանվում է դասընթացների նախապայմաններով,
- ուսանողի կողմից դասընթացների ընտրության և դրանցում ընդգրկվելու համար գրանցման ընթացակարգերի առկայություն,
- ուսանողների ուսումնառության անհատական ծրագրերի առկայություն,
- դասընթացի համար մեկից ավելի ուսումնական հոսքերի առկայության դեպքում ուսանողի կողմից դրանց ընտրության հնարավորություն՝ ելնելով դասընթացի կայացման ժամանակացույցից և (կամ) դասախոսի նախապատվությունից,
- ուսանողի կողմից ուսումնառության ինտենսիվության, հետևաբար նաև ուսումնառության ծրագրի տևողության կարգավորման հնարավորություն:

ԵՊՀ բակալավրի և մագիստրոսի պատրաստման կրթական ծրագրերում կրեդիտային համակարգի գործառույթները ներդրվում են մասնակիորեն, իսկ ամբողջական կիրարկումը նախատեսվում է 2010/11 ուստարվանից:

2.3. Ուսանողի ուսումնական բեռնվածությունը և կրթական ծրագրերի աշխատածավալը

1. ԵՊՀ-ում բակալավրի և մագիստրոսի կրթական աստիճաններում ուսանողի տարեկան ուսումնական բեռնվածությունը սահմանվում է 1800 ժամ, որը համարժեք է 60 ECTS կրեդիտի:
2. 1 ECTS կրեդիտը համարժեք է ուսանողի 30 ժամ լրիվ (լսարանային, արտալսարանային և ինքնուրույն) ուսումնական բեռնվածությանը:
3. Ուսումնական տարվա տևողությունը 40 շաբաթ է, որից 32-ը տրամադրվում է ուսումնական պարապմունքներին: Ուսումնական գործընթացը կազմակերպվում է 2 կիսամյակով՝ աշնանային և գարնանային: Ըստ այդմ, կիսամյակի ուսումնական պարապմունքների տևողությունը սահմանվում է 16 շաբաթ, բացառությամբ բակալավրի կրթական ծրագրի 8-րդ կիսամյակի, որի տևողությունը 8 շաբաթ է:
4. Ուսանողի շաբաթական ուսումնական լրիվ բեռնվածության առավելագույն չափը 45 ժամ է, որը համարժեք է 1,5 ակադեմիական կրեդիտի:
5. Բակալավրի կրթական ծրագրում ուսանողի շաբաթական լսարանային բեռնվածությունը կազմում է 24-30 ժամ[3], իսկ մագիստրոսի կրթական ծրագրում՝ 14-18 ժամ[4]:

[3] Առանց ֆիզդաստիարակության պարապմունքների:

[4] Առանց լրացական դասընթացների:

6. Առկա ուսուցման համակարգում ընդգրկված ուսանողը կիսամյակում պետք է ունենա 30 կրեդիտ ուսումնական բեռնվածություն (10% թույլատրելի շեղումով), իսկ մեկ ուսումնական տարում՝ 60 կրեդիտ։
7. Որոշ դեպքերում, ուսման բարձր առաջադիմություն ցուցաբերած ուսանողը սահմանված կարգով կարող է ստանձնել լրացուցիչ ուսումնական բեռնվածություն։
8. Բակալավրի կրթական ծրագրի ուսումնական լրիվ աշխատածավալը 240 կրեդիտ է, իսկ մագիստրոսի ծրագրինը՝ 120 կրեդիտ։

3. Դասընթացները և կրթական մոդուլները

1. Ուսումնական ծրագրում (պլանում) ներառված դասընթացները կամ կրթական մոդուլները ներկայացվում են հատկացված կրեդիտների հետ միասին։
2. Մեծածավալ դասընթացներն անհրաժեշտության դեպքում բաժանվում են 1 կիսամյակ տևողությամբ առանձին կրթական մոդուլների։
3. Դասընթացները (կրթական մոդուլները) ըստ յուրացման բնույթի բաժանվում են 2 հիմնական խմբի՝
   ա) պարտադիր դասընթացներ, որոնց յուրացումն ամրագրված է որոշակի կիսամյակներում,
   բ) կամընտրական դասընթացներ, որոնք առաջարկվող ցանկից ընտրում է ուսանողը, իսկ դրանց յուրացման կիսամյակը կարող է լինել ինչպես ամրագրված, այնպես էլ ազատ։

4. Կրեդիտների հատկացումը

1. Կրթական ծրագրի առանձին մոդուլներին կրեդիտների հատկացումը ելնում է մոդուլով սահմանված կրթական արդյունքին հասնելու համար ուսանողից պահանջվող միջին աշխատաժամանակի (լրիվ ուսումնական բեռնվածության) իրատեսական կանխատեսումից։
2. Հատկացվող կրեդիտների թվի և լսարանային (կոնտակտային) ժամերի միջև միարժեք կապ չկա։ Կրեդիտների թիվը, ինչպես արդեն նշվել է[5], կախված է նաև պարապմունքի ձևից (դասախոսություն, սեմինար, գործնական կամ լաբորատոր պարապմունք և այլն), ուսումնառության, դասավանդման և գնահատման մեթոդներից և այլն։
3. Դասընթացի ծրագիրը մշակող ուսումնական կառույցը (ամբիոնը) այնպես է պլանավորում ուսանողի ուսումնական աշխատանքը, որպեսզի դրա կատարման համար պահանջվող ժամաքանակը համապատասխանի դասընթացին հատկացված կրեդիտների ժամային համարժեքին։
4. Կրթական մոդուլին հատկացված կրեդիտները պետք է ներկայացվեն ամբողջական թվերով։

---

[5] Տե՛ս, մասնավորապես, դասընթացների կրեդիտատարության հաշվարկի սխեմաները 2007 թ. ԵՊՀ «Կրեդիտային համակարգով բակալավրի կրթական ծրագրի կառուցվածքը և բովանդակությունը» փաստաթղթում։

5. Կրթական ծրագրերի ավարտական պահանջները

5.1. Բակալավրի ծրագիր

1. Բակալավրի որակավորման աստիճան ստանալու համար ԵՊՀ ուսանողը պետք է ծրագրի կատարման արդյունքում հաջողությամբ լրացնի 240 կրեդիտ ուսումնական բեռնվածություն, որի համար հաշվարկված հանրագումարային *միջին որակական գնահատականը (ՄՈԳ)* [6] պետք է կազմի առնվազն 9,00:
2. Մինչև ծրագրի ամփոփիչ ատեստավորումն (ամփոփիչ քննություն, ավարտական աշխատանքի պաշտպանություն) ընկած ժամանակահատվածը ուսանողի ՄՈԳ-ը պետք է կազմի առնվազն 9,00: Հակառակ պարագայում, որակավորում ստանալու համար ուսանողը պետք է բարձրացնի իր առաջադիմության ցուցանիշը մինչև սահմանված նվազագույն արժեքը՝ կրկնելով անհրաժեշտ քանակությամբ դասընթացներ:
3. Բոլոր ուսանողները, մասնագիտությունից անկախ, պետք է կուտակեն մինչև 36 կրեդիտ *հումանիտար և սոցիալ-տնտեսագիտական դասընթացների կրթամասից* (այդ թվում՝ 4 կրեդիտ՝ կամընտրական դասընթացների առաջարկվող ցանկից), 10 կրեդիտ՝ *մաթեմատիկական և բնագիտական դասընթացների կրթամասից* (ներառյալ 2 կրեդիտ՝ կամընտրական դասընթացների ցանկից) և առնվազն 20 կրեդիտ՝ պրակտիկայից և եզրափակիչ ատեստավորման ձևերից:
4. Մնացած առնվազն 174 կրեդիտների բովանդակային կազմը սահմանվում է՝ ելնելով տվյալ մասնագիտությամբ բակալավրի պատրաստման ծրագրի ելքային կրթական արդյունքներով սահմանված մասնագիտական կարողությունների և հմտությունների ձեռքբերման պայմանից, և յուրաքանչյուր մասնագիտության համար տրվում է առանձին (ընդ որում, մինչև 24 կրեդիտ կարող է հատկացվել տվյալ մասնագիտության շրջանակներում որոշակի ուղղություններով մասնագիտացում իրականացնելու համար):

5.2. Մագիստրոսի ծրագիր

1. Մագիստրոսի որակավորման աստիճան ստանալու համար ԵՊՀ ուսանողը ծրագրի կատարման արդյունքում պետք է հաջողությամբ լրացնի 120 կրեդիտ ուսումնագիտական բեռնվածություն, որի համար հաշվարկված հանրագումարային *միջին որակական գնահատականը (ՄՈԳ)*[7] պետք է կազմի առնվազն 12,00:
2. Մինչև ծրագրի ամփոփիչ ատեստավորումն (մագիստրոսական ատենախոսության պաշտպանություն) ընկած ժամանակահատվածը ուսանողի ՄՈԳ-ը պետք է կազմի առնվազն 12,00: Հակառակ պարագայում, որակավորում ստանալու համար ուսանողը պետք է բարձրացնի իր առաջադիմության ցուցանիշը մինչև սահմանված նվազագույն արժեքը՝ կրկնելով անհրաժեշտ քանակությամբ դասընթացներ:

---

[6] ՄՈԳ-ի վերաբերյալ տե՛ս սույն կարգի 6.5. կետը:
[7] ՄՈԳ-ի վերաբերյալ տե՛ս սույն կարգի 6.5. կետը:

3. Բոլոր ուսանողները, մասնագիտությունից անկախ, պետք է կուտակեն առնըվազն 6 կրեդիտ՝ *ընդհանուր դասընթացների կրթամասից,* և 48 կրեդիտ՝ *հետազոտական կառուցամասից*:
4. Մնացած կրեդիտների (մինչև 66) բովանդակային կազմը սահմանվում է *մասնագիտական պարտադիր կրթամասով* և *կամընտրական դասընթացներով՝* ելնելով տվյալ մասնագիտությամբ մագիստրոսի պատրաստման ծրագրի ելքային կրթական արդյունքներով սահմանված մասնագիտական գիտելիքների և կարողությունների ձեռքբերման պայմանից, և յուրաքանչյուր ծրագրի համար տրվում է առանձին (ընդ որում, մինչև 18 կրեդիտ հատկացվում է կամընտրական դասընթացների ձևով որոշակի ուղղությամբ անհատական ուսուցում իրականացնելու համար)։

6. Գիտելիքների ստուգման և գնահատման համակարգը

6.1. Համակարգի հիմնադրույթները

1. ԵՊՀ-ում գործում է ուսանողների գիտելիքների պարբերական ստուգման և գնահատման բազմագործոն համակարգը, որի կիրարկման հիմնական նպատակներն են՝
   ա) ուսումնական կիսամյակի ընթացքում գիտելիքների անընդհատ ստուգման և գնահատման օգնությամբ կազմակերպել ուսումնառության համաչափ աշխատանքային գործընթաց, խթանել ուսանողի ինքնուրույն աշխատանքը, ուսումնառության գործընթացում ներմուծել մրցակցության տարրեր և բարելավել դասահաճախումները,
   բ) ընթացիկ քննությունների և ստուգումների իրականացման օգնությամբ ներմուծել դիագնոստիկ գնահատման տարրեր՝ գնահատման արդյունքները դասախոսների և ուսանողների կողմից օգտագործելով որպես հետադարձ կապ՝ դասավանդման և ուսումնառության շարունակական բարելավման և կատարողականի բարձրացման նպատակով, բարելավել դասընթացի արդյունարար գնահատման հիմնավորվածությունն ու արժանահավատությունը՝ գիտելիքների գնահատման գործընթացում հաշվի առնելով ուսումնառության տարբեր բաղադրիչները։
2. Գիտելիքների գնահատումը (ստուգումը) ներառում է հետևյալ բաղադրիչները.
   ա) դասընթացին ուսանողի մասնակցության գնահատում դասահաճախումների հաշվառման օգնությամբ,
   բ) դասընթացի (ուսումնական մոդուլի) ենթաբաժինների և ծրագրով նախատեսված անհատական առաջադրանքների կատարման և յուրացման ընթացիկ ստուգում և գնահատում կիսամյակի ընթացքում (ընթացիկ քննություններ և ստուգումներ),
   գ) ամբողջ դասընթացի կամ ուսումնական մոդուլի եզրափակիչ գնահատում քննաշրջանում,

դ) ստուգման արդյունքների ինտեգրում՝ դասընթացին ուսանողի մասնակցության աստիճանի, ընթացիկ և եզրափակիչ գնահատումների հիման վրա դասընթացի (ուսումնական մոդուլի) արդյունարար գնահատականի ձևավորում:

3. Ելնելով մասնագիտության ուսումնական պլանով նախատեսված դասընթացների (ուսումնական մոդուլների) աշխատածավալից, պարապմունքի ձևից, դասավանդման մեթոդներից և հաշվի առնելով դասընթացի կարևորությունը ուսանողի մասնագիտական գիտելիքների և կարողությունների ձևավորման մեջ՝ դասընթացներն ըստ գնահատման ձևի բաժանվում են 2 խմբի՝
   ա) *եզրափակիչ գնահատումով դասընթացներ,*
   բ) *առանց եզրափակիչ գնահատման դասընթացներ*:

6.2. Գնահատման մեթոդաբանությունը

6.2.1. Բակալավրի կրթական ծրագիր

Բակալավրի կրթական ծրագրում յուրաքանչյուր կիսամյակային քննաշրջանում կարող է ներառվել *եզրափակիչ գնահատումով* առավելագույնը 4 մասնագիտական դասընթաց, բացառությամբ առաջին կիսամյակի, որտեղ այդ դասընթացների քանակը սահմանափակվում է 3-ով:

1. *Եզրափակիչ գնահատումով դասընթացը* քննաշրջանի ընթացքում անցկացվող եզրափակիչ քննության հետ մեկտեղ նախատեսում է 2 ընթացիկ (միջանկյալ) քննություն: Ընթացիկ քննությունները պարտադիր կերպով անց են կացվում գրավոր, իսկ եզրափակիչ քննության ձևը՝ դասընթացը կազմակերպող ամբիոնի առաջարկությամբ հաստատում է ֆակուլտետի դեկանը:
2. *Եզրափակիչ գնահատումով դասընթացից* (ուսումնական մոդուլից) ուսանողի ստացած արդյունարար (կիսամյակային) գնահատականը/միավորը ($Գ_{արդ.}$) ձևավորվում է կիսամյակի ընթացքում՝ ըստ հետևյալ բաղադրամասերի՝
   ա) դասընթացի լսարանային պարապմունքներին ուսանողի մասնակցության աստիճանից, որը լիարժեք իրականացնելու դեպքում ուսանողը վաստակում է 4 միավոր: Դասընթացին ուսանողի մասնակցության $Գ_{մաս.}$ միավորը որոշվում է *աղյուսակ 1-ում* բերված սանդղակի չափանիշներին համապատասխան.

Աղյուսակ 1.

Մասնակցության աստիճանը (%)	Հատկացվող միավորը
91-100	4
81-90	3
71-80	2
61-70	1
≤60	0

Օրինակ 1. Եթե 32 լսարանային ժամ աշխատածավալով դասընթացից ուսանողն ունի 15 ժամ բացակայություն, ապա դասընթացին մասնակցության աստիճանը կլինի՝ $\left(1-\frac{15}{32}\right)$ *x 100% = (1 – 0,47) x 100% = 53 %: Համաձայն աղյուսակի՝* $Գ_{մաս.}$ *= 0 միավոր:*

Օրինակ 2. Եթե 64 լսարանային ժամ աշխատածավալով դասընթացից ուսանողն ունի 12 ժամ անհարգելի և 4 ժամ հարգելի բացակայություն, ապա դասընթացին մասնակցության աստիճանը կլինի՝ $\left(1-\frac{12}{64-4}\right)$ *x 100% = (1 – 0,2) x 100% = 80%: Համաձայն աղյուսակի՝* $Գ_{մաս.}$ *= 2 միավոր:*

բ) ուսուցանվող նյութի՝ ուսանողի կողմից յուրացման աստիճանի ստուգման նպատակով անցկացվող 2 ընթացիկ (միջանկյալ) քննությունների արդյունքներից ($\sum Ք_{ընթ.}$), որոնցից յուրաքանչյուրին հատկացվում է առավելագույնը 4 միավոր,

գ) եզրափակիչ քննության արդյունքից ($Ք_{եզր.}$), որը կարող է գնահատվել մինչև 8 միավոր:

Դասընթացի (ուսումնական մոդուլի) արդյունարար գնահատականը/միավորը հաշվարկվում է որպես գնահատման առանձին բաղադրամասերով վաստակած միավորների գումար՝

$$Գ_{արդ.} = Գ_{մաս.} + \sum Ք_{ընթ.} + Ք_{եզր.}:$$

Ըստ այդմ, *եզրափակիչ գնահատումով դասընթացն* ունի գնահատման հետևյալ սխեման, որտեղ տրված են գնահատման առանձին բաղադրամասերի համար սահմանված հնարավոր առավելագույն միավորները (բոլոր բաղադրամասերը գնահատվում են ամբողջ միավորներով[8]).

Աղյուսակ 2.

Գնահատման բաղադրամասը	$Գ_{մաս.}$	$Ք_{ընթ.1}$	$Ք_{ընթ.2}$	$Ք_{եզր.}$	$Գ_{արդ.}$
Միավորը	4	4	4	8	20

Օրինակ, եթե ուսանողի մասնակցությունը դասընթացին գնահատվել է 3 միավոր, դասընթացի համար նախատեսված 2 ընթացիկ քննություններից նա վաստակել է համապատասխանաբար 3 և 4 միավորներ, իսկ եզրափակիչ քննությունից՝ 6 միավոր, ապա այդ դասընթացի արդյունարար գնահատականը կլինի՝ $Գ_{արդ.}$*= 3 + 3 + 4 + 6 = 16 :*

3. Լաբորատոր աշխատանքի ձևեր ունեցող *եզրափակիչ գնահատումով դասընթացի* ընթացիկ քննությանը ուսանողի մասնակցությունը թույլատրվում է նախորդող ժամանակահատվածում նախատեսված լաբորատոր աշխատանքների առնվազն 60% կատարողականի (փորձերի կատարում և հանձնում) դեպքում: Հակառակ պարագայում ուսանողին չի թույլատրվում մասնակցել ընթացիկ քննությանը, իսկ քննական ամփոփագրում նրա անվան դիմաց դրվում է «0» միավոր:

[8] Ընթացիկ քննության մեկ առաջադրանքի արժեքը գնահատվում է առնվազն 1 միավոր, իսկ գնահատման քայլը՝ առնվազն 0,5 է:

4. *Առանց եզրափակիչ գնահատման դասընթացը* գնահատվում է կիսամյակի ընթացքում ուսումնական նյութի յուրացման աստիճանը որոշող 4 ընթացիկ ստուգումների (գնահատումների) արդյունքներով: Ընթացիկ ստուգումներն անց են կացվում կարճ հարցումների, փոքրածավալ գրավոր/ստուգողական աշխատանքների, անհատական առաջադրանքների (ռեֆերատ, էսսե և այլն) և նման կարգի այլ հանձնարարությունների կատարողականի ստուգման միջոցով: Ընթացիկ ստուգման ձևն ընտրում է դասընթացը կազմակերպող ամբիոնը:
5. *Առանց եզրափակիչ գնահատման դասընթացից* (ուսումնական մոդուլից) ուսանողի ստացած արդյունարար (կիսամյակային) գնահատականը/միավորը ($Գ_{արդ.}$) ձևավորվում է կիսամյակի ընթացքում՝ ըստ հետևյալ բաղադրամասերի՝
   ա) դասընթացի լսարանային պարապմունքներին ուսանողի մասնակցության աստիճանից՝ $Գ_{մաս.}$, որը լիարժեք իրականացնելու դեպքում ուսանողը կարող է վաստակել 4 միավոր: Մասնակցության աստիճանը գնահատվում է համաձայն *աղյուսակ 1*-ում բերված սանդղակի,
   բ) ուսուցանվող նյութի՝ ուսանողի կողմից յուրացման աստիճանի ստուգման նպատակով անցկացվող 4 ընթացիկ ստուգումների արդյունքներից ($\sum U_{ընթ.}$), որոնցից յուրաքանչյուրին հատկացվում է առավելագույնը 4 միավոր:

Դասընթացի (ուսումնական մոդուլի) արդյունարար գնահատականը/միավորը հաշվարկվում է որպես գնահատման առանձին բաղադրամասերով վաստակած միավորների գումար՝

$$Գ_{արդ.} = Գ_{մաս.} + \sum U_{ընթ.}:$$

Ըստ այդմ, *առանց եզրափակիչ գնահատման դասընթացն* ունի գնահատման հետևյալ սխեման, որտեղ տրված են գնահատման առանձին բաղադրամասերի համար սահմանված հնարավոր առավելագույն միավորները (բոլոր բաղադրամասերը գնահատվում են ամբողջ միավորներով[9]).

Աղյուսակ 3.

Գնահատման բաղադրամասը	$Գ_{մաս.}$	$U_{ընթ\ 1}$	$U_{ընթ\ 2}$	$U_{ընթ\ 3}$	$U_{ընթ\ 4}$	$Գ_{արդ.}$
Միավորը	4	4	4	4	4	20

Օրինակ, եթե ուսանողի մասնակցությունը դասընթացին գնահատվել է 2 միավոր, դասընթացի համար նախատեսված 4 ընթացիկ ստուգումներից նա վաստակել է համապատասխանաբար 3, 2, 3 և 4 միավորներ, ապա այդ դասընթացի արդյունարար գնահատականը կլինի՝ $Գ_{արդ.} = 2 + 3 + 2 + 3 + 4 = 14$*:*

[9] Ընթացիկ ստուգման մեկ առաջադրանքի արժեքը գնահատվում է առնվազն 1 միավոր, իսկ գնահատման քայլն առնվազն 0,5 է:

6. Գնահատման՝ վերը նկարագրված եղանակները կիրառվում են միայն *մասնագիտական կրթամասի* բաղկացուցիչ դասընթացների (ուսումնական մոդուլների) գնահատման համար: *Հումանիտար ու սոցիալ-տնտեսագիտական* և *մաթեմատիկական ու բնագիտական կրթամասերի* բաղկացուցիչ դասընթացների գնահատումն իրականացվում է ավանդական եղանակով (ստուգարք կամ 20 միավորանոց սանդղակով գնահատվող եզրափակիչ քննություն): Պրակտիկաները գնահատվում են ստուգարքի ձևով:

6.2.2. Մագիստրոսի կրթական ծրագիր

Մագիստրոսի կրթական ծրագրում ներառված բոլոր դասընթացները *եզրափակիչ գնահատումով դասընթացներ* են, որոնց գնահատման կառուցվածքը, սակայն, մի փոքր տարբերվում է բակալավրի կրթական ծրագրի դասընթացների գնահատման՝ վերը նկարագրված եղանակից:

1. Դասընթացը քննաշրջանի ընթացքում անցկացվող եզրափակիչ քննության հետ մեկտեղ նախատեսում է 2 ընթացիկ (միջանկյալ) քննություն, որոնցից մեկն անց է կացվում ուսանողի գրավոր աշխատանքի, իսկ մյուսը՝ բանավոր ներկայացման գնահատման հիման վրա: Եզրափակիչ քննության ձևը դասընթացը կազմակերպող ամբիոնի առաջարկությամբ հաստատում է ֆակուլտետի դեկանը:
2. Դասընթացից (ուսումնական մոդուլից) ուսանողի ստացած արդյունարար (կիսամյակային) գնահատականը/միավորը ($Գ_{արդ.}$) ձևավորվում է կիսամյակի ընթացքում՝ ըստ հետևյալ բաղադրամասերի՝
   ա) դասընթացի լսարանային պարապմունքներին ուսանողի մասնակցության աստիճանից, որը լիարժեք իրականացնելու դեպքում ուսանողը վաստակում է 4 միավոր: Դասընթացին ուսանողի մասնակցության $Գ_{մաս.}$ միավորը որոշվում է 6.2.1. կետում բակալավրի կրթական ծրագրի համար նկարագրված եղանակով (ուսումնառության անհատական ժամանակացույցով սովորող ուսանողի՝ դասընթացի մասնակցության համար տրվող միավորների քանակը հաշվարկվում է նրա ինքնուրույն աշխատանքի կատարողականի հիման վրա),
   բ) ուսուցանվող նյութի՝ ուսանողի կողմից յուրացման աստիճանի ստուգման նպատակով անցկացվող 2 ընթացիկ (միջանկյալ) քննությունների (գրավոր աշխատանք և բանավոր ներկայացում) արդյունքներից ($∑Q_{ընթ.}$), որոնց հատկացվող միավորների առավելագույն քանակը սահմանվում է 8,
   գ) եզրափակիչ քննության արդյունքից ($Q_{եզր.}$), որը կարող է գնահատվել մինչև 8 միավոր:

Դասընթացի (ուսումնական մոդուլի) արդյունարար գնահատականը/միավորը հաշվարկվում է որպես գնահատման առանձին բաղադրամասերով վաստակած միավորների գումար՝

$$Գ_{արդ.} = Գ_{մաս.} + ∑Q_{ընթ.} + Q_{եզր.}:$$

Ըստ այդմ, մագիստրոսի կրթական ծրագրում ընդգրկված դասընթացն ունի գնահատման հետևյալ սխեման, որտեղ տրված են գնահատման առանձին բաղադրամասերի համար սահմանված հնարավոր առավելագույն միավորները (բոլոր բաղադրամասերը գնահատվում են ամբողջ միավորներով).

Աղյուսակ 4.

Գնահատման բաղադրամասը	$Գ_{մաս.}$	$Ք_{ընթ.1}$	$Ք_{ընթ.2}$	$Ք_{եզր.}$	$Գ_{արդ.}$
Միավորը	4	8		8	20

3. Ընթացիկ գնահատման ձևերի միջև միավորների բաշխման քանակական հարաբերակցությունը որոշում է դասընթացը վարող դասախոսը, ինչը պարտադիր կերպով արձանագրվում է մագիստրոսական ծրագրի ուսանողի ուսումնառության ուղեցույցում զետեղված դասընթացի նկարագրության մեջ (դասընթացի ընթացիկ գնահատման կառուցվածքի փոփոխություն ուղեցույցի հրապարակումից հետո չի թույլատրվում)։
4. Գնահատման վերը նկարագրված եղանակը կիրառվում է միայն *ուսումնական կառուցամասի* բաղկացուցիչ դասընթացների (բացի *լրացական դասընթացներից*) գնահատման համար: *Հետազոտական կառուցամասի* մոդուլները, այդ թվում նաև պրակտիկաները, գնահատվում են ստուգարքի ձևով: Մագիստրոսական ատենախոսությունը գնահատվում է 20 միավորանոց սանդղակով՝ 9.2. կետում բերված գնահատման չափանիշներին համապատասխան:

6.3. Ընթացիկ և եզրափակիչ գնահատման կազմակերպումը

1. Ընթացիկ և եզրափակիչ քննությունների/ստուգումների ենթակա ուսումնական նյութի բովանդակությունը, քննությունների ձևերը, հարցաշարերը և ժամանակացույցը, ինչպես նաև գնահատման մեթոդներն ու չափանիշները տրամադրվում են ուսանողներին նախապես (կիսամյակի առաջին 2 շաբաթվա ընթացքում)։
2. Ընթացիկ և եզրափակիչ քննությունների ժամանակացույցները կազմում են ֆակուլտետները, և հաստատվում են ուսումնական աշխատանքների գծով պրոռեկտորի կողմից։ Քննությունների հաստատված ժամանակացույցի մեկ օրինակը հանձնվում է ուսումնամեթոդական վարչություն:
3. Ընթացիկ քննություններն անց են կացվում ուսումնառության կիսամյակի 7÷8-րդ և 15÷16-րդ շաբաթներում (8-րդ կիսամյակում՝ 4-րդ և 8-րդ շաբաթներում): Ընթացիկ քննությունների օրը ուսանողն ազատվում է դասերից:
4. Ընթացիկ ստուգումներն անց են կացվում յուրաքանչյուր 4 շաբաթը մեկ (8-րդ կիսամյակում՝ յուրաքանչյուր 2 շաբաթը մեկ): Ընթացիկ ստուգումն անց է կացնում տվյալ առարկան դասավանդող դասախոսը՝ առարկայի՝ դասացուցակով հատկացված ժամերին (ուսանողը չի ազատվում դասերից):
5. Եզրափակիչ քննություններն անց են կացվում կիսամյակային քննաշրջաններում՝ 17÷20-րդ շաբաթներում (8-րդ կիսամյակում՝ 9÷10-րդ շաբաթներում):
6. Քննության/ստուգման ավարտից հետո քննությունն ընդունած դասախոսը

քննական ամփոփագիրը նույն օրը ներկայացնում է դեկանատ:

7. Քննության գնահատականը հրապարակելու պահից ուսանողն իրավունք ունի այն գանգատարկելու գնահատումն իրականացրած դասախոսին կամ քննական հանձնաժողովին, իսկ վերջինիս հետ անհամաձայնության դեպքում՝ նույն օրը դիմելու դասընթացը կազմակերպող ամբիոնի վարիչին, այնուհետև նաև ֆակուլտետի դեկանին:

6.4. Գնահատման սանդղակը և նշագրումը

1. ԵՊՀ-ում ուսանողի ուսումնառության արդյունքների գնահատման համար կիրառվում է գնահատականների 20 միավորանոց սանդղակը, որը ներկայացված է ստորև.

Աղյուսակ 5.

Գնահատման արդյունարար միավորը	Գնահատականը
18-20	*«Գերազանց»*
13-17	*«Լավ»*
8-12	*«Բավարար»*
0-7	*«Անբավարար»*
0	*«Չներկայացած»*
-	*«Ստուգված» /«Չստուգված»*

Ուսանողի ստուգարքային գրքույկում և դասընթացի քննական ամփոփագրում գնահատման արդյունարար միավորի հետ մեկտեղ փակագծերում նշվում է նաև համապատասխան գնահատականը (օրինակ՝ 18 (գերազ.)):

2. Դասընթացներից, որոնցից ուսանողը վաստակել է 8-ից ցածր արդյունարար միավոր կամ գնահատվել է *«Չստուգված»*, կրեդիտներ չեն տրվում: *«Ստուգված»* գնահատման դեպքում ուսանողի օգտին *վարկանիշային միավորներ*[10] չեն գրանցվում, հետևապես այն չի ազդում ուսանողի *միջին որակական գնահատականի (ՄՈԳ)* վրա:

6.5. Ուսանողի ակադեմիական տեղեկագիրը

1. Ուսանողի ուսումնական գործունեության արդյունքներն ու առաջադիմության ցուցանիշներն ուսման որոշակի ժամանակահատվածի կամ ողջ շրջանի ընթացքում վավերագրելու համար ԵՊՀ ֆակուլտետները յուրաքանչյուր ուսանողի համար, նրա ընդունման պահից սկսած, վարում են *ակադեմիական տեղեկագիր*[11], որտեղ յուրաքանչյուր քննաշրջանից հետո գրանցվում են ուսանողի ուսումնասիրած դասընթացները և կրթական մոդուլները, վաստակած կրեդիտները և ստացած արդյունարար գնահատականներն ըստ կրթական մոդուլների և կիսամյակների: Տեղեկագիրն արտացոլում է ուսանողի կատարած ուսումնական աշխատանքի ծավալը և կրթական ձեռքբե-

[10] Վարկանիշային միավորի վերաբերյալ տե՛ս սույն կարգի 6.5. կետը:

[11] Ակադեմիական տեղեկագրի օրինակները բակալավրի և մագիստրոսի կրթական ծրագրերի համար կցված են սույն կարգին (*հավելվածներ 1 և 2*):

ռումների որակը:

2. Ուսանողի վաստակած կրեդիտները վավերագրվում և կուտակվում են նրա ակադեմիական տեղեկագրում և մնում ուժի մեջ նրա ուսումնառության ողջ շրջանում՝ անկախ ուսումնառության ընդհատումից կամ տվյալ ուսումնական ծրագրի հետագա հնարավոր փոփոխություններից:
3. Ուսանողի ուսման առաջադիմության ընդհանրացված արդյունքները ներկայացնելու համար ակադեմիական տեղեկագրում կիսամյակային արդյունքներից հետո նշվում են տվյալ կիսամյակի և մինչև ուսման տվյալ ժամանակահատվածն ուսանողի առաջադիմությունն ամբողջացնող ամփոփիչ տվյալները, որոնք ներառում են հետևյալ 4 քանակական ցուցանիշները[12]՝
   – *գումարային կրեդիտների* քանակը,
   – *գնահատված կրեդիտների* քանակը,
   – *վարկանիշային միավորները*,
   – *միջին որակական գնահատականը*:
4. *Գումարային կրեդիտը (Կ)* կրթական ծրագրի ավարտական պահանջները բավարարելու նպատակով ուսանողի վաստակած կրեդիտների գումարն է:
5. *Գնահատված կրեդիտը (ԳԿ)* գումարային կրեդիտների այն մասն է, որը գնահատված է թվային միավորներով.

$$\text{ԳԿ} = \sum \text{Կրեդիտ}_i \text{:}$$

6. *Վարկանիշային միավորը (ՎՄ)* յուրաքանչյուր կրեդիտի համար ուսանողի ստացած գնահատականների գումարն է, որը հաշվարկվում է որպես առանձին դասընթացների (մոդուլների) գնահատված կրեդիտների և դրանց արդյունարար գնահատականների արտադրյալների գումար.

$$\text{ՎՄ} = \sum \text{Կրեդիտ}_i \times \text{Գ}_{\text{արդ}i}\text{,}$$

որտեղ $\text{Գ}_{\text{արդ}i}$-ը տվյալ ուսումնական մոդուլից ստացված արդյունարար գնահատականն է:

Օրինակ, եթե ուսանողը 5, 4 և 6 կրեդիտանոց դասընթացներից գնահատվել է (վաստակել է) համապատասխանաբար 12, 16 և 19 միավոր, ապա դասընթացների այդ խմբից ուսանողի վաստակած վարկանիշային միավորը հավասար է՝
ՎՄ = 5 x 12 + 4 x 16 + 6 x 19 = 238՝ 300 հնարավորից (5 x 20 + 4 x 20 + 6 x 20):

7. *Միջին որակական գնահատականը (ՄՈԳ)* կրեդիտներով կշռված գնահատականների միջինն է, որը հաշվարկվում է վարկանիշային միավորները գնահատված կրեդիտների գումարի վրա բաժանելով (արդյունքը կլորացվում է 1/100-ի ճշտությամբ).

$$\text{ՄՈԳ} = \frac{\text{ՎՄ}}{\text{ԳԿ}} \text{:}$$

[12] Տե՛ս ակադեմիական տեղեկագրին կից օրինակը:

Օրինակ, նախորդ դեպքում դիտարկված դասընթացների խմբի համար հաշվարկված միջին որակական գնահատականը կլինի՝ ՄՈԳ = $\frac{238}{15} = 15{,}87$ *՝ 20 հնարավորից։*

8. Հաշվառվում և ակադեմիական տեղեկագրում գրանցվում են *կիսամյակային* (հաշվարկված առանձին կիսամյակի համար) և *արդյունարար* (հաշվարկված ուսման տվյալ շրջանի համար) վարկանիշային միավորները և ՄՈԳ-երը։

6.6. Ուսման առաջադիմությունը

1. Ըստ ուսման առաջադիմության՝ ուսանողները դասակարգվում են՝ *առաջադիմող*, *փորձաշրջանի կարգավիճակում գտնվող* և *հեռացման ենթակա*։
2. Ուսանողը համարվում է *առաջադիմող*, եթե՝
   ա) կիսամյակում ունի 30 կրեդիտ ուսումնական միջին բեռնվածություն (10% թույլատրելի շեղումով),
   բ) հավաքել է տվյալ կիսամյակի համար ուսումնական ծրագրով սահմանված բոլոր պարտադիր դասընթացների[13] կրեդիտները։
3. Ուսանողը համարվում է *փորձաշրջանի կարգավիճակում*, եթե չի բավարարել նախորդ կետում նշված պայմաններից որևէ մեկը, և ռեկտորատի կողմից նրան թույլատրվել է մասնակցել ակադեմիական պարտքերի մարմանը (լուծարքին)։
4. Փորձաշրջանի կարգավիճակ ունեցող ուսանողին հնարավորություն է տրվում ուղղելու թերացումներն ու բացթողումները և բարձրացնելու ուսման առաջադիմությունը ծրագրի նվազագույն պահանջներին համապատասխան։
5. Բակալավրի կրթական ծրագրի համար փորձաշրջանի տևողությունը համընկնում է ակադեմիական պարտքերի մարման (լուծարքի) շրջանի հետ, իսկ մագիստրոսի ծրագրում ուսանողին կարող է տրվել նաև լրացուցիչ ժամանակ՝ դասընթացը կրկնելու համար։
6. Փորձաշրջանի կարգավիճակում գտնվող ուսանողը համարվում է հեռացման ենթակա, եթե սահմանված ժամկետում դուրս չի գալիս այդ կարգավիճակից։ Հեռացված ուսանողի վերականգնումը կատարվում է նույն կիսամյակում՝ ուսումնառության նախորդ ընթացքում վաստակած բոլոր կրեդիտների պահպանմամբ։
7. Նույն ուսումնական բեռնվածությամբ ուսանողների ակադեմիական առաջադիմությունները համեմատվում են (ուսանողական նպաստներ, պետական, ներբուհական և այլ տեսակի կրթաթոշակներ հատկացնելիս) նրանց միջին որակական գնահատականներով, իսկ միևնույն կրթական ծրագրում ընդգրկված տարբեր ուսումնական բեռնվածություն ունեցող ուսանողներինը՝ վարկանիշային միավորներով։

[13] Տե՛ս դասընթացների ա) խումբը, բաժին 3, 3-րդ կետ։

7. Քննությունների վերահանձնումը և դասընթացի կրկնումը

1. Դասընթացին ուսանողի մասնակցության աստիճանը որոշելիս հաշվի չեն առնվում հարգելի պատճառներով բացակայության դեպքում բաց թողնված դասաժամերը, եթե այն հավաստող սահմանված կարգի բժշկական տեղեկանքը կամ դիմումը ներկայացվում է հաճախումները վերսկսելուց հետո 2 աշխատանքային օրվա ընթացքում:
2. Քննությանը կամ ստուգմանը չներկայանալը համարվում է հարգելի միայն 2 աշխատանքային օրվա ընթացքում դեկանատում գրանցված սահմանված կարգի բժշկական տեղեկանքի կամ դիմումի առկայության դեպքում:
3. Ընթացիկ (միջանկյալ) քննությունների կամ ստուգումների արդյունքների վերահանձնում, այդ թվում նաև ակադեմիական պարտքերի մարման (լուծարքի) շրջանում, չի թույլատրվում:
4. Հարգելի պատճառով ընթացիկ քննությանը կամ ստուգմանը չներկայացած ուսանողը կարող է այն հանձնել մինչև հաջորդ ընթացիկ քննությունը/ստուգումն ընկած ժամանակահատվածում (համապատասխանաբար, 2-րդ ընթացիկ քննությունը՝ մինչև եզրափակիչ քննությունը, իսկ 4-րդ ընթացիկ ստուգումը՝ մինչև քննաշրջանի սկիզբը)՝ նախապես այն համաձայնեցնելով դեկանատի և պարապող դասախոսի հետ:
5. Հարգելի պատճառներով եզրափակիչ քննությանը չներկայացած ուսանողն ակադեմիական պարտքերի մարման շրջանում կարող է վերահանձնել այն:
6. *Առանց եզրափակիչ գնահատման դասընթացի* գնահատման արդյունարար միավորի նվազագույն 8-ի շեմը չապահոված ուսանողն ակադեմիական պարտքերի մարման (լուծարքի) շրջանում պետք է վերահանձնի ամբողջ դասընթացը, սակայն նրա արդյունարար միավորը չի կարող գերազանցել անցողիկ 8-ը:

> *Օրինակ, եթե ուսանողի մասնակցությունը դասընթացին գնահատվել է 2 միավոր, դասընթացի համար նախատեսված 4 ընթացիկ ստուգումներից նա վաստակել է համապատասխանաբար 1, 1, 2 և 1 միավորներ, ապա այդ դասընթացի արդյունարար միավորը կլինի՝ $Գ_{արդ.}$= 2 + 1 + 1 + 2 + 1 = 7, որը ցածր է նվազագույն շեմային պահանջից (8 միավոր): Այս դեպքում ուսանողը պարտքերի մարման շրջանում վերահանձնում է դասընթացը (4 ընթացիկ ստուգումներով գնահատվող ուսումնական նյութը) ամբողջությամբ, սակայն նրա արդյունարար միավորն այս դեպքում չի կարող գերազանցել անցողիկ 8-ը՝ $Գ_{արդ.}$ <= 8:*

7. *Եզրափակիչ գնահատումով դասընթացի* գնահատման արդյունարար միավորի նվազագույն 8-ի շեմը չապահոված ուսանողն ակադեմիական պարտքերի մարման (լուծարքի) շրջանում պետք է վերահանձնի եզրափակիչ քննությունը՝ վերջինիս համար սահմանված 8 միավորի ձեռքբերման հնարավորությամբ:

Օրինակ, եթե ուսանողի մասնակցությունը դասընթացին գնահատվել է 2 միավոր, դասընթացի համար նախատեսված 2 ընթացիկ քննություններից նա վաստակել է համապատասխանաբար 1 և 2 միավորներ, իսկ եզրափակիչ քննությունից՝ 2 միավոր, ապա այդ դասընթացի արդյունարար գնահատականը կլինի՝ $Գ_{արդ.} = 2 + 1 + 2 + 2 = 7$, որը ցածր է նվազագույն շեմային պահանջից (8 միավոր): Այս դեպքում ուսանողը պարտքերի մարման շրջանում վերահանձնում է միայն եզրափակիչ քննությունը՝ սահմանված 8 միավորի ձեռքբերման հնարավորությամբ, իսկ արդյունարար գնահատականը փոխվում է եզրափակիչ քննության միավորների տարբերությամբ: Օրինակ, եթե եզրափակիչ քննության 2 միավորը լուծարքում բարձրացվել է մինչև 5, ապա

$$Գ_{արդ.} = 7 + (5 - 2) = 10:$$

8. Եթե մագիստրոսական ծրագրում դասընթացի գնահատման արդյունարար միավորը գտնվում է 5÷7 միավորի տիրույթում, ապա թույլատրվում է դասընթացի վերահանձնում նախորդ կետում բերված պահանջներին համապատասխան, ընդ որում՝ նույն կիսամյակի ընթացքում ուսանողն ունի յուրաքանչյուր այդպիսի դասընթաց վերահանձնելու ընդամենը մեկ հնարավորություն: 4 միավոր և ցածր արդյունք ցուցաբերած մագիստրոսական ծրագրով սովորող ուսանողը պարտավոր է կրկնել դասընթացը:
9. Ուսումնառության 1-ին կիսամյակում 2 դասընթաց չհանձնած մագիստրոսական ծրագրով սովորող ուսանողին հնարավորություն է տրվում կրկնել դասընթացները հաջորդ աշնանային կիսամյակում՝ շարունակելով ուսումը: 2-րդ և 3-րդ կիսամյակներում որևէ դասընթաց չհանձնած ուսանողը ազատվում է համալսարանից:
10. Հաջողությամբ հանձնված դասընթացների կրեդիտները կուտակվում են ուսանողի ակադեմիական տեղեկագրում և մնում ուժի մեջ՝ անկախ կիսամյակում ցածր առաջադիմությամբ պայմանավորված ուսման ընդհատման հանգամանքից:
11. Կրեդիտների կուտակման գործառույթի շնորհիվ վերանում է տարբեր պատճառներով ուսումնառությունն ընդհատած և այն վերսկսող ուսանողի կողմից կիսամյակն ամբողջությամբ կրկնելու անհրաժեշտությունը:

8. Մագիստրոսի ծրագրի ուսումնական կառուցվածքի կազմակերպման ընթացակարգը

1. Ուսումնառության առաջին կիսամյակի սկզբում մագիստրոսական ծրագրում ընդգրկված ուսանողը ծրագրի ղեկավարից ստանում է ուսումնառության իր անհատական ծրագրի ձևաթերթը, որտեղ նախապես լրացված են ուսումնական և հետազոտական կառուցվածքների բաղկացուցիչ դասընթացները և գիտակրթական մոդուլները՝ բացառությամբ կամընտրական դասընթացների:
2. Անհատական ծրագրում տրվում է դասընթացների ընտրացանկն ըստ ուսման տարիների և կիսամյակների՝ դրանց հատկացված կրեդիտների հետ միասին: Մագիստրոսի կրթական ծրագրի ուսանողների ուսումնառության անհատական ծրագրի ձևաթերթը բերված է *հավելված 3*-ում:

3. Ուսման առաջին շաբաթում ուսանողն իր ուսումնական խորհրդատուի հետ միասին լրացնում է կամընտրական դասընթացները ուսումնառության իր անհատական ծրագրում, որն այնուհետև հաստատվում է ծրագրի ղեկավարի կողմից և ներկայացվում դեկանատ:
4. Անհատական ծրագրում ներառված տվյալ կիսամյակի կամընտրական դասընթացներին ուսանողների գրանցումն իրականացվում է համապատասխան ֆակուլտետում: Բոլոր ուսանողները պետք է գրանցված լինեն մինչև տվյալ կիսամյակի 2-րդ շաբաթվա վերջը: Սահմանված վերջնաժամկետից հետո դասընթացներին մասնակցելու բոլոր տեսակի գրանցումները դադարեցվում են:
5. Հետագա կիսամյակների ընթացքում, անհրաժեշտության դեպքում, ուսանողը կարող է փոփոխություններ կատարել ուսումնառության իր անհատական ծրագրի դասընթացների ընտրացանկում՝ նախապես ստանալով ուսումնական խորհրդատուի և ծրագրի ղեկավարի համաձայնությունը: Ուսումնառության անհատական ծրագրի փոփոխությունների ձևաթերթը բերված է *հավելված 4*-ում:
6. Դասընթացի փոփոխությունը կարող է կատարվել նաև մագիստրոսական ծրագիրն իրականացնող ուսումնական ստորաբաժանման նախաձեռնությամբ, եթե տվյալ դասընթացում բավարար թվով մասնակիցներ չեն ընդգրկվել:
7. Անհատական ծրագրի փոփոխությունը ենթադրում է դասընթացի բացթողում, նոր դասընթացի ընտրություն (ավելացում) ընտրացանկում, որի իրականացման ընթացակարգը հետևյալն է.
   – ուսանողը կարող է բաց թողնել իր ընտրած դասընթացը ուսումնական խորհրդատուի համաձայնությամբ՝ մինչև պարապմունքների 2-րդ շաբաթվա վերջը,
   – տվյալ կիսամյակի 3-րդից մինչև 4-րդ շաբաթվա վերջը բացթողումը ձևակերպելու համար ուսանողը պետք է ստանա նաև դասընթացը վարող դասախոսի և ծրագրի ղեկավարի համաձայնությունը,
   – ուսանողն իր ընտրացանկում նոր դասընթաց կարող է ավելացնել ուսումնական խորհրդատուի և դասընթացը վարող դասախոսի համաձայնությամբ՝ մինչև պարապմունքների 2-րդ շաբաթվա վերջը:
8. Նախորդող կրթական աստիճանի մասնագիտության փոփոխությամբ մագիստրոսական ծրագրում ընդգրկված ուսանողների համար ուսումնառության 1-ին շաբաթվա ընթացքում կարող են նշանակվել լրացական դասընթացներ: Լրացական դասընթացներ նշանակելու հարցը համապատասխան հարցազրույցից հետո առաջադրվում է մագիստրոսական ծրագրի ղեկավարի կողմից և համաձայնեցվում մասնագիտացնող ուսումնական ստորաբաժանման հետ:
9. Ուսանողը պատասխանատու է ուսումնառության իր անհատական ծրագրի ճշտության և ամբողջականության ապահովման համար:
10. Համալսարանն իրեն իրավունք է վերապահում հանել ցանկացած դասընթացի առաջադրումը տվյալ կիսամյակում, եթե դրանում ընդգրկված չեն բավարար թվով ուսանողներ:

9. Մագիստրոսի ծրագրի հետազոտական կառուցամասի կազմակերպման ընթացակարգը

1. Կիսամյակի առաջին երկու շաբաթվա ընթացքում մագիստրոսական ծրագրի ղեկավարը կազմում և ուսանողներին է տրամադրում տվյալ կիսամյակի հետազոտական աշխատանքների պլանը (ծրագրի հետազոտական կառուցամասով նախատեսվող գիտակրթական մոդուլների կազմակերպման ժամանակացույցը)։
2. Ծրագրի հետազոտական կառուցամասով նախատեսված գիտակրթական մոդուլների կատարողականի ստուգման համար կիրառվում է ատեստավորում։ Գիտական ղեկավարի սեմինարի, ինքնուրույն գիտահետազոտական աշխատանքի և պրակտիկաների ատեստավորումը կատարում է մագիստրանտի գիտական ղեկավարը, որը լրացված ատեստավորման թերթիկը անձամբ հանձնում է դեկանատ։
3. Ուսումնառության 1-ին կիսամյակի ավարտին ծրագրի համապատասխան հետազոտական մոդուլից ատեստավորում չստացած ուսանողին հնարավորություն է տրվում շարունակելու ուսումը 2-րդ կիսամյակում՝ այդ ընթացքում կատարելով չատեստավորված մոդուլով նախատեսված անավարտ աշխատանքը։ 2-րդ և 3-րդ կիսամյակներում որևէ հետազոտական մոդուլով չատեստավորված ուսանողն ազատվում է համալսարանից։

10. Դասընթացների տեղեկագիրքը

1. Համալսարանը յուրաքանչյուր ուստարվա համար հրապարակում է *ԵՊՀ դասընթացների տեղեկագիրք* (տպագրված և/կամ կայքէջում տեղադրված էլեկտրոնային տարբերակով), որը նաև կրեդիտային համակարգով ուսումնառության ուղեցույց է։
2. *Դասընթացների տեղեկագիրքը* նախատեսված է համալսարանում իրականացվող կրթական ծրագրերի վերաբերյալ տեղեկատվությունը ուսանողներին, դասախոսական ու վարչական կազմին, ինչպես նաև լայն հանրությանը մատչելի դարձնելու համար և պարունակում է.
   ա) ընդհանուր տեղեկություն Համալսարանի վերաբերյալ՝ տեսակը և կարգավիճակը, ուսումնական ստորաբաժանումները, առաջարկվող կրթական ծրագրերը, ուսումնական գործընթացի ժամանակացույցը, ներքուհական հիմնական կանոնները (հատկապես կրեդիտների կուտակման, պաշտոնական ճանաչման և փոխանցման վերաբերյալ) և այլն,
   բ) տեղեկություն կրթական ծրագրերի վերաբերյալ.
      – ընդհանուր նկարագրությունը՝ շնորհվող որակավորումը, մուտքի շեմային պահանջները, ծրագրի նպատակները և նախանշված ելքային կրթական արդյունքները, կրթությունը շարունակելու հնարավորությունները, ծրագրի ընդհանուր կառուցվածքը և բովանդակությունը, քննական կանոնները և գնահատման կարգը, ավարտական ատեստավորման ձևերը, պրակտիկաների վերաբերյալ տեղեկատ-

վությունը և այլն,

– առանձին դասընթացի նկարագրությունը՝ դասընթացի անվանումը և նույնացման թվանիշը, ուսուցման կիսամյակը, դասընթացին հատկացված կրեդիտները (ներառյալ շաբաթական լսարանային ժամաքանակներն ըստ պարապմունքի ձևերի), դասընթացի խնդիրները՝ արտահայտված կրթական արդյունքներով և սպասվող մասնագիտական և/կամ փոխանցելի գիտելիքներով ու կարողություններով, դասընթացի համառոտագիրը (հակիրճ բովանդակությունը/թեմաները), անհրաժեշտ նախապայմանները, ուսուցման և գնահատման մեթոդներն ու չափանիշները, դասավանդման լեզուն և այլն,

գ) ընդհանուր տեղեկատվություն ուսանողների համար.

– նյութական օգնության հնարավորությունները, ուսման վարձերի զեղչման և փոխհատուցման պայմաններն ու կանոնները, գործող ուսանողական ծառայությունները, ուսանողներին հասանելի ուսումնական/լաբորատոր ենթակառուցվածքները և այլն։

11. Կրթական ծրագրերի եզրափակիչ ատեստավորումը

11.1. Բակալավրի ծրագիր

1. Ուսանողի կողմից բակալավրի ծրագրի ելքային կրթական արդյունքներին համապատասխան մասնագիտական գիտելիքների և կարողությունների ձեռքբերումը հաստատվում է ավարտական աշխատանքի կատարումով և պաշտպանությամբ և ծրագրի ավարտից հետո կազմակերպվող մասնագիտական ամփոփիչ քննությամբ, որը չի կրկնում կիսամյակային քննություններով հաստատված կրթական արդյունքների գնահատումները։
2. Ավարտական աշխատանքի թեման և ղեկավարը ընտրվում և հաստատվում են ավարտական ուստարվա առաջին 2 շաբաթվա ընթացքում, իսկ աշխատանքը կատարվում է ավարտական ուստարվա ընթացքում։
3. Ավարտական աշխատանքի պաշտպանության կազմակերպման համար հատկացվում է ուսումնառության վերջին 4 շաբաթը, որոնց ընթացքում նախատեսվում է.

   ա) աշխատանքի ներկայացումը մասնագիտացնող ուսումնական կառույցի (ամբիոնի) քննարկմանը։ Աշխատանքի հետ ներկայացվում է ղեկավարի կարծիքը, որը ներառում է կատարված աշխատանքի վերաբերյալ դրական եզրակացություն։

   բ) Ավարտական աշխատանքի նախնական քննարկում մասնագիտացնող ամբիոնում՝ աշխատանքի հեղինակի մասնակցությամբ։ Էական դիտողությունների առկայության դեպքում բակալավրի աստիճան հայցողը պարտավոր է երկշաբաթյա ժամկետում լրամշակել աշխատանքը և այն ներկայացնել լրացուցիչ քննարկման։ Դրական եզրակացության դեպքում մասնագիտացնող ամբիոնի կողմից աշխատանքը երաշխավորվում է պաշտպանության։

   գ) Մասնագիտացնող ուսումնական կառույցի (ամբիոնի) կողմից աշխա-

տանքը գրախոսության ուղարկելու կազմակերպում:

դ) Ավարտական աշխատանքի հրապարակային պաշտպանություն ամփոփիչ ատեստավորման հանձնաժողովի նիստում և բակալավրի աստիճանի շնորհում:

4. Ավարտական աշխատանքի պաշտպանությունը և մասնագիտական ամփոփիչ քննության անցկացումն իրականացվում են համաձայն ՀՀ ԿԳ նախարարության կողմից սահմանված կարգի:
5. Ավարտական աշխատանքի պաշտպանության և մասնագիտական ամփոփիչ քննության գնահատումը կատարվում է *աղյուսակ 4*-ում ներկայացված 20 միավորանոց սանդղակով:
6. Ավարտական աշխատանքի գնահատման ընդհանուր որակական չափանիշների համար սահմանվում են գնահատման միավորների հետևյալ չափաքանակները.

Աղյուսակ 6.

Թիվ	Չափանիշ	Առավելագույն միավորը
1	Ներկայացման որակը	6
2	Ձևակերպման որակը	6
3	Կատարման ինքնուրույնության աստիճանը	6
4	Արդիականությունը/նորույթը	2
	Ընդամենը՝	**20**

7. Ամփոփիչ ատեստավորման հանձնաժողովի անդամների կողմից ավարտական աշխատանքի գնահատումները կատարվում են սահմանված նմուշի գնահատման ձևաթերթում (տե՛ս *հավելված 5*):

11.2. Մագիստրոսի ծրագիր

1. Ուսանողի կողմից մագիստրոսի ծրագրի ելքային կրթական արդյունքներին համապատասխան մասնագիտական գիտելիքների և կարողությունների ձեռքբերումը հաստատվում է մագիստրոսական ատենախոսության կատարումով և պաշտպանությամբ:
2. Մագիստրոսական ատենախոսության գիտական ղեկավարի նշանակումը և թեմայի հաստատումը իրականացվում է 1-ին կիսամյակում: Համապատասխան ընթացակարգը ներառում է.
   - ծրագրի ղեկավարի հետ խորհրդատվությունների անցկացում, որոնց ընթացքում ճշգրտվում են մագիստրանտի հետազոտական հետաքրքրությունները, կազմակերպվում է հանդիպում տվյալ մագիստրոսական ծրագրի ատենախոսությունների ղեկավարների հետ,
   - գիտական ղեկավարի հետ թեմայի ընտրության վերաբերյալ խորհրդատվությունների անցկացում,
   - մագիստրոսական ատենախոսության համաձայնեցված թեմաների և գիտական ղեկավարների թեկնածությունների ներկայացում մագիստրոսական ծրագիրն իրականացնող ամբիոնի (միջամբիոնային հանձնախմբի) հաստատմանը, գիտական ղեկավարի նշանակումը և հրամանագրումը:

3. Մագիստրանտի կողմից գիտական ղեկավարի հետ համաձայնեցված ատենախոսական առաջարկի պատրաստում և ներկայացում ամբիոնում (միջամբիոնային հանձնախմբում) քննարկման և հաստատման համար, որն իրականացվում է 2-րդ կիսամյակում: Ատենախոսական առաջարկը պետք է պարունակի թեմայի բնագավառում առկա իրադրության նկարագրությունը, աշխատանքի նպատակը, ածանցյալ խնդիրների առաջադրումն ու սահմանումը, դրանց հավանական լուծումները, հետազոտական մեթոդները և գրականության ցանկը: Ատենախոսական աշխատանքի կատարումը շարունակվում է ուսուցման 3-րդ և 4-րդ կիսամյակներում:
4. Մագիստրոսական ատենախոսության պաշտպանության կազմակերպման համար հատկացվում են ուսումնառության վերջին 4 շաբաթները, որոնց ընթացքում նախատեսվում է.
   ա) ատենախոսության ներկայացում մագիստրոսական ծրագիրն իրականացնող ուսումնական ստորաբաժանման քննարկմանը պաշտպանությունից 4 շաբաթ առաջ: Ատենախոսության հետ ներկայացվում է գիտական ղեկավարի կարծիքը, որը պետք է ներառի կատարված աշխատանքի վերաբերյալ դրական եզրակացություն,
   բ) ատենախոսության նախնական քննարկում մասնագիտացնող ամբիոնում (միջամբիոնային հանձնախմբում) մագիստրոսական ծրագրի ղեկավարի, մագիստրանտի գիտական ղեկավարի և մագիստրանտի պարտադիր մասնակցությամբ մեկ շաբաթյա ժամկետում: Էական դիտողությունների առկայության դեպքում մագիստրոսի աստիճան հայցողը պարտավոր է երկշաբաթյա ժամկետում լրամշակել աշխատանքը և լրացուցիչ քննարկման ներկայացնել այն: Լրացուցիչ քննարկման արդյունքում դրական եզրակացության դեպքում մագիստրոսական ծրագիրն իրականացնող ուսումնական ստորաբաժանման կողմից ատենախոսությունը երաշխավորվում է պաշտպանության,
   գ) մագիստրոսական ծրագիրն իրականացնող ուսումնական ստորաբաժանման կողմից աշխատանքի արտաքին գրախոսության կազմակերպում, որի արդյունքում ոչ ուշ, քան պաշտպանությունից 3 օր առաջ մասնագիտացնող ամբիոնին (միջամբիոնային հանձնախմբին) է ներկայացվում ատենախոսության վերաբերյալ գրախոսականը,
   դ) մագիստրոսական ատենախոսության հրապարակային պաշտպանություն ամփոփիչ ատեստավորման հանձնաժողովի նիստում և մագիստրոսի աստիճանի շնորհում:
5. Մագիստրոսական ատենախոսության պաշտպանությունն իրականացվում է համաձայն ՀՀ ԿԳ նախարարության կողմից սահմանված կարգի:
6. Մագիստրոսական ատենախոսության գնահատումը կատարվում է *աղյուսակ 4*-ում ներկայացված 20 միավորանոց սանդղակով:
7. Մագիստրոսական ատենախոսության գնահատման ընդհանուր որակական չափանիշների համար սահմանվում են գնահատման միավորների հետևյալ չափաքանակները.

Աղյուսակ 6.

Թիվ	Չափանիշ	Առավելագույն միավորը
1	Արդիականությունը/նորույթը	6
2	Ինքնուրույնության աստիճանը	6
3	Ձևակերպման որակը	4
4	Ներկայացման որակը	4
	Ընդամենը՝	**20**

8. Ամփոփիչ ատեստավորման հանձնաժողովի անդամների կողմից մագիստրոսական ատենախոսության գնահատումները կատարվում են սահմանված նմուշի գնահատման ձևաթերթում (տե՛ս *հավելված 6*):

12. Կրեդիտների փոխանցումը

1. Այլ բուհերից ԵՊՀ բակալավրի և մագիստրոսի կրթական ծրագրեր կրեդիտները փոխանցելի են առանձին դասընթացների, դասընթացների խմբի կամ ուսումնառության որոշակի շրջանների (կիսամյակ, ուստարի) տեսքով: Փոխանցումը կատարվում է ուսանողի հայտի հիման վրա՝ երկու բուհերի փոխադարձ համաձայնությամբ՝ ECTS կրեդիտների փոխանցման կանոնների պահպանմամբ:
2. Այլ կրթական ծրագրից ԵՊՀ կրթական ծրագիր կրեդիտներ կարող են փոխանցվել, եթե դրանց բովանդակությունները միանման են, կամ առկա են բովանդակային տարբերություններ, սակայն վերջնական կրթական արդյունքները համարժեք են:
3. Այլ բուհում ԵՊՀ ուսանողի ուսումնառության որոշակի շրջանի (կիսամյակ, ուստարի) անցկացման դեպքում այդ ժամանակահատվածի ուսումնառության ծրագիրը դառնում է եռակողմ համաձայնագրի առարկա՝ ուսանողի, ԵՊՀ-ի և ընդունող բուհի միջև:
4. Կրեդիտների փոխանցման և ուսանողների միջբուհական փոխանակման գործընթացների կազմակերպման համար ԵՊՀ-ն նշանակում է *ECTS-ի բուհական համակարգող*, որի գործունեության հիմնական ոլորտները և պարտականությունների շրջանակները կանոնակարգվում են առանձին կարգով:

13. Ուսումնական խորհրդատուների ծառայությունը

1. Կրեդիտային համակարգով սովորող ուսանողներին ուսման գործընթացում օժանդակելու նպատակով ֆակուլտետները կազմակերպում են ուսումնական խորհրդատուների (կուրատորների) ծառայություն, որում ընդգրկում են մասնագիտության կամ մասնագիտությունների խմբի ուսումնական ծրագրերին քաջատեղյակ մասնագետներ:
2. Մասնագիտության կամ մասնագիտությունների խմբի ուսումնական խորհրդատուների թիվը սահմանում է ֆակուլտետը՝ ելնելով տարբեր կրթական ծրագրերում ընդգրկված ուսանողների թվի և ֆակուլտետի դասախոսական ներուժի համադրումից:

3. Ուսումնական խորհրդատուն իրականացնում է խորհրդատվական ծառայություններ մեկ կամ մի քանի հարակից մասնագիտությունների գծով և հսկում իրեն ամրագրված ուսանողների ուսումնական առաջընթացը նրանց ուսումնառության ողջ շրջանում:
4. Խորհրդատուն ներկայացնում է ուսանողների ուսումնական շահերը, ուսումնական գործընթացի հետ կապված տարաբնույթ հարցերի շուրջ նրանց համար պարբերաբար կազմակերպում խմբային և անհատական խորհրդատվություններ, օգնում դասընթացների ընտրության և անհատական ուսումնական ծրագրերի կազմման գործընթացներում:

14. Ուսանողի իրավունքներն ու պարտականությունները

1. Ուսանողը պարտավոր է՝
   - ծանոթանալ կրեդիտային համակարգով ուսուցման սույն կարգին և խստորեն հետևել դրա պահանջներին,
   - կատարել ուսումնական դասընթացների և քննությունների համար սահման-ված պահանջները,
   - կանոնավոր հաճախել իր ուսումնառության ծրագրում ընդգրկված բոլոր դասընթացներին:
2. Ուսանողն իրավունք ունի՝
   - ընտրելու տվյալ մասնագիտության (մասնագիտացման) ուսուցման համար Համալսարանի կողմից առաջադրվող կամընտրական դասընթացներ՝ ուսումնական ծրագրի պահանջներին համապատասխան,
   - միջբուհական փոխանակման և (կամ) ակադեմիական շարժունության ծրագրերի շրջանակներում ուսումնառության որոշակի շրջան (կիսամյակ, ուստարի) ուսումնառելու այլ բուհում (ներառյալ՝ օտարերկրյա),
   - փոխադրվելու մեկ այլ բուհ (ներառյալ օտարերկրյա)՝ համաձայն ՀՀ Կառավարության սահմանած կարգի,
   - ցանկացած կրթական աստիճանում ընդհատելու կամ շարունակելու ուսումնառությունը ԵՊՀ-ում՝ համաձայն գործող կարգի,
   - հիմնավորված կերպով դիմելու և ստանալու իր ակադեմիական տեղեկագիրը՝ ավարտված ուսումնառության կամ ուսումնական ծրագրի չավարտված մասի համար,
   - բակալավրի կամ մագիստրոսի աստիճանը և համապատասխան որակավորումը հաստատող ավարտական փաստաթղթի (դիպլոմի) հետ միասին անվճար ստանալու ՀՀ Կառավարության որոշմամբ հաստատված համաեվրոպական նմուշի դիպլոմի հավելված՝ երկու լեզվով՝ հայերեն և անգլերեն:

15. Եզրափակիչ դրույթներ

Սույն կարգը գործողության մեջ է դրվում 2009/10 ուստարվանից՝ ԵՊՀ բակալավրի և մագիստրոսի կրթական ծրագրերում ընդգրկված 1-ին և 2-րդ կուրսի ուսանողների ուսումնառությունը կազմակերպելու համար:

ՀԱՎԵԼՎԱԾՆԵՐ

ԵՐԵՎԱՆԻ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ

Հավելված 1.

ԱԿԱԴԵՄԻԱԿԱՆ ՏԵՂԵԿԱԳԻՐ

Բակալավրի կրթական ծրագիր

Անձնական համար	Ազգանուն անուն հայրանուն	Մասնագիտություն
125001	**Մաթևոսյան Աշոտ Կարենի**	**«Տնտեսագիտություն»**

1-ին կիսամյակ

Աշնանային կիսամյակ, 2008 թ.

Թվանիշ	Դասընթացի անվանումը	Կրեդիտ	Գնահատական	Թվային միավորներ
1401/B01	Հայոց լեզու և գրականություն-1	2	Ստ.	-
170X/B01	Ռուսաց լեզու-1	4	Ստ.	-
160X/B01	Օտար լեզու-1	4	Ստ.	-
1106/B01	Հայոց պատմության հիմնահարցեր-1	2	Ստ.	-
XX0X/B01	Համակարգչից օգտվելու հմտություններ	2	Ստ.	-
0X0X/B01	Մաթեմատիկայի հիմունքներ	2	Ստ.	-
0X0X/B01	Էկոլոգիայի և բնապահպանության հիմունքներ	2	Ստ.	-
0001/B01	Ֆիզդաստիարակություն	-	Ստ.	-
XXX/ BXX	Դասընթաց-1	4	Լավ	17
XXX/ BXX	Դասընթաց-2	4	Լավ	16
XXX/ BXX	Դասընթաց-3	4	Լավ	16

Գումարային կրեդիտներ	Գնահատված կրեդիտներ	Վարկանիշային միավորներ	Կիսամյակային ՄՈԳ
30	12	196	16.33

Ընդհանրացված արդյունքները 2008 թ. աշնանային կիսամյակից հետո

Լրացված գումարային կրեդիտներ	Լրացված գնահատված կրեդիտներ	Վարկանիշային միավորներ	Ամփոփիչ ՄՈԳ
30	**12**	**196**	**16.33**

2-րդ կիսամյակ

Գարնանային կիսամյակ, 2009 թ.

Թվանիշ	Դասընթացի անվանումը	Կրեդիտ	Գնահատական	Թվային միավորներ
170X/B02	Ռուսաց լեզու-2	4	Ստ.	-
160X/B02	Օտար լեզու-2	4	Ստ.	-
0001/B01	Ֆիզդաստիարակություն	-	Ստ.	-
1401/B02	Հայոց լեզու և գրականություն-2	2	Լավ	16
1106/B02	Հայոց պատմության հիմնահարցեր-2	2	Գեր.	19
XXX/BXX	Դասընթաց-4	6	Բավ.	12
XXX/BXX	Դասընթաց-5	6	Լավ	16
XXX/BXX	Դասընթաց-6	6	Գեր.	20

Գումարային կրեդիտներ	Գնահատված կրեդիտներ	Վարկանիշային միավորներ	Կիսամյակային ՄՈԳ
30	22	358	16.27

Ընդհանրացված արդյունքները 2009 թ. գարնանային կիսամյակից հետո

Լրացված գումարային կրեդիտներ	Լրացված գնահատված կրեդիտներ	Վարկանիշային միավորներ	Ամփոփիչ ՄՈԳ
60	**34**	**554**	**16.29**

ԵՐԵՎԱՆԻ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ
ԱԿԱԴԵՄԻԱԿԱՆ ՏԵՂԵԿԱԳԻՐ

Բակալավրի կրթական ծրագիր

Անձնական համար	Ազգանուն անուն հայրանուն	Մասնագիտություն
125001	**Մաթևոսյան Աշոտ Կարենի**	**«Տնտեսագիտություն»**

3-րդ կիսամյակ

Աշնանային կիսամյակ, 2009 թ.

Թվանիշ	Դասընթացի անվանումը	Կրեդիտ	Գնահատական	Թվային միավորներ
1107/B01	Մշակութաբանություն	2	Ստ.	-
0001/B01	Ֆիզդաստիարակություն	-	Ստ.	-
XX0X/B03	Օտար լեզու-3	4	Գեր.	19
130X/B01	Փիլիսոփայության հիմունքներ	4	Լավ	15
XXX/BXX	Դասընթաց-7	5	Բավ.	11
XXX/BXX	Դասընթաց-8	6	Բավ.	8
XXX/BXX	Դասընթաց-9	6	Գեր.	20
XXX/BXX	Դասընթաց-10	3	Գեր.	19

Գումարային կրեդիտներ	Գնահատված կրեդիտներ	Վարկանիշային միավորներ	Կիսամյակային ՄՈԳ
30	28	416	14.86

Ընդհանրացված արդյունքները 2009 թ. աշնանային կիսամյակից հետո

Լրացված գումարային կրեդիտներ	Լրացված գնահատված կրեդիտներ	Վարկանիշային միավորներ	Ամփոփիչ ՄՈԳ
90	**62**	**970**	**15.65**

4-րդ կիսամյակ

Գարնանային կիսամյակ, 2010 թ.

Թվանիշ	Դասընթացի անվանումը	Կրեդիտ	Գնահատական	Թվային միավորներ
1901/B01	Իրավագիտություն	2	Ստ.	-
0001/B01	Ֆիզդաստիարակություն	-	Ստ.	-
XXX/BXX	Դասընթաց-11	5	Բավ.	9
XXX/BXX	Դասընթաց-12	5	Լավ	16
XXX/BXX	Դասընթաց-13	6	Լավ	17
XXX/BXX	Դասընթաց-14	6	Գեր.	18
XXX/BXX	Դասընթաց-15	6	Գեր.	20

Գումարային կրեդիտներ	Գնահատված կրեդիտներ	Վարկանիշային միավորներ	Կիսամյակային ՄՈԳ
30	28	455	16.25

Ընդհանրացված արդյունքները 2010 թ. գարնանային կիսամյակից հետո

Լրացված գումարային կրեդիտներ	Լրացված գնահատված կրեդիտներ	Վարկանիշային միավորներ	Ամփոփիչ ՄՈԳ
120	**90**	**1425**	**15.83**

ԵՐԵՎԱՆԻ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ
ԱԿԱԴԵՄԻԱԿԱՆ ՏԵՂԵԿԱԳԻՐ

Բակալավրի կրթական ծրագիր

Անձնական Համար	Ազգանուն անուն հայրանուն	Մասնագիտություն
125001	**Մաթևոսյան Աշոտ Կարենի**	**«Տնտեսագիտություն»**

5-րդ կիսամյակ

Աշնանային կիսամյակ, 2010 թ.

Թվանիշ	Դասընթացի անվանումը	Կրեդիտ	Գնահատական	Թվային միավորներ
0002/B01	Քաղաքացիական պաշտպանություն	2	Ստ.	-
0002/B02	Արտակ. իրավիճ. բնակչութ. առաջին բուժօգնություն	2	Ստ.	-
XXX/BXX	Դասընթաց-16	5	Բավ.	10
XXX/BXX	Դասընթաց-17	5	Գեր.	20
XXX/BXX	Դասընթաց-18	5	Լավ	18
XXX/BXX	Դասընթաց-19	5	Լավ	17
XXX/BXX	Դասընթաց-20	6	Գեր.	16

Գումարային կրեդիտներ	Գնահատված կրեդիտներ	Վարկանիշային միավորներ	Կիսամյակային ՄՈԳ
30	26	421	16.19

Ընդհանրացված արդյունքները 2010 թ. աշնանային կիսամյակից հետո

Լրացված գումարային կրեդիտներ	Լրացված գնահատված կրեդիտներ	Վարկանիշային միավորներ	Ամփոփիչ ՄՈԳ
150	**116**	**1846**	**15.91**

6-րդ կիսամյակ

Գարնանային կիսամյակ, 2011 թ.

Թվանիշ	Դասընթացի անվանումը	Կրեդիտ	Գնահատական	Թվային միավորներ
XXX/BXX	Պրակտիկա	4	Ստ.	-
XXX/BXX	Դասընթաց-21	5	Բավ.	11
XXX/BXX	Դասընթաց-22	5	Բավ.	12
XXX/BXX	Դասընթաց-23	5	Լավ	16
XXX/BXX	Դասընթաց-24	5	Լավ	17
XXX/BXX	Դասընթաց-25	4	Գեր.	19
XXX/BXX	Կուրսային աշխատանք-25	2	Գեր.	20

Գումարային կրեդիտներ	Գնահատված կրեդիտներ	Վարկանիշային միավորներ	Կիսամյակային ՄՈԳ
30	26	396	15.23

Ընդհանրացված արդյունքները 2011 թ. գարնանային կիսամյակից հետո

Լրացված գումարային կրեդիտներ	Լրացված գնահատված կրեդիտներ	Վարկանիշային միավորներ	Ամփոփիչ ՄՈԳ
180	**142**	**2242**	**15.79**

ԵՐԵՎԱՆԻ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ

ԱԿԱԴԵՄԻԱԿԱՆ ՏԵՂԵԿԱԳԻՐ

Բակալավրի կրթական ծրագիր

Անձնական համար	Ազգանուն անուն հայրանուն	Մասնագիտություն
125001	**Մաթևոսյան Աշոտ Կարենի**	**«Տնտեսագիտություն»**

7-րդ կիսամյակ

Աշնանային կիսամյակ, 2011 թ.

Թվանիշ	Դասընթացի անվանումը	Կրեդիտ	Գնահատական	Թվային միավորներ
XXX/BXX	Դասընթաց-26	4	Լավ	13
XXX/BXX	Դասընթաց-27	4	Լավ	14
XXX/BXX	Կուրսային աշխատանք-27	2	Բավ.	12
XXX/BXX	Դասընթաց-28	5	Լավ	16
XXX/BXX	Դասընթաց-29	5	Լավ	17
XXX/BXX	Դասընթաց-30	5	Գեր.	18
XXX/BXX	Դասընթաց-31	5	Գեր.	19

Գումարային կրեդիտներ	Գնահատված կրեդիտներ	Վարկանիշային միավորներ	Կիսամյակային ՄՈԳ
30	30	482	16.07

Ընդհանրացված արդյունքները 2011 թ. աշնանային կիսամյակից հետո

Լրացված գումարային կրեդիտներ	Լրացված գնահատված կրեդիտներ	Վարկանիշային միավորներ	Ամփոփիչ ՄՈԳ
210	**172**	**2724**	**15.84**

8-րդ կիսամյակ

Գարնանային կիսամյակ, 2012 թ.

Թվանիշ	Դասընթացի անվանումը	Կրեդիտ	Գնահատական	Թվային միավորներ
XXX/BXX	Դասընթաց-32	4	Լավ	15
XXX/BXX	Դասընթաց-33	5	Լավ	16
XXX/BXX	Դասընթաց-34	5	Գեր.	20
XXXX/BXX	Ամփոփիչ մասնագիտական քննություն	4	Գեր.	20
XXXX/BXX	Ավարտական աշխատանք	12	Լավ	17

Գումարային կրեդիտներ	Գնահատված կրեդիտներ	Վարկանիշային միավորներ	Կիսամյակային ՄՈԳ
30	30	524	17.47

Ընդհանրացված արդյունքները 2012 թ. գարնանային կիսամյակից հետո

Լրացված գումարային կրեդիտներ	Լրացված գնահատված կրեդիտներ	Վարկանիշային միավորներ	Ամփոփիչ ՄՈԳ
240	**202**	**3248**	**16,08**

Ամփոփիչ արդյունքներ

Գումարային կրեդիտներ	Գնահատված կրեդիտներ	Արդյունարար վարկանիշային միավորներ	Արդյունարար ՄՈԳ
240	**202**	**3248**	**16.08**

ԱԿԱԴԵՄԻԱԿԱՆ ՏԵՂԵԿԱԳՐԻ ՎԵՐՋԸ

ԱՆՎԱՎԵՐ Է ԱՌԱՆՑ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆԻ ԿՆԻՔԻ

Տեսուչ՝ **Ֆակուլտետի դեկան՝** **Պրոռեկտոր՝**

ԵՐԵՎԱՆԻ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ

Հավելված 2.

ԱԿԱԴԵՄԻԱԿԱՆ ՏԵՂԵԿԱԳԻՐ

Մագիստրոսի կրթական ծրագիր

Անձնական համար	Ազգանուն անուն հայրանուն	Մասնագիտացում
146201	**Աբրահամյան Արմեն Սուրենի**	**«Տնտեսագիտության տեսություն»**

1-ին կիսամյակ

Աշնանային կիսամյակ, 2009 թ.

Թվանիշ	Դասընթացի անվանումը	Կրեդիտ	Գնահատական	Թվային միավորներ
1002/M01	Տեղեկատ. տեխն. մասնագիտ. հետազոտություններում	3	Լավ	16
1001/M01	Մասնագիտության արդիական հիմնախնդիրները	3	Գեր.	18
XXX /MXX	Դասընթաց -1	3	Գեր.	18
XXX /MXX	Դասընթաց - 2	3	Լավ	17
XXX /MXX	Դասընթաց - 3	3	Լավ	17
XXX /MXX	Դասընթաց - 4	3	Գեր.	18
XXX /MXX	Դասընթաց - 5	3	Գեր.	18
XXX /MXX	Դասընթաց - 6	3	Գեր.	19
XXX /MXX	Դասընթաց - 7	3	Գեր.	18
XXX/RXX	Գիտական ղեկավարի սեմինար	3	Ստ.	-

Գումարային կրեդիտներ	Գնահատված կրեդիտներ	Վարկանիշային միավորներ	Կիսամյակային ՄՈԳ
30	27	477	17.67

Ընդհանրացված արդյունքները 2009 թ. աշնանային կիսամյակից հետո

Լրացված գումարային կրեդիտներ	Լրացված գնահատված կրեդիտներ	Վարկանիշային միավորներ	Ամփոփիչ ՄՈԳ
30	**27**	**477**	**17.67**

2 -րդ կիսամյակ

Գարնանային կիսամյակ, 2010 թ.

Թվանիշ	Դասընթացի անվանումը	Կրեդիտ	Գնահատական	Թվային միավորներ
XXX /MXX	Դասընթաց - 8	3	Լավ	17
XXX /MXX	Դասընթաց - 9	3	Լավ	17
XXX /MXX	Դասընթաց - 10	3	Բավ.	12
XXX /MXX	Դասընթաց - 11	6	Լավ	16
XXX /MXX	Դասընթաց - 12		Բավ.	12
XXX /MXX	Դասընթաց - 13		Լավ	16
XXX/RXX	Գիտական ղեկավարի սեմինար	3	Ստ.	-
XXX/RXX	Գիտահետազոտական աշխատանք	3	Ստ.	-

Գումարային կրեդիտներ	Գնահատված կրեդիտներ	Վարկանիշային միավորներ	Կիսամյակային ՄՈԳ
27	21	318	15.14

Ընդհանրացված արդյունքները 2010 թ. գարնանային կիսամյակից հետո

Լրացված գումարային կրեդիտներ	Լրացված գնահատված կրեդիտներ	Վարկանիշային միավորներ	Ամփոփիչ ՄՈԳ
57	**48**	**795**	**16.56**

ԵՐԵՎԱՆԻ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ

ԱԿԱԴԵՄԻԱԿԱՆ ՏԵՂԵԿԱԳԻՐ

Մագիստրոսի կրթական ծրագիր

Անձնական համար	Ազգանուն անուն հայրանուն	Մասնագիտացում
146201	**Աբրահամյան Արմեն Սուրենի**	**«Տնտեսագիտության տեսություն»**

3-րդ կիսամյակ

Աշնանային կիսամյակ, 2010 թ.

Թվանիշ	Դասընթացի անվանումը	Կրեդիտ	Գնահատական	Թվային միավորներ
XXX /MXX	Դասընթաց - 14	3	Գեր.	19
XXX /MXX	Դասընթաց - 15	3	Լավ	15
XXX /MXX	Դասընթաց - 16	3	Գեր.	19
XXX /MXX	Դասընթաց - 17	6	Լավ	15
XXX /MXX	Դասընթաց - 18	3	Գեր.	18
XXX /MXX	Դասընթաց - 19	6	Լավ	17
XXX/RXX	Գիտական ղեկավարի սեմինար	3	Ստ.	-
XXX/RXX	Գիտահետազոտական աշխատանք	6	Ստ.	-

Գումարային կրեդիտներ	Գնահատված կրեդիտներ	Վարկանիշային միավորներ	Կիսամյակային ՄՈԳ
33	24	417	17.38

Ընդհանրացված արդյունքները 2010 թ. աշնանային կիսամյակից հետո

Լրացված գումարային կրեդիտներ	Լրացված գնահատված կրեդիտներ	Վարկանիշային միավորներ	Ամփոփիչ ՄՈԳ
90	**72**	**1212**	**16.83**

4-րդ կիսամյակ

Գարնանային կիսամյակ, 2011 թ.

Թվանիշ	Դասընթացի անվանումը	Կրեդիտ	Գնահատական	Թվային միավորներ
XXXX/RXX	Գիտական ղեկավարի սեմինար	3	Ստ.	-
XXXX/RXX	Գիտահետազոտական աշխատանք	9	Ստ.	-
XXXX/RXX	Գիտահետազոտական պրակտիկա	3	Ստ.	
XXXX/RXX	Գիտամանկավարժական պրակտիկա	3	Ստ.	-
XXXX/RXX	Մագիստր. ատենախոսություն	12	Գեր.	18

Գումարային կրեդիտներ	Գնահատված կրեդիտներ	Վարկանիշային միավորներ	Կիսամյակային ՄՈԳ
30	12	216	18.00

Ընդհանրացված արդյունքները 2011 թ. գարնանային կիսամյակից հետո

Լրացված գումարային կրեդիտներ	Լրացված գնահատված կրեդիտներ	Վարկանիշային միավորներ	Ամփոփիչ ՄՈԳ
120	**84**	**1428**	**17.00**

Ամփոփիչ արդյունքներ

Գումարային կրեդիտներ	Գնահատված կրեդիտներ	Արդյունարար վարկանիշային միավորներ	Արդյունարար ՄՈԳ
120	**84**	**1428**	**17.00**

ԱԿԱԴԵՄԻԱԿԱՆ ՏԵՂԵԿԱԳՐԻ ՎԵՐՋԸ

ԱՆՎԱՎԵՐ Է ԱՌԱՆՑ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆԻ ԿՆԻՔԻ

Տեսուչ՝ **Ֆակուլտետի դեկան՝** **Պրոռեկտոր՝**

Հավելված 3.

ԵՐԵՎԱՆԻ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ

ՄԱԳԻՍՏՐՈՍԻ ՈՒՍՈՒՄՆԱՌՈՒԹՅԱՆ ԱՆՀԱՏԱԿԱՆ ԾՐԱԳԻՐ

ՄԱՍ Ա.

Մասնագիտություն՝ «_____»

_____ Ֆակուլտետ

Ուսանող _____ *ազգանուն* _____ *անուն, հայրանուն*	**Ընդունվել է մագիստրատուրա** *« »_____ 200__ թ.*
Նախորդ որակավորում _____ *մասնագիտությունը* _____ *մասնագիտացումը* _____ *ավարտած բուհը*	**Շնորհված նախորդ որակավորումը** _____ *« »_____ 200__ թ.*
Մագիստրոսական _____ *մասնագիտությունը* _____ *մասնագիտացումը*	***«Շնորհված է մագիստրոսի որակավորում»*** *« »_____ 200__ թ.*

«Ուսանողի ուսումնառության անհատական ծրագիրը ստուգված է»

Ուսումնական խորհրդատու՝	*Ծրագրի ղեկավար՝*
_____ *ազգանուն, անուն, գիտ.աստ., կոչում*	_____ *ազգանուն, անուն, գիտ.աստ., կոչում*
_____ *ստորագրություն*	_____ *ստորագրություն*
« »_____ 200__ թ.	*« »_____ 200__ թ.*

Դասընթաց / մոդուլ		կրեդիտը/ գնահատականը		բացթողում/ ավելացում*	կիսամյակը/ տարեթիվը	
ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ԿԱՌՈՒՑԱՄԱՍ (72 կրեդիտ)						
Էրացական դասընթացներ (0 կրեդիտ)						
	Անգլերեն լեզու	0			Ա	

Ընդհանուր դասընթացներ (6 կրեդիտ)						
	Տեղեկատ. տեխնոլոգ. մասն. հետազ.	3			Ա	
	Մասնագիտ. արդիական հիմնախնդ.	3			Ա	
Մասնագիտական պարտադիր դասընթացներ (48 կրեդիտ)						
Կամընտրական դասընթացներ (18 կրեդիտ)						
ՀԵՏԱԶՈՏԱԿԱՆ ԿԱՌՈՒՑԱՄԱՍ (48 կրեդիտ)						
	Գիտական ղեկավարի սեմինար	12			Ա/Գ	
	Գիտահետազոտական աշխատանք	18			Ա/Գ	
	Գիտահետազոտական պրակտիկա	3			Գ	
	Գիտամանկավարժական պրակտիկա	3			Գ	
	Մագիստրոսական ատենախոսություն (*լրացնել թեման*)	12			Գ	
ՈՒՍՈՒՄՆԱՌՈՒԹՅԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔՈՒՄ՝ 120 կրեդիտ						

Ուսանող՝ _____

ստորագրություն

« » _____ 200__ թ.

Ծանոթություն ** - Դասընթացի բացթողման/ավելացման հաստատված ձևաթերթի պատճենը կցել սույն անհատական ծրագրին։*

ՄԱՍ Բ.

Թվանիշ	Դասընթաց / մոդուլ	Կրեդիտ	Կիսամյակ			
			I	II	III	IV
ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ԿԱՌՈՒՑԱՄԱՍ		72				
Լրացական դասընթացներ		0				
	Անգլերեն լեզու	0	0			
Ընդհանուր դասընթացներ		6				
	Տեղեկատ. տեխնոլոգ. մասնագ. հետազոտ.	3	3			
	Մասնագիտ. արդիական հիմնախնդիրները	3	3			
Մասնագիտական պարտադիր դասընթացներ		48				
Կամընտրական դասընթացներ		18				
ՀԵՏԱԶՈՏԱԿԱՆ ԿԱՌՈՒՑԱՄԱՍ		48				
	Գիտական ղեկավարի սեմինար	12	3	3	3	3
	Գիտահետազոտական աշխատանք	18		3	6	9
	Գիտահետազոտական պրակտիկա	3				3
	Գիտամանկավարժական պրակտիկա	3				3
	Մագիստրոսական ատենախոսություն	12				12
ՈՒՍՈՒՄՆԱՌՈՒԹՅԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔՈՒՄ՝		120				

Հավելված 4.

ԵՐԵՎԱՆԻ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ

ՈՒՍՈՒՄՆԱՌՈՒԹՅԱՆ ԱՆՀԱՏԱԿԱՆ ԾՐԱԳՐԻ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

(լրացվում է միայն անհրաժեշտության դեպքում)

Ֆակուլտետ՝ _____

Ուսանող	**Մագիստրոսի ծրագրի անվանումը**
_____ *ազգանուն* _____ *անուն, հայրանուն*	_____ *մասնագիտացումը* _____

«Ուսումնառության անհատական ծրագրի փոփոխությունը հաստատված է»

Ուսումնական խորհրդատու՝	*Ծրագրի ղեկավար՝*
_____ *ազգանուն, անուն, գիտ. աստ., կոչում* _____ *ստորագրություն* *« »_____ 200__ թ.*	_____ *ազգանուն, անուն , գիտ. աստ., կոչում* _____ *ստորագրություն* *« »_____ 200__ թ.*

Կրթական մոդուլի թվանիշը և անվանումը		**կրեդիտը**	**բացթողում/ ավելացում**	**կիսամյակը/ տարեթիվը**	
	Ընդամենը		**կրեդիտ**		

Ուսանող՝ _____

ստորագրություն

« »_____ 200__ թ.

Հավելված 5.

ԵՐԵՎԱՆԻ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ

Ավարտական աշխատանքի պաշտպանության

ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ԹԵՐԹԻԿ

Ուսանող՝

Ազգանուն անուն հայրանուն _____

Մասնագիտություն, խումբ _____

Ավարտական աշխատանքի թեման _____

_____

Ավարտական աշխատանքի ղեկավար_____

(ազգանուն, անուն, գիտ. աստ., կոչում)

Ամփոփիչ ատեստավորման հանձնաժողովի նախագահ՝

Ազգանուն անուն _____

Գիտական աստիճան, կոչում _____

Պաշտոնը _____

Ավարտական աշխատանքի գնահատման արդյունքներն ըստ սահմանված որակական չափանիշների

Թիվ	Հանձնաժողովի անդամներ *(ազգանուն,անուն)*	Գնահատման միավորն ըստ սահմանված որակական չափանիշների				Ստորագրություն
		1	2	3	4	
1						
2						
3						
4						
5						
6						
7						
Գնահատման միջին միավորը						

Գնահատման սանդղակն ըստ որակական չափանիշների

Թիվ	Որակական չափանիշը	Գնահատման միավորի սահմանված չափաքանակը	Գնահատման միջին միավորը	Գումարային միավորը	Գնահատականը
1	Ներկայացման որակը	6			
2	Ձևակերպման որակը	6			
3	Կատարման ինքնուրույնության աստիճանը	6			
4	Արդիականությունը /նորույթը	2			

Գնահատականը ըստ գումարային միավորի

Գումարային միավորը	0...7	8...12	13...17	18...20
Գնահատականը	*«անբավարար»*	*«բավարար»*	*«լավ»*	*«գերազանց»*

Ամփոփիչ ատեստավորման հանձնաժողովն որոշում է՝

1) Բակալավրի որակավորման աստիճան (դիպլոմ) շնորհելու վերաբերյալ

_____

Շնորհել / Չշնորհել (լրացնել)

Հանձնաժողովի նախագահ _____

ստորագրություն

« »_____ 200__ թ.

Հավելված 6.

ԵՐԵՎԱՆԻ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ

Մագիստրոսական ատենախոսության պաշտպանության

ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ԹԵՐԹԻԿ

Ուսանող՝

Ազգանուն անուն հայրանուն _____

Մասնագիտություն, խումբ _____

Ատենախոսության թեման _____

_____

Գիտական ղեկավար _____

(ազգանուն, անուն, գիտ. աստ., կոչում)

Ամփոփիչ ատեստավորման հանձնաժողովի նախագահ՝

Ազգանուն անուն _____

Գիտական աստիճան, կոչում _____

Պաշտոնը _____

Ատենախոսության գնահատման արդյունքներն ըստ սահմանված որակական չափանիշների

Թիվ	Հանձնաժողովի անդամը *(ազգանուն, անուն)*	Գնահատման միավորն ըստ սահմանված որակական չափանիշների				Ստորագրություն
		1	2	3	4	
1						
2						
3						
4						
5						
6						
7						
Գնահատման միջին միավորը						

Գնահատման սանդղակն ըստ որակական չափանիշների

Թիվ	Որակական չափանիշը	Գնահատման միավորի սահմանված չափաքանակը	Գնահատման միջին միավորը	Գումարային միավորը	Գնահատականը
1	Արդիականությունը /նորույթը	6			
2	Ինքնուրույնության աստիճանը	6			
3	Ձևակերպման որակը	4			
4	Ներկայացման որակը	4			

Գնահատականը ըստ գումարային միավորի

Գումարային միավորը	0...7	8...12	13...17	18...20
Գնահատականը	*«անբավարար»*	*«բավարար»*	*«լավ»*	*«գերազանց»*

Ամփոփիչ ատեստավորման հանձնաժողովը որոշում է՝

2) Մագիստրոսի որակավորման աստիճան (դիպլոմ) շնորհելու վերաբերյալ

_____

Շնորհել / Չշնորհել (լրացնել)

Հանձնաժողովի նախագահ՝ _____

ստորագրություն

« »_____ 200__ թ.

II ԲԱԺԻՆ

ԲԱԿԱԼԱՎՐԻ ԿՐԹԱԿԱՆ ԾՐԱԳԻՐ

Մաս I.

ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ԾՐԱԳԻՐԸ

1. Ուսումնական ծրագրի կառուցվածքը

Բակալավրի ուսումնական ծրագիրը ներառում է հինգ հիմնական կրթամաս՝ ընդհանուր հումանիտար և սոցիալ-տնտեսագիտական, ընդհանուր մաթեմատիկական և բնագիտական, ընդհանուր մասնագիտական և հատուկ մասնագիտական դասընթացներ, ինչպես նաև կրթական այլ մոդուլներ: Ծրագրի ընդհանուր կառուցվածքը բերված է ստորև.

«Աշխարհագրություն» մասնագիտություն

Կրթամաս	Կրեդիտներ	Դասընթաց-մոդուլների քանակը
Ընդհանուր հումանիտար և սոցիալ-տնտեսագիտական	**36**	12
պարտադիր	32	10
կամընտրական	4	2
Ընդհանուր մաթեմատիկական և բնագիտական	**8**	4
պարտադիր	8	4
կամընտրական	-	-
Ընդհանուր մասնագիտական	**146**	35
կուրսային աշխատանքներ	4	2
Հատուկ մասնագիտական դասընթացներ	**18**	3
Կրթական այլ մոդուլներ	**32**	6
ԸՆԴԱՄԵՆԸ	**240**	**62**

« Ջրաօդերևութաբանություն» մասնագիտություն

Կրթամաս	Կրեդիտներ	Դասընթաց-մոդուլների քանակը
Ընդհանուր հումանիտար և սոցիալ-տնտեսագիտական	**36**	12
պարտադիր	32	10
կամընտրական	4	2
Ընդհանուր մաթեմատիկական և բնագիտական	**8**	4
պարտադիր	8	4
կամընտրական	-	-
Ընդհանուր մասնագիտական	**170**	39
կուրսային աշխատանքներ	4	2
Կրթական այլ մոդուլներ	**26**	5
ԸՆԴԱՄԵՆԸ	**240**	**62**

«Քարտեզագրություն և կադաստրային գործ» մասնագիտություն

Կրթամաս	Կրեդիտներ	Դասընթաց-մոդուլների քանակը
Ընդհանուր հումանիտար և սոցիալ-տնտեսագիտական	**36**	12
պարտադիր	32	10
կամընտրական	4	2
Ընդհանուր մաթեմատիկական և բնագիտական	**8**	4
պարտադիր	8	4
կամընտրական	-	-
Ընդհանուր մասնագիտական	**147**	34
կուրսային աշխատանքներ	4	2
Հատուկ մասնագիտական դասընթացներ	**21**	5
Կրթական այլ մոդուլներ	**28**	5
ԸՆԴԱՄԵՆԸ	**240**	**62**

«Սերվիս» մասնագիտություն

Կրթամաս	Կրեդիտներ	Դասընթաց-մոդուլների քանակը
Ընդհանուր հումանիտար և սոցիալ-տնտեսագիտական	**28**	10
պարտադիր	24	8
կամընտրական	4	2
Ընդհանուր մաթեմատիկական և բնագիտական	**10**	5
պարտադիր	8	4
կամընտրական	2	1
Ընդհանուր մասնագիտական	**176**	41
կուրսային աշխատանքներ	4	2
Կրթական այլ մոդուլներ	**26**	5
ԸՆԴԱՄԵՆԸ	**240**	**63**

«Երկրաբանություն» մասնագիտություն

Կրթամաս	Կրեդիտներ	Դասընթաց-մոդուլների քանակը
Ընդհանուր հումանիտար և սոցիալ-տնտեսագիտական	**36**	12
պարտադիր	32	10
կամընտրական	4	2
Ընդհանուր մաթեմատիկական և բնագիտական	**6**	3
պարտադիր	6	3
կամընտրական	-	-

Ընդհանուր մասնագիտական *կուրսային աշխատանքներ*	**142** 4	30 2
Հատուկ մասնագիտական դասընթացներ	**24**	8
Կրթական այլ մոդուլներ	**28**	5
ԸՆԴԱՄԵՆԸ	**240**	**60**

Ուսանողի շաբաթական լսարանային բեռնվածությունը ծրագրում ըստ ուսումնական տարիների սահմանափակված է հետևյալ չափաքանակներով.

1-ին տարի	2-րդ տարի	3-րդ տարի	4-րդ տարի
30 ժամ*	**28 ժամ***	**26 ժամ**	**24 ժամ**

** Առանց ֆիզդաստիարակության ժամերի հաշվառման*

Ուսումնական կիսամյակի համար սահմանված է 20-շաբաթյա տևողությունը, որից 16-ը հատկացվում է տեսական ուսուցման, իսկ 4-ը՝ քննաշրջանի համար: Ուսանողը կիսամյակում պետք է ունենա 30 կրեդիտ ուսումնական բեռնվածություն (10% թույլատրելի շեղումով), իսկ մեկ ուսումնական տարում՝ 60 կրեդիտ: Ուսումնական ծրագրի լրիվ աշխատածավալը համապատասխանում է 240 կրեդիտի:

2. Ծրագրի բովանդակությունը

2.1. Ընդհանուր հումանիտար և սոցիալ-տնտեսագիտական կրթամաս

Ծրագրի ընդհանուր հումանիտար և սոցիալ-տնտեսագիտական (ՀՍՏ) կրթամասը ներառում է կրթական մոդուլների երկու փաթեթ՝ պարտադիր և կամընտրական: Դրանց առկայությունը ծրագրում նպատակաուղղված է համալսարանական կրթության ընդհանուր տեսական հենքի ձևավորմանը:

ՀՍՏ պարտադիր դասընթացներ

ՀՍՏ պարտադիր դասընթացների ցանկը ներառում է ամրագրված բովանդակային կառուցվածքով և հաշվարկված կրեդիտատարությամբ հետևյալ մոդուլ-դասընթացները.

«Աշխարհագրություն», «Ջրաօդերևութաբանություն», «Քարտեզագրություն և կադաստրային գործ», «Երկրաբանություն» մասնագիտություններ

Մոդուլ-դասընթաց	Կրեդիտ	Լսարանային ժամ (դ/գ/լ)[14]	Կիսամյակ	Գնահատման ձևը
Հայոց լեզու և գրականություն-1	*2*	*32 (8/24/0)*	*1*	*ստուգարք*
Հայոց լեզու և գրականություն-2	*2*	*32 (8/24/0)*	*2*	*քննություն*
Ռուսաց լեզու-1	*4*	*64 (0/64/0)*	*1*	*ստուգարք*

[14] Այսուհետ՝ *դ* – դասախոսություն, *գ* – գործնական կամ սեմինար պարապմունք, *լ* – լաբորատոր աշխատանք:

Ռուսաց լեզու-2	*4*	*64 (0/64/0)*	*2*	*ստուգարք*
Օտար լեզու-1[15]	*4*	*64 (0/64/0)*	*1*	*ստուգարք*
Օտար լեզու-2	*4*	*64 (0/64/0)*	*2*	*ստուգարք*
Լրացուցիչ լեզվական դասընթաց (Ռուսաց լեզու-3 կամ Օտար լեզու-3)	*4*	*64 (0/64/0)*	*3*	*քննություն*
Հայոց պատմության հիմնահարցեր-1	*2*	*32 (24/8/0)*	*1*	*ստուգարք*
Հայոց պատմության հիմնահարցեր-2	*2*	*32 (24/8/0)*	*2*	*քննություն*
Փիլիսոփայության հիմունքներ	*4*	*64 (48/16/0)*	*3*	*քննություն*
Ֆիզդաստիարակություն	*–*	*128 (0/128/0)*	*1,2,3,4*	*ստուգարք*

«Սերվիս» մասնագիտություն

Մոդուլ-դասընթաց	Կրեդիտ	Լսարանային ժամ (դ/գ/լ)[16]	Կիսամյակ	Գնահատման ձևը
Հայոց լեզու և գրականություն-1	*2*	*32 (8/24/0)*	*1*	*ստուգարք*
Հայոց լեզու և գրականություն-2	*2*	*32 (8/24/0)*	*2*	*քննություն*
Ռուսաց լեզու-1	*4*	*64 (0/64/0)*	*1*	*ստուգարք*
Ռուսաց լեզու-2	*4*	*64 (0/64/0)*	*2*	*ստուգարք*
Ռուսաց լեզու-3	*4*	*64 (0/64/0)*	*1*	*քննություն*
Հայոց պատմության հիմնահարցեր-1	*2*	*32 (24/8/0)*	*1*	*ստուգարք*
Հայոց պատմության հիմնահարցեր-2	*2*	*32 (24/8/0)*	*2*	*քննություն*
Փիլիսոփայության հիմունքներ	*4*	*64 (48/16/0)*	*3*	*քննություն*
Ֆիզդաստիարակություն	*–*	*128 (0/128/0)*	*1,2,3,4*	*ստուգարք*

ՀՍՏ կամընտրական դասընթացներ

ՀՍՏ կամընտրական դասընթացների ցանկը պարունակում է համեմատաբար ազատ բովանդակային կառուցվածքով և հաշվարկված կրեդիտատարությամբ հետևյալ մոդուլները, որոնցից ուսանողը հնարավորություն ունի ընտրելու երկուսը.

«Աշխարհագրություն», «Ջրաօդերևութաբանություն», «Երկրաբանություն» մասնագիտություններ

Մոդուլ-դասընթաց	Կրեդիտ	Լսարանային ժամ (դ/գ/լ)	Կիսամյակ	Գնահատման ձևը
Տնտեսագիտություն	2	*32 (32/0/0)*	4	*ստուգարք*
Քաղաքագիտություն				*ստուգարք*

[15] Անգլերեն, ֆրանսերեն, գերմաներեն

[16] Այսուհետ՝ *դ* – դասախոսություն, *գ* – գործնական կամ սեմինար պարապմունք, *լ* – լաբորատոր աշխատանք:

Իրավագիտություն				*ստուգարք*
Մշակութաբանություն	2	*32 (32/0/0)*	3	*ստուգարք*
Կրոնների պատմություն				*ստուգարք*

«Քարտեզագրություն և կադաստրային գործ», «Սերվիս» մասնագիտություններ

Մոդուլ-դասընթաց	Կրեդիտ	Լսարանային ժամ (դ/գ/լ)	Կիսամյակ	Գնահատման ձևը
Քաղաքագիտություն	2	*32 (32/0/0)*	4	*ստուգարք*
Իրավագիտություն				*ստուգարք*
Մշակութաբանություն	2	*32 (32/0/0)*	3	*ստուգարք*
Կրոնների պատմություն				*ստուգարք*

2.2. Ընդհանուր մաթեմատիկական և բնագիտական կրթամաս

Ծրագրի ընդհանուր մաթեմատիկական և բնագիտական (ԸՄԲ) կրթամասը նույնպես ներառում է կրթական մոդուլների երկու փաթեթ՝ պարտադիր և կամընտրական:

ԸՄԲ պարտադիր դասընթացներ

ԸՄԲ պարտադիր դասընթացների ցանկը ներառում է ամրագրված բովանդակային կառուցվածքով և հաշվարկված կրեդիտատարությամբ հետևյալ մոդուլները.

«Աշխարհագրություն», «Ջրաօդերևութաբանություն», «Քարտեզագրություն և կադաստրային գործ», «Սերվիս» մասնագիտություններ

Մոդուլ-դասընթաց	Կրեդիտ	Լսարանային ժամ (դ/գ/լ)	Կիսամյակ	Գնահատման ձևը
Համակարգչից օգտվելու հմտություններ	*2*	*32 (8/24/0)*	*1 կամ 2*	*ստուգարք*
Քաղաքացիական պաշտպանություն	*2*	*32 (24/8/0)*	*5 կամ 6*	*ստուգարք*
Արտակարգ իրավիճակներում բնակչության առաջին բուժօգնություն	*2*	*32 (8/24/0)*		*ստուգարք*
Էկոլոգիայի և բնապահպանության հիմունքներ	*2*	*32 (32/0/0)*	*1 կամ 2*	*ստուգարք*

«Երկրաբանություն» մասնագիտություն

Մոդուլ-դասընթաց	Կրեդիտ	Լսարանային ժամ (դ/գ/լ)	Կիսամյակ	Գնահատման ձևը
0002/B01-Քաղաքացիական պաշտպանություն	*2*	*32 (24/8/0)*	*5*	*ստուգարք*

0002/B02-Արտակարգ իրավիճակներում բնակչության առաջին բուժօգնություն	*2*	*32 (8/24/0)*		*ստուգարք*
0801/B01-Էկոլոգիայի և բնապահպանության հիմունքներ	*2*	*32 (32/0/0)*	*1*	*ստուգարք*

ԸՄԲ կամընտրական դասընթացներ

ԸՄԲ կամընտրական դասընթացների ցանկը պարունակում է համեմատաբար ազատ բովանդակային կառուցվածքով և հաշվարկված կրեդիտատարությամբ հետևյալ մոդուլները, որոնցից ուսանողը հնարավորություն ունի ընտրելու մեկը.

«Սերվիս» մասնագիտություն

Մոդուլ-դասընթաց	Կրեդիտ	Լսարանային ժամ (դ/գ/լ)	Կիսամյակ	Գնահատման ձևը
Մաթեմատիկայի հիմունքներ	*2*	*32 (32/0/0)*	*1 կամ 2*	*ստուգարք*
Բնագիտության ժամանակակից կոնցեպցիաներ				*ստուգարք*

2.3. Ընդհանուր մասնագիտական կրթամաս

Տնտեսագիտության ֆակուլտետը բակալավրի կրթական ծրագրով կազմակերպում է ուսուցում՝ հետևյալ մասնագիտությունների գծով.

1. «Աշխարհագրություն»,
2. «Ջրաօդերևութաբանություն»,
3. «Քարտեզագրություն և կադաստրային գործ»,
4. «Սերվիս»,
5. «Երկրաբանություն»:

Կրթական ծրագրի ընդհանուր մասնագիտական (ԸՄԴ) կրթամասը նպատակաուղղված է տվյալ մասնագիտությամբ պատրաստությունն իրականացնելու գործառույթի կատարմանը: Դրա բովանդակությունը, դասընթացների կազմը և դրանց կրեդիտատարությունը առանձին մասնագիտությունների համար բերված են ստորև.

«Աշխարհագրություն» մասնագիտություն

Մոդուլ-դասընթաց	Կրեդիտ	Լսարանային ժամ (դ/գ/լ)	Կիսամյակ	Գնահատման ձևը
0101/B01 - *Մաթեմատիկա - 1*	*3*	*48(24/24/0)*	*1*	*ստուգարք*
0101/B02 - *Մաթեմատիկա - 2*	*3*	*48(24/24/0)*	*2*	*քննություն*
0401/B01 - *Ֆիզիկա*	*3*	*48(24/0/24)*	*3*	*ստուգարք*

0601/B02 - *Քիմիա*	*3*	*48(18/0/30)*	*3*	*ստուգարք*
0901/B48 – *Աշխարհագրության ներածություն*	*2*	*32(32/0/0)*	*1*	*ստուգարք*
0901/B01- *Երկրագիտություն*	*4*	*64(40/24/0)*	*1*	*քննություն*
0903/B02- *Երկրաբանություն*	*4*	*64(40/0/24)*	*1*	*ստուգարք*
0903/B03 - *Տեղագրություն*	*3*	*48 (30/0/18)*	*1*	*քննություն*
0901/B02 - *Հողերի աշխարհագրություն հողագիտության հիմունքներով*	*4*	*64(40/0/24)*	*2*	*քննություն*
0902/B01 - *Հասարակական արտադրության հիմունքներ*	*2*	*32 (24/8/0)*	*2*	*ստուգարք*
0902/B02 - *Տնտեսական և սոցիալական աշխարհագրության ներածություն*	*3*	*48 (30/18/0)*	*2*	*քննություն*
0903/B04 - *Գեոմորֆոլոգիա*	*4*	*64 (40/24/0)*	*3*	*քննություն*
0901/B03 - *Օդերևութաբանություն և կլիմայագիտություն*	*5*	*64 (40/0/24)*	*3*	*քննություն*
0901/B04 - *Ջրաբանություն*	*5*	*64 (40/0/24)*	*4*	*քննություն*
1606/B01, 1405/B01 – *Հոգեբանություն և մանկավարժություն*	*5*	*80 (0/0/0)*	*5*	*ստուգարք*
0901/B05, 0903/B05, 0903/B06 - *Աշխարհագրական հետազոտման մեթոդներ-1*	*7*	*112 (60/22/30)*	*4*	*ստուգարք*
0902/B03 - *Աշխարհագրական հետազոտման մեթոդներ-2*	*4*	*48 (30/18/0)*	*5*	*ստուգարք*
0901/B06 - *Կենսաշխարհագրություն*	*4*	*64 (40/24/0)*	*4*	*քննություն*
0903/B07 - *Քարտեզագրություն*	*4*	*64 (40/24/0)*	*4*	*քննություն*
0902/B04 - *Բնակչության աշխարհագրություն ժողովրդագրության հիմունքներով*	*4*	*64 (40/24/0)*	*4*	*քննություն*
0901/B07 – *Լանդշաֆտագիտություն*	*4*	*64 (40/24/0)*	*5*	*քննություն*
0901/B08 - *Հնէաշխարհագրություն և մայրցամաքների ֆիզիկական աշխարհագրություն – 1*	*6*	*96 (60/36/0)*	*5*	*ստուգարք*
0902/B05 - *Գեոէկոլոգիա*	*4*	*48 (30/18/0)*	*5*	*քննություն*
0902/B06 - *Արտասահմանյան երկրների սոցիալ-տնտեսական աշխարհագրություն - 1*	*6*	*96 (60/36/0)*	*5*	*ստուգարք*
0901/B09 - *Հայաստանի ֆիզիկական աշխարհագրություն*	*6*	*96 (48/48/0)*	*6*	*քննություն*

0902/B07 - *Հայաստանի տնտեսական և սոցիալական աշխարհագրություն*	*4*	*64 (40/24/0)*	*6*	*քննություն*
0902/B08 - *Աշխարհագրության դասավանդման մեթոդիկա*	*4*	*64 (40/24/0)*	*6*	*քննություն*
0901/B10 - *Մայրցամաքների և օվկիանոսների ֆիզիկական աշխարհագրություն - 2*	*5*	*80 (50/30/0)*	*6*	*քննություն*
0902/B09 - *Արտասահմանյան երկրների սոցիալ-տնտեսական աշխարհագրություն - 2*	*5*	*80 (50/30/0)*	*6*	*քննություն*
0902/B10 - *Կայուն հասարակական զարգացման հայեցակարգ*	*2*	*24 (24/0/0)*	*7*	*ստուգարք*
0903/B08 - *Բնական աղետներ և պաշտպանության միջոցներ*	*5*	*60 (40/20/0)*	*7*	*քննություն*
0902/B11 - *Աշխարհագրական մտքի զարգացման պատմություն*	*5*	*60 (40/20/0)*	*7*	*քննություն*
0901/B11, 0902/B12, 0903/B09 - *Աշխարհագրական կանխատեսման հիմունքներ*	*6*	*72 (40/32/0)*	*7*	*ստուգարք*
0902/B13 - *Քաղաքական աշխարհագրություն*	*3*	*48(30/18/0)*	*8*	*քննություն*
0902/B14 - *Հայաստանի պատմական աշխարհագրություն*	*3*	*48(30/18/0)*	*8*	*ստուգարք*

«Ջրաօդերևութաբանություն» մասնագիտություն

Մոդուլ-դասընթաց	Կրեդիտ	Լսարանային ժամ (դ/գ/լ)	Կիսամյակ	Գնահատման ձևը
0101/B01 – *Մաթեմատիկա - 1*	*5*	*80 (40/40/0)*	*1*	*ստուգարք*
0101/B02 – *Մաթեմատիկա -2*	*4*	*64 (32/32/0)*	*2*	*քննություն*
0101/B03 – *Մաթեմատիկա - 3*	*4*	*64 (32/32/0)*	*3*	*քննություն*
0401/B01 – *Ֆիզիկա - 1*	*4*	*48 (24/0/24)*	*3*	*ստուգարք*
0401/B02 – *Ֆիզիկա - 2*	*5*	*80 (40/0/40)*	*4*	*քննություն*
0601/B02 - *Քիմիա*	*3*	*48 (24/0/24)*	*1*	*ստուգարք*
0901/B12 – *Աշխարհագրության հիմունքներ*	*4*	*64 (40/24/0)*	*1*	*քննություն*
0901/B01 – *Երկրագիտություն*	*4*	*64(40/24/0)*	*1*	*քննություն*
0901/B13 - *Գեոմորֆոլոգիա*	*4*	*64 (40/24/0)*	*2*	*ստուգարք*
0903/B10 - *Տեղագրություն գեոդեզիայի հիմունքներով*	*4*	*64 (40/0/24)*	*2*	*քննություն*
0901/B14 - *Ջրաքիմիա*	*4*	*48(30/18/0)*	*3*	*ստուգարք*
0901/B15- *Ջրաբանություն-1*	*4*	*64 (40/0/24)*	*3*	*քննություն*
0901/B16 - *Ջրաբանություն-2*	*4*	*64 (40/0/24)*	*4*	*քննություն*
0901/B17 - *Օդերևութաբանություն-1*	*4*	*64 (40/0/24)*	*3*	*քննություն*
0901/B18 - *Օդերևութաբանություն-2*	*4*	*64 (40/0/24)*	*4*	*քննություն*
0901/B07 - *Լանդշաֆտագիտություն*	*4*	*64(40/24/0)*	*4*	*քննություն*

0903/B07 - *Քարտեզագրություն*	*4*	*64 (32/32/0)*	*5*	*քննություն*
0901/B19 - *Ջրաերկրաբանություն*	*3*	*48 (30/0/18)*	*4*	*ստուգարք*
0901/B20 - *Հիդրոմետրիա*	*4*	*64 (40/0/24)*	*5*	*քննություն*
0901/B21 - *Ջրաօդերևութաբանական չափումների մեթոդներ և միջոցներ*	*4*	*64 (40/0/24)*	*5*	*ստուգարք*
0901/B22 - *Հիդրոմեխանիկա և հիդրավլիկա*	*4*	*64(40/24/0)*	*5*	*ստուգարք*
0901/B23 - *Կլիմայագիտություն*	*5*	*64(40/24/0)*	*5*	*քննություն*
0901/B24- *Ջրաօդերևութաբանական դիտարկումների վիճակագրական մշակման և վերլուծման մեթոդներ*	*6*	*96 (48/0/48)*	*5*	*քննություն*
0901/B25 - *Ջրակենսաբանություն և ջրաէկոլոգիա*	*5*	*64(40/24/0)*	*5*	*ստուգարք*
0903/B11 - *Գեոինֆորմատիկա*	*4*	*64 (32/0/32)*	*6*	*ստուգարք*
0901/B26 - *Հայաստանի աշխարհագրություն*	*4*	*64 (40/24/0)*	*6*	*քննություն*
0901/B27 - *Մայրցամաքների կլիման և ջրաբանություն*	*5*	*80(48/32/0)*	*6*	*քննություն*
0901/B28- *Գետային հոսք և ջրաբանական հաշվարկներ*	*4*	*64(40/0/24)*	*6*	*քննություն*
0901/B29 - *Հայաստանի ջրաբանություն*	*5*	*64 (40/24/0)*	*7*	*ստուգարք*
0901/B30 - *Հայաստանի կլիման*	*5*	*64 (40/24/0)*	*7*	*ստուգարք*
0901/B31 - *Ջրային ռեսուրսների համալիր օգտագործում և պահպանում*	*4*	*64 (40/24/0)*	*7*	*քննություն*
0901/B32 - *Ջրաբանական կանխատեսումներ*	*4*	*64 (40/24/0)*	*7*	*քննություն*
0901/B33– *Շրջակա միջավայրի պահպանության և ջրաօդերևութաբանական ասպեկտներ*	*4*	*48 (30/18/0)*	*8*	*քննություն*
0901/B34– *Ջրակլիմայական գլոբալ փոփոխություններ*	*4*	*48 (30/18/0)*	*8*	*ստուգարք*

«Քարտեզագրություն և կադաստրային գործ» մասնագիտություն

Մոդուլ-դասընթաց	**Կրեդիտ**	**Լսարանային ժամ (դ/գ/լ)**	**Կիսամյակ**	**Գնահատման ձևը**
0101/B01 - *Մաթեմատիկա - 1*	*6*	*96(48/48/0)*	*1*	*ստուգարք*
0101/B02 - *Մաթեմատիկա - 2*	*6*	*96(48/48/0)*	*2*	*քննություն*
0401/B02 - *Ֆիզիկա*	*4*	*64(32/0/32)*	*3*	*ստուգարք*
0903/B12 *Երկրագիտություն*	*2*	*32(32/0/0)*	*1*	*քննություն*
0903/B03- *Տեղագրություն*	*6*	*96 (48/48/0)*	*1*	*քննություն*
0903/B13 - *Հողերի աշխարհագրություն հողագիտության հիմունքներով*	*2*	*32(24/8/0)*	*3*	*քննություն*
0903/B14 - *Գեոդեզիական հանույթ*	*4*	*64(32/32/0)*	*2*	*քննություն*
0903/B15 - *Գեոինֆորմատիկա և գեոինֆորմացիոն քարտեզագրության ներածություն*	*4*	*64(32/0/32)*	*2*	*քննություն*

0903/B16 - *Կադաստրային գործի ներածություն*	*2*	*32(24/8/0)*	*1*	*ստուգարք*
0903/B17 - *Նիվելիրացում*	*5*	*64(32/32/0)*	*3*	*քննություն*
0903/B18 - *Քարտեզագիտություն*	*5*	*80(32/0/48)*	*3*	*քննություն*
0903/B19 - *ՀՀ քաղաքացիական իրավունք*	*4*	*48(32/16/0)*	*3*	*քննություն*
0903/B20 - *Տվյալների հենք*	*4*	*64(32/0/32)*	*4*	*քննություն*
0903/B21 - *Գեոմորֆոլոգիա երկրաբանության հիմունքներով*	*5*	*80 (50/0/30)*	*4*	*քննություն*
0903/B22 - *Պետական գեոդեզիական ցանցի ստեղծումը, կարգերը և մեթոդները*	*4*	*64(32/32/0)*	*4*	*քննություն*
0903/B23 – *Ինժեներային երկրաբանություն և գրունտագիտություն*	*4*	*64(32/32/0)*	*4*	*ստուգարք*
0903/B24 - *Մաթեմատիկական քարտեզագրություն*	*4*	*64(32/32/0)*	*4*	*քննություն*
0903/B25 - *Ձեռնարկությունների էկոնոմիկա*	*3*	*48 (30/18/0)*	*5*	*ստուգարք*
0903/B26 - *Քարտեզների նախագծում և կազմում*	*4*	*64(32/32/0)*	*5*	*քննություն*
0903/B27 - *Գեոէկոլոգիան կադաստրային գործում*	*3*	*48 (30/18/0)*	*5*	*քննություն*
0903/B28 - *Տնտեսագիտություն*	*3*	*48 (30/18/0)*	*4*	*ստուգարք*
0903/B29 - *Կառուցապատված տարածքների կադաստր*	*5*	*64(32/32/0)*	*5*	*քննություն*
0903/B30 - *Հանքային ռեսուրսների կադաստր և մոնիթորինգ*	*5*	*64(32/32/0)*	*5*	*քննություն*
0903/B31 - *ՀՀ ծառայողական իրավունք*	*4*	*64(32/32/0)*	*5*	*ստուգարք*
0903/B32 - *Լանդշաֆտագիտություն և լանդշաֆտային պլանավորում*	*4*	*64(32/32/0)*	*5*	*ստուգարք*
0903/B33 - *Հողակադաստրային գեոդեզիական աշխատանքներ*	*3*	*48 (30/18/0)*	*6*	*քննություն*
0903/B34 - *ՀՀ ֆիզիկական աշխարհագրություն*	*4*	*64(32/32/0)*	*6*	*քննություն*
0903/B35 - *Բիզնեսի կազմակերպում և կառավարում*	*3*	*48 (30/18/0)*	*6*	*ստուգարք*
0903/B36 - *Անշարժ գույքի էկոնոմիկա և պլանավորում*	*4*	*64(32/32/0)*	*6*	*ստուգարք*

0903/B37 - *Հողային կադաստր և հողերի մոնիթորինգ*	*4*	*64(32/32/0)*	*6*	*քննություն*
0903/B38 - *ՀՀ հողային իրավունք*	*4*	*64(32/32/0)*	*6*	*քննություն*
0903/B39 - *Քարտեզների ձևավորում և համակարգչային դիզայն*	*11*	*128(80/48/0)*	*7*	*քննություն*
0903/B40 - *ՀՀ վարչական իրավունք*	*5*	*64(32/32/0)*	*7*	*ստուգարք*
0903/B41 - *Թվային քարտեզագրություն*	*6*	*96(40/56/0)*	*7*	*քննություն*
0903/B42 - *Աշխարհագրական տեղեկատվական և հողատեղեկատվական համակարգեր*	*6*	*96(40/56/0)*	*7*	*քննություն*
0903/B43 - *Լեռնային երկրների ինժեներաաշխարհագրական գնահատումը կադաստրային գործում*	*4*	*48 (30/18/0)*	*8*	*ստուգարք*
0903/B44 - *Հողային կադաստրի իրավական կարգավորում*	*3*	*48 (30/18/0)*	*8*	*ստուգարք*
0903/B45 - *Անշարժ գույքը որպես քաղաքացիական իրավունքի օբյեկտ*	*4*	*48 (30/18/0)*	*8*	*ստուգարք*
0903/B46 - *Տարածքի դիստանցիոն զոնդում*	*3*	*48 (30/0/18)*	*8*	*ստուգարք*

«Սերվիս» մասնագիտություն

Մոդուլ-դասընթաց	Կրեդիտ	Լսարանային ժամ (դ/գ/լ)	Կիսամյակ	Գնահատման ձևը
1602/B01 - *Օտար լեզու – 1*	*6*	*96(0/96/0)*	*1*	*ստուգարք*
1602/B02 - *Օտար լեզու – 2*	*6*	*96(0/96/0)*	*2*	*քննություն*
1602/B03 - *Օտար լեզու – 3*	*4*	*64(0/64/0)*	*3*	*ստուգարք*
1602/B04 - *Օտար լեզու – 4*	*6*	*96(0/96/0)*	*4*	*քննություն*
1604/B01 - *2-րդ օտար լեզու - 1*	*6*	*96(0/96/0)*	*5*	*ստուգարք*
1604/B02 - *2-րդ օտար լեզու -2*	*6*	*96(0/96/0)*	*6*	*քննություն*
1604/B03 - *2-րդ օտար լեզու - 3*	*6*	*96(0/96/0)*	*7*	*քննություն*
0902/B15 - *Տնտեսական և սոցիալական աշխարհագրություն*	*4*	*64(40/24/0)*	*1*	*քննություն*
0902/B16 – *Հասարակության տարածքային կազմակերպման հիմունքներ*	*2*	*32(32/0/0)*	*1*	*ստուգարք*
0902/B17 - *Համաշխարհային գրականություն*	*4*	*64(40/24/0)*	*1*	*ստուգարք*
0902/B18 - *Ազգագրություն*	*2*	*32(24/8/0)*	*1*	*ստուգարք*

0902/B19 - *Երկրագրություն*	*4*	*64(40/24/0)*	*2*	*քննություն*
0902/B20 - *Սերվիսի հիմունքներ*	*4*	*64(40/24/0)*	*2*	*քննություն*
0902/B21 - *Սերվիսի աշխարհագրություն*	*2*	*32(24/8/0)*	*2*	*քննություն*
0902/B22 - *Աշխարհագրական տեղեկատվական համակարգերը սերվիսում*	*2*	*32(24/8/0)*	*2*	*ստուգարք*
0902/B23 - *Տուրիստական ինդուստրիայի աշխարհագրական հիմունքներ*	*4*	*64(40/24/0)*	*3*	*ստուգարք*
0902/B24 - *Հայաստանի պատմական աշխարհագրություն*	*5*	*64(40/24/0)*	*3*	*քննություն*
0902/B25 - *Բժշկական աշխարհագրություն*	*5*	*64(40/24/0)*	*3*	*քննություն*
0902/B26 - *Հայ եկեղեցու պատմություն*	*2*	*32(20/12/0)*	*3*	*քննություն*
0902/B27 - *Բնակչության աշխարհագրություն*	*4*	*64(40/24/0)*	*4*	*քննություն*
0902/B28 - *Արտասահմանյան երկրների տնտեսական աշխարհագրություն*	*8*	*128(80/48/0)*	*4*	*քննություն*
0902/B29 - *Տնտեսագիտություն*	*2*	*32(32/0/0)*	*4*	*ստուգարք*
0902/B30 – *Զբոսաշրջության սոցիոլոգիա*	*4*	*64(40/24/0)*	*4*	*ստուգարք*
0902/B31 – *Տուրիստիկա*	*2*	*32(24/8/0)*	*5*	*ստուգարք*
0902/B32 – *Հայ արվեստ և ճարտարապետություն*	*3*	*48(30/18/0)*	*5*	*քննություն*
0902/B33 - *Հայաստանի աշխարհագրություն*	*9*	*128(80/48/0)*	*5*	*քննություն*
0902/B34 – *Քաղաքի էկոլոգիա*	*3*	*48(30/18/0)*	*5*	*քննություն*
0902/B35 - *Մարքետինգը սերվիսի ոլորտում*	*5*	*64(32/32/0)*	*5*	*ստուգարք*
0902/B36 - *Սերվիսի մենեջմենտ*	*4*	*64(40/24/0)*	*6*	*քննություն*
0902/B37 - *Հայկական սփյուռքի աշխարհագրություն*	*4*	*64(40/24/0)*	*6*	*ստուգարք*
0902/B05 - *Գեոէկոլոգիա*	*4*	*64(40/24/0)*	*6*	*քննություն*
0902/B38 - *Միջազգային զբոսաշրջություն*	*4*	*64(40/24/0)*	*6*	*քննություն*
0902/B39 - *Էքսկուրսիոն գործի հիմունքներ*	*5*	*64(32/32/0)*	*7*	*քննություն*

0902/B40 - *Համաշխարհային քաղաքակրթության պատմություն*	*5*	*64(40/24/0)*	*7*	*ստուգարք*
0902/B41 - *Ռեկրեացիոն աշխարհագրություն*	*2*	*32(24/8/0)*	*7*	*քննություն*
0902/B42 - *Բնօգտագործման հիմունքները սերվիսի ոլորտում*	*5*	*64(32/32/0)*	*7*	*ստուգարք*
0902/B43 - *Հյուրանոցային և ռեստորանային մարքետինգ*	*5*	*64(32/32/0)*	*7*	*քննություն*
0902/B44 - *Էկոլոգիական տուրիզմ*	*4*	*48(30/18/0)*	*8*	*ստուգարք*
0902/B45 - *Հայաստանի բնական և պատմամշակութային հուշարձաններ*	*3*	*48(30/18/0)*	*8*	*ստուգարք*
0903/B46 - *Սոցիալ-մշակութային ծառայության և զբոսաշրջության իրավունք*	*4*	*48(30/18/0)*	*8*	*ստուգարք*
0902/B47 - *Գովազդը սոցիալ-մշակութային ծառայության և զբոսաշրջության ոլորտում*	*3*	*48(30/18/0)*	*8*	*ստուգարք*

«Երկրաբանություն» մասնագիտություն

Մոդուլ-դասընթաց	Կրեդիտ	Լսարանային ժամ (դ/գ/լ)	Կիսամյակ	Գնահատման ձևը
0104/B01-Մաթեմատիկա	*7*	*128 (32/0/96)*	*1*	*քննություն*
0801/B02-Ընդհանուր երկրաբանություն	*5*	*80 (16/0/64)*	*1*	*քննություն*
0802/B01-Միներալոգիա բյուրեղագիտության հիմունքներով-1	*3*	*48 (18/0/30)*	*1*	*ստուգարք*
0802/B02-Միներալոգիա բյուրեղագիտության հիմունքներով-2	*3*	*64 (14/0/50)*	*2*	*քննություն*
0408/B01-Ֆիզիկա	*6*	*112 (32/0/80)*	*2*	*քննություն*
0601/B01-Քիմիա	*3*	*64 (20/0/44)*	*2*	*քննություն*
0903/B01-Գեոդեզիա կոսմոհանույթի հիմունքներով	*3*	*48 (16/0/32)*	*2*	*ստուգարք*
0805/B01-Պատմական երկրաբանություն հնէաբանության հիմունքներով	*8*	*128 (64/0/64)*	*3*	*քննություն*
0804/B01-Կառուցվածքային երկրաբանություն և երկրաբանական քարտեզագրում-1	*3*	*48 (24/0/24)*	*3*	*քննություն*
0802/B03-Պետրոլոգիա-1	*3*	*48 (24/0/24)*	*3*	*ստուգարք*
0803/B01-Երկրաֆիզիկա-1	*4*	*64 (32/32/0)*	*3*	*քննություն*
0802/B04-Պետրոլոգիա-2	*5*	*80 (40/0/40)*	*4*	*քննություն*
0803/B02-Երկրաֆիզիկա-2	*4*	*64 (32/0/32)*	*4*	*քննություն*
0309/B01-Համակարգչից օգտվելու հմտություններ, ծրագրավորում	*4*	*64 (32/32/0)*	*4*	*ստուգարք*
0804/B02-Կառուցվածքային երկրաբա-	*5*	*80 (40/0/40)*	*4*	*քննություն*

նություն և երկրաբանական քարտեզագրում-2				
0805/B02-Երկրկրաէկոլոգիա	*2*	*32 (32/0/0)*	*4*	*ստուգարք*
0801/B03-Գեոմորֆոլոգիա և չորրորդական նստվածքների երկրաբանություն	*3*	*48 (32/0/16)*	*4*	*ստուգարք*
0803/B03-Երկրի ֆիզիկայի և սեյսմալոգիայի հիմունքներ-1	*3*	*48 (32/0/16)*	*4*	*քննություն*
0803/B04-Երկրի ֆիզիկայի և սեյսմալոգիայի հիմունքներ-2	*4*	*48 (32/0/16)*	*5*	*ստուգարք*
0801/B04-Լիթոլոգիա	*4*	*48 (32/0/16)*	*5*	*քննություն*
0802/B05-Օգտակար հանածոների հանքավայրերի երկրաբանություն	*5*	*64 (32/0/32)*	*5*	*քննություն*
0801/B05-Ընդհանուր ջրաերկրաբանություն	*5*	*80 (32/0/48)*	*5*	*քննություն*
0802/B06-Երկրաքիմիա	*5*	*64 (32/0/32)*	*6*	*քննություն*
0804/B03-Օգտակար հանածոների հանքավայրերի որոնում և հետախուզում	*7*	*112 (48/0/64)*	*6*	*քննություն*
0801/B06-Ընդհանուր ինժեներային երկրաբանություն	*6*	*112 (48/0/64)*	*6*	*քննություն*
0805/B03-Ալպ-Հիմալայան գոտու երկրաբանություն	*7*	*80 (64/0/16)*	*7*	*քննություն*
0805/B04-Երկրատեկտոնիկա	*7*	*80 (64/0/16)*	*7*	*քննություն*
0804/B04-Հանքային հումքի տնտեսագիտություն	*8*	*96 (80/0/16)*	*7*	*ստուգարք*
0802/B07-Հայաստանի օգտակար հանածոներ	*4*	*56 (40/0/16)*	*8*	*ստուգարք*
0805/B05-Հայաստանի երկրաբանություն և ֆիզիկական աշխարհագրություն	*5*	*56 (40/0/16)*	*8*	*քննություն*

Ծրագրի մասնագիտական հատվածում նախատեսված է նաև 2-ական կրեդիտ աշխատածավալով կուրսային 2 աշխատանքների կատարում, որոնց արդյունքների ստուգումը իրականացվում է տարբերակված գնահատման եղանակով (թվանշանով)։

2.4. Հատուկ մասնագիտական կրթամաս

Կրթական ծրագրում հատուկ մասնագիտական (ՀՄԴ) կրթամասի առկայությունը պայմանավորված է տվյալ մասնագիտության որոշ ոլորտների առավել խորը ուսուցմամբ, որը բխում է ծրագրի նպատակներից և խնդիրներից։ ՀՄԴ կրթամասով նախատեսվող ուսումնական աշխատածավալը կազմում է՝ «Ֆիզիկական աշխարհագրություն», «Հասարակական աշխարհագրություն», «Բնօգտագործում և բնապահպանություն /գեոէկոլոգիա/», «Քարտեզագրություն և գեոմորֆոլոգիա» մասնագիտացումների համար՝ 18 կրեդիտ, «Ջրաբանություն և ջրաէկոլոգիա», «Օդերևութաբանություն և կլիմայագիտություն» մասնագիտացումների համար՝ 21 կրեդիտ, «Երկրաֆիզիկա», «Երկրաքիմիա և ռեգիոնալ երկրաբանություն», «Ջրաերկրաբանություն և ճարտարագիտական երկրաբանություն», «Օգտակար հանածոների հանքավայրերի որոնում և հետախուզում» մասնագիտացումների համար՝ 24 կրեդիտ։

«Ֆիզիկական աշխարհագրություն» մասնագիտացում

Մոդուլ-դասընթաց *)	Կրեդիտ	Լսարանային ժամ (դ/գ/լ)	Կիսամյակ	Գնահատման ձևը
0901/B35 - *ՀՀ ջրային ռեսուրսների օգտագործման և պահպանման հիմնախնդիրներ*	*4*	*64(40/24/0)*	*6*	*ստուգարք*
0901/B36- *Ֆիզիկական աշխարհագրության շրջանացման հիմունքներ և ՀՀ լանդշաֆտները*	*6*	*72(40/32/0)*	*7*	*քննություն*
0901/B37 - *Լեռնային երկրների կիրառական աշխարհագրություն և ՀՀ բնական և պատմամշակութային հուշարձանները*	*8*	*96(60/36/0)*	*8*	*ստուգարք*

«Հասարակական աշխարհագրություն» մասնագիտացում

Մոդուլ-դասընթաց *)	Կրեդիտ	Լսարանային ժամ (դ/գ/լ)	Կիսամյակ	Գնահատման ձևը
0902/B48 - *Սոցիալ-տնտեսական քարտեզագրություն*	*4*	*64(40/24/0)*	*6*	*ստուգարք*
0902/B49 - *Հասարակության տարածքային կազմակերպման սոցիալ- տնտեսաաշխարհագրական ասպեկտները*	*6*	*72(40/32/0)*	*7*	*քննություն*
0902/B50 - *Տնտեսության ճյուղային և տարածքային կառուցվածքը*	*8*	*96(60/36/0)*	*8*	*ստուգարք*

«Բնօգտագործում և բնապահպանություն /գեոէկոլոգիա/» մասնագիտացում

Մոդուլ-դասընթաց *)	Կրեդիտ	Լսարանային ժամ (դ/գ/լ)	Կիսամյակ	Գնահատման ձևը
0902/B51 - *Կիրառական էկոլոգիա*	*4*	*64(40/24/0)*	*6*	*ստուգարք*
0902/B52 - *Սոցիալական էկոլոգիա*	*6*	*72(40/32/0)*	*7*	*քննություն*
0902/B53 – *ՀՀ բնօգտագործման և բնապահպանության հիմնախնդիրները*	*8*	*96(60/36/0)*	*8*	*ստուգարք*

«Քարտեզագրություն և գեոմորֆոլոգիա» մասնագիտացում

Մոդուլ-դասընթաց *)	Կրեդիտ	Լսարանային ժամ (դ/գ/լ)	Կիսամյակ	Գնահատման ձևը
0903/B47 - *Քարտեզների գեոդեզիական հիմք*	*4*	*64(40/24/0)*	*6*	*ստուգարք*
0903/B48 - *Կիրառական գեոմորֆոլոգիա*	*6*	*72(40/32/0)*	*7*	*քննություն*
0903/B49 – *Հետազոտման քարտեզագրական և գեոմորֆոլոգիական մեթոդներ*	*8*	*96(60/36/0)*	*8*	*ստուգարք*

«Ջրաբանություն և ջրաէկոլոգիա» մասնագիտացում

Մոդուլ-դասընթաց *)	Կրեդիտ	Լսարանային ժամ (դ/գ/լ)	Կիսամյակ	Գնահատման ձևը
0901/B38- Լճաբանություն	*5*	*64(40/24/0)*	*6*	*ստուգարք*
0901/B39 - *Գետային հոսքի անթրոպոգեն փոփոխություններ*	*5*	*64(40/24/0)*	*7*	*քննություն*
0901/B40– *Հիդրոմելիորացիա*	*5*	*64(40/0/24)*	*7*	*ստուգարք*
0901/B41 *Ջրային տնտեսություն և ջրաբանական հաշվարկներ*	*3*	*48(30/18/0)*	*8*	*քննություն*
0901/B42– *Հունային պրոցեսներ*	*3*	*48(30/18/0)*	*8*	*ստուգարք*

«Օդերևութաբանություն և կլիմայագիտություն» մասնագիտացում

Մոդուլ-դասընթաց *)	Կրեդիտ	Լսարանային ժամ (դ/գ/լ)	Կիսամյակ	Գնահատման ձևը
0901/B43 - Ագրոօդերևութաբանություն	*5*	*64(40/24/0)*	*6*	*ստուգարք*
0901/B44 - *Սինոպտիկական օդերևութաբանություն*	*5*	*64(40/0/24)*	*7*	*քննություն*
0901/B45– *Ավիացիոն օդերևութաբանություն*	*5*	*64(40/24/0)*	*7*	*ստուգարք*
0901/B46 - *Եղանակի վերլուծության և կանխատեսման թվային մեթոդներ*	*3*	*48(30/18/0)*	*8*	*քննություն*
0901/B47– *Ռադիոլոգիա*	*3*	*48(30/18/0)*	*8*	*ստուգարք*

«Երկրաֆիզիկա» մասնագիտացում

Մոդուլ-դասընթաց	Կրեդիտ	Լսարանային ժամ (դ/գ/լ)	Կիսամյակ	Գնահատման ձևը
0803/B05-Դաշտի տեսություն, միջուկային երկրաֆիզիկա	*4*	*80 (8/0/72)*	*5*	*ստուգարք*
0803/B06-Էլեկտրոհետախուզություն	*2*	*32 (16/0/16)*	*5*	*քննություն*
0803/B07-Հորատանցքերի ուսումնասիրման երկրաֆիզիկական մեթոդներ	*4*	*64 (28/0/36)*	*6*	*ստուգարք*
0803/B08-Գրավիհետախուզություն	*3*	*64 (8/0/56)*	*6*	*քննություն*
0803/B010-Մագնիսահետախուզություն	*3*	*64 (8/0/56)*	*7*	*քննություն*
0803/B011-Պետրոֆիզիկա և ինժեներային երկրաֆիզիկա	*3*	*64 (8/0/56)*	*7*	*ստուգարք*
0803/B013-Սեյսմիկ շրջանացում և միկրոշրջանացում	*2*	*64 (8/0/56)*	*8*	*քննություն*
0803/B014-Սեյսմահետախուզություն	*3*	*48 (8/0/40)*	*8*	*ստուգարք*

«Երկրաքիմիա և ռեգիոնալ երկրաբանություն» մասնագիտացում

Մոդուլ-դասընթաց	Կրեդիտ	Լսարանային ժամ (դ/գ/լ)	Կիսամյակ	Գնահատման ձևը
0805/B06-Երկրաբանահանույթային աշխատանքների մեթոդներ	*3*	*64 (8/0/56)*	*5*	*քննություն*
0802/B08-Մետամորֆային պետրոգրաֆիա	*3*	*48 (8/0/40)*	*5*	*ստուգարք*
0802/B09-Մետաղածնություն և պետրոգրաֆիա	*4*	*64 (8/0/56)*	*6*	*քննություն*
0805/B07-Նավթի և գազի երկրաբանություն, հորատման գործ	*3*	*64 (8/0/56)*	*6*	*ստուգարք*
0802/B010-Որոնողական երկրաքիմիա	*3*	*64 (8/0/56)*	*7*	*քննություն*
0805/B08-Հայկական լեռնաշխարհի նորագույն հրաբխականություն	*3*	*64 (8/0/56)*	*7*	*ստուգարք*
0802/B011-Էկոերկրաքիմիա	*2*	*40 (8/0/32)*	*8*	*ստուգարք*
0805/B09-Հնաշխարհագրական հետազոտման մեթոդներ	*3*	*40 (8/0/32)*	*8*	*քննություն*

«Ջրաերկրաբանություն և ճարտարագիտական երկրաբանություն» մասնագիտացում

Մոդուլ-դասընթաց	Կրեդիտ	Լսարանային ժամ (դ/գ/լ)	Կիսամյակ	Գնահատման ձևը
0801/B07-Ջրաերկրաքիմիա	*3*	*64 (8/0/56)*	*5*	*ստուգարք*
0801/B08-Ինժեներային կառույցներ	*3*	*48 (8/0/40)*	*5*	*քննություն*
0801/B09-Գրունտագիտություն և գրունտների մեխանիկայի հիմունքներ	*4*	*64 (32/0/32)*	*6*	*քննություն*
0801/B010-Մելիորատիվ ջրաերկրաբանություն	*3*	*64 (8/0/56)*	*6*	*ստուգարք*
0801/B011-Ստորերկրյա ջրերի դինամիկա և հատուկ ջրաերկրաբանություն	*3*	*64 (8/0/56)*	*7*	*ստուգարք*
0801/B012-Ինժեներային երկրադինամիկա	*3*	*64 (8/0/56)*	*7*	*քննություն*

0801/B013-Ջրաերկրաբանական հետազոտման	*2*	*32 (16/0/16)*	*8*	*քննություն*
0801/B014-Ինժեներաերկրաբանական հետազոտման մեթոդներ	*3*	*48 (8/0/40)*	*8*	*ստուգարք*

«Օգտակար հանածոների հանքավայրերի որոնում և հետախուզում»
մասնագիտացում

Մոդուլ-դասընթաց	Կրեդիտ	Լսարանային ժամ (դ/գ/լ)	Կիսամյակ	Գնահատման ձևը
0804/B05-Հետազոտման դիստանցիոն մեթոդներ	*3*	*48 (10/0/38)*	*5*	*ստուգարք*
0804/B06-Հետազոտման տեխնիկա	*3*	*64 (6/0/58)*	*5*	*քննություն*
0804/B07-Որոնման երկրաքիմիական մեթոդներ	*4*	*64 (16/0/48)*	*6*	*քննություն*
0804/B08-Փորվածքների փաստագրում և ստորգետնյա քարտեզագրում	*3*	*64 (6/0/58)*	*6*	*քննություն*
0804/B09-Հանքային դաշտ և հանքավայրերի կառուցվածք	*3*	*64 (6/0/58)*	*7*	*քննություն*
0804/B010-ՕՀՀ նմուշարկում և պաշարների հաշվարկ	*3*	*64 (6/0/58)*	*7*	*ստուգարք*
0804/B011-Տեղեկատվական մեթոդների կիրառումը որոնման և հետախուզման ժամանակ	*2*	*32 (8/0/24)*	*8*	*ստուգարք*
0804/B012-ՕՀՀ երկրաբանատնտեսական գնահատում	*3*	*48 (10/0/38)*	*8*	*քննություն*

2.5. Կրթական այլ մոդուլներ

Կրթական ծրագրի այս բաժինն ընդգրկում է ամրագրված կրեդիտային արժեքով հետևյալ ոչ դասընթացային կրթական մոդուլները.

«Աշխարհագրություն» մասնագիտություն

Մոդուլ	Կրեդիտ	Կիսամյակ	Գնահատման ձևը
Պրակտիկա - 1	*4*	*2*	*ստուգարք*
Պրակտիկա - 2	*4*	*4*	*ստուգարք*
Պրակտիկա - 3	*4*	*6*	*ստուգարք*
Պրակտիկա - 4	*4*	*7*	*ստուգարք*
Ամփոփիչ մասնագիտական քննություն	*4*	*8*	*քննություն*
Ավարտական աշխատանք	*12*	*8*	*քննություն*

«Ջրաօդերևութաբանություն», «Քարտեզագրություն և կադաստրային գործ», «Սերվիս» մասնագիտություններ

Մոդուլ	Կրեդիտ	Կիսամյակ	Գնահատման ձևը
Պրակտիկա - 1	*4*	*2*	*ստուգարք*
Պրակտիկա - 2	*4*	*4*	*ստուգարք*
Պրակտիկա - 3	*4*	*6*	*ստուգարք*

Ամփոփիչ մասնագիտական քննություն	*4*	*8*	*քննություն*
Ավարտական աշխատանք	*12*	*8*	*քննություն*

«Երկրաբանություն» մասնագիտություն

Մոդուլ	**Կրեդիտ**	**Կիսամյակ**	**Գնահատման ձևը**
Ուսումնական պրակտիկա-1	*4*	*2*	*ստուգարք*
Ուսումնական պրակտիկա-2	*4*	*4*	*ստուգարք*
Երկրաբանական ծառայություն	*4*	*6*	*ստուգարք*
Ամփոփիչ մասնագիտական քննություն	*4*	*8*	*քննություն*
Ավարտական աշխատանք	*12*	*8*	*քննություն*

Մաս II.

ԴԱՍԸՆԹԱՑՆԵՐԻ ՏԵՂԵԿԱԳԻՐՔ

1. Տեղեկագրքի նպատակը

Դասընթացների տեղեկագիրքը նախատեսված է աշխարհագրության և երկրաբանության ֆակուլտետում իրականացվող բակալավրի կրթական ծրագրերի վերաբերյալ տեղեկատվությունը ուսանողներին, դասախոսական ու վարչական կազմին, ինչպես նաև լայն հանրությանը մատչելի դարձնելու համար և պարունակում է ամփոփ տեղեկատվություն ինչպես առանձին մասնագիտությունների ուսումնական ծրագրերի, այնպես էլ դրանց բաղադրիչ դասընթացների և ուսումնական մոդուլների վերաբերյալ: Այն ներառում է.

- կրթական ծրագրի ընդհանուր նկարագրությունը՝ շնորհվող որակավորումը, ծրագրի նպատակները և նախանշված ելքային կրթական արդյունքները, ծրագրի բովանդակային կազմը և կրեդիտների կառուցվածքը, ավարտական պահանջները և ատեստավորման ձևերը, պրակտիկաների վերաբերյալ տեղեկատվությունը և այլն,
- առանձին դասընթացների և ուսումնական մոդուլների հակիրճ նկարագիրը՝ դասընթացի անվանումը և նույնացման թվանիշը, ուսուցման կիսամյակը, դասընթացին հատկացված կրեդիտները (ներառյալ շաբաթական լսարանային ժամաքանակներն ըստ պարապմունքի ձևերի), դասընթացի խնդիրները՝ արտահայտված ելքային կրթական արդյունքներով և սպասվող մասնագիտական և/կամ փոխանցելի կարողություններով, դասընթացի հակիրճ բովանդակությունը, ուսուցման և գնահատման մեթոդներն ու չափանիշները:

2. Ընդհանուր հումանիտար և սոցիալ-տնտեսագիտական դասընթացներ

2.1. Պարտադիր դասընթացներ

1401/B01. Հայոց լեզու և գրականություն – 1 (2 կրեդիտ)
Շաբաթական 2 ժամ (8 ժամ դասախոսություն, 24 ժամ գործնական)
1-ին կիսամյակ, ստուգարք

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսուցանել ժամանակակից հայերենի հնչյունական և բառային առանձնահատկությունները, ոճագիտական հիմնական հասկացությունները, նպաստել խոսքի թերությունների վերացմանը, ծանոթացնել հայ դասական գրականության նմուշներին:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա ժամանակակից հայոց լեզվի հնչյունական և բառային առանձնահատկությունները.
2. կտիրապետի իր մասնագիտական բառապաշարին, տերմինաբանությանը, կկարողանա գրական հայերենով շարադրել մտքերը, գործնականում կկիրառի լեզվառճական հնարները.
3. կծանոթանա հայ հեղինակների գեղարվեստական մի շարք հայտնի ստեղծագործություններին, կվերլուծի դրանք:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Պատմական համառոտ ակնարկ հայերենի զարգացման փուլերի մասին: Հայերենի տեղը աշխարհի լեզուների շարքում: ***Թեմա 2***՝ Հնչյունաբանություն. հայերենի հնչյունական համակարգը: ***Թեմա 3***՝ Շեշտ, վանկ, տողադարձ. հնչյունափոխություն: Հայերենի ուղղագրության սկզբունքները: ***Թեմա 4***՝ Բառագիտություն. բառերի ձևիմաստային խմբերը: ***Թեմա 6***՝ Բառապաշար. Դասակարգման սկզբունքները. մասնագիտական բառապաշար. տերմիններ: Հայերենի բառակազմական միջոցները: ***Թեմա 7***՝ Հայերենի գործառական ոճերը: ***Թեմա 8*** 5-րդ դարի հայ պատմագրությունը: ***Թեմա 9*** Հայ հին և միջնադարյան քնարերգությունը: Գրական երկերի վերլուծություն:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ստուգարքն անցկացվում է նախօրոք տրվող ստուգարքային թելադրության դրական գնահատականի և եզրափակիչ բանավոր պատասխանի հիման վրա:

1401/B02. Հայոց լեզու և գրականություն – 2 (2 կրեդիտ)
Շաբաթական 2 ժամ, (8 ժամ դասախոսություն, 24 ժամ գործնական)
2-րդ կիսամյակ, քննություն

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսուցանել ժամանակակից հայերենի ձևաբանական և շարահյուսական համակարգերը, ձևաբանական և շարահյուսական ոճա-

գիտության հիմնական հասկացությունները, ծանոթացնել հայ դասական գրականության նմուշներին:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա ժամանակակից հայերենի ձևաբանական և շարահյուսական առանձնահատկությունները.
2. կկարողանա ճիշտ գործածել քերականական ձևերը, գործնականում կկիրառի ձևաբանական և շարահյուսական լեզվառճական հնարները. կկարողանա վարել երկխոսություն և բանավեճ.
3. կծանոթանա հայ հեղինակների գեղարվեստական մի շարք հայտնի ստեղծագործություններին, կվերլուծի դրանք:

Բովանդակությունը

Թեմա 1՝ Ձևաբանություն. խոսքի մասերի դասակարգումը: ***Թեմա 2***՝ Ժամանակակից հայերենի թեքվող խոսքի մասերը: ***Թեմա 3***՝ Ժամանակակից հայերենի չթեքվող խոսքի մասերը: ***Թեմա 4***՝ Շարահյուսություն. կապակցման միջոցներ և եղանակներ: ***Թեմա 5***՝ Պարզ նախադասություն: ***Թեմա 6***՝ Բարդ նախադասություն. փոխակերպում և դերբայական դարձված: ***Թեմա 7***՝ Ուղղակի և անուղղակի խոսք: ***Թեմա 8***՝ Ժամանակակից հայերենի կետադրությունը: ***Թեմա 9***՝ Ձևաբանական և շարահյուսական ոճաբանություն: ***Թեմա 10***՝ Ճարտասանական հմտություններ. բանավեճի արվեստ. երկխոսության վարում և կառավարում: ***Թեմա 11***՝ Հայ նոր գրականության սկզբնավորումը: 19-20-րդ դարերի հայ գրականությունը: ***Թեմա 12***՝ Հայ նորագույն գրականություն: Գրական երկերի վերլուծություն:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Քննությունն անցկացվում է բանավոր՝ նախաքննական թելադրության դրական արդյունքի դեպքում: Քննատոմսը կազմված է չորս հարցից, որոնցից յուրաքանչյուրը գնահատվում է 5 միավոր: Առաջին երկու հարցերը հայոց լեզվին վերաբերող տեսական հարցեր են, երրորդը՝ հայ գրականությանը վերաբերող հարց, չորրորդը՝ գործնական առաջադրանք:

1704/B01. Ռուսաց լեզու-1 (4 կրեդիտ)

Շաբաթական 4 ժամ գործնական պարապմունք

1-ին կիսամյակ, ստուգարք

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ապահովել ուսանողի տիրապետումը ռուսաց լեզվի համակարգին, ապահովել բանավոր խոսքի և երկխոսության կառուցման ունակությունները՝ հաղորդակցվելու համար լեզվական տարբեր ոլորտներում:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կտիրապետի ռուսաց լեզվի քերականական կառուցվածքին,
2. կկարողանա ճիշտ կազմել իր բանավոր խոսքը,
3. կկարողանա մասնակցել երկխոսությունների,

4. կկարողանա վերլուծել, մեկնաբանել և վերարտադրել գեղարվեստական և ճանաչողական բնույթի տեքստ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1. Հնչյունաբանություն. ձայնավորների և բաղաձայների դասակարգումը, արտասանության և հնչերանգային հիմնական նորմերը: ***Թեմա 2.*** Բառագիտություն. պատկերացում բառիմաստի մասին, բառային միավորների հարաբերակցության ձևերը. ***Թեմա 3.*** Ձևաբանություն. ձևաբանության հիմնական միավորները /բառ, ձևույթ/, խոսքի մասերի դասակարգումը և նրանց քերականական կարգերը: ***Թեմա 4.*** Շարահյուսություն. Շարահյուսական միավորները /բառակապակցություն, պարզ նախադասություն/, նախադասության գլխավոր անդամները, նախադասության տեսակները ըստ կառուցվածքի և հաղորդակցման ուղղվածության:

Ստուգարքի անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ստուգարքը անցկացվում է բանավոր և հիմնված է կիսամյակի ընթացքում տրված ստուգողական աշխատանքների արդյունքների վրա:

1704/B02. Ռուսաց լեզու-2 (4 կրեդիտ)

Շաբաթական 4 ժամ գործնական պարապմունք

2-րդ կիսամյակ, ստուգարք

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ապահովել ուսանողի բանավոր և գրավոր խոսքի կառուցման ունակությունները և մասնագիտական լեզվի տիրապետումը՝ հաղորդակցվելու համար լեզվական տարբեր ոլորտներում:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա ռուսաց լեզվի ուղղագրության հիմնական սկզբունքները և կանոնները,
2. կտիրապետի տվյալ մասնագիտության տերմինային համակարգին,
3. կտիրապետի մասնագիտական տեքստին հատուկ շարահյուսական կառուցվածքներին,
4. կկարողանա վերարտադրել մասնագիտական տեքստը, նաև ներկայացնել նրա բովանդակությունը սեղմ և ընդարձակ,
5. կկարողանա թարգմանել մասնագիտական տեքստը հայերենից ռուսերեն:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1. Բառագիտություն. դարձվածներ և դարձվածների դասակարգումը: ***Թեմա 2*** Ձևաբանություն. խոսքի մասերի քերականական կարգերը: Բառակազմություն. բառի ձևականական կազմը: ***Թեմա 3.*** Շարահյուսություն. միակազմ նախադասություն, միակազմ նախադասության դասակարգումը: Բարդ նախադասություն, բարդ նախադասության դասակարգումը: ***Թեմա 4.*** Ուղղագրություն. ուղղագրության հիմնական սկզբունքները և կանոնները: ***Թեմա 5.*** Մասնագիտական տեքստի կառուցվածքը. տվյալ մասնագիտության տերմինային համակարգը, մասնագիտական տեքստին բնորոշ շարահյուսական կառուցվածքները:

Ստուգարքի անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ստուգարքը անցկացվում է բանավոր և հիմնված է կիսամյակի ընթացքում տրված ստուգողական աշխատանքների արդյունքների վրա:

1602/B01. Անգլերեն լեզու -1 (4 կրեդիտ)

Շաբաթական 4 ժամ գործնական պարապմունք

1-ին կիսամյակ, ստուգարք

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսուցանել մասնագիտական անգլերեն (Professional English) հումանիտար և սոց. գիտությունների ֆակուլտետներում, (ուսանողները հանձնել են անգլերեն լեզվի ընդունելության քննություն), ինչպես նաև ընդհանուր անգլերեն (General English) տեխնիկական և բնագիտական ֆակուլտետներում, որտեղ (ուսանողները չեն հանձնել անգլերեն լեզվից ընդունելության քննություն):

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կտիրապետի անգլերենի քերականության հիմնական դրույթներին և բառային ֆոնդին,
2. կծանոթանա մասնագիտական անգլերենի գրավոր և բանավոր խոսքի հիմունքներին:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1 ՝ Անգլերեն լեզվով մասնագիտական ընթերցանության հմտությունների ձևավորում: ***Թեմա 2*** ՝ Մասնագիտական ընթերցանության տիրույթում գլխավոր և աջակցող մտքերի տարբերակում և ուսուցում: ***Թեմա 3*** ՝ Հիմնական տերմինների ուսուցում:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ստուգարքն անցկացվում է բանավոր հարցման ձևով՝ անցած նյութի հիման վրա:

1602/B02. Անգլերեն լեզու -2 (4 կրեդիտ)

Շաբաթական 4 ժամ գործնական պարապմունք

2-րդ կիսամյակ, ստուգարք

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսուցանել մասնագիտական անգլերեն (Professional English) հումանիտար և սոց.գիտությունների ֆակուլտետներում, ինչպես նաև տեխնիկական և բնագիտական ֆակուլտետներում ըստ անցումային ժամանակաշրջանի առանձնահատկությունների և պահանջների:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. ձեռք կբերի ունակություն ուսումնասիրել անգլերեն լեզվով մասնագիտական աղբյուրներ,
2. կկարողանա ընկալել և վերարտադրել իր մասնագիտական ոլորտին

առնչվող գրականությունը:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Հիմնական մասնագիտական տերմինները ուսումնասիրելու և կիրառելու ունակության զարգացում: ***Թեմա 2՝*** Մասնագիտական տեքստի հիմնական բովանդակության ընկալում և վերարտադրում: ***Թեմա 3՝*** Մասնագիտական գրավոր խոսքի հիմնական դրույթների ուսուցում:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ստուգարքն անցկացվում է բանավոր հարցման ձևով՝ անցած նյութի հիման վրա:

1604/B01. Գերմաներեն լեզու-1 (4 կրեդիտ)

Շաբաթական 4 ժամ գործնական պարապմունք

1-ին կիսամյակ, ստուգարք

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողների մոտ համակարգել իրենց նախնական գիտելիքները գերմաներեն լեզվի հնչյունաբանության, քերականության և բառագիտության բնագավառներում և այդպիսով ստեղծել անհրաժեշտ հիմք՝ լեզվի ուսումնասիրության հաջորդ փուլերի համար:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կյուրացնի գերմաներենի հնչյունական կողմի հիմնական առանձնահատկությունները,
2. կտիրապետի ծրագրով նախատեսված առաջին փուլի համար անհրաժեշտ նվազագույն բառապաշարին,
3. կյուրացնի նշված փուլի համար անհրաժեշտ քերականական նյութը:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Գերմաներենի արտասանական նորմերը: Արտասանություն և գրություն: Հնչյունաբանական տառադարձություն: Գերմաներենի ձայնավորական և բաղաձայնական համակարգերը: ***Թեմա 2՝*** Քերականական կարգեր, դրանց արտահայտման միջոցները գերմաներենում: Գոյականի, ածականի և բայի ձևաբանական և քերականական նշանակությունները: Գոյականի հոլովման տիպերը: Հոլովների նշանակությունը և գործածությունը: Համեմատության աստիճանների կարգ: Լիիմաստ և սպասարկու բայեր: Նախդիրների գործառույթը նախադասության մեջ: ***Թեմա 3՝*** Պարզ նախադասություն, դրա շարադասությունը: Ուղիղ և շրջուն շարադասություն: ***Թեմա 4՝*** Թեմատիկ բառապաշարը ընդգրկում է հետևյալ թեմաները՝ «Ընտանիք», «Իմ մասնագիտությունը», «Համալսարան», «Իմ հանգստյան օրը», «Ճանապարհորդություն», «Գերմանիա»:

Ստուգարքի անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ստուգարքն անցկացվում է նախապես անցկացված գրավոր թեստի արդյունքների և բանավոր հարցման հիման վրա:

1604/B02. Գերմաներեն լեզու-2 (4 կրեդիտ)
Շաբաթական 4 ժամ գործնական պարապմունք
2-րդ կիսամյակ, ստուգարք

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողների մոտ զարգացնել ուսման առաջին փուլում ձեռք բերած գիտելիքները գերմաներենի ձևաբանության և քերականության բնագավառներում, ինչպես նաև ընդլայնել թեմատիկ բառապաշարը, ակտիվացնել այդ բառապաշարը՝ համապատասխան երկխոսությունների և տեքստերի վերարտադրման նպատակով:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. գործնականում կկիրառի գերմաներենի ձևաբանական և քերականական այն կառույցները, որոնք ուսումնասիրվում են այս փուլում,
2. կտիրապետի համապատասխան թեմատիկ բառապաշարին, որը վերաբերում է մասնագիտական ոլորտին,
3. կվարի երկխոսություններ, կկատարի համապատասխան տեքստերի վերար-տադրություն և կգրի փոխադրություններ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Գոյականի նշանակությունը և շարահյուսական գործառույթները: Հոգնակի թվի կազմության հիմնված տիպերը: Անհոգնական և անեզական գոյականներ: Գոյականների հոլովման համակարգը և գերմաներենի հոլովների կիրառական նշանակությունները: ***Թեմա 2***՝ Բայերի ձևաբանական և իմաստաքերականական դասակարգումը: Սուբյեկտիվ և օբյեկտիվ բայեր: Անցողական և անանցողական, երկսեռ բայեր: Բայի քերականական կարգերը: ***Թեմա 3***՝ Նախադասությունների դասակարգումը ըստ հնչերանգի և ըստ կազմության: Միավորյալ նախադասություններ: Ստորոգյալի համաձայնեցումը ենթակայի հետ: ***Թեմա 4***՝ Թեմատիկ բառապաշարը ընդգրկում է «Գերմանիայի մեծ քաղաքները», «Ընկերական շրջապատում», «Տնտեսություն և քաղաքականություն», «Իմ զբաղմունքը», «Իմ ուսումը», «Հայաստանի պատմությունից», «Համագործակցություն» և այլն:

Ստուգարքի անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ստուգարքն անցկացվում է նախապես անցկացված գրավոր թեստի արդյունքների և բանավոր հարցման հիման վրա:

1605/B01. Ֆրանսերեն լեզու-1 (4 կրեդիտ)
Շաբաթական 4 ժամ, գործնական պարապմունք
1-ին կիսամյակ, ստուգարք

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է թարմացնել դպրոցում ստացած գիտելիքները՝ շեշտը դնելով ֆրանսերենի հնչյունաբանության, քերականական և բառապաշարի հիմնական առանձնահատկությունների վրա: Այս փուլում ստացած գիտելիքները հիմք են հանդիսանում հետագա՝ առավել խորացված ուսումնասիրության համար:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կկարողանա ճիշտ արտասանել ֆրանսերեն հնչյունները և դրանց տառադարձման նշանները,
2. կկարողանա ճիշտ հնչերանգով ձևակերպել հաստատական, հարցական, բացականչական և հրամայական նախադասությունները դադար, շեշտ, հիմնական հնչերանգ, մեղեդային եզրափակում, տեմպ,
3. կիմանա ձևաբանորեն և շարահյուսորեն ճիշտ վերլուծել բառը և նախադասությունը:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Ռիթմիկ խմբեր: Շեշտ: Enchaînement. Liaison. ***Թեմա2***՝ Հատուկ և հասարակ գոյական: Գոյականի սեռը, թիվը: Սեռի արտահայտությունը հոդերի և ածանցների միջոցով: ***Թեմա3***՝ Որոշյալ և անորոշ հոդ: Մասնական հոդը որպես անորոշ քանակ արտահայտելու միջոց: Միաձուլված հոդ: Հոդը չօգտագործելու դեպքերը: ***Թեմա 4***՝ Ցուցական, ստացական, հարցական և բացականչական, անորոշ ածականներ: Ածականի համաձայնությունը գոյականի հետ: ***Թեմա 5***՝ Քանակական և դասական թվական: Քանակական թվականի գործածությունը: ***Թեմա 6***՝ Անձնական անշեշտ դերանուններ, դրանց գործածությունը որպես ենթակա, ուղիղ և անուղղակի խնդիր: Անձնական շեշտված դերանուններ:

Ստուգարքի անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ստուգարքն անցկացվում է գրավոր թեստի արդյունքների և բանավոր հարցման հիման վրա:

1605/B02. Ֆրանսերեն լեզու-2 (4 կրեդիտ)

Շաբաթական 4 ժամ, գործնական պարապմունք

2-րդ կիսամյակ, ստուգարք

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է խորացնել և զարգացնել նախորդ փուլում ձեռք բերված գիտելիքները, ֆրանսերենի քերականական կառուցվածքի և բառապաշարի հիմնական շերտի յուրացման հիման վրա ձևավորել խոսքային հմտություններ և գրավոր տեքստերից օգտվելու ունակություններ:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա ճիշտ արտասանել ֆրանսերենի հնչյունները, ճիշտ արտասանությամբ ձևակերպել նախադասությունը,
2. կկարողանա լսելով հասկանալ և վերաշարադրել տեքստը, որը պարունակում է յուրացրած բառապաշարը և քերականական նյութը (թույլատրվում է 2-3% անծանոթ բառ),
3. կկարողանա զրույց վարել անցած թեմաներով:

Բովանդակությունը.

Թեմա1՝ Գոյական անուն, միայն հոգնակի թվով գործածվող գոյականներ. Les funérailles, les entrailles. Բաղադրյալ գոյականների հոգնակի թվի կազմությունը (des coux-fleurs, des casse-croute և այլն): ***Թեմա 2***՝ Ածականի իմաստի փոփոխութ-

յունը կախված նրա դիրքից՝ un homme grand – un grand homme. Անորոշ դերանվանական ածականներ: ***Թեմա 3***՝ Հարաբերական դերանուններ, դրանց ձևերը և գործածությունը նախադասության մեջ՝ qui, que, dont, ou, lequel և այլն (դասակարգում): ***Թեմա 4***՝ Պայմանական եղանակ, կազմությունը և գործածությունը համադաս և ստորադասական նախադասություններում: Ըղձական եղանակ: Սահմանական եղանակը ուրիշի ուղղակի խոսքում:

Ստուգարքի անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ստուգարքն անցկացվում է գրավոր թեստի արդյունքների և բանավոր հարցման հիման վրա:

1704/B03. Ռուսաց լեզու-3 (Լրացուցիչ դասընթաց) (4 կրեդիտ)

Շաբաթական 4 ժամ գործնական պարապմունք

3-րդ կիսամյակ, քննություն

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է՝ զարգացնելով ուսանողի լեզվային հմտությունները, ապահովել նրա տիրապետումը մասնագիտական լեզվին և ազատ օգտվելը մասնագիտական գրականությունից:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. ազատ կտիրապետի մասնագիտական լեզվի տերմինաբանա յին համակարգին,
2. կկարողանա մեկնաբանել և վերարտադրել մասնագիտական տեքստեր
3. կկարողանա ինքնուրույն կազմել կապակցված տեքստ մասնագիտական թեմայով,
4. կկարողանա կազմել զեկույցներ և ռեֆերատներ մասնագիտական թեմաներով
5. կկարողանա թարգմանել մասնագիտական տեքստեր տարբեր բարդության:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1. Ոճաբանություն. լեզվի գիտական ոճ, գիտական ոճին բնորոշ շարահյուսական կառուցվածքներ, գիտական կապակցված տեքստի կառուցման միջոցներ՝ բառային, ձևաբանական և շարահյուսական: ***Թեմա 2.*** Ուղղագրություն. ուղղագրության հիմնական կանոնները: ***Թեմա 3.*** Մասնագիտական տեքստի թարգմանություն. գիտական տեքստի թարգմանության տեսության հիմնական խնդիրներ. ***Թեմա 4.*** Գիտական զեկույցների և մասնագիտական ռեֆերատների կառուցման հիմնական սկզբունքներ:

Քննության անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Քննությունը բանավոր է՝ 20 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 3 հարց. 1-ին և 2-րդ հարցերը՝ 6-ական միավոր, 3-րդ հարցը /մասնագիտական տեքստի թարգմանություն հայերենից ռուսերեն/՝ 8 միավոր:

1602/B03. Անգլերեն լեզու – 3 (4 կրեդիտ)
Շաբաթական 4 ժամ գործնական պարապմունք
3–րդ կիսամյակ, քննություն

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է խորացվաց ուսուցանել նեղ մասնագիտական անգլերեն (Professional English) յուրաքանչյուր ֆակուլտեի առարկայական բովանդակության տիրույթում:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կտիրապետի գիտական երկխոսության համար պահանջվող հիմնական մասնագիտական բառապաշարին և տերմիններին,
2. կկարողանա ազատ զրույց վարել և քննարկել մասնագիտական ոլորտին առնչվող թեմաների շուրջ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Մասնագիտական բանավոր խոսքի զարգացում: ***Թեմա 2՝*** Մասնագիտական քննարկում կատարելու հմտությունների ուսուցում:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Քննությունը անցկացվում է բանավոր: Հարցատոմսը պարունակում է **3** հարց: Առաջին առաջադրանքն է՝ կարդալ, թարգմանել անծանոթ տեքստը մասնագիտական թեմայով: Երկրորդ առաջադրանքն է՝ մեկնաբանել ծանոթ մասնագիտական տեքստը: Երրորդ առաջադրանքն է՝ խոսել մասնագիտական ոլորտի վերաբերյալ:

1604/B03. Գերմաներեն լեզու-3 (Լրացուցիչ դասընթաց) (4 կրեդիտ)
Շաբաթական 4 ժամ գործնական պարապմունք
3-րդ կիսամյակ, քննություն

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ամբողջացնել բակալավրատի ընդհանուր կրթական մակարդակում ուսանողների գիտելիքները գերմաներեն լեզվից և ապահովել անհրաժեշտ գիտելիքներ համապատասխան մասնագիտական գործունեության համար:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կկարողանա կարդալ, ընկալել, վերարտադրել և թարգմանել ինչպես ընդհանուր հաղորդակցական նշանակության, այնպես էլ նեղ մասնագիտական բնույթի տեքստեր: Այստեղ նկատի է առնվում նաև ուսանողի հաղորդակցական կարողությունների զարգացումը՝ երկխոսությունների, պատումների և հարցադրումների նյութի վրա:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Սահմանական եղանակի ակտիվ և ներգործական սեռերի բոլոր ժամանակների կազմությունն ու գործառույթը: Ժամանակաձևերի բացարձակ և

հարաբերական գործառույթը: *Թեմա 2՝* Հրամայական եղանակի ձևերը և նրանց քերականական հոմանիշները: Երկանդամ, եռանդամ և միանդամ կրավորական կառույցները: *Թեմա 3՝* Բայական և անվանական ստորոգյալի տարբեր տեսակները: Պատճառի, նպատակի, պայմանի պարագաների արտահայտության միջոցները: Ընդարձակ հատկացուցիչ: Բարդ ստորադասական նախադասությունների բոլոր տեսակները: Ուղղակի և անուղղակի խոսք պարունակող նախադասություններ:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Հանրագումարային քննություն: Քննությունը բանավոր է՝ **20** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **3** հարց: Առաջին հարցը՝ բառագիտական և ընդհանուր լեզվական բառապաշարի ստուգում անծանոթ տեքստի հիման վրա – **8** միավոր: Երկրորդ հարցը՝ ծանոթ տեքստի վերարտադրում – **4** միավոր: Երրորդ հարցը՝ քերականական նյութ – **8** միավոր:

1605/B03. Ֆրանսերեն լեզու-3 (Լրացուցիչ դասընթաց) (4 կրեդիտ)

Շաբաթական 4 ժամ, գործնական պարապմունք

3-րդ կիսամյակ, քննություն

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է հանրագումարի բերել նախորդ մակարդակներում ստացված գիտելիքները՝ դրանք ուղղորդելով դեպի համապատասխան մասնագիտական ոլորտները:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա իր մասնագիտական հիմնական տերմինների նշանակությունը, ներառյալ երկրորդ կիսամյակում սովորած տերմինոլոգիան 300 միավոր,
2. կկարողանա առանց բառարանի կարդալ միջին բարդության մասնագիտական տեքստեր,
3. կկարողանա առանց բառարանի կարդալ և վերաշարադրել միջին բարդության հասարակական-քաղաքական տեքստեր:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Գոյականների իգական սեռի կազմության տարբեր միջոցների դասակարգում, քերականորեն (հոդի և այլ մասնիկների օգնությամբ), ձևաբանորեն (բառի ձևի փոփոխություն, ածանցներ), բառային (բառի տարբեր ձևեր): Երկու սեռ ունեցող գոյականներ: *Թեմա 2՝* Եղանակավորման քերականական արտահայտությունը, ֆրանսերեն լեզվի խոնարհման բնութագիրը՝ indicatif (սահմանական եղանակ), conditionnel (պայմանական եղանակ), subjonctif (ըղձական եղանակ), impératif (հրամայական եղանակ): *Թեմա 3՝* Նախդիրների համակարգային դասակարգում, տարբեր հարաբերություններ արտահայտող նախդիրներ:

Քննություններ անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ստուգարքն անցկացվում է գրավոր թեստի արդյունքների և բանավոր հարցման հիման վրա:

1106/B01. Հայոց պատմության հիմնահարցեր-1 (2 կրեդիտ)
Շաբաթական 2 ժամ (24 ժամ դասախոսություն, 8 ժամ սեմինար)
1-ին կիսամյակ, ստուգարք

Նպատակը.

Դասընթացի առաջին մասի դասավանդումը նպատակ ունի ծանոթացնել ուսանողին հայոց պատմության հին շրջանի և միջնադարի պատմությանը, Հայկական լեռնաշխարհի աշխարհագրությանը և սեր առաջացնել մեր ժողովրդի բազմադարյան պատմության և նրա հերոսական անցյալի նկատմամբ՝ շեշտը դնելով հայոց պետականության պատմության ըստ ամենայնի լուսաբանման վրա:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. ծանոթ կլինի հայոց հին ու միջնադարյան պատմությանը,
2. կկարողանա քննադատական վերաբերմունք հանդես բերել հայոց պատմության հին ու միջին շրջանի կարևորագույն իրադարձություններին,
3. յուրացրած կլինի հայոց պետականությունների պատմությունը:

Բովանդակությունը.

Ներածություն. Հայոց պատմության առարկան: Հայաստանի աշխարհագրական դիրքը, տարածքը և բնական պայմանները: ***Թեմա 1՝*** Հայաստանը հնագույն շրջանում: ***Թեմա 2՝*** Հայաստանի հին շրջանի պատմությունը. Ուրատու, Երվանդունիների թագավորությունը: Արտաշեսյանների թագավորությունը: Արշակունիների թագավորությունը Հայաստանում 2-3-րդ դ: ***Թեմա 3՝*** Հայաստանը վաղ միջնադարում: ***Թեմա 4՝*** Հայաստանը զարգացած միջնադարում: ***Թեմա 5՝*** Հայաստանը ուշ միջնադարում:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ստուգարքն անցկացվում է բանավոր: Տրվում է առավելագույնը 4 հարց՝ նախապես տրամադրված հարցաշարից:

1106//B02. Հայոց պատմության հիմնահարցեր -2 (2 կրեդիտ)
Շաբաթական 2 ժամ (24 ժամ դասախոսություն, 8 ժամ սեմինար)
2-րդ կիսամյակ, քննություն

Նպատակը.

Դասընթացի երկրորդ մասի դասավանդումը նպատակ ունի ուսանողին մատուցել հայոց պատմության նոր և նորագույն շրջանը: Դասավանդման ընթացքում շեշտը դրվում է ազգային-ազատագրական շարժումների և Հայաստանի 1-ին, 2-րդ և 3-րդ հանրապետությունների պատմության վերլուծության վրա:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. ծանոթ կլինի հայ ժողովրդի նոր և նորագույն պատմությանը,
2. կկարողանա վերլուծել հայ ազգային-ազատագրական շարժման կարևորագույն իրադարձությունները, Հայաստանի 1-ին, 2-րդ և 3-րդ հանրապետությունների պատմությանը և դասեր քաղել անցյալի սխալներից,

3. կկարողանա գիտելիքները լայնորեն օգտագործել իր աշխատանքային, հատկապես կրթական գործընթացներում:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Հայկական հարցը. առաջացումը, բովանդակությունը: Ազատագրական պայքարը 17-18-րդ դդ.: Ռուսաստանի տիրապետության հաստատումը Արևելյան Հայաստանում: ***Թեմա 2՝*** Հայ ազգային-ազատագրական զինված պայքարի փուլը (1870-ական թթ.- 20-րդ սկիզբ): Ազատագրական խմբակներն ու կազմակերպությունները: Հայ քաղաքական կուսակցությունների ձևավորումը: Ազգային-ազատագրական զինված պայքարի փուլը: ***Թեմա 3՝*** Պանթուրքիզմը պետական քաղաքականություն Թուրքիայում: Արևմտահայության Մեծ եղեռնը: Հայաստանը 1917թ. փետրվարյան հեղափոխության շրջանում: Հոկտեմբերյան հեղափոխությունը և Հայաստանը: ***Թեմա 4՝*** Հայաստանի Հանրապետությունը 1918-1920թթ.: ***Թեմա 5՝*** Խորհրդային Հայաստանը 1920-1991 թթ.: ***Թեմա 6՝*** Հայաստանի երրորդ հանրապետությունը: ***Թեմա 7՝*** Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետությունը:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Քննությունը անցկացվում է բանավոր: Հարցատոմսը պարունակում է 3 հարց՝ 7, 7, 6 միավոր արժեքով:

1302/B01. Փիլիսոփայության հիմունքներ (4 կրեդիտ)

Շաբաթական 4 ժամ (48 ժամ դասախոսություն, 16 սեմինար պարապմունք)

3-րդ կիսամյակ, քննություն

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է հիմնարար գիտությունների տվյալների փիլիսոփայական մեկնաբանությունների միջոցով աջակցել ուսանողի համակարգված աշխարհայացքի, քաղաքակրթական զարգացումների արդի միտումների և այդ համատեքստում ազգային մրցունակ համակարգի մասին մասնագիտական պատկերացումների ձևավորմանը:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա աշխարհի և նրանում մարդու տեղի ու դերի մասին փիլիսոփայական հայեցակարգերի ընդհանուր և տարբերակիչ առանձնահատկությունները,
2. կհասկանա ճշմարտության և մոլորության, գիտելիքի և հավատի, ռացիոնալի և իռացիոնալի սահմանազատման փիլիսոփայական մեթոդաբանության դերն ու նշանակությունը,
3. կկարողանա վերլուծել և ամբողջական պատկերացում կազմել արդի քաղաքակրթական, քաղաքական մշակութային և մարդաբանական պատկերացումների, տեխնածին քաղաքակրթության գլոբալ հիմնախնդիրների մասին:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Փիլիսոփայությունը հոգևոր մշակույթի համակարգում: Փիլիսո-

փայության առարկան և գործառույթները: ***Թեմա 2***՝ Քաղաքակրթության զարգացման պատմափիլիսոփայական ակնարկ: ***Թեմա 3***՝ Կեցության փիլիսոփայական ըմբռնումը: Մարդկային կեցության առանձնահատ-կությունները: ***Թեմա 4***՝ Հոգեկանի ծագման հիմնահարցը: ***Թեմա 5,*** Աշխարհի ճանաչողության հիմնահարցը: ***Թեմա 6***՝ Մարդու փիլիսոփայական ըմբռնումը: Փիլիսոփայական մարդաբանություն: ***Թեմա 7***՝ Հասարակության փիլիսոփայական ըմբռնումը: Պատմության իմաստը: ***Թեմա 8***՝ Սոցիալական կյանքի հիմնական ոլորտները: ***Թեմա 9***՝ Հասարակության հոգևոր կյանքը: Հոգևոր մշակույթ և քաղաքակրթություն: ***Թեմա 10***՝ Հասարակական առաջադիմությունը և մարդկության ապագան:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Քննությունը բանավոր է՝ **20** միավոր առավեագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **3** հարց, 2 հարցը՝ **8-ական** միավոր, 1 հարցը՝ **4** միավոր:

2.2. Կամընտրական դասընթացներ

1001/B01. Տնտեսագիտություն (2 կրեդիտ)

Շաբաթական 2 ժամ դասախոսություն,

4-րդ կիսամյակ, ստուգարք

Նպատակը.

Ուսանողներին տալ անհրաշեշտ գիտելիքներ մարդկանց բարեկեցության բնույթի և պատճառների, շուկայական տնտեսության զարգացման օրինաչափությունների, հիմնախնդիրների, դրանց հնարավոր լուծումների, ինչպես նաև ձեռնարկատիրական գործունեության մասին, ինչը կնպաստի նաև ռացիոնալ տնտեսական վարքագծի ձևավորմանը:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. յուրացրած կլինի տնտեսագիտության հիմունքները,
2. պատկերացում կունենա տնտեսության շուկայական համակարգի կենսագործունեության, հիմնական հասկացությունների, զարգացման օրինաչափությունների և ձեռնարկարություն ծավալելու պայմանների մասին:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Տնտեսական զարգացման ընդհանուր խնդիրները. Տնտեսագիտության առարկան: ***Թեմա 2***՝ Տնտեսության շուկայական համակարգը. եկամտի և արդյունքի շրջապտույտը: ***Թեմա 3***՝ Անհատական շուկաների վերլուծությունը, պահանջարկ և առաջարկ: ***Թեմա 4***՝ Սպառողի վարքի տեսություն: ***Թեմա 5***՝ Արտադրության ծախքերը: ***Թեմա 6***՝ Շուկայի կառուցվածքը և գնի ու արտադրության ծավալի որոշումը: ***Թեմա 7***՝ Ձեռնարկությունների և կազմակերպությունների տիպերը և տեսակները: ***Թեմա 8***՝ Ազգային հաշիվների համակարգը: ***Թեմա 9***՝ Մակրոտնտեսական կայունությունը և տատանումները: ***Թեմա 10***՝ Փողը և բանկային համակարգը. դրամավարկային քաղաքականությունը: ***Թեմա 11***՝ Պետական բյուջեն և ֆիսկալ քաղաքականությունը: ***Թեմա 12***՝ Միջազգային տնտեսական գործակցությունը:

Ստուգարքի անցկացման կարգը.

Կիսամյակի ընթացքում անցկացվում է երկու լսարանային ստուգողական աշխատանք, որոնցից դրական գնահատականներ ստանալու դեպքում ուսանողը համարվում է ստուգարքը հանձնած:

Ստուգողական աշխատանքների արդյունքներով ստուգարքը չհանձնած ուսանողների համար դասընթացի ավարտին կազմակերպվում է բանավոր հարցում 4 հարց պարունակող հարցատոմսերով:

1202/B01. Քաղաքագիտություն (2 կրեդիտ)

Շաբաթական 2 ժամ դասախոսություն

4-րդ կիսամյակ, ստուգարք

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել քաղաքագիտության ձևավորման տեսական և գաղափարական ակունքներին, հիմնական կատեգորիաների ու քաղաքագիտության ուսումնասիրության առարկայական տիրույթին, ձևավորել ուսանողների մոտ քաղաքական իրականության վերլուծության պրակտիկ հմտություններ:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կստանա համապատասխան գիտելիքներ քաղաքագիտության տեսական և կիրառական նշանակության հիմնահարցերի մասին,
2. պատկերացում կկազմի քաղաքագիտության առարկայական տիրույթի ու մեթոդաբանության մասին,
3. կունենա քաղաքագիտական վերլուծություններ կատարելու բավարար ունակություններ,
4. կկարողանա կողմնորոշվել գործնական քաղաքականության հիմնահարցերի մեկնաբանման հարցերում:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Քաղաքագիտության առարկան և օբյեկտը: ***Թեմա 2՝*** Քաղաքականության ծագումը և էությունը: ***Թեմա 3՝*** Քաղաքական իշխանության էությունն ու կառուցվածքը: ***Թեմա 4՝*** Հասարակության քաղաքական համակարգը: ***Թեմա 5՝*** Պետությունը որպես քաղաքական համակարգի գլխավոր ինստիտուտ: ***Թեմա 6՝*** Քաղաքական կուսակցությունները և կուսակցական համակարգեր: ***Թեմա 7՝*** Ընտրություններ և ընտրական համակարգեր: ***Թեմա 8՝*** Քաղաքական գաղափարախոսություններ: ***Թեմա 9՝*** Քաղաքական էլիտա և լիդերություն:

Ստուգարքի անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ստուգարքն անցկացվում է բանավոր հարցման ձևով: Ուսանողին տրվում է 4 հարց դասընթացի բովանդակությունից, որոնց բավարար պատասխանի դեպքում ստուգարքը համարվում է հանձնված:

1901/B01. Իրավագիտություն (2 կրեդիտ)

Շաբաթական 2 ժամ դասախոսություն

1-ին կամ 2-րդ կիսամյակ, ստուգարք

Նպատակը.

Սովորեցնել հասարակական կյանքի տարբեր ոլորտների օրենսդրական կարգավորման հիմունքները: Նպատակներից է նաև ստացած իրավական գիտելիքները գործնականում կիրառելու հմտությունների մշակումը, ինչպես նաև իրավական աշխարհայացքի ու մշակույթի ձեւավորումը:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա պետության և իրավունքի մասին հիմնական սկզբունքները, հայեցակարգերը,
2. կիմանա օրենսդրության առանձին ճյուղերի իրավական կարգավորման հիմունքները,
3. կյուրացնի կարևոր իրավական հասկացությունները, եզրույթները,
4. ձեռք կբերի գիտելիքները գործնականում կիրառելու ունակություններ և հմտություններ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1. Հասարակություն և պետություն: ***Թեմա 2.*** Իրավունք: ***Թեմա 3.*** Իրավական կարգավորման կառուցակարգը և իրավունքի կենսագործումը: ***Թեմա 4.*** Իրավունքի ձևերը: ***Թեմա 5.*** Իրավունքի համակարգը: ***Թեմա 6.*** Օրինականություն, իրավաչափ վարքագիծ, իրավախախտում: ***Թեմա 7.*** Կոռուպցիայի դեմ պայքարի իրավական հիմնահարցերը: ***Թեմա8-9.*** Սահմանադրական իրավունք: ***Թեմա 10.*** Դատական իշխանություն և դատական համակարգ: ***Թեմա 11-16.*** Քաղաքացիական իրավունք: ***Թեմա 17.*** Աշխատանքային իրավունք: ***Թեմա 18.*** Ընտանեկան իրավունք: ***Թեմա 19.*** Էկոլոգիական իրավունք: ***Թեմա 20.*** Քրեական իրավունք: ***Թեմա 21-23.*** Դատավարական իրավունք: ***Թեմա 24.*** Միջազգային իրավունք:

Ստուգարքի անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ստուգարքն անցկացվում է բանավոր: Տրվում է առավելագույնը 4 հարց (նախապես տրամարդված հարցաշարից), որոնցից առնվազն 2-ին դրական պատասխանող ուսանողը ստանում է «ստուգված»:

1107/B01. Մշակութաբանություն (2 կրեդիտ)

Շաբաթական 2 ժամ դասախոսություն

3-րդ կիսամյակ, ստուգարք

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողի մոտ կայուն գիտելիքներ ձևավորել մշակութաբանության առարկայի և մշակույթ՝ հասկացության վերաբերյալ, արմատավորել համակարգված պատկերացում մշակույթի բաղադրիչների, երևույթների, գործընթացների և մեխանիզմների մասին: Հատուկ ուշադրություն դարձնել հայ և համաշխարհային մշակույթների ընդհանուր բնութագրերի և ներկա գործընթացների վրա:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. համապարփակ գիտելիքներ կունենա գիտության մեջ «մշակույթ» հասկացության ամենատարածված սահմանումների և տեսությունների մասին,
2. ծանոթ կլինի մշակույթի կառուցվածքին, բաղադրիչներին, տիպաբանությանը, մշակույթի ծագման և զարգացման հիմնական օրինաչափություններին,
3. ընդհանուր գիտելիքներ կունենա համաշխարհային և հայ մշակույթների պատմական զարգացումների օրինաչափությունների վերաբերյալ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Դասընթացի ուսումնասիրման օբյեկտը, առարկան և խնդիրները: «Մշակույթ» հասկացության սահմանումներն ու մշակույթի էության, ծագման և զարգացման վերաբերյալ տեսությունները: ***Թեմա 2՝*** Մշակույթի կառուցվածքը, բաղադրիչները, գործառույթները և մեխանիզմները: Մշակութային գործընթացներ: ***Թեմա 3՝*** Մշակույթը «անհատ», «բնություն», «հասարակություն», «էթնոս», «քաղաքակրթություն» կատեգորիաների համատեքստում: ***Թեմա 4՝*** Համաշխարհային և հայ մշակույթների պատմական զարգացումները մոտեցումներ հարցադրումներ, օրինաչափություններ: ***Թեմա 5՝*** Ժամանակակից մշակութային գործընթացները և գլոբալիզացիայի խնդիրը:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ստուգարքն անցկացվում է բանավոր: Տրվում է առավելագույնը 4 հարց՝ նախապես տրամադրված հարցաշարից:

2101/B01. Կրոնների պատմություն (2 կրեդիտ)

Շաբաթական 2 ժամ դասախոսություն

3-րդ կիսամյակ, ստուգարք

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողի մոտ ձևավորել ընդհանուր գիտելիքներ ու պատկերացումներ ժամանակակից կրոնների, կրոնական տարատեսակ ուղղությունների, դրանց դավանաբանական ու պաշտամունքային առանձնահատկությունների, Հայ Առաքելական եկեղեցու պատմության հիմնահարցերի, արդի կրոնական ներփակ հոսանքների ու դենոմինացիաների վերաբերյալ:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա՝ ինչ է կրոնը, ինչպիսի կրոններ կան աշխարհում, ինչ դավանաբանական, պաշտամունքային, տոնածիսական առանձնահատկություններ ունեն դրանք, ինչպես նաև Հայ առաքելական եկեղեցու պատմությունը, դավանաբանական առանձնահատկությունները և տոնածիսական համակարգը,
2. կհասկանա ժամանակակից կրոնների և կրոնական հոսանքների ու ուղղությունների զարգացման տրամաբանությունը, առանձնահատկություններն ու միտումները,
3. կկարողանա կատարել տարբեր կրոնների ու կրոնական ուղղությունների տարբերակում և քննական արժևորում:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Դասընթացի առարկան, կրոնի պատմական ձևերը: ***Թեմա 2***՝ Ժամանակակից կրոնները: Ազգային և համաշխարհային կրոններ: ***Թեմա 3***՝ Բուդդայականություն, իսլամ, դավանանքը, պաշտամունքը, հիմնական ուղղությունները: ***Թեմա 4***՝ Քրիստոնեություն: Դավանաբանությունը և պաշտամունքը: Աստվածաշունչ: ***Թեմա 5***՝ Արդի կրոնական միավորումներն ու համայնքները: ***Թեմա 6***՝ Քրիստոնեությունը Հայաստանում I-IV դարերում: ***Թեմա 7***՝ Հայ Առաքելական եկեղեցին V-IX դարերում: ***Թեմա 8***՝ Հայ Առաքելական եկեղեցին X-XIV դարերում: ***Թեմա 9***՝ Հայ Առաքելական եկեղեցին XV-XVIII դարերում: ***Թեմա 10***՝ Հայ Առաքելական եկեղեցին XIX-XX դարերում:

Ստուգարքի անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ստուգարքն անցկացվում է բանավոր: Տրվում է առավելագույնը 3 հարց՝ նախապես տրամադրված հարցաշարից:

3. Ընդհանուր մաթեմատիկական և բնագիտական դասընթացներ

3.1. Պարտադիր դասընթացներ

2301/B01. Համակարգչից օգտվելու հմտություններ (2 կրեդիտ)

Շաբաթական 2 ժամ (8 ժամ դասախոսություն,
24 ժամ գործնական պարապմունք),
1-ին կիսամյակ, ստուգարք

Նպատակը.

Ուսանողին ծանոթացնել համակարգչի կառուցվածքին և աշխատանքի հիմնական սկզբունքներին: Ուսանողի մոտ ձևավորել համակարգչից օգտվելու հիմնական հմտությունները:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կհասկանա համակարգչի կառուցվածքի և աշխատանքի հիմնական սկզբունքները,
2. կիմանա, թե ինչ է օպերացիոն համակարգը, բազմախնդրայնությունը, որոնք են տեքստային և գրաֆիկական խմբագիրների աշխատանքների սկզբունքների տարբերությունը, Windows օպերացիոն համակարգի և Word, Excel, PowerPoint ծրագրերի հետ աշխատելու հիմնական սկզբունքները,
3. կկարողանա ինքնուրույն կատարել իր թղթավարությունը (կուրսային, ավարտական աշխատանքներ, հաշվարկների կատարում, զեկուցումների համար սլայդների պատրաստում և այլն):

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Համակարգչի կառուցվածքը և աշխատանքի հիմնական սկզբունքները: Օպերացիոն համակարգի հասկացություն և բազմախնդրայնության գաղափար: ***Թեմա 2***՝ Windows օպերացիոն համակարգի գրաֆիկական ինտերֆեյսի հետ աշխատելու հիմնական սկզբունքները: ***Թեմա 3***՝ Microsoft Word փաստա-

թղթի ստեղծում և ձևավորում: ***Թեմա 4*՝** Microsoft Excel էլեկտրոնային աղյուսակներ: ***Թեմա 5*՝** Microsoft PowerPoint ներկայացման ստեղծում:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ստուգարքն անց է կացվում համակարգչի մոտ՝ ըստ ստուգարքի համար կազմված տարբերակի հրահանգների: Տարբերակը բաղկացած է 4 բաժնից, որով ստուգվում են ուսանողի գիտելիքները Windows XP համակարգի, MS Word, MS Excel և MSPowerPoint կիրառությունների վերաբերյալ: Ուսանողը գնահատվում է «ստուգված», եթե ճիշտ կատարում է յուրաքանչյուր բաժնի հրահանգների 75%-ը:

0002/B01. Քաղաքացիական պաշտպանություն (2 կրեդիտ)

Շաբաթական 2 ժամ (24 ժամ դասախոսություն և
8 ժամ գործնական պարապմունք)
6-րդ կիսամյակ, ստուգարք

Նպատակը.

Դասընթացների նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել ԱԻ-ում (երկրաշարժ, ջրհեղեղ, հրդեհներ, արտադրական և տրանսպորտային վթարներ, թունավոր նյութեր, ճառագայթային ախտահանում և այլն) և պատերազմական պայմաններում պաշտպանվելու ձևերին և մեթոդներին, նաև փրկարարական աշխատանքների ծավալներին, բովանդակությանը և կատարմանը:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը պետք է կարողանա ստեղծված ԱԻ-ում և պատերազմական պայմաններում ժամանակին և ճիշտ իրականացնի պաշտպանվելու ձևերն ու մեթոդները:

Բովանդակությունը.

Թեմա-1. ԱԻ-ի նախարարության կառուցվածքը և խնդիրները: ***Թեմա-2.*** ԱԻ-ները, նրանց բնութագրերը և կանխարգելման միջոցառումները: ***Թեմա-3.*** Բնակչության գործողությունները ահաբեկությունների և նրանց սպառնալիքի ժամանակ: ***Թեմա-4.*** Հակառակորդի հարձակման ժամանակակից միջոցների բնութագրերը, նրանց վարակման օջախները և գնահատման մեթոդները: ***Թեմա-5.*** Բնակչության պաշտպանության կազմակերպումը ԱԻ-ների և պատերազմի ժամանակ: ***Թեմա-6.*** ԱԻ-ի և պատերազմի ժամանակ բնակչության բարոյահոգեբանական պատրաստվածության հիմնական ուղղությունները: ***Թեմա-7.*** Փրկարարական աշխատանքների կազմակերպումը ԱԻ-ի և պատերազմի ժամանակ, տեղեկատվության կազմակերպումը:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ստուգումը ընթանում է բանավոր՝ հարցատոմսերով: Հարցատոմսը ներառում է երեք հարց՝ երկուսը տեսական, մեկը գործնական:

0002/B02. Արտակարգ իրավիճակներում բնակչության առաջին բուժօգնություն (2 կրեդիտ)

Շաբաթական 2 ժամ (8 ժամ դասախոսություն և
24 ժամ գործնական պարապմունք)
6-րդ կիսամյակ, ստուգարք

Նպատակը.

Դասընթացների նպատակն է ուսանողներին սովորեցնել էքստրեմալ պայմաններում (երկրաշարժ, թունավոր նյութեր, ճառագայթային ախտահարում, ոսկորների կոտրվածքներ, արյունահոսություն, շոկային իրադրություն, վնասվածքներ) մինչբժշկական օգնության ցուցաբերում:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը պետք է կարողանա էքստրեմալ պայմաններում (երկրաշարժ, թունավոր նյութեր, ճառագայթային ախտահանում, ոսկորների կոտրվածքներ, արյունահոսություն, շոկային իրադրություն, վնասվածքներ) ցուցաբերել առաջին և մինչբժշկական օգնություն:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1. Առաջին բուժօգնությունն ու մինչբժշկական օգնությունն ԱԻ-ում: ***Թեմա 2***. Ախտահարվածների ու հիվանդների բժշկական տեսակավորումը ԱԻ-ների պայմաններում: ***Թեմա 3***. Սուր հիվանդություններ և թունավորումներ: ***Թեմա 4***. Հակահամաճարակային միջոցառումներն ԱԻ-ում: ***Թեմա 5***. Վնասվածքներ և սուր վիրաբուժական հիվանդություններ:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ստուգումը ընթանում է բանավոր՝ հարցատոմսերով: Հարցատոմսը ներառում է երեք հարց՝ երկուսը տեսական, մեկը գործնական:

0901/B01. Էկոլոգիայի և բնապահպանության հիմունքներ (2 կրեդիտ)

Շաբաթական 2 ժամ դասախոսություն

1-ին կիսամյակ, ստուգարք

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողների մոտ ձևավորել պատկերացում էկոլոգիա գիտության տեսական հիմնահարցերի, բնապահպանության առկա խնդիրների և հիմնահարցերի լուծման առաջարկվող եղանակների և կիրառվող մեթոդների ու մոդելների մասին:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա էկոլոգիա գիտության հիմնական տեսական մոտեցումները, օրենքները, հարցերը,
2. կկարողանա օգտագործել այդ գիտելիքները բնապահպանական հարցերի լուծման ոլորտում,
3. կկարողանա կատարել անհրաժեշտ վերլուծություն:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1. Էկոլոգիայի զարգացման պատմական ուղին, տեղն ու դերը մյուս գիտությունների համակարգում: Օրգանիզմներ և էկոհամակարգ: Էկոլոգիական հիմնական օրենքները և կանոնները: ***Թեմա 2.*** Էկոհամակարգի տարրերը և տրոֆիկ մակարդակները: ***Թեմա 3.*** Օրգանիզմների և միջավայրի փոխհարաբերությունը, էկոգործոններ: ***Թեմա 4.*** Էներգիան էկոհամակարգերում: Սննդային շղթաներ: Կենսաերկրաքիմիական ցիկլեր: ***Թեմա 5.*** Մարդու էկոլոգիա: Շրջակա

միջավայր: Մարդածին համակարգեր: ***Թեմա 6.*** Բնական պաշարների դասակարգումը: Գլոբալ արտադրություն և քայքայում: ***Թեմա 7.*** Շրջակա միջավայրի ոլորտների նկարագրություն: ***Թեմա 8.*** Պոպուլյացիոն էկոլոգիա: ***Թեմա 9.*** Շրջակա միջավայրի աղտոտվածության հիմնահարցերը: Գլոբալ էկոլոգիական պրոբլեմներ:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ստուգարքն անց է կացվում բանավոր: Ստուգարքի ժամանակ ստուգվում է ուսանողի իմացությունը կիսամյակի ընթացքում անցած նյութի վերաբերյալ: Տոմսը պարունակում է 3 հարց:

0801/B01. Էկոլոգիայի և բնապահպանության հիմունքներ (2 կրեդիտ)

Շաբաթական 2 ժամ (32 ժամ դասախոսություն)

1-ին կիսամյակ, ստուգարք

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողների մոտ ձևավորել պատկերացում էկոլոգիա գիտության տեսական հիմնահարցերի, բնապահպանության առկա խնդիրների և հիմնահարցերի լուծման առաջարկվող եղանակների և կիրառվող մեթոդների ու մոդելների մասին:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

4. կիմանա էկոլոգիա գիտության հիմնական տեսական մոտեցումները, օրենքները, հարցերը,
5. կկարողանա օգտագործել այդ գիտելիքները բնապահպանական հարցերի լուծման ոլորտում,
6. կկարողանա կատարել անհրաժեշտ վերլուծություն:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1. Էկոլոգիայի զարգացման պատմական ուղին, տեղն ու դերը մյուս գիտությունների համակարգում: Օրգանիզմներ և էկոհամակարգ: Էկոլոգիական հիմնական օրենքները և կանոնները: ***Թեմա 2.*** Էկոհամակարգի տարրերը և տրոֆիկ մակարդակները: ***Թեմա 3.*** Օրգանիզմների և միջավայրի փոխհարաբերությունը, էկոգործոններ: ***Թեմա 4.*** Էներգիան էկոհամակարգերում: Սննդային շղթաներ: Կենսաերկրաքիմիական ցիկլեր: ***Թեմա 5.*** Մարդու էկոլոգիա: Շրջակա միջավայր: Մարդածին համակարգեր: ***Թեմա 6.*** Բնական պաշարների դասակարգումը: Գլոբալ արտադրություն և քայքայում: ***Թեմա 7.*** Շրջակա միջավայրի ոլորտների նկարագրություն: ***Թեմա 8.*** Պոպուլյացիոն էկոլոգիա: ***Թեմա 9.*** Շրջակա միջավայրի աղտոտվածության հիմնահարցերը: Գլոբալ էկոլոգիական պրոբլեմներ:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ստուգարքն անց է կացվում բանավոր հարցազրույցի ձևով:

3.2. Կամընտրական դասընթացներ

0101/B05. Մաթեմատիկայի հիմունքներ (3 կրեդիտ)

Շաբաթական 2 ժամ դասախոսություն 1-ին կիսամյակ, ստուգարք

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել մաթեմատիկայի հիմունքներին՝ որպես ընդհանուր մշակույթի բաղկացուցիչ մաս, ձևավորել վերացական մտածողություն:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կծանոթանա մաթեմատիկայի պատմությանը,
2. կհասկանա մաթեմատիկական մտածողության իմաստը,
3. կկարողանա լուծել պարզագույն կիրառական խնդիրներ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Մաթեմատիկա առարկան և մաթեմատիկական լեզու: ***Թեմա 2***՝ Աքսիոմային մոտեցումը մաթեմատիկայի: ***Թեմա 3***՝ Բազմությունների տեսության տարրերը: ***Թեմա 4***՝ Կոորդինատների մեթոդ: ***Թեմա 5***՝ Մաթեմատիկական մոդելավորում: ***Թեմա 6***՝ Հավանականությունների տեսության և մաթեմատիկական վիճակագրության տարրերը:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ստուգարքն անց է կացվում բանավոր հարցազրույցի ձևով:

0903/B01. Բնագիտության ժամանակակից կոնցեպցիաները (2 կրեդիտ)

Շաբաթական 2 ժամ (16 ժամ դասախոսություն և 16 ժամ գործնական պարապմունք)

1-ին կիսամյակ, ստուգարք

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել բնական գիտությունների մեթոդոլոգիային և հայեցակարգերին, ուսանողների մոտ ձևավորել ժամանակակից պատկերացումներ բնական գիտությունների զարգացման օրինաչափությունների և հեռանկարների շուրջ, նրանց մատուցել այն գիտելիքների պաշարը, որոնք անհրաժեշտ են զարգացած և լայն աշխարահայացքի ձևավորման համար:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա բնագիտության ժամանակակից հայեցակարգերի ձևավորման պատմությունը,
2. կհասկանա բնագիտության ժամանակակից հայեցակարգերի էությունը,
3. կկարողանա ճիշտ կողմնորոշվել ինֆորմացիայի գնահատման և վերլուծության ժամանակ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Բնագիտության զարգացման պատմությունը: ***Թեմա 2***՝ Տիեզերքի ծագման և զարգացման գիտական տեսություններ և դրանց պատմական զարգացումը: ***Թեմա 3***՝ Կոսմոգոնիկ տեսություն: ***Թեմա 4***՝ Երկրի ծագման և ձևավորման տեսություն: ***Թեմա 5***՝ Կյանքի ծագումը:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ստուգարքն անցկացվում է բանավոր: Տրվում են հարցեր՝ նախապես տրամադրված հարցաշարից:

4. Ընդհանուր մասնագիտական դասընթացներ

4.1. «Աշխարհագրություն» մասնագիտություն

0101/B01. Մաթեմատիկա - 1 (3 կրեդիտ)

Շաբաթական 3 ժամ (24 ժամ դասախոսություն և
24 ժամ գործնական պարապմունք),
1-ին կիսամյակ, ստուգարք

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողների մոտ զարգացնել վերլուծական երկրաչափության և հանրահաշվի դպրոցական դասընթացի ընթացքում ստացած գիտելիքները և դաստիարակել հմտություններ աշխարհագրության մեջ դրանք կիրառելու համար:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա կոորդինատների մեթոդը, վերլուծական երկրաչափությունը հարթության վրա,
2. կհասկանա վերլուծական երկրաչափությունը տարածության մեջ,
3. կծանոթանա գծային հավասարումների համակարգերի լուծման մեթոդներին:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Կոորդինատների մեթոդը: ***Թեմա 2***՝ Ուղիղ գիծը հարթության վրա: ***Թեմա 3***՝ Երկրորդ կարգի կորեր: ***Թեմա 4***՝ Վեկտորներ: ***Թեմա 5*** Ուղիղ գիծը տարածության մեջ: ***Թեմա 6***՝ Հարթության հավասարումը: ***Թեմա 7***՝ Մակերևույթի տեսություն:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները

Նախատեսված 4 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը **4** միավոր: Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Բանավոր կարճ հարցում: Միավորների քայլը **1** է:

2-րդ ստուգում. Անհատական առաջադրանք: Միավորների քայլը **1** է:

3-րդ ստուգում. Գրավոր կարճ հարցում: Միավորների քայլը **1** է:

4-րդ ստուգում. Փոքրածավալ գրավոր ստուգողական աշխատանք: Միավորների քայլը **1** է:

0101/B02. Մաթեմատիկա - 2 (3 կրեդիտ)

Շաբաթական 2 ժամ (24 ժամ դասախոսություն և

24 ժամ գործնական պարապմունք),

2-րդ կիսամյակ, քննություն

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողների մոտ զարգացնել մաթեմատիկական անալիզի և հավանականությունների տեսության դպրոցական դասընթացի ընթացքում ստացած գիտելիքները և դաստիարակել հմտություններ դրանք աշխարհագրության մեջ կիրառելու համար:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա անընդհատ ֆունկցիաների հիմնական հատկությունները,
2. կհասկանա դիֆերենցիալ և ինտեգրալ հաշվի հիմնական գաղափարները և կկարողանա աշխատել դրանց հետ,
3. կծանոթանա սահմանների տեսության հետ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Մաթեմատիկական ինդուկցիայի մեթոդը: ***Թեմա 2***՝ Հաջորդական սահման: ***Թեմա 3***՝ Ֆունկցիայի սահման: ***Թեմա 4***՝ Ֆունկցիայի անընդհատությունը: ***Թեմա 5*** Ֆունկցիայի ածանցյալ: ***Թեմա 6***՝ Անորոշ և որոշյալ ինտեգրալ: ***Թեմա 7***՝ Դիֆերենցիալ հավասարումներ: ***Թեմա 8***՝ Թվային շարքեր: ***Թեմա 9*** Հավանականությունների տեսության տարրերը:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները գրավոր են, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը՝ համապատասխանաբար **1,1,1,1** միավոր: Միավորների քայլը՝ **0.5** է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը՝ համապատասխանաբար **2, 2, 2, 2** միավոր: Միավորների քայլը՝ **0.5** է:

0401/B01. Ֆիզիկա (3 կրեդիտ)

Շաբաթական 4 ժամ (24 ժամ դասախոսություն և

24 ժամ լաբորատոր պարապմունք),

3-րդ կիսամյակ, ստուգարք

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ծանոթացնել էլեկտրականության, մագնիսականության և օպտիկայի հիմնական օրենքներին, դրանց առնչվող հիմնական փորձերին, ներկայացնել այդ օրենքները դիֆերենցիալ և ինտեգրալային տեսքերով, գաղափար տալ նրանց հիմնական կիրառությունների մասին:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա էլեկտրականության, մագնիսականության և օպտիկայի հիմնական օրենքները, դրանց առնչվող կարևորագույն փորձերը, երևույթները,
2. կհասկանա այդ երևույթների, փորձերի, օրենքների կապը, օրենքների համակարգի ներքին տրամաբանությունը, այդ համակարգից բխող հիմնական հետևությունները և արդյունքները,
3. կկարողանա ստացած գիտելիքները կիրառել կոնկրետ բնույթ կրող հարցերի վերլուծության, խնդիրների լուծման համար:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Էլեկտրական դաշտը վակուումում և միջավայրում: ***Թեմա 2***՝ Էլեկտրական հոսանք: ***Թեմա 3***՝ Մագնիսական դաշտը վակուումում և միջավայրում: ***Թեմա 4***՝ Էլեկտրամագնիսական մակածում և քվազիստացիոնար երևույթներ: ***Թեմա 5***՝ Մաքսվելլի հավասարումների համակարգը: ***Թեմա 6***՝ Էլեկտրամագնիսական տատանումներ և ալիքներ: ***Թեմա 7***՝ Լույսի ինտերֆերենցը: ***Թեմա 8***՝ Լույսի դիֆրակցիան: ***Թեմա 9***՝ Լույսի բևեռացումը: ***Թեմա 10***՝ Լուսի փոխազդեցությունը նյութի հետ, ոչ գծային օպտիկա:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված **4** ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը **4** միավոր: Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Ստուգողական աշխատանք՝ գրավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

2-րդ ստուգում. Բանավոր հարցում: Միավորների քայլը 0,5 է:

3-րդ ստուգում. Ստուգողական աշխատանք՝ գրավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

4-րդ ստուգում. Բանավոր հարցում: Միավորների քայլը 0,5 է:

0601/B02. Քիմիա (3 կրեդիտ)

Շաբաթական 2 ժամ (18 ժամ դասախոսություն և
30 ժամ լաբորատոր պարապմունք),
3-րդ կիսամյակ, ստուգարք

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողի մոտ ձևավորել պատկերացում արդի ընդհանուր և անօրգանական քիմիայի տեսության մասին, տարրերի հատկությունների կախվածությունը պարբերական համակարգում դրանց գրված դիրքից, երկրակեղևում քիմիական տարրերի անհամաչափ բաշխման պատճառների, քիմիական կապի տեսակների և օքսիդա-վերականգնման գործընթացների էությանը:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա արդի ընդհանուր և անօրգանական քիմիայի տեսությունը, բնական միացություններից տարրերի ստացման արդյունաբերական եղանակները,
2. կհասկանա տարրերի խմբերի ընդհանուր բնութագիրը, դրանց բնական միացությունների հայտնաբերման պատմությունը, ստացման արդյունաբերական եղանակները,

3. կկարողանա կատարել քիմիական փորձեր և հաշվարկներ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Ատոմա-մոլեկուլային ուսմունքը և քիմիայի հիմնական օրենքները: Ավոգադրոյի և գազերի միացյալ օրենքները և դրանց կիրառությունը: ***Թեմա 2՝*** Պարբերական օրենքը և տարրերի պարբերական համակարգը: Քիմիական կապի տեսակները: ***Թեմա 3՝*** Քիմիական ռեակցիայի արագությունը և նրա վրա ազդող գործոնները: Քիմիական հավասարակշռություն: ***Թեմա 4՝*** Ջուր: Ջրի վիճակի դիագրամը: Լուծույթներ և դրանց ընդհանուր հատկությունները: Իրական և կոլոիդ լուծույթներ: Էլեկտրոլիտների լուծույթների հատկությունները: ***Թեմա 5՝*** Ջրածին, թթվածին, ջրածնի պերօքսիդ, օզոն, դրանց ստացումը, հատկությունները և կիրառությունները: ***Թեմա 6՝*** Ոչ մետաղների (քլոր, ծծումբ, ազոտ, ֆոսֆոր, ածխածին, սիլիցիում) ստացումը, հատկությունները և կիրառման բնագավառները: ***Թեմա 7՝*** Ազնիվ գազեր, դրանց հատկությունները, կիրառությունը: ***Թեմա 8՝*** Մթնոլորտի և հողի ներկայիս աղտոտված վիճակը: Աղտոտման դեմ պայքարի եղանակները:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված **4** ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը **4** միավոր: Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Ստուգողական աշխատանք՝ գրավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

2-րդ ստուգում. Բանավոր հարցում: Միավորների քայլը 0,5 է:

3-րդ ստուգում. Ստուգողական աշխատանք՝ գրավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

4-րդ ստուգում. Բանավոր հարցում: Միավորների քայլը 0,5 է:

0901/B48. Աշխարհագրության ներածություն (2 կրեդիտ)

Շաբաթական 2 ժամ (32 ժամ դասախոսություն),

1-ին կիսամյակ, ստուգարք

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողների մոտ ձևավորել աշխարհագրության գիտության ուսումնասիրման օբյեկտի, հիմնական հասկացությունների, տեղի ու դերի, ուսումնասիրման մեթոդների, մեթոդաբանության ժամանակակից զարգացման միտումների մասին պատշաճ մասնագիտական պատկերացումներ:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա արդի աշխարհագրության տեղը գիտությունների համակարգում,
2. կհասկանա աշխարհագրության ուսումնասիրման մեթոդները և մեթոդաբանությունը,
3. կկարողանա գնահատել աշխարհագրության դերը ժամանակակից համամոլորակային հիմնախնդիրների լուծման գործում:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Աշխարհագրական գիտության օբյեկտը, առարկան, հիմնական հասկացությունները: ***Թեմա 2՝*** Աշխարհագրության տեղը գիտությունների համակարգում, միասնական աշխարհագրություն: ***Թեմա 3՝*** Աշխարհագրության

զարգացման հիմնական փուլերը: ***Թեմա 4***՝ Աշխարհագրության մեթոդաբանությունը, օրենքները և օրինաչափությունները: ***Թեմա 5***՝ Աշխարհագրությունը և էկոլոգիան: ***Թեմա 6*** Աշխարհագրությունը և աշխարհագետները ժամանակակից աշխարհում:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված **4** ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը **4** միավոր: Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Գրավոր կարճ հարցում: Միավորների քայլը 0,5 է:

2-րդ ստուգում. Ստուգողական աշխատանք: Միավորների քայլը 0,5 է:

3-րդ ստուգում. Թեստ: Միավորների քայլը 0,5 է:

4-րդ ստուգում. Անհատական առաջադրանք (ռեֆերատ): Միավորների քայլը 0,5 է:

0901/B01. Երկրագիտություն (4 կրեդիտ)

Շաբաթական 4 ժամ (40 ժամ դասախոսություն
և 24 ժամ գործնական պարապմունք),
1-ին կիսամյակ, քննություն

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողների մոտ ձևավորել կայուն գիտելիքներ երկիր մոլորակի և նրա աշխարհագրական թաղանթի ձևավորման, զարգացման, հատկանիշների, նրանում տեղի ունեցող բազմաթիվ երևույթների և պրոցեսների փոխադարձ կապի, մարդու և աշխարհագրական թաղանթի փոխհարաբերությունների մասին:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը

1. կիմանա աշխարհագրական թաղանթի հիմնական հատկանիշների և նրանց փոխադարձ կապի ու փոխպայմանավորվածության մասին,
2. կհասկանա երկիր մոլորակում և աշխարհագրական թաղանթում տեղի ունեցող բազմաթիվ երևույթների առաջացման պատճառները և դրանց աշխարհագրական հետևանքները,
3. կկարողանա ստացած գիտելիքները կիրառել աշխարհագրական թաղանթում տեղի ունեցող երևույթները բացահայտելու և բնապահպանական բազմաթիվ հիմնախնդիրներ լուծելու համար:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Ընդհանուր երկրագիտության տեղը գիտությունների դասակարգման համակարգում, նրա կառուցվածքը և արդի խնդիրները: ***Թեմա 2***՝ Ընդհանուր երկրագիտության ուսումնասիրության մեթոդները և կարևոր հասկացությունները: ***Թեմա 3***՝ Ընդհանուր երկրագիտության ուսումնասիրության հիմնական օբյեկտի՝ աշխարհագրական թաղանթի կառուցվածքը: Աշխարհագրական թաղանթի երկրաֆիզիկական և երկրաքիմիական առանձնահատկությունները: ***Թեմա 4***՝ Աշխարհագրական թաղանթի հիմնական հատկանիշները և դրանց փոխադարձ կապը և փոխպայմանավորվածությունը: ***Թեմա 5***՝ Աշխարհագրական թաղանթի դինամիկան: Նյութերի և էներգիայի շրջապտույտ-

ները աշխարհագրական թաղանթում: *Թեմա 6*՝ Մարդը և աշխարհագրական թաղանթը, նրանց փոխհարաբերությունները: *Թեմա 7*՝ Բնության ռացիոնալ օգտագործման և պահպանության հիմնախնդիրները:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ քննությունները գրավոր են, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **1** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0903/B02. Երկրաբանություն (4 կրեդիտ)

Շաբաթական 4 ժամ (40 ժամ դասախոսություն և
24 ժամ լաբորատոր պարապմունք),
1-ին կիսամյակ, ստուգարք

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել երկրաբանության հիմունքներին, Երկրի կառուցվածքի և կազմի ժամանակակից պատկերացումներին, դրա ընդերքի ուսումնասիրման առկա մեթոդներին, ինչպես նաև լեռնային ապարներին, դրանց նյութական կազմին, դեֆորմացիաներին և այլնին:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. գաղափար կկազմի ընդհանուր երկրաբանության հիմունքների մասին,
2. կհասկանա Երկրի ընդերքում և մակերևույթում ընթացող պրոցեսները,
3. կկարողանա տեղանքում ճանաչել լեռնային ապարները ըստ ծագման, դրանց ծալքավոր և խզումնային խախտումները, բացահայտել դեֆորմացիաների հետքերը և այլն:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Երկրի կազմը և կառուցվածքը: *Թեմա 2*՝ Լեռնային ապարների հասակը, քարոլորտի սալերի տեկտոնիկա: *Թեմա 3*՝ Հրաբխականություն և մետամորֆիկ պրոցեսներ: *Թեմա 4*՝ Տեկտոնական շարժումներ և լեռնային ապարների դեֆորմացիաներ: *Թեմա 5*՝ Երկրաշարժեր: *Թեմա 6*՝ Երկրագնդի գլխավոր կառույցները: Մարդը և երկրաբանական կառուցվածքը:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված 4 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 4 միավոր: Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Բանավոր կարճ հարցում: Միավորների քայլը 1 է:

2-րդ ստուգում. Անհատական առաջադրանք (ռեֆերատ): Միավորների քայլը 1 է:

3-րդ ստուգում. Գրավոր կարճ հարցում: Միավորների քայլը 1 է:

4-րդ ստուգում. Փոքրածավալ գրավոր ստուգողական աշխատանք: Միավորների քայլը 1 է:

0903/B03. Տեղագրություն (3 կրեդիտ)

Շաբաթական 3 ժամ (30 ժամ դասախոսություն և
18 ժամ լաբորատոր պարապմունք),
1-րդ կիսամյակ, քննություն

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողների մոտ ձևավորել տեսական և պրակտիկ ամուր գիտելիքներ՝ կատարելու տոպոգրաֆիական հանույթ՝ կիրառելով ժամանակակից սարքեր, սարքածրագրային համակարգեր և տեխնոլոգիաներ:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա այն ամբողջական տեխնոլոգիան և ժամանակակից սարքերը, որոնց միջոցով հնարավոր է կատարել ցանկացած տարածքի տոպոգրաֆիական հանույթ,
2. կկարողանան տեսական և դաշտային արդյունքի հիման վրա ստեղծել տեղանքի մակերևույթի ճշգրիտ հատակագիծը,
3. ձեռք կբերի տեսական և պրակտիկ գիտելիքներ՝ հմտորեն օգտագործելու ժամանակակից անհրաժեշտ գեոդեզիական սարքերը և գործիքները:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Տեղագրական պլան և քարտեզ: ***Թեմա 2***՝ Ընդհանուր տեսություն գեոդեզիական հանույթի վերաբերյալ: ***Թեմա 3***՝ Համառոտ տեղեկություն սխալների տեսության վերաբերյալ: ***Թեմա 4***՝ Կողմնորոշում տեղանքում: ***Թեմա 5***՝ Անկյունաչափական և գծաչափական գործիքներ և սարքեր: ***Թեմա 6***՝ Պլանային հանույթ: ***Թեմա 7***՝ Երկրաչափական նիվելիրացում: ***Թեմա 8***՝ Տախիոմետրական հանույթ:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ քննությունները գրավոր են, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **1** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0901/B02. Հողերի աշխարհագրություն հողագիտության հիմունքներով (4 կրեդիտ)

Շաբաթական 4 ժամ (40 ժամ դասախոսություն
և 24 ժամ լաբորատոր աշխատանք),

2-րդ կիսամյակ, քննություն

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողների մոտ ձևավորել լանդշաֆտային թաղանթի «հայելին» հանդիսացող հողի ձևավորման գործոնների, կազմի, հատկությունների, բերրիության և աշխարհագրական տեղաբաշխման մասին պատշաճ մասնագիտական պատկերացումներ:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա հողագոյացման պրոցեսի բովանդակությունը, հողի ծագումնաբանական առանձնահատկությունները,
2. կունենա գիտելիքներ հողի կազմի, հատկությունների, բերրիության և աշխարհագրական տեղաբաշխման մասին,
3. կկարողանա կատարել հողագիտական դաշտային աշխատանքներ, հողերի ախտորոշում, ծագումնաբանական հորիզոնների բնութագրում, հողերի քարտեզագրում:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Հողագոյացման գործոնները և էությունը: ***Թեմա 2***՝ Հողի պինդ, հեղուկ և գազային փուլերի կազմն ու հատկությունները: ***Թեմա 3***՝ Հողերի դաշտային ախտորոշումը և ծագումնաբանական հորիզոնների վերլուծությունը: ***Թեմա 4***՝ Հողի բերրիության ձևավորման գործոններն ու տիպերը: ***Թեմա 5***՝ Հողերի աշխարհագրություն, դասակարգում, շրջանացում, աշխարհագրական տեղաբաշխում: ***Թեմա 6***՝ Հողային ռեսուրսների ժամանակակից վիճակը և հողերի պահպանությունը:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ քննությունները գրավոր են, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **1** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0902/B01. Հասարակական արտադրության հիմունքներ (2 կրեդիտ)

Շաբաթական 2 ժամ (24 ժամ դասախոսություն և

8 ժամ գործնական պարապմունք),

2-րդ կիսամյակ, ստուգարք

Նպատակը.

Ուսանողների մեջ ձևավորել հասարակական աշխարհագրության կազմակերպման պոլիտեխնիկական, տնտեսական գիտելիքներ հումքի, էներգիայի, տեխնիկայի և տեխնոլոգիաների մասին, որոնք կարևոր դեր ունեն արտադրողական ուժերի կազմակերպման ու կառավարման գործընթացներում:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը

1. կիմանա ժամանակակից տեխնիկայի, տեխնոլոգիաների հիմնական սկզբունքները, դրանց կիրառման ոլորտները,
2. կհասնակա՝ ինչը ինչից են ստանում և ինչպես, ինչ կարկույլացիայով,
3. կկարողանա վերլուծել արտադրողական ուժերի տարածքային կառուցվածքը, հետազոտել և հիմնավորել արդյունաբերության և գյուղատնտեսության տարածքային կառուցվածքը:

Բովանդակությունը

Թեմա 1՝ Արտադրության հասարակական կազմակերպում: ***Թեմա 2***՝ Բնական, տնտեսական և տեխնիկական գործընթացների միասնությունը և փոխկապակցվածությունը հասարակական արտադրության տարածքային կազմակերպման և կառավարման գործընթացներում: ***Թեմա 3***՝ Հասարակական արտադրության կազմակերպման հիմնական ձևերը: ***Թեմա 4***՝ Նյութական արտադրության հիմնական բնագավառները, դրանց կառուցվածքը և տեխնիկատնտեսական ցուցանիշները: ***Թեմա 5***՝ Գյուղատնտեսության հիմունքներ, բնական պայմանների, բնական և տնտեսական ռեսուրսների դերը գյուղատնտեսության արտադրության կազմակերպման և կառավարման գործընթացներում:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված **4** ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը **4** միավոր: Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Գրավոր կարճ հարցում: Միավորների քայլը 0,5 է:

2-րդ ստուգում. Ստուգողական աշխատանք: Միավորների քայլը 0,5 է:

3-րդ ստուգում. Թեստ: Միավորների քայլը 0,5 է:

4-րդ ստուգում. Անհատական առաջադրանք (ռեֆերատ): Միավորների քայլը 0,5 է:

0902/B02. Տնտեսական և սոցիալական աշխարհագրություն (3 կրեդիտ)

Շաբաթական 3 ժամ (30 ժամ դասախոսություն և
18 ժամ գործնական պարապմունք),
2-րդ կիսամյակ, քննություն

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին համակարգված գիտելիքներ տալ հասարակական աշխարհագրության հիմնական դրույթների, մեթոդաբանության մեթոդների վերաբերյալ սովորեցնել կարողություններ տարածաշրջանի հասարակական ողջ կառուցվածքը տեսնելու մեկ ընդհանրության մեջ:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի ավարտին ուսանողը

1. Ձեռք է բերում գիտելիքներ գնահատելու տարածաշրջանի հասարակության կառուցվածքի բաղդրիչները:
2. տեսնելու այդ բաղադրիչի փոխկապակցությունները,
3. բացահայտելու հասարակական կառուցվածքի տարածքային ձևերը:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Հասարակական աշխարհագրության ձևավորումը և զարգացումը: ***Թեմա 2***՝ Հասարակական աշխարհագրության հիմնական հասկացությունները: ***Թեմա 3***՝ Հասարակական աշխարհագրության հետազոտման մեթոդները: ***Թեմա 4***՝ Հասարակական աշխարհագրության բաղադրիչները: ***Թեմա 5***՝ Սոցիալ-տնտեսաաշխարհագրական կանխատեսում: ***Թեմա 6***՝ Մարդկության համամոլորակային հիմնախնդիրները և հասարակական աշխարհագրության խնդիրները:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ քննությունները գրավոր են, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **1** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0903/B04. Գեոմորֆոլոգիա (4 կրեդիտ)

Շաբաթական 2 ժամ (40 ժամ դասախոսություն և
24 ժամ գործնական պարապմունք),
3-րդ կիսամյակ, քննություն

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսումնասիրել տարբեր ծագման ռելիեֆի ձևերը, դրանց առաջացման և զարգացման պատճառները:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա տարբեր ռելիեֆի ձևերի, դրանց ծագման և զարգացման, երկրաբանական կառուցվածքների և նեոտեկտոնական կառույցների հետ ունեցած կապերի մասին,
2. կհասկանա ռելիեֆի ձևերի մասին ունեցած տվյալները ինչպես կարելի է օգտագործել տվյալ տարածքի զարգացման պատմության բացահայտման, ինչպես նաև ռելիեֆի ներկա և ապագա զարգացման ընթացքը կանխատեսելու համար,
3. կկարողանա ստացված տեսական գիտելիքները օգտագործել կիրառական նպատակներով:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Գաղափար գեոմորֆոլոգիայի և նրա ուսումնասիրման օբյեկտի մասին: ***Թեմա 2***՝ Ռելիեֆառաջացման գործոնները: ***Թեմա 3***՝ Ներծին պրոցեսները և ռելիեֆը: ***Թեմա 4***՝ Մայրցամաքների և գեոսինկլինալային մարզերի մեգառելիեֆը: ***Թեմա 5***՝ Արտածին պրոցեսները և ռելիեֆը:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ քննությունները գրավոր են, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրա-

քանչյուրը **1** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0901/B03. Օդերևութաբանություն և կլիմայագիտություն (5 կրեդիտ)

Շաբաթական 4 ժամ (40 ժամ դասախոսություն
և 24 ժամ լաբորատոր աշխատանք),
3-րդ կիսամյակ, քննություն

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողների մոտ ձևավորել տեսական գիտելիքներ կլիման պայմանավորող հիմնական գործոնների, կլիման բնութագրող օդերևութաբանական տարրերի, այդ տարրերի (քամի, ճնշում, ջերմաստիճան, խոնավություն և այլն) բաշխման և երկրագնդի ու Հայաստանի կլիմայական գոտիների վերաբերյալ:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա օդերևութաբանական երևույթների բնույթը, դրանք պայմանավորող աղբյուրներն ու պրոցեսները երկրագնդում և Հայաստանում կլիմայական գոտիների տարածական բաշխվածությունը, դրանցում օդերևութաբանական հիմնական տարրերի բաշխվածությունը,
2. կհասկանա երևույթները պայմանավորող ֆիզիկական գործոնները, դիտման օրինաչափությունները, բնականոն ընթացքից շեղման պատճառները, կլիման պայմանավորող հիմնական գործոնները,
3. կկարողանա կատարել օդերևութաբանական տարրերի և պրոցեսների վերլուծություն և կլիմայական գոտիներն բնութագրում:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Ներածություն, օդերևութաբանության առարկան և խնդիրները, կապը մյուս գիտությունների հետ, մթնոլորտի կազմությունը և հիմնական հատկությունները, սահմանը և ուղղաձիգ շերտավորումը: ***Թեմա 2՝*** Արեգակնային, երկրային և մթնոլորտային ճառագայթում, երկրի մակերևույթի և մթնոլորտի ջերմային հաշվեկշիռները: Գոլորշիացում, մառախուղներ, ամպամածություն: ***Թեմա 3՝*** Մթնոլորտի ջրաշրջանառության սխեման: Մթնոլորտային տեղումներ, ամպերի վրա ակտիվ ներգործությունը: ***Թեմա 4՝*** Մթնոլորտային ճնշման, քամու դաշտեր, քամու փոփոխությունը ըստ բարձրության: Էկմանի սպիրալ: ***Թեմա 5՝*** Օդային զանգվածներ, ցիկլոններ և անտիցիկլոններ, մթնոլորտային ճակատներ:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ քննությունները գրավոր են, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրա-

քանչյուրը **1** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0901/B04. Ջրաբանություն (5 կրեդիտ)

Շաբաթական 4 ժամ (40 ժամ դասախոսություն
և 24 ժամ լաբորատոր աշխատանք),
3-րդ կիսամյակ, քննություն

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել ջրաբանության բնագավառի գիտական հիմնական իմացություններին և ուսումնասիրման մեթոդներին: Տալ պատկերացում ջրաբանության առավել ընդհանուր պրոցեսների օրինաչափությունների մասին, ցույց տալ ջրոլորտի, մթնոլորտի, քարոլորտի և կենսոլորտի փոխադարձ կապը: Ծանոթացնել ջրային օբյեկտների առանձին տիպերի աշխարհագրական տարածման գլխավոր օրինաչափություններին, դրանց հիմնական առանձնահատկություններին:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը

1. կիմանա ջրային օբյեկտների առանձին տիպերի՝ ստորերկրյա ջրերի, գետերի, լճերի, ջրամբարների, ճահիճների, սառցադաշտերի, օվկիանոսների ու ծովերի և դրանց ուսումնասիրման մեթոդների մասին,
2. կհասկանա ջրոլորտի առավել ընդհանուր պրոցեսների փոխադարձ կապը մյուս ոլորտների հետ,
3. կկարողանա բացահայտել և վերլուծել ջրային օբյեկտների գլխավոր առանձնահատկությունները:

Բովանդակությունը

Թեմա 1՝ Բնական ջրերի ուսումնասիրման մեթոդները, ջրի ֆիզիկական և քիմիական հատկությունները: ***Թեմա 2***՝ Երևույթների ֆիզիկական հիմունքները ջրոլորտում: ***Թեմա 3***՝ Ջրի շրջապտույտը բնության մեջ, երկրագնդի ջրային ռեսուրսները: ***Թեմա 4***՝ Սառցադաշտերի ջրաբանություն: ***Թեմա 5***՝ Ստորերկրյա ջրերի ջրաբանություն: ***Թեմա 6***՝ Գետերի ջրաբանություն: ***Թեմա 7***՝ Լճերի և ջրամբարների ջրաբանություն: ***Թեմա 8***՝ Ճահիճների ջրաբանություն: ***Թեմա 9***՝ Օվկիանոսների և ծովերի ջրաբանություն:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ քննությունները գրավոր են, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **1** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

1606/B01. Հոգեբանություն և մանկավարժություն (5 կրեդիտ)
1405/B01.
Շաբաթական 5 ժամ (80 ժամ դասախոսություն),
5-րդ կիսամյակ, ստուգարք

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ներկայացնել մանկավարժության և հոգեբանության ժամանակակից հիմնախնդիրները, նրանց զարգացումը՝ գիտական հարացույցների հիմքի վրա, և ցույց տալ դրանց միասնական արտահայտման կարևորությունը:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա մանկավարժության և հոգեբանության ժամանակակից տեսությունները, նրանց ճյուղերը և կապն այլ գիտությունների հետ, միասնական հանդես գալու կարևորությունը,
2. կհասկանա մանկավարժության և հոգեբանության տեղն ու դերը մարդու անձի ձևավորման ու զարգացման, նրա կրթության ու դաստիարակության գործում՝ սոցիալականացման համատեքստում,
3. կկարողանա տեսական գիտելիքները կիրառել գործնականում՝ նախ մանկավարժական պրակտիկայում, ապա աշխատանքային գործունեության ժամանակ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Մանկավարժության ընդհանուր հիմունքներ: ***Թեմա 2՝*** Հոգեբանության ընդհանուր հիմունքներ: ***Թեմա 3՝*** Մանկավարժական և հոգեբանական մտքի պատմական զարգացումը /հին շրջանից մինչև մեր օրերը/: ***Թեմա 4՝*** Դաստիարակության հիմունքներ. անձի ձևավորումը, գործոնները, զարգացումն ու դաստիարակությունը: ***Թեմա 5՝*** Դիդակտիկայի հիմունքներ: Կրթության բովանդակությունը, ուսուցման գործընթացի էությունը, սկզբունքները, մեթոդները, կազմակերպման ձևերը: Գիտելիքների, կարողությունների և հմտությունների ստուգումն ու գնահատումը: ***Թեմա 6՝*** Հոգեբանական պրիոմների կիրառումը կրթության ոլորտում: ***Թեմա 7՝*** ՀՀ կրթության համակարգը, կառուցվածքը, կառավարումը և բարեփոխումները:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված **4** ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը **4** միավոր: Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Գրավոր կարճ հարցում: Միավորների քայլը 0,5 է:

2-րդ ստուգում. Բանավոր կարճ հարցում: Միավորների քայլը 0,5 է:

3-րդ ստուգում. Անհատական առաջադրանք (ռեֆերատ):Միավորների քայլը 0,5 է:

4-րդ ստուգում. Բանավոր հարցում: Միավորների քայլը 0,5 է:

0901/B06. Ֆիզիկական աշխարհագրության հետազոտման մեթոդներ (3 կրեդիտ)

Շաբաթական 3 ժամ (26 ժամ դասախոսություն և
22 ժամ գործնական պարապմունք),
4-րդ կիսամյակ, ստուգարք

Նպատակը.

Դասընթացի ուսումնասիրման ընթացքում նախապատրաստել ուսանողներին համալիրային ֆիզիկաաշխարհագրական հետազոտություններին::

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա ինքնուրույն կատարել համալիրային բնական գեոհամակարգերի ուսումնասիրություն և լանդշաֆտային քարտեզահանում,
2. կկարողանա գնահատել բնական և անթրոպոգեն համալիրների էկոլոգիական վիճակը և փորձել տալ առաջարկություններ նրանց օպտիմալացման և այլ կարգի օգտագործման համար:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Ժամանակակից ֆիզիկական աշխարհագրության ուսումնասիրության խնդիրները, գիտական ճանաչման փուլերը և մեթոդները: ***Թեմա 2՝*** Ֆիզիկական աշխարհագրության համալիր ուսումնասիրության առարկան: Նախապատրաստական փուլ, դաշտային փուլ, հետդաշտային /կամերալ/ փուլ: ***Թեմա 3՝*** Կիրառական համալիր ֆիզիկաաշխարհագրական ուսումնասիրության մեթոդներ:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված **4** ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը **4** միավոր: Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Գրավոր կարճ հարցում: Միավորների քայլը 0,5 է:

2-րդ ստուգում. Ստուգողական աշխատանք: Միավորների քայլը 0,5 է:

3-րդ ստուգում. Թեստ: Միավորների քայլը 0,5 է:

4-րդ ստուգում. Անհատական առաջադրանք (ռեֆերատ): Միավորների քայլը 0,5 է:

0903/B05. Աերոտիեզերական հետազոտման մեթոդներ (2 կրեդիտ)

Շաբաթական 2 ժամ (22 ժամ դասախոսություն և 10 ժամ լաբորատոր պարապմունք)
4-րդ կիսամյակ, ստուգարք

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել մեթոդի էության և դրա հնարավորությունների հետ:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կստանա գիտելիքներ աերոտիեզերական նկարների միջոցով բնական միջավայրի ուսումնասիրության մասին,

2. կհասկանա թե բնական միջավայրի ինչ տվյալներ կարելի է ստանալ աէրոտիեզերական նկարներից,
3. կկարողանա ստացած գիտելիքները օգտագործել գործնականում:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Աշխարհագրական հետազոտությունների աէրոտիեզերական մեթոդի էությունը և հնարավորությունները : ***Թեմա 2***՝ Աէրոտիեզերական հանույթի ֆիզիկական հիմունքները: ***Թեմա 3***՝ Աէրոտիեզերական հանույթի հիմունքները: ***Թեմա 4***՝ Աէրոտիեզերական հանույթի հատուկ տեսակները: ***Թեմա 5***՝ Աէրո և տիեզերական նկարների վերծանում: ***Թեմա 6***՝ Տիեզերական նկարների օգտագործումը աշխարհագրական ուսումնասիրությունների տարբեր ճյուղերում և թեմատիկ քարտեզագրության մեջ:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված **4** ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը **4** միավոր: Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Գրավոր կարճ հարցում: Միավորների քայլը 0,5 է:

2-րդ ստուգում. Ստուգողական աշխատանք: Միավորների քայլը 0,5 է:

3-րդ ստուգում. Թեստ: Միավորների քայլը 0,5 է:

4-րդ ստուգում. Անհատական առաջադրանք (ռեֆերատ): Միավորների քայլը 0,5 է:

0903/B06. Գեոինֆորմատիկա (2 կրեդիտ)

Շաբաթական 2 ժամ (12 ժամ դասախոսություն և 20 ժամ լաբորատոր պարապմունք),

4-րդ կիսամյակ, ստուգարք

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողների մոտ ձևավորել գեոինֆորմացիոն համակարգերի ու դրանց օգտագործման մասին տեսական ու կիրառական գիտելիքներ:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա գեոինֆորմացիոն համակարգերի գործառական կառուցվածքի տեսական հիմքերը,
2. կհասկանա ԱՏՀ-ում տվյալների կառավարման մեխանիզմը,
3. կկարողանա ինքնուրույն կերպով ստեղծել ԱՏՀ տվյալների հենք:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Գեոինֆորմատիկայի ընդհանուր դրույթները: ***Թեմա 2***՝ Տվյալների գրանցումը, մուտքագրումը և պահպանումը: Տարածական տվյալների կառուցումը: ***Թեմա 3***՝ Տվյալների վերլուծությունը և մոդելավորումը: ***Թեմա 4***՝ Տվյալների բազաների կառավարման համակարգերը: Հասկացություն ինտեգրացիոն համակարգերի մասին: ***Թեմա 5***՝ Մեքենայական գրաֆիկայի տեխնիկական միջոցները, տվյալների տեսանելիացման մեթոդները և միջոցները: Համակարգչային քարտեզների և ատլասների ստեղծման առանձնահատկությունները: ***Թեմա 6***՝ Գեոինֆորմատիկայի կիրառական ասպեկտները:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված **4** ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը **4** միավոր: Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Գրավոր կարճ հարցում: Միավորների քայլը 0,5 է:

2-րդ ստուգում. Ստուգողական աշխատանք: Միավորների քայլը 0,5 է:

3-րդ ստուգում. Թեստ: Միավորների քայլը 0,5 է:

4-րդ ստուգում. Անհատական առաջադրանք (ռեֆերատ): Միավորների քայլը 0,5 է:

0902/B03. Աշխարհագրական հետազոտման մեթոդներ - 2 (4 կրեդիտ)

Շաբաթական 3 ժամ (30 ժամ դասախոսություն և

18 ժամ գործնական պարապմունք),

5-րդ կիսամյակ, ստուգարք

Նպատակը.

Դասընթացի ուսումնասիրման ընթացքում ուսանողները համակարգված գիտելիքներ են ստանում հասարակական աշխարհագրական հետազոտությունների կազմակերպման սկզբունքների և մեթոդաբանական հիմքի մասին: Դասընթացի նպատակն է օգնել ուսանողներին պատրաստվելու ինքնուրույն, համալիրային, դաշտային հասարակական աշխարհագրական հետազոտությունների:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա հասարակական աշխարհագրական հետազոտությունների տեսակներն ու փուլերը, գիտական իմացության սկզբունքները, մոտեցումներն ու մեթոդները,
2. կհասկանա տարբեր հասարակական տարածական համակարգերի և դրանց բաղադրիչների աշխարհագրական հետազոտության էությունն ու մեթոդաբանությունը,
3. կկարողանա կատարել ինքնուրույն համալիրային դաշտային հասարակական աշխարհագրական հետազոտություններ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Հասարակական աշխարհագրության մեթոդալոգիական հիմքը և գիտական իմացության սկզբունքները: ***Թեմա 2՝*** Հասարակական աշխարհագրական հետազոտությունների ձևերը և կազմակերպման փուլերը: ***Թեմա 3՝*** ՀՏՀ-երի որպես աշխարհագրական հետազոտության հիմնական օբյեկտներ: ***Թեմա 4՝*** ՀՏՀ-երի ձևավորման և զարգացման գործոնների ու պայմանների (ՏԱԴ, բնական պայմաններ և գործոններ, բնակչություն և բնակավայրեր) աշխարհագրական հետազոտությունների մեթոդիկան: ***Թեմա 5՝*** ՀՏՀ-երի կառուցվածքային բաղադրիչների (արդյունաբերություն, գյուղատնտեսություն, տրանսպորտ, սպասարկման ոլորտ) աշխարհագրական հետազոտության մեթոդիկան:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված **4** ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը **4** միավոր: Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Գրավոր կարճ հարցում: Միավորների քայլը 0,5 է:
2-րդ ստուգում. Ստուգողական աշխատանք: Միավորների քայլը 0,5 է:
3-րդ ստուգում. Թեստ: Միավորների քայլը 0,5 է:
4-րդ ստուգում. Անհատական առաջադրանք (ռեֆերատ): Միավորների քայլը 0,5 է:

0901/B06. Կենսաշխարհագրություն (4 կրեդիտ)
Շաբաթական 4 ժամ (40 ժամ դասախոսություն
և 24 ժամ գործնական պարապմունք),
4-րդ կիսամյակ, քննություն

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողների գիտելիքների ձևավորում՝ կենդանի օրգանիզմների աշխարհագրական տարածման և տեղաբաշխման, երկրագնդի և դրա առանձին ռեգիոնների բուսական ծածկույթի և կենդանական աշխարհի կառուցվածքի կարևորագույն օրինաչափությունների մասին:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա ցամաքային և ջրային էկոհամակարգերի կազմակերպման կարևորագույն սկզբունքները, դրանց տարածաժամանակային փոփոխականության հիմնական օրինաչափությունները,
2. կհասկանա բիոտայի տեղն ու դերը կենսոլորտի ձևավորման գործում,
3. կկարողանա օգտվել կենսաշխարհագրական քարտեզներից, յուրացնել համեմատական աշխարհագրական մեթոդները՝ կենսաշխարհագրական օբյեկտների նկատմամբ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Ներածություն: ***Թեմա 2***՝ Կենսաշխարհագրության հիմնական հասկացությունները: ***Թեմա 3***՝ Հասկացություն կենսոլորտի մասին: ***Թեմա 4***՝ Հասկացություն կենսացենոզի մասին: ***Թեմա 5***՝ Հասկացություն արեալի մասին: ***Թեմա 6*** Ժամանակակից ֆլորայի և ֆաունայի ծագումը: ***Թեմա 7***՝ Ցամաքի ֆլորիստական և ֆաունիստական ռեգիոնները: ***Թեմա 8***՝ Ցամաքի հիմնական բիոմները: ***Թեմա 9***՝ Բարձրադիր գոտիականությունը՝ցամաքային օրգանիզմների տարածման գործում: ***Թեմա 10***՝ Կյանքը կղզիներում: ***Թեմա 11***՝ Կյանքի առանձնահատկությունները ներքին ջրային ավազաններում: ***Թեմա 12***՝ Կյանքի առանձնահատկությունները Համաշխարհային օվկիանոսում:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ քննությունները գրավոր են, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **1** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0903/B07. Քարտեզագրություն (4 կրեդիտ)
Շաբաթական 4 ժամ (40 ժամ դասախոսություն և
24 ժամ գործնական պարապմունք),
4-րդ կիսամյակ, քննություն

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է, ուսանողներին տալ քարտեզագրության հիմնավորված ժամանակակից մեկնաբանում, այն միևնույն ժամանակ որպես գիտության տեխնիկա և տեխնալոգիա՝ նկատի ունենալով քարտեզագրության և նորագույն տեխնոլոգիաների ինտեգրացիոն պրոցեսները:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա ժամանակակից պայմաններում ընթացող գիտությունների ինտեգրացիայի մասին, որի արդյունքում տեղի է ունենում գիտությունների ակտիվ զարգացում, այդ թվում նաև քարտեզագիտության,
2. կհասկանան և ձեռք կբերի կայուն գիտելիքներ նշված ինտեգրացիայի արդյունքում քարտեզագրության և քարտեզագիտության նոր ճյուղի զարգացման վերաբերյալ, ինչպիսին է երկրատեղեկատվական ժամանակակից քարտեզագրումը,
3. կկարողանա դառնալ լավ քարտեզագիր մասնագետ միայն այն դեպքում, եթե զուգակցի ժամանակակից տեխնոլոգիաները, սարքածրագրային համակարգերը քարտեզակազմողական աշխատանքների ընթացքում:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Քարտեզ, քարտեզագրության տերմինները, էությունը և նրանց սահմանումները: ***Թեմա 2***՝ Քարտեզագրական ժամանակակից պատկերումները: ***Թեմա 3***՝ Քարտեզագրական ընդհանրացում քարտեզների և ատլասների տիպերը: ***Թեմա 4***՝ Քարտեզների օգտագործման մեթոդները: ***Թեմա 5***՝ Քարտեզագիտության քարտեզագրության երկրատեղեկատվական համակարգերի կարպերը: ***Թեմա 6***՝ Երկրատեղատվական քարտեզագրումը և երկրատեղատվական համակարգերը որպես գիտության տեխնիկա և տեխնալոգիա: ***Թեմա 7***՝ Գեոիկոնիկա և գեոիկոնոմետրիա տերմինները և նրանց սահմանումները:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ քննությունները գրավոր են, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **1** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0902/B04. Բնակչության աշխարհագրություն ժողովրդագրության հիմունքներով (4 կրեդիտ)

Շաբաթական 4 ժամ (40 ժամ դասախոսություն և
24 ժամ գործնական պարապմունք),
4-րդ կիսամյակ, քննություն

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել բնակչության աշխարհագրական գիտության հիմունքներին, նրա հիմնական հասկացություններին, համակարգված գիտելիքներ տալ բնակչության թվի, շարժի, կազմի, տեղաբաշխման, բնակավայրերի և դրանց տարածական խմբերի վերաբերյալ, ուսանողների մոտ ձևավորել որոշակի հմտություններ և կարողություններ բնակչության աշխարհագրական վերլուծության տարբեր մեթոդների և եղանակների վերաբերյալ:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա բնակչության աշխարհագրության հիմնական հասկացությունները, տեսական և մեթոդաբանական հարցերը,
2. կհասկանա բնակչության աշխարհագրության տարբեր երևույթների ու գործընթացների էությունն ու հիմնական հատկանիշները,
3. կկարողանա կատարել բնակչության աշխարհագրության տարբեր երևույթների ու գործընթացների, դրանց ցուցանիշների վերլուծությունն ու գնահատումը:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Բնակչության աշխարհագրության առարկան, մեթոդները, խնդիրները: ***Թեմա 2՝*** Բնակչության թիվը, նրա հաշվառումը և շարժընթացը: ***Թեմա 3՝*** Բնակչության բնական վերարտադրությունը: ***Թեմա 4՝*** Բնակչության սեռատարիքային և ընտանեկան կառուցվածքը: ***Թեմա 5՝*** Բնակչության ռասայական, ազգային և կրոնական կազմը: ***Թեմա 6՝*** Բնակչության սոցիալական կառուցվածքը և աշխատանքային ռեսուրսները: ***Թեմա 7՝*** Բնակչության միգրացիան: ***Թեմա 8՝*** Բնակչության տեղաբաշխումը: ***Թեմա 9՝*** Տարաբնակեցումը և նրա ձևերը: ***Թեմա 10՝*** Ուրբանիզացումը, քաղաքների տիպերը, ագլոմերացիաներ:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ քննությունները գրավոր են, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **1** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0901/B07. Լանդշաֆտագիտություն (3 կրեդիտ)

Շաբաթական 4 ժամ (40 ժամ դասախոսություն
և 24 ժամ գործնական պարապմունք),
5-րդ կիսամյակ, քննություն

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել լանդշաֆտագիտության հիմունքներին, լանդշաֆտային թաղանթի բաղադրիչների փոխադարձ կապին և լանդշաֆտների շրջանացմանն ու դասակարգմանը:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը

1. կիմանա ԲՏՀ կառուցվածքը, դրանցում գոյություն ունեցող փոխազդեցությունը և փոխպայմանավորվածությունը,
2. կհասկանա ԲՏՀ-ի պահպանության, փոփոխության և նրանցում ընթացող պրոցեսների պատճառահետևանքային կապերը,
3. կկարողանա տարբերել լանդշաֆտների տիպերը, դրանցում գոյություն ունեցող ստորակարգությունը և բնության մեջ գոյություն ունեցող լանդշաֆտների տեսակները:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Երկրի մոլորակի լանդշաֆտային թաղանթ-ոլորտները: ***Թեմա 2***՝ Լանդշաֆտային ոլորտի զարգացումը և դինամիկան: ***Թեմա 3***՝ Մարդ-բնություն փոխհարաբերությունը: ***Թեմա 4***՝ Լանդշաֆտային հետազոտումներ և շրջանացում ***Թեմա 5***՝ Լանդշաֆտային թաղանթի զոնայականությունը:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ քննությունները գրավոր են, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **1** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0901/B08. Հնէաշխարհագրություն, մայրցամաքների և օվկիանոսների ֆիզիկական աշխարհագրություն - 1 (6 կրեդիտ)

Շաբաթական 6 ժամ (60 ժամ դասախոսություն
և 36 ժամ գործնական պարապմունք),
5-րդ կիսամյակ, ստուգարք

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել երկրագնդի, քարոլորտի, մթնոլորտի, ջրոլորտի, կենսոլորտի առաջացման մասին գոյություն ունեցող վարկածներին, երկրի ոլորտների զարգացման ընթացքին, պարզաբանելու համար հետագա զարգացման միտումները:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը

1. կիմանա երկրագնդի ոլորտների առաջացման վարկածները, ոլորտների զարգացման պատմությունը, մայրցամաքներին վերաբերող ֆիզիկաաշխարհագրական տվյալներ մասին
2. կհասկանա երկրի ոլորտների փոխադարձ կապը, դրանցում ընթացող պրոցեսների պատճառահետևանքային կապերը,
3. կկարողանա գոյություն ունեցող վարկածներում դրանց դրսևորումները առանձին մայրցամաքներում տարբերակել հավաստի վարկածները և պարզաբանել դրանց հետագա միտումները:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Տիեզերածնության վարկածները: ***Թեմա 2՝*** Երկրի ռելիեֆի զարգացումը: ***Թեմա 3՝*** Ջրոլորտի զարգացումը: ***Թեմա 4՝*** Մթնոլորտի զարգացումը: ***Թեմա 5՝*** Հողմնահարման կեղևի զարգացումը: ***Թեմա 6՝*** Կենսոլորտի զարգացումը: ***Թեմա 7՝*** Աշարհագրական միջավայրի զարգացման հիմնական օրինաչափությունները: ***Թեմա 8՝*** Մայրցամաքների դիրքը, սահմանները, ափագծի նկարագիրը: ***Թեմա 9՝*** Մայրցամաքների հողերը և կլիման: ***Թեմա 10՝*** Մայրցամաքների բուսական և կենդանական աշխարհը:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված **4** ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը **4** միավոր: Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Գրավոր կարճ հարցում: Միավորների քայլը 0,5 է:

2-րդ ստուգում. Ստուգողական աշխատանք: Միավորների քայլը 0,5 է:

3-րդ ստուգում. Թեստ: Միավորների քայլը 0,5 է:

4-րդ ստուգում. Անհատական առաջադրանք (ռեֆերատ): Միավորների քայլը 0,5 է:

0902/B05. Գեոէկոլոգիա (4կրեդիտ)

Շաբաթական 3 ժամ (30 ժամ դասախոսություն և
18 ժամ գործնական պարապմունք),
5-րդ կիսամյակ, քննություն

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողների մոտ ձևավորել երկրագնդի գեոէկոլոգիական իրավիճակը վերլուծելու տեսական գիտելիքներ (աշխարհագրական թաղանթի ոլորտների), գեոէկոլոգիական մոնիթորինգի և փորձաքննության անցկացման կարողություններ:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա գեոէկոլոգիական հիմնական հասկացությունները, օրենքները,
2. գաղափար կունենա Երկրագնդի գեոէկոլոգիական իրավիճակը ձևավորող բնական և հասարակական գործոնների մասին,
3. կկարողանա առանձնացնել աշխարհագրական թաղանթի ոլորտների գեոէկոլոգիական հիմնախնդիրները:

4. պատկերացում կունենա գեոէկոլոգիական հիմնախնդիրների լուծման ուղիների մասին,
5. կկարողանա բացահայտել գլոբալ գեոէկոլոգիական փոփոխությունների աշխարհագրական հիմնահարցերը:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Գեոէկոլոգիայի ուսումնասիրության առարկան և խնդիրները: ***Թեմա 2***՝ Գեոէկոլոգիայի ձևավորման պատմությունը: ***Թեմա 3***՝ Գեոէկոլոգիան գիտությունների համակարգում: ***Թեմա 4***՝ Էկոհամակարգ և երկրահամակարգ: ***Թեմա 5***՝ Գեոէկոլոգիայի հիմնական կոնցեպցիաները: ***Թեմա 6***՝ Երկրագնդի ձևի և չափի գեոէկոլոգիական առանձնահատկությունները: ***Թեմա 7***՝ Նյութերի համամոլորակային շրջապտույտը: ***Թեմա 8***՝ Առանձին նյութերի շրջապտույտների մարդածին խախտումները: ***Թեմա 9***՝ Բնակչությունը որպես գեոէկոլոգիական գործոն: ***Թեմա 10***՝ Սպառումը որպես գեոէկոլոգիական գործոն: ***Թեմա 11***՝ Տեխնիկական առաջընթացը որպես գեոէկոլոգիական գործոն: ***Թեմա 12***՝ Գեոէկոլոգիական ինդիկատորներ: ***Թեմա 13***՝ Տնտեսության էկոլոգիզացիա: ***Թեմա 14***՝ Անցման փոիլի առանձնահատկությունները: ***Թեմա 15***՝ Օզոնային շերտի պահպանությունը: ***Թեմա 16***՝ Կենսաբանական բազմազանություն: ***Թեմա 17***՝ Կլիմայի գլոբալ տաքացման սցենարները: ***Թեմա 18***՝ Գեոէկոլոգիա և էկոլոգիա:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ քննությունները գրավոր են, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **1** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0902/B06. Արտասահմանյան երկրների սոցիալ-տնտեսական աշխարհագրություն - 1 (6 կրեդիտ)

Շաբաթական 6 ժամ (60 ժամ դասախոսություն և
36 ժամ գործնական պարապմունք),
5-րդ կիսամյակ, ստուգարք

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին գիտելիքներ տալ աշխարհի ամենահին և ամենանոր քաղաքակրթությունների ձևավորման, նրանց փոխհարաբերությունների փոխկապակցությունների սկզբունքների, գործոնների վերաբերյալ: սովորեցնել տեսնելու այն օրգանական կապը, որը կա տարածքի բնառեսուրսային կարողությունների և հասարակական կյանքի զարգացման միջև:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի ավարտին ուսանողը.

1. գաղափար կկազմի հին ու նոր աշխարհագրության, հին ու նոր քաղաքա կրթությունների փոխկապակցությունների վերաբերյալ,

2. կսովորի տեսնելու համամարդկային արժեքների կարևորությունը,
3. կկարողանա տրամաբանության և համեմատության միջոցով տեսնել բնառեսուրսային կարողությունների, աշխատանքային նորույթների հասարակական կյանքի ռեգիոնալ առանձնահատկությունները:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Աֆրիկյան և Ամերիկյան քաղաքակրթությունը, նրա փոխկապակցությունները և փոխազդեցությունները: ***Թեմա 2***՝ Աֆրիկայի բնառեսուրսային կարողությունների գնահատականը: ***Թեմա 3***՝ Աֆրիկայի բնակչությունը: ***Թեմա 4***՝ Աֆրիկայի տնտեսության ընդհանուր բնութագիրը: ***Թեմա 5***՝ Հյուսիսային Ամերիկայի տնտեսաաշխարհագրական ընդհանուր բնութագիրը: ***Թեմա 6***՝ ԱՄՆ-ի տնտեսաաշխարհագրական բնութագիրը: Նրա դերը աշխատանքի միջազգային աշխարհագրական բաժանման մեջ: ***Թեմա 7***՝ Լատինական Ամերիկայի տնտեսաաշխարհագրական ընդհանուր բնութագիրը: ***Թեմա 8***՝ Ավստրալիայի և Օվկիանիայի տնտեսաաշխարհագրական ընդհանուր բնութագիրը:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված **4** ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը **4** միավոր: Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Գրավոր կարճ հարցում: Միավորների քայլը 0,5 է:

2-րդ ստուգում. Ստուգողական աշխատանք: Միավորների քայլը 0,5 է:

3-րդ ստուգում. Թեստ: Միավորների քայլը 0,5 է:

4-րդ ստուգում. Անհատական առաջադրանք (ռեֆերատ): Միավորների քայլը 0,5 է:

0901/B09. Հայաստանի ֆիզիկական աշխարհագրություն (4 կրեդիտ)

Շաբաթական 4 ժամ (40 ժամ դասախոսություն
և 24 ժամ գործնական պարապմունք),
5-րդ կիսամյակ, քննություն

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել Հայկական լեռնաշխարհի և ՀՀ մակերևույթի ձևաձգումնաբանական տարրերին և բնակլիմայական պայմաններին: Հնարավորություն ստեղծել գտնելու տարածքի բնակլիմայական պայմանների և ռելիեֆի, ջրագրական ցանցի, երկրաբանական կառուցվածքի միջև գոյություն ունեցող պատճառահետևանքային կապերը:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը

1. կիմանա Հայկական լեռնաշխարհի և ՀՀ տարածքի ընդհանուր ֆիզիկաաշխարհագրական բնութագիրը,
2. կհասկանա ֆիզիկաաշխարհագրական գործոնների փոխադարձ կապը, նրանց միջև գոյություն ունեցող պատճառահետևանքային կապերը,
3. կկարողանա ինքնուրույն հետազոտական աշխատանք կատարել, բացահայտել ֆիզիկաաշխարհագրական գործոնների փոխադարձ կապը, ներծին և արտաքին պրոցեսների արդյունքում ստեղծված ռելիեֆի ձևերը:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Հայկական լեռնաշխարհի բնական պայմանների համառոտ բնութագիրը: ***Թեմա 2՝*** ՀՀ աշխարհագրական դիրքը, սահմանները, տեղը Հայկական լեռնաշխարհում: ***Թեմա 3՝*** ՀՀ տարրերի երկրաբանությունը, ռելիեֆի ձևաբանական-ծագումնաբանային տիպերը: ***Թեմա 4՝*** Կլիման, ջրագրությունը, հողերը, բուսականությունը, կենդանական աշխարհը, ՀՀ բնական լանդշաֆտային գոտիները: ***Թեմա 5՝*** ՀՀ ֆիզիկաաշխարհագրական շրջանների համառոտ բութագիրը: ***Թեմա 6՝*** Բնական ռեսուրսների ռացիոնալ օգտագործումը և բնության պահպանությունը:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ քննությունները գրավոր են, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **1** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0902/B07. Հայաստանի տնտեսական և սոցիալական աշխարհագրություն (4 կրեդիտ)

Շաբաթական 4 ժամ (40 ժամ դասախոսություն և
24 ժամ գործնական պարապմունք),
6-րդ կիսամյակ, քննություն

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին տալ Հայաստանի Հանրապետության բնական պայմանների, ռեսուրսների, բնակչության, տնտեսության (արտադրական և ոչ արտադրական) ոլորտների տարածքային կազմակերպման և կառավարման տեսական ու գործնական գիտելիքներ:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի ավարտին ուսանողները.

1. կիմանա ՀՀ բնական պայմանների և ռեսուրսների գնահատականը,
2. կհասկանա Հայաստանի տնտեսության զարգացումը և բացթողումները,
3. կկարողանա վերլուծել և գնահատել տնտեսության տարածքային կազմակերպման ու կառավարման գործընթացները:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1. Հայաստանի արտադրողական ուժերի զարգացման պատմաաշխարհագրական առանձնահատկությունները: ***Թեմա 2.*** Հանրապետության բնական և տնտեսական ներուժի գնահատականը, բնօգտագործման և բնապահպանության խնդիրները: ***Թեմա 3.*** Բնակչությունը: Հայաստանի բնակչության շարժընթացը XIX դարի սկզբներից մինչև մեր օրերը: Բնակչության դինամիկայի գործոնները: ***Թեմա 4.*** Տնտեսությունը: Արդյունաբերության, գյուղատնտեսության տարածքային կառուցվածքը: ***Թեմա 5.*** ՀՀ սպասարկման ոլորտը, զարգացման

միտումները: *Թեմա 6.* Հանրապետության տնտեսության տարածքային կառուցվածքի փոփոխությունները վերակառուցման և շուկայական հարաբերությունների պայմաններում: *Թեմա 7.* ՀՀ-ն միջազգային տնտեսական հարաբերություններում: Հայաստանի տնտեսությունը համաշխարհային տնտեսության գլոբալացման պայմաններում:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ քննությունները գրավոր են, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **1** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0902/B08. Աշխարհագրության դասավանդման մեթոդիկա (4կրեդիտ)

Շաբաթական 4 ժամ (40 ժամ դասախոսություն և
24 ժամ գործնական պարապմունք),
6-րդ կիսամյակ, քննություն

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին զինել դասավանդման մեթոդիկայի տեսական գիտելիքներով և նախնական մեթոդական կարողություններով, որոնք աշխարհագրության ապագա ուսուցչի համար կապահովեն ստեղծագործական գործունեություն:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա աշխարհագրության դասավանդման մեթոդները, աշխարհագրության ուսուցման ձևերը,
2. կհասկանա դպրոցական աշխարհագրության աշխարհայացքային և կրթադաստիարակչական նշանակությունը հանրակրթական առարկաների շարքում,
3. կարողանա իր գործունեությամբ սովորողների մոտ ձևավորել աշխարհագրական մշակույթ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Աշխարհագրության դասավանդման մեթոդիկան որպես գիտություն, կապն այլ գիտությունների հետ: Դասընթացի ուսումնասիրության առարկան, հետազոտման մեթոդները, գլխավոր խնդիրները: *Թեմա 2՝* Դպրոցական աշխարհագրության պատմությունից: Աշխարհագրությունը անցյալի հայկական կրթօջախներում: *Թեմա 3՝* Դպրոցական աշխարհագրությունը որպես ամբողջական համակարգ, դրա արդի հայեցակարգերը և կառուցվածքը: *Թեմա 4՝* Դպրոցական աշխարհագրության դասավանդման մեթոդները: *Թեմա 5՝* Դպրոցական աշխարհագրության ծրագրերը, դասագրքերը, ուսուցչի ձեռնարկները, աշխատանքային տետրերը, դիդակտիկ պարագաները: *Թեմա 6՝* Աշխարհագրական

կաբինետ, աշխարհագրական հրապարակ: *Թեմա 7՝* Արտադասարանական աշխատանքներն աշխարհագրությունից: *Թեմա 8՝* Աշխարհագրության առանձին դասընթացների ավանդման մեթոդիկա:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ քննությունները գրավոր են, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **1** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2**-ական միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0901/B10. Մայրցամաքների և օվկիանոսների ֆիզիկական աշխարհագրություն -2 (5 կրեդիտ)

Շաբաթական 5 ժամ (50 ժամ դասախոսություն
և 30 ժամ գործնական պարապմունք),
6-րդ կիսամյակ, քննություն

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողների մոտ ձևավորել մայրցամաքների տեսական և գործնական խնդիրների լուծման եղանակների, ինչպես նաև տնտեսական նշանակության մասին պատկերացումներ

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա առարկայի տնտեսական և գործնական խնդրացանկը,
2. կհասկանա, թե ինչ մեթոդով յուրացնի ստացված տվյալները,
3. կկարողանա մայրցամաքների և համաշխարհային օվկիանոսի մասին տալ ֆիզիկաաշխարհագրական բնույթի տեղեկատվություն և կատարել վերլուծություն:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Մայրցամաքների և օվկիանոսների առաջացումը, նրանց դիրքը ու սահմանները: *Թեմա 2՝* Մայրցամաքների երկրաբանական կառուցվածքը, ռելիեֆի ձևերը, կլիմայական պայմանները, ջրագրությունը /գետեր, լճեր/, օգտակար հանածոները և բնական հարստությունները: Մայրցամաքների հողաբուսական ծածկույթը, կենդանական աշխարհը, նրանց տարածումը: *Թեմա 3՝* Համաշխարհային օվկիանոսի գոյացումը, նրա նշանակությունը, հատակի ռելիեֆը, տարածումը: *Թեմա 4՝* Վերը նշված ֆիզիկաաշխարհագրության ուսումնասիրություններին տալ տնտեսաաշխարհագրական նշանակություն:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ քննությունները գրավոր են, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **1** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0902/B09. Արտասահմանյան երկրների սոցիալ-տնտեսական աշխարհագրություն - 2 (5 կրեդիտ)

Շաբաթական 5 ժամ (50 ժամ դասախոսություն և
30ժամ գործնական պարապմունք),
6-րդ կիսամյակ, քննություն

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին գիտելիքներ տալ աշխարհի ամենահին և ամենանոր քղաքակրթությունների ձևավորման, նրանց փոխհարաբերությունների փոխկապակցությունների սկզբունքների, գործոնների վերաբերյալ: սովորեցնել տեսնելու այն օրգանական կապը, որը կա տարածքի բնառեսուրսային կարողությունների և հասարակական կյանքի զարգացման միջև:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի ավարտին ուսանողը.

1. գաղափար կկազմի հին ու նոր աշխարհագրության, հին ու նոր քաղաքակրթությունների փոխկապակցությունների վերաբերյալ,
2. կսովորի տեսնելու համամարդկային արժեքների կարևորությունը,
3. կկարողանա տրամաբանության և համեմատության միջոցով տեսնել բնառեսուրսային կարողությունների, աշխատանքային նորույթների հասարակական կյանքի ռեգիոնալ առանձնահատկությունները:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Աֆրիկյան և Ամերիկյան քաղաքակրթությունը, նրա փոխկապակցությունները և փոխազդեցությունները: ***Թեմա 2***՝ Աֆրիկայի բնառեսուրսային կարողությունների գնահատականը: ***Թեմա 3***՝ Աֆրիկայի բնակչությունը: ***Թեմա 4***՝ Աֆրիկայի տնտեսության ընդհանուր բնութագիրը: ***Թեմա 5***՝ Հյուսիսային Ամերիկայի տնտեսաաշխարհագրական ընդհանուր բնութագիրը: ***Թեմա 6***՝ ԱՄՆ-ի տնտեսաաշխարհագրական բնութագիրը: Նրա դերը աշխատանքի միջազգային աշխարհագրական բաժանման մեջ: ***Թեմա 7***՝ Լատինական Ամերիկայի տնտեսաաշխարհագրական ընդհանուր բնութագիրը: ***Թեմա 8***՝ Ավստրալիայի և Օվկիանիայի տնտեսաաշխարհագրական ընդհանուր բնութագիրը:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ քննությունները գրավոր են, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **1** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0902/B10. Կայուն հասարակական զարգացման հայեցակարգ (2 կրեդիտ)
Շաբաթական 2ժամ (24 ժամ դասախոսություն)
7-րդ կիսամյակ,ստուգարք

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել Կայուն զարգացման գաղափարախոսության, փոխկապակցված ասպեկտների, հիմնական սկզբունքների և մոտեցումների հետ, ինչպես նաև գիտելիքներ տալ Կայուն զարգացման տեսության, կիրառման մասին տարբեր մակարդակներում՝ գլոբալ, տարածաշրջանային, ազգային լոկալ:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա Կայուն զարգացման տեսության, բովանդակությունը, հիմնական սկզբունքները ու մոտեցումները,
2. Ստոկհոլմ (1992) – Ռիո (1992) - Յոհաննեսբուրգ (2002) համաշխարհային գործընթացի և ՀՀ մասնակցության մասին,
3. Կայուն զարգացման չափանիշների, ՄԱԿ-ի կրթության հանուն կայուն զարգացման ՄԱԿ-ի համաշխարհային և ազգային գործընթացի մասին:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Ստոկհոլմ (1992) Ռիո (1992) - Յոհաննեսբուրգ (2002) համաշխարհային գործընթացը՝ նվաճումներ, խնդիրներ և խոչընդոտներ, հնարավոր հեռանկարներ: Զարգացման նոր հայեցակարգի /պարադիգմայի/ առաջացման պատմական անհրաժեշտությունը: ***Թեմա 2՝*** Կայուն զարգացման համաշխարհային գործընթացը և Հայաստանը: Գործունեությունը ազգային և տեղական մակարդակներում: Գլոբալ և տարածաշրջանային /Եվրոպական/ բնապահպանական կոնվեցիաներին ՀՀ մասնակցությունը: ***Թեմա 3՝*** ՄԱԿ-ի հազարամյակի համաշխարհային գագաթաժողովը և զարգացման նպատակները /ՀԶՆ/: ՀՀ ՀԶՆ ազգային շրջանակի ցուցանիշների նպատակային արժեքները: ***Թեմա 4՝*** Կայուն զարգացման ցուցանիշները և ազգային խորհուրդների գործունեությունը: ***Թեմա 5՝*** Կայուն զարգացման գիտական և կրթական ապահովումը: “Կրթություն հանուն կայուն զարգացման” 2005-2015թթ. ՄԱԿ-ի տասնամյակը: “Երկրագնդի հրովարտակը” որպես կայուն զարգացման էթնիկական կոդեքս:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված **4** ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը **4** միավոր: Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Գրավոր կարճ հարցում: Միավորների քայլը 0,5 է:

2-րդ ստուգում. Ստուգողական աշխատանք: Միավորների քայլը 0,5 է:

3-րդ ստուգում. Թեստ: Միավորների քայլը 0,5 է:

4-րդ ստուգում. Անհատական առաջադրանք (ռեֆերատ): Միավորների քայլը 0,5 է:

0903/B08. Բնական աղետներ և պաշտպանության միջոցներ (5 կրեդիտ)

Շաբաթական 5 ժամ (40 ժամ դասախոսություն և
20ժամ գործնական պարապմունք),
7-րդ կիսամյակ, քննություն

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել աշխարհագրական թաղանթում տեղի ունեցող տարբեր տիպի աղետներին, դրանց առաջացման մեխանիզմին, կանխատեսման և պաշտպանության միջոցառումներին հետ:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. գաղափար կկազմի տարբեր ծագման բնական աղետների մասին,
2. կիմանա դրանց առաջացման մեխանիզմը,
3. կկարողանա գաղափար կազմել աղետների դեմ կատարվող պայքարի միջոցառումների մասին:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Աղետների դասակարգումը, ուսումնասիրման ուղղությունները և մեթոդները, կանխատեսումը և քարտեզագրումը: ***Թեմա 2՝*** Երկրի ներքին ուժերի ներգործությամբ առաջացած աղետներ: Երկրաշարժեր: Հրաբուխներ: Ծագման մեխանիզմը և պաշտպանական միջոցառումները: ***Թեմա 3՝*** Երկրի արտաքին ուժերի ազդեցությամբ առաջացած աղետներ: Լեռնալանջերի անկայունությամբ, գրունտների նստեցմամաբ առաջացած աղետներ: ***Թեմա 4՝*** Ձնահյուսերի, բազմամյա սառածության, սառցադաշտերի արագ տեղատարման հետ կապված աղետներ: Ջրի ներգործությամբ առաջացած աղետներ: ***Թեմա 5՝*** Մթնոլորտային երևույթների հետ կապված աղետներ: ***Թեմա 6՝*** Տիեզերական երևույթների հետ կապված աղետներ: Ենթարկվող համամոլորակային աղետների կանխատեսում:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ քննությունները գրավոր են, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **1** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0902/B11. Աշխարհագրական մտքի զարգացման պատմություն (5 կրեդիտ)

Շաբաթական 5 ժամ (40 ժամ դասախոսություն և
20 ժամ գործնական պարապմունք),
7-րդ կիսամյակ, քննություն

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին տալ համապարփակ գիտելիքներ աշխարհագրություն գիտության զարգացման վերաբերյալ, սկսած անտիկ ժամանակաշրջանից մինչև մեր օրերը:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը

1. կունենա պատկերացում կունենա աշխարհագրական տեսահորիզոնի և աշխարհագրական տեսական մտքի զարգացման էվոլյուցիոն գործընթացի մասին:
2. կունենա տեսական և փաստական կոնկրետ գիտելիքներ Աշխարհագրական տեսական մտքի զարգացման տարբեր փուլերի (ժամանակաշրջանների) վերաբերյալ:
3. կիմանա տարբեր երկրների և ժողովուրդների դերը Աշխարհագրական մտքի զարգացման գործում:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1. Դասընթացի ուսումնասիրության առարկան, բովանդակությունը, կառուցվածքը նպատակը և խնդիրները, գրական աղբյուրների տեսություն: ***Թեմա 2.*** Աշխարհագրական մտքի զարգացումը Հին աշխարհի երկրներում: ***Թեմա 3.*** Աշխարհագրության զարգացումը Հին Հունաստանում: ***Թեմա 4.*** Աշխարհագրությունը Հռոմի տիրապետության ժամանակաշրջանում: ***Թեմա 5.*** Աշխարհագրական մտքի զարգացումը միջնադարում: ***Թեմա 6.*** Աշխարհագրական մեծ հայտնագործությունների դերը աշխարհագրության զարգացման գործում: ***Թեմա 7.*** Աշխարհագրության զարգացումը VI-VII դարերում: ***Թեմա 8.*** Աշխարհագրությունը 18-րդ դարում: ***Թեմա 9.*** Դասական աշխարհագրության ավարտը և նոր աշխարհագրության սկիզբը: ***Թեմա 10.*** Նոր աշխարհագրության ձևավորումը և զարգացումը արևմտաեվրոպական երկրներում (Գերմանիա, Ֆրանսիա, Մեծ Բրիտանիա):

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ քննությունները գրավոր են, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **1** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2**-ական միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0901/B11. Աշխարհագրական կանխատեսման հիմունքներ (6 կրեդիտ)
0902/B12.
0903/B09.
Շաբաթական 6 ժամ (40 ժամ դասախոսություն և
32 ժամ գործնական պարապմունք),
7-րդ կիսամյակ, ստուգարք

Նպատակը.

Ուսանողների մոտ ձևավորել տեսական և գործնական գիտելիքների համակարգ աշխարհագրության տեսական մակարդակի ու նրա բարձրագույն

աստիճանի՝ աշխարհագրական կանխատեսման արդյունքները հասարակական պրակտիկային ծառայեցնելու ուղիների ու միջոցների մասին:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը

1. կիմանա աշխարհագրական կանխատեսման էությունը և բովանդակությունը, առանձնահատկությունները:
2. հասկանա աշխարհագրական կանխատեսման գիտաճանաչողական հիմքը:
3. կարողանա կանխատեսել աշխարհագրական երևույթների զարգացումները:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Դասընթացի տեղը համալսարանական աշխարհագրական կրթության համակարգում: Նպատակը, խնդիրները: ***Թեմա 2***՝ Աշխարհագրական կանխատեսումը գիտության ճյուղի սահմանային դիրքը աշխարհագրության և կանխատեսագիտության (պրոգնոստիկայի) փոխներթափանցման հատվածում: ***Թեմա 3***՝ Աշխարհագրության գիտաճանաչողական ու կառուցողական հատկանիշները: Գործնական կիրառումը աշխարհագրական կանխատեսման միջոցով: ***Թեմա 4***՝ Կանխատեսումը որպես աշխարհագրության գիտաճանաչողական ու կառուցողական գործառույթների տեսական հիմք: ***Թեմա 5***՝ Աշխարհագրական կանխատեսման էությունը, առանձնահատուկությունները: Կապը աշխարհագրական տարածքի կազմակերպման և տարածքային կառավարման հետ: ***Թեմա 6***՝ Կանխատեսման համագիտական մեթոդների կիրառումը աշխարհագրության մեջ: ***Թեմա 7***՝ Աշխարհագրական կանխատեսման կառուցվածքը: Հիմնական ճյուղերն ու ուղղությունները:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված **4** ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը **4** միավոր: Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Գրավոր կարճ հարցում: Միավորների քայլը 0,5 է:

2-րդ ստուգում. Ստուգողական աշխատանք: Միավորների քայլը 0,5 է:

3-րդ ստուգում. Թեստ: Միավորների քայլը 0,5 է:

4-րդ ստուգում. Անհատական առաջադրանք (ռեֆերատ): Միավորների քայլը 0,5 է:

0902/B13. Քաղաքական աշխարհագրություն (3 կրեդիտ)

Շաբաթական 6 ժամ (30 ժամ դասախոսություն և

18 ժամ գործնական պարապմունք),

8-րդ կիսամյակ, քննություն

Նպատակը.

Ուսանողների մոտ ձևավորել գիտելիքների համակարգ ՔԱ-ի՝ որպես գիտություն ինքնուրույն ճյուղի, բովանդակության, ուսումնասիրության օբյեկտի ու առարկայի, մեթոդաբանության, տեսական դրույթների, գիտաճանաչողական ու կառուցողական հնարավորությունների մասին, ձևավորել ու զարգացնել այդ

հնարավորությունների կիրառման անհրաժեշտ հմտություններ ու կարողություններ:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը

1. կիմանա արդի քաղաքաաշխարհագրական երևույթների մակրոաշխարհագրական (համաշխարհային), մեզոաշխարհագրական (տարածաշրջանային) և միկրոաշխարհագրական (ներպետական, տեղական) մակարդակների բովանդակությունը, գլխավոր առանձնահատկությունները,
2. կիմանա քաղաքաաշխարհագրական երևույթների վերլուծման և արդյունքները հասարակական կյանքի տարածքային կազմակերպման, կառավարման ու տեղական ինքնակառավարման ոլորտներում կիրառելու կարողություններ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ ՔԱ որպես գիտության ճյուղ: Ուսումնասիրության օբյեկտը և առարկան: Տեղը գիտությունների դասակարգման համակարգում: Ներքին կառուցվածքը: ***Թեմա 2***՝ Հասարակական կյանքի քաղաքական ոլորտը: Բովանդակությունը, Տարածքային կազմակերպումը և կառուցվածքը: Երկիր-պետություն: ***Թեմա 3***՝ Երկիր մոլորակի քաղաքական մակրոաշխարհագրական կառուցվածքը: ***Թեմա 4***՝ Պատերազմի և խաղաղության աշխարհագրություն: Տարածքային հակամարտություններ: Կարգավորումը և միջազգային իրավունքը: ***Թեմա 5***՝ Հարավկովկասյան տարածքային հակամարտությունները: ***Թեմա 6***՝ Ադրբեջանա-Ղարաբաղյան հակամարտություն: Բովանդակությունը: Լուծման իրավական հիմքերը և ուղիները:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ քննությունները գրավոր են, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **1** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0902/B14. Հայաստանի պատմական աշխարհագրություն (3 կրեդիտ)

Շաբաթական 6 ժամ (30 ժամ դասախոսություն և

18 ժամ գործնական պարապմունք),

8-րդ կիսամյակ, ստուգարք

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողների մոտ ձևավորել կայուն գիտելիքներ պատմական անցած ժամանակաշրջանում Հայաստանի և հարակից երկրների բնական պայմանների ու ռեսուրսների, բնակչության, վարչաքաղաքական իրավիճակի ու բաժանումների և տնտեսության վերաբերյալ:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը

1. կիմանա կայուն գիտելիքներ պատմական անցած ժամանակաշրջանի Հայաստանի և հարակից երկրների պատմա-աշխարհագրական տարաբնույթ հարցերի մասին:
2. կունենա կոնկրետ փաստական գիտելիքներ Հայաստան աշխարհի տարբեր շրջանների (գավառների, նահանգների) մասին պատմական տարբեր ժամանակաշրջանների վերաբերյալ:
3. կարողանա պատմաաշխարհագրական զուգահեռներ անցկացնել և լայնորեն կիրառել հետազոտության պատմա-աշխարհագրական մեթոդը:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Դասընթացի բովանդակությունը, կառուցվածքը ուսումնասիրման նպատակը և խնդիրները, գրական աղբյուրների տեսություն: ***Թեմա 2***՝ Հայկական լեռնաշխարհի բնական պայմանները և ռեսուրսները: ***Թեմա 3***՝ Հին Հայաստանի բնակչությունը: ***Թեմա 4***՝ Հին Հայաստանի գլխավոր ճանապարհները և դրանց քաղաքական ու տնտեսական նշանակությունը: ***Թեմա 5***՝ Հին Հայաստանի տարածքը և վարչատարածքային բաժանումը սկսած առաջին հիշատակությունից մինչև VII դարը: ***Թեմա 6***՝ Հին Հայաստանի պատմաաշխարհագրական համառոտ նկարագիրը ըստ «Աշխարհացույցի»: ***Թեմա 7***՝ Հայաստանի վարչաքաղաքական վիճակն ու տնտեսությունը VII դարի կեսերից IX դարի կեսերը:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված **4** ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը **4** միավոր: Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Գրավոր կարճ հարցում: Միավորների քայլը 0,5 է:

2-րդ ստուգում. Ստուգողական աշխատանք: Միավորների քայլը 0,5 է:

3-րդ ստուգում. Թեստ: Միավորների քայլը 0,5 է:

4-րդ ստուգում. Անհատական առաջադրանք (ռեֆերատ): Միավորների քայլը 0,5 է:

4.2. «Ջրաօդերևութաբանություն» մասնագիտություն

0101/B01. Մաթեմատիկա - 1 (5 կրեդիտ)

Շաբաթական 5 ժամ (40 ժամ դասախոսություն և
40 ժամ գործնական պարապմունք),
1-ին կիսամյակ, ստուգարք

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողների մոտ զարգացնել վերլուծական երկրաչափության և հանրահաշվի դպրոցական դասընթացի ընթացքում ստացած գիտելիքները և դաստիարակել հմտություններ աշխարհագրության մեջ դրանք կիրառելու համար:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա կոորդինատների մեթոդը, վերլուծական երկրաչափությունը հարթության վրա,
2. կհասկանա վերլուծական երկրաչափությունը տարածության մեջ,
3. կծանոթանա գծային հավասարումների համակարգերի լուծման մեթոդներին:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Կոորդինատների մեթոդը: ***Թեմա 2***՝ Ուղիղ գիծը հարթության վրա: ***Թեմա 3***՝ Երկրորդ կարգի կորեր: ***Թեմա 4***՝ Վեկտորներ: ***Թեմա 5*** Ուղիղ գիծը տարածության մեջ: ***Թեմա 6***՝ Հարթության հավասարումը: ***Թեմա 7***՝ Մակերևույթի տեսություն:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները

Նախատեսված 4 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը **4** միավոր: Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Բանավոր կարճ հարցում: Միավորների քայլը **1** է:

2-րդ ստուգում. Անհատական առաջադրանք: Միավորների քայլը **1** է:

3-րդ ստուգում. Գրավոր կարճ հարցում: Միավորների քայլը **1** է:

4-րդ ստուգում. Փոքրածավալ գրավոր ստուգողական աշխատանք: Միավորների քայլը **1** է:

0101/B02. Մաթեմատիկա - 2 (4 կրեդիտ)

Շաբաթական 4 ժամ (32 ժամ դասախոսություն և
32 ժամ գործնական պարապմունք),
2-րդ կիսամյակ, քննություն

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողների մոտ զարգացնել մաթեմատիկական անալիզի և հավանականությունների տեսության դպրոցական դասընթացի ընթացքում ստացած գիտելիքները և դաստիարակել հմտություններ դրանք աշխարհագրության մեջ կիրառելու համար:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա անընդհատ ֆունկցիաների հիմնական հատկությունները,
2. կհասկանա դիֆերենցիալ և ինտեգրալ հաշվի հիմնական գաղափարները և կկարողանա աշխատել դրանց հետ,
3. ծանոթ կլինի սահմանների տեսությանը:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Մաթեմատիկական ինդուկցիայի մեթոդը: ***Թեմա 2***՝ Հաջորդական սահման: ***Թեմա 3***՝ Ֆունկցիայի սահման: ***Թեմա 4***՝ Ֆունկցիայի անընդհատությունը: ***Թեմա 5*** Ֆունկցիայի ածանցյալ: ***Թեմա 6***՝ Անորոշ և որոշյալ ինտեգրալ: ***Թեմա 7***՝ Դիֆերենցիալ հավասարումներ: ***Թեմա 8***՝ Թվային շարքեր: ***Թեմա 9*** Հավանականությունների տեսության տարրերը:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները գրավոր են, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը՝ համապատասխանաբար **1,1,1,1** միավոր: Միավորների քայլը՝ **0.5** է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը՝ համապատասխանաբար **2, 2, 2, 2** միավոր: Միավորների քայլը՝ **0.5** է:

0101/B03. Մաթեմատիկա - 3 (4 կրեդիտ)

Շաբաթական 4 ժամ դասախոսություն (32 ժամ դասախոսություն և 32 ժամ գործնական պարապմունք),

3-րդ կիսամյակ, քննություն

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողների մոտ ձևավորել շատ փոփոխականի ֆունկցիաների տեսությունից գիտելիքներ և մաթեմատիկական մեթոդների կիրառման հմտություններ:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա մի քանի փոփոխականի ֆունկցիաների տեսության հիմքերը,
2. կծանոթանա ֆունկցիոնալ շարքերի տեսության հետ, հավանականությունների տեսության և մաթեմատիկական վիճակագրության տարրերին,
3. կկարողանա հաշվել բազմապատիկ, կորագիծ և մակերևութային ինտեգրալները:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Մի քանի փոփոխականի ֆունկցիաներ: ***Թեմա 2***՝ Մի քանի փոփոխականների ֆունկցիաների դիֆերենցիալ հաշիվ: ***Թեմա 3***՝ Աստիճանային և ֆուրյեի շարքեր: ***Թեմա 4***՝ Բազմապատիկ և կորագիծ ինտեգրալներ: ***Թեմա 5*** Մակերևութային ինտեգրալներ: ***Թեմա 6***՝ Հավանականությունների տեսության և մաթ վիճակագրության տարրեր: ***Թեմա 7***՝ Մաթեմատիկական մոդելների կառուցում:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները գրավոր են, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը՝ համապատասխանաբար **1,1,1,1** միավոր: Միավորների քայլը՝ **0.5** է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը՝ համապատասխանաբար **2, 2, 2, 2** միավոր: Միավորների քայլը՝ **0.5** է:

0401/B01. Ֆիզիկա - 1 (4 կրեդիտ)

Շաբաթական 3 ժամ (24 ժամ դասախոսություն և
24 ժամ լաբորատոր պարապմունք),
3-րդ կիսամյակ, ստուգարք

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ծանոթացնել էլեկտրականության, մագնիսականության և օպտիկայի հիմնական օրենքներին, դրանց առնչվող հիմնական փորձերին, ներկայացնել այդ օրենքները դիֆերենցիալ և ինտեգրալային տեսքերով, գաղափար տալ նրանց հիմնական կիրառությունների մասին:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա էլեկտրականության, մագնիսականության և օպտիկայի հիմնական օրենքները, դրանց առնչվող կարևորագույն փորձերը, երևույթները,
2. կհասկանա այդ երևույթների, փորձերի, օրենքների կապը, օրենքների համակարգի ներքին տրամաբանությունը, այդ համակարգից բխող հիմնական հետևությունները և արդյունքները,
3. կկարողանա ստացած գիտելիքները կիրառել կոնկրետ բնույթ կրող հարցերի վերլուծության, խնդիրների լուծման համար:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Էլեկտրական դաշտը վակուումում և միջավայրում: ***Թեմա 2՝*** Էլեկտրական հոսանք: ***Թեմա 3՝*** Մագնիսական դաշտը վակուումում և միջավայրում: ***Թեմա 4՝*** Էլեկտրամագնիսական մակածում և քվազիստացիոնար երևույթներ: ***Թեմա 5՝*** Մաքսվելլի հավասարումների համակարգը: *Թեմա 6՝* Էլեկտրամագնիսական տատանումներ և ալիքներ: ***Թեմա 7՝*** Լույսի ինտերֆերենցը: ***Թեմա 8՝*** Լույսի դիֆրակցիան: ***Թեմա 9՝*** Լույսի բևեռացումը: ***Թեմա 10՝*** Լուսի փոխազդեցությունը նյութի հետ, ոչ գծային օպտիկա:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված **4** ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը **4** միավոր: Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Ստուգողական աշխատանք՝ գրավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:
2-րդ ստուգում. Բանավոր հարցում: Միավորների քայլը 0,5 է:
3-րդ ստուգում. Ստուգողական աշխատանք՝ գրավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:
4-րդ ստուգում. Բանավոր հարցում: Միավորների քայլը 0,5 է:

0401/B02. Ֆիզիկա - 2 (5 կրեդիտ)

Շաբաթական 5 ժամ (40 ժամ դասախոսություն և
40 ժամ լաբորատոր պարապմունք),
5-րդ կիսամյակ, քննություն

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ծանոթացնել մեխանիկայի, մոլեկուլյար ֆիզիկայի և ջերմադինամիկայի հիմնական օրենքներին, դրանց առնչվող հիմնական փոր-

ձերին, ներկայացնել այդ օրենքները դիֆերենցիալ և ինտեգրալային տեսքերով, գաղափար տալ նրանց հիմնական կիրառությունների մասին:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա մեխանիկայի, մոլեկուլյար ֆիզիկայի և ջերմադինամիկայի հիմնական օրենքները, դրանց առնչվող կարևորագույն փորձերը, երևույթները,
2. կհասկանա այդ երևույթների, փորձերի, օրենքների կապը, օրենքների համակարգի ներքին տրամաբանությունը, այդ համակարգից բխող հիմնական հետևությունները և արդյունքները,
3. կկարողանա ստացած գիտելիքները կիրառել կոնկրետ բնույթ կրող հարցերի վերլուծության, խնդիրների լուծման համար:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Նյութական կետի կինեմատիկա: ***Թեմա 2***՝ Նյութական կետի և կետերի համակարգի դինամիկա: ***Թեմա 3***՝ Աշխատանքը և պահպանման օրենքները: ***Թեմա 4***՝ Հաշվարկի իներցիալ և ոչ իներցիալ համակարգեր: ***Թեմա 5***՝ Պինդ մարմնի մեխանիկա: ***Թեմա 6***՝ Հոծ միջավայրի մեխանիկա: ***Թեմա 7***՝ Տատանումներ և ալիքներ: ***Թեմա 8***՝ Մոլեկուլային և վիճակագրական ֆիզիկայի հիմունքները: ***Թեմա 9***՝ Ջերմադինամիկայի հիմունքները: ***Թեմա 10***՝ Իրական գազեր և հեղուկներ: ***Թեմա 11***՝ Պինդ մարմնի հատկությունները:

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ քննությունները գրավոր են, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **1** միավոր: Միավորների քայլը 0,25 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

1601/B02. Քիմիա (3 կրեդիտ)

Շաբաթական 3 ժամ (24 ժամ դասախոսություն և
24 ժամ լաբորատոր պարապմունք),
1-ին կիսամյակ, ստուգարք

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողի մոտ ձևավորել պատկերացում արդի ընդհանուր և անօրգանական քիմիայի տեսության մասին, տարրերի հատկությունների կախվածությունը պարբերական համակարգում դրանց գրված դիրքից, երկրակեղևում քիմիական տարրերի անհամաչափ բաշխման պատճառների, քիմիական կապի տեսակների և օքսիդա-վերականգնման գործընթացների էությանը:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա արդի ընդհանուր և անօրգանական քիմիայի տեսությունը, բնական միացություններից տարրերի ստացման արդյունաբերական եղանակները,
2. կհասկանա տարրերի խմբերի ընդհանուր բնութագիրը, դրանց բնական միացությունների հայտնաբերման պատմությունը, ստացման արդյունաբերական եղանակները,
3. կկարողանա կատարել քիմիական փորձեր և հաշվարկներ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Ատոմա-մոլեկուլային ուսմունքը և քիմիայի հիմնական օրենքները: Ավոգադրոյի և գազերի միացյալ օրենքները և դրանց կիրառությունը: ***Թեմա 2***՝ Պարբերական օրենքը և տարրերի պարբերական համակարգը: Քիմիական կապի տեսակները: ***Թեմա 3***՝ Քիմիական ռեակցիայի արագությունը և նրա վրա ազդող գործոնները: Քիմիական հավասարակշռություն: ***Թեմա 4***՝ Ջուր: Ջրի վիճակի դիագրամը: Լուծույթներ և դրանց ընդհանուր հատկությունները: Իրական և կոլոիդ լուծույթներ: Էլեկտրոլիտների լուծույթների հատկությունները: ***Թեմա 5***՝ Ջրածին, թթվածին, ջրածնի պերօքսիդ, օզոն, դրանց ստացումը, հատկությունները և կիրառությունները: ***Թեմա 6***՝ Ոչ մետաղների (քլոր, ծծումբ, ազոտ, ֆոսֆոր, ածխածին, սիլիցիում) ստացումը, հատկությունները և կիրառման բնագավառները: ***Թեմա 7***՝ Ազնիվ գազեր, դրանց հատկությունները, կիրառությունը: ***Թեմա 8***՝ Մթնոլորտի և հողի ներկայիս աղտոտված վիճակը: Աղտոտման դեմ պայքարի եղանակները:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված **4** ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը **4** միավոր: Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Ստուգողական աշխատանք՝ գրավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:
2-րդ ստուգում. Բանավոր հարցում: Միավորների քայլը 0,5 է:
3-րդ ստուգում. Ստուգողական աշխատանք՝ գրավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:
4-րդ ստուգում. Բանավոր հարցում: Միավորների քայլը 0,5 է:

0901/B12. Աշխարհագրության հիմունքներ (4 կրեդիտ)
Շաբաթական 4 ժամ (40 ժամ դասախոսություն
և 24 ժամ գործնական պարապմունք),
1-ին կիսամյակ, քննություն

Նպատակը.

Դասընթացի ուսումնասիրման ընթացքում ուսանողները ամբողջական և համակարգված գիտելիքներ են ստանում աշխարհագրական գիտության նշանակության կառուցվածքի, մեթոդաբանության, տեսական հիմունքների, արդի հիմնախնդիրների և հեռանկարների վերաբերյալ: Դասընթացի նպատակն է ուսանողների մոտ ձևավորել աշխարհագրական մշակույթ և աշխարհագրական մտածողություն:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա աշխարհագրական գիտության ձևավորման և զարգացման հիմնական փուլերն ու ուղղությունները, արդի խնդիրներն ու հիմնական տեսությունները, աշխարհի աշխարհագրական պատկերը, նրա միասնականությունը և բազմազանությունը, բնության և հասարակության փոխհարաբերությունների աշխարհագրական ասպեկտները, հասարակության տարածքային կազմակերպման հիմնախնդիրները,
2. կտիրապետի աշխարհագրական մշակույթին և աշխարհագրկան մտածողությանը, աշխարհագրական հետազոտությունների արդի մեթոդներին և մոտեցումներին:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Աշխարհագրությունը որպես բնական և սոցիալական գիտություն, կառուցվածքը և արդի խնդիրները: ***Թեմա 2***՝ Աշխարհի աշխարհագրական պատկերի ձևավորումը և զարգացումը: ***Թեմա 3***՝ Աշխարհագրական գիտությունների համակարգը: ***Թեմա 4***՝ Աշխարհագրական մշակույթ և աշխարհագրական մտածողություն: ***Թեմա 5***՝ Աշխարհագրական հետազոտությունների մեթոդները: ***Թեմա 6***՝ Աշխարհագրական հիմնական տեսություններ: ***Թեմա 7***՝ Ժամանակակից աշխարհի աշխարհագրական պատկերը, նրա միասնականությունն ու բազմազանությունը: ***Թեմա 8***՝ Երկրագնդի բնառեսուրսային ներուժը: ***Թեմա 9***՝ Աշխարհագրությունը և էկոլոգիան: ***Թեմա 10***՝ Համալիրային երկրագրություն: ***Թեմա 11***՝ Հասարակության տարածքային կազմակերպման հիմնախնդիրները: ***Թեմա 12***՝ Համամամոլորակային հիմնախնդիրները և աշխարհագրությունը:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ քննությունները գրավոր են, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **1** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0901/B01. Երկրագիտություն (4 կրեդիտ)

Շաբաթական 4 ժամ (40 ժամ դասախոսություն
և 24 ժամ գործնական պարապմունք),
1-ին կիսամյակ, քննություն

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին տալ գիտելիքներ երկրագիտության ուսումնասիրության հիմնական օբյեկտի՝ նրա աշխարհագրական թաղանթի ձևավորման, զարգացման, նրանում տեղի ունեցող բազմաթիվ երևույթների կապի և փոխպայմանավորվածության մասին:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը

1. կիմանա երկիր մոլորակում և աշխարհագրական թաղանթում տեղի ունեցող բազմաթիվ պրոցեսների և երևույթների փոխադարձ կապի ու փոխպայմանավորվածության մասին,
2. կհասկանա աշխարհագրական թաղանթում ընթացող պրոցեսների պատճառահետևանքային կապերը, աշխարհագրական հետևանքները:
3. կկարողանա ստացած գիտելիքները կիրառել կյանքում՝ մարդու օրեցօր աճող պահանջմունքները բավարարելու համար:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Ընդհանուր երկրագիտության տեղը և դերը աշխարհագրական գիտությունների դասակարգման համակարգում: ***Թեմա 2***՝ Ընդհանուր երկրագիտության կառուցվածքը և արդի խնդիրները: ***Թեմա 3***՝ Ընդհանուր երկրագիտության մեթոդաբանական հիմքը և ուսումնասիրության մեթոդները: Կապն այլ գիտությունների հետ: ***Թեմա 4***՝ Աշխարհագրական թաղանթ, զարգացումը, կառուցվածքը: Երկրաբանական ժամանակագրական աղյուսակ: ***Թեմա 5***՝ Աշխարհագրական թաղանթի հիմնական հատկանիշները, դրանց փոխադարձ կապը և փոխպայմանավորվածությունը: ***Թեմա 6***՝ Աշխարհագրական թաղանթի դինամիկան: Նյութերի և էներգիայի շրջապտույտները աշխարհագրական թաղանթում: ***Թեմա 7***՝ Բնական ռեսուրսների ռացիոնալ օգտագործման և բնության պահպանության հիմնախնդիրները:

0901/B13. Գեոմորֆոլոգիա (4 կրեդիտ)

Շաբաթական 4 ժամ (40 ժամ դասախոսություն
և 24 ժամ գործնական պարապմունք),
2-րդ կիսամյակ, ստուգարք

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին տալ ընդհանուր գիտելիքներ երկրի մակերևույթի հիմնական ձևերի, նրանց առաջացման և հետագա զարգացման, դինամիկայի մասին:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը

1. կիմանա ռելիեֆի տարբեր ձևերը, նրանց կապը երկրի ներծին պրոցեսների հետ,
2. կհասկանա գեոմորֆոլոգիական պրոցեսների ճիշտ մեկնաբանությունը, քարտեզահանումը և նրանց դինամիկան,
3. կկարողանա տեսնել և ճիշտ մկնաբանել երկրի մակերևույթի ձևերի ծագումնաբանական պատճառահետևնքային կապերը և նրանց դինամիկան:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Ընդհանուր տեղեկություններ առարկայի պատմության և զարգացման մասին: ***Թեմա 2***՝ Ընդհանուր տեղեկություններ ռելիեֆի, նրա տարրերի, ծագման և տարիքի, ռելիեֆառաջացման գործոնների մասին: ***Թեմա 3***՝ Ներծին պրոցեսներ և ռելիեֆը: ***Թեմա 4***՝ Արտաքին պրոցեսները և ռելիեֆը: ***Թեմա 5***՝ Գեոմորֆոլոգիական հետազոտության մեթոդները և գեոմորֆոլոգիական քարտեզա-

հանում: ***Թեմա 6***՝ Լեռնային երկրների գեոմորֆոլոգիա: ***Թեմա 7***՝ Գեոմորֆոլոգիա գիտությունը Հայաստանում:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված **4** ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը **4** միավոր: Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Գրավոր կարճ հարցում: Միավորների քայլը 0,5 է:

2-րդ ստուգում. Ստուգողական աշխատանք: Միավորների քայլը 0,5 է:

3-րդ ստուգում. Թեստ: Միավորների քայլը 0,5 է:

4-րդ ստուգում. Անհատական առաջադրանք (ռեֆերատ): Միավորների քայլը 0,5 է:

0903/B10. Տեղագրություն գեոդեզիայի հիմունքներով (4 կրեդիտ)

Շաբաթական 4 ժամ (40 ժամ դասախոսություն
և 24 ժամ լաբորատոր աշխատանք),
2-րդ կիսամյակ, քննություն

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողների մոտ ձևավորել տեսական և պրակտիկ, ամուր գիտելիքներ՝ կատարելու տոպոգրաֆիական հանույթ՝ կիրառելով ժամանակակից սարքեր, սարքածրագրային համակարգեր և տեխնոլոգիաներ:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա այն ամբողջական տեխնալոգիան և ժամանակակից սարքերը, որոնց միջոցով հնարավոր է կատարել ցանկացած տարածքի տեղագրական հանույթ,
2. կկարողանա տեսական և դաշտային հանույթի արդյունքի հիման վրա ստեղծել տեղանքի մակերևույթի ճշգրիտ հատակագիծը,
3. ձեռք կբերի տեսական և պրակտիկ գիտելիքներ՝ հմտորեն օգտագործելու ժամանակակից անհրաժեշտ գեոդեզիական սարքերը և գործիքները:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Տեղագրական պլան և քարտեզ: ***Թեմա 2***՝ Ընդհանուր տեսություն գեոդեզիական հանույթի վերաբերյալ: ***Թեմա 3***՝ Համառոտ տեղեկություն սխալների տեսության վերաբերյալ: ***Թեմա 4***՝ Կողմնորոշում տեղանքում: ***Թեմա 5***՝ Անկյունաչափական և գծաչափական գործիքներ և սարքեր: ***Թեմա_6***՝ Պլանային հանույթ: ***Թեմա 7***՝ Երկրաչափական նիվելիրացում: ***Թեմա 8***՝ Տախիոմետրական հանույթ:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ քննությունները գրավոր են, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **1** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0901/B14. Ջրաքիմիա (4 կրեդիտ)
Շաբաթական 3 ժամ (30 ժամ դասախոսություն
և 18 ժամ գործնական պարապմունք),
3-րդ կիսամյակ, ստուգարք

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողների մոտ ձևավորել ջրաքիմիա գիտության ուսուցում, ջրաքիմիական և հիդրոօդերևութաբանական առկա խնդիրների և հիմնահարցերի լուծմանն առաջարկվող եղանակների և մեթոդների մասին պատշաճ մասնագիտական պատկերացում:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա ջրաքիմիա գիտության հիմնական տեսական և գործնական մոտեցումները, օրենքները,
2. կիմանա այդ գիտելիքների բնապահպանական կիրառությունը,
3. կկարողանա կատարել անհրաժեշտ վերլուծություն:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Ջրաքիմիայի ծագումը և պատմական ուղին: Ջրի որոշ անբնականոն հատկությունները, ջրային զանգվածների տեղափոխումը: ***Թեմա 2՝*** Բնական ջրերի որակի կառավարում: Բնական ջրերի բաղադրիչների ծագումը: Ջրերի գլխավոր բաղադրիչները (կատիոններ, անիոններ, լուծված գազեր, կենսածին նյութեր, միկրոտարրեր, օրգանական նյութեր): ***Թեմա 3՝*** Բնական ջրերի pH և օքսիդավերականգնիչ պոտենցիալ, ուղղահայաց ջրաքիմիական զոնայականություն: ***Թեմա 4՝*** Բնական ջրերի դասակարգումը ըստ հանքայնացման մեծության և հասունության, ջրերի աղտոտումը և ջրամբարների վրա սահմանային ծանրաբեռնվածության որոշման դրույթները: ***Թեմա 5՝*** Ստորգետնյա ջրեր (գետնային և արտեզյան), հանքային ջրեր:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված **4** ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը **4** միավոր: Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Գրավոր կարճ հարցում: Միավորների քայլը 0,5 է:
2-րդ ստուգում. Ստուգողական աշխատանք: Միավորների քայլը 0,5 է:
3-րդ ստուգում. Թեստ: Միավորների քայլը 0,5 է:
4-րդ ստուգում. Անհատական առաջադրանք (ռեֆերատ): Միավորների քայլը 0,5 է:

0901/B15. Ջրաբանություն - 1 (4 կրեդիտ)
Շաբաթական 4 ժամ (40 ժամ դասախոսություն
և 24 ժամ լաբորատոր աշխատանք),
3-րդ կիսամյակ, քննություն

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել ջրաբանության բնագավառի գիտական հիմնական իմացություններին և ուսումնասիրման մեթոդներին, տալ պատկերացում ջրաբանության առավել ընդհանուր պրոցեսների օրինաչափությունների մասին, ցույց տալ ջրոլորտի, մթնոլորտի, քարոլորտի և կենսոլորտի փոխադարձ կապը:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա ջրային օբյեկտների առանձին տիպերի՝ ստորերկրյա ջրերի, գետերի, լճերի, ջրամբարների, ճահիճների, սառցադաշտերի, օվկիանոսների ու ծովերի տարածական բաշխման առանձնահատկությունները և դրանց ուսումնասիրման մեթոդների մասին,
2. կհասկանա ջրոլորտի առավել ընդհանուր պրոցեսների փոխադարձ կապը միմյանց և մյուս ոլորտների հետ,
3. կկարողանա բացահայտել և վերլուծել ջրային օբյեկտների գլխավոր առանձնահատկությունները:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Ջրի դերը մեր մոլորակի կյանքում, ջրաբանության ուսումնասիրության մեթոդները: ***Թեմա 2***՝ Բնական ջրերի ֆիզիկական և քիմիական հատկությունները: ***Թեմա 3***՝ Ջրի շրջապտույտը բնության մեջ, երկրագնդի ջրային ռեսուրսները, ջրային հաշվեկշիռը: ***Թեմա 4***՝ Սառցադաշտերի ջրաբանություն: ***Թեմա 5***՝ Ստորերկրյա ջրերի ջրաբանություն: ***Թեմա 6***՝ Գետերի ջրաբանություն:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ քննությունները գրավոր են, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **1** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0901/B16. Ջրաբանություն - 2 (4 կրեդիտ)

Շաբաթական 4 ժամ (40 ժամ դասախոսություն
և 24 ժամ լաբորատոր աշխատանք),
4-րդ կիսամյակ, քննություն

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել ջրաբանության բնագավառի գիտական հիմնական իմացություններին և ուսումնասիրման մեթոդներին: Տալ պատկերացում ջրաբանության առավել ընդհանուր պրոցեսների օրինաչափությունների մասին, ցույց տալ ջրոլորտի, մթնոլորտի, քարոլորտի և կենսոլորտի փոխադարձ կապը: Ծանոթացնել ջրային առանձին օբյեկտների

աշխարհագրական տարածման գլխավոր օրինաչափություններին և դրանց հիմնական առանձնահատկություններին:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա ջրային օբյեկտների առանձին տիպերի՝ ստորերկրյա ջրերի, գետերի, լճերի, ջրամբարների, ճահիճների, սառցադաշտերի, օվկիանոսների ու ծովերի տարածական բաշխման առանձնահատկությունները և դրանց ուսումնասիրման մեթոդների մասին,
2. կհասկանա ջրոլորտի առավել ընդհանուր պրոցեսների փոխադարձ կապը միմյանց և մյուս ոլորտների հետ,
3. կկարողանա բացահայտել և վերլուծել ջրային օբյեկտների գլխավոր առանձնահատկությունները:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Լճերի և ջրամբարների ջրաբանություն: ***Թեմա 2***՝ Ճահիճների ջրաբանություն: ***Թեմա 3***՝ Օվկիանոսների և ծովերի ջրաբանություն: ***Թեմա 4***՝ Ջրոլորտի օգտագործման և պահպանման հիմնախնդիրները:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ քննությունները գրավոր են, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **1** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0901/B17. Օդերևութաբանություն - 1 (4 կրեդիտ)

Շաբաթական 4 ժամ (40 ժամ դասախոսություն
և 24 ժամ լաբորատոր աշխատանք),
3-րդ կիսամյակ, քննություն

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողի մոտ ձևավորել տեսական գիտելիքներ օդերևութաբանական երևույթների, դրանց ֆիզիկական էության, դիտման և զարգացման օրինաչափությունների վերաբերյալ:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա օդերևութաբանական երևույթների բնույթը, դրանք պայմանավորող աղբյուրներն ու պրոցեսները,
2. կհասկանա այդ երևույթները պայմանավորող ֆիզիկական գործոնները, դիտման օրինաչափությունները, բնականոն ընթացքից շեղման պատճառները,

3. կկարողանա կատարել եղանակի այս կամ այն տարրի օդերևութաբանական վերլուծություն, դիտման օրինաչափությունների, փոփոխությունների որոշում:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Ներածություն, Օդերևութաբանության առարկան և խնդիրները , կապը մյուս գիտությունների հետ, մթնոլորտի կազմությունը և հիմնական հատկությունները, սահմանը և ուղղաձիգ շերտավորումը: ***Թեմա 2՝*** Արեգակնային, երկրային և մթնոլորտային ճառագայթում: ***Թեմա 3՝*** Երկրի մակերևույթի և մթնոլորտի ջերմային հաշվեկշիռները: Մթնոլորտի ջերմային ռեժիմը, ադիաբատիկ պրոցեսներ: Ջերմաստիճանային ինվերսիաներ: ***Թեմա 4՝*** Գոլորշիացումը և օդի խոնավությունը, ջրային գոլորշիների խտացումը մթնոլորտում, մառախուղներ, ամպամածություն: ***Թեմա 5՝*** Մթնոլորտային տեղումներ, ամպերի վրա ակտիվ ներգործությունը: Ձնածածկույթը և նրա նշանակությունը: Մթնոլորտի ջրաշրջանառության սխեման:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ քննությունները գրավոր են, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **1** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0901/B18. Օդերևութաբանություն -2 (4կրեդիտ)

Շաբաթական 4 ժամ (40 ժամ դասախոսություն
և 24 ժամ լաբորատոր աշխատանք),
4-րդ կիսամյակ, քննություն

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողի մոտ զարգացնել տեսական գիտելիքներ օդերևութաբանական երևույթների, դրանց ֆիզիկական էության, դիտման և զարգացման օրինաչափությունների վերաբերյալ:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա օդերևութաբանական երևույթների ուսումնասիրման մեթոդները,
2. կհասկանա այդ երևույթների դեմ պայքարիկարևորությունը,
3. կկարողանա տեսական գիտելիքներն օգտագործել կոնկրետ բնագավառում:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Մթնոլորտային ճնշումը: ***Թեմա 2՝*** Օդային հոսանքները մթնոլորտում՝ քամու բնութագիրը: Շարժվող օդային զանգվածների վրա ազդող ուժերը, բարիկական գրադիենտը: Քամու փոփոխությունը ըստ բարձրության: Էկմանի

սպիրալը: *Թեմա 3՝* Օդային զանգվածներ: *Թեմա 4՝* Ցիկլոններ և անտիցիկլոններ: Ցիկլոնների առաջացման պայմանները: Հատկությունները, նրանց զարգացումը տարբեր աստիճաններում: *Թեմա 5՝* Մթնոլորտային ճակատներ, նրանց դասակարգումը: Բարձր ճակատային գոտիներ և շիթային հոսքեր:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ քննությունները գրավոր են, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **1** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0901/B07. Լանդշաֆտագիտություն (4 կրեդիտ)

Շաբաթական 4 ժամ (40 ժամ դասախոսություն
և 24 ժամ գործնական պարապմունք),
4-րդ կիսամյակ, քննություն

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողների մոտ ձևավորել բնական և բնա-մարդածին տարածքային համալիրների և երկրահամակարգերի ձևավորման, կազմի և հատկությունների, աշխարհագրական տեղաբաշխման և նրանց կիրառական նշանակության մասին պատշաճ մասնագիտական պատկերացումներ:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա լանդշաֆտի, որպես բնա-տարածքային համալիրների ձևավորման գործոնների հակարգը,
2. կհասկանա աշխարհագրական թաղանթի բաղադրիչների համալիր վերլուծության մեթոդիկան և նրանց աշխարհագրական տեղաբաշխման օրինաչափությունները,
3. կկարողանա կատարել համալիր լանդշաֆտային հանույթ և լանդշաֆտային քարտեզների միջոցով տարածքների ռացիոնալ գնահատման փորձ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Լանդշաֆտագիտությունը՝ որպես բնական և բնա-մարդածին տարածքային համակարգերի՝ երկրահամակարգերի մասին գիտություն: *Թեմա 2՝* Լանդշաֆտագիտության տեսության և մեթոդաբանության հիմունքները: *Թեմա 3՝* Ուսմունք բնատարածքային և բնա-մարդածին համալիրների մասին: *Թեմա 4՝* Լանդշաֆտների աշխարհագրական տեղաբաշխումը, զոնայականություն և գոտիականություն: *Թեմա 5՝* Կիրառական լանդշաֆտագիտություն և լանդշաֆտա-էկոլոգիական փորձաքննություն: *Թեմա 6՝* Լանդշաֆտային մոդելավորում և քարտեզագրում:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ քննությունները գրավոր են, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **1** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0903/B07. Քարտեզագրություն (4 կրեդիտ)

Շաբաթական 4 ժամ (40 ժամ դասախոսություն
և 24 ժամ գործնական պարապմունք),
4-րդ կիսամյակ, քննություն

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է, ուսանողներին տալ քարտեզագրության հիմնավորված ժամանակակից մեկնաբանում, այն միևնույն ժամանակ որպես գիտության տեխնիկա և տեխնալոգիա՝ նկատի ունենալով քարտեզագրության և նորագույն տեխնոլոգիաների ինտեգրացիոն պրոցեսները:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա ժամանակակից պայմաններում ընթացող գիտությունների ինտեգրացիայի մասին, որի արդյունքում տեղի է ունենում գիտությունների ակտիվ զարգացում, այդ թվում նաև քարտեզագիտության,
2. կհասկանան և ձեռք կբերի կայուն գիտելիքներ նշված ինտեգրացիայի արդյունքում քարտեզագրության և քարտեզագիտության նոր ճյուղի զարգացման վերաբերյալ, ինչպիսին է երկրատեղեկատվական ժամանակակից քարտեզագրումը,
3. կկարողանա դառնալ լավ քարտեզագիր մասնագետ միայն այն դեպքում, եթե զուգակցի ժամանակակից տեխնոլոգիաները, սարքածրագրային համակարգերը քարտեզակազմողական աշխատանքների ընթացքում:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Քարտեզ, քարտեզագրության տերմինները, էությունը և նրանց սահմանումները: ***Թեմա 2***՝ Քարտեզագրական ժամանակակից պատկերումները: ***Թեմա 3***՝ Քարտեզագրական ընդհանրացում քարտեզների և ատլասների տիպերը: ***Թեմա 4***՝ Քարտեզների օգտագործման մեթոդները: ***Թեմա 5***՝ Քարտեզագիտության քարտեզագրության երկրատեղեկատվական համակարգերի կարպերը: ***Թեմա 6***՝ Երկրատեղատվական քարտեզագրումը և երկրատեղատվական համակարգերը որպես գիտության տեխնիկա և տեխնալոգիա: ***Թեմա 7***՝ Գեոիկոնիկա և գեոիկոնոմետրիա տերմինները և նրանց սահմանումները:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ քննությունները գրավոր են, յուրաքանչյուրը՝ **4**

միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **1** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0901/B19. Ջրաերկրաբանություն (3 կրեդիտ)

Շաբաթական 3 ժամ (30 ժամ դասախոսություն
և 18 ժամ լաբորատոր աշխատանք),
4-րդ կիսամյակ, ստուգարք

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողների մոտ ձևավորել ջրաերկրաբանության վերաբերյալ հաստատուն տեսական պատկերացումներ, ստորերկրյա ջրերի ուսումնասիրման տեսական իմացաբանություն, ջրաերկրաբանության գլխավոր հիմնախնդիրների ուսումնասիրման հիմնական գաղափարների պատմության իմացություն՝ որոշելու ջրաերկրաբանական գլխավոր հիմնախնդիրների գիտական և գործնական հերթական և հեռանկարային ուղղությունները և նրանց ծառայեցումը ժողովրդական տնտեսության զարգացմանը:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի ավարտին ուսանողը՝

1. կիմանա երկրաբանական օբյեկտների ջրաերկրաբանական առանձնացումները և հիմնավորումները,
2. կհասկանա ջրաերկրաբանական խնդիրների էությունը,
3. կկարողանա իրականացնել ինքնուրույն և նպատակասլաց դիտարկումներ,
4. կկարողանա որոշել ապարների ջրաֆիզիկական հատկությունները լաբորատոր պայմաններում:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Ջրաերկրաբանությունը որպես գիտություն, նրա տեղը երկրաբանական և այլ բնական գիտությունների շարքում, ուսումնասիրման օբյեկտը: ***Թեմա 2՝*** Ջուրը բնության մեջ, նրա քանակական բաշխումը երկրի տարբեր պատյաններում և նրանց փոխադարձ կապը: ***Թեմա 3՝*** Լեռնային ապարների ֆիզիկական և ջրային հատկությունները, երկրակեղևում ջրի գոյության թերմոդինամիկական պայմանները: ***Թեմա 4՝*** Ապարներում տարածված ջրի տեսակները: Ստորերկրյա ջրերի ծագման տեսությունները: ***Թեմա 5՝*** Ստորերկրյա ջրերի դասակարգումն ըստ տեղադրման պայմանների: ***Թեմա 6՝*** Ճեղքային և կարստային ջրեր: ***Թեմա 7՝*** Մակերևույթային և ստորերկրյա ջրերի հիմնական բնութագրիչների հաշվարկը: ***Թեմա 8՝*** Ջրաերկրաբանական կտրվածքների, հիդրոիզոգծերի և պիեզոիզոգծերի քարտեզների կազմում և վերլուծում:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված **4** ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը **4** միավոր: Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Գրավոր կարճ հարցում: Միավորների քայլը 0,5 է:
2-րդ ստուգում. Ստուգողական աշխատանք: Միավորների քայլը 0,5 է:
3-րդ ստուգում. Թեստ: Միավորների քայլը 0,5 է:
4-րդ ստուգում. Անհատական առաջադրանք (ռեֆերատ): Միավորների քայլը 0,5 է:

0901/B20.. Հիդրոմետրիա (4 կրեդիտ)
Շաբաթական 4 ժամ (40 ժամ դասախոսություն
և 24 ժամ լաբորատոր աշխատանք),
5-րդ կիսամյակ, քննություն

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողների մոտ ձևավորել հիդրոլոգիական դիտակետերում դիտարկումների և մասնագիտական չափումների կարողությունը:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա հիդրոլոգիական դիտարկումների կառուցվածքը և էությունը,
2. կհասկանա ջրաչափական դիտարկումների մեթոդաբանությունը և չափման մեխանիզմները,
3. կկարողանա հիդրոլոգիական դիտակետերում կատարել ջրաչափական աշխատանքներ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Առարկայի նշանակությունը, խնդիրները, հիդրոլոգիական դիտարկումների ցանցը և կառուցվածքը: ***Թեմա 2***՝ Ջրի մակարդակի դիտարկումներ: ***Թեմա 3***՝ Ջրի խորության և արագության չափումներ: ***Թեմա 4***՝ Ջրաչափական պտուտան: ***Թեմա 5***՝ Ջրի ելքի որոշում: ***Թեմա 6***՝ Ջրի ելքի և մակարդակի կապի կորերի կառուցման մեթոդները: ***Թեմա 7***՝ Գետային կոշտ հոսքի դիտարկումներ: ***Թեմա 8***՝ Ջրի ջերմաստիճանի, զույնի և թափանցիկության որոշում: ***Թեմա 9***՝ Գետային հոսքի կարգավորում:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ քննությունները գրավոր են, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **1** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0901/B21. Ջրաօդերևութաբանական չափումների մեթոդներ և միջոցներ (4 կրեդիտ)
Շաբաթական 4 ժամ (40 ժամ դասախոսություն
և 24 ժամ լաբորատոր աշխատանք),
5-րդ կիսամյակ, ստուգարք

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ուսուցանել օդերևութաբանական երևույթների դիտարկումների չափման մեթոդներն ու գործիքները: Ուսանողների մոտ ձևավորել հիդրոօդերևութաբանական դիտարկումների կատարման կարողությունը:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա ջրաօդերևութաբանական դիտարկումների կառուցվածքը և էությունը,
2. կհասկանա ջրաօդերևութաբանական դիտարկումների մեթոդաբանությունը և չափման մեխանիզմները,
3. կկարողանա օդերևութաբանական կայաններում կատարել դիտարկումներ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Առարկայի նշանակությունը և խնդիրները: ***Թեմա 2*** Ջրաօդերևութաբանական դիտարկումների տեղի ընտրում, կառուցվածքը, դիտարկումների կազմը և ժամկետները: ***Թեմա 3***՝ Օդերևութաբանական կայանների և դիտակետերի տեղաբաշխվածությունը (ցանցը) և նշանակությունը: ***Թեմա 4***՝ Ճառագայթային էներգիայի չափման մեթոդները և գործիքները: ***Թեմա 5***՝ Մթնոլորտային ճնշման չափման մեթոդները և գործիքները: ***Թեմա 6***՝ Օդի և հողի ջերմաստիճանի չափման մեթոդները և գործիքները: ***Թեմա 7***՝ Քամու ուղղություն և արագություն չափման մեթոդները և գործիքները: ***Թեմա 8***՝ Ձնաչափություն՝ չափման մեթոդները և գործիքները: ***Թեմա 9***՝ Տեղումների, օդի խոնավության և ամպամածության չափման մեթոդը և գործիքները: ***Թեմա 10***՝ Գոլորշացումը ջրի և հողի մակերևույթից՝ չափման մեթոդը և գործիքները:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված **4** ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը **4** միավոր: Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Գրավոր կարճ հարցում: Միավորների քայլը 0,5 է:

2-րդ ստուգում. Ստուգողական աշխատանք: Միավորների քայլը 0,5 է:

3-րդ ստուգում. Թեստ: Միավորների քայլը 0,5 է:

4-րդ ստուգում. Անհատական առաջադրանք (ռեֆերատ): Միավորների քայլը 0,5 է:

0901/B22. Հիդրոմեխանիկա և հիդրավլիկա (4 կրեդիտ)

Շաբաթական 4 ժամ (40 ժամ դասախոսություն
և 24 ժամ գործնական պարապմունք),
5-րդ կիսամյակ, ստուգարք

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին տալ գիտելիքներ հեղուկների հավասարակշռության և տարատեսակ շարժումների վերաբերյալ:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը կարող է.

1. որոշել հեղուկի ներսում ցանկացած կետում հիդրոստատիկ ճնշման արժեք և ճնշման ուժը հարթ և կոր մակերևույթների վրա,
2. Հաշվարկել նախագծվող հիդրոտեխնիկական կառուցվածքների բնութագրերը, սահմանել ջրանցքների նպատակահարմար կտրված-քի չափսերը, որոշել ճնշումային խողովակաշարերի օպտիմալ տրա-մագծերը և այլն,
3. կառուցել բաց հուներում ազատ մակերևույթի կորերը:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Ներածություն, հեղուկի ֆիզիկական հատկությունները: ***Թեմա 2՝*** Հիդրոստատիկա, հիդրոստատիկայի հիմնական դիֆերենցիալ հավասարումը և դրա ինտեգրումը, հիդրոստատիկ ճնշման ուժը: ***Թեմա 3՝*** Պասկալի և արքիմեդի օրենքները: ***Թեմա 4՝*** Հեղուկների կինեմատիկա, էլեմենտար շիթ, անխզելիութ-յան հավասարում: ***Թեմա 5՝*** Հիդրոդինամիկա, հիմնական դիֆերենցիալ հավա-սարումները: Բեռնուլիի, Նավիե Ստոքսի և Գրոմնիցկայի հավասարումները: ***Թեմա 6՝*** Շարժման ռեժիմները, հիդրավլիկական դիմադրություններ, ճնշման երկայնակի և տեղական կորուստները: ***Թեմա 7՝*** Շեզիի բանաձևը, ջրանցքների և խողովակաշարերի հիդրավլիկական հաշվարկները: ***Թեմա 8՝*** Ջրի շարժումը բաց հուներում, դիմհարի կորերի տեսակները: ***Թեմա 9՝*** Բիեֆները լծորդող կառուցվածքները:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված **4** ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը **4** միավոր: Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Գրավոր կարճ հարցում: Միավորների քայլը 0,5 է:

2-րդ ստուգում. Ստուգողական աշխատանք: Միավորների քայլը 0,5 է:

3-րդ ստուգում. Թեստ: Միավորների քայլը 0,5 է:

4-րդ ստուգում. Անհատական առաջադրանք (ռեֆերատ): Միավորների քայլը 0,5 է:

0901/B23. Կլիմայագիտություն (5 կրեդիտ)

Շաբաթական 4 ժամ (40 ժամ դասախոսություն
և 24 ժամ գործնական պարապմունք),
5-րդ կիսամյակ, քննություն

Նպատակը.

ուսանողների մոտ ձևավորել տեսական գիտելիքներ օդերևութաբանական երևույթների, դրանց ֆիզիկական էության, դիտման և զարգացման օրինաչափությունների մասին:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա երկրագնդի վրա և Հայաստանում կլիմայական գոտիների տարածական բաշխվածությունը, դրանցում օդերևութաբանական հիմնական տարրերի բաշխվածությունը,

2. կհասկանա կլիման պայմանավորող հիմնական գործոնները, դրանցում օդերևութաբանական հիմնական էլեմենտների դրսևորման առանձնահատկությունը,
3. կկարողանա կատարել օդերևութաբանական տարրերի և պրոցեսների վերլուծություն և կլիմայական գոտիների բնութագրում:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Կլիմայագիտություն առարկան և նրա դերը տնտեսության զարգացման գործում: Կլիմայի և նրա առանձին տարրերի փոխադարձ կապը տեղի ֆիզիկաաշխարհագրական պայմանների՝ ռելիեֆի ձևի, տեղի բարձրության, մթնոլորտի շրջանառության, ծովերի և օվկիանոսների բաշխմամ և վայրի աշխարհագրական լայնության հետ: Կլիամայագիտության կապն այլ գիտությունների հետ: ***Թեմա 2՝*** Մթնոլորտի, ջրի և ջերմության ընդհանուր շրջանառությունը, Ամպամածության և խոնավության դաշտերը, նրանց երը կլիմայի ձևավորման գործում: ***Թեմա 3՝*** Կլիմայի դասակարգումը, կլիմայի դասակարգման սկզբունքները: Մեզո և միկրոկլիմա, անտառի, քաղաքի մեզոկլիմա: Ռելիեֆի դերը մեզո և միկրոկլիմայի առաջացման գործում: Կլիմայի փոփոխությունները տատանումները՝ հետսառցայինշրջանում և ներկայումս: Եղանակ և կլիմա: Ծովային և ցամաքային կլիմա:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ քննությունները գրավոր են, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **1** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0901/B24. Ջրաօդերևութաբանական դիտարկումների վիճակագրական մշակման և վերլուծման մեթոդներ (6 կրեդիտ)

Շաբաթական 6 ժամ (48 ժամ դասախոսություն)

5-րդ կիսամյակ, քննություն

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել հիմնական հասկացությունների և բնորոշումների, ջրաօդերևութաբանական դիտարկումների մշակման, մաթեմատիկական վիճակագրության և հավանականության տեսության կիրառման, բնական երևույթների մաթեմատիկական մոդելավորման, տեղեկատվական համակարգերի և ԷՀՄ կիրառման հետ:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա ջրաօդերևութաբանական դիտարկումների հավաքագրման և մաթեմատիկական մշակման մեթոդների մասին,

2. կհասկանա ջրաօդերևութաբանական երևույթների բազմագործոն կապերի և մաթեմատիկական մոդելավորման անհրաժեշտության մասին,
3. կկարողանա կատարել ժամանակակից իրավիճակի և ընթացիկ պրոցեսների անալիզ, գործոնների և պայմանների գնահատում, ջրաօդերևութաբանական կանխատեսում, գծային և ոչ գծային ծրագրավորում, “Excel” ծրագրով հաշվարկներ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Ընդհանուր տեղեկություններ ջրաօդերևութաբանական տեղեկատվության մասին: ***Թեմա 2***՝ Ջրաօդերևութաբանական տվյալների մշակման համակարգերի առանձնահատկություններն ու խնդիրները: ***Թեմա 3***՝ Հավանականության տեսության հիմնարար հասկացությունները: ***Թեմա 4***՝ Պատահական երևույթների տեսության հիմունքների կիրառումը ջրաօդերևութաբանության մեջ: ***Թեմա 5***՝ Մաթեմատիկական վիճակագրության մեթոդների կիրառումը ջրաօդերևութաբանության մեջ: ***Թեմա 6***՝ Հաճախականության ֆիլտրեր: ***Թեմա 7***՝ Բնական համակարգերի մաթեմատիկական մոդելավորում:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ քննությունները գրավոր են, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **1** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0901/B25. Ջրակենսաբանություն և ջրաէկոլոգիա (5 կրեդիտ)

Շաբաթական 4 ժամ (40 ժամ դասախոսություն
և 24 ժամ գործնական պարապմունք),
5-րդ կիսամյակ, ստուգարք

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակը ջրակենսաբանական և ջրաէկոլոգիական գիտելիքների և հմտությունների տեսական, մեթոդոլոգիական և կիրառական հիմումքների յուրացումն է:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը

1. կիմանա ջրակենսաբանության և ջրային էկոլոգիայի հիմնական հասկացությունները և հիմնատար սկզբունքները,
2. կկարողանա համակարգել իր գիտելիքները ջրային ավազանների բնակչության և ջրային օբյեկտների էկոլոգիական վիճակի մասին՝ հիմք ընդունելով ժամանակակից պահանջներին ջրային էկոհամակարգերի ուսումնասիրման ժամանակ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Ներածություն: ***Թեմա 2***՝ Ջրակենսաբանության և ջրային էկոլոգիայի հիմնական դրույթները: ***Թեմա 3***՝ Տարբեր տիպի ջրային ավազանների ջրակենսաբանությունը և ջրային էկոլոգիան:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված **4** ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը **4** միավոր: Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Գրավոր կարճ հարցում: Միավորների քայլը 0,5 է:

2-րդ ստուգում. Ստուգողական աշխատանք: Միավորների քայլը 0,5 է:

3-րդ ստուգում. Թեստ: Միավորների քայլը 0,5 է:

4-րդ ստուգում. Անհատական առաջադրանք (ռեֆերատ): Միավորների քայլը 0,5 է:

0903/B11. Գեոինֆորմատիկա (4 կրեդիտ)

Շաբաթական 4 ժամ (32 ժամ դասախոսություն),

6-րդ կիսամյակ, ստուգարք

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողների մոտ ձևավորել գեոինֆորմացիոն համակարգերի ու դրանց օգտագործման մասին տեսական ու կիրառական գիտելիքներ, տալ ջրաօդերևութաբանական ԱՏՀ-երի մասին պատկերացում:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա գեոինֆորմացիոն համակարգերի գործառական կառուցվածքի տեսական հիմքերը և կապը ջրաօդերևութաբանության հետ,
2. կհասկանա ԱՏՀ-ում տվյալների կառավարման մեխանիզմը,
3. կկարողանա ինքնուրույն կերպով ստեղծել ԱՏՀ տվյալների հենք ջրաօդերևութաբանական հետազոտությունների կազմակերպման նպատակով:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Գեոինֆորմատիկայի ընդհանուր դրույթները: ***Թեմա 2***՝ Տվյալների գրանցումը, մուտքագրումը և պահպանումը: Տարածական տվյալների կառուցումը: ***Թեմա 3***՝ Տվյալների վերլուծությունը և մոդելավորումը: ***Թեմա 4***՝ Տվյալների բազաների կառավարման համակարգերը: Հասկացություն ինտեգրացիոն համակարգերի մասին: ***Թեմա 5***՝ Մեքենայական գրաֆիկայի տեխնիկական միջոցները, տվյալների տեսանելիացման մեթոդները և միջոցները: Համակարգչային քարտեզների և ատլասների ստեղծման առանձնահատկությունները ջրաօդերևութաբանական քարտեզների ավտոմատ ստացում: ***Թեմա 6***՝ Գեոինֆորմատիկայի կիրառական ասպեկտները ջրաօդերևութաբանության մեջ:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված **4** ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը **4** միավոր: Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Գրավոր կարճ հարցում: Միավորների քայլը 0,5 է:

2-րդ ստուգում. Ստուգողական աշխատանք: Միավորների քայլը 0,5 է:

3-րդ ստուգում. Թեստ: Միավորների քայլը 0,5 է:

4-րդ ստուգում. Անհատական առաջադրանք (ռեֆերատ): Միավորների քայլը 0,5 է:

0901/B26. Հայաստանի աշխարհագրություն (4 կրեդիտ)
Շաբաթական 4 ժամ (40 ժամ դասախոսություն
և 24 ժամ գործնական պարապմունք),
6-րդ կիսամյակ, քննություն

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել ՀՀ ֆիզիկական և տնտեսական աշխարհագրությանը, նրա բնությանը, տնտեսության ժամանակակից առանձնահատկությունները և տեղաբաշխման սկզբունքները:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը

1. կստանա գիտելիքներ ՀՀ բնության և տնտեսության տեղաբաշխման առանձնահատկությունների մասին,
2. գաղափար կկազմի հանրապետության լանդշաֆտների էության և հողերի կադաստրային գնահատման ժամանակ դրանց նշանակության մասին,
3. կկարողանա ստացած տեսական գիտելիքները օգտագործել կիրառական նպատակներով:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Աշխարհագրական դիրքը և սահմանները: ***Թեմա 2***՝ Լեռնագրությունը: ***Թեմա 3***՝ Երկրաբանական կառուցվածքը և օգտակար հանածոները: ***Թեմա 4***՝ Կլիման: ***Թեմա 5***՝ Ջրագրությունը: ***Թեմա 6***՝ Հողաբուսական ծածկը, կենդանական աշխարհը: ***Թեմա 7***՝ Վերընթաց լանդշաֆտային գոտիները: ***Թեմա 8***՝ Վարչատարածքային կառուցվածքը և բնակչությունը: ***Թեմա 9***՝ Արդյունաբերությունը: ***Թեմա 10***՝ Գյուղատնտեսությունը: ***Թեմա 11***՝ Տրանսպորտ և տնտեսական կապերը: ***Թեմա 12***՝ Բնության պահպանությունը: ***Թեմա 13***՝ Ներքին բնապահպանական տարբերությունները: ***Թեմա 14***՝ ԼՂՀ բնության և տնտեսության ընդհանուր բնութագիրը:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ քննությունները գրավոր են, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **1** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0901/B27. Մայրցամաքների կլիման և ջրաբանություն (5 կրեդիտ)
Շաբաթական 5 ժամ (48 ժամ դասախոսություն
և 32 ժամ գործնական պարապմունք),

6-րդ կիսամյակ, քննություն

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին գիտելիքներ հաղորդել տվյալ մայրցամաքի կլիմայի և ջրագրության մասին:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը

1. կիմանա յուրաքանչյուր մայրցամաքի կլիման ձևավորող գործոնների և ջրագրական ցանցի առանձնահատկությունների մասին,
2. կհասկանա ամեն մի մայրցամաքի կլիմայական գոտիների տեղաբաշխման յուրահատկությունները, ջրագրական ցանցի ձևավորման օրինաչափությունները,
3. կկարողանա գնահատել ջրագրական ցանցի և կլիմայի ունեցած ազդեցությունները կոնկրետ մայրցամաքում:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Մայրցամաքի կլիման ձևավորող հիմնական գործոնները և կլիմայական գոտիները: ***Թեմա 2***՝ Մայրցամաքի ջրագրական ցանցի առանձնահատկությունները: ***Թեմա 3***՝ Մայրցամաքի խոշոր գետերն ու լճերը և դրանց տեղաբաշխումը:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ քննությունները գրավոր են, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **1** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0901/B28. Գետային հոսք և ջրաբանական հաշվարկներ (4 կրեդիտ)

Շաբաթական 4 ժամ (40 ժամ դասախոսություն
և 24 ժամ լաբորատոր աշխատանք),
6-րդ կիսամյակ, քննություն

Նպատակը

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել •գետային հոսքի հիմնական բնութագրիչների հետ և սովորեցնել կատարելու ջրաբանական հաշվարկներ:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա գետային հոսքի հիմնական բնութագրիչների հաշվարկային մեթոդները,
2. կհասկանա գետային հոսքի և բնական երևույթների բազմագործոն կապերի և մաթեմատիկական մոդելավորման մասին,

3. կկարողանա կատարել ժամանակակից իրավիճակի և ընթացիկ պրոցեսների անալիզ, գործոնների և պայմանների գնահատում, ջրաբանական կանխատեսում, գծային և ոչ գծային ծրագրավորում:

Բովանդակությունը

Թեմա 1՝ Գետային հոսքի բազմամյա տատանումները /փոփոխությունները/: ***Թեմա 2***՝ գետային հոսքի հաշվարկը ջրաչափական դիտարկումների տվյալների առկայության դեպքում: ***Թեմա 3***՝ Գետային հոսքի հաշվարկի առանձին ձևերը ըստ ջրաչափական տվյալների: ***Թեմա 4***՝ Գետային հոսքի հաշվարկի մեթոդական հիմունքները ջրաչափական տվյալների բացակայության դեպքում: ***Թեմա 5***՝ Տարեկան հոսքի նորման: ***Թեմա 6***՝ Հոսքի ներատարեկան բաշխվածությունը: ***Թեմա 7***՝ Նվազագույն հոսք: ***Թեմա 8***՝ Գարնանային հորդացումների առավելագույն հոսքը: ***Թեմա 9***՝ Տնտեսական գործունեության ազդեցության գնահատումը գետային հոսքի վրա:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ քննությունները գրավոր են, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **1** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0901/B29. Հայաստանի ջրաբանություն (5 կրեդիտ)

Շաբաթական 4 ժամ (40 ժամ դասախոսություն
և 24 ժամ գործնական պարապմունք),
7-րդ կիսամյակ, ստուգարք

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել ՀՀ ջրային ռեսուրսների ձևավորման առանձնահատկություններին: Բացահայտել ՀՀ ջրային ռեսուրսների հետ առնչվող հիմնահարցերը և տալ դրանց լուծման ուղիները:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա գետերի հոսքի ձևավորման առանձնահատկությունների և ջրային ռեսուրսների անհավասարաչափ բաշխման մասին,
2. կհասկանա գետային հոսքի անհավասարաչափ բաշխման պատճառները,
3. կկարողանա բացահայտել ջրային օբյեկտների փոխկապակցվածությունը և ՀՀ ջրաբանությանը վերաբերող ժամանակակից հիմնախնդիրները, լուծման ուղիները:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Ջրային ռեսուրսների ձևավորման բնական պայմանների ընդհանուր բնութագիրը: ***Թեմա 2***՝ ՀՀ ջրային ռեսուրսները և հաշվեկշիռը: ***Թեմա 3***՝

Գետերը, հոսքի ձևավորման առանձնահատկությունները, հոսքի օգտագործումը և դրա հետ կապված հիմնախնդիրները: ***Թեմա 4՝*** ՀՀ լճերը, նրանց օգտագործման և պահպանման հիմնախնդիրները: ***Թեմա 5՝*** Ջրամբարները, դերը հոսքի կարգավորման գործում: ***Թեմա 6՝*** Ստորերկրյա ջրեր, տարածական բաշխման առանձնահատկությունները, օգտագործման հիմնահարցերը:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված **4** ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը **4** միավոր: Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Գրավոր կարճ հարցում: Միավորների քայլը 0,5 է:

2-րդ ստուգում. Ստուգողական աշխատանք: Միավորների քայլը 0,5 է:

3-րդ ստուգում. Թեստ: Միավորների քայլը 0,5 է:

4-րդ ստուգում. Անհատական առաջադրանք (ռեֆերատ): Միավորների քայլը 0,5 է:

0901/B30. Հայաստանի կլիման (5 կրեդիտ)

Շաբաթական 4 ժամ (40 ժամ դասախոսություն
և 24 ժամ գործնական պարապմունք),
7-րդ կիսամյակ, ստուգարք

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողների մոտ ձևավորել Հայաստանի կլիմայաստեղծ տարրերի և կլիմայական գոտիների ձևավորման առանձնահատկությունների և օրինաչափությունների մասին մասնագիտական պատկերացումը:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա Հայաստանի կլիմայի ձևավորման պայմանները,
2. կհասկանա Հայաստանի կլիմայի ձևավորման օրինաչափությունները և առանձնահատկությունները,
3. կկարողանա կատարել կլիմայի ձևավորման պայմանների վերլուծություն:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Ճառագայթային (ռադիացիոն) գործոնները: ***Թեմա 2՝*** Մթնոլորտային շրջանառությունը: ***Թեմա 3՝*** Կլիմայի բնութագիրն ըստ օդերևութաբանական տարրերի: ***Թեմա 4՝*** Ջերմային ռեժիմը: ***Թեմա 5՝*** Խոնավացման ռեժիմը: ***Թեմա 6՝*** Մթնոլորտային այլ երևույթներ: ***Թեմա 7՝*** Հայաստանի կլիմայական գոտիները:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված **4** ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը **4** միավոր: Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Գրավոր կարճ հարցում: Միավորների քայլը 0,5 է:

2-րդ ստուգում. Ստուգողական աշխատանք: Միավորների քայլը 0,5 է:

3-րդ ստուգում. Թեստ: Միավորների քայլը 0,5 է:

4-րդ ստուգում. Անհատական առաջադրանք (ռեֆերատ): Միավորների քայլը 0,5 է:

0901/B31. Ջրային ռեսուրսների համալիր օգտագործում և պահպանում (4 կրեդիտ)

Շաբաթական 4 ժամ (40 ժամ դասախոսություն
և 24 ժամ գործնական պարապմունք),
7-րդ կիսամյակ, քննություն

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել հիմնական հասկացություններին և բնորոշումներին, ջրային ռեսուրսների համալիր օգտագործման ու պահպանման հիմնախնդիրներին, ջրային տնտեսության, ջրային ռեսուրսների կառավարմանը:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը

1. կիմանա Երկրագնդի ջրային ռեսուրսների ծավալի ու որակի, դրանց օգտագործման ոլորտների ու տեսակների, աղտոտման աղբյուրների մասին,
2. կհասկանա "Ջրային ռեսուրսների պահպանման կանոների" հիմնական դրույթների նորմավորման, վնասակար նյութերի սահմանային թույլատրելի խտության անհրաժեշտության մասին,
3. կկարողանա կատարել ջրի որակի անթրոպոգեն բազմամյա փոփոխությունների, ջրային ռեսուրսների կառավարման պայմանների գնահատում, ջրատնտեսական միջոցառումների էկոլոգիական փորձաքննություն, հոսքաջրերի միջոցով ջրային ավազաններ մուտք գործող աղտոտող նյութերի հաշվարկ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Երկրագնդի ջրային ռեսուրսները և դրանց օգտագործումը: ***Թեմա 2՝*** Ջրօգտագործման ոլորտները: ***Թեմա 3՝*** Ջրային ավազանների աղտոտման աղբյուրները: ***Թեմա 4՝*** Ջրի որակի գնահատումն ըստ ջրօգտագործողների և ջրսպառողների: ***Թեմա 5՝*** Հետադարձ ջրեր, դրանց մաքրումը և օգտագործումը: ***Թեմա 6՝*** Ջրային օբյեկտների պահպանումը աղտոտումից: ***Թեմա՝ 7*** Բնական ջրերի աղտոտումից պահպանման ինժեներական մեթոդները: ***Թեմա 8՝*** Ջրային ռեսուրսների հաշվարկը և կառավարում:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ քննությունները գրավոր են, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **1** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0901/B32. Ջրաբանական կանխատեսումներ (4 կրեդիտ)

Շաբաթական 4 ժամ (40 ժամ դասախոսություն
և 24 ժամ գործնական պարապմունք),
7-րդ կիսամյակ, քննություն

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել ժամանակակից ջրաբանության կիրառական նշանակություն ունեցող հիմնական ճյուղերից մեկի՝ ջրաբանական կանխատեսումների առջև դրվող խնդիրների և դրանց լուծման համար անհրաժեշտ մեթոդներին:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա ջրաբանական կանխատեսումների դասակարգումը և նրանց կանխատեսումների մեթոդները,
2. կհասկանա ջրաբանական կանխատեսումներ էությունը,
3. կկարողանա ինքնուրույն կերպով կազմել ջրային օբյեկտների առանձին տարրերի կանխատեսումներ և հաշվարկել նրանց հավանական սխալները:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Ջրաբանական կանխատեսումները որպես ջրաբանության կիրառական հիմնական ճյուղ, նրա կապը այլ գիտությունների հետ, մեթոդների հիմնավորումը: ***Թեմա 2***՝ Կանխատեսումների դասակարգումը, սխալի թույլատրելի սահմանը, արդարացման և մեթոդիկայի ճշտության գնահատումը: ***Թեմա 3***՝ Գետերի գարնանային վարարումները և անձրևային հորդացումների հոսքի կանխատեսման մեծությունները, թողարկված կանխատեսումների արդարացման գնահատումը: ***Թեմա 4***՝ Վեգետացիոն և սակավաջուր փուլերի հոսքի և նրանց առանձին տարրերի կանխատեսման մեթոդները: ***Թեմա 5***՝ Սառցային երևույթների կանխատեսման մեթոդները: ***Թեմա 6***՝ Կանխատեսումների հաղորդման ձևերը:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ քննությունները գրավոր են, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **1** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0901/B33. Շրջակա միջավայրի պահպանության ջրաօդերևութաբանական ասպեկտներ (4 կրեդիտ)

Շաբաթական 6 ժամ (30 ժամ դասախոսություն
և 18 ժամ գործնական պարապմունք),
8-րդ կիսամյակ, քննություն

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել մթնոլորտում և ջրոլորտում անթրոպոգեն գործունեության արդյունքում տեղի ունեցող առավել վտանգավոր խախտումների, ինչպես նաև շրջակա միջավայրի պայմանների պահպանման ուղիների մասին՝ բարենպաստ էկոհամակարգերի պահպանման համար:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա մթնոլորտի և ջրոլորտի ժամանակակից էկոլոգիական վիճակը, դրա վրա ազդող հիմնական արտաքին գործոնները, դրանց անթրոպոգեն բաղադրիչը,
2. կհասկանա մոնիթորինգի գլոբալ համակարգի կազմակերպման, ինչպես նաև օդի և ջրի որակի գնահատման մեթոդները,
3. կկարողանա տալ անթրոպոգեն գործոնների ջրային էկոհամակարգերի կենսածին բաղադրիչի վրա ազդեցության աստիճանի գնահատականը և բնութագիրը:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Մթնոլորտային օդի պահպանումը: ***Թեմա 2***՝ Մթնոլորտի աղտոտման ընդհանուր հարցերը: ***Թեմա 3***՝ Մթնոլորտի աղտոտման ուսումնասիրման մեթոդները: ***Թեմա 4***՝ Մայրցամաքային ջրերի պահպանումը: ***Թեմա 5***՝ Ջրի որակի գնահատումը ըստ ջրօգտագործողների և ջրսպառողների: ***Թեմա 6***՝ Մարդու տնտեսական գործունեության ազդեցությունը ջրային ռեսուրսների վրա: ***Թեմա 7***՝ Ջրային ռեսուրսների պահպանումը աղտոտումից և ջրի որակի հսկողության կազմակերպում: ***Թեմա 8***՝ Համաշխարհային օվկիանոսի պահպանումը:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ քննությունները գրավոր են, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **1** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0901/B34. Ջրակլիմայական գլոբալ փոփոխություններ (4 կրեդիտ)

Շաբաթական 6 ժամ (30 ժամ դասախոսություն

և 18 ժամ գործնական պարապմունք),

8-րդ կիսամյակ, ստուգարք

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել մթնոլորտի և ջրոլորտի գեոէկոլոգիական հիմնահարցերին:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա մթնոլորտի և ջրոլորտի գեոէկոլոգիական համամոլորակային, ռեգիոնալ և լոկալ հիմնախնդիրները,
2. կհասկանա մթնոլորտի և ջրոլորտի պահպանման ու որակի բարելավման անհրաժեշտությունը,
3. կկարողանա ինքնուրույն հետազոտական աշխատանք կատարել և որոշել մթնոլորտ ու ջրային միջավայր կատարվող արտանետումների թույլատրելի քանակությունը կոնկրետ իրավիճակներում:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Բնօգտագործում հասկացության բովանդակությունը: ***Թեմա 2***՝ Գեոէկոլոգիական մեթոդաբանության հիմնահարցերը: ***Թեմա 3***՝ Բնական միջավայրի պահպանման հիմնահարցերը: ***Թեմա 4***՝ Մթնոլորտի և ջրոլորտի գեոէկոլոգիական հիմնահարցերը: ***Թեմա 5***՝ Մթնոլորտի և ջրոլորտի անաղարտության պահպանման հիմնահարցերը: ***Թեմա 6***՝ Մթնոլորտի և ջրոլորտի գեոէկոլոգիայի սոցիալական ասպեկտը:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված **4** ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը **4** միավոր: Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Գրավոր կարճ հարցում: Միավորների քայլը 0,5 է:

2-րդ ստուգում. Ստուգողական աշխատանք: Միավորների քայլը 0,5 է:

3-րդ ստուգում. Թեստ: Միավորների քայլը 0,5 է:

4-րդ ստուգում. Անհատական առաջադրանք (ռեֆերատ): Միավորների քայլը 0,5 է:

4.3. «Քարտեզագրություն և կադաստրային գործ» մասնագիտություն

0101/B01. Մաթեմատիկա-1 (6 կրեդիտ)

Շաբաթական 6 ժամ (48 ժամ դասախոսություն և
48 ժամ գործնական պարապմունք)
1-ին կիսամյակ, ստուգարք

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողների մոտ զարգացնել վերլուծական երկրաչափության և հանրահաշվի դպրոցական դասընթացի ընթացքում ստացած գիտելիքները և դաստիարակել հմտություններ աշխարհագրության մեջ դրանք կիրառելու համար:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

4. կիմանա կոորդինատների մեթոդը, վերլուծական երկրաչափությունը հարթության վրա,
5. կհասկանա վերլուծական երկրաչափությունը տարածության մեջ,
6. կծանոթանա գծային հավասարումների համակարգերի լուծման մեթոդներին:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Կոորդինատների մեթոդը: ***Թեմա 2***՝ Ուղիղ գիծը հարթության վրա: ***Թեմա 3***՝ Երկրորդ կարգի կորեր: ***Թեմա 4***՝ Վեկտորներ: ***Թեմա 5*** ՝Ուղիղ գիծը տարածության մեջ: ***Թեմա 6***՝ Հարթության հավասարումը: ***Թեմա 7***՝ Մակերևույթի տեսություն:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները

Նախատեսված 4 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը **4** միավոր: Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Բանավոր կարճ հարցում: Միավորների քայլը **1** է:

2-րդ ստուգում. Անհատական առաջադրանք: Միավորների քայլը **1** է:

3-րդ ստուգում. Գրավոր կարճ հարցում: Միավորների քայլը **1** է:

4-րդ ստուգում. Փոքրածավալ գրավոր ստուգողական աշխատանք: Միավորների քայլը **1** է:

0101/B02. Մաթեմատիկա-2 (6 կրեդիտ)

Շաբաթական 6 ժամ (48 ժամ դասախոսություն և
48 ժամ գործնական պարապմունք)
2-րդ կիսամյակ, քննություն

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողների մոտ զարգացնել մաթեմատիկական անալիզի և հավանականությունների տեսության դպրոցական դասընթացի ընթացքում ստացած գիտելիքները և դաստիարակել հմտություններ դրանք աշխարհագրության մեջ կիրառելու համար:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

4. կիմանա անընդհատ ֆունկցիաների հիմնական հատկությունները,
5. կհասկանա դիֆերենցիալ և ինտեգրալ հաշվի հիմնական գաղափարները և կկարողանա աշխատել դրանց հետ,
6. կծանոթանա սահմանների տեսության հետ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Մաթեմատիկական ինդուկցիայի մեթոդը: ***Թեմա 2***՝ Հաջորդական սահման: ***Թեմա 3***՝ Ֆունկցիայի սահման: ***Թեմա 4***՝ Ֆունկցիայի անընդհատությունը: ***Թեմա 5*** Ֆունկցիայի ածանցյալ: ***Թեմա 6***՝ Անորոշ և որոշյալ ինտեգրալ: ***Թեմա 7***՝ Դիֆերենցիալ հավասարումներ: ***Թեմա 8***՝ Թվային շարքեր: ***Թեմա 9*** Հավանականությունների տեսության տարրերը:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները գրավոր են, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը՝ համապատասխանաբար **1,1,1,1** միավոր: Միավորների քայլը՝ **0.5** է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը՝ համապատասխանաբար **2, 2, 2, 2** միավոր: Միավորների քայլը՝ **0.5** է:

0401/B02. Ֆիզիկա (4 կրեդիտ)

Շաբաթական 4 ժամ (32 ժամ դասախոսություն և
32 ժամ լաբորատոր աշխատանք)
3-րդ կիսամյակ, ստուգարք

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ծանոթացնել ֆիզիկայի և ջերմադինամիկայի հիմնական օրենքներին, դրանց առնչվող հիմնական փորձերին, ներկայացնել այդ օրենքները դիֆերենցիալ և ինտեգրալային տեսքերով, գաղափար տալ նրանց հիմնական կիրառությունների մասին:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա մեխանիկայի, մոլեկուլյար ֆիզիկայի և ջերմադինամիկայի հիմնական օրենքները, դրանց առնչվող կարևորագույն փորձերը, երևույթները,
2. կհասկանա այդ երևույթների, փորձերի, օրենքների կապը, օրենքների համակարգի ներքին տրամաբանությունը, այդ համակարգից բխող հիմնական հետևությունները և արդյունքները,
3. կկարողանա ստացած գիտելիքները կիրառել կոնկրետ բնույթ կրող հարցերի վերլուծության, խնդիրների լուծման համար:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Նյութական կետի կինեմատիկա: ***Թեմա 2***՝ Նյութական կետի և կետերի համակարգի դինամիկա: ***Թեմա 3***՝ Աշխատանքը և պահպանման օրենքները: ***Թեմա 4***՝ Հաշվարկի իներցիալ և ոչ իներցիալ համակարգեր: ***Թեմա 5***՝ Պինդ մարմնի մեխանիկա: ***Թեմա 6***՝ Հոծ միջավայրի մեխանիկա: ***Թեմա 7*** Տատանումներ և ալիքներ: ***Թեմա 8***՝ Մոլեկուլային և վիճակագրական ֆիզիկայի հիմունքները:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված **4** ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը **4** միավոր: Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Ստուգողական աշխատանք՝ գրավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:
2-րդ ստուգում. Բանավոր հարցում: Միավորների քայլը 0,5 է:
3-րդ ստուգում. Ստուգողական աշխատանք՝ գրավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:
4-րդ ստուգում. Բանավոր հարցում: Միավորների քայլը 0,5 է:

0903/B12. Երկրագիտություն (2 կրեդիտ)

Շաբաթական 2 ժամ (32 ժամ դասախոսություն)
1-ին կիսամյակ, քննություն

Նպատակը.

“Երկրագիտություն” դասընթացի հիմնական նպատակն է Երկիր մոլորակի աշխարհագրական թաղանթի ճանաչումը, որպես ամբողջական բնական համակարգ, ինչպես նաև նրա կառուցվածքի ու զարգացման, բնական համակարգերի զարգացման օրինաչափությունների բացահայտումը: Աշխարհագրական թաղանթի մասն է կազմում աշխարհագրական միջավայրը, որը շրջապատում է մարդուն և որի հետ մարդկային հասարակությունը կապված է իր կյանքով ու արտադրական գործունեությամբ:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. գաղափար կկազմի աշխարհագրական թաղանթի կոմպոնենտային և տարածքային բաղադրիչների մասին,
2. կհասկանա աշխարհագրական թաղանթի բնական բաղադրիչների ընդհանուր օրինաչափությունները և տարածաժամանակային կազմակերպման առանձնահատկությունները, ինչպես նաև թաղանթի ներսում նյութի, էներգիայի ու ինֆորմացիայի շրջապտույտի էությունը և դրա հետևանքները:
3. կկարողանա ստացած գիտելիքները կիրառել աշխարհագրական թաղանթում տեղի ունեցող բնական երևույթների ընթացքը բացատրելու և բնապահպանական բազմաթիվ հիմնախնդիրներ լուծելու համար:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Ընդհանուր երկրագիտության ուսունասիրության առարկան, տեղը գիտությունների դասակարգման համակարգում, նրա կառուցվածքը, ուսումնասիրության մեթոդները և արդի խնդիրները: ***Թեմա 2՝*** Երկրի ընդհանուր ձևաբանությունը: Երկրի ձևը, մեծությունը, ոլորտային կառուցվածքը: Երկրի խտությունը, մագնիսականությունը, ծանրահակ ուժը: Ոլորտների քիմիական կազմը: ***Թեմա 3՝*** Աշխարհագրական թաղանթի հիմնական հատկանիշները և դրանց փոխադարձ կապը և փոխպայմանավորվածությունը:: ***Թեմա 4՝*** Աշխարհագրական թաղանթի դինամիկան: Նյութերի և էներգիայի շրջապտույտները աշխարհագրական թաղանթում: ***Թեմա 5՝*** Աշխարհագրական թաղանթի ռիթմիկ երևույթներ: Օրեկան, տարեկան, բազմամյա ռիթմեր: Կենսաբանական ռիթմերը լանդշաֆտներում: ***Թեմա 6՝*** Մարդու և աշխարհագրական թաղանթի փոխհարաբերությունները: Բնության ռացիոնալ օգտագործման և պահպանության հիմնախնդիրները:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ քննությունները գրավոր են, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **1** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0903/B03. Տեղագրություն (6 կրեդիտ)

Շաբաթական 6 ժամ (48 ժամ դասախոսություն և
48 ժամ գործնական պարապմունք)
1-ին կիսամյակ, քննություն

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողների մոտ ձևավորել գեոդեզիական բոլոր տեսակի չափումների կատարման, այդ չափումների ժամանակ օգտագործվող գործիքների, ինչպես նաև չափումների արդյունքների մշակման մեթոդների մասին պատշաճ մասնագիտական պատկերացում:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա երկրի մակերևույթի համեմատաբար փոքր տեղամասերը հարթության վրա պատկերելու ձևերն ու եղանակները,
2. կհասկանա վերը նշված պատկերման համար տեղավայրում հատուկ գործիքների ու սարքերի օգնությամբ իրականացվող գծային ու անկյունային չափումները,
3. կկարողանա գնահատել չափումների արդյունքները, մշակել ու կազմել տարբեր մասշտաբի հատակագծեր ու քարտեզներ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Հանույթի աշխատանքային հիմնավորման ստեղծումը և նրա կապակցումը պետական գեոդեզիական ցանցին: ***Թեմա 2՝*** Տարբեր հանույթային աշխատանքների համար օգտագործվող գործիքներն ու սարքերը, նրանց ստուգումները: ***Թեմա 3՝*** Կախված տարածքի չափերից, բնույթից, հանույթի նպատակից, վայրի տեղագրական և կլիմայական պայմաններից հանույթի եղանակի ընտրությունը, իրականացումը և աշխատանքների ճշտության գնահատումը: ***Թեմա 4՝*** Հատակագծի կազմում և ձևավորում: ***Թեմա 5՝*** Նախագծի տեղափոխում հատակագծից բնության մեջ:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ քննությունները գրավոր են, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **1** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0903/B13. Հողերի աշխարհագրություն հողագիտության հիմունքներով (2 կրեդիտ)

Շաբաթական 2 ժամ (24 ժամ դասախոսություն և
8 ժամ գործնական պարապմունք)
3-րդ կիսամյակ, քննություն

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողների մոտ ձևավորել լանդշաֆտային թաղանթի “հայելին” հանդիսացող հողի ձևավորման գործոնների, կազմի, հատկությունների, բերրիության և աշխարհագրական տեղաբաշխման մասին պատշաճ մասնագիտական պատկերացումներ:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա հողագոյացման պրոցեսի բովանդակությունը, հողի ծագումնաբանական առանձնահատկությունները,
2. կունենա գիտելիքներ հողի կազմի, հատկությունների, բերրիության և աշխարհագրական տեղաբաշխման մասին,
3. կկարողանա կատարել հողագիտական դաշտային աշխատանքներ, հողերի ախտորոշում, ծագումնաբանական հորիզոնների բնութագրում, հողերի քարտեզագրում:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Հողագոյացման գործոնները և էությունը: ***Թեմա 2***՝ Հողի պինդ, հեղուկ և գազային փուլերի կազմն ու հատկությունները: ***Թեմա 3***՝ Հողերի դաշտային ախտորոշումը և ծագումնաբանական հորիզոնների վերլուծությունը: ***Թեմա 4***՝ Հողի բերրիության ձևավորման գործոններն ու տիպերը: ***Թեմա 5***՝ Հողերի աշխարհագրություն, դասակարգում, շրջանացում, աշխարհագրական տեղաբաշխում: *Թեմա 6* Հողային ռեսուրսների ժամանակակից վիճակը և հողերի պահպանությունը:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ քննությունները գրավոր են, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **1** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0903/B14. Գեոդեզիական հանույթ (4 կրեդիտ)

Շաբաթական 4 ժամ (32 ժամ դասախոսություն և
32 ժամ գործնական պարապմունք)
2-րդ կիսամյակ, քննություն

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողների մոտ ձևավորել գեոդեզիական հանույթային աշխատանքների կազմակերպման սկզբունքների ու խնդիրների, օգտագործվող սարքերի ու գործիքների, ինչպես նաև կատարման եղանակների վերաբերյալ պատշաճ մասնագիտական պատկերացում:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կկազմի ընդհանուր պատկերացում գեոդեզիական հանույթային աշխատանքների կատարման մասին,
2. կիմանա հանույթի յուրաքանչյուր տեսակի իրականացման առանձնահատկությունները և կիրառման ոլորտները,
3. կկարողանա հանույթի դաշտային չափումների տվյալներով կազմել հատակագծեր ու քարտեզներ:

Բովանդակությունը

Թեմա 1՝ Հորիզոնական թեոդոլիտային հանույթ, կատարման կարգը, եղանակները, չափումների արդյունքների մշակումը և հատակագծի կազմումը: ***Թեմա 2՝*** Տախեոմետրիական հանույթի կատարման համար տախեոմետրիական փակ և բաց ընթացքների անցկացումը, պիկետների պլանային և բարձունքային դիրքի որոշման եռաստիճան չափումներ, ռելիեֆի և իրադրության պատկերումը հատակագծերի և քարտեզների վրա: ***Թեմա 3՝*** Մենզուլային հանույթ, առանձնահատկությունները, հանույթի կատարման եղանակները: Երկրաչափական ցանցի կառուցումը, կետերի բարձրությունների հաշվումը և կապակցումը: Հանույթային պլանշետների շրջանակների կառուցումը, հենման կետերի տեղադրումը պլանշետի վրա:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ քննությունները գրավոր են, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **1** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0903/B15. Գեոինֆորմատիկա և գեոինֆորմացիոն քարտեզագրության ներածություն (4 կրեդիտ)

Շաբաթական 4 ժամ (32 ժամ դասախոսություն և
32 ժամ լաբորատոր պարապմունք)
2-րդ կիսամյակ, քննություն

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողների մոտ ձևավորել տեսական և կիրառական գիտելիքներ քարտեզագրության և ժամանակակից տեխնոլոգիաների, ինչպես նաև ժամանակակից գեոինֆորմացիոն քարտեզագրման, նրա խնդիրների և մեթոդների վերաբերյալ:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա երկրատեղեկատվական քարտեզագրման նորագույն տեխնոլոգիաները,

2. կկարողանա կիրառական նպատակով նախագծել և ստեղծել քարտեզագրական հենք և տվյալների բանկ,
3. կհասկանա կառուցել տվյալների տարածակորդինատային, տարածամանակային եռաչափ մոդելներ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Երկրատեղեկատվական քարտեզագրման հիմնական դրույթները և խնդիրները: ***Թեմա 2***՝ Երկրատեղեկատվական համակարգերի, տեխնոլոգիաների, երկրատեղեկատվական քարտեզագրման փոխազդեցությունը: ***Թեմա 3***՝ Երկրատեղեկատվական քարտեզագրության մեթոդները: ***Թեմա 4***՝ Տարածական մոդելավորում և ինտերպոլյացիա:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ քննությունները գրավոր են, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **1** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0903/B16. Կադաստրային գործի ներածություն (2 կրեդիտ)

Շաբաթական 2 ժամ (24 ժամ դասախոսություն և
8 ժամ գործնական պարապմունք)
1-րդ կիսամյակ, ստուգարք

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողների մոտ ձևավորել անշարժ գույքի և հողային կադաստրի վարման վերաբերյալ, ինչպես նաև հողի և անշարժ գույքի արդյունավետ օգտագործման նպատակով ժամանակակից տեխնոլոգիական ծրագրերի ու մեթոդների վերաբերյալ պատշաճ մասնագիտական պատկերացում:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա անշարժ գույքի և հողի, հողային հարաբերությունների, ՀՀ սահմանադրության, հողային օրենսգրքի և ՀՀ կառավարության որոշումների մասին,
2. կհասկանա անշարժ գույքի և հողային կադաստրի դերն ու նշանակությունը, նրանց բաղադրիչ մասերի վարումը, տեղեկությունների ստացումը, մշակումը և խմբավորումը,
3. կկարողանա իրականացնել սեփականության իրավունքի գրանցում, հաշվառում և գնահատում, ինչպես նաև կիրառել կադաստրի տվյալները հողային հարաբերությունների կարգավորման, հողային հարկի, վարձակալության և այլ բնագավառներում:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Կադաստրի ընդհանուր հասկացությունը և բովանդակությունը, հիմնական հողային հարաբերությունները, հողային կադաստրի բաղադրիչ մասերը և նրանց վարման կազմակերպումը: ***Թեմա 2՝*** Հանրապետության հողային ֆոնդը որպես հողային կադաստրի օբյեկտ, հողային ռեսուրսների կառավարման տնտեսական հիմքերը և մեխանիզմները: ***Թեմա 3՝*** Անշարժ գույքի օբյեկտների հասկացությունը և դասակարգումը, հողային շուկայի ձևավորումը և գործողությունը: ***Թեմա 4՝*** Անշարժ գույքի և հողամասերի գնահատման մեթոդները, տեղեկատվական համակարգի ստեղծումը և զարգացումը:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված **4** ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը **4** միավոր: Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Գրավոր կարճ հարցում: Միավորների քայլը 0,5 է:

2-րդ ստուգում. Ստուգողական աշխատանք: Միավորների քայլը 0,5 է:

3-րդ ստուգում. Թեստ: Միավորների քայլը 0,5 է:

4-րդ ստուգում. Անհատական առաջադրանք (ռեֆերատ): Միավորների քայլը 0,5 է:

0903/B17. Նիվելիրացում (5 կրեդիտ)

Շաբաթական 4 ժամ (32 ժամ դասախոսություն և
32 ժամ գործնական պարապմունք)
3-րդ կիսամյակ, քննություն

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողների մոտ ձևավորել նիվելիրացման աշխատանքների, օգտագործվող սարքերի ու գործիքների և կատարման եղանակների վերաբերյալ պատշաճ մասնագիտական պատկերացում:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. պատկերացում կունենա տարբեր դասերի նիվելիրացումների կատարման ժամանակ կիրառվող մեթոդների ու գործիքների մասին,
2. կիմանա նիվելիրների, նրանց կառուցվածքային տարբերությունների մասին և կկարողանա հաշվի առնել տարբեր բնույթի սխալների ազդեցությունը նիվելիրացման վրա,
3. կկարողանա կառուցել երկայնական պրոֆիլ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Նիվելիրացումների տեսակները, նիվելիրների կառուցվածքը, ստուգումները և աշխատանքը: ***Թեմա 2՝*** Նիվելիրացումների բաժանումը դասերի, ռեպերների և դրոշմանիշեր, նիվելիրացման ստուգումը կայանում և ամբողջ ծրագծում, նիվելիրային ընթացքի կապակցումը պետական գեոդեզիական հիմքին: ***Թեմա 3՝*** Նիվելիրացման մատյան, մատյանի մշակումը և պիկետների նիշերի հաշվումը: ***Թեմա 4՝*** Երկայնական պրոֆիլի կառուցումը, կարմիր և աշխատանքային նիշերի հաշվումը, լայնական պրոֆիլների կազմումը: ***Թեմա 5՝***

Պիկետաժի նշահարումը բնության մեջ, կորի գլխավոր կետերի նշահարումը և պիկետաժային արժեքների որոշումը, շրջանային կորերի մանրամասնիկային նշահարումը: ***Թեմա 6՝*** Մակերևույթի նիվելիրացում, ջրհավաք մակերեսների որոշումը:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ քննությունները գրավոր են, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **1** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0903/B18. Քարտեզագիտություն (5 կրեդիտ)

Շաբաթական 5 ժամ (32 ժամ դասախոսություն և
48 ժամ լաբորատոր պարապմունք)
3-րդ կիսամյակ, քննություն

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է, ուսանողներին տալ քարտեզագրության հիմնավորված ժամանակակից մեկնաբանում, այն միևնույն ժամանակ որպես գիտության տեխնիկա և տեխնալոգիա՝ նկատի ունենալով քարտեզագրության և նորագույն տեխնոլոգիաների ինտեգրացիոն պրոցեսները:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա ժամանակակից պայմաններում ընթացող գիտությունների ինտեգրացիայի մասին, որի արդյունքում տեղի է ունենում գիտությունների ակտիվ զարգացում, այդ թվում նաև քարտեզագիտության,
2. կհասկանան և ձեռք կբերի կայուն գիտելիքներ նշված ինտեգրացիայի արդյունքում քարտեզագրության և քարտեզագիտության նոր ճյուղի զարգացման վերաբերյալ, ինչպիսին է երկրատեղեկատվական ժամանակակից քարտեզագրումը,
3. կկարողանա դառնալ լավ քարտեզագիր մասնագետ միայն այն դեպքում, եթե զուգակցի ժամանակակից տեխնոլոգիաները, սարքածրագրային համակարգերը քարտեզակազմողական աշխատանքների ընթացքում:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Քարտեզ, քարտեզագրության տերմինները, էությունը և նրանց սահմանումները: ***Թեմա 2՝*** Քարտեզագրական ժամանակակից պատկերումները: ***Թեմա 3՝*** Քարտեզագրական ընդհանրացում քարտեզների և ատլասների տիպերը: ***Թեմա 4՝*** Քարտեզների օգտագործման մեթոդները: ***Թեմա 5՝*** Քարտեզագիտության քարտեզագրության երկրատեղեկատվական համակարգերի կարպերը: ***Թեմա 6՝*** Երկրատեղատվական քարտեզագրումը և երկրատեղատվական համա-

կարգերը որպես գիտության տեխնիկա և տեխնալոգիա: *Թեմա 7*՝ Գեոիկոնիկա և գեոիկոնոմետրիա տերմինները և նրանց սահմանումները:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ քննությունները գրավոր են, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **1** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0903/B19. ՀՀ քաղաքացիական իրավունք (4 կրեդիտ)

Շաբաթական 3 ժամ (32 ժամ դասախոսություն և

16 ժամ սեմինար)

3-րդ կիսամյակ, քննություն

Նպատակը.

Պարզաբանել քաղաքացիական իրավունքի էությունը, առանձնահատկությունները, քաղաքացիական իրավահարաբերությունների կարգավորման կառուցակարգերը կադաստրային հարաբերությունների կանոնակարգման համար քաղաքացիաիրավական նորմերի դերն ու նշանակությունը:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա քաղաքացիական օրենսդրությունը,
2. կհասկանա օրենսդրությամբ ամրագրված կառուցակարգերն օգտագործել անշարժ գույքի կապակցությամբ ծագող հարաբերությունները կարգավորելիս,
3. կկարողանա դրանք կիրառել կոնկրետ խնդիրներ լուծելու համար:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Քաղաքացիական իրավունքը որպես իրավունքի ճյուղ: *Թեմա 2*՝ Քաղաքացիական իրավահարաբերությունը: *Թեմա 3*՝ Քաղաքացիական իրավունքի սուբյեկտները: **Թեմա 4**՝ Քաղաքացիական իրավունքի օբյեկտները: *Թեմա 5*՝ Գործարքներ: *Թեմա 6*՝ Ներկայացուցչություն: *Թեմա 7*՝ Ժամկետները քաղաքացիական իրավունքում, հայցային վաղեմություն: *Թեմա 8*՝ Սեփականության իրավունք*: Թեմա 9*՝ Քաղաքացիների սեփականության իրավունքը: *Թեմա 10*՝ Պետական սեփականության իրավունք: *Թեմա 11*՝ Ընդհանուր սեփականության իրավունք: *Թեմա 12*՝ Սեփականության իրավունքի պաշտպանումը: *Թեմա 13*՝ Սահմանափակ իրային իրավունքներ: *Թեմա 14*՝ Ընդհանուր ուսմունք պարտավորությունների մասին: *Թեմա 15*՝ Քաղաքացիաիրավական պայմանագիր: *Թեմա 16*՝ Գույքի օտարման պայմանագրեր:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ քննությունները գրավոր են, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **1** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0903/B20. Տվյալների հենք (4 կրեդիտ)

Շաբաթական 4 ժամ (32 ժամ դասախոսություն և
32 ժամ լաբորատոր պարապմունք)
4-րդ կիսամյակ, քննություն

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել տվյալների հենքի (ՏՀ) հիմունքներին՝ նախագծում, ստեղծում, տեղեկացնել նորմավորման և օպտիմավորման հիմունքների մասին, ՏՀ կառավարման SQL լեզվի միջոցով, ներկայացնել ՏՀ օգտագործման առանձնահատկությունները տարածական (spatial) տվյալների ցուցադրման համար, ինչպես նաև ՏՀ-ի օգտագործումը որպես ԱՏՀ հիմք:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա ՏՀ-ի էության, դրա նախագծման, ստեղծման և կառավարման մասին,
2. կհասկանա ՏՀ-ի ռելյացիոն մոդելը, նորմավորման և օպտիմավորման մեթոդները,
3. կկարողանա կիրառել ստացված գիտելիքները գործնականում:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Տվյալների մոդել: ***Թեմա 2***՝ Ռելյացիոն մոդել: ***Թեմա 3***՝ Գործողություններ աղյուսակների հետ: ***Թեմա 4***՝ Տվյալների ամբողջականություն: ***Թեմա 5***՝ ՏՀ-ի նախագծում: ***Թեմա 6***՝ Նորմավորում և օպտիմավորում: ***Թեմա 7***՝ Տարածական տվյալներ: ***Թեմա 8***՝ ՏՀ-ի ղեկավարման համակարգեր (Postgre SQL, Microsoft SQL Server):

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ քննությունները գրավոր են, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **1** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0903/B21. Գեոմորֆոլոգիա երկրաբանության հիմունքներով (5 կրեդիտ)

Շաբաթական 5 ժամ (50 ժամ դասախոսություն և

30 ժամ լաբորատոր պարապմունք)
4-րդ կիսամյակ, քննություն

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել գեոմորֆոլոգիայի և երկրաբանության հիմունքների, ռելիեֆի ձևերի ծագման և զարգացման, ներծին և արտածին պրոցեսների առանձնահատկություններին:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. գաղափար կկազմի գեոմորֆոլոգիայի և երկրաբանության, նրա ուսումնասիրության օբյեկտի և մեթոդների մասին,
2. կհասկանա ներծին և արտածին պրոցեսների էությունը, ապարների և ռելիեֆի տարբեր ձևերի ծագման պատճառները,
3. կստանա տեսական գիտելիքներ, որոնք կարող է օգտագործել գործնական նպատակներով:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Երկրի և երկրակեղևի կազմը, կառուցվածքը և հասակը: ***Թեմա 2***՝ Երկրի ռելիեֆը: ***Թեմա 3***՝ Քարոլորտը և ներծին պրոցեսները: ***Թեմա 4***՝ Երկրի զարգացման հիմնական փուլերը: ***Թեմա 5***՝ Արտածին պրոցեսներ: ***Թեմա 6***՝ Գեոմորֆոլոգիական, երկրաբանական և տեկտոնական քարտեզներ:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ քննությունները գրավոր են, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **1** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2**-ական միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0903/B22. Պետական գեոդեզիական ցանցի ստեղծումը, կարգերը և մեթոդները (4 կրեդիտ)

Շաբաթական 4 ժամ (32 ժամ դասախոսություն և
32 ժամ գործնական պարապմունք)
4-րդ կիսամյակ, քննություն

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողների մոտ ձևավորել պլանային և բարձունքային պետական գեոդեզիական ցանցերի, նրանց կարգերի և կառուցման մեթոդների մասին պատշաճ մասնագիտական պատկերացում:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա հիմնական գեոդեզիական աշխատանքների կազմակերպման ընդհանուր սկզբունքները,

2. կյուրացնի գեոդեզիական հենարանային ցանցերի կարգերը և կառուցման մեթոդները,
3. կկարողանա օգտվել պետական պլանային ու բարձունքային ցանցերի ստեղծման համար անհրաժեշտ սարքերից ու գործիքներից:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Եռանկյունավորման նախագծի կազմում և տեսադիտում, նշանների կառուցումը և կենտրոնների հիմնադրումը: ***Թեմա 2***՝ Բազիսների չափումը ինվարային լարերով, կոմպարատորներ, ինվարային լարերի էտալոնացումը կոմպարատորներում: ***Թեմա 3***՝ Պետական եռանկյունավորման ցանցերում կիրառվող հորիզոնական անկյունների չափման շրջանային նվազների և բոլոր կոմբինացիաներում անկյունների չափման եղանակները: ***Թեմա 4***՝ Հենակետերի որոշումը պոլիգոնոմետրական մեթոդով հենարանային ցանցերի կառուցումը փակ կամ բաց ընթացքների ձևով: ***Թեմա 5***՝ Տրիլատերացիայի ժամանակ եռանկյունների կողմերի չափման սարքեր և գործիքներ, ռադիո և լուսահեռաչափեր: Թեմա 6 Ճափումների ճշտության ստուգումը և գնահատումը, աշխատանքային հիմնավորման կապակցումը պետական գեոդեզիական ցանցին:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ քննությունները գրավոր են, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **1** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0903/B23. Ինժեներային երկրաբանություն և գրունտագիտություն (4 կրեդիտ)

Շաբաթական 4 ժամ (32 ժամ դասախոսություն և
32 ժամ գործնական պարապմունք)
4-րդ կիսամյակ, ստուգարք

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել երկրաբանական միջավայրի և ճարտարագիտական կառույցների փոխազդեցության խնդիրներին, ճարտարագիտաերկրաբանական պրոցեսների կանխորոշմանը և հաշվարկմանը, լեռնային ապարների երկրատեխնիկական հատկությունների փոփոխության օրինաչափություններին, կապված ապարների առաջացման պայմանների և հետգենետիկ պրոցեսների հետ:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա գրունտների տեսական հիմունքները և կծանոթանա ճարտարագիտական երկրադինամիկային,
2. կհասկանա ռեգիոնալ ճարտարագիտական երկրաբանության ընդհանուր օրենքները,

3. կկարողանա կատարել ճարտարագիտա-երկրաբանական հետազոտություններ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Ճարտարագիտական երկրաբանությունը որպես երկրաբանական գիտական ուղղություն: ***Թեմա 2***՝ Գրունտների կազմը և կառուցվածքը, ջրաֆիզիկական և մեխանիկական հատկությունները: ***Թեմա 3***՝ Երկրաբանական պրոցեսներ, երևույթներ, նրանց ճարտարագիտաերկրաբանական դասակարգումը: ***Թեմա 4***՝ Հողմահարման պրոցեսների և կեղևի ճարտարագիտաերկրաբանական գնահատումը: ***Թեմա 5***՝ Գերնստման երևույթներ: ***Թեմա 6***՝ Սեյսմիկ միկրոշրջանացում: ***Թեմա 7***՝ Ռեգիոնալ ճարտարագիտական երկրաբանության հիմնական դրույթները:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված **4** ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը **4** միավոր: Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Գրավոր կարճ հարցում: Միավորների քայլը 0,5 է:

2-րդ ստուգում. Ստուգողական աշխատանք: Միավորների քայլը 0,5 է:

3-րդ ստուգում. Թեստ: Միավորների քայլը 0,5 է:

4-րդ ստուգում. Անհատական առաջադրանք (ռեֆերատ): Միավորների քայլը 0,5 է:

0903/B24. Մաթեմատիկական քարտեզագրություն (4 կրեդիտ)

Շաբաթական 4 ժամ (32 ժամ դասախոսություն և
32 ժամ գործնական պարապմունք)
4-րդ կիսամյակ, քննություն

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողների մոտ ձևավորել քարտեզների ստեղծման պրոցեսի կարևորագույն էտապներից մեկի՝ քարտեզների մաթեմատիկական հիմքի նախատեսման, քարտեզագրական պրոյեկցիաների և աղավաղումների բաշխման օրենքների պատշաճ մասնագիտական պատկերացում:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա քարտեզի մաթեմատիկական հիմքի տարրերի՝ մասշտաբի, գեոդեզիական հիմքի և քարտեզագրական պրոյեկցիաների մասին,
2. կհասկանա մաթեմատիկական այն օրենքները, որոնք թույլ են տալիս քարտեզագրվող մակերևույթի և հարթության կետերի միջև ստեղծել փոխադարձ ֆունկցիոնալ կապ,
3. կկարողանա քարտեզներից ճիշտ օգտվել և կատարել ճշգրիտ չափումներ՝ հաշվի առնելով աղավաղումների բաշխման օրենքները:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Քարտեզների մաթեմատիկական հիմքը որպես քարտեզների ստեղծման պրոցեսի կարևորագույն էտապ՝ քարտեզագրական պրոյեկցիայի ընտրմամբ և համապատասխան քարտեզագրական ցանցի կառուցմամբ: ***Թեմա 2***՝ Քարտեզագրական պրոյեկցիաների բովանդակությունը և աղավաղումների

բաշխման օրենքները: ***Թեմա 3***՝ Մասշտաբը, գեոդեզիական հիմքը և քարտեզագրական պրոյեկցիան որպես քարտեզի մաթեմատիկական հիմքի տարրեր: ***Թեմա 4***՝ Քարտեզագրական պրոյեկցիաների ստորաբաժանումը ըստ աղավաղման բնույթի և ըստ օգտագործված օժանդակ երկրաչափական մարմնի:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ քննությունները գրավոր են, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **1** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0903/ B25. Ձեռնարկությունների էկոնոմիկա (3 կրեդիտ)

Շաբաթական 3 ժամ (30 ժամ դասախոսություն և
18 ժամ գործնական պարապմունք)
5-րդ կիսամյակ, ստուգարք

Նպատակը.

Ուսանողների մոտ ձևավորել ձեռնարկության՝ որպես շուկայական տնտեսության պայմաններում գործող ինքնակարգավորվող համակարգի, դրա կառուցվածքի, գործառույթների, ռեսուրսների, ծախսերի և արդյունքների, ձեռնարկատիրական գործունեության կազմակերպման առանձնահատկությունների մասին գիտական պատկերացումներ:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա ձեռնարկության տնտեսական վարքի բնույթը շուկայի ընդհանուր սկզբունքների և օրինաչափությունների համատեքստում,
2. կհասկանա շուկայի ընդհանուր սկզբունքների և օրինաչափությունների դերը ձեռնարկատիրական գործունեության կազմակերպման գործում,
3. կկարողանա հմտությունները օգտագործել ինքնուրույնաբար կառավարչական որոշումների կայացման գործում:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Դասընթացի ներածություն (դասընթացի առարկան, խնդիրները, հիմնական հասկացությունները): ***Թեմա 2***՝ Ձեռնարկությունը որպես ձեռնարկատիրական գործունեության հիմնական սուբյեկտ: ***Թեմա 3***՝ Ձեռնարկության արտաքին միջավայրը: ***Թեմա 4***՝ Շուկայական միջավայրում ձեռնարկության գործառման մոդելը: ***Թեմա 5***՝ Ձեռնարկատիրական գործունեության իրավական դաշտը Հայաստանի Հանրապետությունում: ***Թեմա 6***՝ Ձեռնարկության հիմնական միջոցները և ոչ նյութական ակտիվները: ***Թեմա 7***՝ Ձեռնարկության շրջանառու միջոցները: ***Թեմա 8***՝ Ձեռնարկության աշխատանքային ռեսուրսները: ***Թեմա 9***՝ Ձեռնարկության ֆինանսական ռեսուրսները: ***Թեմա 10***՝ Ձեռնարկության

ծախսերը, արտադրանքի ինքնարժեքը: ***Թեմա 11***՝ Ձեռնարկության եկամուտները: ***Թեմա 12***՝ Ձեռնարկության ներդրումային գործունեությունը:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված **4** ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը **4** միավոր: Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Գրավոր կարճ հարցում: Միավորների քայլը 0,5 է:

2-րդ ստուգում. Ստուգողական աշխատանք: Միավորների քայլը 0,5 է:

3-րդ ստուգում. Թեստ: Միավորների քայլը 0,5 է:

4-րդ ստուգում. Անհատական առաջադրանք (ռեֆերատ): Միավորների քայլը 0,5 է:

0903/B26. Քարտեզների նախագծում և կազմում (4 կրեդիտ)

Շաբաթական 4 ժամ (32 ժամ դասախոսություն և

32 ժամ գործնական պարապմունք)

5-րդ կիսամյակ, քննություն

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողի մոտ ձևավորել քարտեզի ստեղծման տեխնոլոգիական պրոցեսի տեսական և մեթոդաբանական միասնական հիմքի վրա քարտեզների և ատլասների նախագծման և կազմման ամբողջական պատկերացում:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա, որ քարտեզի ստեղծումը հանդիսանում է բավական բարդ տնտեսատեխնոլոգիական պրոցես,
2. կհասկանա, որ ժամանակակից պայմաններում բարձր որակի ճշգրիտ բազմաֆունկցիոնալ, բազմաշերտ տեղեկատվական օպերատիվ քարտեզներ կարելի է ստեղծել՝ ունենալով տեսական բարձր գիտելիքներ և կարողություն, օգտագործել ժամանակակից տեխնոլոգիաներ և համապատասխան սարքածրագրային միջոցներ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Քարտեզների նախագծման և կազմման հիմնական տեսական դրույթները: ***Թեմա 2***՝ Քարտեզների նախագծման և կազմման գլխավոր տեխնոլոգիական փուլերը: ***Թեմա 3***՝ Խմբագրական աշխատանքների և քարտեզների խմբագրության էությունը: ***Թեմա 4***՝ Թեմատիկ քարտեզների նախագծման, կազմման, խմբագրման առանձնահատկությունները: ***Թեմա 5***՝ Ժամանակակից տեխնալոգիաների համապատասխան սարքածրագրային միջոցների օգտագործումը քարտեզների նախագծման, կազմման և ձևավորման պրոցեսում:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ քննությունները գրավոր են, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **1** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0903/B27. Գեոէկոլոգիան կադաստրային գործում (3 կրեդիտ)

Շաբաթական 3 ժամ (30 ժամ դասախոսություն և
18 ժամ գործնական պարապմունք)
5-րդ կիսամյակ, քննություն

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է, օգտագործելով աշխարհագրական թաղանթի առանձին բաղադրիչների իմացությունը, ուսանողների մոտ ձևավորել, տարբեր մակարդակի գեոհամակարգերում ծագած բնակապահպանական հիմնահարցերի տարածական օրինաչափությունների մասին իմացություն:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա գեոէկոլոգիա գիտական ուղղության, նրա ուսումնասիրման օբյեկտի՝ էկոոլորտի՝ որպես երկրի ոլորտների փոխկապակցված համակարգի, նրա և հասարակության հետ ինտեգրացիայի պրոցեսում ծագած խնդիրների մասին,
2. կհասկանա տարբեր կարգի՝ գլոբալ, ռեգիոնալ, լոկալ գեոհամակարգերում առկա բարդ խնդիրների առաջացման պատճառները,
3. կկարողանա ձեռք բերած գեոէկոլոգիական գիտելիքներով առաջնորդվել ողջ կյանքի ընթացքում և դրանք կիրառել առօրյա կյանքում:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Գեոէկոլոգիան որպես միջճյուղային և ինտեգրացնող գիտություն: ***Թեմա 2՝*** Գեոէկոլոգիական մտքի և հայացքների ձևավորման համառոտ պատմություն: ***Թեմա 3՝*** Գեոէկոլոգիայի հիմնարար հասկացությունները և կատեգորիաները: ***Թեմա 4՝*** Աշխարհագրական թաղանթ և էկոլորտ: ***Թեմա 5՝*** Էկոլորտի սոցիալ-տնտեսական գործոնները: ***Թեմա 6՝*** Համամոլորակային փոփոխություններ: Գեոէկոլոգիական իրավիճակի ինդիկատորները: ***Թեմա 7՝*** Աշխարհագրական թաղանթ և մարդու գործունեությունը: Մթնոլորտի գեոէկոլոգիական առանձնահատկությունները: Ջրոլորտի գեոէկոլոգիական առանձնահատկությունները: ***Թեմա 8՝*** Հողային ռեսուրսների օգտագործման գեոէկոլոգիական հիմնախնդիրները: ***Թեմա 9՝*** Նյութերի շրջապտույտը և մարդու դերը: Կենսոլորտի հիմնական առանձնահատկությունները և նրա դերը էկոլորտում:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ քննությունները գրավոր են, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **1** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հար-

ցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0903/B28. Տնտեսագիտություն (3 կրեդիտ)

Շաբաթական 3 ժամ (30 ժամ դասախոսություն 18 ժամ գործնական պարապմունք),

4-րդ կիսամյակ, ստուգարք

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողների մոտ ձևավորել համակարգված տրամաբանական մտածողություն և տալ տնտեսագիտական ընդհանուր գիտելիքներ:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը

1. Կտիրապետի տնտեսագիտության հիմնարար սկզբունքներին:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1. Տնտեսագիտության նպատակը և խնդիրները: ***Թեմա 2.*** Ուսումնասիրության մեթոդաբանությունը և մեթոդները: ***Թեմա 3.*** Տնտեսագիտության կապը աշխարհագրության հետ: ***Թեմա 4.*** Տնտեսական սկզբունքների կիրառումը քարտեզագրության և կադաստրային գործի ոլորտում: ***Թեմա 5.*** քարտեզագրության և կադաստրային գործի ենթակառուցվածքների էկոնոմիկա: ***Թեմա 6.*** Տնտեսագիտության դերը քարտեզագրության և կադաստրային գործի գիտական զարգացման գործում:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված **4** ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը **4** միավոր: Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Գրավոր կարճ հարցում: Միավորների քայլը 0,5 է:

2-րդ ստուգում. Ստուգողական աշխատանք: Միավորների քայլը 0,5 է:

3-րդ ստուգում. Թեստ: Միավորների քայլը 0,5 է:

4-րդ ստուգում. Անհատական առաջադրանք (ռեֆերատ): Միավորների քայլը 0,5 է:

0903/B29. Կառուցապատված տարածքների կադաստր (5 կրեդիտ)

Շաբաթական 4 ժամ (32 ժամ դասախոսություն և 32 ժամ գործնական պարապմունք)

5-րդ կիսամյակ, քննություն

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողների մոտ ձևավորել կառուցապատ տարածքների կադաստրի ստեղծման համար անհրաժեշտ տեսական ու կիրառական գիտելիքներ:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա կառուցապատ տարածքների կադաստրի ստեղծման սկզբունքներն ու կարգը,

2. կհասկանա կառուցապատ տարածքների կադաստրի վարման մեխանիզմը,
3. կկարողանա ինքնուրույն կերպով մշակել կառուցապատ տարածքների կադաստրի ստեղծման սխեմա:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Հասկացություն կադաստրի մասին, նրա նշանակությունը և կիրառման ոլորտները: ***Թեմա 2***՝ Քաղաքային կադաստր, կառուցվածքը և բովանդակությունը, միջավայրի օբյեկտների և երևույթների մասին տեղեկատվության ձևերը: ***Թեմա 3***՝ Բնակավայրերի հողային կադաստր և քաղաքային տարածքի գոտիավորում: ***Թեմա 4***՝ Տվյալների բազաների կառավարման համակարգերը: Հասկացություն ինտեգրացիոն համակարգերի մասին: ***Թեմա 5***՝ Քաղաքային հողերի գույքագրման կամերալ աշխատանքներ: ***Թեմա 6***՝ Հողօգտագործողների իրավունքների ձևակերպման կարգը: Հողային տեղամասերի հաշվառումը:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ քննությունները գրավոր են, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **1** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0903/B30. Հանքային ռեսուրսների կադաստր և մոնիթորինգ (5 կրեդիտ)

Շաբաթական 4 ժամ (32 ժամ դասախոսություն և
32 ժամ գործնական պարապմունք)
5-րդ կիսամյակ, քննություն

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողների մոտ ձևավորել բնական ռեսուրսների կադաստրի ստեղծման և մոնիթորինգի կազմակերպման համար անհրաժեշտ տեսական ու կիրառական գիտելիքներ:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա բնական ռեսուրսների կադաստրի ստեղծման սկզբմունքներն ու կարգը,
2. կհասկանա բնական ռեսուրսների կադաստրի վարման և մոնիթորինգի կազմակերպման մեխանիզմը,
3. կկարողանա ինքնուրույն կերպով մշակել բնական ռեսուրսների կադաստրի ստեղծման և մոնիթորինգի կազմակերպման սխեմա:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Հասկացություն բնական ռեսուրսների կադաստրի մասին, նշանակությունը, խնդիրները: ***Թեմա 2***՝ Բնական ռեսուրսների ճյուղային կադաստր: Հանքային, ջրային, անտառային ռեսուրսների, կենսաբանական կադաստր:

Թեմա 3՝ Բնական ռեսուրսների համալիր տարածքային կադաստր (ԲՌՀՏԿ): ***Թեմա 4***՝ Կադաստրային տվյալների մշակման ավտոմատացում: Ավտոմատացման սկզբունքները: ***Թեմա 5***՝ Գեոինֆորմացիոն տեխնոլոգիաների ներդրումը ԲՌՀՏԿ-ի իրականացման նպատակով: ***Թեմա 6***՝ Բնական ռեսուրսների մոնիթորինգի վերահսկողական ցուցանիշների համակարգը: Բնական ռեսուրսների բազային և օպերատիվ մոնիթորինգ: ***Թեմա 7***՝ Բնական ռեսուրսների մոնիթորինգի կառուցվածքը և կազմակերպումը: Բնական ռեսուրսների էկոլոգիական փոփոխության մոնիթորինգի ինֆորմացիոն ապահովումը:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ քննությունները գրավոր են, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **1** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0903/B31. ՀՀ ծառայողական իրավունք (4 կրեդիտ)

Շաբաթական 4 ժամ (32 ժամ դասախոսություն և
32 ժամ գործնական պարապմունք)
5-րդ կիսամյակ, ստուգարք

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել քաղաքացիական ծառայության խնդիրներին, սկզբունքներին և տեսակներին, պետական-ծառայողական հարաբերություններին, հանրային ծառայության տեսակներին, ծառայողների իրավական կարգավիճակին, հանրային ծառայությանը և կոռուպցիային:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա պետական իշխանության ու պետական կառավարման և քաղաքացիական ծառայության հարաբերակցության, հանրային ծառայության համակարգի, հանրային ծառայողների իրավական կարգավիճակի մասին,
2. կհասկանա դրանց կարևորությունը ծառայողական միջավայրում,
3. կկարողանա դրանք օգտագործել համապատասխան բնագավառում:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Հանրային ծառայության հասկացությունը, խնդիրները, համակարգը և տեսակները: ***Թեմա 2***՝ Համայնքային ծառայությունը: ***Թեմա 3***՝ Պետական-ծառայողական իրավահարաբերությունները: ***Թեմա 4***՝ Հանրային ծառայության անցնելը, դրանց ատեստավորումը, վերապատրաստումը և կադրերի ռեզերվը: ***Թեմա 5***՝ Քաղաքացիական ծառայության կառավարումը: ***Թեմա 6***՝ Հանրային կառավարումը և կոռուպցիան:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված **4** ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը **4** միավոր: Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Գրավոր կարճ հարցում: Միավորների քայլը 0,5 է:

2-րդ ստուգում. Ստուգողական աշխատանք: Միավորների քայլը 0,5 է:

3-րդ ստուգում. Թեստ: Միավորների քայլը 0,5 է:

4-րդ ստուգում. Անհատական առաջադրանք (ռեֆերատ): Միավորների քայլը 0,5 է:

0901/B32. Լանդշաֆտագիտություն և լանդշաֆտային պլանավորում (4 կրեդիտ)

Շաբաթական 4 ժամ (32 ժամ դասախոսություն և
32 ժամ գործնական պարապմունք)
5-րդ կիսամյակ, ստուգարք

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել և օգնել յուրացնել լանդշաֆտային պլանավորման մեթոդիկան:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

4. կիմանա լանդշաֆտային ծրագիր կազմելու ձևերը,
5. կհասկանա լանդշաֆտի շրջանակային պլանի, կանաչ պլանի կազմելու կարևորությունը,
6. կկարողանա ինքնուրույն հետազոտություններ կատարել :

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Լանդշաֆտային պլանավորման եվրոպական և ռուսական փորձը: ***Թեմա 2՝*** Լանդշաֆտային ծրագիր կազմելու մեթոդիկան փոքր մասշտաբով, էկոլոգիակն զոնաները: ***Թեմա 3՝*** Լանդշաֆտի շրջանակային պլան: Հիմնական բնական բաղադրիչների գնահատման մեթոդիկան արժեքը և խոցելիության կատեգորյաներ: Տվյալների ինտեգրացիա: ***Թեմա 4՝*** Խոշորամաշտաբ լանդշաֆ-տային պլանների կազմում և դրա փորձը Հայաստանում:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված **4** ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը **4** միավոր: Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Գրավոր կարճ հարցում: Միավորների քայլը 0,5 է:

2-րդ ստուգում. Ստուգողական աշխատանք: Միավորների քայլը 0,5 է:

3-րդ ստուգում. Թեստ: Միավորների քայլը 0,5 է:

4-րդ ստուգում. Անհատական առաջադրանք (ռեֆերատ): Միավորների քայլը 0,5 է:

0903/B33. Հողակադաստրային գեոդեզիական աշխատանքներ (3 կրեդիտ)

Շաբաթական 3 ժամ (30 ժամ դասախոսություն և
18 ժամ գործնական պարապմունք)
6-րդ կիսամյակ, քննություն

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողների մոտ ձևավորել հողօգտագործողների սահմանների վերականգնման, ուղղման, նորաստեղծ հողօգտագործողների տարածքային կազմակերպման, գյուղացիական տնտեսությունների հողի սեփականաշնորհման, ինչպես նաև կոլեկտիվ այգեգործական տնտեսությունների հողօգտագործման գեոդեզիական աշխատանքների մեթոդների ու եղանակների մասին պատշաճ մասնագիտական պատկերացում:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա հողակադաստրային գեոդեզիական աշխատանքների իրականացման համար անհրաժեշտ ելակետային նյութերը և կադաստրային աշխատանքների վարումը,
2. կհասկանա հատկացված մակերեսների չափման ու նախագծման տարբեր եղանակները,
3. կկարողանա հայտնաբերել ու գնահատել տարբեր տիպի չափումներում թույլ տրված սխալները:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1 ՝ Գեոդեզիական աշխատանքների դերը հողակադաստրային աշխատանքների նախագծման, հողային կադաստրի և բնակավայրերի հատակագծման բնագավառներում: ***Թեմա 2*** ՝ Գյուղական բնակավայրերի հաշվառումը, գնահատումը և գրանցումը: ***Թեմա 3*** ՝ Անհրաժեշտ գրաֆիկական տեղեկատվության հավաքագրում, գեոդեզիական ցանցի և գոյություն ունեցող խտացման ցանցի կետերի ուսումնասիրում: ***Թեմա 4*** ՝ Հանույթային պլանային-բարձունքային հիմքի ստեղծում, հողակադաստրային հանույթի իրականացում, դաշտային աշխատանքների ստուգում և ընդունում:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ քննությունները գրավոր են, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **1** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0903/B34. ՀՀ ֆիզիկական աշխարհագրություն (4 կրեդիտ)

Շաբաթական 4 ժամ (32 ժամ դասախոսություն և
32 ժամ գործնական պարապմունք)
6-րդ կիսամյակ, քննություն

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է, ուսանողներին ծանոթացնել ՀՀ ֆիզիկական աշխարհագրությունը, նրա բնությանը:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. Կստանա գիտելիքներ ՀՀ բնության և տնտեսության տեղաբաշխման առանձնահատկությունների մասին,
2. գաղափար կկազմի հանրապետության լանդշաֆտների էության և հողերի կադաստրային գնահատման ժամանակ դրանց նշանակության մասին,
3. կկարողանա ստացված տեսական գիտելիքները օգտագործել կիրառական նպատակներով:

Բովանդակությունը

Թեմա 1՝ Աշխարհագրական դիրքը և սահմանները: ***Թեմա 2***՝ Լեռնագրությունը: ***Թեմա 3***՝ Երկրաբանական կառուցվածքը և օգտակար հանածոները: ***Թեմա 4***՝ Կլիման: ***Թեմա 5***՝ Ջրագրությունը: ***Թեմա 6***՝ Հողաբուսական ծածկը, կենդանական աշխարհը: ***Թեմա 7***՝ Վերընթաց լանդշաֆտային գոտիները: ***Թեմա 8***՝ Վարչատարածքային կառուցվածքը և բնակչությունը: ***Թեմա 9***՝ Արդյունաբերությունը: ***Թեմա 10***՝ Գյուղատնտեսությունը ***Թեմա 11***՝ Տրանսպորտ և տնտեսական կապերը: ***Թեմա 12***՝ Բնության պահպանությունը: ***Թեմա 13***՝ Ներքին բնապահպանական տարբերությունները ***Թեմա 14***՝ ԼՂՀ բնության և տնտեսության ընդհանուր բնութագիրը:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ քննությունները գրավոր են, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **1** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0903/B35. Բիզնեսի կազմակերպում և կառավարում (3 կրեդիտ)

Շաբաթական 3 ժամ (30 ժամ դասախոսություն և
18 ժամ գործնական պարապմունք)
6-րդ կիսամյակ, ստուգարք

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել մանր ու խոշոր բիզնեսի կազմակերպման սկզբունքներին ու ձևերին:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա ինչ է բիզնեսը, ինչպես կազմակերպել այն և կառավարել,
2. կհասկանա մանր, միջին և խոշոր բիզնեսի կարևորությունը երկրի զարգացման գործում,
3. կկարողանա տիրապետել բիզնեսի կազմակերպման և կառավարման համար պահանջվող հմտություններին:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Բիզնես հասկացությունը, դերն ու նշանակությունը: ***Թեմա 2***՝

Խոշոր, միջին և մանր բիզնեսի կազմակերպման առանձնահատկությունները: ***Թեմա 3***՝ Բիզնեսի նշանակությունը երկրի զարգացման գործում: ***Թեմա 4***՝ Բիզնեսը զբոսաշրջիկության ոլորտում: ***Թեմա 5***՝ Բիզնեսի կառավարման ձևերը և մեթոդները:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված **4** ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը **4** միավոր: Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Գրավոր կարճ հարցում: Միավորների քայլը 0,5 է:

2-րդ ստուգում. Ստուգողական աշխատանք: Միավորների քայլը 0,5 է:

3-րդ ստուգում. Թեստ: Միավորների քայլը 0,5 է:

4-րդ ստուգում. Անհատական առաջադրանք (ռեֆերատ): Միավորների քայլը 0,5 է:

0903/B36. Անշարժ գույքի էկանոմիկա և պլանավորում (4 կրեդիտ)

Շաբաթական 4 ժամ (32 ժամ դասախոսություն և
32 ժամ գործնական պարապմունք)
6-ին կիսամյակ, ստուգարք

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին տալ համակարգված գիտելիքներ անշարժ գույքի շուկայումգործող տնտեսական գործընթացների, մեթոդների և միջոցների մասին:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը

1. կիմանա անշարժ գույքի շուկայի գործառության տեսության և պրակտիկայի հիմունքները,
2. կհասկանա անշարժ գույքի վարկավորման սկզբունքներին անշարժ գույքի օբեկտների գնահատման մեթոդներին, անշարժ գույքի շուկայի գործունեության կարգավորման օրենսդրական հիմունքներին:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Անշարժ գույքի էությունը և հիմնական բնութագրիչները: ***Թեմա 2***՝ Անշարժ գույքի ֆինանսավորում և ներդրումներ անշարժ գույքում: ***Թեմա 3***՝ Անշարժ գույքի գնահատման մոտեցումները և մեթոդները: ***Թեմա 4***՝ Անշարժ գույքի շուկա. կառուցվածքը և առանձնահատկությունները: ***Թեմա 5***՝ Անշարժ գույքի շուկայի պետական կարգավորումը: ***Թեմա 6***՝ Ձեռնարկատիրական գործունեությունը անշարժ գույքի շուկայում:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված **4** ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը **4** միավոր: Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Գրավոր կարճ հարցում: Միավորների քայլը 0,5 է:

2-րդ ստուգում. Ստուգողական աշխատանք: Միավորների քայլը 0,5 է:

3-րդ ստուգում. Թեստ: Միավորների քայլը 0,5 է:

4-րդ ստուգում. Անհատական առաջադրանք (ռեֆերատ): Միավորների քայլը 0,5 է:

0903/B37. Հողային կադաստր և հողերի մոնիթորինգ (4 կրեդիտ)

Շաբաթական 4 ժամ (32 ժամ դասախոսություն և

32 ժամ գործնական պարապմունք)

6-րդ կիսամյակ, քննություն

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողների մոտ ձևավորել անշարժ գույքի և հողային կադաստրի առարկայի հասկացությունը, նպատակը, խնդիրները, նրա բաղադրիչ մասերի վարման սկզբունքները, նրանց մոտ ամրապնդել հողի սեփականության իրավունքի ձեռքբերման, գրանցման, հողերի քանակական և որակական հաշվառման, տնտեսական գնահատման մեթոդները:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա անշարժ գույքի և հողային կադաստրի վարման տեսական հիմնահարցերը,
2. կհասկանա հողային կադաստրի բաղադրիչ մասերի վարման վերաբերյալ գոյություն ունեցող մեթոդների և սկզբունքների վերլուծման տրամաբանությունը,
3. կկարողանա կատարել հողային կադաստրի և հողերի մոնիթորինգի վերաբերյալ գոյություն ունեցող նյութերի և տեղեկատվության գործնական վերլուծություն:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Պետական հողային կադաստրի հասկացությունը, նպատակը, խնդիրները: ***Թեմա 2***՝ Հողային կադաստրի բաղադրիչ մասերը, ձևերը, վարման սկզբունքները: ***Թեմա 3***՝ Հողային ֆոնդը որպես կադաստրի օբյեկտ: ***Թեմա 4***՝ Հողային կադաստրի օբյեկտների գրանցումը: ***Թեմա 5***՝ Հողերի հաշվառումը, նպատակը, խնդիրները, բովանդակությունը, հաշվառման տեսակները: ***Թեմա 6***՝ Հողերի գնահատումը, գնահատման հասկացությունը, նպատակը, խնդիրները և տեսակները: ***Թեմա 7***՝ Հողերի բոնիտումը, բոնիտման բովանդակությունը, հողերի խմբավորումը: ***Թեմա 8***՝ Հողերի մոնիթորինգի ցուցանիշները: Մոնիթորինգի տեղեկատվության համակարգը, դրա մշակման մեթոդները և սկզբունքները:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ քննությունները գրավոր են, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **1** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0903/B38. ՀՀ հողային իրավունք (4 կրեդիտ)

Շաբաթական 4 ժամ (32 ժամ դասախոսություն և
32 ժամ գործնական պարապմունք)
6-րդ կիսամյակ, քննություն

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել հողային իրավունքի հիմնական սկզբունքներին և ինստիտուտներին:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա անհրաժեշտ գիտելիքներ հողային հարաբերությունների առանձնահատկությունների մասին,
2. կհասկանա հողային իրավական նորմերը,
3. կկարողանա ստացած գիտելիքները կիրառել գործնական նպատակներով:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Հողային իրավունքի սկզբունքները: ***Թեմա 2***՝ Հողային իրավահարաբերություններ: ***Թեմա 3***՝ Հողի նկատմամբ սեփականության և այլ իրավունքները: ***Թեմա 4***՝ Հողերի օգտագործումը և պահպանությունը: ***Թեմա 5***՝ ՀՀ հողային ֆոնդը: ***Թեմա 7***՝ Առանձին կատեգորիայի հողերի իրավական ռեժիմը:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ քննությունները գրավոր են, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **1** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2**-ական միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0903/B39. Քարտեզների ձևավորում և համակարգչային դիզայն (11 կրեդիտ)

Շաբաթական 8 ժամ (80 ժամ դասախոսություն և
48 ժամ գործնական պարապմունք)
7-րդ կիսամյակ, քննություն

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողների մոտ ձևավորել տեսական և գործնական գիտելիքներ քարտեզագրական ստեղծագործությունների գունային, գեղանկարչական և շտրիխային ձևավորման պրոցեսում, կիրառելով ժամանակակից սարքածրագրային, համակարգչային գրաֆիկայի մեթոդները:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա, որ քարտեզի գունային ձևավորումը պահանջում է բավականին խոր տեսական և պրակտիկ գիտելիքներ գույնի ֆիզիկայի և տեսողական ֆիզիոլոգիայի մասին,

2. կհասկանա գույնի կարևորությունը և նրա բազմաֆունկցիոնալ նշանակությունը,
3. կկարողանա գործնականում մշակել և նախագծել քարտեզի դիզայնը, օգտագործելով ժամանակակից սարքածրագրային միջոցներ և սարքեր:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Քարտեզների, ատլասների տեսության հիմունքները և համակարգչային դիզայն: ***Թեմա 2՝*** Քարտեզագրական նշանների մտապատկերային սիմվոլների համակարգչային կառուցում: ***Թեմա 3՝*** Գույնը որպես հիմնական պատկերման միջոց քարտեզի ձևավորման պրոցեսում: ***Թեմա 4՝*** Քարտեզագրական տառատեսակների, մակագրությունների համակարգչային տեղաբաշխումը քարտեզների վրա: ***Թեմա 5՝*** Լուսաստվերային պլաստիկայի համակարգչային տեխնոլոգիաները:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ քննությունները գրավոր են, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **1** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0903/B40. Վարչական իրավունք (5 կրեդիտ)

Շաբաթական 4 ժամ (32 ժամ դասախոսություն և
32 ժամ գործնական պարապմունք)
7-րդ կիսամյակ, ստուգարք

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել ՀՀ իրավունքի համակարգում վարչական իրավունքին, վարչական իրավունքի սուբյեկտներին, կառավարման վարչաիրավական ձևերին ու մեթոդներին:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա վարչական իրավունքի էության և հիմնական ինստիտուտների,
2. կհասկանա տնտեսության, սոցիալ-մշակութային և վարչաքաղաքական բնագավառների կառավարման վարչաիրավական կազմակերպման մասին,
3. կկարողանա դրանք օգտագործել կոնկրետ բնագավառում:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Վարչական իրավունքը ՀՀ իրավունքի համակարգում: ***Թեմա 2՝*** Վարչական իրավունքի սուբյեկտները: ***Թեմա 3՝*** Կառավարման վարչաիրավական ձևերն ու մեթոդները: ***Թեմա 4՝*** Պատասխանատվությունն ըստ վարչական իրավունքի: ***Թեմա 5՝*** Վարչական ընթացակարգային իրավունք: ***Թեմա 6՝*** Վարչական իրավունքը և օրինականությունը կառավարման բնագավառում: ***Թեմա 7՝***

Վարչական իրավունքը և տնտեսության կառավարումը: ***Թեմա 8՝*** Վարչական իրավունքը և սոցիալ-մշակութային բնագավառի կառավարումը: ***Թեմա 9՝*** Վարչական իրավունքը և վարչաքաղաքական բնագավառի կառավարումը:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված **4** ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը **4** միավոր: Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Գրավոր կարճ հարցում: Միավորների քայլը 0,5 է:

2-րդ ստուգում. Ստուգողական աշխատանք: Միավորների քայլը 0,5 է:

3-րդ ստուգում. Թեստ: Միավորների քայլը 0,5 է:

4-րդ ստուգում. Անհատական առաջադրանք (ռեֆերատ): Միավորների քայլը 0,5 է:

0903/B31. Թվային քարտեզագրություն (6 կրեդիտ)

Շաբաթական 6 ժամ (40 ժամ դասախոսություն և
56 ժամ գործնական պարապմունք)
7-րդ կիսամյակ, քննություն

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողների մոտ ձևավորել թվային քարտեզագրության տեսական ու գործնական խնդիրների մասին պատկերացում:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա թվայի քարտեզագրության տեսական հիմքերը,
2. կհասկանա թվային քարտեզների ստեղծման մեխանիզմը,
3. կկարողանա ինքնուրույն կերպով ստեղծել թվային քարտեզներ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Թվային քարտեզագրության տեղեկատվական հիմքերը: Ավանդական և թվային քարտեզների պայմանանշանների տեղեկատվությունների փոխկապակցությունը: ***Թեմա 2՝*** Տեղեկատվության և թվային քարտեզագրության տեսությունը: ***Թեմա 3՝*** Թվային քարտեզների ստեղծման տեխնիկական միջոցները: ***Թեմա 4՝*** Մեթոդներ, ալգորիթմներ, տեխնոլոգիաներ: ***Թեմա 5՝*** Թվային քարտեզների վերահսկում և խմբագրում: Թվայնացման և մշակման սխեմաների վերլուծությունը: Թվային քարտեզների հավաստիացման հասկացությունը: ***Թեմա 6՝*** Թվային և էլեկտրոնային քարտեզների ստեղծման տեղեկատվական հիմքը և աշխարհագրական տեղեկատվական համակարգերը:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ քննությունները գրավոր են, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **1** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միա-

վորների քայլը 0,5 է:

0903/B42. Աշխարհագրական տեղեկատվական և հողատեղեկատվական համակարգեր (6 կրեդիտ)

Շաբաթական 6 ժամ (40 ժամ դասախոսություն և
56 ժամ գործնական պարապմունք)
7-րդ կիսամյակ, քննություն

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողների մոտ ձևավորել գեոինֆորմացիոն համակարգերի և հողային տեղեկատվական համակարգերի ու դրանց օգտագործման մասին տեսական ու կիրառական գիտելիքներ:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա գեոինֆորմացիոն համակարգերի և հողային տեղեկատվական համակարգերի գործառական կառուցվածքի տեսական հիմքերը,
2. կհասկանա ԱՏՀ-ում և ՀՏՀ-ում տվյալների կառավարման մեխանիզմը,
3. կկարողանա ինքնուրույն կերպով ստեղծել ԱՏՀ և ՀՏՀ տվյալների հենք:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Աշխարհագրական տեղեկատվության ընդհանուր հարցեր: ***Թեմա 2***՝ ԱՏՀ գործառույթային հնարավորությունները: Տվյալների գրանցումը, ներմուծումը և պահպանումը: ***Թեմա 3***՝ ԱՏՀ և ՀՏՀ տվյալների վերլուծությունը և մոդելավորումը: ***Թեմա 4***՝ Տվյալների բազաների կառավարման համակարգերը: Հասկացություն ինտեգրացիոն համակարգերի մասին: ***Թեմա 5***՝ ԱՏՀ և ՀՏՀ մեքենայական գրաֆիկայի տեխնիկական միջոցները, տվյալների տեսանելիացման մեթոդները և միջոցները:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ քննությունները գրավոր են, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **1** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0903/B43. Լեռնային երկրների ինժեներաաշխարհագրական գնահատումը կադաստրային գործում (4 կրեդիտ)

Շաբաթական 6 ժամ (30 ժամ դասախոսություն և
18 ժամ գործնական պարապմունք)
8-րդ կիսամյակ, ստուգարք

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել լեռնային երկրների ինժեներական աշխարհագրության հիմունքներին և դրանք օգտագործել կադաստրային գործում գիտելիքներ ստանալու համար:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. գաղափար կկազմի լեռնային երկրների ինժեներական աշխարհագրության մասին,
2. կհասկանա լեռնային երկրների առանձնահատկությունները կադաստրային գործում այն գնահատելու համար,
3. կկարողանա ստացված գիտելիքները օգտագործել գործնական աշխատանքներում:

Բովանդակությունը

Թեմա 1՝ Գաղափար ինժեներական աշխարհագրության մասին: ***Թեմա 2***՝ Լեռնային երկրների առանձնահատկությունները: ***Թեմա 3***՝ Լեռնային երկրների ինժեներական կլիմայագիտություն: ***Թեմա 4***՝ Տեխնածին գեոմորֆոլոգիական պրոցեսները որպես լեռնային երկրների ինժեներական աշխարհագրության օբյեկտ: ***Թեմա 5***՝ Լեռնային երկրների արտածին պրոցեսները: ***Թեմա 6***՝ Լեռներում քաղաքային կառուցապատման արժեքի գնահատման պրոբլեմները

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված **4** ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը **4** միավոր: Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Գրավոր կարճ հարցում: Միավորների քայլը 0,5 է:

2-րդ ստուգում. Ստուգողական աշխատանք: Միավորների քայլը 0,5 է:

3-րդ ստուգում. Թեստ: Միավորների քայլը 0,5 է:

4-րդ ստուգում. Անհատական առաջադրանք (ռեֆերատ): Միավորների քայլը 0,5 է:

0903/B44. Հողային կադաստրի իրավական կարգավորումը (3 կրեդիտ)

Շաբաթական 6 ժամ (30 ժամ դասախոսություն և

18 ժամ գործնական պարապմունք)

8-րդ կիսամյակ, ստուգարք

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել հողային կադաստրի որպես հողերի պետական կառավարման գործիքի, որը կոչված է ապահովել հողերի արդյունավետ օգտագործման և պահպանության կազմակերպման ոլորտում գիտականորեն հիմնավորված որոշումների կայացնելը:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա անհրաժեշտ գիտելիքներ հողային կադաստրի մասին,
2. կհասկանա հողային կադաստրի բովանդակությունը և նրա առանձին բաղադրամասերի տարանջատման կիրառման տեխնիկան,
3. կկարողանա համակարգել հողային-իրավական պահանջները, հողային կադաստրային փաստաթղթերի վարման ձևերի նկատմամբ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1 ՝ Հողային կադաստրի դերը և ձևավորման պատմությունը: ***Թեմա 2*** ՝ Հողային կադաստրի ժամանակակից հասկացությունը: ***Թեմա 3*** ՝ Հողային կադաստրի բովանդակությունը (կազմը):

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված **4** ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը **4** միավոր: Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Գրավոր կարճ հարցում: Միավորների քայլը 0,5 է:

2-րդ ստուգում. Ստուգողական աշխատանք: Միավորների քայլը 0,5 է:

3-րդ ստուգում. Թեստ: Միավորների քայլը 0,5 է:

4-րդ ստուգում. Անհատական առաջադրանք (ռեֆերատ): Միավորների քայլը 0,5 է:

0903/B45. Անշարժ գույքը որպես քաղաքացիական իրավունքի օբյեկտ (4 կրեդիտ)

Շաբաթական 6 ժամ (30 ժամ դասախոսություն և
18 ժամ գործնական պարապմունք)
8-րդ կիսամյակ, ստուգարք

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել անշարժ գույքի կապակցությամբ ծագող հարաբերությունների իրավական կարգավորման հիմնահարցերին:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կհասկանա անշարժ գույքի քաղաքացիաիրավական ռեժիմի առանձնահատկությունները,
2. կիմանա անշարժ գույքի կապակցությամբ կնքվող գործարքների տեսակները,
3. կկարողանա համակարգել ու ընդհանրացնել քաղաքացիաիրավական նորմերը և օգտագործել դրանք գործնական խնդիրների լուծման համար:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1 ՝ Անշարժ գույքի հասկացությունը և տեսակները: **Թեմա 2**՝ Անշարժ գույքի նկատմամբ իրավունքները: ***Թեմա 3*** ՝ Անշարժ գույքի կապակցությամբ կնքվող գործարքները և դրանցից բխող իրավունքների պետական գրանցումը:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված **4** ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը **4** միավոր: Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Գրավոր կարճ հարցում: Միավորների քայլը 0,5 է:

2-րդ ստուգում. Ստուգողական աշխատանք: Միավորների քայլը 0,5 է:

3-րդ ստուգում. Թեստ: Միավորների քայլը 0,5 է:

4-րդ ստուգում. Անհատական առաջադրանք (ռեֆերատ): Միավորների քայլը 0,5 է:

0903/B46. Տարածքի դիստանցիոն զոնդում (3 կրեդիտ)

Շաբաթական 6 ժամ (30 ժամ դասախոսություն և

18 ժամ լաբորատոր պարապմունք)

8-րդ կիսամյակ, ստուգարք

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել աերոտիեզերական հանույթի մեթոդներին, ինչպես նաև հողերի կադաստրային գնահատման ժամանակ կարևոր նշանակություն ունեցող տարբեր պրոցեսների, բնական և տեխնածին օբյեկտների վերծանման եղանակներին:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա աերոտիեզերական նկարների վերծանման մեթոդները,
2. կհասկանա աերոտիեզերական նկարների վրա տարբեր օբյեկտների բացահայտման օրինաչափությունները,
3. կկարողանա ստացված գիտելիքները օգտագործել կիրառական նպատակներով:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Վերծանում և վերծանման հատկանիշների էությունը: ***Թեմա 2***՝ Բազմազոնալ նկարների վերծանման առանձնահատկությունները: ***Թեմա 3***՝ Վերծանման տեսակները և մեթոդները, վերծանման որակի գնահատումը: ***Թեմա 4***՝ Ռելիեֆի ձևերի և տիպերի վերծանումը հողերի որակի կադաստրային գնահատման համար: ***Թեմա 5***՝ Ապարների վերծանումը: ***Թեմա 6***՝ Հողաբուսական ծածկոցի վերծանումը: ***Թեմա 7***՝ Ջրաբանական օբյեկտների վերծանումը: ***Թեմա 8***՝ Մարդածին օբյեկտների վերծանումը:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված **4** ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը **4** միավոր: Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Գրավոր կարճ հարցում: Միավորների քայլը 0,5 է:

2-րդ ստուգում. Ստուգողական աշխատանք: Միավորների քայլը 0,5 է:

3-րդ ստուգում. Թեստ: Միավորների քայլը 0,5 է:

4-րդ ստուգում. Անհատական առաջադրանք (ռեֆերատ): Միավորների քայլը 0,5 է:

4.4. «Սերվիս» մասնագիտություն

1602/B01. Անգլերեն լեզու -1 (6 կրեդիտ)

Շաբաթական 6 ժամ (96 ժամ գործնական պարապմունք),

1-ին կիսամյակ, ստուգարք

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսուցանել մասնագիտական անգլերեն (professional English) ինչպես հումանիտար և սոց. գիտությունների ֆակուլտետներում, այնպես էլ տեխնիկական և բնագիտական ֆակուլտետներում: Ուսու-

ցումը բաժանվում է երկու փուլի՝ առաջին կիսամյակում ընդհանուր անգլերենի ուսուցում (general English), երկրորդում՝ մասնագիտական լեզվի ուսուցում:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կտիրապետի անգլերենի քերականության հիմունքներին և կծանոթանա հիմնական բառային ֆոնդին,
2. ձեռք կբերի ընդհանուր անգլերենի գրավոր և բանավոր խոսքի հիմնական հմտություններ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Ընդհանուր անգլերենի հիմնական լեզվական հմտությունների զարգացում: ***Թեմա 2՝*** Մասնագիտական ընթերցանության տիրույթում գլխավոր և աջակցող մտքերի տարբերակում և ուսուցում: ***Թեմա 3՝*** Հիմնական բառապաշարի, այնուհետև մասնագիտական տերմինների ուսուցում:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված **4** ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը **4** միավոր: Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Բանավոր կարճ հարցում: Միավորների քայլը 0,5 է:

2-րդ ստուգում. Թեստ:Միավորների քայլը 0,5 է:

3-րդ ստուգում. Բանավոր կարճ հարցում: Միավորների քայլը 0,5 է:

4-րդ ստուգում. Թեստ: Միավորների քայլը 0,5 է:

1602/B02. Անգլերեն լեզու -2 (6 կրեդիտ)

Շաբաթական 6 ժամ (96 ժամ գործնական պարապմունք),

2-րդ կիսամյակ, քննություն

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսուցանել մասնագիտական անգլերեն (professional English)՝ ըստ անցումային ժամանակաշրջանի առանձնահատկությունների ինչպես հումանիտար և սոց. գիտությունների, այնպես էլ տեխնիկական և բնագիտական ֆակուլտետներում:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կտիրապետի իր մասնագիտության հետ առնչվող հիմնական մասնագիտական բառապաշարին,
2. ձեռք կբերի գիտելիքներ՝ ուսումնասիրելու անգլերեն լեզվով մասնագիտական աղբյուրներ՝ (գրքեր և գիտական հոդվածներ)՝ տպագրված ինչպես մեր երկրում այնպես էլ արտասահմանում:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Հիմնական մասնագիտական տերմինների ուսուցում: ***Թեմա 2՝*** Մասնագիտական գրավոր խոսքի հմտության ձևավորում: ***Թեմա 3՝*** Բանավոր մասնագիտական խոսքի ձևավորում:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները գրավոր են, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը՝ համապատասխանաբար **1,1,1,1** միավոր: Միավորների քայլը՝ **0.5** է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը՝ համապատասխանաբար **2, 2, 2, 2** միավոր: Միավորների քայլը՝ **0.5** է:

1602/B03. Անգլերեն լեզու -3 (4 կրեդիտ)

Շաբաթական 4 ժամ (64 ժամ գործնական պարապմունք),

3 –րդ կիսամյակ, ստուգարք

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է խորացված ուսուցանել մասնագիտական անգլերենի բանավոր և գրավոր խոսքի հմտությունները առարկայական բովանդակության տիրույթում տեխնիկական և բնագիտական ֆակուլտետներում:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կկարողանա ազատ հաղորդակցվել մասնագիտական ոլորտում,
2. կկարողանա ազատ ներկայացնել իր մասնագիտական գիտելիքները և մտքերը գրավոր խոսքում:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Գրավոր խոսքի ուսուցումը (ինչպես գրել անոտացիա, գիտական հոդվածներ և այլն): ***Թեմա 2՝*** Մասնագիտական ոլորտում անգլերենով քննարկումներ վարելու հմտությունների ուսուցանում: ***Թեմա 3՝*** Մասնագիտական զեկուցում (professional presentation) պատրաստելու և ներկայացնելու հմտությունների ուսուցանում:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված **4** ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը **4** միավոր: Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Բանավոր կարճ հարցում: Միավորների քայլը 0,5 է:

2-րդ ստուգում. Թեստ:Միավորների քայլը 0,5 է:

3-րդ ստուգում. Բանավոր կարճ հարցում: Միավորների քայլը 0,5 է:

4-րդ ստուգում. Թեստ: Միավորների քայլը 0,5 է:

1602/B04. Անգլերեն լեզու - 4 (6 կրեդիտ)

Շաբաթական 6 ժամ (96 ժամ գործնական պարապմունք),

4-րդ կիսամյակ, քննություն

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսուցանել մասնագիտական անգլերեն (professional English)՝ ըստ անցումային ժամանակաշրջանի առանձնահատկությունների ինչպես հումանիտար և սոց. գիտությունների, այնպես էլ տեխնիկական և բնագիտական ֆակուլտետներում:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կտիրապետի իր մասնագիտության հետ առնչվող հիմնական մասնագիտական բառապաշարին,
2. ձեռք կբերի գիտելիքներ՝ ուսումնասիրելու անգլերեն լեզվով մասնագիտական աղբյուրներ՝ (գրքեր և գիտական հոդվածներ)՝ տպագրված ինչպես մեր երկրում այնպես էլ արտասահմանում:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Հիմնական մասնագիտական տերմինների ուսուցում: ***Թեմա 2՝*** Մասնագիտական գրավոր խոսքի հմտության ձևավորում: ***Թեմա 3՝*** Բանավոր մասնագիտական խոսքի ձևավորում:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները գրավոր են, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը՝ համապատասխանաբար **1,1,1,1** միավոր: Միավորների քայլը՝ **0.5** է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը՝ համապատասխանաբար **2, 2, 2, 2** միավոր: Միավորների քայլը՝ **0.5** է:

1604/B01. Գերմաներեն լեզու-1 (6 կրեդիտ)

Շաբաթական 6 ժամ (96 ժամ գործնական պարապմունք),

5-ին կիսամյակ, ստուգարք

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողների մոտ համակարգել իրենց նախնական գիտելիքները գերմաներեն լեզվի հնչյունաբանության, քերականության և բառագիտության բնագավառներում և այդպիսով ստեղծել անհրաժեշտ հիմք՝ լեզվի ուսումնասիրության հաջորդ փուլերի համար:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կյուրացնի գերմաներենի հնչյունական կողմի հիմնական առանձնահատկությունները,
2. կտիրապետի ծրագրով նախատեսված առաջին փուլի համար անհրաժեշտ նվազագույն բառապաշարին,
3. կյուրացնի նշված փուլի համար անհրաժեշտ քերականական նյութը:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Գերմաներենի արտասանական նորմերը: Արտասանություն և գրություն: Հնչյունաբանական տառադարձություն: Գերմաներենի ձայնավորական և բաղաձայնական համակարգերը: ***Թեմա 2՝*** Քերականական կարգեր, դրանց արտահայտման միջոցները գերմաներենում: Գոյականի, ածականի և բայի ձևաբանական և քերականական նշանակությունները: Գոյականի հոլովման

տիպերը: Հոլովների նշանակությունը և գործածությունը: Համեմատության աստիճանների կարգ: Լիիմաստ և սպասարկու բայեր: Նախդիրների գործառույթը նախադասության մեջ: ***Թեմա 3***՝ Պարզ նախադասություն, դրա շարադասությունը: Ուղիղ և շրջուն շարադասություն: ***Թեմա 4***՝ Թեմատիկ բառապաշարը ընդգրկում է հետևյալ թեմաները՝ «Ընտանիք», «Իմ մասնագիտությունը», «Համալսարան», «Իմ հանգստյան օրը», «Ճանապարհորդություն», «Գերմանիա»:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված **4** ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը **4** միավոր: Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Գրավոր հարցում: Միավորների քայլը 0,5 է:

2-րդ ստուգում. Բանավոր կարճ հարցում: Միավորների քայլը 0,5 է:

3-րդ ստուգում. Գրավոր հարցում: Միավորների քայլը 0,5 է:

4-րդ ստուգում. Բանավոր կարճ հարցում: Միավորների քայլը 0,5 է:

1604/B02. Գերմաներեն լեզու- 2 (6 կրեդիտ)

Շաբաթական 6 ժամ (96 ժամ գործնական պարապմունք),

6-րդ կիսամյակ, քննություն

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողների մոտ զարգացնել ուսման առաջին փուլում ձեռք բերած գիտելիքները գերմաներենի ձևաբանության և քերականության բնագավառներում, ինչպես նաև ընդլայնել թեմատիկ բառապաշարը, ակտիվացնել այդ բառապաշարը՝ համապատասխան երկխոսությունների և տեքստերի վերարտադրման նպատակով:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. գործնականում կկիրառի գերմաներենի ձևաբանական և քերականական այն կառույցները, որոնք ուսումնասիրվում են այս փուլում,
2. կտիրապետի համապատասխան թեմատիկ բառապաշարին, որը վերաբերում է մասնագիտական ոլորտին,
3. կվարի երկխոսություններ, կկատարի համապատասխան տեքստերի վերարտադրություն և կգրի փոխադրություններ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Գոյականի նշանակությունը և շարահյուսական գործառույթները: Հոգնակի թվի կազմության հիմնված տիպերը: Անհոգնական և անեզական գոյականներ: Գոյականների հոլովման համակարգը և գերմաներենի հոլովների կիրառական նշանակությունները: ***Թեմա 2***՝ Բայերի ձևաբանական և իմաստաքերականական դասակարգումը: Սուբյեկտիվ և օբյեկտիվ բայեր: Անցողական և անանցողական, երկսեռ բայեր: Բայի քերականական կարգերը: ***Թեմա 3***՝ Նախադասությունների դասակարգումը ըստ հնչերանգի և ըստ կազմության: Միավորյալ նախադասություններ: Ստորոգյալի համաձայնեցումը ենթակայի հետ: ***Թեմա 4***՝ Թեմատիկ բառապաշարը ընդգրկում է «Գերմանիայի մեծ քաղաքները», «Ընկերական շրջապատում», «Տնտեսություն և քաղաքականություն», «Իմ

զբաղմունքը», «Իմ ուսումը», «Հայաստանի պատմությունից», «Համագործակցություն» և այլն:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ քննությունները գրավոր են, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **8** հարց, յուրաքանչյուրը **0,5** միավոր: Միավորների քայլը 0,25 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

1604/B03. Գերմաներեն լեզու - 3 (6 կրեդիտ)

Շաբաթական 6 ժամ (96 ժամ գործնական պարապմունք),

7-րդ կիսամյակ, քննություն

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ամբողջացնել բակալավրատի ընդհանուր կրթական մակարդակում ուսանողների գիտելիքները գերմաներեն լեզվից և ապահովել անհրաժեշտ գիտելիքներ համապատասխան մասնագիտական գործունեության համար:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կկարողանա կարդալ, ընկալել, վերարտադրել և թարգմանել ինչպես ընդհանուր հաղորդակցական նշանակության, այնպես էլ նեղ մասնագիտական բնույթի տեքստեր: Այստեղ նկատի է առնվում նաև ուսանողի հաղորդակցական կարողությունների զարգացումը՝ երկխոսությունների, պատումների և հարցադրումների նյութի վրա:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Սահմանական եղանակի ակտիվ և ներգործական սեռերի բոլոր ժամանակների կազմությունն ու գործառույթը: Ժամանակաձևերի բացարձակ և հարաբերական գործառույթը: ***Թեմա 2՝*** Հրամայական եղանակի ձևերը և նրանց քերականական հոմանիշները: Երկանդամ, եռանդամ և միանդամ կրավորական կառույցները: ***Թեմա 3՝*** Բայական և անվանական ստորոգյալի տարբեր տեսակները: Պատճառի, նպատակի, պայմանի պարագաների արտահայտության միջոցները: Ընդարձակ հատկացուցիչ: Բարդ ստորադասական նախադասությունների բոլոր տեսակները: Ուղղակի և անուղղակի խոսք պարունակող նախադասություններ

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ քննությունները գրավոր են, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **8** հարց, յուրաքանչյուրը **0,5** միավոր: Միավորների քայլը 0,25 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0902/B15. Տնտեսական և սոցիալական աշխարհագրություն (4 կրեդիտ)

Շաբաթական 4 ժամ (40 ժամ դասախոսություն և
24 ժամ գործնական պարապմունք),
1-ին կիսամյակ, քննություն

Նպատակը

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին տալ համապարփակ գիտելիքներ հասարակական (սոցիալ-տնտեսական) աշխարհագրության ձևավորման և զարգացման հիմնարար հասկացությունների, բաղադրիչների հետազոտության մեթոդների մասին:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը

1. կունենա պատկերացում կունենա Աշխարհագրության միասնական գիտության համակարգում "հասարակական աշխարհագրության" տեղի և դերի մասին,
2. կունենա կայուն գիտելիքներ հասարակական աշխարհագրության հիմնարար հասկացությունների և բաղադրիչների մասին
3. կտիրապետի հասարակական աշխարհագրական հետազոտության մեթոդներին և սոցիալ-տնտեսաաշխարհագրական կանխատեսման էությանը:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Դասընթացի ուսումնասիրության նպատակը և խնդիրները, բովանդակությունը և կառուցվածքը, գրական աղբյուրների տեսություն: ***Թեմա 2***՝ Հասարակական աշխարհագրության ձևավորումը և զարգացումը: ***Թեմա 3***՝ Հասարակական աշխարհագրության հիմնարար հասկացությունները: ***Թեմա 4***՝ Հասարակական աշխարհագրության բաղադրիչները: ***Թեմա 5***՝ Հասարակական աշխարհագրության հետազոտության մեթոդները: ***Թեմա 6***՝ Սոցիալ-տնտեսաաշխարհագրական կանխատեսում: ***Թեմա 7***՝ Մարդկության համամոլորակային հիմնախնդիրները և հասարակական աշխարհագրության խնդիրները:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ քննությունները գրավոր են, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **1** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0902/B16. Հասարակության տարածքային կազմակերպման հիմունքները (2 կրեդիտ)

Շաբաթական 2 ժամ (32 ժամ դասախոսություն),

1-ին կիսամյակ, ստուգարք

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին տալ անհրաժեշտ գիտելիքներ հասարակական կյանքի տարածքային ձևերի, նրանց ձևավորման սկզբունքների վերաբերյալ: Ուսանողներին սովորեցնել տեսնելու այն տրամաբանական կապը, որ կա հասարակական կյանքի տարածքային ձևերի տարբեր բաղադրիչների միջև:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը

1. Կկարողանա տրամաբանության միջոցով բացահայտելու այն կապը, որ գոյություն ունի որոշակի տարածքի հասարակական կյանքի աշխատանքային և բնական ներուժի միջոցով:
2. Վերլուծության միջոցով բացահայտի հասարակական կյանքի ավելի նպատակային ձևեր:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1. Հասարակության տարածքային կազմակերպումը: ***Թեմա 2.*** Ռեգիոնալ զարգացումը: ***Թեմա 3.*** “Տարածք” և “տարածքային ռեսուրսներ” հասկացությունները: ***Թեմա 4.*** Տարածքային ձևերը որպես հասարակական կյանքի համալիրային կազմակերպում: ***Թեմա 5.*** Տնտեսական և սոցիալական աշխարհագրության տարածքային օրինաչափությունները: ***Թեմա 6.*** “Մեկուսացված պետություն” տեսությունը: ***Թեմա 7.*** “Արդյունաբերության Շտանդորտ”: ***Թեմա 8.*** Տարածքային արտադրական համալիրներ” ***Թեմա 9.*** Տարածքային արտադրական հումանիստական համալիրներ: ***Թեմա 10.*** Աճի բևեռներ և “Կենտրոնական զարգացում”:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված **4** ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը **4** միավոր: Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Գրավոր կարճ հարցում: Միավորների քայլը 0,5 է:

2-րդ ստուգում. Ստուգողական աշխատանք: Միավորների քայլը 0,5 է:

3-րդ ստուգում. Թեստ: Միավորների քայլը 0,5 է:

4-րդ ստուգում. Անհատական առաջադրանք (ռեֆերատ): Միավորների քայլը 0,5 է:

0902/B17. Համաշխարհային գրականություն (4 կրեդիտ)

Շաբաթական 4 ժամ (40 ժամ դասախոսություն և

24 ժամ գործնական պարապմունք),

1-ին կիսամյակ, ստուգարք

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողների մոտ ձևավորել ընդհանուր պատկերացում համաշխարհային գրականության լավագույն ստեղծագործությունների մասին տեսնել նրանց տեղը և դերը համամարդկային արժեքների ձևավորման գործում:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա համաշխարհային գրականության կարևորագույն հատկանիշները
2. կհասկանա համաշխարհային գրականության բովանդակությունը, նրա հիմնական դրույթները,
3. կկարողանա կատարել համաշխարհային գրականության կարևորագույն դրույթների, արժեքների վերլուծություն:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Վերածնության գրականության կարևորագույն հատկանիշները: ***Թեմա 2***՝ Կլասիցիզմի գրականությունը և տեսությունը: ***Թեմա 3***՝ Ռոմանտիզմը արևմտաեվրոպական գրականության մեջ: ***Թեմա 4***՝ Ամերիկյան ուշ ռոմանտիզմը: ***Թեմա 5***՝ Լատինաամերիկյան պոեզիան և արձակը:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված **4** ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը **4** միավոր: Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Գրավոր կարճ հարցում: Միավորների քայլը 0,5 է:

2-րդ ստուգում. Ստուգողական աշխատանք: Միավորների քայլը 0,5 է:

3-րդ ստուգում. Թեստ: Միավորների քայլը 0,5 է:

4-րդ ստուգում. Անհատական առաջադրանք (ռեֆերատ): Միավորների քայլը 0,5 է:

0902/B18. Ազգագրություն (2 կրեդիտ)

Շաբաթական 2 ժամ (24 ժամ դասախոսություն և
8 ժամ գործնական պարապմունք),
1-ին կիսամյակ, ստուգարք

Նպատակը.

Ներկայացնել հայոց ազգաբանության ուսումնասիրության հիմնախնդիրները, դասավանդման մեթոդները, ճանաչողական նշանակությունը, դասդասման սկզբունքներն ու ժամանակագրական շրջանակները, պատմական և արդիական առումները, գիտության տեղը հայագիտության համակարգում: Բացահայտել հայ ժողովրդի կենցաղամշակութային յուրահատկությունները, հարևան ժողովուրդների հետ ունեցած կենցաղամշակութային փոխառնչությունները, ժողովրդագրական և էթնոմշակութային պատկերը:

Կրթական արդյունքները:

Դասընթացի հաջող ավարտական ուսանողը

1. կիմանա հայերի և Հայաստանում ապրող մյուս ժողովուրդների էթնոկենցաղամշակույթը,
2. կծանոթանա էթնոգենեզին և էթնիկ պատմությանը,

3. կկարողանա արտադրական, կենսաապահովման, սոցիոնորմատիվ և հումանիտար մշակույթներին:

Բովանդակությունը:

Թեմա 1՝ Հայերն աշխարհի էթնիկ հանրությունների համակարգում. հայերի էթնոլեզվական, մարդաբանական, խառնվածքային, դավանաբանական, ժողովրդագրական բնութագիրը: ***Թեմա 2՝*** Ավանդական և ժամանակակից արտադրական մշակույթը. երկրագործական մշակույթ, անասնապահական մշակույթ, տնայնագործական և արհեստագործական մշակույթ, համքարական կազմակերպություններ. օժանդակ տնտեսաձևեր. ժողովրդական փոխադրամիջոցներ, կապի միջոցներ: ***Թեմա 3՝*** Կենսաապահովման մշակույթ (բնակավայր, բնակարան, տարազ և զարդարանք, ուտեստ, ռեգիոնալ առանձնահատկությունները): ***Թեմա 4՝*** Սոցիոնորմատիվ մշակույթ (ընտանետիպեր, վարվելակարգ, ամուսնության ավանդութային ձևեր, հարսանիք, որդեծնություն և մանկան դաստիրակություն, հուղարկավորում, մեռելոց, գյուղական համայնք, ազգակցական համակարգ):

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված **4** ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը **4** միավոր: Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Գրավոր կարճ հարցում: Միավորների քայլը 0,5 է:

2-րդ ստուգում. Ստուգողական աշխատանք: Միավորների քայլը 0,5 է:

3-րդ ստուգում. Թեստ: Միավորների քայլը 0,5 է:

4-րդ ստուգում. Անհատական առաջադրանք (ռեֆերատ): Միավորների քայլը 0,5 է:

0902/B19. Երկրագրություն (4 կրեդիտ)

Շաբաթական 4 ժամ (40 ժամ դասախոսություն և
24 ժամ գործնական պարապմունք),
2-րդ կիսամյակ, քննություն

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին համակարգված և ամբողջական տուրիզմի զարգացման տեսանկյունից համալիրային երկրագրական վերլուծության մարդաբանության և տեսության վերաբերյալ:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա համալիրային երկրագրության հիմնական ուղղություններն ու բաղադրիչները, վերլուծության հիմնական մեթոդները.
2. կհասկանա համալիրային երկրագրության հիմնական բաղադրիչների հատկանիշներն ու փոխադարձ կապերը:
3. կկարողանա կատարել երկրագրության առանձին բաղադրիչների գնահատում տուրիստական հնարավորությունների օգտագործման և տուրիզմի զարգացման տեսանկյունից:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Համալիրային երկրագրության աշխարհագրական էությունը: ***Թեմա 2***՝ Համալիրային երկրագրության գործառույթները, հիմնախնդիրները, գործնական նշանակությունը: ***Թեմա 3***՝ Համալիրային երկրագրությունը և տուրիզմը: ***Թեմա 4***՝ Համալիրային երկրագրության վերլուծության սխեմաները: ***Թեմա 5***՝ Համալիրային երկրագրական հիմնական բաղադրիչները, դրանց տուրիստական հնարավորությունների գնահատումը:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ քննությունները գրավոր են, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **1** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0902/B20. Սերվիսի հիմունքներ (4 կրեդիտ)

Շաբաթական 4 ժամ (40 ժամ դասախոսություն և
24 ժամ գործնական պարապմունք),
2-րդ կիսամյակ, քննություն

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին համակարգված գիտելիքներ տալ սերվիսի բովանդակության, անհրաժեշտության, գործնական նշանակության մասին:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի ավարտին ուսանողը.

1. ուսանողները կստանան համակարգված գիտելիքներ սերվիսի ոլորտի, նրա առանձին բաղադրիչների վերաբերյալ,
2. կսովորեն հյուրասիրություն, հյուրանոցային գործի, զբոսաշրջության, ռեսուրսային գործի և սերվիսի մյուս տեսակների կազմակերպումը,
3. Չեռք կբերեն կարողություններ ինքնուրույն կերպով կազմակերպելու սերվիսի տարբեր ոլորտների աշխատանքները:

Բովանդակությունը,

Թեմա 1՝ Սերվիսի բովանդակությունը, դերը, զարգացման նախադրյալները, գործունեությունը: ***Թեմա 2***՝ Սերվիսային գործունեությունը որպես պահանջարկի բավարարման միջոց: ***Թեմա 3***՝ Սերվիսային ծառայություն, որակը, սերվիսային ձեռնարկության գործունեության նպատակայնությունը: ***Թեմա 4***՝ Սերվիսային ծառայությունների հիմնական տեսակները և դասակարգումը: ***Թեմա 5***՝ Տրանսպորտային ձեռնարկությունների կազմակերպում և նպատակայնացում: ***Թեմա 6***՝ Ֆիտնեսի բնագավառում սերվիսային գործունեության առանձնահատկությունները: ***Թեմա 7***՝ Զբոսաշրջության մեջ տեղեկատվական տեխնոլոգիաների կիրառումը:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ քննությունները գրավոր են, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **1** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0902/B21. Սերվիսի աշխարհագրություն (2 կրեդիտ)

Շաբաթական 2 ժամ (24 ժամ դասախոսություն և
8 ժամ գործնական պարապմունք),
2-րդ կիսամյակ, քննություն

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ամբողջական և համակարգված գիտելիքներ տալ սպասարկման ոլորտի աշխարհագրության հիմունքների վերաբերյալ, ծանոթացնել սպասարկման ոլորտի առանձին տեսակների տարածքային կազմակերպման սկզբունքներին և ձևերն:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա սպասարկման ոլորտի, նրա առանձին տեսակների տարածքային կազմակերպման սկզբունքներն ու օրինաչափությունները,
2. կհասկանա սպասարկման ոլորտի տարածքային կազմակերպման վրա ազդող տարբեր գործոնների (տնտեսության, բնակչության և այլն) բնույթն ու հիմնական ուղղությունները,
3. կարողանա կատարել սպասարկման ոլորտի, նրա առանձին տեսակների զարգացման և տարածքային կազմակերպման տարբեր ցուցանիշների վերլուծություն և գնահատում:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Սպասարկման ոլորտի աշխարհագրության առարկան, մեթոդները և խնդիրները: ***Թեմա 2***՝ Սպասարկման ոլորտի դերը և ճյուղային կառուցվածքը: ***Թեմա 3***՝ Սպասարկման ոլորտի տարածքային կազմակերպման գործոնները: ***Թեմա 4***՝ Սպասարկման ոլորտի տարածքային կազմակերպման սկզբունքները և հիմնական ձևերը: ***Թեմա 5***՝ Սպասարկման ոլորտի տարածքային համակարգերը:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ քննությունները գրավոր են, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **1** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0902/B22. Աշխարհագրական տեղեկատվական համակարգերը սերվիսում (2 կրեդիտ)

Շաբաթական 1ժամ դասախոսություն և 1ժամ գործնական պարապմունք
2-րդ կիսամյակ, ստուգարք

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողների մոտ ձևավորել աշխարհագրական տեղեկատվական համակարգերի ու դրանց սերվիսում օգտագործման մասին տեսական ու կիրառական գիտելիքներ:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա գեոինֆորմացիոն համակարգերի գործառական կառուցվածքի տեսական հիմքերը,
2. կհասկանա ԱՏՀ-ում տվյալների կառավարման մեխանիզմը,
3. կկարողանա ինքնուրույն կերպով ստեղծել ԱՏՀ տվյալների հենք սերվիսի կազմակերպման նպատակով:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Գեոինֆորմատիկայի ընդհանուր դրույթները: ***Թեմա 2***՝ Տվյալների գրանցումը, մուտքագրումը և պահպանումը: Տարածական տվյալների կառուցումը: ***Թեմա 3***՝ Տվյալների վերլուծությունը և մոդելավորումը: ***Թեմա 4***՝ Տվյալների բազաների կառավարման համակարգերը: Հասկացություն ինտեգրացիոն համակարգերի մասին: ***Թեմա 5***՝ Մեքենայական գրաֆիկայի տեխնիկական միջոցները, տվյալների տեսանելիացման մեթոդները և միջոցները: ***Թեմա 6***՝ Գեոինֆորմատիկայի կիրառումը սերվիսում:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները

Նախատեսված 4 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 4 միավոր: Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Բանավոր կարճ հարցում: Միավորների քայլը 0.5 է:

2-րդ ստուգում. Անհատական առաջադրանք (ռեֆերատ): Միավորների քայլը 0.5 է:

3-րդ ստուգում. Գրավոր կարճ հարցում: Միավորների քայլը 0.5 է:

4-րդ ստուգում. Փոքրածավալ գրավոր ստուգողական աշխատանք: Միավորների քայլը 0.5 է:

0902/B23. Տուրիստական ինդուստրիայի աշխարհագրական հիմունքներ (4 կրեդիտ)

Շաբաթական 4 ժամ (40 ժամ դասախոսություն և
24 ժամ գործնական պարապմունք),
3-րդ կիսամյակ, ստուգարք

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին համակարգված գիտելիքներ տալ տուրիստական ինդուստրիայի տարածական կառուցվածքի, կատարելագործման ուղղությունների աշխարհագրական հիմքի վերաբերյալ:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի ավարտին ուսանողը.

1. կհասկանա տուրիստական ինդուստրիայի աշխարհագրական նախադրյալները և դրանց ազդեցությունը ինդուստրիայի բաղադրիչների վրա:
2. կկարողանա առանձնացնել տուրիզմի աշխարհագրական հիմնախնդիրները:
3. կտիրապետի տուրիզմի ինդուստրիայի աշխարհագրական օրինաչափությունների հետազոտման մեթոդներին:

Բովանդակությունը:

Թեմա 1՝ Տուրիստական ինդուստրիայի կառուցվածքը: ***Թեմա 2***՝ Տնտեսական համակարգի բաղադրիչները: ***Թեմա 3***՝ Ինդուստրիայի ենթակառուցվածքը: ***Թեմա 4***՝ Ինդուստրիայի աշխարհագրական նախադրյալները: ***Թեմա 5***՝ Տեղեկատվական տեխնոլոգիաները տուրիզմում: ***Թեմա 6***՝ Ռեկրեացիոն ռեսուրսների պահպանման ինդուստրիան: ***Թեմա 7***՝ Բնական և պատմական հուշարձանների պահպանման ինդուստրիան: ***Թեմա 8***՝ Տուրիզմի ինդուստրիայի առանձնահատկությունները:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված **4** ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը **4** միավոր: Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Գրավոր կարճ հարցում: Միավորների քայլը 0,5 է:

2-րդ ստուգում. Ստուգողական աշխատանք: Միավորների քայլը 0,5 է:

3-րդ ստուգում. Թեստ: Միավորների քայլը 0,5 է:

4-րդ ստուգում. Անհատական առաջադրանք (ռեֆերատ): Միավորների քայլը 0,5 է:

0902/B24. Հայաստանի պատմական աշխարհագրություն (5 կրեդիտ)

Շաբաթական 4 ժամ (40 ժամ դասախոսություն և
24 ժամ գործնական պարապմունք),
3-րդ կիսամյակ, քննություն

Նպատակը

Դասընթացի նպատակն է ուսանողների մոտ ձևավորել կայուն գիտելիքներ պատմական անցած ժամանակաշրջանում Հայաստանի և հարակից երկրների բնական պայմանների ու ռեսուրսների, բնակչության, վարչաքաղաքական իրավիճակի ու բաժանումների և տնտեսության վերաբերյալ:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը

1. կիմանա կայուն գիտելիքներ պատմական անցած ժամանակաշրջանի Հայաստանի և հարակից երկրների պատմա-աշխարհագրական տարբերություն հարցերի մասին:

2. կունենա կոնկրետ փաստական գիտելիքներ Հայաստան աշխարհի տարբեր շրջանների (գավառների, նահանգների) մասին պատմական տարբեր ժամանակաշրջանների վերաբերյալ:
3. կարողանա պատմաաշխարհագրական զուգահեռներ անցկացնել և լայնորեն կիրառել հետազոտության պատմա-աշխարհագրական մեթոդը:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Դասընթացի բովանդակությունը, կառուցվածքը ուսումնասիրման նպատակը և խնդիրները, գրական աղբյուրների տեսություն: ***Թեմա 2***՝ Հայկական լեռնաշխարհի բնական պայմանները և ռեսուրսները: ***Թեմա 3***՝ Հին Հայաստանի բնակչությունը: ***Թեմա 4***՝ Հին Հայաստանի գլխավոր ճանապարհները և դրանց քաղաքական ու տնտեսական նշանակությունը: ***Թեմա 5***՝ Հին Հայաստանի տարածքը և վարչատարածքային բաժանումը սկսած առաջին հիշատակությունից մինչև VII դարը: ***Թեմա 6***՝ Հին Հայաստանի պատմաաշխարհագրական համառոտ նկարագիրը ըստ «Աշխարհացույցի»: ***Թեմա 7***՝ Հայաստանի վարչաքաղաքական վիճակն ու տնտեսությունը VII դարի կեսերից IX դ կեսերը:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ քննությունները գրավոր են, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **1** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով:
Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր:
Միավորների քայլը 0,5 է:

0902/B25. Բժշկական աշխարհագրություն (5 կրեդիտ)
Շաբաթական 4 ժամ (40 ժամ դասախոսություն և
24 ժամ գործնական պարապմունք),
3-րդ կիսամյակ, քննություն

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին տեսական գիտելիքներ տալ առողջության համար առավել վտանգավոր հիվանդությունների վերաբերյալ: Սովորեցնել նրանց պաշտպանվելու հմտությունները:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը

1. Կտիրապետի վարակից հիվանդություններից պաշտպանվելու ձևերին, կսովորի անհրաժեշտության դեպքում ցույց տալու առաջին բուժօգնությունը:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1. Առավել տարածված վարակիչ հիվանդությունները: ***Թեմա 2.*** Վարակիչ հիվանդությունների տարածման ձևերը, նրանց կանխարգելման միջոցները: ***Թեմա 3.*** Զբոսաշրջության ոլորտի վարակիչ հիվանդությունները: ***Թեմա 4.*** Սերվիսի ոլորտի հիվանդությունների կապը բնական միջավայրի հետ: ***Թեմա 5.***

Գետերում, լճերում, ջրամբարներում, անտառներում տարածված հիմնական հիվանդությունները*: Թեմա 6.* Բարոյահոգեբանական լարված վիճակում առաջացող հիվանդությունները, նրանց կանխարգելման ձևերը: *Թեմա 6.* Հիվանդությունների աշխարհագրական առանձնահատկությունները:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ քննությունները գրավոր են, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **1** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0902/B26. Հայ եկեղեցու պատմություն (2 կրեդիտ)

Շաբաթական 2 ժամ (20 ժամ դասախոսություն և
12 ժամ գործնական պարապմունք),
3-րդ կիսամյակ, քննություն

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել Հայ առաքելական եկեղեցու մշակույթին ու ավանդույթներին:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա Հայ եկեղեցու ծագման ու պետական հռչակման մասին: Եկեղեցու կառուցվածքը, խորհուրդները և ծեսերը:
2. կհասկանա եկեղեցու կառուցվածքը, եկեղեցու առանձնահատկությունները այլ եկեղեցիների համեմատությամբ,
3. կարողանա տարբերել հայ և այլ եկեղեցիների առանձնահատկությունները, եկեղեցական կառույցների ժամանակաշրջանը:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Հայ եկեղեցու ծագումն ու “Պետական հռչակումը”: ***Թեմա 2՝*** Հայ եկեղեցու առանձնահատկությունները այլ եկեղեցիների համեմատությամբ: ***Թեմա 3՝*** Հայ եկեղեցու խորհուրդներն ու ծեսերը: ***Թեմա 4՝*** Հայ եկեղեցու կառուցվածքն ու ներկայիս թեմական բաժանումները: ***Թեմա 5՝*** Հայ եկեղեցու հայաստանյան թեմերը: ***Թեմա 6՝*** Եկեղեցական ու մշակութային կառույցները ըստ թեմերի:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ քննությունները գրավոր են, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **1** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով:

Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0902/B27. Բնակչության աշխարհագրություն (4 կրեդիտ)

Շաբաթական 4 ժամ (40 ժամ դասախոսություն և
24 ժամ գործնական պարապմունք),
4-րդ կիսամյակ, քննություն

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին համակարգված գիտելիքներ տալ բնակչության թվի, շարժի, կազմի, տեղաբաշխման, բնակավայրերի և դրանց տարածական խմբերի վերաբերյալ, ուսանողներին ծանոթացնել բնակչության աշխարհագրության վերլուծության տարբեր մեթոդներին և հիմնական հասկացություններին:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա բնակչության աշխարհագրության հիմնական հասկացությունները, տեսական և մեթոդաբանական հարցերը,
2. կհասկանա բնակչության աշխարհագրության տարբեր երևույթների ու գործընթացների էությունն ու հիմնական հատկանիշները,
3. կկարողանա կատարել բնակչության աշխարհագրության տարբեր երևույթների ու գործընթացների, դրանց ցուցանիշների վերլուծությունն ու գնահատումը:

Բովանդակությունը:

Թեմա 1՝ Բնակչության աշխարհագրության առարկան, մեթոդները, խնդիրները: ***Թեմա 2՝*** Բնակչության բնական վերարտադրությունը: ***Թեմա 3՝*** Բնակչության սեռատարիքային և ընտանեկան կառուցվածքը: ***Թեմա 4՝*** Բնակչության ռասայական, ազգային և կրոնական կազմը: ***Թեմա 5՝*** Բնակչության սոցիալական կառուցվածքը և աշխատանքային ռեսուրսները: ***Թեմա 6՝*** Բնակչության միգրացիան: ***Թեմա 7՝*** Բնակչության տեղաբաշխումը: ***Թեմա 8՝*** Տարաբնակեցումը և նրա ձևերը: ***Թեմա 9՝*** Ուրբանիզացումը, քաղաքների տիպերը, ագլոմերացիաներ:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ քննությունները գրավոր են, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **1** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0902/B28. Արտասահմանյան երկրների տնտեսական աշխարհագրություն (8 կրեդիտ)

Շաբաթական 8 ժամ (80 ժամ դասախոսություն և
48 ժամ գործնական պարապմունք),
4-րդ կիսամյակ, քննություն

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին համակարգված գիտելիքներ տալ տուրիստական ինդուստրիայի տարածական կառուցվածքի կատարելագործման ուղղությունների աշխարհագրական հիմքի վերաբերյալ:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի ավարտին ուսանողը.

1. կհասկանա տուրիստական ինդուստրիայի աշխարհագրական նախադրյալները և դրանց ազդեցությունը ինդուստրիայի բաղադրիչների վրա:
2. կարողանա առանձնացնել տուրիզմի աշխարհագրական հիմնախնդիրները:
3. կտիրապետի տուրիզմի ինդուստրիայի աշխարհագրական օրինաչափությունների հետազոտման մեթոդներին:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Տուրիստական ինդուստրիայի կառուցվածքը: ***Թեմա 2***՝ Տնտեսական համակարգերի բաղադրիչները: ***Թեմա 3***՝ Ինդուստրիայի ենթակառուցվածքը: ***Թեմա 4***՝ Ինդուստրիայի աշխարհագրական նախադրյալները: ***Թեմա 5***՝ Տեղեկատվական տեխնոլոգիաները տուրիզմում: ***Թեմա 6***՝Ռեկրեացիոն ռեսուրսների պահպանման ինդուստրիան: ***Թեմա 7***՝ Բնական և պատմական հուշարձանների պահպանման ինդուստրիան: ***Թեմա 8***՝ ՀՀ տուրիզմի ինդուստրիայի առանձնահատկությունները;

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ քննությունները գրավոր են, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **1** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0902/B29. Տնտեսագիտություն (2 կրեդիտ)

Շաբաթական 2 ժամ (32 ժամ դասախոսություն),
4-րդ կիսամյակ, ստուգարք

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողների մոտ ձևավորել համակարգված տրամաբանական մտածողություն և տալ տնտեսագիտական ընդհանուր գիտելիքներ:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը

1. Կտիրապետի տնտեսագիտության հիմնարար սկզբունքներին:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1. Տնտեսագիտության նպատակը և խնդիրները: ***Թեմա 2.*** Ուսումնասիրության մեթոդաբանությունը և մեթոդները: ***Թեմա 3.*** Տնտեսագիտության կապը աշխարհագրության հետ: ***Թեմա 4.*** Տնտեսական սկզբունքների կիրառումը սերվիսի ոլորտում: ***Թեմա 5.*** Սերվիսի ենթակառուցվածքների էկոնոմիկա: ***Թեմա 6.*** Զբոսաշրջության էկոնոմիկա: ***Թեմա 7.*** Տնտեսագիտության դերը սերվիսի գիտական զարգացման գործում:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված **4** ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը **4** միավոր: Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Գրավոր կարճ հարցում: Միավորների քայլը 0,5 է:

2-րդ ստուգում. Ստուգողական աշխատանք: Միավորների քայլը 0,5 է:

3-րդ ստուգում. Թեստ: Միավորների քայլը 0,5 է:

4-րդ ստուգում. Անհատական առաջադրանք (ռեֆերատ): Միավորների քայլը 0,5 է:

0902/B30. Զբոսաշրջության սոցիոլոգիա (4 կրեդիտ)

Շաբաթական 4 ժամ (40 ժամ դասախոսություն և
24 ժամ գործնական պարապմունք),
4-րդ կիսամյակ, ստուգարք

Նպատակը

Դասընթացի նպատակն է ուսանողին տալ ընդհանրական գիտելիքներ սոցիոլոգիայի վերաբերյալ: Մասնավորապես պարզաբանել սոցիոլոգիայի ուսումնասիրության օբյեկտը, առարկան, խնդիրները, գիտակարգային մեթոդաբանական մոտեցումները, կատեգորիալ ապարատը, տալ ուսումնասիրության հիմնական օբյեկտի՝ հասարակության առանձնահատկությունների, կառուցվածքային տարրերի, գործընթացների վերաբերյալ ընդհանրական տեղեկություններ:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը

1. կիմանա սոցիոլգիայի տեսական, մեթոդաբանական հիմքերը, գիտության առանձնահատուկ մոտեցումները, եղանակները գործիքները,
2. կհասկանա հասարակության կառուցվածքային, գործառնական առանձնահատկությունները, սոցիալական գործընթացները, ժամանակային, տարածական հատույթները և այլն,
3. կկարողանա հիմնվելով տեսական նյութի, ուսումնասիրված մեթոդաբանական մոտեցումների վրա մեկնաբանել, բացատրել մի շարք հասարակական գործընթացներ, հասարական կառուցվածքային առանձնահատկություններ:

Բովանդակությունը

Թեմա1՝ Ներածություն ***Թեմա 2՝*** Սոցիոլոգիական մոտեցումներ և տեսական պարադիգմաներ ***Թեմա 3՝*** Հասարակությունը որպես սոցիոոգիայի ուսումնասիրման առարկա, հասարակություն սացիալական կառուցվածք ***Թեմա 4՝*** Սոցիալական ինստիտուտներ **Թեմա 5՝** Սոցիալական խմբեր, կամակերպություններ ***Թեմա 6՝*** Սոցիալականացում ***Թեմա 7ա՝*** Շեղվող վարք սոցիալական վերահսկողություն ***Թեմա 8՝*** Ազգաբնակչություն, ուրբանիզացիա, միգրացիա ***Թեմա 9՝*** Սոցիալական շերտավորում, անհավասարություն ***Թեմա 10՝*** Սոցիալական փոփոխություններ:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված **4** ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը **4** միավոր: Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Գրավոր կարճ հարցում: Միավորների քայլը 0,5 է:

2-րդ ստուգում. Ստուգողական աշխատանք: Միավորների քայլը 0,5 է:

3-րդ ստուգում. Թեստ: Միավորների քայլը 0,5 է:

4-րդ ստուգում. Անհատական առաջադրանք (ռեֆերատ): Միավորների քայլը 0,5 է:

0902/B31. Տուրիստիկա (2 կրեդիտ)

Շաբաթական 2 ժամ (24 ժամ դասախոսություն և
8 ժամ գործնական պարապմունք),
5-րդ կիսամյակ, ստուգարք

Նպատակը.

Դասընթացի ուսումնասիրման ընթացքում ուսանողները ամբողջական և համակարգված գիտելիքներ են ստանում տուրիստիկայի (զբոսաշրջության) որպես տուրիզմի մասին համալիր գիտության հայեցակարգի, իմացաբանական հիմունքների, առանցքային հասկացությունների վերաբերյալ:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա տուրիստիկայի առարկան, հիմնական խնդիրներն ու մեթոդները, կառուցվածքը և կապը այլ գիտությունների հետ
2. կհասկանա տուրիստիկայի, որպես համալիր գիտության հիմնական առանցքային հասկացությունների էությունը և նշանակությունը զբոսաշրջության զարգացման տարբեր գործոնների միջև եղած փոխկապակցությունները
3. կկարողանա գնահատել տարբեր գիտությունները տուրիստիկայի ձևավորման և զարգացման գործում, բացահայտել տարբեր գործոնների ազդեցությունը զբոսաշրջության զարգացման գործում:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Տուրիստիկան որպես գիտություն տուրիզմի մասին: ***Թեմա 2՝*** Տուրիզմը և հասարակական և բնական գիտությունները: ***Թեմա 2՝*** Տուրիստիկայի հայեցակարգը, իմացաբանական հիմունքները: ***Թեմա 4՝*** Տուրիստիկայի առանձին հասկացությունները, տուրիստական ինդուստրիա, տուրիստական ծառայություններ, տուրիստական շուկա և այլն: ***Թեմա 5՝*** Տուրիստական գործառույթ-

ները: Բնապահպանությունը և տուրիզմը: Տնտեսությունը և տուրիզմը: ***Թեմա 6՝*** Տուրիզմը որպես ռեկրեացիայի միջոց:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված **4** ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը **4** միավոր: Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Գրավոր կարճ հարցում: Միավորների քայլը 0,5 է:

2-րդ ստուգում. Ստուգողական աշխատանք: Միավորների քայլը 0,5 է:

3-րդ ստուգում. Թեստ: Միավորների քայլը 0,5 է:

4-րդ ստուգում. Անհատական առաջադրանք (ռեֆերատ): Միավորների քայլը 0,5 է:

0902/B32. Հայ արվեստ և ճարտարապետություն (3 կրեդիտ)

Շաբաթական 3 ժամ (30 ժամ դասախոսություն և
18 ժամ գործնական պարապմունք),
5-րդ կիսամյակ, քննություն

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողին ծանոթացնել հայ արվեստի պատմությանը, նրա զարգացման հիմնական փուլերին, կարևոր ստեղծագործություններին և արվեստագետներին, ինչպես բուն Հայաստանում, այնպես էլ սփյուռքում: Ներկայացնել հայ արվեստի տեղը համաշխարհային արվեստի համատեքստում, բացահայտել հայ արվեստի կապերը հունական, հռոմեական, բյուզանդական, պարսկական, արաբական, ռուսական, եվրոպական արվեստների հետ:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կհասկանա հայ արվեստի պատմության օրինաչափությունները, զարգացման առանձնահատկությունները,
2. կճանաչի հայկական կերպարվեստի ստեղծագործությունները,
3. կծանոթանա հայկական ճարտարապետության պատմությանը:

Բովանդակություն.

Թեմա1՝ Ներածություն: ***Թեմա* 2՝** Հին հայկական և ուրարտական արվեստ: ***Թեմա* 3՝** Վաղ միջնադարյան հայ արվեստ (գեղանկարչություն, քանդակագործություն, ճարտարապետություն): ***Թեմա* 4՝** Հայ արվեստը զարգացած միջնադարում (գեղանկարչություն, քանդակագործություն, ճարտարապետություն): ***Թեմա* 5՝** Հայ արվեստը 17-18-րդ դդ. (գեղանկարչություն, քանդակագործություն, ճարտարապետություն): ***Թեմա* 6՝** Հայ արվեստը 19–րդ դարում (գեղանկարչություն, քանդակագործություն, ճարտարապետություն): ***Թեմա* 7՝** Հայ արվեստը 20–րդ դարի առաջին կեսին (գեղանկարչություն, քանդակագործություն, ճարտարապետություն): ***Թեմա* 8՝** Խորհրդային շրջանի հայ արվեստը (գեղանկարչություն, քանդակագործություն, ճարտարապետություն): ***Թեմա* 9՝** Հետխորհրդային շրջանի հայ արվեստը (գեղանկարչություն, քանդակագործություն, ճարտարապետություն):

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ քննությունները գրավոր են, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **1** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0902/B33. Հայաստանի աշխարհագրություն (9 կրեդիտ)

Շաբաթական 8 ժամ (80 ժամ դասախոսություն և
48 ժամ գործնական պարապմունք),
5-րդ կիսամյակ, քննություն

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին տալ Հայաստանի Հանրապետության բնական պայմանների, ռեսուրսների, բնակչության, տնտեսության (արտադրական և սերվիսի) ոլորտների տարածքային կազմակերպման և կառավարման տեսական ու գործնական գիտելիքներ: Պլանային համակարգի պայմաններում ՀՀ ստեղծված սերվիսը շուկայական հարաբերությունների պահանջներին համապատասխան վերակառուցելու: Խնդիր ունի սերվիսի ոլորտը տարածքային կազմակերպման և կառավարման պահանջներին համապատասխան աշխարհագետ մասնագետների պատրաստման:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի ավարտին ուսանողները.

1. Կիմանա ՀՀ բնական պայմանների և ռեկրեացիոն՝ սերվիսի ռեսուրսների գնահատականը:
2. Կհասկանա համաշխարհային տնտեսության հարաբերությունները:
3. Կկարողանա վերլուծել և գնահատել սպասարկման սերվիսիտարածքային կազմակերպման ու կառավարման գործընթացները:

Բովանդակությունը

Թեմա 1. Հայաստանի արտադրողական ուժերի զարգացման պատմաաշխարհագրական առանձնահատկությունները: ***Թեմա 2.*** Հանրապետության բնական, տնտեսական և սերվիսի ներուժի գնահատականը, բնօգտագործման և բնապահպանության խնդիրները: ***Թեմա 3.*** Բնակչությունը: Հայաստանի բնակչության շարժընթացը XIX դարի սկզբներից մինչև մեր օրերը: Հայերը աշխարհում: Բնակչության դինամիկայի գործոնները: ***Թեմա 4.*** Տնտեսությունը: Արդյունաբերության, գյուղատնտեսության սերվիսի տարածքային կառուցվածքը: ***Թեմա 5.*** ՀՀ սպասարկման ոլորտը, զարգացման միտումները: ***Թեմա 6.*** Հանրապետության սպասարկման ոլորտում տարածքային կառուցվածքի փոփոխությունները վերակառուցման և շուկայական հարաբերությունների պայմաններում: ***Թեմա 7.*** ՀՀ-ն միջազգային տուրիզմի հարաբերություններում: Հայաստանի տնտեսությունը համաշխարհային տնտեսության գլոբալացման պայմաններում:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ քննությունները գրավոր են, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **1** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0902/B34. Քաղաքի էկոլոգիա (3 կրեդիտ)

Շաբաթական 3 ժամ (30 ժամ դասախոսություն և
18 ժամ գործնական պարապմունք),
5-րդ կիսամյակ, քննություն

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողների համակարգված գիտելիքներ տալ քղաքների էկոլոգիական ընդհանուր վիճակ, քաղաքը աղտոտող գործոնների վերաբերյալ:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը

1. Կկարողանա գնահատել քաղաքի էկոլոգիական ընդհանուր վիճակը և նրա ազդեցությունը մարդկանց առողջության վրա:
2. Կկարողանա ցույց տալ այն ուղիները, որոնք կարող են բարելավվել քաղաքային միջավայրը:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1. Առարկան, նպատակը և խնդիրները: ***Թեմա 2.*** Քաղաքը և մարդը: Քաղաքի տարածքի ֆունկցիոնալ գոտիավորումը: ***Թեմա 3.*** Քաղաքի մթնոլորտի և եղանակի փոխադարձ կապը: ***Թեմա 4.*** Քաղաքի ջերմաստիճանային հաշվեկշիռը: ***Թեմա 5.*** Քաղաքի աղմուկի պրոբլեմները և մարդը: ***Թեմա 6.*** Քաղաքի կանաչ ծածկը: ***Թեմա 7.*** Քաղաքների սանիտարական մաքրումը:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ քննությունները գրավոր են, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **1** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0902/B35. Մարքետինգը սերվիսի ոլորտում (5 կրեդիտ)

Շաբաթական 4 ժամ (32 ժամ դասախոսություն և
32 ժամ գործնական պարապմունք),
5-րդ կիսամյակ, ստուգարք

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողների մոտ ձևավորել պատկերացում մարկետինգի վերաբերյալ, ինչպես նաև հմտություններ և կարողություններ սոցիալ-մշակութային ծառայության ոլորտում, շուկայաբանության ռազմավարության կիրառության համար:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա մարկետինգի էությունը և բովանդակությունը:
2. կհասկանա սոցիալ-մշակութային զբոսաշրջության ոլորտի մարքետինգի կոնցեպցիան և հիմնական խնդիրները:
3. կտիրապետի սերվիսի ոլորտի մարկետինգի հետազոտության սկզբունքներին և մեթոդներին:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Մարկետինգի հասկացությունը: ***Թեմա 2***՝ Մարկետինգի սկզբունքները: ***Թեմա 3***՝ Մարկետինգի ֆունկցիաները: ***Թեմա 4***՝ Մարկետինգային հետազոտություններ: ***Թեմա 5***՝ Սերվիսի գործունեության ձևերը: ***Թեմա 6***՝ Սոցիալ-մշակութային ծառայության ոլորտի շուկան: ***Թեմա 7***՝ Զբոսաշրջության շուկան: ***Թեմա 8***՝ Տեղեկատվության ձեռք բերում սերվիսի շուկայից: ***Թեմա 9***՝ Միջազգային տուրիզմի մարկետինգ: ***Թեմա 10***՝ Գնագոյացումը սոցիալ-մշակութային ծառայության ոլորտում: ***Թեմա 11***՝ Ձեռնարկության արտաքին և ներքին միջավայր: ***Թեմա 12***՝ Իրացման և ծառայությունների մատուցման առանձնահատկությունները: ***Թեմա 13***՝ Մարկետինգային ինովացիան: ***Թեմա 14***՝ Զբոսաշրջության մարկետինգի արդյունավետությունը: ***Թեմա 15***՝ Մրցակցության դերը սոցիալ-մշակութային ծառայության ոլորտում:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված **4** ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը **4** միավոր: Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Գրավոր կարճ հարցում: Միավորների քայլը 0,5 է:

2-րդ ստուգում. Ստուգողական աշխատանք: Միավորների քայլը 0,5 է:

3-րդ ստուգում. Թեստ: Միավորների քայլը 0,5 է:

4-րդ ստուգում. Անհատական առաջադրանք (ռեֆերատ): Միավորների քայլը 0,5 է:

0902/B36. Սերվիսի մենեջմենտը (4 կրեդիտ)

Շաբաթական 4 ժամ (40 ժամ դասախոսություն և
24 ժամ գործնական պարապմունք),
6-րդ կիսամյակ, քննություն

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողների մեջ ձևավորել տեսական գիտելիքներ մենեջմենտի համակարգի վերաբերյալ, ինչպես նաև հմտություններ և կարողություններ սերվիսի ոլորտի կառավարման բնագավառում:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա մենեջմենտի էությունը և բովանդակությունը որպես սոցիալ-մշակութային ծառայության ոլորտի կառավարման համակարգ,
2. կկարողանա կիրառել աշխատանքի կազմակերպման գիտելիքները սոցիալ-մշակութային ծառայության և զբոսաշրջության ոլորտներում:
3. կտիրապետի կառավարման մեթոդներին ու սկզբունքներին:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Դասընթացի նպատակը և խնդիրները: ***Թեմա 2***՝ Մենեջմենտի ձևավորումը որպես գիտություն: ***Թեմա 3***՝ Կառավարման տեսության հիմնական ուղղությունները: ***Թեմա 4***՝ Կառավարման որոշումների ընթացակարգը: ***Թեմա 5***՝ Պրոբլեմային իրավիճակների մոդելավորում: ***Թեմա 6***՝ Մենեջմենտի հատկանիշները: ***Թեմա 7***՝ Մենեջմենտի փիլիսոփայություն: ***Թեմա 8***՝ Սոցիալ-մշակութային ծառայությունը որպես օբյեկտ: ***Թեմա 9***՝ Սերվիսի կառավարման առանձնահատկությունները: ***Թեմա 10***՝ Զբոսաշրջության կառավարման առանձնահատկությունները: ***Թեմա 11***՝ Սոցիալական մենեջմենտի առանձնահատկությունները: ***Թեմա 12***՝ Գործնական շփումների կազմակերպումը: ***Թեմա 13***՝ Մենեջմենտի էթիկա: ***Թեմա 14***՝ Սերվիսի մենեջմենտի հիմնական ֆունկցիաները: ***Թեմա 15***՝ Կազմակերպչական մենեջմենտը զբոսաշրջության բնագավառում: ***Թեմա 16***՝ Սերվիսի ինովացիա: ***Թեմա 17***՝ Սերվիսի կոնտրոլինգ: ***Թեմա 18***՝ Զբոսաշրջության ինժիներինգ: ***Թեմա 19***՝ Սոցիալ-մշակութային ծառայության մենեջմենտի արդյունավետության բարձրացման ուղիները;

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ քննությունները գրավոր են, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **1** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0902/B37. Հայկական սփյուռքի աշխարհագրություն (4 կրեդիտ)

Շաբաթական 4 ժամ (40 ժամ դասախոսություն և
24 ժամ գործնական պարապմունք),
6-րդ կիսամյակ, ստուգարք

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին պատկերացում տալ Հայ սփյուռքի մասին, սովորեցնել ճիշտ մեկնաբանել սփյուռքի առաջացման աշխարհաքաղաքական պատճառները, ընկալելու սփյուռքի տնտեսական, սոցիալական, ազգաբնապահպանական գործոնը:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի ավարտին ուսանողը.

1. պատկերացում կունենա հայ սփյուռքի աշխարհագրության մասին,
2. կիմանա սփյուռքի առաջացման պատճառների մասին,

3. կկարողանա ճիշտ գնահատել սփյուռքի տնտեսական, սոցիալական վիճակը, աշխարհաքաղաքական տեղը, սփյուռք-հայրենիք կապի կարևորությունը:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Հայ սփյուռքի առաջացման տնտեսական, սոցիալական պատճառները: ***Թեմա 2՝*** Հայ սփյուռքի առաջացման պատմությունը: սփյուռքի հայկական համայնքները: ***Թեմա 3՝*** Հայերի դերը հյուրընկալվող երկրների հասարակական կյանքի մեջ:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված **4** ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը **4** միավոր: Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Գրավոր կարճ հարցում: Միավորների քայլը 0,5 է:

2-րդ ստուգում. Ստուգողական աշխատանք: Միավորների քայլը 0,5 է:

3-րդ ստուգում. Թեստ: Միավորների քայլը 0,5 է:

4-րդ ստուգում. Անհատական առաջադրանք (ռեֆերատ): Միավորների քայլը 0,5 է:

0902/B05. Գեոէկոլոգիա (4 կրեդիտ)

Շաբաթական 4 ժամ (40 ժամ դասախոսություն և
24 ժամ գործնական պարապմունք)
6-րդ կիսամյակ, քննություն

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողների մոտ ձևավորել երկրագնդի գեոէկոլոգիական իրավիճակը վերլուծելու տեսական գիտելիքներ (աշխարհագրական թաղանթի ոլորտների), գեոէկոլոգիական մոնիթորինգի և փորձաքննության անցկացման կարողություններ:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա գեոէկոլոգիական հիմնական հասկացությունները, օրենքները,
2. գաղափար կունենա Երկրագնդի գեոէկոլոգիական իրավիճակը ձևավորող բնական և հասարակական գործոնների մասին,
3. կկարողանա առանձնացնել աշխարհագրական թաղանթի ոլորտների գեոէկոլոգիական հիմնախնդիրները:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Գեոէկոլոգիայի ուսումնասիրության առարկան և խնդիրները: ***Թեմա 2՝*** Գեոէկոլոգիայի ձևավորման պատմությունը: ***Թեմա 3՝*** Գեոէկոլոգիան գիտությունների համակարգում: ***Թեմա 4՝*** Էկոհամակարգ և երկրահամակարգ: ***Թեմա 5՝*** Գեոէկոլոգիայի հիմնական կոնցեպցիաները: ***Թեմա 6՝*** Երկրագնդի ձևի և չափի գեոէկոլոգիական առանձնահատկությունները: ***Թեմա 7՝*** Նյութերի համամոլորակային շրջապտույտը: ***Թեմա 8՝*** Առանձին նյութերի շրջապտույտների մարդածին խախտումները: ***Թեմա 9՝*** Բնակչությունը որպես գեոէկոլոգիական գործոն: ***Թեմա 10՝*** Սպառումը որպես գեոէկոլոգիական գործոն: ***Թեմա 11՝*** Տեխնիկական առաջընթացը որպես գեոէկոլոգիական գործոն:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ քննությունները գրավոր են, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **1** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0902/B38. Միջազգային զբոսաշրջություն (4 կրեդիտ)

Շաբաթական 4 ժամ (40 ժամ դասախոսություն և
24 ժամ գործնական պարապմունք),
6-րդ կիսամյակ, քննություն

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ծանոթացնել ուսանողներին միջազգային զբոսաշրջության զարգացման գործոնների և խնդիրների հետ, աշխարհի երկրների զբոսաշրջության և ռեկրեացիոն ռեսուրսներին, զբոսաշրջության հիմնական մակրոռեգիոններին, դրանց ձևավորման և զարգացման աշխարհագրական գործոնների, ինչպես նաև տուրիստական գործունեության էկոնոմիկայի և կազմակերպման սկզբունքներին:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի յուրացման միջոցով ուսանողները.

1. Ուսանողները ձեռք կբերեն տեսական և փաստական կոնկրետ գիտելիքներ միջազգային զբոսաշրջության հիմնական հասկացությունների, ուսումնասիրման մեթոդների և դասակարգման վերաբերյալ:
2. Լիարժեք պատկերացում կունենա աշխարհի զբոսաշրջության հիմնական մակրոռեգիոններին մասին:
3. Ձեռք բերած գիտելիքները կարող են կիրառել Հայաստանի Հանրապետության օրինակով:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Միջազգային զբոսաշրջության տեսական, մեթոդաբանական և գործնական հիմունքները. ներածություն, առարկայի ընդհանուր հասկացությունները և սահմանումները, կառուցվածքը, պատմական ասպեկտները, սոցիալական և հոգեբանական գործոնները, կազմակերպման գործունեությունը: ***Թեմա 2***՝ Աշխարհի երկրների դասակար·ումը ըստ միջազգային զբոսաշրջության զարգացման մակարդակի, զբոսաշրջության տիպաբանություն, աշխարհի զբոսաշրջության ռեսուրսները. ա/ Եվրոպական բ/Ամերիկական գ/Ասիական և Ասիական-Խաղաղ օվկիանոսային դ/Աֆրիկյան: ***Թեմա 3***՝ Միջազգային զբոսաշրջության զարգացման ռեգիոնալ միտումները: ***Թեմա 4***՝ Միջազգային զբոսաշրջությունը և համաշխարհային տնտեսությունը: ***Թեմա 5***՝ Միջազգային զբոսաշրջության զարգացման նորագույն ուղիները և հիմնախնդիրները:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ քննությունները գրավոր են, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **1** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0902/B39. Էքսկուրսիոն գործի հիմունքներ (5 կրեդիտ)

Շաբաթական 4 ժամ (32 ժամ դասախոսություն և
32 ժամ գործնական պարապմունք),
7-րդ կիսամյակ, քննություն

Նպատակը .

Տուրիզմի զարգացումը համարվում է ՀՀ տնտեսության գերակա ուղղություն: Էքսկուրսիոն գործունեությունը հանդիսանում է տուրիստական շուկայի հիմնական արտադրանքներից մեկը, նաև բնակչության հետ մշակութա-լուսավորչական աշխատանքի ձև:

Կրթական արդյունքները .

1. Տուրիստական-էքսկուրսիոն կազմակերպությունների կադրերի ձևավորումը, դա կրթումն ու պատրաստումն է այնպիսի որակյալ աշխատակիցների, որ առավելագույնս կհամապատասխանեն տուրիստների և էքսկուրսանտների սպասարկման տեխնոլոգիայի պահանջներին,
2. Տուրօպերատորները ստեղծում են էքսկուրսիոն ապրանքը նոր երթուղիներ, այսինքն նոր էքսկուրսիոն օբյեկտներ (տուրիստական ապրանք):
3. էքսկուրսավարների պատրաստումը և բուն էքսկուրսիայի որակյալ մշակումը, նրա անցկացման մեթոդիկայի և տեխնիկայի յուրացումը:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ էքսկուրսավարության հիմունքները, էքսկուրսիոն մեթոդիկան: ***Թեմա 2՝*** էքսկուրսավարի մասնագիտական հմտությունների ձևավորումը:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ քննությունները գրավոր են, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **1** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0902/B40. Համաշխարհային քաղաքակրթությունների պատմություն (5 կրեդիտ)

Շաբաթական 4 ժամ (40 ժամ դասախոսություն և
24 ժամ գործնական պարապմունք),
7-րդ կիսամյակ, ստուգարք

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ձևավորել քաղաքակրթությունների պատմության ընթացքի և նրա հիմնարար իրողությունների վերաբերյալ հիմնավոր գիտելիքներ, որպեսզի ուսանողը կարողան համաշխարհային մշակույթի և արվեստի իրողությունները համադրել կոնկրետ պատմական ժամանակաշրջանի հետ:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա հստակ պատկերացնել քաղաքակրթությունների բովանդակությունը, կառույցը և տիպաբանությունը
2. կհասկանա քաղաքակրթությունների ծագումը և կոնկրետ պատմությունը սկսած հնագույն ժամանակներից մինչև մեր օրերը
3. կարողանալ հասկանալ համաշխարհային խոշոր քաղաքակրթությունները՝ Հին աշխարհից մինչև արդի գլոբալ քաղաքակրթություններ՝ ԱՄՆ, Ռուսաստան, Չինաստան և այլն:

Բովանդակությունը

Թեմա 1՝ <<Քաղաքակրթություն՝>> հասկացությունը. համաշխարհային պատմության ուրվագիծը. քաղաքակրթությունների դասակարգումը: ***Թեմա 2*** ՝ Անտիկ պոլիսային քաղաքակրթությունը և դրա տիպաբանությունը. հասարակական-քաղաքական կառույց, գաղափարախոսություն, մշակույթ. ***Թեմա 3՝*** Միջնադարյան քաղաքակրթության տիպաբանությունը. ***Թեմա 4՝*** Համաշխարհային կրոններ. Բուդդայականություն, քրիստոնեություն, Իսլամ ***Թեմա 5՝*** Միջնադարյան այլափոխությունը. վերածնունդ, ռեֆորմացիա ***Թեմա 6՝*** Արևմուտքը հեղափոխությունների ժամանակաշրջանում. անգլիական բուրժուական հեղափոխություն, ֆրանսիական մեծ հեղափոխություն ***Թեմա 7՝*** Հյուսիսամերիկյան լոկալ քաղաքակրթությունը Արևմտյան քաղաքակրթության կոնտեքստում. Անգլիայի հյուսիսամերիկյան գաղութների Անկախության պատերազմը /1775 – 1783/:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված **4** ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը **4** միավոր: Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Գրավոր կարճ հարցում: Միավորների քայլը 0,5 է:

2-րդ ստուգում. Ստուգողական աշխատանք: Միավորների քայլը 0,5 է:

3-րդ ստուգում. Թեստ: Միավորների քայլը 0,5 է:

4-րդ ստուգում. Անհատական առաջադրանք (ռեֆերատ): Միավորների քայլը 0,5 է:

0902/B41. Ռեկրեացիոն աշխարհագրություն (2 կրեդիտ)

Շաբաթական 2 ժամ (24 ժամ դասախոսություն և
8 ժամ գործնական պարապմունք),
7-րդ կիսամյակ, քննություն

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին տալ հանգստի սերվիսի տարածքային կազմակերպման և կառավարման տեսական գիտելիքներ:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1.կիմանա տնտեսության երրորդային սեկտորի զարգացման առաջնահերթ անհրաժեշտությունը,
2.կհասկանա տնտեսության կառուցվածքում ռեկրեացիոն աշխարհագրության դերն ու նշանակությունը,
3.կկարողանա հիմնավորել հանգստի սերվիզի տարածքային կազմակերպման հնարավորությունները:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Ռեկրեացիան որպես սոցիալ-տնտեսական երևույթ: ***Թեմա 2***՝ Ռեկրեացիոն աշխարհագրության առարկան, խնդիրները, ուսումնասիրման օբյեկտը, մեթոդները: ***Թեմա 3***՝ Ռեկրեացիոն ռեսուրսներ: ***Թեմա 4***՝ Ռեկրեացիոն պահանջարկը որպես հանգստի կազմակերպման տարածաժամակային հիմք: ***Թեմա 5***՝ Ռեկրեացիոն գործունեության կառուցվածքը, դասակարգումը, տեսակները: ***Թեմա 6***՝ Ռեկրեացիոն ոլորտի տարածքային կազմակերպումը: ***Թեմա 7*** Ռեկրեացիոն շրջանացում,աշխարհի խոշոր շրջանները;

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ քննությունները գրավոր են, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **1** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0902/B42. Բնօգտագործման հիմունքները սերվիսի ոլորտում (5 կրեդիտ)

Շաբաթական 4 ժամ (32 ժամ դասախոսություն և
32 ժամ գործնական պարապմունք),
7-րդ կիսամյակ, ստուգարք

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել բնական համակարգերին, նրանց՝ որպես մարդու ազդեցության կրողի, բնական համակարգերի մարդածին փոփոխություններին

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա բնական ռեսուրսներ հասկացությունը, ռեսուրսների նպատակային օգտագործումը: Ռեսուրսների դասակարգումը, բնական ռեսուրսների դերը հասարակության զարգացման մեջ տարբեր պատմական փուլերում:
2. ծանոթ լինի բնօգտագործման կառավարմանը, երկրահամակարգերի վիճակի մոնիթորինգին, երկրահամակարգերի ռազմավարական և օպերատիվ կառավարմանը: ՀՀ-ում բնօգտագործման աշխարհագրական և բնապահպանական առանձնահատկությունները:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Բնական համակարգերը որպես մարդու ազդեցության կրող: Բնական ռեսուրսներ: Դասակարգումը: Բնական համակարգերի մարդածին փոփոխությունները: ***Թեմա 2***՝ Բնօգտագործման էկոլոգիզացում: ***Թեմա 3***՝ Երկրահամակարգերի վիճակի մոնիթորինգ: ***Թեմա 4***՝ Բնօգտագործման համակարգեր, դրանց ռացիոնալիզացման սկզբունքները և ուղիները: Բնօգտագործման համակարգերի դասակարգում: ***Թեմա 5***՝ Բնօգտագործման սոցիալ-տնտեսական պահանջները: ***Թեմա 6***՝ Բնօգտագործման փորձաքննություն: Բնօգտագործման կանխատեսում:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված **4** ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը **4** միավոր: Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Գրավոր կարճ հարցում: Միավորների քայլը 0,5 է:

2-րդ ստուգում. Ստուգողական աշխատանք: Միավորների քայլը 0,5 է:

3-րդ ստուգում. Թեստ: Միավորների քայլը 0,5 է:

4-րդ ստուգում. Անհատական առաջադրանք (ռեֆերատ): Միավորների քայլը 0,5 է:

0902/B43. Հյուրանոցային և ռեստորանային մարքետինգ (5 կրեդիտ)

Շաբաթական 4 ժամ (32 ժամ դասախոսություն և
32 ժամ գործնական պարապմունք),
7-րդ կիսամյակ, քննություն

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին համակարգված գիտելիքներ տալ հյուրանոցային ծառայությունների վերաբերյալ, նրանց մոտ ձևավորել հմտություններ այդ ծառայությունից օգտվելու համար: Կարողություններ ձեռք բերել հյուրանոցային և ռեստորանային գործի կազմակերպման համար:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի ավարտին ուսանողը.

1.կիմանա հյուրանոցային և ռեստորանային գործընթացի կազմակերպման ժամանակակից ձևերը,
2. կիմանա ինքնուրույն կերպով կազմակերպելու ռեսուրսային և հյուրանոցային գործը,
3. կկարողանա սովորի ճիշտ կողմնորոշվելու գործընթացի կազմակերպման ընթացքում:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Մարքետինգի տեղը հյուրասիրության ինդուստրիայում: ***Թեմա 2***՝ Մարքետինգի տեղեկատվության ապահովում, կառավարում, հյուրանոցներում և ռեստորաններում: ***Թեմա 3***՝ Շուկայի մարքետինգային ուսումնասիրություն: ***Թեմա 4***՝ Մարքետինգային ռազմավարության ձևավորումը: ***Թեմա 5***՝ Սննդամթերքի քաղաքականությունը, մատակարարման քաղաքականությունը: ***Թեմա 6***՝ Գովազդ, տեղը մարքետինգի համակարգում: ***Թեմա 7***՝ Ցուցահանդեսներ և տոնավաճառներ: ***Թեմա 8***՝ Մարքետինգի վերահսկման կազմակերպում և հսկում:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ քննությունները գրավոր են, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **1** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0902/B44. Էկոլոգիական տուրիզմի (4 կրեդիտ)

Շաբաթական 6 ժամ (30 ժամ դասախոսություն և
18 ժամ գործնական պարապմունք),
8-րդ կիսամյակ, ստուգարք

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել էկոլոգիական տուրիզմ հասկացությանը, նրա առանձնահատկություններին, նպատակներին և խնդիրներին, կազմակերպման ձևերին և տիպերին:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա տուրիզմ և էկոտուրիզմ հասկացությունները և նրանց տարբերությունը
2. էկոտուրիզմի սկզբունքները, նպատակները և խնդիրները
3. էկոտուրիզմի խմբերը և ձևերը և էկոտուրիստների տիպերը

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝Էկոլոգիական տուրիզմ հասկացության ձևավորումը, սահմանումները: Էկոլոգիական տուրիզմի առանձնահատկությունները: ***Թեմա 2***՝ Բնության տուրիզմ, կենսատուրիզմ, արկածային տուրիզմ, ագրոտուրիզմը կամ ագրոէկոլոգիական կայուն կամ ՝Կանաչ՝ տուրիզմ հասկացությունները: ***Թեմա 3***՝ Էկոտուրիզմի սկզբունքները, նպատակներն ու խնդիրները, հիմնական մոտեցումները: ***Թեմա 4***՝ էկոտուրիզմին խմբերը ու ձևերը, էկոտուրիստների տիպերը: ***Թեմա 5***՝ Բնության հատուկ պահպանվող տարածքներ: ԲՀՊՏ-ի համակարգը ըստ IUCN-ի, Էկոտուրիզմի վիճակը ԲՀՊՏ-ներում, զարգացման ծրագրերն ու հեռանկարները: ***Թեմա 6***՝ Էկոտուրիզմի զարգացման նախադրյալները, հեռա-

նկարները ՀՀ-ում, ՀՀ բնության հատուկ պահպանվող տարածքները, ներկա համակարգը, հեռանկարները:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված **4** ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը **4** միավոր: Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Գրավոր կարճ հարցում: Միավորների քայլը 0,5 է:

2-րդ ստուգում. Ստուգողական աշխատանք: Միավորների քայլը 0,5 է:

3-րդ ստուգում. Թեստ: Միավորների քայլը 0,5 է:

4-րդ ստուգում. Անհատական առաջադրանք (ռեֆերատ): Միավորների քայլը 0,5 է:

0902/B45. Հայաստանի բնական և պատմամշակութային հուշարձաններ (3 կրեդիտ)

Շաբաթական 6 ժամ (30 ժամ դասախոսություն և
18 ժամ գործնական պարապմունք),
8-րդ կիսամյակ, ստուգարք

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին տալ Հայաստանի և հայ ժողովրդի բազմադարյա պատմամշակութային մշակույթի մասին գիտելիքներ:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա ՀՀ բնական պայմանների, բնական և պատմամշակութային հուշարձանների աշխարհագրությունը,
2. կհասկանա հանրապետության բնության և պատմամշակութային հուշարձանների բազմադարյա պատճառները, դրանց գենեզիսը,
3. կկարողանա գնահատել բնական և պատմամշակութային հուշարձանները տուրիզմի ոլորտում, :

Բովանդակությունը.

Թեմա 1 ՀՀ մակերևույթի ձևերը, բնական պայմանները և բնական հուշարձանները որպես տուրիզմի զարգացման նախապայման: ***Թեմա 2***՝ ՀՀ բնական պայմանների և պատամամշակութային հուշարձանների օգտագործման հնարավորությունները տուրիզմի ոլորտում: ***Թեմա 3*** Բնության բազմազանությունը և էկոտուրիզմի հնարավորությունները ՀՀ-ում;

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված **4** ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը **4** միավոր: Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Գրավոր կարճ հարցում: Միավորների քայլը 0,5 է:

2-րդ ստուգում. Ստուգողական աշխատանք: Միավորների քայլը 0,5 է:

3-րդ ստուգում. Թեստ: Միավորների քայլը 0,5 է:

4-րդ ստուգում. Անհատական առաջադրանք (ռեֆերատ): Միավորների քայլը 0,5 է:

0902/B46. Սոցիալ-մշակութային ծառայություն և զբոսաշրջության իրավունք (4 կրեդիտ)

Շաբաթական 6 ժամ (30 ժամ դասախոսություն և
18 ժամ գործնական պարապմունք),
8-րդ կիսամյակ, ստուգարք

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել համապատասխան ոլորտում պայմանների և զբոսաշրջության իրավունքին:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա ծառայությունների և զբոսաշրջության ոլորտում գոյություն ունեցող իրավունքների օգտագործման ձևերը և մեթոդները
2. կհասկանա ոլորտի աշխատանքների իրականացման գործում գոյություն ունեցող իրավունքների կարևորությունը,
3. կկարողանա ստացած գիտելիքները օգտագործել կոնկրետ բնագավառում,

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Սոցիալ-մշակութային ծառայությունների ոլորտում իրավունքի նշանակությունը: ***Թեմա 2***՝ Զբոսաշրջության ոլորտում իրավունքի նշանակությունը: ***Թեմա 3***՝ Վարչական և զբոսաշրջության ոլորտում իրավունքներն ու պարտականությունները: ***Թեմա 4***՝ ՀՀ-ում զբոսաշրջության և ծառայության ոլորտի իրավունքները:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված **4** ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը **4** միավոր: Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Գրավոր կարճ հարցում: Միավորների քայլը 0,5 է:

2-րդ ստուգում. Ստուգողական աշխատանք: Միավորների քայլը 0,5 է:

3-րդ ստուգում. Թեստ: Միավորների քայլը 0,5 է:

4-րդ ստուգում. Անհատական առաջադրանք (ռեֆերատ): Միավորների քայլը 0,5 է:

0902/B47. Գովազդը սոցիալ-մշակույթային ծառայության և զբոսաշրջության ոլորտում (3 կրեդիտ)

Շաբաթական 6 ժամ (30 ժամ դասախոսություն և
18 ժամ գործնական պարապմունք),
8-րդ կիսամյակ, ստուգարք

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել գովազդի, սոցիալ-մշակույթային ծառայությունների և զբոսաշրջության մեջ նրանց դերի, նշանակության մասին:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա զբոսաշրջության ոլորտ հասկացությունը, նրա դերը տնտեսության ոչ նյութական ոլորտում, ոլորտում գործող ծառայությունները և նրանց նշանակությունը ոլորտի զարգացման համար:
2. կհասկանա գովազդի էությունն ու նշանակությունը, նրա նպատակը և խթանիչ դերը, գովազդի տեսակները:
3. կկարողանա սոցիալ-մշակույթային ծառայություններին, նրանց հիմնարար դերին զբոսաշրջության զարգացման գործում, տեղական նշանակությանը:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Զբոսաշրջության ոլորտ հասկացությունը, նրա դերը նրա դերը: ***Թեմա 2՝*** Գովազդ: Գովազդը որպես տնտեսության նոր ձևավորվող ճյուղ: Գովազդի կազմակերպում, ընթացակարգը և տարածման միջոցները՝ մամուլ, հեռուստատեսություն, ռադիո և այլն: ***Թեմա 3՝*** Սոցիալմշակույթային ծառայություններ, նրանց հիմնարար դերը զբոսաշրջության զարգացման գործում, տեղական նշանակությունը: ***Թեմա 4՝*** Հյուրանոցային ինդուստրիա: ***Թեմա 5՝*** Ժամանցային, առողջարարական, գործարարական տուրիզմի կազմակերպման առանձնահատկությունները և այն սպասարկող ծառայությունները: ***Թեմա 6՝*** Առողջարարական տուրիզմի կազմակերպումը, նրա տարբերող առանձնահատկությունները, կուրորտների տիպերը:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված **4** ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը **4** միավոր: Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Գրավոր կարճ հարցում: Միավորների քայլը 0,5 է:

2-րդ ստուգում. Ստուգողական աշխատանք: Միավորների քայլը 0,5 է:

3-րդ ստուգում. Թեստ: Միավորների քայլը 0,5 է:

4-րդ ստուգում. Անհատական առաջադրանք (ռեֆերատ): Միավորների քայլը 0,5 է:

4.5. «Երկրաբանություն» մասնագիտություն

0104/B01. Մաթեմատիկա (7 կրեդիտ)

Շաբաթական 8 ժամ (32 դասախոսություն և
96 ժամ գործնական աշխատանք)
1-ին կիսամյակ, քննություն

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել անալիտիկ երկրաչափության, բարձրագույն հանրահաշվի և մաթեմատիկական անալիզի հիմունքներին:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա ուղիղ գծի և հարթության հավասարումները, վեկտորների սկալյար, վեկտորական և խառն արտադրյալները,

2. կկարողանա հաշվել որոշիչներ, կատարել գործողություններ մատրիցների հետ, լուծել գծային հավասարումների համակարգեր,
3. օանոթ կլինի անընդհատ ֆունկցիաներին, հաջորդականության և ֆունկցիայի սահմաններին, ֆունկցիայի ածանցիալի և ինտեգրալի, թվային շարքի գաղափարներին:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Գծային հանրահաշվի տարրերը: ***Թեմա 2***՝ Անալիտիկ երկրաչափությունը հարթության վրա: ***Թեմա 3***՝ Վեկտորները հարթության և տարածության մեջ: ***Թեմա 4***՝ Անալիտիկ երկրաչափությունը տարածության մեջ: ***Թեմա 5***. Ֆունկցիա: Անընդհատություն: ***Թեմա 6***՝ Մեկ փոփոխականի ֆունկցիայի դիֆերենցիալ հաշիվ: ***Թեմա 7***՝ Մի քանի փոփոխականի ֆունկցիաներ: ***Թեմա 8***՝ Ինտեգրալ հաշիվ: ***Թեմա 9***՝ Թվային շարքեր: ***Թեմա 10***՝ Դիֆերենցիալ հավասարումներ:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ քննությունները գրավոր են, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքնաչյուրը **1** միավոր: Միավորի քայլը 0.5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորի քայլը 0.5 է:

0408/B01. Ֆիզիկա (6 կրեդիտ)

Շաբաթական 7 ժամ (32 ժամ դասախոսություն

80 ժամ լաբորատոր աշխատանք)

2-րդ կիսամյակ, քննություն

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ծանոթացնել ընդհանուր ֆիզիկայի հիմնական օրենքներին, դրանց առնչվող հիմնական փորձերին, ներկայացնել այդ օրենքների դիֆերենցիալ և ինտեգրալ տեսքով, գաղափար տալ դրանց հիմնական կիրառությունների մասին:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի ավարտին ուսանողը

1. կիմանա ընդհանուր ֆիզիկայի հիմնական օրենքները և դրանց առնչվող կարևորագույն փորձերը, երևույթները
2. կհասկանա այդ երևույթների, փորձերի, օրենքների համակարգերի ներքին տրամաբանությունը, այդ համակարգերից բխող հիմնական հետևությունները և արդյունքները:
3. կարողանա ստացած գիտելիքները կիրառել կոնկրետ բնույթ կրող հարցերի վերլուծության, խնդիրների լուծման համար:

Բովանդակություն.

Թեմա 1՝ Նյութական կետի կինեմատիկա: ***Թեմա 2***՝ Նյութական կետի և համակարգի դինամիկա: ***Թեմա 3***՝ Պինդ մարմնի մեխանիկա: ***Թեմա 4***՝ Հեղուկների և գազերի շարժումը: ***Թեմա 5***՝ Նյութի վիճակ: ***Թեմա 6***՝ Թերմոդինամիկայի հիմուքներ: ***Թեմա 7***՝ Հաղորդիչները և դիէլեկտրիկները էլեկտրական դաշտում: ***Թեմա 8***՝ Հաստատուն էլեկտրական հոսանքներ: ***Թեմա 9***՝ Մագնիսական դաշտ: ***Թեմա 10***՝ Էլեկտրամագնիսական ինդուկցիա: ***Թեմա 11***՝ Էլեկտրամագնիսական տատանումներ: ***Թեմա 12***՝ Լույսի ինտերֆերենցիա և դիֆրակցիա: ***Թեմա 13***՝ Լույսի փոխազդեցությունը նյութի հետ: ***Թեմա 14***՝ Ջերմային ճառագայթում:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ քննությունները գրավոր են, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքնաչյուրը **1** միավոր: Միավորի քայլը 0.5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորի քայլը 0.5 է:

0601/B01. Քիմիա - (3 կրեդիտ)

Շաբաթական 4 ժամ (20 ժամ դասախոսություն

44 ժամ լաբորատոր աշխատանք)

2-րդ կիսամյակ քննություն:

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողների մոտ ձևավորել քիմիական գիտության տեսական և փորձնական հիմնահարցերի մասին հիմնարար պատկերացումներ՝ համապատասխան քիմիայի ժամանակակից մակարդակին:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա ընդհանուր և անօրգանական քիմիայի տեսական օրենքները, տարրերի տարածվածությունը բնության մեջ,
2. կհասկանա առանձին տարրերի, հատկապես մետաղների ստացման եղանակները և կիրառման ոլորտները,
3. կկարողանա կատարել ինքնուրույն աշխատանքներ հանքանյութերի որակական և քանակական հետազոտությունների բնագավառում, լաբորատոր փորձերի ընթացքում կկարողանա կատարել տարրերի հայտնաբերման որակական և քանակական աշխատանքներ և այդ բոլորից անել անհրաժեշտ վերլուծություն:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Քիմիայի զարգացման պատմական ուղին, տեղն ու դերը մյուս գիտությունների համակարգում: ***Թեմա 2***՝ Քիմիայի հիմնական օրենքները: Պարբերական համակարգի դերն ու նշանակությունը: ***Թեմա 3***՝ Տարրերի տարածվածությունը երկրի կեղևում, դրանց հայտնաբերման եղանակները: ***Թեմա 4***՝ Տարրերի դերն ու նշանակությունը մարդու օրգանիզմում, դրանց քիմիական և

ֆիզիկական հատկությունները: ***Թեմա 5***՝ Մետաղների ստացման եղանակները: ***Թեմա 6***՝ Երկրի ընդերքում տեղի ունեցող երկրաքիմիական երևույթների բնույթը և վերլուծությունը: ***Թեմա 7***՝ Քիմիական կինետիկա: Դարձելի, ոչ դարձելի ռեակցիաներ: ***Թեմա 8***՝ Ջերմա-, ջրա- և էլեկտրամետաղագործություն: ***Թեմա 9***՝. Լուծույթներ: Լուծույթների խտության որոշման եղանակներ: ***Թեմա 10***՝ Պարբերական համակարգի IV գլխավոր ենթախմբի տարրերի ընդհանուր բնութագիրը: ***Թեմա 11***՝ Երկաթի ենթախմբի տարրերի (Fe,Co,Ni) ընդհանուր բնութագիրը: ***Թեմա 12***՝ III գլխավոր ենթախմբի տարրերը: ***Թեմա 13***՝ VII գլխավոր և երկրորդական ենթախմբի տարրերի ընդհանուր բնութագիրը:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ քննությունները գրավոր են, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքնաչյուրը **1** միավոր: Միավորի քայլը 0.5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորի քայլը 0.5 է:

0903/B01. Գեոդեզիա կոսմոհանույթի հիմունքներով (3 կրեդիտ)

Շաբաթական 3 ժամ (16 ժամ դասախոսություն և
32 ժամ լաբորատոր աշխատանք)
2-րդ կիսամյակ, ստուգարք

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողների մոտ ձևավորել գեոդեզիական հանույթային աշխատանքների կազմակերպման սկզբունքների ու խնդիրների, օգտագործվող սարքերի ու գործիքների, ինչպես նաև կատարման եղանակների վերաբերյալ պատշաճ մասնագիտական պատկերացում:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կկազմի ընդհանուր պատկերացում գեոդեզիական հանույթային աշխատանքների կատարման մասին,
2. կիմանա հանույթի յուրաքանչյուր տեսակի իրականացման առանձնահատկությունները և կիրառման ոլորտները,
3. կկարողանա հանույթի դաշտային չափումների տվյալներով կազմել հատակագծեր ու քարտեզներ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Հորիզոնական թեոդոլիտային հանույթ, կատարման կարգը, եղանակները, չափումների արդյունքների մշակումը և հատակագծի կազմումը: ***Թեմա 2***՝ Տախեոմետրիական հանույթի կատարման համար տախեոմետրիական փակ և բաց ընթացքների անցկացումը, պիկետների պլանային և բարձունքային դիրքի որոշման եռաստիճան չափումներ, ռելիեֆի և իրադրության պատկերումը

հատակագծերի և քարտեզների վրա: ***Թեմա 3՝*** Մենզուլային հանույթ, առանձնահատկությունները, հանույթի կատարման եղանակները: Երկրաչափական ցանցի կառուցումը, կետերի բարձրությունների հաշվումը և կապակցումը: Հանույթային պլանշետների շրջանակների կառուցումը, հենման կետերի տեղադրումը պլանշետի վրա:

0801/B02. Ընդհանուր երկրաբանություն (5 կրեդիտ)

Շաբաթական 5 ժամ (6 ժամ դասախոսություն,
64 ժամ լաբորատոր աշխատանք),
1-ին կիսամյակ, քննություն

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել երկրաբանության հիմունքներին, արտածին, ներծին երկրաբանական պրոցեսներին:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը՝

1 կիմանա երկրի ոլորտների կառուցվածքը, երկրագնդի զարգացման պատմությունը, ապարների ծագումը և պետրոգրաֆիական կազմը,
2 կհասկանա երկրաժամանակագրական սանդղակի էությունը,
3 կկարողանա կատարել երկրաբանական քարտեզագրում:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Երկրագունդը տիեզերական տարածքում: **Թեմա 2՝** Երկրագնդի ոլորտները, կազմը, տարքը: **Թեմա 3՝** Արտածին պրոցեսներ (էռոզիա, աբռազիա, էկզառացիա, էոլյան պրոցեսներ, գրավիտացիոն պրոցեսներ): **Թեմա 4՝** Ներծին պրոցեսներ (մագմատիզմ, տեկտոնիկա, սեյսմոգեն պրոցեսներ, մետամորֆիզմ): **Թեմա 5՝** Ծանոթություն հանքերի, հանքավայրերի վերաբերյալ:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ քննությունները գրավոր են, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքնաչյուրը **1** միավոր: Միավորի քայլը 0.5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորի քայլը 0.5 է:

0802/B01. Միներալոգիա բյուրեղագիտության հիմունքներով-1 (3 կրեդիտ)

Շաբաթական 3 ժամ (18 ժամ դասախոսություն,
30 ժամ լաբորատոր աշխատանք),
1-ին կիսամյակ, ստուգարք

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել միներալների տեսակներին և նրանց հատկություններին:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը՝

1. կիմանա միներալների առաջացման պրոցեսները,
2. կհասկանա նրանց ֆիզիկական ու քիմիական հատկությունները,
3. կկարողանա միներալները տարբերակել միմյանցից։

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Ներածական ծանոթություն միներալների առաջացման պրոցեսների հետ: ***Թեմա2***՝ Բյուրեղագիտության հիմունքները: ***Թեմա 3***՝ Միներալների ներքին կառուցվածքը, քիմիական կազմը և այլն: ***Թեմա 4***՝ Միներալների ֆիզիկական հատկությունները: ***Թեմա 5***՝ Միներալաառաջացման պրոցեսները:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված **4** ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը **4** միավոր: Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Գրավոր կարճ հարցում: Միավորների քայլը 0,5 է:

2-րդ ստուգում. Ստուգողական աշխատանք: Միավորների քայլը 0,5 է:

3-րդ ստուգում. Գրավոր կարճ հարցում: Միավորների քայլը 0, 5 է:

4-րդ ստուգում. Անհատական առաջադրանք (ռեֆերատ): Միավորների քայլը 0,5 է:

0802/B02. Միներալոգիա բյուրեղագիտության հիմունքներով-2 (3 կրեդիտ)

Շաբաթական 4 ժամ (14 ժամ դասախոսություն,

50 ժամ լաբորատոր աշխատանք)

2-րդ կիսամյակ, քննություն

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել միներալների տեսակներին և նրանց հատկություններին։

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը՝

1. կիմանա միներալների առաջացման պրոցեսները,
2. կհասկանա նրանց ֆիզիկական ու քիմիական հատկությունները,
3. կկարողանա միներալները տարբերակել միմյանցից։

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Ներածական ծանոթություն միներալների առաջացման պրոցեսների հետ: ***Թեմա 2***՝ Բյուրեղագիտության հիմունքները: ***Թեմա 3***՝ Միներալների ներքին կառուցվածքը, քիմիական կազմը և այլն: ***Թեմա 4***՝ Միներալների ֆիզիկական հատկությունները: ***Թեմա 5***՝ Միներալաառաջացման պրոցեսները

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ քննությունները գրավոր են, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց, յուրաքանչյուրը **2** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0805/B01. Պատմական երկրաբանություն հնէաբանության հիմունքներով (8 կրեդիտ)

Շաբաթական 8 ժամ (64 ժամ դասախոսություն և
64 ժամ լաբորատոր աշխատանք),
3-րդ կիսամյակ, քննություն

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողների մոտ ձևավորել Հնէաբանության և պատմական երկրաբանության տեսական հիմնարար գիտելիքներ, տիրապետել նրանց ուսունասիրության մեթոդներին և գիտելիքների հմուտ կիրառումը գիտական և գործնական խնդիրների լուծման համար:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա արդի պատմական երկրաբանության և հնէաբանության մասնագիտության տեսական խնդրացանկը,
2. կհասկանա պատմական երկրաբանության հնէաբանական հիմունքներով մասնագիտության վերլուծական մեթոդների տրամաբանությունը,
3. կկարողանա կատարել մասնագիտական վերլուծություն:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Պատմական երկրաբանությունը որպես գիտություն: Սահմանումը, գլխավոր հասկացությունները, առարկան և խնդիրները, կապը այլ երկրաբանական գիտությունների հետ, հատկապես հնէաբանության և շերտագրության: ***Թեմա 2՝*** Շերտագրություն և ժամանակագրություն: Շերտագրական միավորների տիպերը, առանձնացման չափանիշները, հարաբերական և բացարձակ ժամանակագրություն, ստորաբաժանումների էտալոնները: ***Թեմա 3՝*** Պատմաերկրաբանական վերլուծության հիմնական մեթոդները, ֆացիալ, հնէաբանական, հնաշխարհագրական քարտեզներ, ֆորմացիոն, հնատեկտոնական: ***Թեմա 4՝*** Երկրակեղևի գլխավոր տեկտոնական կառույցները:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ քննությունները գրավոր են, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **1** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0804/B01. Կառուցվածքային երկրաբանություն և երկրաբանական քարտեզագրում -1 (3 կրեդիտ)

Շաբաթական 3 ժամ (24դասախոսություն և
24ժամ լաբորատոր աշխատանք),
3-րդ կիսամյակ, քննություն

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել երկրակեղևի հիմնական կառուցվածքային տիպերին, դրանց ուսումնասիրման ու քարտեզա·րման եղանակներին:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կկարողանա որոշել երկրակեղևը կազմող հիմնական կառուցվածքային տիպերի տեղադրման ձևերն ու առանձնահատկությունները,
2. գաղափար կկազմի երկրաբանական քարտեզների տեսակների ու մասշտաբների մասին:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Կառուցվածքային երկրաբանությունը, նրա խնդիրները և մեթոդները: Կառուցվածքային ձևերի պատկերման եղանակները: ***Թեմա 2՝*** Երկրաբանական քարտեզները, դրանց տեսակներն ու տիպերը: Քարտեզների կազմման սկզբունքները: ***Թեմա 3՝*** Երկրաբանական քարտեզների պայմանական նշանները, երկրաբանական կտրվածք, շերտագրական սյունակ: ***Թեմա 4՝*** Լեռնային ապարների դեֆորմացիայի ֆիզիկական պայմանները: Դեֆորմացիայի տեսակները: ***Թեմա 5՝*** Շերտ և շերտավորություն: Շերտավորության տիպերը: Շերտայնության մակերեսների կառուցվածքը: ***Թեմա 6՝*** Շերտի դիրքը տարածության մեջ. հորիզոնական և թեք տեղադրում: Տեղադրման էլեմենտները և նրանց չափման եղանակները: ***Թեմա 7՝*** Աններդաշնակություններ: Շերտագրական և տեկտոնական աններդաշնակություններ: Դրանց պարզաբանման չափանիշները:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ քննությունները գրավոր են, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **8** հարց, յուրաքանչյուրը **0,5** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով:
Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր:
Միավորների քայլը 0,5 է:

0802/B03. Պետրոլոգիա-1 (7 կրեդիտ)

Շաբաթական 3 ժամ (24 դասախոսություն և
24 ժամ լաբորատոր աշխատանք),
3-րդ կիսամյակ, ստուգարք

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել երկիրը կազմող հրային և մետամորֆային ապարներին, նրանց միներալային և քիմիական կազմին, հրաբխային և ինտրուզիվ ապարների մարմիններին, ապարների ծագումնաբանական խնդիրներին և նրանց հետ կապված հանքավայրերին, հետազոտման մանրադիտակային և անալիտիկ մեթոդներին:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա հրային ապարների՝ հրաբխային և ինտրուզիվ, միներալային և քիմիական կազմը, անվանակարգումը, հրային ապարների տարածման առանձնահատկությունները երկրակեղևի տարբեր երկրատեկտոնական կառույցներում,
2. կհասկանա հրային ապարների ուսումնասիրման մեթոդները բևեռացնող մանրադիտակի միջոցով, տարբեր տիպի մագմատիկ հալոցքների ծագումը երկրակեղևում և մանթիայում և համապատասխան ապարների առաջացումը,
3. կկարողանա տարբերակել հրային և մետամորֆային ապարների հետ կապված օգտակար հանածոների հանքավայրերը:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Բյուրեղաօպտիկայի հիմունքները, միներալների և ապարների հետազոտման մեթոդները բևեռացնող մանրադիտակի տակ: ***Թեմա 2՝*** Ապար կազմող գլխավոր միներալները և նրանց տարածվածությունը հրային ապարներում: ***Թեմա 3՝*** Ընդհանուր հասկացություններ մագմայի մասին: Մագմատիկ հալոցքների կառուցվածքը, քիմիական կազմը, հատկությունները, դիֆերենցման դրույթը, միներալների բյուրեղացման հաջորդականությունը և տարբեր գործոնների ազդեցությունը բյուրեղացման վրա: ***Թեմա 4՝*** Մագմատիկ մարմինների ձևաբանությունը, ներքին կառուցվածքը, էֆուզիվ և ինտրուզիվ մարմինների տեղադրման երկրաբանական պայմանները: ***Թեմա 5՝*** Ապարների վերափոխումը մետամորֆիզմի ընթացքում: Մետամորֆիզմը վերահսկող գործոնները: Մետամորֆիզմի ֆացիանների տեսությունը: ***Թեմա 6՝*** Մետամորֆիզմի տիպերը՝ թերմալ մետամորֆիզմ, դինամոմետամորֆիզմ և դինամոթերմալ մետամորֆիզմ:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ քննությունները գրավոր են, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց, յուրաքանչյուրը **2** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0803/B01. Երկրաֆիզիկա – 1 (4կրեդիտ)

Շաբաթական 4 ժամ (32 դասախոսություն և 32 ժամ լաբորատոր աշխատանք),

3-րդ կիսամյակ, քննություն

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել երկրաֆիզիկական մեթոդներից գրավիհետախուզական մեթոդի տեսական հիմքին, միջուկային երկրաֆիզիկական մեթոդին, մագնիսահետախուզության մեթոդի հիմունքներին, դրանցով լուծվող երկրաբանական խնդիրներին:, ծանրության ուժի չափման մեթոդներին և տեխնիկային, չափված արժեքների վրա մտցվող ուղղումների հետ:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա գրավիհետախուզական մեթոդի հիմնական խնդիրները, ռադիոակտիվ երևույթների ֆիզիկական հիմքը, մագնիսահետախուզության մեթոդի տեսությունը և լուծվող խնդիրները
2. կհասկանա գրավիհետախուզության և մագնիսահետախուզության տեղը մյուս երկրաֆիզիկական մեթոդների համալիրում, ռադիոմետրական երևույթների օգնությամբ լուծվող երկրաբանական խնդիրները,
3. կկարողանա համապատասխան գործիքով չափել ծանրության ուժի արժեքը և նրա վրա մտցնել համապատասխան ուղղումներ, չափել երկրամագնիսական դաշտի տարբեր էլեմենտների արժեքները, չափել ռադիոչափի օգնությամբ ռադիոակտիվ դաշտը և տալ նրա երկրաբանական մեկնաբնությունը:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Ձգողական ուժ, նրա պոտենցիալ ֆունկցիան, Լապլասի և Պուասոնի հավասարումները: ***Թեմա 2***՝ Կենտրոնաձիգ ուժ, նրա պոտենցիալ ֆունկցիան: ***Թեմա 3***՝ Ծանրության ուժի նորմալ արժեքը, Կլերոյի և Հելմերտի բանաձևերի իմաստը: ***Թեմա 4***՝ Ծանրության ուժի փոփոխությունը ըստ ժամանակի: ***Թեմա 5***՝ Ծանրության ուժի ռեդուկցիաները: ***Թեմա 6***՝ Գրավիտացիոն դաշտի չափված արժեքների մեկնաբանման եղանակները: ***Թեմա 7***՝ Ծանրության ուժի դիտարկման դինամիկ և ստատիկ եղանակի մեթոդիկան: ***Թեմա 8***՝ Գրավիհետախուզության օգնությամբ լուծվող երկրաբանական խնդիրները: ***Թեմա 9***՝ Միջուկային երկրաֆիզիկա առարկայի խնդիրները, տրոհման օրենքը: ***Թեմա 10***՝ Լեռնային ապարների, լիթոսֆերայի և հիդրոսֆերայի ռադիոակտիվությունը: ***Թեմա 11***՝ Միջուկային գեոխրոնոլոգիայի հիմունքները: ***Թեմա 12***՝ Ռադիոակտիվ դաշտը չափող գործիքներ: ***Թեմա 13***՝ Նմուշների ռադիոչափական անոմալիա, նրանց լաբորատոր մշակման եղանակները: ***Թեմա 14***՝ Ռադիոակտիվ հանքավայրերի որոնման և հետախուզման մեթոդիկան ու տեխնիկան, հանույթի ձևերը: ***Թեմա 15***՝ Երկրամագնիսական դաշտ, առաջացման պատճառները, ուսումնասիրման պատմությունը: ***Թեմա 16***՝ Երկրամագնիսական դաշտի էլեմենտները, կառուցվածքը և վարիացիաները: ***Թեմա 17***՝ Լեռնային ապարների մագնիսական հատկությունները: ***Թեմա 18***՝ Մագնիսահետախուզության տեսության հիմունքները, մագնիսական դիպոլի դաշտը, նորմալ և անոմալ մագնիսական դաշտեր: ***Թեմա 19***՝ Մագնիսահետախուզության ուղիղ և հակադարձ

խնդիրների լուծումը: *Թեմա 20*՝ Մագնիսահետախուզական հանույթի դաշտային մեթոդները

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ քննությունները գրավոր են, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց, յուրաքանչյուրը 1 միավոր: Միավորների քայլը 0.5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով:

Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր:

Միավորների քայլը 0,5 է:

0802/B04. Պետրոլոգիա-2 (7 կրեդիտ)

Շաբաթական 5 ժամ (40 դասախոսություն և
40 ժամ լաբորատոր աշխատանք),
4-րդ կիսամյակ, քննություն

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել երկիրը կազմող հրային և մետամորֆային ապարներին, նրանց միներալային և քիմիական կազմին, հրաբխային և ինտրուզիվ ապարների մարմիններին, ապարների ծագումնաբանական խնդիրներին և նրանց հետ կապված հանքավայրերին, հետազոտման մանրադիտակային և անալիտիկ մեթոդներին:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա հրային ապարների՝ հրաբխային և ինտրուզիվ, միներալային և քիմիական կազմը, անվանակարգումը, հրային ապարների տարածման առանձնահատկությունները երկրակեղևի տարբեր երկրատեկտոնական կառույցներում,
2. կհասկանա հրային ապարների ուսումնասիրման մեթոդները բևեռացնող մանրադիտակի միջոցով, տարբեր տիպի մագմատիկ հալոցքների ծագումը երկրակեղևում և մանթիայում և համապատասխան ապարների առաջացումը,
3. կկարողանա տարբերակել հրային և մետամորֆային ապարների հետ կապված օգտակար հանածոների հանքավայրերը:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Բյուրեղաօպտիկայի հիմունքները, միներալների և ապարների հետազոտման մեթոդները բևեռացնող մանրադիտակի տակ: *Թեմա 2*՝ Ապար կազմող գլխավոր միներալները և նրանց տարածվածությունը հրային ապարներում: *Թեմա 3*՝ Ընդհանուր հասկացություններ մագմայի մասին: Մագմատիկ հալոցքների կառուցվածքը, քիմիական կազմը, հատկությունները, դիֆերենցման դրույթը, միներալների բյուրեղացման հաջորդականությունը և տարբեր գործոնների ազդեցությունը բյուրեղացման վրա: *Թեմա 4*՝ Մագմատիկ մարմինների ձևաբանությունը, ներքին կառուցվածքը, էֆուզիվ և ինտրուզիվ մարմինների տե-

ղադրման երկրաբանական պայմանները: *Թեմա 5*՝ Ապարների վերափոխումը մետամորֆիզմի ընթացքում: Մետամորֆիզմը վերահսկող գործոնները: Մետամորֆիզմի ֆացիանների տեսությունը: *Թեմա 6*՝ Մետամորֆիզմի տիպերը՝ թերմալ մետամորֆիզմ, դինամոմետամորֆիզմ և դինամոթերմալ մետամորֆիզմ:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ քննությունները գրավոր են, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց, յուրաքանչյուրը **2** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0803/B02. Երկրաֆիզիկա - 2 (4 կրեդիտ)

Շաբաթական 4 ժամ (32 դասախոսություն և
32 ժամ լաբորատոր աշխատանք),
4-րդ կիսամյակ, քննություն

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել էլեկտրահետախուզական մի քանի կիրառական և արդյունավետ մեթոդներին, նրանց կիրառմամբ գործնական խնդիրների լուծման և ստացված տվյալների մշակման ու մեկնաբանման մոտեցումներին, ծանոթացնել սեյսմահետախուզական սարքավորումներին, կատարել դաշտային նյութերի նախնական մշակում

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա էլեկտրահետախուզական մեթոդների կիրառումը երկրաֆիզիկական ուսումնասիրությունների բնագավառում, սեյսմահետախուզական սարքավորումների աշխատանքի սկզբունքները
2. կհասկանա ուսուցանվող մեթոդների դաշտային տվյալների որակական և քանակական մշակումն ու մեկնաբանումը, նշված բնագավառում համակարգչային տեխնոլոգիայի և ժամանակակից սարքավորումների ներդրումը, սեյսմաժապավենի վրա անջատել ալիքի առաջին մուտքը
3. կկարողանա ուսուցանվող մեթոդներով լուծել երկրաբանական խնդիրներ, նախնական մշակման ենթարկել ստացված տվյալները՝ հոդոգրաֆ կառուցել և հաշվարկների միջոցով սեյսմիկ սահմանի տեղադրման խորությունը որոշել:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Ապարների էլեկտրական հատկությունները: *Թեմա 2*՝ Հաստատուն հոսանքի մեթոդները և նրանց մոդիֆիկացիաները: *Թեմա 3*՝ Դիմադրության մեթոդները և նրանց կիրառումը կառուցվածքային, հանքային, ինժեներական և հիդրոերկրաբանական բնագավառներում: *Թեմա 4*՝ Սեյսմահետախուզական սարքավորման աշխատանքի սկզբունքը: *Թեմա 5*՝ Սեյսմաժապավենի մշակում,

հոդոգրաֆի կառուցում, ***Թեմա 6***՝ Բեկված ալիքի արագության որոշում: ***Թեմա 7*** Սեյսմիկ սահմանի տեղադրման խորությունը որոշում:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ քննությունները գրավոր են, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **1** միավոր: Միավորների քայլը 0.5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0309/B01. Համակարգչից օգտվելու հմտություններ, ծրագրավորում (4 կրեդիտ)

Շաբաթական 4 ժամ (32 ժամ դասախոսություն,
32 ժամ գործնական պարապմունք),
4-րդ կիսամյակ, ստուգարք

Նպատակը

Դասընթացի նպատակն է տալ ուսանողներին համակարգչից օգտվելու հմտություններ և ուսուցանել ծրագրավորման հիմունքները, ծրագրավորման C++ լեզվի հիման վրա:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը՝

1. կունենա համակարգչից օգտվելու հմտություններ,
2. կիմանա տարրական ալգորիթմներ,
3. կկարողանա կիրառել կառուցվածքային մոտեցումը խնդիրներ լուծելիս,
4. կկարողանա կազմել ծրագրեր C++ լեզվով ըստ մշակված ալգորիթմի:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Համակարգչից օգտվելու հմտություններ: ***Թեմա 2***՝ Ալգորիթմ: ***Թեմա 3***՝ Լեզվի այբուբեն, շարահյուսական կանոններ և իմաստաբանական մեկնաբանումը: ***Թեմա 4***՝ Լեզվի լեքսեմներ, տիպ, փոփոխական, արտահայտություն: ***Թեմա 5***՝ Լեզվի օպերատորներ, զանգված:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված **4** ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը **4** միավոր: Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Գրավոր կարճ հարցում: Միավորների քայլը 0,5 է:

2-րդ ստուգում. Ստուգողական աշխատանք: Միավորների քայլը 0,5 է:

3-րդ ստուգում. Գրավոր կարճ հարցում: Միավորների քայլը 0, 5 է:

4-րդ ստուգում. Անհատական առաջադրանք (ռեֆերատ): Միավորների քայլը 0,5 է:

0804/B02. Կառուցվածքային երկրաբանություն
և երկրաբանական քարտեզագրում -2 (5 կրեդիտ)
Շաբաթական 5 ժամ (40 դասախոսություն և
40 ժամ լաբորատոր աշխատանք),
4-րդ կիսամյակ, քննություն

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողների մոտ պատկերացում ձևավորել երկրի ընդերքում երկրաբանական կառուցվածքների ու մարմինների տեղադրման ձևերի և պայմանների մասին: Ունակություններ ձեռք բերել քարտեզների և կտրվածքների վրա դրանց արտացոլման համար:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կկարողանա տարանջատել տարբեր կառուցվածքային տարրերը, վերլուծել երկրաբանական քարտեզներն ու տարածքների զարգացման փուլերը,
2. կկարողանա հետազոտման նյութերի հիման վրա կազմել տարբեր տիպի երկրաբանական քարտեզներ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Շերտերի հորիզոնական տեղադրման ձևերը: Դրանց պատկերումը երկրաբանական քարտեզների վրա, երկրաբանական կտրվածքի կազմման կանոնները: ***Թեմա 2՝*** Միաթեք կառուցվածքներ: Դրանց արտահայտումը երկրաբանական քարտեզների ու կտրվածքների վրա: Միաթեք կառուցվածքների քարտեզագրման մեթոդները: ***Թեմա 3՝*** Նորմալ և շրջված տեղադրում: Մակերեսի վրա շերտի ելքի, լայնության և ձևի կախվածությունը նրա իրական հզորությունից, անկման անկյունից և ռելիեֆի ձևերից: Շերտային եռանկյուններ: ***Թեմա 4՝*** Ծալքավոր կառուցվածք: Ծալքերի բնութագրումը. նրանց տարրերը, մորֆոլոգիական դասակարգումը: Ծալքառաջացման դինամիկ և երկրաբանական պայմանները: ***Թեմա 5՝*** Ճեղքվածքներ և խզվածքային խախտումներ: Նրանց տեղաշարժի բնորոշումն ու ծագումնաբանական դասակարգումը: Նրանց արտահայտումը երկրաբանական քարտեզների վրա: ***Թեմա 6՝*** Հրային ապարների տեղադրման ձևերն ու առանձնահատկությունները: Հրաբխային համակարգերի կառուցվածքային ձևերը, ուսումնասիրման մեթոդները և քարտեզագրման եղանակները: ***Թեմա 7՝*** Ինտրուզիվ ապարների տեղադրման ձևերը: Ինտրուզիվ մարմինների ձևերը և առաջացման պայմանները, կոնտակտների ձևերը: Քարտեզագրման եղանակները: ***Թեմա 8՝*** Մետամորֆային ապարներ, նրանց տեղադրման ձևերը, տեքստուրային առանձնահատկությունները: Մետամորֆային համակարգերի շերտագրական ստորաբաժանումը, ծալքավորության բնութագրումը և քարտեզագրումը:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ քննությունները գրավոր են, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **8** հարց, յուրաքանչյուրը **0,5** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0805/B02. Երկրաէկոլոգիա - (2 կրեդիտ)

Շաբաթական 2ժամ (32 ժամ դասախոսություն)

4-րդ կիսամյակ, ստուգարք

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ապագա երկրաբան մասնագետներին ծանոթացնել բնական ռեսուրսների արդյունավետ օգտագործման, նպատակասլաց կառավարման և շրջակա միջավայրերի պահպանության ռազմավարության ու միջազգային համագործակցության հիմնախնդիրներին, որոնք անհրաժեշտ են լինելու նրանց հետագա աշխատանքային գործունեության ընթացքում:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա էկոլոգիական երկրաբանության հիմնախնդիրները,
2. կհասկանա մարդ-տնտեսություն-բիոտ-միջավայր համակարգի կարևորությունը՝ բնական և հասարակական գիտությունների միատեղման տրամաբանությունը,
3. կկարողանա կատարել բնական ռեսուրսների ձևավորման, գնահատման, խնայողաբար և համալիր օգտագործման, բնության վրա մարդածին տնտեսական ներգործության վերլուծություն:

Բովանդակությունը.

Թեմա1 ՝ <<Երկրաէկոլոգիա>> առարկայի ժամանակակից հիմնախնդիրները, ուսումնասիրության մեթոդները, գիտական հասկացությունները: ***Թեմա 2՝*** Հավերժ փոփոխվող երկրիր մոլորակը երկարակյաց արեգակնային համակարգում, երկրի ծագումը: Երկրակեղև, քարոլորտ: Երկրագնդի համակենտրոն ոլորտային կառուցվածքը, երկրաքիմիական կազմը, բնական ռեսուրսների ձևավորումը: Վ.Վերնադսկու ուսմունքը կենսոլորտի-մարդոլորտի մասին:***Թեմա 3՝*** Բնական ռեսուրսներ և բնական պայմաններ: Բնական ռեսուրսների դասակարգումը: Բնական ռեսուրսների կադաստրներ: ***Թեմա 4՝*** Երկրագնդի բնական ռեսուրսների (մթնոլորտ, ջրային, հողային, բուսական, կենդանական, կենսաբազմազանության և այլն) օգտագործման պահպանման ու վերականգնման առանձնահատկությունները:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված **4** ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը **4** միավոր: Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Գրավոր կարճ հարցում: Միավորների քայլը 0,5 է:

2-րդ ստուգում. Ստուգողական աշխատանք: Միավորների քայլը 0,5 է:

3-րդ ստուգում. Գրավոր կարճ հարցում: Միավորների քայլը 0,5 է:

4-րդ ստուգում. Անհատական առաջադրանք (ռեֆերատ): Միավորների քայլը 0,5 է:

0801/B03. Գեոմորֆոլոգիա և հորիզոնական նստվածքների երկրաբանություն (3 կրեդիտ)

Շաբաթական 3 ժամ (32 ժամ դասախոսություն և
16 ժամ լաբորատոր աշխատանք)
4-րդ կիսամյակ, ստուգարք

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է կարողանալ կարդալ ռելիեֆը, դրա միջոցով պարզաբանել որոշակի տարածքի երկրաբանական կառուցվածքը և որոշակի խնդիրներ լուծել նստվածքային ծագման և ցրոնային օգտակար հանածոների կուտակումների հետ կապված որոշակի խնդիրներ:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա երկրի մակերևույթի ռելիեֆի յուրահատուկ ձևերի միջոցով հայտնաբերել նստվածքային և ցրոնային ծագման օգտակար հանածոների կուտակումները,
2. կհասկանա երկրի մակերեսի ձևերի համեմատական համադրությամբ անկայուն տեղամասերի (սողանքներ և փլվածքներ) առանձնահատկությունների պարզաբանումը խոշոր կառուցապատումների իրականացման համար՝ ճանապարհներ, թունելներ, ջրամբարներ, արդյունաբերական-քաղաքացիական օբյեկտներ և այլն,
3. կկարողանա բացահայտել տեղանքի նեոտեկտոնական զարգացման պատմությունը՝ երկրի մակերևույթի ձևերի անալիզի շնորհիվ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Ծանոթություն “Գեոմորֆոլոգիա” առարկայի և դրա հիմնական խնդիրների հետ: **Թեմա 2՝** Երկրի մակերևույթի ռելիեֆի հիմնական ձևերի բովանդակությունը: **Թեմա 3՝** Ռելիեֆի ձևերի ուսումնասիրության պրակտիկ նշանակությունը զանազան ժողտնտեսական խնդիրների իրագործման գործում:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված **4** ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը **4** միավոր: Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Գրավոր կարճ հարցում: Միավորի քայլը 0.5 է:
2-րդ ստուգում. Ստուգողական աշխատանք: Միավորի քայլը 0.5 է:
3-րդ ստուգում. Կարճ գրավոր աշխատանք: Միավորի քայլը 0.5 է:
4-րդ ստուգում. Անհատական առաջադրանք (ռեֆերատ): Միավորների քայլը 0.5 է:

0803/B04. Երկրի ֆիզիկայի և սեյսմալոգիայի հիմունքներ – 1 (3 կրեդիտ)

Շաբաթական 3 ժամ (32 ժամ դասախոսություն և
16 ժամ լաբորատոր աշխատանք)
4-րդ կիսամյակ, քննություն

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել բնական աղետներից առավել վտանգավոր՝ երկրաշարժերի բնութագրիչ պարամետրերին, երկրա-

շարժների բնական և տեխնածին հետևանքներին, ստացված սեյսմալոգիական տվյալների մշակման և մեկնաբանման մոտեցումներին:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա երկրաշարժագիտության հիմնախնդիրները, երկրաշարժագիտության կիրառման ոլորտները,
2. կհասկանա տվյալների մշակման և մեկնաբանման ժամանակակից մոտեցումները,
3. կկարողանա օգտվել նշված բնագավառում համակարգչային տեխնոլոգիաներից և ժամանակակից սարքավորումներից:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Երկրաշարժագիտության հիմնական հասկացությունները, կիրառվող մեթոդների դասակարգումը և առարկայի զարգացման պատմությունը: ***Թեմա 2***՝ Երկրաշարժերի առաջացման հիմնական պատճառները, օջախի տեսական մոդելները: ***Թեմա 3***՝ Երկրաշարժերի տիպերը, ուժեղ երկրաշարժների բնական և տեխնածին հետևանքները: ***Թեմա 4***՝ Պատմական երկրաշարժերի ուսումնասիրման մեթոդոլոգիան: ***Թեմա 5***՝ Երկրաշարժերը գրանցող սարքերի տեսակները և ստացված արդյունքների վերլուծությունը, ինժեներային սեյսմալոգիայի հիմնախնդիրները: ***Թեմա 6***՝ ՀՀ տարածքի ուժեղագույն երկրաշարժները:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ քննությունները գրավոր են, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **1** միավոր: Միավորների քայլը 0.5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0803/B04. Երկրի ֆիզիկայի և սեյսմալոգիայի հիմունքներ – 2 (4 կրեդիտ)

Շաբաթական 3 ժամ (32ժամ դասախոսություն և

16ժամ լաբորատոր աշխատանք)

5-րդ կիսամյակ, ստուգարք

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել երկրի ֆիզիկական դաշտերին, լուսաբանել երկրագնդի ուսումնասիրման սեյսմիկ, ինչպես նաև այլ մեթոդների սկբունքները, տալ պատկերացումներ ինչպես դասական, այնպես էլ շատ նոր բացահայտումների վերաբերյալ:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա Երկրի ֆիզիկական դաշտերի մասին, Երկրի հասակի մասին,
2. կհասկանա Երկրագնդի կտրվածքը,
3. կկարողանա համեմատել Երկրի և Լուսնի կտրվածքները:

Բովանդակություն.

Թեմա 1՝ Երկրագնդի զարգացման էտապները; ընդհանուր ծանոթություն Երկրի կտրվածքի հետ՝ ըստ սեյսմոլոգիական տվյալների: ***Թեմա 2***՝ Երկրի սեյսմիկություն, երկրաշարժեր: ***Թեմա 3***՝ Երկրի հասակի և ջերմաստիճանի որոշման եղանակներ: ***Թեմա 4***՝ Երկրի մագմատիկ գործունեություն. Էլեկտրահաղորդականությունը Երկրի ներսում: ***Թեմա 5***՝ Երկրի ձևը. Գրավիտացիոն դաշտ: ***Թեմա 6***՝ Տիեզերք, մոլորակներ, Լուսնի կառուցվածք

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված **4** ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը **4** միավոր: Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Գրավոր կարճ հարցում: Միավորների քայլը 0,5 է:

2-րդ ստուգում. Ստուգողական աշխատանք: Միավորների քայլը 0,5 է:

3-րդ ստուգում. Գրավոր կարճ հարցում: Միավորների քայլը 0,5 է:

4-րդ ստուգում. Անհատական առաջադրանք (ռեֆերատ): Միավորների քայլը 0,5 է:

0801/B04. Լիթոլոգիա (4 կրեդիտ)

Շաբաթական 3 ժամ (32 ժամ դասախոսություն և
16 ժամ լաբորատոր աշխատանք),
5-րդ կիսամյակ, քննություն

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողների մոտ ձևավորել նստվածքային ապարների մասին ամբողջական գիտելիքներ, ապարներում պարունակվող կոմպոնենտների որակական գնահատում, գենետիկական տիպերի, ֆացիաների և ֆորմացիաների, նստվածքային ապարների էվոլյուցիայի ընդհանուր լիթոգենեզ հասկացությունների կիրառում:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա արդի քարաբանության տեսական խնդրացանկը,
2. կհասկանա քարաբանական վերլուծական մեթոդների առանձնահատկությունը,
3. կկարողանա կատարել քարաբանական աշխատանքների մասնագիտական վերլուծություններ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Քարաբանությունը որպես գիտություն, ուսումնասիրության առարկան և խնդիրները, լաբորատոր և դաշտային մեթոդների հիմնական մոտեցումները, տեսական և կիրառական նշանակությունը: ***Թեմա 2***՝ Նստվածքային ապարների որոշումներ, կազմը և ծագումը, քիմիական և հանքաբանական կազմը: Նստվածքակուտակման զոնա, սեդիմենտոգենեզ, լիթոգենեզի տիպերը, նստվածքակուտակման զոնայի սահմանները: Շերտոլորտը, նրա սահմանները և հիմնական պրոցեսները: ***Թեմա 3***՝ Լիթոգենեզի ստադիաները, քայքայում, տեղափոխում և կուտակում: Ֆիզիկական, քիմիական, կենսաբանական և մեխանիկական հողմնահարում, նրանց ածանցյալները և գիտական նշանակությունը:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիք քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիք քննությունները գրավոր են, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքնաչյուրը **1** միավոր: Միավորի քայլը 0.5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով:

Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորի քայլը 0.5 է:

0802/B05. Օգտակար հանածոների հանքվայրերի երկրաբանություն (5 կրեդիտ)

Շաբաթական 4 ժամ (32 ժամ դասախոսություն և 32 ժամ լաբորատոր աշխատանք)

5-րդ կիսամյակ, քննություն

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել երկրի կեղևում արժեքավոր բաղադրիչներ պարունակող միներալային նյութի կուտակումների առաջացման երկրաբանական և ֆիզիկո-քիմիակլան պայմաններին և տարածման օրինաչափություններին: Մետաղական, ոչ մետաղական և այրվող օգտակար հանածոների հանքավայրերի տեսակներին, հանքային ֆորմացիաների, ծագումնաբանական տիպերի, հանքային մարմինների ձևաբանության, հանքաքարերի կառուցվածքա – կազմվածքային առանձնահատկություններին:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա օգտակար հանածոների և հանքավայրերի տիպերը և տեսակները,
2. կհասկանա օգտակար հանածոների և հանքավայրերիտարածական տեղայնացման առանձնահատկությունները
3. կկարողանա վերլուծել օգտակար հանածոների հանքավայրերի տիպերը, տեսակները, նրանց առաջացման պայմանները և կիրառման ոլորտները.

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Առարկայի հիմնական խնդիրներն ու զարգացման պատմությունը: ***Թեմա 2***՝ Օգտակար հանածոների հանքային մարմինների ձևաբանությունը, հանքանյութերի կառուցվածքա-կազմվածքային առանձնահտկությունները: ***Թեմա 3***՝ Հանքառաջացման պրոցեսներ: ***Թեմա 4***՝ Մետաղային օգտակար հանածոների հանքավայրեր: ***Թեմա 5***՝ Ոչ մետաղային օգտակար հանածոներ: ***Թեմա 6***՝ Այրվող օգտակար հանածոներ (ածուխ, տորֆ և այլն):

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ քննությունները գրավոր են, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0801/B05. Ընդհանուր ջրաերկրաբանություն (5 կրեդիտ)

Շաբաթական 5 ժամ (32ժամ դասախոսություն և
48 ժամ լաբորատոր աշխատանք),
5-րդ կիսամյակ, քննություն

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողների մոտ ձևավորել ջրաերկրաբանության վերբերյալ հաստատուն տեսական պատկերացումներ, ստորերկրյա ջրերի ուսումնասիրման տեսական իմացաբանություն, ջրաերկրաբանության գլխավոր հիմնախնդիրների ուսումնասիրման հիմնական գաղափարների պատմության իմացություն՝ որոշելու ջրաերկրաբանական գլխավոր հիմնախնդիրների գիտական և գործնական հերթական և հեռանկարային ուղղությունները և նրանց ծառայեցումը ժողովրդական տնտեսության զարգացմանը:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի ավարտին ուսանողը՝

1. կիմանա երկրաբանական օբյեկտների ջրաերկրաբանական առանձնացումները և հիմնավորումները,
2. կհասկանա ջրաերկրաբանական խնդիրների էությունը,
3. կկարողանա իրականացնել ինքնուրույն և նպատակասլաց դիտարկումներ,
4. կկարողանա որոշել ապարների ջրաֆիզիկական հատկությունները լաբորատոր պայմաններում:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Ջրաերկրաբանությունը որպես գիտություն, նրա տեղը երկրաբանական և այլ բնական գիտությունների շարքում, ուսումնասիրման օբյեկտը: ***Թեմա 2՝*** Ջուրը բնության մեջ, նրա քանակական բաշխումը երկրի տարբեր պատյաններում և նրանց փոխադարձ կապը: ***Թեմա 3՝*** Լեռնային ապարների ֆիզիկական և ջրային հատկությունները, երկրակեղևում ջրի գոյության թերմոդինամիկական պայմանները: ***Թեմա 4՝*** Ապարներում տարածված ջրի տեսակները: Ստորերկրյա ջրերի ծագման տեսությունները: ***Թեմա 5՝*** Ստորերկրյա ջրերի դասակարգումն ըստ տեղադրման պայմանների: ***Թեմա 6՝*** Ճեղքային և կարստային ջրեր: ***Թեմա 7՝*** Մակերևույթային և ստորերկրյա ջրերի հիմնական բնութագրիչների հաշվարկը: ***Թեմա 8՝*** Ջրաերկրաբանական կտրվածքների, հիդրոիզոգծերի և պիեզոիզոգծերի քարտեզների կազմում և վերլուծում:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիք քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիք քննությունները գրավոր են, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքնաչյուրը **1** միավոր: Միավորի քայլը 0.5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորի քայլը 0.5 է:

0802/B03. Երկրաքիմիա (5 կրեդիտ)

Շաբաթական 4 ժամ (32 ժամ դասախոսություն և
32 ժամ լաբորատոր աշխատանք)
6-րդ կիսամյակ, քննություն

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել քիմիական տարրերի բաշխման օրինաչափություններին և օգտակար հանածոների որոնման եղանակներին:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա քիմիական տարրերի բաշխման օրինաչափությունները,
2. կհասկանա քիմիական տարրերի բաղադրիչները,
3. կկարողանա պատկերացում կազմել գլխավոր և երկրոդական, հազվագյուտ և ցրված քիմիական տարրերի բաղադրիչների մասին:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Երկրաքիմիա գիտությունը որպես երկրի և մոլորակների քիմիական տարրերի պատմություն: **Թեմա 2՝** Երկրի էներգետիկ ռեսուրսները: **Թեմա 3՝** Քիմիական տարրերի տարածվածությունը տիեզերքում և նրա ծագումը: ***Թեմա 4՝*** Օգտակար հանածոների որոնման ե/ք եղանակները:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ քննությունները գրավոր են, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց, յուրաքանչյուրը **2** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0804/B03. Օգտակար հանածոների հանքավայրերի որոնում և հետախուզում (7 կրեդիտ)

Շաբաթական 7 ժամ (48 ժամ դասախոսություն և
64 ժամ լաբորատոր աշխատանք)
6–րդ կիսամյակ, քննություն

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել օգտակար հանածոների հանքավայրերի որոնման և հետախուզման պրոցեսի հետ, որն իր մեջ ներառում է երկրակեղևում հանքավայրերի տեղաբաշխման կանխատեսումը,

հանքային կուտակումների հայտնաբերումը և նրանց արդյունաբերական նշանակության բացահայտումը:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կհասկանա հանքավայրերի որոնման և հետախուզման պրոցեսի էությունը,
2. կտիրապետի հանքավայրերի որոնման և հետախուզման մեթոդներին,
3. կկարողանա գնահատել հանքավայրերի որոնման և հետախուզման աշխատանքների արդյունքները:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Որոնման և հետախուզման աշխատանքների փուլերը: ***Թեմա 2***՝ Օհհ որոնողական նախադրյալներն ու հատկանիշները: ***Թեմա 3***՝ Որոնման մեթոդները. երկրաբանական հանույթի, միներալաբանական, երկրաքիմիական և երկրաֆիզիկական: ***Թեմա 4***՝ Օհհ հետախուզման խնդիրները և մեթոդները: ***Թեմա 5***՝ Հետախուզական համակարգեր, հետախուզական ցանցեր: ***Թեմա 6***՝ Օգտակար հանածոների նմուշարկման տեսակները և նմուշների վերցման եղանակները: ***Թեմա 7***՝ Օհհ պաշարները և կանխատեսումնային ռեսուրսները, նրանց կարգերը: ***Թեմա 8***՝ Պաշարների հաշվարկման եղանակները: ***Թեմա 9***՝ Օհհ երկրաբանտնտեսագիտական գնահատման սկզբունքները

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ քննությունները գրավոր են, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **8** հարց, յուրաքանչյուրը **0,5** միավոր: Միավորների քայլը 0,25 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0801/B06. Ընդհանուր ինժեներային երկրաբանություն (7 կրեդիտ)

Շաբաթական 7ժամ (48 ժամ դասախոսություն և

64 ժամ լաբորատոր աշխատանք)

6-րդ կիսամյակ, քննություն

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել երկրաբանական միջավայրի և ճարտարագիտական կառույցների փոխազդեցության խնդիրներին, ճարտարագիտա-երկրաբանական պրոցեսների կանխորոշմանը և հաշվարկմանը, լեռնային ապարների երկրատեխնիկական հատկությունների փոփոխության օրինաչափություններին, կապված ապարների առաջացման պայմանների և հետգենետիկ պրոցեսների հետ:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի ավարտին ուսանողը՝

1. կիմանա գրունտների տեսական հիմունքները և կծանոթանա ճարտարագիտական երկրադինամիկային,
2. կհասկանա ռեգիոնալ ճարտարագիտական երկրաբանության ընդհանուր օրենքները, որոնք հիմնված են քանակական և որակական ընդհանրացումների վրա,
3. կկարողանա կատարել ճարտարագիտա-երկրաբանական հետազոտություններ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Ճարտարագիտական երկրաբանությունը որպես երկրաբանական գիտությունների գիտական ուղղություն: **Թեմա 2՝** Գրունտների կազմը և կառուցվածքը, ջրաֆիզիկական և մեխանիկական հատկությունները: **Թեմա 3՝** Երկրաբանական պրոցեսներ, երևույթներ, նրանց ճարտարագիտաերկրաբանական դասակարգումը: **Թեմա 4՝** Հողմահարման պրոցեսների և կեղևի ճարտարագիտաերկրաբանական գնահատումը: **Թեմա 5՝** Գերնստման երևույթները: **Թեմա 6՝** Սելավային երևույթներ: **Թեմա 7՝** Սուֆոզիոն երևույթներ: **Թեմա 8՝** Սողանքային երևույթներ: **Թեմա 9՝** Կարստային երևույթներ: **Թեմա 10՝** Սեյսմիկ միկրոշրջանացում: **Թեմա 11՝** Ռեգիոնալ ճարտարագիտական երկրաբանության հիմնական դրույթները:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիք քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիք քննությունները գրավոր են, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքնաչյուրը **1** միավոր: Միավորի քայլը 0.5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորի քայլը 0.5 է:

0805/B03. Ալպ-Հիմալայան գոտու երկրաբանություն (7 կրեդիտ)

Շաբաթական 5 ժամ (64 ժամ դասախոսություն և
16 ժամ գործնական աշխատանք),
7-րդ կիսամյակ, քննություն

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել Ալպ-Հիմալայան ծալքավոր գոտու երկրակեղևի ձևավորման տեկտոնական հիմնական էտապներին ու փուլերին և դրանց հետ կապված տարաբնույթ լեռնային ապարների տարածվածությանն ու կազմին, ինչպես նաև հանքայնացումներին:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա ինքնուրույն աշխատել երկրաբանական քարտեզի վրա,
2. կհասկանա տվյալ տարածքի երկրաբանական և տեկտոնական կառուցվածքը,

3. կկարողանա ինքնուրույն կազմել երկրաբանական կտրվածքներ՝ օգտագործելով հորատման և երկրաֆիզիկական տվյալները:

Բովանդակությունը.

***Թեմա 1*՝** Տարածքի երկրակեղևի հիմնական կառույցները: ***Թեմա 2*՝** Սալերի տեկտոնիկան: ***Թեմա 3*՝** Ալպ-Հիմալայան ծալքավոր գոտու երկրատեկտոնական շրջանացումը:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ քննությունները գրավոր են, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4**հարց, յուրաքանչյուրը **1** միավոր: Միավորների քայլը 0,25 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0805/B04. Երկրատեկտոնիկա (7 կրեդիտ)

Շաբաթական 5 ժամ (64 ժամ դասախոսություն և
16 ժամ գործնական աշխատանք),
7-րդ կիսամյակ, քննություն

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է տեսական մասում ուսանողներին ծանոթացնել երկրագնդի և հատկապես երկրակեղևի կառուցվածքին, նյութական կազմին, ֆիզիկական դաշտերի և օգտակար հանածոների տեղաբաշխման օրինաչափություններին, այսինքն՝ այն առանձնահատկություններին, որոնք հանդիսանում են երկրակեղևի շարժումների ու դեֆորմացիաների արդյունքը:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա երկրատեկտոնիկայի մեթոդները և զարգացման հիմնական էտապները,
2. կհասկանա երկրաբանական քարտեզից և այլ միջոցներից հավաքագրել տեկտոնական ինֆորմացիա,
3. կկարողանա զանազանել երկրակեղևի հիմնական կառուցվածքային տարրերը և կատարել երկրատեկտոնական շրջանացում:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1*՝** Երկրակեղևի հիմնական կառույցները:Թեմա 2*՝** Տեկտոնական շարժումներ: ***Թեմա 3*՝** Տեկտոնոլորտի կառուցվածքը և էնդոգեն ռեժիմների բնութագիրը: ***Թեմա 4*՝** Քարոլորտային սալերի տեկտոնիկա:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ քննությունները գրավոր են, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **1** միավոր: Միավորների քայլը 0,25 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0804/B04. Հանքային հումքի տնտեսագիտություն (8 կրեդիտ)

Շաբաթական 6 ժամ (80 ժամ դասախոսություն և
16 ժամ լաբորատոր աշխատանք)
7–րդ կիսամյակ, ստուգարք

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողի մոտ ձևավորել համաշխարհային տնտեսության մեջ հանքային հումքի դերի, նշանակության մասին պատկերացումները, ուսումնասիրել հանքահումքային հենքի ընդլայնման հնարավորությունները և համաշխարհային շուկայում գործող մեխանիզմները:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա համաշխարհային տնտեսության մեջ հանքային հումքի դերը, հենքի զարգացման ուղիները և ժամանակակից իրավիճակը
2. կհասկանա հանքավայրերի արդյունաբերական տիպերի առանձնացման և գնահատման սկզբունքները,
3. կկարողանա գնահատել հանքավայրի արդյունաբերական արժեքը:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Օգտակար հանածոների դասակարգումն ըստ տնտեսության մեջ նրանց օգտագործման ոլորտների: ***Թեմա 2***՝ Հանքային հումքի հիմնական տեսակների համաշխարհային բաշխվածությունը: ***Թեմա 3***՝ Հանքային հումքի աղբյուրները և նրանց ռեսուրսները: ***Թեմա 4***՝ Հանքահումքային բնագավառի տնտեսագիտության առանձնահատկությունները: ***Թեմա 5***՝ Հանքային հումքի շուկաները և այնտեղ գործող մեխանիզմները: ***Թեմա 6***՝ Հանքային հումքի կարևորագույն տեսակների տնտեսագիտությունը: ***Թեմա 7***՝ ՀՀ հանքային հումքի ընդհանուր բնութագիրը և զարգացման ուղիները:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները

Նախատեսված **4** ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը **4** միավոր: Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Գրավոր կարճ հարցում: Միավորների քայլը 0,5 է:

2-րդ ստուգում. Ստուգողական աշխատանք: Միավորների քայլը 0,5 է:

3-րդ ստուգում. Գրավոր կարճ հարցում: Միավորների քայլը 0,5 է:

4-րդ ստուգում.Անհատական առաջադրանք (ռեֆերատ): Միավորների քայլը 0,5 է:

0802/B07. Հայաստանի օգտակար հանածոներ (4 կրեդիտ)

Շաբաթական 7 ժամ (40 ժամ դասախոսություն և
16 ժամ լաբորատոր աշխատանք)
8-րդ կիսամյակ, ստուգարք

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել Հայաստանի մետաղական ոչ մետաղական և այրվող օգտակար հանածոների հանքավայրերին, մետաղածին գոտիների երկրաբանակառուցվածքային առանձնահատկություններին, նրանց զարգացման պատմությանը և հանքագոյացմանը:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա Հայաստանի տարածքի ստրուկտուր-ֆորմացիոն միավորների ստորաբաժանումը և նրանց հանքագոյացման առանձնահատկությունները, հանքայնացումների դասակարգումը, ստորաբաժանումը մետաղային, ոչ մետաղային և կառուստոբիոլիտային խմբերի,
2. կհասկանա Հայաստանի տարածքի բնորոշ հանքային ֆորմացիաները, հանքավայրերի հանքային մարմինների և հանքաքարերի կառուցվածքա-կազմվածքային առանձնահատկությունները, միներալային ու քիմիական կազմը,
3. կկարողանա վերլուծել Հայաստանի տարածքի օգտակար հանածոների տեղայնացման բնույթը և գնահատել նրանց հեռանկարները:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Հայաստանի տարածքի ստրուկտուր–ֆորմացիոն միավորների ստորաբաժանումը և նրանց միներալոգիական բնույթը: ***Թեմա 2***՝ Հանքայնացման դասակարգումը, ստորաբաժանումը մետաղային, ոչ մետաղային և կառուստոբիոլիտային խմբերի: ***Թեմա 3***՝ Սև, գունավոր, ազնիվ մետաղների, հազվագյուտ, ցրված և ռադիոակտիվ տարրերի բնորոշ հանքավայրերի երկրաբանական -հանքաբանական առանձնահատկությունները: ***Թեմա 4***՝ Ոչ մետաղային օգտակար հանածոների հանքավայրերի դասակարգումը (տեղնիկական հումք, քիմիական հումք, շինանյութեր): ***Թեմա 5***՝ Այրվող օգտակար հանածոներ (ածուխ, տորֆ և այլն):

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված **4** ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը **4** միավոր: Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Գրավոր կարճ հարցում: Միավորների քայլը 0,5 է:

2-րդ ստուգում. Ստուգողական աշխատանք: Միավորների քայլը 0,5 է:

3-րդ ստուգում. Գրավոր կարճ հարցում: Միավորների քայլը 0,5 է:

4-րդ ստուգում. Անհատական առաջադրանք (ռեֆերատ): Միավորների քայլը 0,5 է:

0805/B05. Հայաստանի երկրաբանություն և ֆիզիկական աշխարհագրություն (5 կրեդիտ)

Շաբաթական 7 ժամ (40 ժամ դասախոսություն և 16 ժամ գործնական աշխատանք), 8-րդ կիսամյակ, քննություն

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել ՀՀ և մերձակա տարածքների երկրաբանական կառուցվածքի հիմնական առանձնահատկություններին, զանազան օգտակար հանածոների հանքավայրերի հայտնաբերմանն ու ուսումնասիրությանը, դրանց հնարավոր կիրառելիության հարցերի քննարկմանը ժողտնտեսության այս կամ այն բնագավառներում:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա, որ որոշակի օգտակար հանածոներ էականորեն կապված են երկրաբանական կտրվածքի այս կամ այն մասերի, այս կամ այն հասակի մագմատիկ ներդրումների, դրանց այս կամ այն տեղամասերի հետ,
2. կկարողանա կազմել տարբեր կարևոր տարածքների սեյսմիկ շրջանացման, սողանքների ու բնական այլ դինամիկ աղետների քարտեզներ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Ընդհանուր ծանոթություն Հայաստանի Հանրապետության տարածքի երկրաբանական կառուցվածքի մասին եղած տեսակետներին, դրանց դինամիկ զարգացման մեթոդներին: ***Թեմա 2՝*** Հայաստանի տարածքի երկրաբանական կառուցվածքի մանրամասնությունների ամբողջական քննությունը և դրանց հնարավոր դերը այս կամ այն պրակտիկ հարցերի լուծման գործում: ***Թեմա 3՝*** Երկրաբանական կառուցվածքի իմացության կոնկրետ ծառայեցումը կարևորագույն երկրաբանատեկտոնական վտանգներին դիմակայելու և դրանց կանխատեսման գործում:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

5. Հատուկ մասնագիտական դասընթացներ

5.1. «Ֆիզիկական աշխարհագրություն» մասնագիտացում

0901/B35. ՀՀ ջրային ռեսուրսների օգտագործման և պահպանման հիմնախնդիրներ (4 կրեդիտ)

Շաբաթական 4 ժամ (40 ժամ դասախոսություն
և 24 ժամ գործնական պարապմունք),
6-րդ կիսամյակ, ստուգարք

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ծանոթացնել հանրապետության տարածքի ջրային ռեսուրսների ձևավորման առանձնահատկություններին, վերլուծել ջրային ռեսուրսների օգտագործման և պահպանման ժամանակակից հիմնահարցերը:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա ավազանային կառավարման առանձին տարածքների և հանրապետության ջրի ազգային, ռազմավարական և օգտագործելի պաշարների և ջրային հաշվեկշռի մասին,
2. կհասկանա ջրային ռեսուրսների տարածաժամանակային անհավասարաչափ բաշխման հիմնական պատճառները,
3. կկարողանա կազմել ջրային ռեսուրսների տարածական բաշխման քարտեզներ, առանձին տարածքների ջրային հաշվեկշիռներ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ ՀՀ ջրային ռեսուրսները և նրա տարածական բաշխման առանձնահատկությունները: ***Թեմա 2՝*** Գետերի սնման աղբյուրները և հոսքի ռեժիմի առանձնահատկությունները Կուրի և Արաքսի ավազանների տարածքում: ***Թեմա 3՝*** Սևանա լճի ջրաբանական և էկոլոգիական հիմնախնդիրները, լուծման ճանապարհները: ***Թեմա 4՝*** Ստորերկրյա ջրերի տարածական բաշխման առանձնահատկությունները, հիմնախնդիրները: ***Թեմա 5՝*** Ջրային ռեսուրսների ռացիոնալ օգտագործման հիմնախնդիրները: ***Թեմա 6՝*** Սահմանային և անդրսահմանային գետերի ջրային ռեսուրսների համատեղ օգտագործման հիմնախնդիրները: ***Թեմա 7՝*** Ջրային ռեսուրսների էկոլոգիական հիմնախնդիրները, լուծման ուղիները:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված **4** ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը **4** միավոր: Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Գրավոր կարճ հարցում: Միավորների քայլը 0,5 է:

2-րդ ստուգում. Ստուգողական աշխատանք: Միավորների քայլը 0,5 է:

3-րդ ստուգում. Թեստ: Միավորների քայլը 0,5 է:

4-րդ ստուգում. Անհատական առաջադրանք (ռեֆերատ): Միավորների քայլը 0,5 է:

0901/B36. ֆիզիկական աշխարհագրության շրջանացման հիմունքներ և ՀՀ լանդշաֆտները (6 կրեդիտ)

Շաբաթական 6 ժամ (40 ժամ դասախոսություն
և 32 ժամ գործնական պարապմունք),
6-րդ կիսամյակ, քննություն

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին հաղորդել անհրաժեշտ գիտելիքներ ֆիզիկական աշխարհագրության շրջանացման հիմունքներին, շրջանացման տիպերին՝ ըստ ֆիզիկաաշխարհագրական տարբեր բնագավառների:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա ֆիզիկաաշխարհագրական շրջանացման և տաքսոնոմիական առանձնացման սկզբունքների մասին,
2. կհասկանա շրջանացման անհարժեշտության և գիտատեսական և կիրառական նշանակությունը:

3. կկարողանա ստացած գիտելիքները կիրառել բազմաթիվ նախագծային, շինարարական, բնապահպանական աշխատանքներում:

Բովանդակությունը.

***Թեմա 1*՝** Ներածություն: ***Թեմա 2*՝** Ֆիզիկաաշխարհագրական շրջանացման սկզբունքները, տաքսոնոմիական միավորների առանձնացումը: ***Թեմա 3*՝** Մասնավոր Ֆիզիկաաշխարհագրական շրջանացումներ (գեոմորֆոլոգիական, ջրաբանական, կլիմայական, հողային, բուսական, բնապահպանական և այլն): ***Թեմա 4*՝** Ընդհանուր (համալիրային) ֆիզիկաաշխարհագրական շրջանացումներ: ***Թեմա 5*՝** ՀՀ լանդշաֆտները: ***Թեմա 6*՝** ֆիզիկաաշխարհագրական շրջանացման գիտապրակտիկ նշանակությունը:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ քննությունները գրավոր են, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **1** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0901/B37. Լեռնային երկրների կիրառական աշխարհագրություն և ՀՀ բնական և պատմամշակութային հուշարձաններ (8 կրեդիտ)

Շաբաթական 12 ժամ (60 ժամ դասախոսություն
և 36 ժամ գործնական պարապմունք),
8-րդ կիսամյակ, ստուգարք

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողների մոտ ձևավորել մարդու տնտեսական գործունեության վրա ազդող բնական պայմանների համակարգային մոտեցում՝ բացահայտելու տնտեսական օբյեկտների և ռելիեֆի միջև գոյություն ունեցող փոխհարաբերությունը: Ծանոթանալ ՀՀ բնական և պատմաճարտարապետական հուշարձաններին, նրանց տիպերին և առանձնահատկություններին:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը

1. կիմանա մարդու գործունեության վրա բնական պայմանների ազդեցության ձևերը, կկարողանա որոշել դրանց նպաստավորության աստիճանը, ինչպես նաև բնական և պատմամշակութային հուշարձանների առանձնահատկությունները,
2. կհասկանա ուսումնասիրման ընթացքում համակարգային մոտեցման կարևորությունը,
3. կկարողանա կյանքի կոչել գոյություն ունեցող տեսական դրույթները տնտեսության տարբեր բնագավառներում:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Ուսումնասիրման օբյեկտը, մեթոդները և ուղղությունները: ***Թեմա 2՝*** Լեռնային տարածաշրջանների առանձնահատկությունները: ***Թեմա 3՝*** Ռելիեֆի գնահատումը քաղաքաշինական նպատակներով: ***Թեմա 4՝*** Ռելիեֆի գնահատումը ճանապարհաշինարարության մեջ: ***Թեմա 5՝*** Ռելիեֆի գնահատումը հիդրոտեխնիկական կառույցների համար: ***Թեմա 6՝*** Բնական հուշարձանների տիպերը և դասակարգումը: ***Թեմա 7՝*** ՀՀ կարևորագույն զբոսաշրջության երթուղիները:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված **4** ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը **4** միավոր: Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Գրավոր կարճ հարցում: Միավորների քայլը 0,5 է:

2-րդ ստուգում. Ստուգողական աշխատանք: Միավորների քայլը 0,5 է:

3-րդ ստուգում. Թեստ: Միավորների քայլը 0,5 է:

4-րդ ստուգում. Անհատական առաջադրանք (ռեֆերատ): Միավորների քայլը 0,5 է:

5.2. «Հասարակական աշխարհագրություն» մասնագիտացում

0902/B48. Սոցիալ-տնտեսական քարտեզագրություն (4 կրեդիտ)

Շաբաթական 4 ժամ (40 ժամ դասախոսություն և
24 ժամ գործնական պարապմունք),
6-րդ կիսամյակ, ստուգարք

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է քարտեզագրական բլոկի նախորդ ուսումնական դասընթացներից ստացած նախնական գիտելիքների հիման վրա ուսանողները պետք է ձեռք բերեն սոցիալ-տնտեսական քարտեզներ կազմելու, կարդալու և խմբագրելու անհրաժեշտ գիտելիքներ:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը

1. կունենա կայուն գիտելիքներ սոցիալ-տնտեսական քարտեզագրության հիմնական մեթոդների մասին,
2. կկարողանա վիճակագրական ու փաստական տվյալների մշակման հիման վրա կազմել սոցիալ-տնտեսական առանձին երևույթների վերաբերյալ հեղինակային քարտեզներ,
3. կունենա կարողություն սոցիալ-տնտեսական համալիրային (համատնտեսական) քարտեզների ծրագիրը կազմելու, հեղինակային օրինակ ստեղծելու և խմբագրելու:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1. Սոցիալ տնտեսական քարտեզագրության առարկան, խնդիրները, կառուցվածքը, տեղը աշխարհագրական գիտությունների համակարգում, գրական աղբյուրների տեսություն: ***Թեմա 2.*** Սոցիալ-տնտեսական քարտեզների կազմման մեթոդները. վիճակագրական մեթոդներ (քարտեզադիագրամ, քարտեզագրամ): ***Թեմա 3.*** Նշանների կամ սիմվոլների մեթոդ, որակական ֆոնի եղանակ: ***Թեմա 4.*** Շարժման գծերի, արեալների, իզոգծերի և կետային մեթոդներ:

Թեմա 5. Սոցիալ տնտեսական քարտեզների կազմման աղբյուրները, քարտեզի ծրագրի մշակումը: ***Թեմա 6.*** Ճյուղային և ինտեգրալ քարտեզագրություն (բնակչության, արդյունաբերության, գյուղատնտեսության, տրանսպորտի, սպասարկման և սոցիալական ոլորտի): ***Թեմա 7.*** Պատկերացում գեոինֆորմացիոն տեխնոլոգիաների, աշխարհագրական տեղեկատվական համակարգերը (ԱՏՀ) տվյալների հենքերի և թվային քարտեզագրության մասին: ***Թեմա 8.*** Համալիր ռեգիոնալ ատլասներ:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված **4** ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը **4** միավոր: Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Գրավոր կարճ հարցում: Միավորների քայլը 0,5 է:

2-րդ ստուգում. Ստուգողական աշխատանք: Միավորների քայլը 0,5 է:

3-րդ ստուգում. Թեստ: Միավորների քայլը 0,5 է:

4-րդ ստուգում. Անհատական առաջադրանք (ռեֆերատ): Միավորների քայլը 0,5 է:

0902/B49. Հասարակության տարածքային կազմակերպման հիմունքներ (6 կրեդիտ)

Շաբաթական 6 ժամ (40 ժամ դասախոսություն և
32 ժամ գործնական պարապմունք),
7-րդ կիսամյակ, քննություն

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ամբողջական և համակարգված գիտելիքներ տալ հասարակության տարածքային կազմակերպման էության, հիմնական սկզբունքների և օրինաչափությունների մասին:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա հասարակության տարածքային կազմակերպման հիմնական սկզբունքները և տեսությունները, կառուցվածքային միավորները,
2. կհասկանա հասարակության կյանքի տարբեր ոլորտների տարածքային կազմակերպման, փոխադարձ կապերն ու օրինաչափությունները,
3. կկարողանա կատարել տարածական համալիր վերլուծություններ:

Բովանդակությունը:

Թեմա 1՝ Հասարակության տարածքային կազմակերպման էությունն ու հիմնական հատկանիշները: ***Թեմա 2՝*** Հասարակական կյանքի տարբեր ոլորտները, դրանց տարածքային կազմակերպման սկզբունքները, օրինա-չափությունները և փոխադարձ կապերը: ***Թեմա 3՝*** Հասարակության տարածքային կառուցվածքը, կառուցվածքային միավորները: Ենթակարգությունը: ***Թեմա 4՝*** Հասարակության տարածքային կազմակերպման հիմնական տեսությունները: ***Թեմա 5՝*** Շրջանացումը որպես հասարակական կյանքի տարածքային կազմակերպման ու կառուցվածքի ուսումնասիրության ունիվերսալ մեթոդ: ***Թեմա 6՝*** Տարածքային կառավարումը և տարածքային քաղաքականություն:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ քննությունները գրավոր են, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **1** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0902/B50. Տնտեսության ճյուղային և տարածքային կառուցվածքը (8 կրեդիտ)

Շաբաթական 12 ժամ (60 ժամ դասախոսություն և
36 ժամ գործնական պարապմունք),
8-րդ կիսամյակ, ստուգարք

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է տեսական գիտելիքներ տալ ժողովրդական տնտեսության ճյուղային և տարածքային ձևերի մասին: Ցույց տալ նրանց համամասնական զարգացման ներուժը և անհրաժեշտությունը

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը

1. լիարժեք գիտելիքներ կունենաժողովրդական տնտեսության առանձին ճյուղերի և տարածքային ձևերի վերաբերյալ,
2. կտիրապետի տնտեսության համալիրային զարգացման հիմնարար սկզբունքներին

Բովանդակությունը.

Թեմա 1. Ժողովրդական տնտեսության ոլորտային կառուցվածքը: ***Թեմա 2.*** Ժողովրդական տնտեսության ճյուղային կառուցվածքը: ***Թեմա 3.*** Ժողովրդական տնտեսության առանձին ոլորտների զարգացման միտումները: ***Թեմա 4.*** Ճյուղային կառուցվածքի ներքին փոփոխությունների միտումները: ***Թեմա 5.*** Ժողովրդական տնտեսության տարածքային ձևերի դերը կառավարման գործընթացներում: ***Թեմա 6.*** Ժամանակակից տարածքային համակարգերը:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված **4** ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը **4** միավոր: Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Գրավոր կարճ հարցում: Միավորների քայլը 0,5 է:

2-րդ ստուգում. Ստուգողական աշխատանք: Միավորների քայլը 0,5 է:

3-րդ ստուգում. Թեստ: Միավորների քայլը 0,5 է:

4-րդ ստուգում. Անհատական առաջադրանք (ռեֆերատ): Միավորների քայլը 0,5 է:

5.3. «Բնօգտագործում և բնապահպանություն» մասնագիտացում

0902/B51. Կիրառական էկոլոգիա (4կրեդիտ)

Շաբաթական 4 ժամ (40 ժամ դասախոսություն և
24 ժամ գործնական պարապմունք),
6-րդ կիսամյակ, ստուգարք

Նպատակը:

Դասընթացի նպատակն է ուսանողների մոտ ձևավորել էկոլոգիայի տեսական խնդիրներից առաջացող կիրառական բնույթի հիմնահարցերի մասին պատկերացումներ:

Կրթական արդյունքները:

Դասընթացի հաջող ավարտական ուսանողը.

1. Կիմանա կիրառական բնապահպանական խնդիրների ցանկը:
2. Կհասկանա տեսության և տնտեսության փոխադարձ կապի բնապահպանական մեխանիզմները:
3. Կկարողանա կատարել բնապահպանալան կոնկրետ միջոցառման նախագծում:

Բովանդակությունը:

Թեմա 1. Կիրառական էկոլոգիայի առարկան:***Թեմա 2.*** Կիրառական էկոլոգիան գիտությունների համակարգում: ***Թեմա 3.*** Կիրառական գիտությունների բովանդակային տարբերությունները: ***Թեմա 4.*** Էկոլոգիայի տեսության առանձնահատկությունները: ***Թեմա 5.*** Բնապահպանական միջոցառումներ: ***Թեմա 6.*** Շրջակա միջավայրի ազդեցության գնահատում: ***Թեմա 7.*** Բնապահպանական վթարներ և աղետներ: ***Թեմա 8.*** Բնապահպանական միջոցառումների արդյունավետության աշխարհագրական գործոնները: ***Թեմա 9.*** Բնապահպանական նախագծում և փորձաքննություն:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված **4** ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը **4** միավոր: Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Գրավոր կարճ հարցում: Միավորների քայլը 0,5 է:

2-րդ ստուգում. Ստուգողական աշխատանք: Միավորների քայլը 0,5 է:

3-րդ ստուգում. Թեստ: Միավորների քայլը 0,5 է:

4-րդ ստուգում. Անհատական առաջադրանք (ռեֆերատ): Միավորների քայլը 0,5 է:

0902/B52.Սոցիալական էկոլոգիա (6 կրեդիտ)

Շաբաթական 6 ժամ (40 ժամ դասախոսություն և
32 ժամ գործնական պարապմունք),
7-րդ կիսամյակ, քննություն

Նպատակը

Դասընթացի նպատակն է ներկայացնել սոցիալական էկոլոգիայի ուսումնասիրության օբյեկտը, առարկան, տեղը գիտությունների համակարգում և կապն այլ գիտությունների հետ, բնական միջավայրի վրա մարդու ազդեցության

և բնական միջավայրի հակազդեցության աճի հիմնախնդիրները, սոցիոէկոհամակարգերի որպես սոցիալական և բնական համակարգերի միահյուսման արդյունքում ձևավորված առանձնահատուկ համակարգերի հիմնական սահմանումները, համառոտ ներկայացանել սոցիալ-էկոլոգիական հակասությունները և դրանց զարգացման հիմնախնդիրները:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը

1. կիմանա սոցիալական էկոլոգիայի ձևավորման, կայացման ու զարգացման պատմությունը, ծանոթ կլինի սոցիալ-էկոլոգիական աքսիոմատիկային, սոցիալ-էկոլոգիական հետազոտությունների հիմնական ուղղություններին ու արդյունքներին,
2. կծանոթանա համաշխարհային սոցիոէկոհամակարգի զարգացման առանձնահատկություններին, պատմական ողղվածությանը, սոցիալ-էկոլոգիական գործընթացներին, կկարողանա ներկայացնել համամոլորակային հիմնախնդիրները նոր պատմական և սոցիոմշակութային պայմաններում:
3. ծանոթ կլինի մարդու առողջության հիմնախնդրին որպես մարդկության զարգացման և սոցիոբնական փոխազդեցությունների հիմնախնդրի, գենդերային մոտեցմանը որպես սոցիալ-էկոլոգիական վերլուծությունների կարևոր նախապայմանի, էկոլոգիական մշակույթին իբրև շրջակա միջավայրին մարդու հարմարեցման մեխանիզմի և բնության հետ կապի ու միասնության հաստատման առանձնահատուկ ձևի:

Բովանդակություն

Թեմա 1. Սոցիալական էկոլոգիայի կայացումը: ***Թեմա 2***. Հասարակություն-բնություն՝ համակարգը որպես սոցիալական էկոլոգիայի ուսումնասիրության օբյեկտ: ***Թեմա 3.*** Համաշխարհային սոցիոէկոհամակարգի կայացումը և զարգացումը: ***Թեմա 4.*** Մարդկության համամոլորակային հիմնախնդիրները: ***Թեմա 5.*** Կրոնը և սոցիալական էկոլոգիայի հիմնախնդիրները: ***Թեմա 6.*** Մարդու առողջությունը և էկոլոգիան: ***Թեմա 7.*** Համաճարակների ազդեցությունը և հետևանքները: ***Թեմա 8.*** Էկոլոգիական մշակույթ:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ քննությունները գրավոր են, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **1** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0902/ B53. ՀՀ բնօգտագործման և բնապահպանության հիմնախնդիրները (8 կրեդիտ)

Շաբաթական 12 ժամ (60 ժամ դասախոսություն և

36 ժամ գործնական պարապմունք),

8-րդ կիսամյակ, ստուգարք

Դասընթացի նպատակն է վերհանել տարածքի էկոլոգիական իրավիճակը: Մասնավորապես ԳՏ նվաճումների արդի փուլում մարդու կողմից բնությանը հասցվող վնասակար ազդեցությունների մասշտաբների խոշորացմանը: Մարդ-բնություն հարաբերությունների մեղմացման որպես անհրաժեշտ նախապայման, ուսանողների մեջ ձևավորել սեր դեպի հայրենի բնությունը և արդյունավետ օգտագործումը:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի ավարտին ուսանողը.

1. Կիմանա հանրապետության էկոլոգիական իրավիճակը:
2. Կհասկանա բնական միջավայրը խաթարող մարդածին գործոնների ազդեցությունը մեղմելու և վերացնելու մեթոդները և եղանակները:
3. Կկարողանա տեսական բնապահպանական գիտելիքները կիրառել պրակտիկայում կրթության արտադրության ոլորտներում:

Բովանդակությունը

Թեմա 1. ՀՀ էկոլոգիական վիճակի ընդհանուր բնութագիրը: Արդյունավետ բնօգտագործման բնապահպանության հիմնախնդրի էությունը: ***Թեմա 2.*** ՀՀ տարածքի բնապահպանական վիճակը ձևավորող բնական և մարդածին գործոնները: Բնապահպանության և կայուն ռեսուրսաօգտագործման տնտեսական լծակները: ***Թեմա 3.*** ՀՀ օդային, ջրային ավազանի էկոլոգիական բնութագիրը, հիմնական ախտորոշիչները, պահպանության հիմնախնդիրները: ***Թեմա 4.*** ՀՀ տարածքի կենսաբազմազանության և ընդերքի ռեսուրսների օգտագործման և պահպանման հիմնախնդիրները: ***Թեմա 5.*** Սևանա լճի հիմնախնդիրները: ***Թեմա 6.*** ՀՀ բնապահպանական օրենսդրական դաշտը, միջազգային բնապահպանական համագործակցությունը և էկոլոգիական կրթությունը:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված **4** ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը **4** միավոր: Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Գրավոր կարճ հարցում: Միավորների քայլը 0,5 է:

2-րդ ստուգում. Ստուգողական աշխատանք: Միավորների քայլը 0,5 է:

3-րդ ստուգում. Թեստ: Միավորների քայլը 0,5 է:

4-րդ ստուգում. Անհատական առաջադրանք (ռեֆերատ): Միավորների քայլը 0,5 է:

5.4. «Քարտեզագրություն և գեոմորֆոլոգիա» մասնագիտացում

0903/B47. Քարտեզների գեոդեզիական հիմք (4 կրեդիտ)

Շաբաթական 4 ժամ (40 ժամ դասախոսություն և 24 ժամ գործնական պարապմունք)

6-րդ կիսամյակ, ստուգարք

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողների մոտ ձևավորել գեոդեզիական հիմքի, նրա կառուցման մեթոդների ու առանձնահատկությունների, ինչպես նաև հենակետերի պլանային ու բարձունքային կոորդինատների որոշման վերաբերյալ պատշաճ մասնագիտական պատկերացում:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա գեոդեզիական հիմքի հենակետերի որոշման գեոդեզիական կոորդինատների միասնական համակարգը,
2. կհասկանա գեոդեզիական ցանցի ստորաբաժանումը դասերի՝ կախված գծերի ու անկյունների չափման ճշտությունից, ինչպես նաև գծերի երկայնությունից,
3. օգտվելով համապատասխան ճշտության գործիքներից ու սարքերից կկարողանա կատարել անկյունային ու գծային չափումներ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Պետական գեոդեզիական ցանցի ստորաբաժանումը պլանային և բարձունքային ցանցերի: ***Թեմա 2՝*** Պլանային գեոդեզիական ցանցի ստեղծումը եռանկյունավորման, բազմանկյունավորման և տրիլատերացիայի միջոցով: ***Թեմա 3՝*** Պետական գեոդեզիական բարձունքային հիմքը, նրա կառուցումը և ստորաբաժանումը կարգերի: ***Թեմա 4՝*** Բարձունքային հենակետերը, նրանց ստորաբաժանումը դրոշմանիշերի ու ռեպերների, գրունտային ռեպերներ: ***Թեմա 5՝*** Հենարանային ցանցի ստեղծման աստղաբաշխական և գեոդեզիական մեթոդները: ***Թեմա 6՝*** Կարճբազիսային պարալաքսային բազմանկյունավորում:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված **4** ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը **4** միավոր: Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Գրավոր կարճ հարցում: Միավորների քայլը 0,5 է:

2-րդ ստուգում. Ստուգողական աշխատանք: Միավորների քայլը 0,5 է:

3-րդ ստուգում. Թեստ: Միավորների քայլը 0,5 է:

4-րդ ստուգում. Անհատական առաջադրանք (ռեֆերատ): Միավորների քայլը 0,5 է:

0903/B48 Կիրառական գեոմորֆոլոգիա (6 կրեդիտ)

Շաբաթական 6 ժամ (40 ժամ դասախոսություն և 32 ժամ գործնական պարապմունք)

7-րդ կիսամյակ, քննություն

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ուսուցանել ինժեներային շինարարության, օգտակար հանածոների հետազոտման, հողերի գյուղատնտեսական գնահատման մեջ գեոմորֆոլոգիական և քարտեզագրական գիտելիքների կիրառումը:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա գեոմորֆոլոգիայի և քարտեզագրության կիրառական հնարավորությունները,
2. կհասկանա ինչպես օգտագործել ստացած գիտելիքները պրակտիկայում,
3. կկարողանա ինքնուրույն օգտագործել գեոմորֆոլոգիական և քարտեզագրական գիտելիքները բազմազան ինժեներային կառույցների նախագծման, օգտակար հանածոների հետազոտման, հողերի գնահատման ժամանակ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Կիրառական գեոմորֆոլոգիայի էությունը, նպատակը և խնդիրները: ***Թեմա 2***՝ Ռելիեֆի գնահատումը քաղաքաշինության ժամանակ: ***Թեմա 3***՝ Ռելիեֆի գնահատումը ճանապարհաշինության ժամանակ: ***Թեմա 4***՝ Ռելիեֆի գնահատումը հիդրոտեխնիկական շինարարության ժամանակ: ***Թեմա 5***՝ Ռելիեֆի գնահատումը խողովակաշարերի անցկացման ժամանակ: ***Թեմա 6***՝ Ռելիեֆի գնահատումը ԱԷԿ-ի համար տարածքներ ընտրելու ժամանակ: ***Թեմա 7***՝ Բազմազան օգտակար հանքաքարերի ցրոնների որոնում: ***Թեմա 8***՝ Հանքավայրերի որոնում: ***Թեմա 9***՝ Հողերի գյուղատնտեսական գնահատում: ***Թեմա 10***՝ Ռելիեֆը և ռեկրեացիա:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ քննությունները գրավոր են, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **1** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0903/B49. Հետազոտման քարտեզագրական և գեոմորֆոլոգիական մեթոդները (կրեդիտ)

Շաբաթական 12 ժամ (60 ժամ դասախոսություն և 36 ժամ գործնական պարապմունք)

8-րդ կիսամյակ, ստուգարք

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողների մոտ ձևավորել քարտեզների ստեղծման, օգտագործման և գեոմորֆոլոգիական մեթոդների մասին պատկերացումներ:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա քարտեզագրական հետազոտման մեթոդները,
2. կհասկանա քարտեզների ստեղծման և օգտագործման համակարգը,
3. կկարողանա ինքնուրույն կերպով կազմակերպել քարտեզագրական և գեոմորֆոլոգիական հետազոտություն:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Ընդհանուր դրույթները: Քարտեզների օգտագործումը որպես քարտեզագրության բաժին: Քարտեզագրական հետազոտության մեթոդ հասկացությունը, նրա կիրառման ոլորտը: ***Թեմա 2***՝ Քարտեզը որպես իրականության մոդել: Քարտեզագրական մոդելավորման սկզբունքները: Քարտեզի, որպես մոդելի ճանաչողական և տեղեկատվական էությունը: ***Թեմա 3***՝ Ռելիեֆի ձևաբանական և կառուցվածքային գեոմորֆոլոգիական վերլուծություն: ***Թեմա 4***՝ Հնեագեոմորֆոլոգիական և ռելիեֆի ժամանակակից դինամիկայի վերլուծություն: ***Թեմա 3***՝ Ռելիեֆի հիմնական ծագումնաբանական կարգերի վերլուծություն:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված **4** ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը **4** միավոր: Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Գրավոր կարճ հարցում: Միավորների քայլը 0,5 է:

2-րդ ստուգում. Ստուգողական աշխատանք: Միավորների քայլը 0,5 է:

3-րդ ստուգում. Թեստ: Միավորների քայլը 0,5 է:

4-րդ ստուգում. Անհատական առաջադրանք (ռեֆերատ): Միավորների քայլը 0,5 է:

5.5. «Ջրաբանություն և ջրաէկոլոգիա» մասնագիտացում

0901/B38. Լճաբանություն (5 կրեդիտ)

Շաբաթական 4 ժամ (40 ժամ դասախոսություն
և 24 ժամ գործնական պարապմունք),
6-րդ կիսամյակ, ստուգարք

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել լճերի ծագմանը, դրանց ձևաչափական ու ձևաբանական բնութագրիչներին, ջրային, ջերմային, աղային, կենսաբանական պայմաններին, օգտագործման և պահպանման հիմնախնդիրներին:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա լճերի և լճային գոգավորությունների առաջացման, դրանց օգտագործման և պահպանման մասին,
2. կհասկանա լճերում ընթացող բնական և անթրոպոգեն պրոցեսների մասին,
3. կկարողանա ստացված գիտելիքները կիրառել լճերի ռացիոնալ օգտագործման և պահպանման համար:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Լճերի և լճային գոգավորությունների առաջացումը: ***Թեմա 2***՝ Լճերի ջրագրական և ջրաբանական բնութագրերը: ***Թեմա 3***՝ Լճերի ջրային, ջերմային և աղային հաշվեկշիռները: ***Թեմա 4***՝ Լճերի կենսական պայմանները: ***Թեմա 5***՝ Լճային էկոհամակարգերի առանձնահատկությունները: ***Թեմա 6***՝ Լճերի օգտագործման և պահպանման հիմնախնդիրները:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված **4** ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը **4** միավոր: Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Գրավոր կարճ հարցում: Միավորների քայլը 0,5 է:

2-րդ ստուգում. Ստուգողական աշխատանք: Միավորների քայլը 0,5 է:

3-րդ ստուգում. Թեստ: Միավորների քայլը 0,5 է:

4-րդ ստուգում. Անհատական առաջադրանք (ռեֆերատ): Միավորների քայլը 0,5 է:

0901/B39. Գետային հոսքի անթրոպոգեն փոփոխություններ (5 կրեդիտ)

Շաբաթական 4 ժամ (40 ժամ դասախոսություն
և 24 ժամ գործնական պարապմունք),
7-րդ կիսամյակ, քննություն

Նպատակը

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել գետային հոսքի անթրոպոգեն փոփոխություններին, ինչպես նաև ժամանակակից անթրոպոգեն ազդեցության առանձնահատկություններին:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա գետային հոսքի անթրոպոգեն փոփոխությունների ձևերի և տեսակների մասին,
2. կհասկանա անթրոպոգեն ազդեցության հետևանքների մասին,
3. կկարողանա բացահայտել և վերլուծել արդի գլոբալ փոփոխությունները, որոնք ազդում են գետային հոսքի վրա:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Ջրային ռեսուրսների և ջրաբանական ռեժիմի վրա տնտեսական գործունեության ազդեցության բնույթի տիպերի դասակարգումը: ***Թեմա 2՝*** Գետային հոսքի վրա անթրոպոգեն ազդեցության հաշվարկի մեթոդները: ***Թեմա 3՝*** Ջրի հոսքի վրա տնտեսական գործունեության առանձին տիպերի ազդեցության գնահատումը: ***Թեմա 4՝*** Կլիմայի անթրոպոգեն փոփոխության ազդեցությունը ջրի հոսքի վրա: ***Թեմա 5՝*** Անթրոպոգեն ծանրաբեռնվածություն և գետաբերուկներ: Գետաբերուկների հոսքի բնական և փոփոխված ժամանակաշրջաններ: ***Թեմա 6՝*** Քիմիական նյութերի հոսք և դրա փոփոխությունը: ***Թեմա 7՝*** Կենսաբանական հոսք և նրա փոփոխությունը: ***Թեմա 8՝*** Աշխարհի և Հայաստանի գետերի հոսքի վրա ժամանակակից անթրոպոգեն ներգործությունը:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ քննությունները գրավոր են, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **1** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0901/B40. Հիդրոմելիորացիա (5 կրեդիտ)

Շաբաթական 4 ժամ (40 ժամ դասախոսություն
և 24 ժամ լաբորատոր աշխատանք),
7-րդ կիսամյակ, ստուգարք

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել մելիորատիվ գիտության և պրակտիկայի ջրաբանական ասպեկտներին:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա գոյություն ունեցող և ապագայում նախատեսվող ջրային մելիորացիայի տեսակներին,
2. կհասկանա հիդրոմելիորատիվ աշխատանքների փոխկապվածության և կառավարման մասին,
3. կկարողանա նախապատրաստել ջրաօդերևութաբանական անհրաժեշտ տվյալներ կառուցվող և նախագծվող հիդրոմելիորատիվ համակարգերի համար: Կատարել օպտիմալ հաշվարկ ոռոգման անհրաժեշտ նորմավորման համար:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Ոռոգվող դաշտերի ջրաջերմային ռեժիմը: Մելիորացիայի տեսակները: ***Թեմա 2՝*** Ոռոգման համակարգի կառուցվածքը: ***Թեմա 3՝*** Գյուղատնտեսական հողերի ջրաջերմային ռեժիմը: ***Թեմա 4՝*** Ոռոգման նորմավորման գոյություն ունեցող մեթոդները: Դրանց կատարելագործման ուղիները: ***Թեմա 5՝*** Ոռոգման ռեժիմի նորմավորման համալիր մոդելը: ***Թեմա 6՝*** Մելիորատիվ համակարգերի բնութագրերի հաշվարկման մեթոդները: ***Թեմա 7՝*** Հիդրոմելիորացիան և շրջակա միջավայրի պահպանումը:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված **4** ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը **4** միավոր: Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Գրավոր կարճ հարցում: Միավորների քայլը 0,5 է:

2-րդ ստուգում. Ստուգողական աշխատանք: Միավորների քայլը 0,5 է:

3-րդ ստուգում. Թեստ: Միավորների քայլը 0,5 է:

4-րդ ստուգում. Անհատական առաջադրանք (ռեֆերատ): Միավորների քայլը 0,5 է:

0901/B41. Ջրային տնտեսություն և ջրատնտեսական հաշվարկներ (3 կրեդիտ)

Շաբաթական 6 ժամ (30 ժամ դասախոսություն
և 18 ժամ գործնական պարապմունք),

8-րդ կիսամյակ, քննություն

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել ջրատնտեսական կառուցվածքների ինժեներական սխեմաներին, ուսուցանել ջրօգտագործման խնդիրները և հոսքի կանոնավորման մեթոդները:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա ջրօգտագործման հետ առնչվող հարցերի տեսության, ջրային ռեսուրսների համալիր օգտագործման և նրանում կիրառվող կառուցվածքների սխեմաների մասին,
2. կհասկանա ՀՀ և հարևան երկրների ջրատնտեսական կառուցվածքների նկարագիրը,
3. կկարողանա կատարել ջրատնտեսական պարզ հաշվարկներ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Ջրային տնտեսության հիմնական հիդրոտեխնիկական կառուցվածքները /ջրամբարներ, պատվարներ, ջրընդունիչներ, ջրհեռ կառուցվածքներ, ջրատարներ, հիդրոկայաններ, պոմպակայաններ/: ***Թեմա 2՝*** Ջրային ռեսուրսների և ջրի օգտագործման պահանջները /ջրատնտեսական հաշվեկշիռ, տնտեսության տարբեր ճյուղերի պահանջը ջրի նկատմամբ/: ***Թեմա 3՝*** Ջրատնտեսական հաշվարկներ /հոսքի կանոնավորման մեթոդները և եղանակները/:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ քննությունները գրավոր են, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **1** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0901/B42. Հունային պրոցեսներ (3 կրեդիտ)

Շաբաթական 6 ժամ (40 ժամ դասախոսություն
և 18 ժամ գործնական պարապմունք),
8-րդ կիսամյակ, ստուգարք

Նպատակը.

Դասընթացի ուսումնասիրման ընթացքում ուսանողները ստանում են գիտելիքներ հունային հոսքի և հունը կազմող ապարների միջև տեղի ունեցող գործընթացների վերաբերյալ: Ստանալու են գիտելիքներ հեղեների ծագման և դրանց շարժումներ վերաբերյալ:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը կարող է

1. հաշվարկներով ստանալ արագությունների դաշտը հունի երկայնական և լայնական կտրվածքներում, հոսքի շարժումը ոլորաններում, որոշել հունի կայունության աստիճանը,
2. որոշել գետում ջրաբերուկների քանակը և նրանց նստեցման օրինաչափությունները,
3. որոշել հեղեղների շարժման արագությունը և բերվածքների ծավալը:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Ներածություն, հունային պրոցեսները և տեսակները: ***Թեմա 2***՝ Հունների ձևավորումը, ոլորանների արագացման մեխանիզմը: ***Թեմա 3***՝ Արագության բաշխումը լայնական կտրվածքով. իրապտույտներ և պուլսացիա: ***Թեմա 4***՝ Խորությունների բաշխումը ըստ գետի երկարության և լայնության: ***Թեմա 5***՝ Հոսքի կայունությունը: ***Թեմա 6***՝ Ջրաբերուկների շարժումը: ***Թեմա 7***՝ Հեղեղային հոսքեր և դրանց բնութագրերի որոշումը:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված **4** ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը **4** միավոր: Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Գրավոր կարճ հարցում: Միավորների քայլը 0,5 է:

2-րդ ստուգում. Ստուգողական աշխատանք: Միավորների քայլը 0,5 է:

3-րդ ստուգում. Թեստ: Միավորների քայլը 0,5 է:

4-րդ ստուգում. Անհատական առաջադրանք (ռեֆերատ): Միավորների քայլը 0,5 է:

5.6. «Օդերևութաբանություն և կլիմայագիտություն» մասնագիտացում

0901/B43. Ագրոօդերևութաբանություն (5 կրեդիտ)

Շաբաթական 4 ժամ (40 ժամ դասախոսություն
և 24 ժամ գործնական պարապմունք),
6-րդ կիսամյակ, ստուգարք

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել ագրոօդերևութաբանության տեսական ու կիրառական հարցերին:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա ՀՀ ագրոկլիմայական ռեսուրսների բնութագիրը,
2. կհասկանա ագրոկլիմայական ռեսուրսների ճիշտ օգտագործման տարածաժամանակային առանձնահատկությունները,
3. կկարողանա ինքնուրույն հետազոտական աշխատանք կատարել և գնահատել ՀՀ ագրոկլիմայական ռեսուրսների ներուժը:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Ագրոկլիմայագիտության առարկան, խնդիրները, ուսումնասիրման մեթոդները: ***Թեմա 2***՝ Ագրոկլիմայական գործոնները: ***Թեմա 3***՝ Ֆենոլոգիայի

հիմունքները: ***Թեմա 4*** ՝ Միկրոկլիման և ֆիտոկլիման գյուղ. արտադրության մեջ: ***Թեմա 5*** ՝ Ագրոկլիմայական ռեսուրսների գնահատումը և շրջանացումը:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված **4** ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը **4** միավոր: Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Գրավոր կարճ հարցում: Միավորների քայլը 0,5 է:

2-րդ ստուգում. Ստուգողական աշխատանք: Միավորների քայլը 0,5 է:

3-րդ ստուգում. Թեստ: Միավորների քայլը 0,5 է:

4-րդ ստուգում. Անհատական առաջադրանք (ռեֆերատ): Միավորների քայլը 0,5 է:

0901/B44. Սինոպտիկական օդերևութաբանություն (5 կրեդիտ)

Շաբաթական 4 ժամ (40 ժամ դասախոսություն
և 24 ժամ լաբորատոր աշխատանք),
7-րդ կիսամյակ, քննություն

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին հասու դարձնել սինոպտիկական օդերևութաբանության մեթոդին՝ եղանակի քարտեզների, արբանյակային և այլ դիտարկումների կանխատեսման ձևերին:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա եղանակի քրտեզների միջոցով հստակ տարբերակել օդերևութաբանական դաշտերը, մթնոլորտային ճակատները և որոշել դրանց շարժման ուղղությունները կամ հնարավոր մարման ժամանակահատվածը,
2. կհասկանա եղանակը պայմանավորող օդերևութաբանական օբյեկտների առաջացման, զարգացման, մարման օրինաչափությունները, դրանց կանխատեսման մեթոդները,
3. կկարողանա այդ մեթոդների միջոցով կատարել եղանակի տարբեր տարրերի կանխատեսումներ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1 ՝ Սինոպտիկական օդերևութաբանության առարկան, սինոպտիկական անալիզի և եղանակի կանխատեսման միջոցները, սինոպտիկական մեթոդ: Օդերևութաբանական տեղեկատվությունը և նրա տեսակները: ***Թեմա 2*** ՝ Օդերևութաբանական տեղեկատվության հաղորդումը ԿՆ-01 և ԿՆ-04 օդերևութաբանական ծածկագրերի միջոցով: Եղանակի քարտեզների կազմում, աերոլոգիական դիագրամաների մշակում: ***Թեմա 3*** ՝ Սինոպտիկական դրության վերլուծությունը: ***Թեմա 4*** ՝ Օդերևութաբանական հիմնական դաշտերի նկարագրությունը՝ մթնոլորտային ճնշման, ջերմաստիճանի, քամու, խոնավության, ամպամածության, մթնոլորտային տեղումների դաշտեր:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ քննությունները գրավոր են, յուրաքանչյուրը՝ **4**

միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **1** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0901/B45. Ավիացիոն օդերևութաբանություն (5 կրեդիտ)

Շաբաթական 4 ժամ (40 ժամ դասախոսություն
և 24 ժամ գործնական պարապմունք),
7-րդ կիսամյակ, ստուգարք

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին տալ անհրաժեշտ գիտելիքներ ավիացիոն օդերևութաբանության վերաբերյալ: Ուսումնասիրել ավիացիայի ընդհանուր գործունեության վրա օդերևութաբանական և եղանակակլիմայական պայմանների ազդեցությունը և թռիչքների անվտանգության պահպանության հարցերը: Պատրաստել մասնագետներ ավիացիայում օդերևութաբանական սպասարկումների համար:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա եղանակակլիմայական պայմանների ազդեցությունը ավիացիայի ործունեության վրա և թռիչքների անտանության պահպանության հարցերը կապված եղանակային պայմանների հետ,
2. կհասկանա եղանակակլիմայական պայմանների առաջնային և որոշիչ դերը ավիացիայի ործունեության վրա,
3. կկարողանա մշակել ավիացիոն օդերևութաբանական եղանակային փաստացի տվյալների ողջ բազան (փաստացի սինօպտիկական և մթնոլորտի վերին շերտերի քարտեզներ, օդանավակայանի փաստացի եղանակների և ավիացիայի համար վտանավոր օդերևութաբանական երևույթների վերաբերյալ հաղորդգրություններ, ռադիոզոնդի և ռադիոլակատորի տվյալներ և այլն): Կկարողանա միջազգային գործող ավիացիոն ստանդարտներին համապատասխան կազմել ավիացիոն օդերևութաբանական կանխատեսումներ և կատարել թռիչքների եղանակային սպասարկումներ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Մթնոլորտը որպես միջավայր թռիչքների իրականացման համար: ***Թեմա 2***՝ Մթնոլորտում որոշ ֆիզիկական պարամետրերի ազդեցությունը մթնոլորտի վիճակի և թռչող տեխնիկայի շահագործման վրա: ***Թեմա3***՝ Ավիացիայում եղանակի նվազագույն պայմաններ հասկացությունը, դրանց տիպերը: ***Թեմա 4***՝ Թռիչքային պայմանները տարբեր օդային զանգվածներում: ***Թեմա 5***՝ Թռիչքային պայմանները եղանակակլիմայական տարբեր պայմանների ժամանակ: ***Թեմա 6***՝ Թռիչքային պայմանները ավիացիայի համար վտանգավոր օդերևութաբանական երևույթների ժամանակ: Նախազգուշացումների կազմումն ու կարգը: Թռիչքների

սահմանափակումները և դադարեցումը: ***Թեմա 7***՝ Թռիչքային պայմանները տարբեր բարձրությունների և տարբեր աշխարհագրական լայնությունների վրա: ***Թեմա 8***՝ Միջազգային գործող ստանդարտներով ավիացիոն օդերևութաբանական ծածկագրերի ուսուցում (METAR, TAF, SPECI, SIGMET): ***Թեմա 9***՝ Ավիացիոն օդերևութաբանական կանխատեսումների մշակում: ***Թեմա 10***՝ Լեռնային և ցածր բարձրությունների վրա իրականացվող թռիչքները և դրանց առանձնահատկությունները (ՀՀ և ԼՂՀ օրինակներով): ***Թեմա 11***՝ Թռիչքների ապահովումը փաստացի և կանխատեսվող եղանակային պայմաններով և թռիչքների օդերևութաբանական անվտանգության կազմակերպման ընդհանուր համակարգը: ***Թեմա 12***՝ Թռիչքների կազմակերպման և անվտանգության պահպանության հետ կապված թռչնաբանական դիտարկումները և կանխատեսումների մշակումը:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված **4** ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը **4** միավոր: Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Գրավոր կարճ հարցում: Միավորների քայլը 0,5 է:

2-րդ ստուգում. Ստուգողական աշխատանք: Միավորների քայլը 0,5 է:

3-րդ ստուգում. Թեստ: Միավորների քայլը 0,5 է:

4-րդ ստուգում. Անհատական առաջադրանք (ռեֆերատ): Միավորների քայլը 0,5 է:

0901/B46. Եղանակի վերլուծության և կանխատեսման թվային մեթոդներ (3 կրեդիտ)

Շաբաթական 6 ժամ (30 ժամ դասախոսություն
և 18 ժամ գործնական պարապմունք),
8-րդ կիսամյակ, քննություն

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսուցանել եղանակի կանխատեսման ոլորտում օգտագործվող տարբեր մեթոդաբանությունները՝ շեշտը դնելով կանխատեսման թվային մոդելավորման վրա, ինչպես նաև թվային մոդելների զարգացման հեռանկարների և կանխատեսումների արդարացվածության բարլավման ուղղություններին:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա եղանակային պայմանների կանխատեսման համար անհրաժեշտ տվյալների առկայությունը,
2. կիմանա հիդրոթերմոդինամիկայի հավասարումների համակարգի լուծման մեթոդները գլոբալ և տարածաշրջանային կանխատեսումների համար անհրաժեշտ սկզբնական և եզրային պայմանների առկայությունը,
3. կկարողանա օգտվել թվային մեթոդների միջոցով ստացված արդյունքների վերլուծություններից:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Առարկայի նշանակությունը և խնդիրները: ***Թեմա 2՝*** Հիդրոթերմոդինամիկայի հավասարումների ներկայացումը: ***Թեմա 3՝*** Այդ հավասարումների պարզեցումների սկզբունքները: ***Թեմա 4՝*** Թվային մեթոդների ինտեգրման տարբերական սխեմաների ընտրությունները: ***Թեմա 5՝*** Գլոբալ կանխատեսման մոդելների ներկայացումը: ***Թեմա 6՝*** Սահմանափակ տարածքների համար եղանակի կանխատեսման դժվարությունները և դրանց հաղթահարման ուղիները: ***Թեմա 7՝*** Կարճաժամկետ և երկարաժամկետ կանխատեսման մեթոդաբանությունները: ***Թեմա 8՝*** Գործնական պարապմունքներ այդ մոդելների արդյունքների ստացման և վերլուծության սկզբունքների տիրապետումը: ***Թեմա 9՝*** ՀՀ տարածքի համար թվային մոդելների կիրառելիության սկզբունքները և օգտագործվող մեթոդիկաները:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ քննությունները գրավոր են, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **1** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0901/B47. Ռադիոլոգիա (3 կրեդիտ)

Շաբաթական 6 ժամ (30 ժամ դասախոսություն
և 18 ժամ գործնական պարապմունք),
8-րդ կիսամյակ, ստուգարք

Նպատակը.

Ուսանողներին տալ բավականաչափ գիտելիք ռադիոլոգիայի հիմունքերի, ռադիոակտիվության, ռադիացիայի առաջացման« աղբյուրների և տեսակների, չափման համակարգերի և սարքերի /դոզիմետրիայի/, ռադիացիայի կենսաբանական ազդեցության /էկոհամակարգերի և մարդու վրա/ վտանգների և հնարավոր պաշտպանության, նաև շրջակա միջավայրի և մթնոլորտի ռադիացիոն աղտոտվածության մոնիտորինգի մասին:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա ռադիոլոգիայի հիմունքերի, ռադիոակտիվության, ռադիացիայի առաջացման, աղբյուրների և տեսակների, դոզիմետրիայի մասին, ռադիացիայի կենսաբանական ազդեցության և նրա հետևանքների մասին,
2. կհասկանա շրջակա միջավայրի ռադիացիոն աղտոտվածության, մոնիտորինգի, վտանգների պաշտպանության անհրաժեշտությունը,
3. կկարողանա ատոմակայանների գործունեությունից և միջուկային զենքի փորձարկումներից առաջացած ռադիոակտիվ թափոնների վտանգազերծումը:

Բովանդակություն

Թեմա 1՝ Մատերիայի կառուցվածք: ***Թեմա 2***՝ Ռադիոակտիվություն և ռադիացիա: ***Թեմա 3***՝ Բնական ռադիացիա և նրա տեսակները: ***Թեմա 4***՝ Ռադիացիայի արհեստական աղբյուրներ: ***Թեմա 5***՝ Դոզիմետրիա: ***Թեմա 6*** Ռադիացիայի կենսաբանական ազդեցությունը մարդու «շրջակա միջավայրի և մթնոլորտի վրա: ***Թեմա 7***՝ Արտաքին ռադիացիայի վտանգը և հնարավոր պաշտպանական միջոցներ: ***Թեմա 8***՝ Դոզիմետրիա: ***Թեմա 9***՝ Ռադիացիոն աղտոտվածության մոնիթորինգ:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված **4** ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը **4** միավոր: Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Գրավոր կարճ հարցում: Միավորների քայլը 0, 5 է:

2-րդ ստուգում. Ստուգողական աշխատանք: Միավորների քայլը 0,5 է:

3-րդ ստուգում. Թեստ: Միավորների քայլը 0,5 է:

4-րդ ստուգում. Անհատական առաջադրանք (ռեֆերատ): Միավորների քայլը 0,5 է:

5.7. «Երկրաֆիզիկա» մասնագիտացում

0803/B05. Դաշտի տեսություն, միջուկային երկրաֆիզիկա (4 կրեդիտ)

Շաբաթական 5 ժամ (8 ժամ դասախոսություն և
72 ժամ լաբորատոր աշխատանք),
5-րդ կիսամյակ, ստուգարք

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել ֆիզիկական դաշտերին (գրավիտացիոն, մագնիսական, սեյսմիկ, էլեկտրական), նրանց աղբյուրների, լարվածության, պոտենցիալի և նրանց մեջ գոյություն ունեցող կապին, դիտարկել դաշտերի մեկնաբանման եղանակների, ուղիղ և հակադարձ խնդիրների լուծմանը, ինչպես նաև համառոտ ծանոթացնել միջուկային երկրաֆիզիկայի դաշտային աշխատանքների մեթոդիկային և տեխնիկային, լուծվող երկրաբանական կոնկրետ խնդիրների, ստացված փաստական նյութերի մեկնաբանմանը:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա երկրաֆիզիկական դաշտերի առաջացման աղբյուրները (բնական և արհեստական), նրանց փոխադարձ կապը, ռադիոկտիվ ճառագայթների բնույթը և միջավայրի վրա նրանց ազդեցության մասին,
2. կհասկանա երկրաֆիզիկական տվյալների մեկնաբանման ժամանակ ինչպես օգտվել տարբեր տիպի դաշտերի տվյալ տեղամասում ունեցած առանձին էլեմենտների և նրանց փոխազդեցության չափից, ստացված տվյալների մշակման և մեկնաբանման սկզբունքները,
3. կկարողանա ուղիղ և հակադարձ խնդիրների օգնությամբ լուծել դաշտ առաջացնող աղբյուրների տեղադրման էլեմենտները, իրականացնել ռադիոմետրական հանույթ ,համապատասխան ռադիոչափով և որոշել դաշտային պայմաններում օգտագործվող սարքի բաժանմունքի արժեքը:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Վեկտորական սկալյար և թելուրական դաշտի բնույթը: ***Թեմա 2***՝ Սկալյար և վեկտորական դաշտերի առաջին և երկրորդ կարգի ածանցյալները: ***Թեմա 3***՝ Էլեկտրամագնիսական երևույթների մաթեմատիկական ձևակերպումը դատարկության դեպքում, Մաքսվելի հավասարումները: ***Թեմա 4***՝ Լորենցի հավասարումների ֆիզիկական իմաստը: ***Թեմա 5***՝ Դաշտի պոտենցիալության պայմանները, հարմոնիկ ֆունկցիաներ, վեկտոր և սկալյար պոտենցիալներ ***Թեմա 6***՝ Ռադիոակտիվ ճառագայթների ազատ վազքի որոշման Բրեգի և Կլիմանի, Հեյգեր Նետոլի և Հեյգերի , նրանց միջավայրում էներգիայի կորստի Բետեի մեթոդները: ***Թեմա 7***՝ Միջավայրի վրա ռադիոակտիվ ճառագայթների ունեցած առաձգական և ոչ առաձգական ցրման երևույթը: ***Թեմա 8***՝ Ռադիոակտիվ էլեմենտների առաջնային և երկրորդային միներալներ: ***Թեմա 9***՝ Ռադիոմետրիայի դաշտային աշխատանքների մեթոդիկան և տեխնիկան: ***Թեմա 10***՝ Ստացված փաստական նյութերի մեկնաբանումը, անվտանգության տեխնիկայի ապահովումը ռադիոմետրական աշխատանքների ժամանակ

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված **4** ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը **4** միավոր: Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Գրավոր կարճ հարցում: Միավորների քայլը 0,5 է:

2-րդ ստուգում. Ստուգողական աշխատանք: Միավորների քայլը 0,5 է:

3-րդ ստուգում.Գրավոր կարճ հարցում: Միավորների քայլը 0,5 է:

4-րդ ստուգում. Անհատական առաջադրանք (ռեֆերատ): Միավորների քայլը 0,5 է:

0803/B06. Էլեկտրահետախուզություն (2կրեդիտ)

Շաբաթական 2 ժամ (16 ժամ դասախոսություն և

16 ժամ լաբորատոր աշխատանք)

5-րդ կիսամյակ, քննություն

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել լեռնային ապարների էլեկտրական հատկություններին, նրանց ուսումնասիրման մեթոդներին և այդ մեթոդների կիրառմամբ գործնական խնդիրների լուծման և ստացված տվյալների մշակման ու մեկնաբանման մոտեցումներին:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա ուսումնասիրվող մեթոդների էությունը, Էլեկտրահետախուզական մեթոդների դասակարգումը, ՈՒսուցանվող մեթոդների կիրառման ոլորտները,
2. կհասկանա ուսուցանվող մեթոդների դաշտային տվյալների որակական և քանակական մշակումն ու մեկնաբանումը,

3. կկարողանա օգտվել Էլեկտրահետախուզական մեթոդների բնագավառում համակարգչային ծրագրերից և ժամանակակից սարքավորումներից:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Լեռնային ապարների հատկանիշները:***Թեմա 2***՝Փոփոխական հոսանքի մեթոդներն ու նրանց մոդիֆիկացիաները:***Թեմա 3***՝ Հաստատուն հոսանքի մեթոդներն ու նրանց մոդիֆիկացիաները:***Թեմա 4***՝ Բնական էլեկտրական դաշտի մեթոդը:***Թեմա 5***՝ Էլեկտրահետախուզական մեթոդների դաշտային տվյալների մշակումն ու մեկնաբանումը հին և ժամանակակից եղանակներով: ***Թեմա 6***՝ Էլեկտրահետախուզական մեթոդների կիրառումը կառուցվածքային, հանքային, ինժեներական և հիդրոերկրաբանական բնագավառներում:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ քննությունները գրավոր են, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **1** միավոր: Միավորների քայլը 0.5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0803/B07. Հորատանցքերի ուսումնասիրման երկրաֆիզիկական մեթոդներ (ՀԵՈՒ) (4 կրեդիտ)

Շաբաթական 4 ժամ (28 ժամ դասախոսություն և
36 ժամ լաբորատոր աշխատանք)
6-րդ կիսամյակ, ստուգարք

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել՝ հորատանցքերում և միջհորատանցքային տարածքներում ապարների ուսումնասիրմանը երկրաֆիզիկական մեթոդների կիրառմամբ, լուծվող գործնական խնդիրներին և ստացված տվյալների մշակման ու մեկնաբանման մոտեցումներին:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա ՀԵՈՒ-ի ուսումնասիրվող մեթոդների էությունը, նշված բնագավառում համակարգչային տեխնոլոգիայի և ժամանակակից սարքավորումների ներդրման մասին,
2. կհասկանա կիրառման ֆիզիկաերկրաբանական պայմանները, լուծվող երկրաբանական խնդիրները,
3. կկարողանա օգտվել տվյալների մշակման և մեկնաբանման ժամանակակից մոտեցումներից:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ ՀԵՈՒ-ի հիմնական հասկացությունները, կիրառվող մեթոդների դասակարգումը և առարկայի զարգացման պատմությունը: ***Թեմա 2***՝ ՀԵՈՒ-ի

էլեկտրական և էլեկտրամագնիսական մեթոդները, նրանց պետրոֆիզիկական հիմունքները: ***Թեմա 3***՝ ՀԵՌԻ-ի միջուկային երկրաֆիզիկական մեթոդների կիրառումը, ուղիղ և հակադարձ խնդիրների լուծում, ժամանակակից սարքավորումների կիրառում:***Թեմա 4***՝ ՀԵՌԻ-ի համալիրի կիրառման ֆիզիկաերկրաբանական նախադրյալները:***Թեմա 5***՝ ՀԵՌԻ–ի գործնական խնդիրների լուծում՝ կառուցվածքային, հանքային, ինժեներաերկրաբանության և հիդրոերկրաբանության բնագավառներում:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված **4** ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը **4** միավոր: Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Գրավոր կարճ հարցում: Միավորների քայլը 0,5 է:

2-րդ ստուգում. Ստուգողական աշխատանք: Միավորների քայլը 0,5 է:

3-րդ ստուգում.: Գրավոր կարճ հարցում Միավորների քայլը 0,5 է:

4-րդ ստուգում. Անհատական առաջադրանք (ռեֆերատ): Միավորների քայլը 0,5 է:

0803/B08. Գրավիհետախուզություն (3 կրեդիտ)

Շաբաթական 4 ժամ (8 ժամ դասախոսություն և

56 ժամ լաբորատոր աշխատանք)

6-րդ կիսամյակ, քննություն

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել գրավիհետախուզական մեթոդի արդի զարգացման խնդիրներին, ծանրության ուժի պոտենցիալ ֆունկցիայի շարքի վերծանմանը, գեոիդի հավասարմանը և նրա մակերևույթին ծանրության ուժի չափված արժեքների բերման նպատակով մտցվող ուղղումներին, գրավիմետրական հանույթի մեթոդիկայի ու տեխնիկայի մասշտաբին և հենակետային ցանցին, օգտագործվող չափիչ գործիքների ընտրությանը, հանույթի ճշտությանը, կանոնավոր և ոչ կանոնավոր երկրաչափական ձև ունեցող երկրաբանական մարմինների գրավիտացիոն դաշտի տվյալների մեկնաբանմանը:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա գրավիհետախուզական մեթոդի զարգացման արդի խնդիրները ,
2. կհասկանա գրավիհետախուզական աշխատանքների մեթոդիկան և տեխնիկան,
3. կկարողանա ծանրության ուժի չափված արժեքների վրա մտցնել համապատասխան ուղղումներ և մեկնաբանել:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Գրավիհետախուզության տեսական հիմունքները և զարգացման խնդիրները: ***Թեմա 2***՝ Պոտենցիալ ֆունկցիայի առաջին և երկրորդ կարգի ածանցյալների էությունը:***Թեմա 3***՝ Դաշտային չափումներից ստացված նյութերը, մտցվելիք ուղղումները: ***Թեմա 4***՝ Գրավիմետրական հանույթի մեթոդիկան և տեխնիկան, ստացված նյութերի երկրաբանական մեկնաբանումը:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ քննությունները գրավոր են, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **1** միավոր: Միավորների քայլը 0.5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0803/B010. Մագնիսահետախուզություն (3 կրեդիտ)

Շաբաթական 4 ժամ (8 ժամ դասախոսություն և
56 ժամ լաբորատոր աշխատանք)
7-րդ կիսամյակ, քննություն

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է Երկրի բնական մագնիսական դաշտի օրինաչափ փոփոխությունների ուսումնասիրություններով լուծել երկրաբանական խնդիրներ, ծագմամբ և կազմով իրարից տարբեր բոլոր լեռնային ապարները և հանքանյութերը իրենց մագնիսական հատկություններով իրարից տարբեր են, ուստի մագնիսական դաշտի ինդուկցիայի քարտեզների վրա նրանք ի հայտ են գալիս տարբեր ինտենսիվությամբ անոմալ մագնիսական դաշտերի տեսքով:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը .

1. կիմանա մագնիսահետախուզության տեսությունը և դաշտային աշխատանքների մեթոդիկան.
2. կհասկանա մագնիսահետախուզության մեջ օգտագործվող չափող սարքավորումների և արդյունքների երկրաբանական մեկնաբանումների մոտեցումները
3. կկարողանա մագնիսական դաշտի չափված և մշակված տվյալներով գրաֆիկներ և քարտեզներ կառուցել

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Երկրի մագնիսական դաշտի առաջացման պատճառները և ուսումնասիրման պատմությունը: ***Թեմա 2՝*** Երկրամագնիսական դաշտի վարիացիաները: ***Թեմա 3՝*** Մագնիսահետախուզության դաշտային մեթոդները և չափող սարքավորումները: ***Թեմա 4՝*** Լեռնային ապարների և միներալների մագնիսական հատկությունները: ***Թեմա 5՝*** Երկրամագնիսական նորմալ և անոմալ դաշտեր: ***Թեմա 6՝*** Մագնիսահետախուզության ուղիղ և հակադարձ խնդիրները: ***Թեմա7՝*** Մագնիսական անոմալիաների երկրաբանական մեկնաբանման մեթոդները: ***Թեմա 8՝*** Մագնիսահետախուզության կիրառումը երկրաբանական քարտեզագրման, տեկտոնական շրջանացման, մետաղական և ոչ մետաղական հանքանյութերի որոնման և հետախուզման գործում:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ քննությունները գրավոր են, յուրաքանչյուրը՝ **4**

միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **1** միավոր: Միավորների քայլը 0.5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0803/B011. Պետրոֆիզիկա և ինժեներային երկրաֆիզիկա (3 կրեդիտ)

Շաբաթական 4 ժամ (8 ժամ դասախոսություն

56 ժամ լաբորատոր աշխատանք)

7-րդ կիսամյակ, ստուգարք

Նպատակը.

Ուսանողներին ծանոթացնել լեռնային ապարների, միներալների և հանքանյութերի ֆիզիկական հատկությունները ուսումնասիրող գիտությանը, որի օգնությամբ կարող են լուծվել՝ երկրակեղևի երկրաբանական կառուցվածքի, նրա զարգացման պատմության և օգտակար հանածոների հանքավայրերի որոնման ու հետախուզմանը վերաբերվող խնդիրները, ինչպես նաև ծանոթացնել երկրակեղևում գոյություն ունեցող ինժեներա-երկրաֆիզիկական, ինժեներա-հիդրոերկրաբանական և հիդրոտեխնիկական օբվյեկտների երկրաֆիզիկական համալիր ուսումնսիրությունների արդյունքներին:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը .

1. կիմանա պետրոֆիզիկական հետազոտությունների տեսությունը և մեթոդիկան, ինժեներաերկրաֆիզիկական, ջրաերկրաբանական և հիդրոտեխնիկական օբյեկտները, երկրաֆիզիկական մեթոդների կիրառումը նշված օբյեկտների ուսումնասիրման նպատակով,
2. կհասկանա ապարների նմուշների վրա խտության, ծակոտկենության, առաձգականության, էլեկտրական, մագնիսական, ջերմային և ռադիոակտիվության պարամետրների չափման մերոդիկան և տեխնիկան, երկրաֆիզիկական մեթոդների համալիրի ընտրության կարևորության անհրաժեշտությունը; երկրաֆիզիկական մեթոդների տվյալների մշակումն ու մեկնաբանումը,
3. կկարողանա պետրոֆիզիկական սխեմաներ և քարտեզներ կառուցել. Ինքնուրույն երկրաբանական եզրահանգումներ կատարել, կկարողանա ժամանակակից ծրագրերով երկրաֆիզիկական մեթոդների արդյունքները մշակել և մեկնաբանել:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Լեռնային ապարների և միներալների խտությունը և ծակոտկենությունը: ***Թեմա 2՝*** Լեռնային ապարների առաձգական հատկությունները: ***Թեմա 3՝*** Լեռնային ապարների և միներալների մագնիսական հատկությունները: ***Թեմա 4՝*** Լեռնային ապարների և միներալների էլեկտրական հատկությունները: ***Թեմա 5՝*** Լեռնային ապարների և միներալների միջուկա-ֆիզիկական հատկությունները: ***Թեմա 6՝*** Լեռնային ապարների և միներալների ջերմաֆիզիկական

հատկությունները: ***Թեմա 7***՝ Պետրոֆիզիկական քարտեզների կառուցումը և ապարների պետրոֆիզիկական դասակարգումը: ***Թեմա 8*** Երկրակեղևում ինժեներային երկրաֆիզիկայի օբյեկտների տեսակները: ***Թեմա 9***՝ Երկրաֆիզիկական մեթոդների կիրառումը վերոհիշյալ օբյեկտների հայտնաբերման համար: ***Թեմա 10***՝ Ստորերկրյա ջրերի ուսումնասիրումը երկրաֆիզիկական մեթոդների համալիրով: ***Թեմա 11***՝ Սողանքային մարմինների և կարստային առաջացումների հայտնաբերումն ու ուսումնասիրումը երկրաֆիզիկական մեթոդների համալիրով: ***Թեմա 12***՝ Հիդրոտեխնիկական օբյեկտների տարածքների կառուցվածքային ուսումնասիրությունները երկրաֆիզիկական մեթոդների համալիրով, նրանց կառուցապատումից առաջ և շահագործման ժամանակ:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված **4** ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը **4** միավոր: Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Գրավոր կարճ հարցում: Միավորների քայլը 0,5 է:

2-րդ ստուգում. Ստուգողական աշխատանք: Միավորների քայլը 0,5 է:

3-րդ ստուգում.: Գրավոր կարճ հարցում Միավորների քայլը 0,5 է:

4-րդ ստուգում. Անհատական առաջադրանք (ռեֆերատ): Միավորների քայլը 0,5 է:

0803/B013 . Սեյսմիկ շրջանացում և միկրոշրջանացում (2 կրեդիտ)

Շաբաթական 4 ժամ (8 ժամ դասախոսություն և
56 ժամ լաբորատոր աշխատանք)
8-րդ կիսամյակ, քննություն

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել սեյսմիկ շրջանացման և սեյսմիկ միկրոշրջանացման կազմակերպման և կատարման մեթոդոլոգիային, սեյսմիկ վտանգի գնահատմանը ծառայող կամ նպաստող համալիր տվյալների բազաներին, սեյսմիկ շրջանացման տարբեր մակարդակների քարտեզների կառուցման ձևերին:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա սեյսմիկ շրջանացման և սեյսմիկ միկրոշրջանացման, նրա արդյունքների կիրառման ոլորտների մասին,
2. կհասկանա տվյալների մշակման և մեկնաբանման ժամանակակից մոտեցումները,
3. կկարողանա օգտվել նշված բնագավառում համակարգչային տեխնոլոգիաներից և ժամանակակից սարքավորումներից:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Ընդհանուր սեյսմիկ շրջանացման խնդիրները և կատարվող աշխատանքների մեթոդոլոգիան: ***Թեմա 2***՝ Մանրակրկիտ սեյսմիկ շրջանացման խնդիրները և կատարվող աշխատանքների մեթոդոլոգիան: ***Թեմա 3***՝ Սեյսմիկ միկրոշրջանացման խնդիրները և կատարվող աշխատանքների մեթոդոլոգիան:

Թեմա 4՝ Սեյսմիկ շրջանացման փորձը ՀՀ տարածքում: ***Թեմա 5***՝ Սեյսմիկ շրջանացման արդի խնդիրները:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորի քայլը 0.5 է:

0803/B014. Սեյսմահետախուզություն (3 կրեդիտ)

Շաբաթական 6 ժամ (8 ժամ դասախոսություն և
40 ժամ լաբորատոր աշխատանք
8-րդ կիսամյակ, ստուգարք

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին գործնական դասաժամերի ընթացքում ծանոթացնել սեյսմահետախուզական աշխատանքների ընթացքում ստացված դաշտային նյութերին, մշակման ենթարկել դրանք:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա անջատել ալիքի մուտքը,
2. կհասկանա սեյսմիկ սահմանի տեղադրման խորության:որոշման մոտեցումները,
3. կկարողանա կառուցել հոդոգրաֆ և հաշվարկների միջոցով ստանալ ալիքի տարածման արագությունը ծածկող միջավայրում:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Հոդոգրաֆի կառուցում: ***Թեմա 2***՝ Բեկված գլխամասային ալիքի արագության որոշում մի քանի մեթոդովմի քանի մեթոդներով: ***Թեմա 3***՝ Անդրադարձված ալիքի արագության որոշում ծածկող միջավայրում: ***Թեմա 4***՝ Սեյսմիկ սահմանի տեղադրման խորությունը որոշում:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված **4** ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը **4** միավոր: Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Գրավոր կարճ հարցում: Միավորների քայլը 0,5 է:

2-րդ ստուգում. Ստուգողական աշխատանք: Միավորների քայլը 0,5 է:

3-րդ ստուգում: Գրավոր կարճ հարցում Միավորների քայլը 0,5 է:

4-րդ ստուգում. Անհատական առաջադրանք (ռեֆերատ): Միավորների քայլը 0,5 է:

5.8. «Երկրաքիմիա և ռեգիոնալ երկրաբանություն» մասնագիտացում

0805/B06. Երկրաբանահանութային աշխատանքների մեթոդներ (2 կրեդիտ)

Շաբաթական 4 ժամ (8 ժամ դասախոսություն և
56 ժամ լաբորատոր աշխատանք),

5-րդ կիսամյակ, քննություն

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել երկրաբանական քարտեզագրության համառոտ մեթոդներին, պատրաստել որպես այս կարևորագույն բնագավառի մասնագետներ, որոնց քանակը այժմ խիստ սահմանափակ է, իսկ առանց երկրաբանական քարտեզների ցանկացած այլ բնույթի երկրաբանական աշխատանքներ (որոնումներ, հետախուզում, շահագործում և այլն) ուղղակիորեն անհնար է իրականացնել:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա երկրաբանական տարամասշտաբ քարտեզներին ներկայացվող պահանջները, դրանց նպատակները և խնդիրները, կսկսի կարդալ երկրաբանական քարտեզը,
2. կհասկանա երկրաբանական հանույթի հիմնական մեթոդները, որի շնորհիվ կարող է ակտիվորեն մասնակցել այդպիսի աշխատանքներին,
3. կկարողանա անմիջականորեն կատարել երկրաբանական հանույթ՝ ներկայացնելով պահանջվող մասշտաբի երկրաբանական քարտեզներ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Ծանոթություն երկրաբանական տարամասշտաբ քարտեզների հետ, սովորել կարդալ քարտեզը: ***Թեմա 2՝*** Տիրապետել երկրաբանական հանույթի հիմնական մեթոդներին: ***Թեմա 3՝*** Կազմել երկրաբանական քարտեզներ, դրանց կտրվածքները:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ քննությունները գրավոր են, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **1** միավոր: Միավորների քայլը 0.5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0802/B08 Մետամորֆային պետրոգրաֆիա (3 կրեդիտ)

Շաբաթական 3ժամ (8 ժամ դասախոսություն և

40 ժամ լաբորատոր աշխատանք)

5-րդ կիսամյակ, ստուգարք

Նպատակը

Ուսանողներին ծանոթացնել երկրակեղևի փոխակերպված ապարների տիպերին, նրանց միներալային կազմին, տեքստուր-ստրուկտուր առանձնահատկություններին և առաջացման երկրաբանական ու ֆիզիկաքիմիական պայմաններին:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը՝

1. կիմանա մետամորֆային ապարների տեսակները, տիպերը, տարածումը և նրանց հետ կապված օգտակար հանածոները,
2. Կհասկանա մետամորֆային ապարների առաջացման երկրաբանական և ֆիզիկաքիմիական պայմանները,
3. կկարողանա տարբերել և ճանաչել մետամորֆային ապարները և տալ նրանց բնութագիրը:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Մետամորֆային ապարների պետրոգրաֆիա գիտությունը երկրի մասին գիտությունների համակարգում և ուսումնասիրման առարկան: ***Թեմա 2***՝ Մետամորֆային ապարների միներալային կազմը, ստրուկտուրաները և տեքստուրաները: ***Թեմա 3***՝ Մետամորֆիզմի տիպերը ըստ մետամորֆիզմի գործոնների փոխհարաբերության: ***Թեմա 4***՝ Մետամորֆային ֆացիանները երկրակեղևում ըստ Էսկոլայի և թերների: ***Թեմա 5***՝ մետամորֆային հանքավայրեր: Մետամորֆային հանքավայրերը կրատոններում և վահաններում:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված **4** ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը **4** միավոր: Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Գրավոր կարճ հարցում: Միավորների քայլը 0,5 է:

2-րդ ստուգում. Ստուգողական աշխատանք: Միավորների քայլը 0,5 է:

3-րդ ստուգում.: Գրավոր կարճ հարցում Միավորների քայլը 0,5 է:

4-րդ ստուգում. Անհատական առաջադրանք (ռեֆերատ): Միավորների քայլը 0,5 է:

0802/B09. Մետաղածնություն և պետրոգրաֆիա (4 կրեդիտ)

Շաբաթական 4 ժամ (8 ժամ դասախոսություն և
56 ժամ լաբորատոր աշխատանք)
6-րդ կիսամյակ, քննություն

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսումնասիրել երկրի կեղևում մետաղային հանքավայրերի տեղաբաշխման օրինաչափությունները: Երկրի կեղևի մետաղածնային զարգացման օրինաչափությունները խոշոր ստրուկտուրային միավորների (վահաններ և նրանց պլատֆորմներ, ծալքավոր շարժուն գոտիներ ու ակտիվացած մարզեր) համար:

Կրթական արդյունքները.

Դաընթացի հաջող ավարտին ուսանողը .

1. կիմանա երկրի կեղևի մետաղածնային խոշոր ստրուկտուրաները և նրանց զարգացման օրինաչափությունները,
2. կհասկանա այդ ստրուկտուրաների զարգացման առանձին փուլերի հանքագոյացման օրինաչափությունները, խոշոր ստրուկտուրաներում հանքայնացման առանձին փուլերի տարածական մեկուսացման օրինաչափությունները,
3. կկարողանա որոշել գլխավոր մետաղածնային մարզերում և դարաշրջաններում առանձին մետաղների արդյունաբերական կուտակում-

ների առաջացման պայմանները, գենետիկական տիպերը ու հանքային ֆորմացիաները:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Մետաղածնության ծագման ու զարգացման պատմությունը, հիմնական խնդիրները և տերմինաբանությունը: ***Թեմա 2***՝ Մետաղածնային մարզերն ու դարաշրջանները: ***Թեմա 3***՝ Մետաղածնային ստրուկտուրաների հիմնական տիպերն ու նրանց զարգացման փուլերը: ***Թեմա 4***՝ Վահանների և նրանց պլատֆորմների մետաղածնությունը: ***Թեմա 5***՝ Ծալքավոր շարժուն գոտիների մետաղածնությունը: ***Թեմա 6***՝ Ակտիվացած մետաղածնությունը: ***Թեմա 7***՝ Կառուցվածքամետաղածնային զոնաների տիպերն ու նրանց բնորոշ հանքային ֆորմացիաների համալիրները: ***Թեմա 8***՝ Կանխատեսումամետաղային քարտեզների կազմման մեթոդիկան և սկզբունքները:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ քննությունները գրավոր են, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0805/B08. Նավթի և գազի երկրաբանություն, հորատման գործ (3 կրեդիտ)

Շաբաթական 4 ժամ (8 ժամ դասախոսություն և
56 ժամ գործնական պարապմունք),
6-րդ կիսամյակ, ստուգարք

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողին հաղորդել գիտելիքներ նավթի ծագման, նավթի ու գազի հանքավայրերի ձևավորման, պահպանման, որոնման և հետախուզման աշխատանքների կազմակերպման, տարածքի նավթաբերության հեռանկարների գնահատման մասին:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա նավթի ծագման վարկածները,
2. կհասկանա նավթի ու գազի հանքավայրերի ձևավորման ու պահպանման հնատեկտոնական ու հնաշխարհագրական պայմանները, նավթի ու գազի հանքավայրերի որոնման մեթոդները,
3. կկարողանա կատարել տարածքի նավթագազաբերության հեռանկարների գնահատում:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Նավթի ու գազի երկրաբանության առարկան և խնդիրները: ***Թեմա 2***՝ Նավթի քիմիական ու ֆիզիկական հատկությունները: ***Թեմա 3***՝ Բնական այրվող գազեր: ***Թեմա 4***՝ Նավթի ծագումը: ***Թեմա 5***՝ Նավթի ու գազի կուտակ-

ների ձևավորման գործնթացները: ***Թեմա 6***՝ Նավթի և գազի կուտակների տեղադրման պայմանները: ***Թեմա 7***՝ Նավթի և գազի հանքավայրերի որոնողահետախուզական աշխատանքները: ***Թեմա 8***՝ Նավթաերկրաբանական շրջանացում, նավթի հանքավայրեր: ***Թեմա 9***՝ Գազային և գազանավթային հանքավայր: ***Թեմա 10***՝ Տարածքի նավթագազաբերության հեռանկարների գնահատումը: ***Թեմա 11***՝ ՀՀ նավթագազաբերության հեռանկարները:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված **4** ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը **4** միավոր: Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Գրավոր կարճ հարցում: Միավորների քայլը 0,5 է:

2-րդ ստուգում. Ստուգողական աշխատանք: Միավորների քայլը 0,5 է:

3-րդ ստուգում. Գրավոր կարճ հարցում: Միավորների քայլը 0,5 է:

4-րդ ստուգում. Անհատական առաջադրանք (ռեֆերատ): Միավորների քայլը 0,5 է:

802/B010. Որոնողական երկրաքիմիա (3 կրեդիտ)

Շաբաթական 4 ժամ (8 ժամ դասախոսություն և

56 ժամ լաբորատոր աշխատանք)

7-րդ կիսամյակ, քննություն

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել որոնման երկրաքիմիական մեթոդներին օգտակար հանածոների հանքավայրի հետախուզման նպատակով:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը՝

1. կիմանա երկրաքիմիական անոմալիաները,
2. կհասկանա երկրակեղևում որոնման երկրաքիմիական մեթոդները,
3. կկարողանա որոնման աշխատանքներում ստացված տվյալները մշակել և ընդհանրացնել:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Ներածություն: ***Թեմա 2***՝ Երկրաքիմիական պսակների տեսություն: ***Թեմա 3***՝ Երկրաքիմիական որոնման եղանակներ: ***Թեմա 4***՝ Քարտեզագրում: ***Թեմա 5***՝ Տվյալների համակարգչային մշակում:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ քննությունները գրավոր են, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0805/B08. Հայկական լեռնաշխարհի նորագույն հրաբխականություն (3 կրեդիտ)

Շաբաթական 4 ժամ (8 ժամ դասախոսություն և 56 ժամ լաբորատոր աշխատանք),
7-րդ կիսամյակ, ստուգարք

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողին ծանոթացնել նորագույն և ակտիվ հրաբխականության երևույթներին, դրանց դինամիկային, հետհրաբխային գործունեության առանձնահատկություններին, ի վերջո հրաբխային վտանգի գնահատմանը:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա հրաբխային գործունեության տևողությամբ տարբերել միածին և բազմածին հրաբուխները և դրանով էլ գնահատել հրաբխային վտանգի չափը,
2. կհասկանա հրաբխային արտավիժումների նյութերի ֆիզիկամեխանիկական և դեկորատիվ հատկությունները՝ լայնորեն օգտագործելով նրանց որպես անփոխարինելի օգտակար հանածոներ, շինանյութեր, լցանյութեր, գեղազարդ երեսապատման սալերի, հուշարձանային կոթողների հումք և այլն,
3. կկարողանա կանխատեսել հրաբխային արտավիժումների բնույթը՝ հանգիստ, էֆուզիվ, առանց ցնցումների և պայթյունային-էքսպլուզիվ հզոր ցնցումներով ուղեկցվող գործունեությունը, ըստ այդմ էլ գնահատել հնարավոր ավերածությունների չափը:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Ծանոթություն հայկական լեռնաշխարհի նորագույն հրաբխականության մարզերի ու շրջանների հետ: ***Թեմա 2***՝ Հրաբխային պրոցեսի և արտավիժումների մանրամասն ուսումնասիրությունը: **Թեմա 3**՝ Հրաբխային արտավիժումների և դրանց ինտենսիվության հնարավոր կանխատեսումը: ***Թեմա 4***՝ Հրաբխանյութերի կիրառությունը որպես օգտակար հանածոներ:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված **4** ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը **4** միավոր: Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Գրավոր կարճ հարցում: Միավորների քայլը 0,5 է:

2-րդ ստուգում. Ստուգողական աշխատանք: Միավորների քայլը 0,5 է:

3-րդ ստուգում. Գրավոր կարճ հարցում: Միավորների քայլը 0,5 է:

4-րդ ստուգում. Անհատական առաջադրանք (ռեֆերատ): Միավորների քայլը 0,5 է:

0802/B011. Էկոերկրաքիմիա (2 կրեդիտ)

Շաբաթական 5 ժամ (8 ժամ դասախոսություն և 32 ժամ լաբորատոր աշխատանք)
8-րդ կիսամյակ, ստուգարք

Նպատակը.

Դասընթացի նպատական է ուսանողներին ծանոթացնել քիմիական տարրերի մասնակցությանը կենսաբանական և երկրաքիմիական բոլոր պրոցեսներին:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը՝

1. կիմանա երկրաքիմիական պրոցեսներին քիմիական տարրերի մասնակցությունն ու դերը,
2. կհասկանա էկոերկրաքիմիայի նշանակությունը,
3. կկարողանա գաղափար կազմել օդի, հողերի, ջրերի, ընդերքի ռեսուրսների ռացիոնալ օգտագործման մասին:

Բովանդակությունը.

Թեա 1՝ էկոերկրաքիմիայի նշանակությունը երկրաբանական առարկաների համակարգում: ***Թեմա 2***՝ Երկիր մոլորակի էկոհամակարգը, կենսասֆերան և նոոսֆերան: ***Թեմա 3***՝ Բնության ռեսուրսների օգտագործումը: ***Թեմա 4***՝ մթնոլորտային օդի, հողերի, ջրերի, ընդերքի ռեսուրսների ռացիոնալ օգտագործումն և պահպանումը:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված **4** ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը **4** միավոր: Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Գրավոր կարճ հարցում: Միավորների քայլը 0,5 է:

2-րդ ստուգում. Ստուգողական աշխատանք: Միավորների քայլը 0,5 է:

3-րդ ստուգում. Գրավոր կարճ հարցում: Միավորների քայլը 0,5 է:

4-րդ ստուգում. Անհատական առաջադրանք (ռեֆերատ): Միավորների քայլը 0,5 է:

0805/B09. Հնաշխարհագրական հետազոտման մեթոդներ (2 կրեդիտ)

Շաբաթական 5 ժամ (8 ժամ դասախոսություն և
32 ժամ գործնական պարապմունք),
8-րդ կիսամյակ, քննություն

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողին տալ գիտելիքներ նստվածքային ապարների և դրանց հետ կապված օգտակար հանածոների ձևավորման պայմանների, անցյալի ֆիզիկաաշխարհագրական պայմանների, տարածքի երկրաբանական պատմության վերականգնման և նստվածային օգտակար հանածոների հեռանկարների մասին:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա ֆացիաների տեսության հիմունքները, տարատեսակ նստվածքային ապարների առաջացման պայմանները,
2. կհասկանա հնաշխարհագրական վերականգնումների մեթոդները,
3. կկարողանա մշակել տարածքի նստվածքային ծագման հանքավայրերի (նավթ, ածուխ և այլն) հեռանկարների գնահատման չափանիշները:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Հնաշխարհագրություն առարկան և խնդիրները: ***Թեմա 2***՝ Ֆացիաների տեսության հիմնախնդիրները և նշանակությունը: ***Թեմա 3***՝ Ցամաքային ֆացիաների ընդհանուր բնութագիրը և դասակարգումը: ***Թեմա 4***՝ Ծովերի ու ցամաքների անցումային զոնայի ֆացիաների բնութագիրը: ***Թեմա 5***՝ Ծովային ֆացիաների ընդհանուր բնութագիրը և դասակարգումը: ***Թեմա 6***՝ Ֆացիաների վերլուծության մեթոդները: ***Թեմա 7***՝ Հնաշխարհագրության հիմունքները: ***Թեմա 8***՝ Ֆացիալ և հնաշխարհագրական քարտեզներ: ***Թեմա 9***՝ Հնաշխարհագրական ուսումնասիրությունների արդյունքների ամփոփումը և կիրառական նշանակությունը:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը գրավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

5.9. «Ջրաերկրաբանություն և ճարտարագիտական երկրաբանություն» մասնագիտացում

0801/B07. Ջրաերկրաքիմիա (3 կրեդիտ)

Շաբաթական 4 ժամ (8 ժամ դասախոսություն և
56 ժամ լաբորատոր աշխատանք)
5-րդ կիսամյակ, ստուգարք

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողին ծանոթացնել ստորերկրյա ջրերի քիմիական և գազային կազմին, նրանց ձևավորման պայմաններին: Ջրի քիմիական կազմի որոշման և արտահայտման եղանակներին: Առանձին ռեգիոններում ստորերկրյա ջրերի կազմի ձևավորման օրինաչափություններին:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը՝

1. կիմանա ստորերկրյա ջրերի քիմիական կազմի ձևավորման պայմանները և քիմիական էլեմենտների միգրացիայի հիմնական օրինաչափությունները,
2. կհասկանա ստորերկրյա ջրերի դասակարգման սկզբունքներն ըստ քիմիական կազմի,
3. կկարողանա լաբորատոր և դաշտային պայմաններում կատարել ջրի քիմիական անալիզ,
4. կկարողանա մշակել ջրի քիմիական անալիզի արդյունքները և տալ ջրի որակական բնութագիրը:

Բովանդակությունը.

Թեմա1՝ Ջրաերկրաքիմիան, որպես ջրաերկրաբանության ինքնուրույն բաժին: ***Թեմա 2***՝ Ջրի մոլեկուլի կառուցվածքը: ***Թեմա 3***՝ Ստորերկրյա ջրերի քիմի-

ական և գազային կազմը: Ստորերկրյա ջրերի դասակարգումն ըստ քիմիական կազմի: ***Թեմա 4՝*** Ստորերկրյա ջրերում քիմիական էլեմենտների միգրացիայի հիմնական դրույթները: ***Թեմա 5՝*** ստորերկրյա ջրերի քիմիական կազմը ձևավորող տարրերի աղբյուրները և գործոնները: ***Թեմա 6՝*** Ստորերկրյա ջրերի քիմիական կազմի ձևավորումը կապված կլիմայական, երկրաբանական և հիդրոդինամիկական պայմաններից: ***Թեմա 7՝*** Ռեգիոնալ ջրաերկրաքիմիա: Պլատֆորմային և լեռնածալքավոր շրջաններում ստորերկրյա ջրերի քիմիական կազմի ձևավորման առանձնահատկությունները:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված **4** ընթացիք ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը **4** միավոր: Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Գրավոր կարճ հարցում: Միավորի քայլը 0.5 է:

2-րդ ստուգում. Ստուգողական աշխատանք: Միավորի քայլը 0.5 է:

3-րդ ստուգում. Կարճ գրավոր աշխատանք: Միավորի քայլը 0.5 է:

4-րդ ստուգում. Անհատական առաջադրանք (ռեֆերատ): Միավորների քայլը 0.5 է:

0801/B08. Ինժեներային կառույցներ (3 կրեդիտ)

Շաբաթական 3 ժամ (8 ժամ դասախոսություն և
40 ժամ լաբորատոր աշխատանք),
5-րդ կիսամյակ, քննություն

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողների մոտ ձևավորել իմացություն ինժեներային կառույցների չորս հիմնական դասերի պլանավորման, նախագծման, շինարարության, ինչպես նաև վերջիններիս շահագործման ժամանակ տեխնիկական հսկողություն իրականացնելու սկզբունքների, կանոնների, նորմատիվների մասին:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի ավարտին ուսանողը՝

1. կիմանա հիդրոտեխնիկական, արդյունաբերական, քաղաքացիական, տրանսպորտային կառույցների նախագծման և շինարարության հիմնական սկզբունքներն ու կանոնները,
2. կհասկանա գնահատել ինժեներային կառույցի կայունությունը և կայունությանը սպառնացող գործոնները,
3. կկարողանա ուսումնասիրել շինարարական նյութերի ֆիզիկամեխանիկական հատկությունները և գնահատել նրանց պիտանելիությունը ինժեներային կառույցների շինարարության ժամանակ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Ինժեներային կառույցների դասակարգումը: Ինժեներային կառույցների պլանավորման և նախագծման փուլերը: ***Թեմա 2՝*** Հիմնական շինարարական նյութերը: Շինարարական նյութերի դասակարգումն ըստ գործող ստանդարտի: Շինարարական նյութերի ֆիզիկամեխանիկական հատկանիշները և նրանց որոշման եղանակները: ***Թեմա 3՝*** Հողային աշխատանքների արտադրութ-

յուն: Գրունտների դասակարգումն ըստ փորման և կտրման դիմադրության: Գրունտների մշակման եղանակները: ***Թեմա 4՝*** Հիմքաշինություն: Հիմքեր և հիմնատակեր: Հիմքերի և հիմնատակերի դասակարգումը: ***Թեմա 5՝*** Արդյունաբերական կառույցներ: Հիմնական էլեմենտներն ու կոնստրուկցիաները: ***Թեմա 6՝*** Քաղաքացիական կառույցներ: Հիմնական էլեմենտներն ու կոնստրուկցիաները: ***Թեմա 7՝*** Հիդրոտեխնիկական կառույցներ՝ հիդրոհանգույցներ, ջրամբարներ, պատվարներ: Պատվարների տիպերն ու տեսակները: Հողային պատվարների նախագծման, կառուցման և կոնստրուկցիաների առանձնահատկությունները: ***Թեմա 8՝*** Տրանսպորտային կառույցներ՝ կամուրջներ, օդանավակայաններ, թունելներ:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիք քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիք քննությունները գրավոր են, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքնաչյուրը **1** միավոր: Միավորի քայլը 0.5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորի քայլը 0.5 է:

0801/B07. Գրունտագիտություն և գրունտների մեխանիկայի հիմունքներ (4 կրեդիտ)

Շաբաթական 4 ժամ (1ժամ դասախոսություն և
2 ժամ լաբորատոր աշխատանք),
6-րդ կիսամյակ, քննություն

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողին ծանոթացնել գրունտների կազմի և կառուցվածքի, ֆիզիկական, ֆիզիկաքիմիական, ֆիզիկամեխանիկական հատկությունների ձևավորման օրինաչափություններին, սովորեցնել լաբորատոր և դաշտային պայմաններում գրունտների տարբեր հատկությունների որոշման մեթոդները: Հոծ միջավայրի մեխանիկայի տարրերին, մասնավորապես առաձգականության տեսությանը, պլաստիկության, սողքի տեսությանը, գրունտների մեխանիկայի դրույթներին, այն կարողանալ կիրառել լեռնային ապարների կայունության և լարվածային վիճակի գնահատման ժամանակ:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի ավարտին ուսանողը՝

1. կիմանա գրունտների ընդհանուր դասակարգման էությունը և մոդելավորման հաշվարկատեսական մեթոդները,
2. կհասկանա գրունտների առաջացման պայմանների և նրանց երկրատեխնիկական հատկությունների միջև եղած օրինաչափությունները, հետախուզական փաստաթղթերի փորձագիտական իրականացում

3. կկարողանա լաբորատոր և դաշտային պայմաններում որոշել գրունտների երկրատեխնիկական հատկությունները աշխատել կառույցների և շինությունների հետ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Գրունտագիտությունը որպես ճարտարագիտական երկրաբանության բաժին, հիմնական խնդիրները: ***Թեմա 2***՝ Գրունտների կազմը և կառուցվածքը: ***Թեմա 3***՝ Գրունտների հատիկաչափական և միկրոագրեգատային կազմը: ***Թեմա 4***՝ Գրունտներում ջրի տեսակների ստորաբաժանումը: ***Թեմա 5***՝ Կառուցվածքային կապերը գրունտներում: ***Թեմա 6***՝ Գրունտների ֆիզիկական հատկությունները: ***Թեմա 7***՝ Գրունտների լուծելիությունը: **Թեմա 8՝** Կապակցված գրունտների պլաստիկությունը: ***Թեմա 9՝*** Գրունտների ուռչում և կծկում: ***Թեմա 10***՝ Գրունտների ջրամրությունը: ***Թեմա 11***՝ Գրունտների ամրությունը: ***Թեմա 12***՝ Գրունտների դինամիկ կայունություն (ջրիկացում, տիքսոտրոպիա, պլիվունային երևույթներ): ***Թեմա 13***՝ Գրունտների ընդհանուր դասակարգումը: ***Թեմա 14***՝ Հրային ապարների ճարտարագիտա-երկրաբանական առանձնահատկությունները*:* ***Թեմա 15***՝ Մետամորֆային ապարների ճարտարագիտաերկրաբանական առանձնահատկությունները: ***Թեմա 16***՝ Արհեստական գրունտների ճարտարագիտաերկրաբանական առանձնահատկությունները: ***Թեմա 17***՝ Տեսական մեխանիկայի և նյութերի դիմադրության տարրական հիմունքները: ***Թեմա 18***՝ Գրունտների հիմնական մոդելները: ***Թեմա 19***՝ Գրունտների մեխանիկական հատկությունները: ***Թեմա 20***՝ Գրունտների մեխանիկայի հիմնական օրինաչափությունները (Խտացման օրենք, Լամինար ֆիլտրացիոն օրենք, Կուլոնի սահքի օրենք): ***Թեմա 21***՝ Գրունտների ֆիզիկո-քիմիական մեխանիկա: ***Թեմա 22***՝ Գրունտների սողքի օրինաչափությունները: ***Թեմա 23***՝ Լարումների բաշխումը գրունտներում: ***Թեմա 24***՝ Բեռնվածքի աճին զուգընթաց գրունտների լարվածային վիճակի փուլերը: ***Թեմա 25***՝ Լանջերի և շեպերի կայունություն: ***Թեմա 26***՝ Հիմնատակերի նստման հաշվարկումը և նրա փոփոխությունները ժամանակի ընթացքում: ***Թեմա 27***՝ Գրունտների դինամիկ հատկությունները:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիք քննությունները գրավոր են, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքնաչյուրը **1** միավոր: Միավորի քայլը 0.5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորի քայլը 0.5 է:

0801/B10. Մելիորատիվ ջրաերկրաբանություն (3 կրեդիտ)

Շաբաթական 4 ժամ (8 ժամ դասախոսություն և

56 ժամ լաբորատոր աշխատանք),

6-րդ կիսամյակ,ստուգարք

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողին ծանոթացնել մելիորացվող հողատարածքների մելիորատիվ վիճակի բարելավման մեթոդներին և եղանակներին՝ հիմքում դնելով այդ տարածքների ջրաերկրաբանական պայմանները և դրանց փոփոխության օրինաչափությունները՝ կապված մելիորացիայի հետ:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը՝

1. կիմանա բնութագրել և գնահատել մելիորացվող տարածքի ջրաերկրաբանական պայմանները դրանք պայմանավորող գործոնների և ցուցանիշների վերլուծման հենքի վրա,
2. կհասկանա գնահատել ջրաերկրաբանական պայմանների փոփոխությունը և դրանց օրինաչափությունները ջրատեխնիկական մելիորացիայի ազդեցության հետևանքով,
3. կկարողանա ջրաերկրաբանական–մելիորատիվ պայմանների վերլուծության արդյունքում մշակել միջոցառումներ հողերի մելիորատիվ վիճակի բարելավման համար,
4. կկարողանա բնութագրել և գնահատել ոռոգելի և չորացվող հողերի մելիորատիվ վիճակը, այն պայմանավորող գործոնների և ցուցանիշների վերլուծման հենքի վրա:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Ընդհանուր տեղեկությունների մելիորացիայի և մելիորատիվ ջրաերկրաբանության մասին: ***Թեմա 2***՝ Ոռոգելի և չորացվող հողատարածքների ջրաերկրաբանական պայմանների բնութագիրը: ***Թեմա 3***՝ Ոռոգելի և չորացվող հողերի մելիորատիվ վիճակի բնութագիրը: ***Թեմա 4***՝ Մելիորատիվ համակարգերը, ոռոգման, չորացման և աղազերծման եղանակներն ու մեթոդները: ***Թեմա 5***՝ Ոռոգման ազդեցությունը ջրաերկրաբանական պայմանների փոփոխության վրա: ***Թեմա 6***՝ Մելիորացվող հողատարածքներում տարվող ջրաերկրաբանական հետազոտությունների տեսակները և մեթոդները: ***Թեմա 7***՝ Ջրային և աղային հաշվեկշիռներ և դրանց բաղադրիչների որոշումը: ***Թեմա 8***՝ Ջրային և աղային ռեժիմների կանխատեսումները ոռոգելի հողատարածքներում: ***Թեմա 9***՝ Ոռոգելի հողատարածքներում մելիորատիվ դրենաժների դինամիկական հաշվարկը: ***Թեմա 10***՝ Ռեժիմային դիտարկումները և այդ տվյալներով ջրաերկրաբանական օարամետրերի որոշման եղանակները և մեթոդները:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված **4** ընթացիք ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը **4** միավոր: Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Գրավոր կարճ հարցում: Միավորի քայլը 0.5 է:

2-րդ ստուգում. Ստուգողական աշխատանք: Միավորի քայլը 0.5 է:

3-րդ ստուգում. Կարճ գրավոր աշխատանք: Միավորի քայլը 0.5 է:

4-րդ ստուգում. Անհատական առաջադրանք (ռեֆերատ): Միավորների քայլը 0.5 է:

0801/B11. Ստորերկրյա ջրերի դինամիկա և հատուկ ջրաերկրաբանություն (3 կրեդիտ)

Շաբաթական 4 ժամ (8 ժամ դասախոսություն և
56 ժամ լաբորատոր աշխատանք),
7-րդ կիսամյակ, ստուգարք

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողին ծանոթացնել ստորերկրյա ջրերի շարժման օրինաչափություններին, ֆիլտրացիայի հիմնական օրենքին, գծային և ոչ գծային ֆիլտրացիոն շարժումներին, ֆիլտրացիոն հոսքի եզրային պայմաններին, դիֆերենցիալ հավասարումների համար փորձնական-ֆիլտրացիոն աշխատանքների օգնությամբ հիդրոդինամիկ պարամետրերի ստացմանը: Ծանոթացնել ջրաերկրաբանական հետազոտությունների կատարման տեսական հիմունքներին տարբեր գործնական խնդիրների լուծման համար: Այն ընդգրկում է քաղցրահամ ստորերկրյա ջրերի որոնման և հետախուզման մեթոդները ջրամատակարարման, հողերի բարելավման և տարբեր տիպի շինարարական աշխատանքների կատարման համար:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը՝

1. կիմանա ստորերկրյա ջրերի ֆիլտրացիայի հիմնական օրենքը, նրա կիրառության սահմանները, ստորերկրյա քաղցրահամ ջրերի որոնման, հետախուզման և շահագործական պաշարների գնահատման մեթոդները,
2. կհասկան ճնշումնային և ոչ ճնշումնային ստորերկրյա ջրատար հորիզոնների ֆիլտրացիայի հիմնական դիֆերենցիալ հավասարումները, ջրաերկրաբանական կանխագուշակումների նպատակներով ստորերկրյա ջրերի ռեժիմային դիտարկումների եղանակները,
3. կկարողանա հաշվել ֆիլտրացիոն կորուստները ջրավազանի հատակից և պատվարից,
4. կկարողանա ստանալ փորձնական-ֆիլտրացիոն արտամղումների և ներմղումների տվյալներով հիդրոդինամիկ պարամետրերը և կազմել ջրաերկրաբանական քարտեզներ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Հոսքի հիդրոդինամիկ էլեմենտները և ֆիլտրացիայի հիմնական օրենքը: ***Թեմա 2***՝ Ֆիլտրացիոն հոսքի բանաձևերը ֆիլտրացիայի կոշտ ռեժիմի դեպքում: ***Թեմա 3***՝ Հարթ պլանային ոչ ճնշումնային հոսքի հավասարումը, առաձգական ռեժիմով ֆիլտրացիայի հավասարումը: ***Թեմա 4***՝ Պլանային հոսքի սահմանային պայմանները: ***Թեմա 5***՝ Հորատանցքերի ջրաերկրաբանական հաշվարկներ: ***Թեմա 6***՝ Պլանային ֆիլտրացիայի միաչափ կայունացած ռեժիմի հավասարումներ: ***Թեմա 7***՝ Ջրաերկրաբանական հանույթի տեսակները և խնդիրները: ***Թեմա 8***՝ Ջրաերկրաբանական քարտեզների բովանդակությունը: ***Թեմա 9***՝ Ջրաերկրաբանական հորատանցքեր, նրանց կոնստրուկցիաները: ***Թեմա 10***՝ Ջրաերկրաբանական հետազոտությունների ժամանակ օգտագործվող տեխնիկական միջոցներ և սարքավորումներ: ***Թեմա 11***՝ Ստորերկրյա ջրերի ռեժիմի և հաշվեկշռի ուսումնասիրության մեթոդները:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված **4** ընթացիք ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը **4** միավոր: Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Գրավոր կարճ հարցում: Միավորի քայլը 0.5 է:

2-րդ ստուգում. Ստուգողական աշխատանք: Միավորի քայլը 0.5 է:

3-րդ ստուգում. Կարճ գրավոր աշխատանք: Միավորի քայլը 0.5 է:

4-րդ ստուգում. Անհատական առաջադրանք (ռեֆերատ): Միավորների քայլը 0.5 է:

0801/B012. Ինժեներային երկրաղինամիկա (3 կրեդիտ)

Շաբաթական 4 ժամ (8 ժամ դասախոսություն և
56 ժամ լաբորատոր աշխատանք),
7-րդ կիսամյակ, քննություն

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել ինչպես բնական, այնպես էլ անթրոպոգեն երկրաբանկան պրոցեսների և երևույթների տարածման օրինաչափություններին: Այն պրոցոսների և երևույթների, որոնք ազդում են մարդու նորմալ կենսագործունեության, ինչպես նաև կառույցների և շինարարությունների շահագործման վրա:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի ավարտին ուսանողը՝

1. կիմանա ճարտարագիտական երկրաբանության մեթոդների կիրառմամբ երկրաբանական պրոցեսների և երևույթների ուսումնասիրում,
2. կհասկանա երկրաբանական պրոցեսների և երևույթների կանխագուշակում և գնահատում,
3. կկարողանա կատարել երկրաբանական պրոցեսների և երևույթների համար քանակական ցուցանիշների ստացում, հաշվարկային մեթոդների կիրառմամբ,

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Ճարտարագիտական երկրադինամիկան, որպես ճարտարագիտական երկրաբանության բաժին: **Թեմա 2՝** Երկրաբանական պրոցեսների և երևույթների Սավարենսկու դասակարգումը: **Թեմա 3՝** Հողմահարման պրոցեսներ, հողմահարման կեղևի մանրամասն սխեման: ***Թեմա 4՝*** Սելավային երևույթներ: **Թեմա 5՝** Գերնստման երևույթներ: **Թեմա 6՝** Կարստային երևույթներ: **Թեմա 7՝** Պլիվունային և սուֆֆոզիոն երևույթներ: **Թեմա 8՝** Սողանքային երևույթներ: **Թեմա 9՝** Փլվածքային երևույթներ: **Թեմա 10՝** Սեյսմիկ միկրոշրջանացման ճարտարագիտա-երկրաբանական գործոնները: **Թեմա 11՝** Ստորերկրյա փորվածքների անցմամբ պայմանավորված երկրաբանական պրոցեսները: Գաղափար լեռնային ճնշման մասին: **Թեմա 12՝** Հեղուկ և գազային օգտակար հանածոների արտամղման հետևանքով առաջացած նստումնային երևույթները:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիք քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիք քննությունները գրավոր են, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքնաչյուրը **1** միավոր: Միավորի քայլը 0.5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորի քայլը 0.5 է:

0801/B013. Ջրաերկրաբանական հետազոտման մեթոդներ (2 կրեդիտ)

Շաբաթական 4 ժամ (16 ժամ դասախոսություն և

16 ժամ լաբորատոր աշխատանք)

8-րդ կիսամյակ, քննություն

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է սովորեցնել ուսանողին տիրապետի ջրաերկրաբանական ուսումնասիրությունների մեթոդիկայի տեսական հիմունքներին և կարողանա դրանք կիրառել տարբեր գործնական խնդիրների լուծման ժամանակ:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը՝

1. կիմանա ստորերկրյա ջրերի որոնման, հետախուզման և շահագործական պաշարների գնահատման եղանակներն ու մեթոդները,
2. կհասկանա հանքային, արդյունաբերական և թերմալ ստորերկրյա ջրերի որոնման, հետախուզման և պաշարների գնահատման մեթոդները,
3. կկարողանա գնահատել ստորերկրյա ջրերի հանքավայրերի ռեսուրսները, պաշարները, ռեժիմը, ջրի շահագործման առանձնահատկությունները և որակը դրանք ծառայեցնել ժողովրդական տնտեսության տարբեր բնագավառներում:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Ջրաերկրաբանական հետազոտությունների մեթոդիկա դասընթացի բովանդակությունը, զարգացումը և դերը ժողովրդական տնտեսության մեջ: ***Թեմա 2՝*** Ստորերկրյա ջրերի հանքավայր հասկացությունը և դրանց ուսումնասիրման առանձնահատկությունները: ***Թեմա 3՝*** Ջրաերկրաբանական ուսումնասիրությունների կառուցվածքները և հիմնական ձևերը: ***Թեմա 4՝*** Ջրաերկրաբանական հանույթ և քարտեզագրում: ***Թեմա 5՝*** Դաշտային փորձա-ֆիլտրացիոն աշխատանքների կատարում և վերջինիս տվյալների հիման վրա ջրաերկրաբանական պարամետրերի որոշում: ***Թեմա 6՝*** Ստորերկրյա ջրերի ռեժիմի (մոնիթորինգ) և հաշվեկշռի իրականացում: ***Թեմա 7՝*** Լաբորատոր ջրաերկրաբանական ուսումնասիրությունները: ***Թեմա 8՝*** Ստորերկրյա ջրերի ֆիլտրացիայի մոդելավորում:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը գրավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միա-

վորների քայլը 0,5 է:

0801/B14. Ինժեներաերկրաբանական հետազոտման մեթոդներ (3 կրեդիտ)

Շաբաթական 6 ժամ (8 ժամ դասախոսություն և
40 ժամլաբորատոր աշխատանք),
8-րդ կիսամյակ, ստուգարք

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել ճարտարագիտա-երկրաբանական հետազոտությունների այն օպտիմալ ծավալի հետ, որով հնարավոր է լուծել այդ ուսումնասիրությունների առջև դրված խնդիրները: Պարզ է, որ մեթոդիկա ասելով պետք է հասկանալ այն աշխատանքների համալիրը, որոնք կարգավորում են նախագծման էտապը, նորմատիվ փաստաթղթերը շինարարական նորմատիվնով, կանոններով և այլն:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի ավարտին ուսանողը՝

1. կիմանա տարբեր կառույցների համար նախատեսվող ճարտարագիտաերկրաբանական հետազոտությունները,
2. կհասկանա ճարտարագիտաերկրաբանական հետազոտությունների մեթոդիկայի էությունը,
3. կկարողանա մշակել ճարտարագիտաերկրաբանական ինֆորմացիոն նյութերը:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ ճարտարագիտաերկրաբանական հանույթ, քարտեզ և կտրվածքներ: ***Թեմա 2՝*** ճարտարագիտա-երկրաբանական հետազոտման մեթոդներ: ***Թեմա 3՝*** Հորատանցքներից լեռնային փորվածքների, բաց մերկացումների նմուշարկման մեթոդներ: ***Թեմա 4՝*** Երկրաֆիզիկական մեթոդերի կիրառումը ճարտարագիտաերկրաբանական հարցերի լուծման ասպարեում: ***Թեմա 5՝*** Դինամիկ և ստատիկ զոնդավորում: ***Թեմա 6՝*** Դաշտային ճարտաագիտա-երկրաբանական ուսումնասիրություններ: ***Թեմա 7՝*** Գրունտների դեֆորմացիոն ամրության որոշումը մամլիչային պրեսիոմետրիաան մեթոդներով: ***Թեմա 8՝*** Զանգվածների լարվածադեֆորմացիոն վիճակների գնահատման մեթոդները: ***Թեմա 9՝*** ճարտարագիտաերկրաբանական ռեժիմային դեֆորմացիաներ:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված **4** ընթացիք ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը **4** միավոր: Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Գրավոր կարճ հարցում: Միավորի քայլը 0.5 է:

2-րդ ստուգում. Ստուգողական աշխատանք: Միավորի քայլը 0.5 է:

3-րդ ստուգում. Կարճ գրավոր աշխատանք: Միավորի քայլը 0.5 է:

4-րդ ստուգում. Անհատական առաջադրանք (ռեֆերատ): Միավորների քայլը 0.5 է:

5.10. «Օգտակար հանածոների հանքավայրերի որոնում և հետախուզում» մասնագիտացում

0804/B05. Հետազոտման դիստանցիոն մեթոդներ (3 կրեդիտ)
Շաբաթական 3 ժամ (10 ժամ դասախոսություն
և 38 ժամ գործնական աշխատանք),
5-րդ կիսամյակ, ստուգարք

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել աերոհանույթի տեսակներին, աերոտիեզերական նկարների վերծանման մեթոդներին և դրանց կիրառմանը երկրաբանական աշխատանքների ժամանակ:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կունենա աերոհանույթի մասին իր սեփական պատկերացումները, ձեռք կբերի
2. ստերեոսկոպով աշխատելու հմտություններ, կկարողանա վերծանել աերոլուսանկարները, առանձնացնել նրանց վրա տարբեր երկրաբանական կառուցվածքային տարրերը և ստացված տվյալները անցկացնել երկրաբանական քարտեզների վրա:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Աերոհանույթի տեսակները: Հանույթի բարդությունը: Աերոլուսանկարների տեսակները: ***Թեմա 2՝*** ԱԼՆ-ի հատկություններն ու հատկանիշները, դրանց վերծանման մեթոդները: ***Թեմա 3՝*** Հորիզոնական և թեք տեղադրության շերտերի, ծալքավոր կառույցների արտահայտումը ԱԼՆ-ի վրա: ***Թեմա 4՝*** Ճեղքվածքների և խոշոր խզվածքների արտահայտումը ԱԼՆ-ի վրա: ***Թեմա 5՝*** Էֆուզիվ և ինտրուզիվ ապարների արտահայտումը ԱԼՆ-ի վրա: ***Թեմա 6՝*** Տիեզերալուսանկարների հետ աշխատելու յուրահատկությունները:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները

Նախատեսված 4 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 4 միավոր: Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Գրավոր կարճ հարցում: Միավորների քայլը 0,5 է:
2-րդ ստուգում. Ստուգողական աշխատանք: Միավորների քայլը 0,5 է:
3-րդ ստուգում. Գրավոր կարճ հարցում: Միավորների քայլը 0,5 է:
4-րդ ստուգում.Անհատական առաջադրանք: Միավորների քայլը 0,5 է:

0804/B06. Հետախուզման տեխնիկա (3 կրեդիտ)
Շաբաթական 4 ժամ (6 ժամ դասախոսություն և
58 ժամ լաբորատոր պարապմունք)
5–րդ կիսամյակ, քննություն

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել օհհ որոնման և հետախուզման աշխատանքների ժամանակ օգտագործվող լեռնային փորվածքների անցման և հորատանցքների հորատման պրոցեսներին:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա երկրաբանահետախուզման աշխատանքների ժամանակ օգտագործվող լեռնային փորվածքների ու հորատանցքերի տեսակները,
2. կհասկանա կատարման տեխնալոգիան և նրանց կիրառման առանձնահատկությունները կոնկրետ դեպքերում:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Լեռնային ապարների հիմնական հատկությունները: ***Թեմա 2***՝ Պայթեցման, օդափոխման, ապարների տեղափոխման աշխատանքները: ***Թեմա 3***՝ Հորիզոնական, ուղղահայաց և թեք մակերեսային լեռնային փորվածքների անցումը: ***Թեմա 4***՝ Հորատման աշխատանքների ձևերն ու տիպերը:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ քննությունները գրավոր են, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **8** հարց, յուրաքանչյուրը 0,5 միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0804/B07. Որոնման երկրաքիմիական մեթոդներ (4 կրեդիտ)

Շաբաթական 4 ժամ (16 ժամ դասախոսություն և
48 ժամ լաբորատոր աշխատանք)
6–րդ կիսամյակ, քննություն

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել որոնման երկրաքիմիական մեթոդների տեսական հիմքը կազմող հասկացություններին, որոնք անհրաժեշտ են բնական պրոցեսներում օգտակար հանածոների կուտակումների ուսումնասիրության և կանխագուշակային ռեսուրսների գնահատման ժամանակ:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա առաջնային և երկրորդային երկրաքիմիական պսակների ձևավորման բնույթը, նրանց եզրագծման առանձնահատկությունները,
2. կկարողանա տալ կանխագուշակային ռեսուրսների գնահատումը երկրաքիմիական պսակների միջոցով:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Կիրառական երկրաքիմիայում օգտագործվող հիմնական հասկացությունները: Հանքավայրերի երկրաքիմիական պսակները: ***Թեմա 2***՝ Որոնման

երկրաքիմիական մեթոդները և նրանց օգտագործման դեպքերը: ***Թեմա 3***՝ Որոնումների լիթոերկրաքիմիական մեթոդները: Երկրաքիմիական պսակների հատկությունները: ***Թեմա 4***՝ Ցրման երկրորդային պսակները, նրանց դասակարգումը, աշխատանքների մեթոդիկան: ***Թեմա 5***՝ Որոնումների հիդրոերկրաքիմիական, կենսաերկրաքիմիական և ատմոերկրաքիմիական մեթոդները: **Թեմա 6՝** Կանխատեսումնային ռեսուրսների գնահատումը երկրաքիմիական պսակներով:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ քննությունները գրավոր են, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **8** հարց, յուրաքանչյուրը 0,5 միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0804/B08 Փորվածքների փաստագրում և ստորգետնյա քարտեզագրում (3 կրեդիտ)

Շաբաթական 4 ժամ (6 ժամ դասախոսություն և
58 ժամ լաբորատոր աշխատանք)
6-րդ կիսամյակ, ստուգարք

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել ստորգետնյա փորվածքների և հորատանցքերի փաստագրման ու քարտեզագրման աշխատանքներին:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կկարողանա գործնականում կիրառել ձեռք բերած հմտությունները լեռնային փորվածքների և հորատանցքերի փաստագրման համար,
2. օգտագործելով փաստագրման տվյալները՝ կազմել հետախուզական հորիզոնների երկրաբանական հատակագծերը :

Բովանդակությունը.

Թեմա1՝ Երկրաբանական փաստագրման էությունն ու ձևերը: ***Թեմա 2***՝ Մակերեսային լեռնային փորվածքների փաստագրում ***Թեմա 3***՝ Սյունակային հորատանցքերի փաստագրումը: ***Թեմա 4***՝ Ստորգետնյա հետախուզական փորվածքների փաստագրումը: ***Թեմա 5***՝ Փաստագրման տվյալների հիման վրա հետախուզական հորիզոնների հատակագծերի և հանքավայրերի կտրվածքների կազմումը:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները

Նախատեսված **4** ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը **4** միավոր: Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Գրավոր կարճ հարցում: Միավորների քայլը 0,5 է:

2-րդ ստուգում. Ստուգողական աշխատանք: Միավորների քայլը 0,5 է:

3-րդ ստուգում. Գրավոր կարճ հարցում: Միավորների քայլը 0,5 է:
4-րդ ստուգում. Անհատական առաջադրանք: Միավորների քայլը 0,5 է:

0804/B09. Հանքային դաշտերի և հանքավայրերի կառուցվածքները (3 կրեդիտ)

Շաբաթական 4 ժամ (6 ժամ դասախոսություն և
58 ժամ լաբորատոր աշխատանք)
7–րդ կիսամյակ, քննություն

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել հանքային դաշտերի ու հանքավայրերի հիմնական կառուցվածքային տարրերին, հանքային մարմինների տիպերին ու ծագումնաբանական առանձնահատկություններին:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կստանա տեղեկություններ հանքակուտակումների տեղակայումը կանխորոշող կառուցվածքային տարրերի մասին,
2. կհասկանա հանքային մարմինների տեղաբաշխման օրինաչափությունները,

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Հանքաներփակող ապարների քիմիական, ֆիզիկական և դեֆորմացիոն հատկությունները: ***Թեմա 2***՝Ծալքավոր ձևեր, նրանց տիպերը: Խզվածքային խախտումներ, նրանց առաջացման պայմանները և հարաբերությունը ծալքավոր կառույցների հետ: ***Թեմա 3***՝Ինտրուզիվ զանգվածներ և հրաբխային կառույցներ, նրանց տիպերն ու կառուցվածքը: ***Թեմա 4***՝ Ներծին հանքային դաշտերի և հանքավայրերի կառուցվածքաերկրաբանական դիրքը: ***Թեմա 5***՝ Հանքային մարմինների տիպերը: ***Թեմա 6***՝ Հանքային դաշտերի և հանքավայրերի դասակարգումը: ***Թեմա 7***՝ Կառուցվածքային հարկեր ու ենթահարկեր, նրանց մեջ տեղադրված հանքավայրերի կառուցվածքային առանձնահատկությունները:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները գրավոր են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց, յուրաքանչյուրը 1 միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 8 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց, յուրաքանչյուրը 2-ական միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0804/B010. Օգտակար հանածոների հանքավայրերի նմուշարկում և պաշարների հաշվարկ (3 կրեդիտ)

Շաբաթական 4 ժամ (6 ժամ դասախոսություն և
58 ժամ լաբորատոր աշխատանք)
7–րդ կիսամյակ, ստուգարք

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողին ծանոթացնել օգտակար հանածոների հանքավայրերում կիրառվող նմուշարկման ձևերին և օգտակար հանածոների պաշարների հաշվարկի եղանակներին

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կտիրապետի հանքավայրերի ուսումնասիրման ժամանակ կիրառվող նմուշարկման ձևերին, պաշարների հաշվարկման եղանակներին,
2. կհասկանա օհհ պաշարների դասակարգման առանձնահատկությունները,
3. կկարողանա ինքնուրույն կատարել պաշարների հաշվարկ:

Բովանդակությունը

Թեմա 1՝ Նմուշարկման խնդիրները, տեսակները և նմուշների վերցման եղանակները: ***Թեմա 2***՝ Պաշարների եզրագծման համար ելակետային տվյալների հաշվարկ. միջին հզորություն, միջին պարունակություն: ***Թեմա 3***՝ Հանքային մարմինների եզրագծում: ***Թեմա 4***՝Պաշարների հաշվարկ միջին թվաբանական եղանակով: ***Թեմա 5***՝Պաշարների հաշվարկ զուգահեռ կտրվածքների եղանակով: ***Թեմա 6***՝ Պաշարների հաշվարկ երկրաբանական բլոկների եղանակով:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները

Նախատեսված **4** ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը **4** միավոր: Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Գրավոր կարճ հարցում: Միավորների քայլը 0,5 է:

2-րդ ստուգում. Ստուգողական աշխատանք: Միավորների քայլը 0,5 է:

3-րդ ստուգում. Գրավոր կարճ հարցում: Միավորների քայլը 0,5 է:

4-րդ ստուգում.Անհատական առաջադրանք: Միավորների քայլը 0,5 է:

0804/B011. Տեղեկատվական մեթոդների կիրառումը որոնման և հետախուզման ժամանակ (2 կրեդիտ)

Շաբաթական 4 ժամ (8 ժամ դասախոսություն և
24 ժամ լաբորատոր աշխատանք),
8–րդ կիսամյակ, ստուգարք

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին տալ անհրաժեշտ գիտելիքներ հանքավայրերի որոնման և հետախուզման աշխատանքների ժամանակ կիրառելու համակարգչային տեխնոլոգիաները:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կտիրապետի երկրաբանության մեջ օգտագործվող հիմնական համակարգչային ծրագրերին,
2. կկարողանա ստեղծել տեղեկատվական բազաներ, թվայնացնել երկրաբանական քարտեզներն ու կտրվածքները:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Երկրաբանության մեջ օգտագործվող ժամանակակից համակարգչային ծրագրեր: ***Թեմա 2***՝ Տվյալների բազաների ստեղծում, մուտքագրված ինֆորմացիայի տեսողական արտացոլում: ***Թեմա 3***՝ Երկրաբանական քարտեզների և կտրվածքների թվայնացում: ***Թեմա 4***՝ Քարտեզների, կտրվածքների և հանքային մարմինների ծավալային պատկերների ստեղծում:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները

Նախատեսված 4 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 4 միավոր: Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Գրավոր կարճ հարցում: Միավորների քայլը 0,5 է:

2-րդ ստուգում. Ստուգողական աշխատանք: Միավորների քայլը 0,5 է:

3-րդ ստուգում. Գրավոր կարճ հարցում: Միավորների քայլը 0,5 է:

4-րդ ստուգում.Անհատական առաջադրանք: Միավորների քայլը 0,5 է:

0804/B12. Օգտակար հանածոների հանքավայրերի երկրաբանատնտեսագիտական գնահատում (3 կրեդիտ)

Շաբաթական 6 ժամ (10 ժամ դասախոսություն և
38 ժամ լաբորատոր աշխատանք),
8–րդ կիսամյակ, քննություն

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողների մոտ ձևավորել պատշաճ մասնագիտական պատկերացում օգտակար հանածոների հանքավայրերի երկրաբանատնտեսագիտական գնահատման յուրահատկությունների վերաբերյալ:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա երկրաբանատնտեսագիտական գնահատման խնդիրները, հանքավայրերի գնահատման պրոցեսն ու դրա իրականացման ուղիները,
2. կկարողանա կատարել հիմնական տնտեսագիտական հաշվարկները:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Հանքավայրերի արդյունաբերական արժեքը որոշող գործոնները: ***Թեմա 2***՝ Լեռնային ձեռնարկության տարեկան արտադրողականությունը: ***Թեմա 3***՝ Օհհ շահագործման տնտեսական շահավետությունը: ***Թեմա 4***՝ Օհ պաշարների հաշվարկման կոնդիցիաները:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիք քննությունները գրավոր են, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքնաչյուրը **1** միավոր: Միավորի քայլը 0.5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորի քայլը 0.5 է:

6. Կրթական այլ մոդուլներ

«Աշխարհագրություն» մասնագիտություն

Ուսումնական պրակտիկա - 1 (4 կրեդիտ)
4 շաբաթ տևողությամբ, 2-րդ կիսամյակ, ստուգարք
0901/B02. Երկրագիտություն
5 օր տևողությամբ, 2-րդ կիսամյակ, ստուգարք
Նպատակը.

Պրակտիկայի նպատակն է լսարանում ստացած տեսական և գիտագործնական բնույթի գիտելիքներն ամրապնդել դաշտում, տարբեր երթուղիների և ստացիոնար դիտարկումների տվյալների միջոցով:

Կրթական արդյունքները.

Պրակտիկայի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա ռելիեֆի հրաբխային, ծալքաբեկորավոր ձևերը, բարձրադիր լանդշաֆտային գոտիները,
2. կհասկանա տարբեր ծագումնաբանական մորֆոստրուկտուրային կառույցների համատեղ դրսևորումը,
3. կկարողանա կազմել բլոկ դիագրամներ:

0901/B03. Հողերի աշխարհագրություն հողագիտության հիմունքներով
3 օր տևողությամբ, 2-րդ կիսամյակ, ստուգարք
Նպատակը.

Պրակտիկայի նպատակն է լսարանում ստացած տեսական և գիտագործնական բնույթի գիտելիքներն ամրապնդել դաշտում, տարբեր երթուղիների և ստացիոնար դիտարկումների տվյալների միջոցով:

Կրթական արդյունքները.

Պրակտիկայի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա բնության մեջ տեղի ունեցող բնական բազմաթիվ պրոցեսների զարգացման օրինաչափությունների, հողառաջացման գործոնների, տարբեր ապարների տարածման արեալների մասին,
2. կհասկանա սեփական դիտարկումներով կամ դաշտային երթուղիների միջոցով պրոցեսների ձևավորման և զարգացման բազմաթիվ երևույթները, օրինաչափությունները,
3. կկարողանա տեսական և պրակտիկ գիտելիքները օգտագործել տնտեսության որևէ բնագավառում:

0903/B02. Երկրաբանություն
2 օր տևողությամբ, 2-րդ կիսամյակ, ստուգարք
Նպատակը.

Ուսումնական պրակտիկայի նպատակն է ամրապնդել դասախոսությունների ընթացքում ստացած տեսական գիտելիքները, ինչպես նաև սովորեցնել դաշտային աշխատանքների հմտությունները:

Արդյունքները.

Պրակտիկայի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. պատկերացում կկազմի դաշտային աշխատանքների, ինչպես նաև լեռնային ապարների ուսումնասիրման միջոցների և մեթոդների և դրանց ձևափոխության մասին,
2. կհասկանա լեռնային ապարների և երկրաբանական կառուցվածքների կապը,
3. կկարողանա ստացած գիտելիքները կիրառել ինքնուրույն հետազոտություններում:

0903/B03. Տեղագրություն

11 օր *տևողությամբ*, 2-րդ կիսամյակ, ստուգարք

Նպատակը.

Ուսումնական պրակտիկայի նպատակն է ամրապնդել «Տեղագրություն» առարկայից ստացած տեսական գիտելիքները:

Արդյունքները.

Պրակտիկայի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա գեոդեզիական սարքավորումներով աշխատելու հմտություններ, կսովորի դաշտային պայմաններում սարքավորումների օգնությամբ չաձագրումներ կատարել,
2. կհասկանա չափագրման ճշտության պահպանման անհրաժեշտությունը,
3. կկարողանա ստացած գիտելիքները կիրառել հետագա ինքնուրույն աշխատանքներում:

0902/B02. Տնտեսական և սոցիալական աշխարհագրության ներածություն

4 օր *տևողությամբ*, 2-րդ կիսամյակ, ստուգարք

Նպատակը.

Դաշտային պայմաններում ամրապնդել տեսական դասընթացից ստացած գիտելիքները, տիրապետել հասարակական կյանքի առանձին ոլորտների վերաբերյալ փաստական վիճակագրական նյութերի հավաքմանը, ընդհանրացմանը և վերլուծությանը:

Կրթական արդյունքները

Պրակտիկայի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. Ձեռք կբերի հասարակական կյանքի առանձին ոլորտների վերաբերյալ նյութերի հավաքման կարողություններ:
2. Կկարողանա ինքնուրույն կերպով բնութագրել հասարակական կյանքի առանձին ոլորտներ:

3. Կսովորի միմյանց հետ համեմատել հասարակական կյանքի առանձին ոլորտները, որոշել այդ ոլորտները ուսումնասիրող գիտությունների տեղը և դերը:

Ուսումնական պրակտիկա - 2 (4 կրեդիտ)
4 շաբաթ տևողությամբ, 4-րդ կիսամյակ, ստուգարք

0901/B06. Ֆիզիկական աշխարհագրության հետազոտման մեթոդներ
4 օր տևողությամբ, 4-րդ կիսամյակ, ստուգարք

Նպատակը.

Պրակտիկայի նպատակն է ամրապնդել և կիրառել տեսական դասընթացից ստացած գիտելիքները, ուսումնասիրել գետերի այժմյան հունը և պալեոաշխարհագրական կառուցվածքը:

Կրթական արդյունքները.

Պրակտիկայի հաջող ավարտին ուսանողը.

1 կիմանա ապարների տեղադրման, շերտայնության, անկման որոշման մասին,
2 կհասկանա ապարների հողմահարման պրոցեսները,
3 կկարողանա կազմել բլոկ դրագրամներ, լանդաշֆտային տրամատներ, քարտեզներ:

0903/B04. Գեոմորֆոլոգիա
5 օր տևողությամբ, 4-րդ կիսամյակ, ստուգարք

Նպատակը.

Ուսումնական պրակտիկայի նպատակն է ամրապնդել տեսական գիտելիքները ռելիեֆի ձևերի և բազմազան ռելիեֆառաջացնող պրոցեսների դաշտային հետազոտությունների ընտացքում:

Արդյունքները.

Պրակտիկայի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. պատկերացում կկազմի ռելիեֆի ձևերի և բազմազան ռելիեֆառաջացնող պրոցեսների մասին,
2. կհասկանա ռելիեֆի ձևավորման օրինաչափությունները և դրա դաշտային հեռտազոտումը
3. կկարողանա ինքնուրույն դաշտային գեոմորֆոլոգիական հանույթ՝ երթուղու և դիտակետերի ճիշտ ընտրությամբ:

0901/B07. Կենսաշխարհագրություն
4 օր տևողությամբ, 4-րդ կիսամյակ, ստուգարք

Նպատակը.

Պրակտիկայի նպատակն է դաշտային պայմաններում ամրապնդել տեսական դասընթացից ստացած գիտելիքները, ձեռք բերել ունակություններ ճանաչելու առանձին կենսաշխարհագրական երևույթներ:

Կրթական արդյունքները.

Պրակտիկայի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա համակեցությունների կառուցվածքային առանձնահատկությունները, օրինաչափ փոփոխությունները,
2. կհասկանա առանձին համակեցությունների կենսազանգվածի որոշման ձևերը, անթրոպոգեն փոփոխության աստիճանը,
3. կկարողանա կազմել հերբարիում, երկրաբուսական կտրվածքներ:

0902/B04. Բնակչության աշխարհագրություն ժողովրդագրության հիմունքներով

1 օր տևողությամբ, 4-րդ կիսամյակ

Նպատակը.

Դաշտային պայմաններում ամրապնդել տնտեսական դասընթացից ստացած գիտելիքները: Տիրապետել բնակչության վերաբերյալ վիճակագրական փաստական նյութերի հավաքմանը:

Կրթական արդյունքները

Պրակտիկայի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. Կիմանա դաշտային պայմաններում կիրառել բնակչության կյանքի սոցիալ-տնտեսական պայմանների վերաբերյալ լսարանում ստացած գիտելիքները:
2. Կկարողանա ինքնուրույն կերպով հավաքել բնակչության վերաբերյալ փաստական վիճակագրական նյութերը:
3. Կսովորի հավաքած նյութերը ընդհանրացնել, դասակարգել, վերլուծել:

0901/B05. Ջրաբանություն

3 օր տևողությամբ, 4-րդ կիսամյակ, ստուգարք

Նպատակը.

Պրակտիկայի նպատակն է դաշտային պայմաններում ամրապնդել տեսական դասընթացի հիմնական դրույթները, ծանոթանալ ջրային օբյեկտների, ջրաչափական գործիքների հետ, ձփեռք բերել դրանցով աշխատելու հմտություն:

Կրթական արդյունքները.

Պրակտիկայի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա ջրաչափական դիտակետերում ջրաբանական դիտումներ կատարելու սկզբունքները,
2. կհասկանա ջրաբանական չափումների գործնական նպատակները,
3. կկարողանա ինքնուրույն կատարել ջրաբանական չափումներ, կազմել հաշվետվություն:

0901/B04. Օդերևութաբանություն և կլիմայագիտություն

3 օր տևողությամբ, 4-րդ կիսամյակ, ստուգարք

Նպատակը.

Պրակտիկայի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել օդերևութաբանական կանխատեսումների և օդերևութաբանության ու կլիմայագիտության բաժնի

աշխատանքների, օդերևութաբանական կայաններում կատարվող դիտարկումների հետ:

Կրթական արդյունքները.

Պրակտիկայի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա եղանակի քարտեզների, արհեստական օդերևութաբանական արբանյակների ամպամածության վերաբերյալ տեղեկատվության հետ,
2. կհասկանա աէրոլոգիական դիագրամաները, օդերևութաբանական, ռադիոլոկացիոն դիտարկումների արդյունքները,
3. կկարողանա կազմել օդերևութաբանական ամսագրեր, կլիմայական տեղեկագրեր:

Արտադրական պրակտիկա - 3 (4 կրեդիտ)

4 շաբաթ տևողությամբ, 6-րդ կիսամյակ, ստուգարք

Նպատակը.

Պրակտիկայի նպատակն է ուսանողների մոտ տեսական գիտելիքների ամրապնդումը դաշտային գործնական ուսումնասիրությունների միջոցով, ավարտական աշխատանքների նյութերի հավաքագրումը:

Կրթական արդյունքները.

Պրակտիկայի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա տեսական գիտելիքների գործնական օգտագործումը,
2. կհասկանա տեսական գիտելիքների կարևորումը գործնական աշխատանքներ կատարելու համար,
3. կկարողանա տեսական ու գիտական գիտելիքների համադրմամբ ուսումնասիրություններ կատարել:

Մանկավարժական պրակտիկա - 4 (4 կրեդիտ)

4 շաբաթ տևողությամբ, 7-րդ կիսամյակ, ստուգարք

Նպատակը.

Մանկավարժական պրակտիկայի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել դպրոցում կատարվող աշխատանքներին, մասնավորապես մասնակից դարձնել ուսումնական պրոցեսին:

Կրթական արդյունքները.

Պրակտիկայի հաջող ավարտին ուսանողը

1. կիմանա դպրոցում կատարվող աշխատանքների տեսակներն ու ձևերը,
2. կհասկանա մանկավարժության գործում անհրաժեշտ գիտելիքների կատարելագործման կարևորությունը, ինչպես նաև հոգեբանական գիտելիքների անհրաժեշտությունը,
3. կկարողանա ստացած գիտելիքները փոխանցել աշակերտներին, օգտագործել մանկավարժական հնարքներն ու մեթոդները:

Ամփոփիչ մասնագիտական քննություն (4 կրեդիտ)

8-րդ կիսամյակ

Ավարտական աշխատանք (12 կրեդիտ)

8-րդ կիսամյակ

«Ջրաօդերևութաբանություն» մասնագիտություն

Ուսումնական պրակտիկա - 1 (4 կրեդիտ)
4 շաբաթ տևողությամբ, 2-րդ կիսամյակ, ստուգարք
0901/B02. Երկրագիտություն
6 օր տևողությամբ, 2 –րդ կիսամյակ, ստուգարք

Նպատակը.

Պրակտիկայի նպատակն է դաշտային ուսումնասիրությունների միջոցով լսարանային պայմաններում ուսանողների կողմից ստացած գիտելիքների ամրապնդումը:

Կրթական արդյունքները.

Պրակտիկայի հաջող ավարտին ուսանողը

1. կիմանա տեսական գիտելիքների կարևորությունը դաշտային ուսումնասիրությունների գործում,
2. կհասկանա ինչպես օգտագործել տեսական գիտելիքները կոնկրետ դաշտային ուսումնասիրման բնագավառում,
3. կկարողանա կատարել դաշտային փոքր մասշտաբի ուսումնասիրություններ, որը հիմք կծառայի հետագայում աշխարհագետ մասնագետին պահանջվող լայնամասշտաբ ուսումնասիրությունների համար:

0903/B10. Տեղագրություն գեոդեզիայի հիմունքներով
11 օր տևողությամբ, 2-րդ կիսամյակ, ստուգարք

Նպատակը.

Ուսումնական պրակտիկայի նպատակն է ամրապնդել «Տեղագրություն» առարկայից ստացած տեսական գիտելիքները:

Արդյունքները.

Պրակտիկայի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. ձեռք կբերի գեոդեզիական սարքավորումներով աշխատելու հմտություններ, կսովորի դաշտային պայմաններում սարքավորումների օգնությամբ չաձագրումներ կատարել,
2. կհասկանա չափագրման ճշտության պահպանման անհրաժեշտությունը,
3. կկարողանա ստացած գիտելիքները կիրառել հետագա ինքնուրույն աշխատանքներում:

0903/B04. Գեոմորֆոլոգիա
3 օր տևողությամբ, 2-րդ կիսամյակ, ստուգարք

Նպատակը.

Ուսումնական պրակտիկայի նպատակն է ամրապնդել տեսական գիտելիքները ռելիեֆի ձևերի և բազմազան ռելիեֆառաջացնող պրոցեսների դաշտային հետազոտությունների ընթացքում:

Արդյունքները.

Պրակտիկայի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. պատկերացում կկազմի ռելիեֆի ձևերի և բազմազան ռելիեֆառաջացնող պրոցեսների մասին,
2. կհասկանա ռելիեֆի ձևավորման օրինաչափությունները և դրա դաշտային հետազոտումը
3. կկարողանա ինքնուրույն դաշտային գեոմորֆոլոգիական հանույթ՝ երթուղու և դիտակետերի ճիշտ ընտրությամբ:

Ուսումնական պրակտիկա – 2 (4 կրեդիտ)

4 շաբաթ տևողությամբ, 4-րդ կիսամյակ, ստուգարք

0901/B17. Ջրաբանություն - 2

10 օր տևողությամբ, 4-րդ կիսամյակ, ստուգարք

Նպատակը.

Պրակտիկայի նպատակն է դաշտային պայմաններում ամրապնդել տեսական դասընթացի հիմնական դրույթները, ծանոթանալ ջրային օբյեկտների, ջրաչափական գործիքների հետ, ձփեռք բերել դրանցով աշխատելու հմտություն:

Կրթական արդյունքները.

Պրակտիկայի հաջող ավարտին ուսանողը.

1 կիմանա ջրաչափական դիտակետերում ջրաբանական դիտումներ կատարելու սկզբունքները,
2 կհասկանա ջրաբանական չափումների գործնական նպատակները,
3 կկարողանա ինքնուրույն կատարել ջրաբանական չափումներ, կազմել հաշվետվություն:

0901/B19. Օդերևութաբանություն - 2

10 օր տևողությամբ, 4-րդ կիսամյակ, ստուգարք

Նպատակը.

Պրակտիկայի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել օդերևութաբանական կանխատեսումների և օդերևութաբանության ու կլիմայագիտության բաժնի աշխատանքների, օդերևութաբանական կայաններում կատարվող դիտարկումների հետ:

Կրթական արդյունքները.

Պրակտիկայի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա եղանակի քարտեզների, արհեստական օդերևութաբանական արբանյակների ամպամածության վերաբերյալ տեղեկատվության հետ,
2. կհասկանա աէրոլոգիական դիագրամաները, օդերևութաբանական, ռադիոլոկացիոն դիտարկումների արդյունքները,
3. կկարողանա կազմել օդերևութաբանական ամսագրեր, կլիմայական տեղեկագրեր:

Արտադրական պրակտիկա - 3 (4 կրեդիտ)
4 շաբաթ տևողությամբ, 6-րդ կիսամյակ, ստուգարք
Նպատակը.
Պրակտիկայի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել Հայպետհիդրոմետի ջրաօդերևութաբանությանը վերաբերող նյութերի հետ, մասնակցել դրանց մշակմանը և տարեգրքերի ու տեղեկագրերի կազմման աշխատանքներին:
Ավարտական աշխատանքների նյութերի հավաքագրում:
Կրթական արդյունքները.
Պրակտիկայի հաջող ավարտին ուսանողը
1. կիմանա տեսական ջրաօդերևութաբանական դաշտային դիտարկումների հավաքագրման և դրանց մշակման մասին,
2. կհասկանա տեսական գիտելիքների կարևորումը գործնական աշխատանքներ կատարելու համար,
3. կկարողանա տեսական գիտելիքների հիման վրա կատարել գործնական աշխատանքների ընդհանրացում:

Ամփոփիչ մասնագիտական քննություն (4 կրեդիտ)
8-րդ կիսամյակ

Ավարտական աշխատանք (12 կրեդիտ)
8-րդ կիսամյակ

«Քարտեզագրություն և կադաստրային գործ» մասնագիտություն

Ուսումնական պրակտիկա - 1 (2 կրեդիտ)
2 շաբաթ տևողությամբ, 2-րդ կիսամյակ, ստուգարք

0903/B03. Տեղագրություն
2 շաբաթ տևողությամբ, 2-րդ կիսամյակ, ստուգարք
Նպատակը.
Ուսումնական պրակտիկայի նպատակն է տեսական գիտելիքների ամրապնդումը:
Արդյունքները.
Պրակտիկայի հաջող ավարտին ուսանողը.
1. կիմանա դաշտային չափումների և դիտարկումների հմտությունները,
2. կհասկանա նիվելիրային աշխատանքների ճշտության պահպանման անհրաժեշտությունը գեոմորֆոլոգիայի, երկրաբանության և շինարարության համար, կսովորի դաշտում տարբերել ռելիեֆի ձևերը և լեռնային ապարների տիպերը, դրանց արտահայտումը տիեզերական նկարներում,

3. կկարողանա ստացած գիտելիքները կիրառել հետագա ինքնուրույն աշխատանքներում:

Ուսումնական պրակտիկա - 2 (4 կրեդիտ)
4 շաբաթ տևողությամբ, 4-րդ կիսամյակ, ստուգարք
Նպատակը.
Ուսումնական պրակտիկայի նպատակն է տեսական գիտելիքների ամրապնդումը:
Արդյունքները.
Պրակտիկայի հաջող ավարտին ուսանողը.
1. կիմանա դաշտային չափումների և դիտարկումների մեթոդները,
2. կհասկանա կադաստրային գործում չափումների ու դիտարկումների կարևորությունը,
3. կկարողանա ստացած գիտելիքները կիրառել հետագա ինքնուրույն աշխատանքներում:

Արտադրական պրակտիկա - 3 (4 կրեդիտ)
4 շաբաթ տևողությամբ, 6-րդ կիսամյակ, ստուգարք
Նպատակը.
Արտադրական պրակտիկայի նպատակն է տեսական գիտելիքների ամրապնդումը ՀՀ պետական կադաստրի վարչությունում:
Արդյունքները.
Պրակտիկայի հաջող ավարտին ուսանողը.
1. կիմանա վարչությունում կատարվող կոնկրետ աշխատանքների մասին,
2. կհասկանա, թե ինչ աշխատանքներ է անհրաժեշտ կատարել հողային քարտեզագրման համար,
3. կկարողանա արտադրությունում ստացած գիտելիքները կիրառել կոնկրետ նպատակներով:

Ամփոփիչ մասնագիտական քննություն (4 կրեդիտ)
8-րդ կիսամյակ

Ավարտական աշխատանք (12 կրեդիտ)
8-րդ կիսամյակ

«Սերվիս» մասնագիտություն

Ուսումնական պրակտիկա - 1 (2 կրեդիտ)
2 շաբաթ տևողությամբ, 2-րդ կիսամյակ, ստուգարք
Նպատակը.

Ուսանողներին ծանոթացնել սերվիսի ոլորտի ձեռնարկությունների հետ: Պատկերացում տալ այդ ձեռնարկությունների դասընթացների ընթացքում ստացած գիտելիքները, սովորեցնել անցում կատարել տեսականից գործնականը:

Կրթական արդյունքները.

Ուսանողները գաղափար են կազմում սերվիսի ոլորտի տարբեր տեսակի ծառայությունների մասին: Կարողանում են ինքնուրույն կերպով վերլուծել նրանց գործունեության ձևերը: Սովորում են սերվիսային ծառայությունները առանձնահատկությունները:

Ուսումնական պրակտիկա - 2 (4 կրեդիտ)

4 շաբաթ տևողությամբ, 4-րդ կիսամյակ, ստուգարք

Նպատակը.

Ուսանողներին ծանոթացնել սերվիսի ոլորտի առանձնահատկությունները, նրանց նման և տարբերակիչ գծերը: Գործնականի վերածելով տեսական գիտելիքները, ուսանողներին սովորեցնել սերվիսի ոլորտի դերն ու նշանակությունը հասարակական կյանքում: Ցույց տալ սերվիսի առանձին ճյուղերի զարգացման աստիճանը ՀՀ-ում:

Կրթական արդյունքները.

Ուսանողները կարողություններ են ձեռք բերում տարբերակելու սերվիսի առանձին ճյուղերի գործունեությունը, վերլուծելու նրանց սոցիալական, բարոյահոգեբանական, քաղաքական նշանակությունը:

Արտադրական պրակտիկա - 3 (4 կրեդիտ)

4 շաբաթ տևողությամբ, 6-րդ կիսամյակ, ստուգարք

Նպատակը.

Ուսանողներին մասնակից դարձնել սերվիսի տարբեր ոլորտների աշխատանքներին: Հնարավորություն տալ ինքնուրույն կերպով կազմակերպել առանձին ծառայություններ (հյուրերի ընդունում, գործունեության կազմակերպում, ճանապարհում), ճանաչողական, էկոլոգիական, մշակութային և այլ տեսակի զբոսաշրջության կազմակերպում:

Կրթական արդյունքները.

Ուսանողները սովորում են ինքնուրույն կերպով կազմակերպել հյուրերի և զբոսաշրջիկների ընդունումը, նրանց սպասարկումը: Գնահատել սերվիսի առկա վիճակը, բացահայտել զարգացման ներուժը, օգտագործման հնարավորությունները: Գնահատել սերվիսի զարգացման անհրաժեշտությունը, նրա դերն ու նշանակությունը երկրի տնտեսության մեջ:

Ամփոփիչ մասնագիտական քննություն (4 կրեդիտ)

8-րդ կիսամյակ

Ավարտական աշխատանք (12 կրեդիտ)

8-րդ կիսամյակ

«Երկրաբանություն» մասնագիտություն

Ուսումնական պրակտիկա - 1 (4 կրեդիտ)

0801/B02. Ընդհանուր երկրաբանություն

4 շաբաթ տևողությամբ, օրական 6 ժամ, 2-րդ կիսամյակ, ստուգարք

Նպատակը.

Ուսումնական պրակտիկայի նպատակն է դաշտային պայմաններում ուսանողներին ծանոթացնել տեղանքի երկրաբանական կառուցվածքին, տեկտոնիկային, գեոմորֆոլոգիական պայմաններին, երկրաբանական պրոցեսներին (էնդոգեն, էգզոգոն, տեխնոգեն), ապարների ծագման և լիթոլոգիական կազմին, երկրաժամանակագրությանը, սստորերկրյա և մակերևույթային ջրերին: Պրակտիկան անց է կացվում Երևանամերձ այն շրջաններում, որոնք մեծ հետաքրքրություն են ներկայացնում երկրաբանական կառուցվածքի տեսակետից: Այն անց է կացվում առանձին երթուղիներով:

Կրթական արդյունքները.

Պրակտիկայի հաջող ավարտին ուսանողը՝

1. կիմանա երևանամերձ շրջանների երկրաբանական զարգացման պատմությունը,
2. կհասկանա ներծին և արտածին երկրաբանական պրոցեսների հետևանքով առաջացած ապարների առանձնահատկությունները,
3. կկարողանա նկարագրել ապարները, նրանց տեքստուրային և ստրուկտուրային առանձնահատկությունները և պետրոգրաֆիական կազմը,
4. կկարողանա դաշտային պայմաններում որոշել երկրաբանական շերտերի տեղադրման էլեմենտները:

Ուսումնական պրակտիկա - 2 (4 կրեդիտ)

4 շաբաթ, 4–րդ կիսամյակ, ստուգարք

0804/B01. «Երկրաբանական քարտեզագրում»

4 շաբաթ տևողությամբ, 4–րդ կիսամյակ, ստուգարք

Նպատակը.

Ուսանողների մոտ ամրապնդել «Կառուցվածքային երկրաբանություն և երկրաբանական քարտեզագրում» դասաընթացի տեսական գիտելիքները պրակտիկ դաշտային աշխատանքների շնորհիվ:

Կրթական արդյունքները.

Պրակտիկայի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա տարատեսակ ապարների և նրանց կազմած մարմինների, ծալքերի, խզումների ուսումնասիրման յուրահատկությունները դաշտային պայմաններում,
2. կհասկանա երկրաբանական մարմինների, ծալքերի և խզումների քարտեզագրման առանձնահատկությունները,

3. կկարողանա կազմել փորձադաշտի տարածքի երկրաբանական քարտեզ:

0803/B01. Երկրաֆիզիկական մեթոդներ
4 շաբաթ տևողությամբ, 4-րդ կիսամյակ, ստուգարք
Նպատակը.
Ուսումնական պրակտիկայի նպատակն է դաշտային պայմաններում ուսանողներին ծանոթացնել երկրաֆիզիկական հետախուզական մեթոդների դաշտային աշխատանքների մեթոդիկաներին և չափող սարքերին, ինչպես նաև համապատասխան ֆիզիկական դաշտերի չափված տվյալների կուտակման, մշակման և քարտեզների ու գրաֆիկների կառուցման տեխնիկային:
Կրթական արդյունքները.
Ուսումնական պրակտիկայի հաջող ավարտին ուսանողը.
1. Կկարողանա գրավիտացիոն, մագնիսական, էլեկտրական, առաձգական և միջուկային երկրաֆիզիկական դաշտերի գործիքային չափումներ իրականացնել.
2. Կարող է դիտարկված արդյունքները մշակել և պատկերել գրաֆիկորեն,
3. կկարողանա յուրաքանչյուր երկրաֆիզիկական մեթոդի համար կազմել իրականացված աշխատանքների հաշվետվություն:

Արտադրական պրակտիկա - 3 (4 կրեդիտ)
Երկրաբանական ծառայություն
6-րդ կիսամյակ, ստուգարք
(Արտադրական պրակտիկա երկրաբանական ծառայություններում)

Ամփոփիչ մասնագիտական քննություն (4 կրեդիտ)
8-րդ կիսամյակ

Ավարտական աշխատանք (12 կրեդիտ)
8-րդ կիսամյակ

III ԲԱԺԻՆ

ՄԱԳԻՍՏՐՈՍԻ ԿՐԹԱԿԱՆ ԾՐԱԳԻՐ

Մաս I.

ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ԾՐԱԳԻՐԸ

1. Ուսումնական ծրագրի կառուցվածքը

Մագիստրոսի պատրաստման ծրագիրը բաղկացած է 2 հիմնական կառուցամասից՝ ուսումնական և հետազոտական, որոնցից յուրաքանչյուրով նախատեսված աշխատանքներն իրականացվում են նախանշված ուսումնական կիսամյակներում՝ ուսումնական և հետազոտական կառուցամասերի կրեդիտներով արտահայտված ծավալների հետևյալ համամասնությամբ.

«Ֆիզիկական աշխարհագրություն»

Կրթամաս	Կրեդիտներ	Դասընթաց-մոդուլների քանակը
ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ԿԱՌՈՒՑԱՄԱՍ		
Լրացական դասընթացներ	0	1
Ընդհանուր կրթամաս	9	2
Մասնագիտական պարտադիր կրթամաս	45	11
Կամընտրական դասընթացներ	18	4-6
ՀԵՏԱԶՈՏԱԿԱՆ ԿԱՌՈՒՑԱՄԱՍ		
Գիտական ղեկավարի սեմինար	12	1
Գիտահետազոտական աշխատանք	18	1
Գիտահետազոտական պրակտիկա	3	1
Գիտամանկավարժ. պրակտիկա	3	1
Մագիստրոսական թեզի պաշտպանություն	12	1
ԸՆԴԱՄԵՆԸ	**120**	**23**

«Ջրաօդերևութաբանություն»

Կրթամաս	Կրեդիտներ	Դասընթաց-մոդուլների քանակը
ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ԿԱՌՈՒՑԱՄԱՍ		
Լրացական դասընթացներ	0	1
Ընդհանուր կրթամաս	9	2
Մասնագիտական պարտադիր կրթամաս	45	14
Կամընտրական դասընթացներ	18	4-6
ՀԵՏԱԶՈՏԱԿԱՆ ԿԱՌՈՒՑԱՄԱՍ		
Գիտական ղեկավարի սեմինար	12	1
Գիտահետազոտական աշխատանք	18	1
Գիտահետազոտական պրակտիկա	3	1
Գիտամանկավարժ. պրակտիկա	3	1

Մագիստրոսական թեզի պաշտպանություն	12	1
ԸՆԴԱՄԵՆԸ	**120**	**26**

«Հասարակական աշխարհագրություն»

Կրթամաս	Կրեդիտներ	Դասընթաց-մոդուլների քանակը
ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ԿԱՌՈՒՑԱՄԱՍ		
Լրացական դասընթացներ	0	1
Ընդհանուր կրթամաս	9	2
Մասնագիտական պարտադիր կրթամաս	45	13
Կամընտրական դասընթացներ	18	4-6
ՀԵՏԱԶՈՏԱԿԱՆ ԿԱՌՈՒՑԱՄԱՍ		
Գիտական ղեկավարի սեմինար	12	1
Գիտահետազոտական աշխատանք	18	1
Գիտահետազոտական պրակտիկա	3	1
Գիտամանկավարժ. պրակտիկա	3	1
Մագիստրոսական թեզի պաշտպանություն	12	1
ԸՆԴԱՄԵՆԸ	**120**	**25**

«Բնօգտագործում և բնապահպանություն»

Կրթամաս	Կրեդիտներ	Դասընթաց-մոդուլների քանակը
ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ԿԱՌՈՒՑԱՄԱՍ		
Լրացական դասընթացներ	0	1
Ընդհանուր կրթամաս	9	2
Մասնագիտական պարտադիր կրթամաս	45	12
Կամընտրական դասընթացներ	18	4-6
ՀԵՏԱԶՈՏԱԿԱՆ ԿԱՌՈՒՑԱՄԱՍ		
Գիտական ղեկավարի սեմինար	12	1
Գիտահետազոտական աշխատանք	18	1
Գիտահետազոտական պրակտիկա	3	1
Գիտամանկավարժ. պրակտիկա	3	1
Մագիստրոսական թեզի պաշտպանություն	12	1
ԸՆԴԱՄԵՆԸ	**120**	**24**

«Քարտեզագրություն», «Գեոմորֆոլոգիա»

Կրթամաս	Կրեդիտներ	Դասընթաց-մոդուլների քանակը
ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ԿԱՌՈՒՑԱՄԱՍ		
Լրացական դասընթացներ	0	1
Ընդհանուր կրթամաս	9	2
Մասնագիտական պարտադիր կրթամաս	45	13
Կամընտրական դասընթացներ	18	4-6
ՀԵՏԱԶՈՏԱԿԱՆ ԿԱՌՈՒՑԱՄԱՍ		
Գիտական ղեկավարի սեմինար	12	1
Գիտահետազոտական աշխատանք	18	1
Գիտահետազոտական պրակտիկա	3	1
Գիտամանկավարժ. պրակտիկա	3	1
Մագիստրոսական թեզի պաշտպանություն	12	1
ԸՆԴԱՄԵՆԸ	**120**	**25**

«Երկրաֆիզիկա»

Կրթամաս	Կրեդիտներ	Դասընթաց-մոդուլների քանակը
ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ԿԱՌՈՒՑԱՄԱՍ		
Լրացական դասընթացներ	0	1
Ընդհանուր կրթամաս	6	2
Մասնագիտական պարտադիր կրթամաս	48	16
Կամընտրական դասընթացներ	18	9
ՀԵՏԱԶՈՏԱԿԱՆ ԿԱՌՈՒՑԱՄԱՍ		
Գիտական ղեկավարի սեմինար	12	1
Գիտահետազոտական աշխատանք	18	1
Գիտահետազոտական պրակտիկա	3	1
Գիտամանկավարժ. պրակտիկա	3	1
Մագիստրոսական թեզի պաշտպանություն	12	1
ԸՆԴԱՄԵՆԸ	**120**	**33**

«Երկրաքիմիա»

Կրթամաս	Կրեդիտներ	Դասընթաց-մոդուլների քանակը
ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ԿԱՌՈՒՑԱՄԱՍ		
Լրացական դասընթացներ	0	1
Ընդհանուր կրթամաս	6	2
Մասնագիտական պարտադիր կրթամաս	48	16
Կամընտրական դասընթացներ	18	9
ՀԵՏԱԶՈՏԱԿԱՆ ԿԱՌՈՒՑԱՄԱՍ		
Գիտական ղեկավարի սեմինար	12	1
Գիտահետազոտական աշխատանք	18	1
Գիտահետազոտական պրակտիկա	3	1
Գիտամանկավարժ. պրակտիկա	3	1
Մագիստրոսական թեզի պաշտպանություն	12	1
ԸՆԴԱՄԵՆԸ	**120**	**33**

«Պատմական և ռեգիոնալ երկրաբանություն»

Կրթամաս	Կրեդիտներ	Դասընթաց-մոդուլների քանակը
ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ԿԱՌՈՒՑԱՄԱՍ		
Լրացական դասընթացներ	0	1
Ընդհանուր կրթամաս	6	2
Մասնագիտական պարտադիր կրթամաս	48	16
Կամընտրական դասընթացներ	18	9
ՀԵՏԱԶՈՏԱԿԱՆ ԿԱՌՈՒՑԱՄԱՍ		
Գիտական ղեկավարի սեմինար	12	1
Գիտահետազոտական աշխատանք	18	1
Գիտահետազոտական պրակտիկա	3	1
Գիտամանկավարժ. պրակտիկա	3	1
Մագիստրոսական թեզի պաշտպանություն	12	1
ԸՆԴԱՄԵՆԸ	**120**	**33**

«Օգտակար հանածոների հանքավայրերի երկրաբանություն»

Կրթամաս	Կրեդիտներ	Դասընթաց-մոդուլների քանակը
ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ԿԱՌՈՒՑԱՄԱՍ		
Լրացական դասընթացներ	0	1
Ընդհանուր կրթամաս	6	2
Մասնագիտական պարտադիր կրթամաս	48	13
Կամընտրական դասընթացներ	18	9
ՀԵՏԱԶՈՏԱԿԱՆ ԿԱՌՈՒՑԱՄԱՍ		
Գիտական ղեկավարի սեմինար	12	1
Գիտահետազոտական աշխատանք	18	1
Գիտահետազոտական պրակտիկա	3	1
Գիտամանկավարժ. պրակտիկա	3	1
Մագիստրոսական թեզի պաշտպանություն	12	1
ԸՆԴԱՄԵՆԸ	**120**	**30**

«Ջրաերկրաբանություն և ճարտարագիտական երկրաբանություն»

Կրթամաս	Կրեդիտներ	Դասընթաց-մոդուլների քանակը
ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ԿԱՌՈՒՑԱՄԱՍ		
Լրացական դասընթացներ	0	1
Ընդհանուր կրթամաս	6	2
Մասնագիտական պարտադիր կրթամաս	48	16
Կամընտրական դասընթացներ	18	9
ՀԵՏԱԶՈՏԱԿԱՆ ԿԱՌՈՒՑԱՄԱՍ		
Գիտական ղեկավարի սեմինար	12	1
Գիտահետազոտական աշխատանք	18	1
Գիտահետազոտական պրակտիկա	3	1
Գիտամանկավարժ. պրակտիկա	3	1
Մագիստրոսական թեզի պաշտպանություն	12	1
ԸՆԴԱՄԵՆԸ	**120**	**33**

Կիսամյակ	I	II	III	IV	Ընդամենը
Ուսումնական կառուցամաս, կրեդիտ	27	24	21	0	72
Հետազոտական կառուցամաս, կրեդիտ	3	6	9	30	48
Ընդամենը, կրեդիտ	**30**	**30**	**30**	**30**	**120**

Ուսումնական կիսամյակի համար սահմանվում է 20-շաբաթյա տևողությունը, որից 16-ը հատկացվում է տեսական ուսուցմանը և պրակտիկաներին, իսկ 4-ը՝ քննաշրջանին: Ծրագրի առաջին երեք կիսամյակների սկզբում մեկ շաբաթ հատկացվում է մագիստրանտի անհատական ուսումնական ծրագրի ձևավորմանը:

Ուսանողի շաբաթական լրիվ ուսումնական բեռնվածությունը կազմում է 1,5 կրեդիտ (24 կրեդիտ / 16 շաբաթ = 1,5) կամ 45 ժամ, իսկ ուսումնական կրեդիտի ժամային համարժեքը՝ 1 կրեդիտ = 30 ժամ: Ուսանողը կիսամյակում պետք է ունենա 30 կրեդիտ ուսումնական բեռնվածություն (10% թույլատրելի շեղումով), իսկ մեկ ուսումնական տարում՝ 60 կրեդիտ: Ուսումնական ծրագրի լրիվ աշխատածավալը համապատասխանում է 120 կրեդիտի:

2. Ծրագրի բովանդակությունը

2.1. Ուսումնական կառուցամաս

Ծրագրի ուսումնական կառուցամասը բաղկացած է հետևյալ բաղադրիչներից՝ ***լրացական դասընթացներ***, ***ընդհանուր կրթամաս, մասնագիտական պարտադիր կրթամաս և կամընտրական դասընթացներ***: Առաջին երկուսը ծառայում են մագիստրոսի կրթական աստիճանի ընդհանուր հենքի ապահովմանը կամ համալրմանը, երրորդ կրթամասը կազմում է մագիստրոսի ծրագրի բովանդակային էությունը, որն ապահովում է մասնագիտական գիտելիքների և կարողությունների անհրաժեշտ հենքը, իսկ չորրորդը՝ ծրագրի անհատականացված ուսուցման մասն է:

Լրացական դասընթացներ

Լրացական դասընթացների բաղադրիչն ուղղված է նախորդ կրթական աստիճանի պահանջներն անհրաժեշտության դեպքում լրացնելուն (մասնագիտության փոփոխության դեպքում կամ օտար լեզուների իմացության ոլորտում): Նկատի ունենալով մագիստրոսների՝ մասնագիտական և հետազոտական աշխատուժի միջազգային շուկայում ազատ տեղաշարժն ու պահանջվածությունն ապահովելու անհրաժեշտությունը, որպես պարտադիր լրացական դասընթաց՝ ծրագրում ընդգրկված է անգլերենը: Մասնագիտական անհրաժեշտությունից ելնելով, գիտական ղեկավարի երաշխավորությամբ ուսանողի անհատական ուսումնական պլանում որպես լրացական դասընթաց կարող է ներառվել նաև օտար այլ լեզու: Բաղադրիչը յուրաքանչյուր մագիստրոսական ծրագրում նախատեսում է մինչև 3 լրացական դասընթացի առկայություն: Լրացական դասընթացները կրեդիտատար չեն:

Մոդուլ-դասընթաց	Կրեդիտ	Լսարանային ժամ (դ/գ/լ)[17]	Կիսամյակ	Գնահատման ձևը
Անգլերեն լեզու	*0*	*64*	*I*	*Ստուգարք*

Ընդհանուր դասընթացների կրթամաս

Ընդհանուր կրթամասի աշխատածավալը 6 կրեդիտ է: Ընդհանուր դասընթացների առկայությունը ծրագրում նպատակաուղղված է ուսանողների մոտ փոխանցելի գիտելիքների և կարողությունների, մասնավորապես, տեղեկատվական տեխնոլոգիական ունակությունների և մասնագիտական ոլորտի հիմնախնդիրների պատշաճ ընկալումը ապահովելուն: Այն ներառում է երկու պարտադիր դասընթաց՝ *Տեղեկատվական տեխնոլոգիաները մասնագիտական հետազոտություններում* և *Մասնագիտության արդիական խնդիրները*: Առանձին դեպքերում, մասնագիտական անհրաժեշտությունից ելնելով, *մասնագիտական պարտադիր կրթամասին* հատկացված ժամաքանակի հաշվին հնարավոր է նաև ընդհանուր այլ դասընթացների ընդգրկումը:

«Ֆիզիկական աշխարհագրություն»

Մոդուլ-դասընթաց	Կրեդիտ	Լսարանային ժամ (դ/գ/լ)	Կիսամյակ	Գնահատման ձևը
0901/M01–Տեղեկատվական տեխնոլոգիաները աշխարհագրական հետազոտություններում	*3*	*4/28/0*	*I*	*Քննություն*
0901/M02 - Աշխարհագրության արդիական հիմնախնդիրները	*6*	*64/0/0*	*I*	*Քննություն*

«Ջրաօդերևութաբանություն»

Մոդուլ-դասընթաց	Կրեդիտ	Լսարանային ժամ (դ/գ/լ)	Կիսամյակ	Գնահատման ձևը
0901/M18 - Տեղեկատվական տեխնոլոգիաները ջրաօդերևութաբանության հետազոտություններում	*3*	*4/28/0*	*I*	*Քննություն*
0901/M19 - Ջրաօդերևութաբանության արդի հիմնախնդիրներ	*6*	*64/0/0*	*I*	*Քննություն*

[17] Այսուհետ՝ *դ* – դասախոսություն, *գ* – գործնական կամ սեմինար պարապմունք, *լ* – լաբորատոր աշխատանք:

«Հասարակական աշխարհագրություն», «Բնօգտագործում և բնապահպանություն»

Մոդուլ-դասընթաց	Կրեդիտ	Լսարանային ժամ (դ/գ/լ)	Կիսամյակ	Գնահատման ձևը
0903/M01 –Տեղեկատվական տեխնոլոգիաները աշխարհագրական հետազոտություններում	*3*	*4/28/0*	*I*	*Քննություն*
0901/M02, 0902/M01 - Աշխարհագրության արդիական հիմնախնդիրները	*6*	*64/0/0*	*I*	*Քննություն*

«Քարտեզագրություն»

Մոդուլ-դասընթաց	Կրեդիտ	Լսարանային ժամ (դ/գ/լ)	Կիսամյակ	Գնահատման ձևը
0903/M01 - Տեղեկատվական տեխնոլոգիաները աշխարհագրական հետազոտություններում	*3*	*4/28/0*	*I*	*Քննություն*
0903/M03 – Քարտեզագրության ժամանակակից հիմնախնդիրները	*6*	*64/0/0*	*I*	*Քննություն*

«Գեոմորֆոլոգիա»

Մոդուլ-դասընթաց	Կրեդիտ	Լսարանային ժամ (դ/գ/լ)	Կիսամյակ	Գնահատման ձևը
0903/M01 - Տեղեկատվական տեխնոլոգիաները աշխարհագրական հետազոտություններում	*3*	*4/28/0*	*I*	*Քննություն*
0903/M22 - Գեոմորֆոլոգիայի ժամանակակից հիմնախնդիրները	*3*	*32/0/0*	*I*	*Քննություն*

«Երկրաբանություն» մասնագիտություն

Մոդուլ-դասընթաց	Կրեդիտ	Լսարանային ժամ (դ/գ/լ)	Կիսամյակ	Գնահատման ձևը
0309/M01 - Տեղեկատվական տեխնոլոգիաները երկրաբանական հետազոտություններում	*3*	*4/0/28*	*I*	*Քննություն*
0801/M01, 0802/M01, 0803/M01, 0804/M01, 0805/M01- Երկրաբանության արդի հիմնախնդիրները	*3*	*32/0/0*	*I*	*Քննություն*

Մասնագիտական պարտադիր կրթամաս

Մասնագիտական պարտադիր կրթամասն ընդգրկում է 8-ից մինչև 16՝ երեք կամ վեց կրեդիտատարությամբ մոդուլ-դասընթացներ։ Կրթամասի ընդհանուր աշխատածավալը ծրագրում սահմանված է 48 կրեդիտ։ Սա մագիստրոսական ծրագրի պարտադիր դասընթացների կազմն է, որն ապահովում է տվյալ մասնագիտացմամբ մագիստրոսի կրթական մակարդակում պահանջվող գիտելիքների և կարողությունների ձեռքբերումը։ Դրանք մշակվում են՝ հաշվի առնելով մասնագիտական աշխատաշուկայի արդի կարիքները և պահանջմունքները։

Մագիստրոսական ծրագիր՝
«Ֆիզիկական աշխարհագրություն»

Մոդուլ-դասընթաց	Կրեդիտ	Լսարանային ժամ (դ/գ/լ)	Կիսամյակ	Գնահատման ձևը
0901/M03 – Աշխարհագրության մեթոդաբանական և տեսական հիմունքներ	*6*	*64/0/0*	*I*	*Քննություն*
0901/M04 – Մարդկային զարգացման հիմունքներ	*3*	*32/0/0*	*I*	*Քննություն*
0901/M05 – Կիրառական աշխարհագրություն	*6*	*64/0/0*	*I*	*Քննություն*
0901/M06 – Աշխարհագրության փորձաքննություն և մոնիթորինգ	*3*	*32/0/0*	*I*	*Քննություն*
0901/M07 – Բնաաշխարհագրության հիմնական տեսություններ	*6*	*64/0/0*	*II*	*Քննություն*
0901/M08 – Մաթեմատիկական մեթոդները աշխարհագրության մեջ	*3*	*32/0/0*	*II*	*Քննություն*
0901/M09 – Լանդշաֆտների էկոլոգիա	*3*	*32/0/0*	*II*	*Քննություն*
0901/M10 – Ջրաբանության ժամանակակից հիմնախնդիրներ	*5*	*48/0/0*	*III*	*Քննություն*
0901/M11 – Լանդշաֆտների գեոքիմիա և գեոֆիզիկա	*4*	*48/0/0*	*III*	*Քննություն*
0901/M12 – Բժշկական լանդշաֆտագիտություն	*3*	*32/0/0*	*III*	*Քննություն*
0901/M13 – Գեոինֆորմացիոն համակարգերը բնաշխարհագրական հետազոտություններում	*3*	*32/0/0*	*II*	*Քննություն*

Մագիստրոսական ծրագիր՝ «Ջրաօդերևութաբանություն»

Մոդուլ-դասընթաց	Կրեդիտ	Լսարանային ժամ (դ/գ/լ)	Կիսամյակ	Գնահատման ձևը
0901/M03 – Աշխարհագրության մեթոդաբանական և տեսական հիմունքներ	*6*	*64/0/0*	*I*	*Քննություն*
0901/M20 – Ջրաօդերևութաբանության փորձաքննություն և մոնիթորինգ	*6*	*64/0/0*	*I*	*Քննություն*
0901/M21 – Ջրաօդերևութաբանական վտանգավոր երևույթներ	*6*	*64/0/0*	*I*	*Քննություն*
0901/M22 – Ջրաօդերևութաբանական տեղեկատվական համակարգեր	*3*	*32/0/0*	*II*	*Քննություն*
0901/M23 – Կլիմայական ռեսուրսների կանխատեսման մեթոդներ	*4*	*48/0/0*	*II*	*Քննություն*
0901/M24 – Ջրաօդերևութաբանական երևույթների մոդելավորում	*3*	*32/0/0*	*II*	*Քննություն*

0901/M25 – ՀՀ ջրակլիմայական գլոբալ փոփոխություններ	*3*	*32/0/0*	*II*	*Քննություն*
0901/M26 – Ջրային ռեսուրսների կառավարում	*5*	*48/0/0*	*III*	*Քննություն*
0901/M27 – Էկոլոգիական կլիմայագիտություն	*5*	*48/0/0*	*III*	*Քննություն*
0901/M28 – Ջրային էկոհամակարգերի կառավարման հիմունքներ	*4*	*48/0/0*	*III*	*Քննություն*

Մագիստրոսական ծրագիր՝ «Հասարակական աշխարհագրություն»

Մոդուլ-դասընթաց	Կրեդիտ	Լսարանային ժամ (դ/գ/լ)	Կիսամյակ	Գնահատման ձևը
0902/M02 – Աշխարհագրության մեթոդաբանական և տեսական հիմունքներ	*6*	*64/0/0*	*I*	*Քննություն*
0901/M04 – Մարդկային զարգացման հիմունքներ	*3*	*32/0/0*	*I*	*Քննություն*
0901/M05, 0902/M03, 0903/M02 – Կիրառական աշխարհագրություն	*6*	*64/0/0*	*I*	*Քննություն*
0902/M04 – Աշխարհագրական տեղեկատվական համակարգեր	*3*	*32/0/0*	*I*	*Քննություն*
0902/M05 – Հասարակական աշխարհագրության հիմնական տեսություններ	*3*	*32/0/0*	*II*	*Քննություն*
0902/M06 – Հասարակական աշխարհագրության մտքի պատմություն	*3*	*32/0/0*	*II*	*Քննություն*
0902/M07 – Մենեջմենտ	*3*	*32/0/0*	*II*	*Քննություն*
0902/M08 –Ռեսուրսային աշխարհագրություն	*3*	*32/0/0*	*II*	*Քննություն*
0902/M09 – Արդիական պատմական աշխարհագրություն	*3*	*32/0/0*	*II*	*Քննություն*
0902/M10 – Սոցիալական աշխարհագրություն	*3*	*32/0/0*	*III*	*Քննություն*
0902/M11 – Մշակույթի աշխարհագրություն	*3*	*32/0/0*	*III*	*Քննություն*
0902/M12 – ՀՀ տարածաշրջանների և քաղաքների զարգացման հիմախնդիրները	*3*	*32/0/0*	*III*	*Քննություն*
0902/M13 – Հասարակական աշխարհագրության կանխատեսում	*3*	*32/0/0*	*III*	*Քննություն*

Մագիստրոսական ծրագիր՝ «Բնօգտագործում և բնապահպանություն»

Մոդուլ-դասընթաց	Կրեդիտ	Լսարանային ժամ (դ/գ/լ)	Կիսամյակ	Գնահատման ձևը
0902/M02 – Աշխարհագրության մեթոդաբանական և տեսական հիմունքներ	*6*	*64/0/0*	*I*	*Քննություն*
0901/M04 – Մարդկային զարգացման հիմունքներ	*3*	*32/0/0*	*I*	*Քննություն*
0901/M05, 0902/M03, 0903/M02 – Կիրառական աշխարհագրություն	*6*	*64/0/0*	*I*	*Քննություն*
0902/M18 – ԳՀ աշխատանքների մեթոդաբանություն և մեթոդիկա	*3*	*32/0/0*	*I*	*Քննություն*
0902/M19 – Գեոէկոլոգիան կայուն հասարակական զարգացման համատեքստում	*3*	*32/0/0*	*II*	*Քննություն*
0902/M20 – Բնապահպանության համամոլորակային հիմախնդիրները	*6*	*64/0/0*	*II*	*Քննություն*
0902/M21 – Քաղաքի էկոլոգիա	*3*	*32/0/0*	*II*	*Քննություն*

0902/M22 – Աշխարհագրական ռեսուրսագիտություն	*3*	*32/0/0*	*II*	*Քննություն*
0902/M23 – Բնօգտագործման էկոնոմիկա	*3*	*32/0/0*	*III*	*Քննություն*
0902/M24 – Բնապահպանության հումանիստական սկզբունքները	*3*	*32/0/0*	*III*	*Քննություն*
0902/M25 – ՀՀ ընդերքի ռեսուրսների հենքը	*3*	*32/0/0*	*III*	*Քննություն*
0902/M26 – Մարդու էկոլոգիա	*3*	*32/0/0*	*III*	*Քննություն*

Մագիստրոսական ծրագիր՝ «Քարտեզագրություն»

Մոդուլ-դասընթաց	Կրեդիտ	Լսարանային ժամ (դ/գ/լ)	Կիսամյակ	Գնահատման ձևը
0903/M04 – Մոնթոլոգիա	*6*	*64/0/0*	*I*	*Քննություն*
0903/M05 – Քարտեզագրության զարգացման պատմությունը	*3*	*32/0/0*	*I*	*Քննություն*
0903/M06 – Հայկական լեռնաշխարհի գեոմորֆոլոգիա	*6*	*64/0/0*	*I*	*Քննություն*
0903/M07 – Մաթեմատիկական-քարտեզագրական մոդելավորում	*3*	*32/0/0*	*II*	*Քննություն*
0903/M08 – Աէրոտիեզերական նկարների վերծանում	*3*	*32/0/0*	*III*	*Քննություն*
0903/M09 – Թվային ֆոտոգրամմետրիա	*3*	*32/0/0*	*II*	*Քննություն*
0903/M10 – Ավտոմատացումը քարտեզագրության մեջ	*3*	*32/0/0*	*I*	*Քննություն*
0903/M11 – Տվյալների հենք	*3*	*32/0/0*	*II*	*Քննություն*
0903/M12 – Քարտեզների ձևավորում և քարտեզագրական դիզայն	*3*	*32/0/0*	*II*	*Քննություն*
0903/M13 – Քարտեզագրական արտադրության կազմակերպում	*3*	*32/0/0*	*II*	*Քննություն*
0903/M14 – Էկոլոգիական քարտեզագրում	*3*	*32/0/0*	*III*	*Քննություն*
0903/M15 – Ատլասային քարտեզագրում	*3*	*32/0/0*	*III*	*Քննություն*
0903/M16 – Գեոինֆորմացիոն համակարգեր և GPS	*3*	*32/0/0*	*III*	*Քննություն*

Մագիստրոսական ծրագիր՝ «Գեոմորֆոլոգիա»

Մոդուլ-դասընթաց	Կրեդիտ	Լսարանային ժամ (դ/գ/լ)	Կիսամյակ	Գնահատման ձևը
0903/M21 – Հնեագեոմորֆոլոգիա	*6*	*64/0/0*	*I*	*Քննություն*
0903/M04 – Մոնթոլոգիա	*6*	*64/0/0*	*I*	*Քննություն*
0903/M06 – Հայկական լեռնաշխարհի գեոմորֆոլոգիա	*6*	*64/0/0*	*I*	*Քննություն*
0903/M23 – Ինժեներային գեոմորֆոլոգիա	*3*	*32/0/0*	*II*	*Քննություն*
0903/M24 – Էրոզիոն և հունային պրոցեսներ	*3*	*32/0/0*	*III*	*Քննություն*
0903/M25 – Ինժեներային գեոդինամիկա	*3*	*32/0/0*	*II*	*Քննություն*
0903/M26 – Աէրոտիեզերական նկարների գեոմորֆոլոգիական վերծանում	*3*	*32/0/0*	*I*	*Քննություն*
0903/M27 – Լանջերի ձևավորում	*3*	*32/0/0*	*II*	*Քննություն*
0903/M28 – Պլեյստոցեն	*3*	*32/0/0*	*II*	*Քննություն*
0903/M29 – Պատմական երկրաբանություն	*3*	*32/0/0*	*II*	*Քննություն*

0903/M30 – Միներալոգիա և պետրոգրաֆիա	*3*	*32/0/0*	*III*	*Քննություն*
0903/M31 – Երկրաֆիզիկական մեթոդները գեոմորֆոլոգիայում	*3*	*32/0/0*	*III*	*Քննություն*
0903/M32 – Ցրոնների գեոմորֆոլոգիա	*3*	*32/0/0*	*III*	*Քննություն*

Մագիստրոսական ծրագիր՝ «Երկրաֆիզիկա»

Մոդուլ-դասընթաց	Կրեդիտ	Լսարանային ժամ (դ/գ/լ)	Կիսամյակ	Գնահատման ձևը
0803/M01 - Կիրառական սեյսմալոգիա	*3*	*20/0/12*	*I*	*Քննություն*
0803/M02 - Մագնիսահետախուզության ուսումնասիրման օբյեկտներ	*3*	*20/0/12*	*I*	*Քննություն*
0803/M03 - Գրավիհետախուզության ուսումնասիրման օբյեկտներ	*3*	*20/0/12*	*I*	*Քննություն*
0803/M04 - Հորատանցքերի ուսումնասիրման հատուկ մեթոդներ	*3*	*20/0/12*	*II*	*Քննություն*
0803/M05 - Ինժեներային սեյսմահետախուզություն	*3*	*20/0/12*	*I*	*Քննություն*
0803/M06 – Ինժեներային էլեկտրահետախուզություն	*3*	*20/0/12*	*I*	*Քննություն*
0803/M07 – Միջուկային երկրաֆիզիկայի ուսումնասիրման օբյեկտներ	*3*	*20/0/12*	*I*	*Քննություն*
0803/M09 – Էլեկտրահետախուզության ուսումնասիրման օբյեկտներ	*3*	*20/0/12*	*II*	*Քննություն*
0803/M10 – Երկրաֆիզիկական մեթոդների կոմպլեքսավորում	*3*	*20/0/12*	*II*	*Քննություն*
0803/M11 – Էկոլոգիական երկրաֆիզիկա	*3*	*20/0/12*	*II*	*Քննություն*
0803/M13 – Երկրաֆիզիկայի պատմություն և մեթոդաբանություն	*3*	*20/0/12*	*II*	*Քննություն*
0803/M14 – Կառուցվածքային երկրաֆիզիկայի հիմունքներ	*3*	*20/0/12*	*I*	*Քննություն*
0803/M08 – Սեյսմահետախուզության ուսումնասիրման օբյեկտներ	*3*	*20/0/12*	*III*	*Քննություն*
0803/M12 – Ապարների ֆիզիկական հատկությունները բարձր ճնշումների և ջերմաստիճանի պայմաններում	*3*	*20/0/12*	*III*	*Քննություն*
0803/M15 – Երկրաֆիզիկական տվյալների մշակում և մեկնաբանում	*3*	*20/0/12*	*III*	*Քննություն*
0803/M16 – Հանքային երկրաֆիզիկայի հիմունքներ	*3*	*20/0/12*	*III*	*Քննություն*

Մագիստրոսական ծրագիր՝ «Երկրաքիմիա»

Մոդուլ-դասընթաց	Կրեդիտ	Լսարանային ժամ (դ/գ/լ)	Կիսամյակ	Գնահատման ձևը
0802/M01 - Երկրակեղևի երկրաքիմիա	*3*	*32/0/0*	*I*	*Քննություն*
0802/M02 – Միներալառաջացման պրոցեսներ	*3*	*32/0/0*	*III*	*Քննություն*
0802/M03 – Որոնողական երկրաքիմիա-1	*3*	*32/0/0*	*I*	*Քննություն*
0802/M04 – Որոնողական երկրաքիմիա-2	*3*	*32/0/0*	*II*	*Քննություն*
0802/M05 – Հայաստանի նորագույն հրաբխականություն	*6*	*32/0/0*	*I*	*Քննություն*

0802/M06 – Հանքավայրերի արդյունաբերական տիպավորում	*3*	*32/0/0*	*I*	*Քննություն*
0802/M07 – Պետրոլոգիա	*3*	*32/0/0*	*II*	*Քննություն*
0802/M08 – Միներագրաֆիա	*3*	*32/0/0*	*II*	*Քննություն*
0802/M09 – ՀՀ հանքային ռեսուրսների ռացիոնալ իրացումը	*3*	*32/0/0*	*I*	*Քննություն*
0802/M10 – Հրային ապարների տետրոքիմիա	*3*	*32/0/0*	*I*	*Քննություն*
0802/M12 – Լիթոգենեզի երկրաքիմիա	*3*	*32/0/0*	*III*	*Քննություն*
0802/M13 – Երկրաքիմիայի հատուկ գլուխներ	*3*	*32/0/0*	*III*	*Քննություն*
0802/M14 – Հայաստանի մետաղային հանքավայրերի արդյունաբերական տիպավորում-1	*3*	*32/0/0*	*I*	*Քննություն*
0802/M15 – Հայաստանի մետաղային հանքավայրերի արդյունաբերական տիպավորում-2	*3*	*32/0/0*	*II*	*Քննություն*
0802/M16 – Հայաստանի ոչ մետաղական հանքավայրեր	*3*	*32/0/0*	*III*	*Քննություն*

Մագիստրոսական ծրագիր՝ «Պատմական և ռեգիոնալ երկրաբանություն»

Մոդուլ-դասընթաց	Կրեդիտ	Լսարանային ժամ (դ/գ/լ)	Կիսամյակ	Գնահատման ձևը
0805/M01 - Տեկտոնոմագմայական ֆորմացիաներ	*3*	*32/0/0*	*I*	*Քննություն*
0805/M03 – Գեոդինամիկայի հիմունքներ -1	*3*	*32/0/0*	*I*	*Քննություն*
0805/M04 – Գեոդինամիկայի հիմունքներ -2	*3*	*32/0/0*	*II*	*Քննություն*
0805/M05 – Հայաստանի նորագույն տեկտոնիկա	*3*	*32/0/0*	*I*	*Քննություն*
0805/M06 – Հայաստանի սեյսմաերկրաբանություն	*6*	*32/0/0*	*I*	*Քննություն*
0805/M07 – Հայաստանի սեյսմատեկտոնիկա	*3*	*32/0/0*	*II*	*Քննություն*
0805/M08 – Շերտագրական հետազոտությունների մեթոդներ - 1	*3*	*32/0/0*	*I*	*Քննություն*
0805/M09 – Շերտագրական հետազոտությունների մեթոդներ - 2	*3*	*32/0/0*	*II*	*Քննություն*
0805/M10 – Հրաբխածին ֆորմացիաներ	*3*	*32/0/0*	*I*	*Քննություն*
0805/M11 – Նստվածքային ֆորմացիաներ	*3*	*32/0/0*	*II*	*Քննություն*
0805/M12 – Մագմայական ֆորմացիաների քարտեզագրման մեթոդներ	*3*	*32/0/0*	*II*	*Քննություն*
0805/M15 – Հրաբխանստվածքային լիթոգենեզ	*3*	*32/0/0*	*I*	*Քննություն*
0805/M02 – Տեկտոնոֆիզիկայի հիմունքներ	*3*	*32/0/0*	*III*	*Քննություն*
0805/M13 – Մագմայական ֆորմացիաների կառուցվածքային երկրաբանություն	*3*	*32/0/0*	*III*	*Քննություն*
0805/M14 – Երկրաֆիզիկական տվյալների երկրաբանական մեկնաբանում	*3*	*32/0/0*	*III*	*Քննություն*
0805/M16 – Հնէաբանական ուսումնասիրություններ	*3*	*32/0/0*	*III*	*Քննություն*

Մագիստրոսական ծրագիր՝ «Օգտակար հանածոների հանքավայրերի որոնում և հետախուզում»

Մոդուլ-դասընթաց	Կրեդիտ	Լսարանային ժամ (դ/գ/լ)	Կիսամյակ	Գնահատման ձևը
0804/M01 - ՕՀՀ հետազոտման երկրաբանակառուցվածքային մեթոդներ	*6*	*16/48/0*	*I*	*Քննություն*

0804/M02 – Կանխատեսումնային ռեսուրսների քանակական գնահատումը	*3*	*16/16/0*	*I*	*Քննություն*
0804/M03 – ՕՀՀ մոդելավորում	*3*	*16/16/0*	*I*	*Քննություն*
0804/M04 – Հետախուզական ցանցի խտության վերլուծություն	*3*	*16/16/0*	*I*	*Քննություն*
0804/M05 – ՕՀ հանքավայրերի ու մարմինների ուրվագծում	*3*	*16/16/0*	*I*	*Քննություն*
0804/M06 – Շահագործողական հետախուզում	*3*	*32/0/0*	*I*	*Քննություն*
0804/M07 – Մետաղական հանքավայրերի արդյունաբերական տիպերը	*6*	*32/32/0*	*II*	*Քննություն*
0804/M08 – Ընդերքօգտագործման բնապահպանական հարցեր	*3*	*32/0/0*	*II*	*Քննություն*
0804/M09 – ՕՀՀ տնտեսագիտական գնահատում	*6*	*48/16/0*	*II*	*Քննություն*
0804/M10 – Մետաղագոյացման վերլուծություն	*3*	*32/0/0*	*III*	*Քննություն*
0804/M11 – Տեխնածին հանքահումքային ռեսուրսներ	*3*	*32/0/0*	*III*	*Քննություն*
0804/M12 – Տարածաշրջանների հանքահումքային հենքի գնահատում	*3*	*32/0/0*	*III*	*Քննություն*
0804/M13 – Ընդերքօգտագործման իրավագիտական հիմունքներ	*3*	*32/0/0*	*III*	*Քննություն*

Մագիստրոսական ծրագիր՝ «Ջրաերկրաբանություն և ճարտարագիտական երկրաբանություն»

Մոդուլ-դասընթաց	Կրեդիտ	Լսարանային ժամ (դ/գ/լ)	Կիսամյակ	Գնահատման ձևը
0801/M05 - ՀՀ ջրաերկրաբանություն-1	*3*	*32/0/0*	*II*	*Քննություն*
0801/M06 – ՀՀ հանքային բուժիչ և թերմալ ջրերի հանքավայրեր	*3*	*24/0/8*	*I*	*Քննություն*
0801/M07 – ՕՀՀ որոնման ջրաերկրաքիմիական մեթոդներ	*3*	*24/0/8*	*I*	*Քննություն*
0801/M08 – Ջրաերկրաբանական հետազոտությունների մեթոդաբանություն - 1	*3*	*32/0/0*	*I*	*Քննություն*
0801/M09 – Ջրաերկրաբանական հետազոտությունների մեթոդաբանություն - 2	*6*	*24/0/8*	*II*	*Քննություն*
0801/M10 – Ստորերկրյա ջրերի դինամիկա	*3*	*32/0/0*	*I*	*Քննություն*
0801/M12 – Հիդրոտեխնիկական կառույցների ճարտարագիտական երկրաբանություն	*3*	*32/0/0*	*II*	*Քննություն*
0801/M11 – Ճարտարագիտական երկրաբանությսն ժամանակակից հիմնախնդիրներ	*3*	*32/0/0*	*I*	*Քննություն*
0801/M13 – Մելիորատիվ ջրաերկրաբանություն - 1	*3*	*24/0/8*	*II*	*Քննություն*
0801/M15 – Գրունտների մեխանիկա	*3*	*24/0/8*	*I*	*Քննություն*
0801/M16 – Լանջերի կայունության ժամանակակից հիմնախնդիրները	*3*	*32/0/0*	*II*	*Քննություն*
0801/M18 – Գրունտների ճարտարագիտաերկրաբանական հատկությունների բարելավման մեթոդներ	*3*	*20/0/12*	*I*	*Քննություն*
0801/M03 – Ռեգիոնալ ջրաերկրաբանություն	*3*	*24/0/8*	*III*	*Քննություն*
0801/M04 – ՀՀ ջրաերկրաբանություն - 2	*3*	*24/0/8*	*III*	*Քննություն*
0801/M14 – Մելիորատիվ ջրաերկրաբանություն - 2	*3*	*24/0/8*	*III*	*Քննություն*
0801/M17 – Նստվածքային ապարների լիթոգենեզ	*3*	*32/0/0*	*III*	*Քննություն*

Կամընտրական դասընթացներ

Կամընտրական դասընթացները մագիստրոսական ծրագրի դասընթացների ընտրացանկն է, որն ապահովում է մագիստրոսական ատենախոսության թեմայով և ուսանողի մասնագիտական նախասիրություններով պայմանավորված հատուկ գիտելիքների և կարողությունների ձեռքբերումը: Այս դասընթացների ընդհանուր աշխատածավալը ծրագրում սահմանափակված է 18 կրեդիտով, իսկ կազմն ընտրվում է ուսումնական խորհրդատուի (գիտական ղեկավարի) հետ համատեղ՝ տվյալ կամ հարակից (մասնագիտության շրջանակներում միջդիսցիպլինար կապերի ձևավորման նպատակով) մագիստրոսական ծրագր(եր)ի դասընթացների ցանկից՝ 2÷4-րդ կիսամյակների ընթացքում: Տվյալ ծրագրի կամընտրական դասընթացներից ընտրվող դասընթացների ընդհանուր աշխատածավալը պետք է կազմի առնվազն 9 կերդիտ, իսկ առաջարկվող դասընթացների քանակը՝ պահանջվածից առնվազն 2 անգամ ավելի:

Կամընտրական դասընթացների ցանկը պարունակում է համեմատաբար ազատ բովանդակային կառուցվածքով և հաշվարկված կրեդիտատարությամբ հետևյալ մոդուլները, որոնցից ուսանողը հնարավորություն ունի ընտրելու երեքը:

«Ֆիզիկական աշխարհագրություն»

Մոդուլ-դասընթաց	Կրեդիտ	Լսարանային ժամ (դ/գ/լ)	Կիսամյակ	Գնահատման ձևը
0901/M14 – Կենսաբազմազանության ժամանակակից հիմնախնդիրները	*3*	*32/0/0*	*II*	*Քննություն*
0901/M15 – Լանդշաֆտների ռացիոնալ օգտագործման և պլանավորման հիմնախնդիրները	*3*	*32/0/0*	*II*	*Քննություն*
0901/M16 – Կլիմայի փոփոխության հիմնախնդիրներ	*6*	*64/0/0*	*III*	*Քննություն*
0901/M17 – Անապատացման հիմնախնդիրներ	*6*	*64/0/0*	*III*	*Քննություն*
Այլ ծրագրերի ցանկից ընտրվող դասընթաց-1	*6*	*64/0/0*	*II*	*Քննություն*
Այլ ծրագրերի ցանկից ընտրվող դասընթաց-2	*3*	*32/0/0*	*III*	*Քննություն*

«Ջրաօդերևութաբանություն»

Մոդուլ-դասընթաց	Կրեդիտ	Լսարանային ժամ (դ/գ/լ)	Կիսամյակ	Գնահատման ձևը
0901/M29 – Սևանա լճի և առափնյա գոտու ջրաէկոլոգիա	*5*	*48/0/0*	*II*	*Քննություն*
0901/M30 – Ջրօգտագործման էկոլոգատնտեսական ասպեկտներ	*5*	*48/0/0*	*II*	*Քննություն*
0901/M31 – ՀՀ ջրակլիմայական ռեսուրսների և մարզերի կայուն զարգացում	*4*	*48/0/0*	*III*	*Քննություն*
0901/M32 – Մթնոլորտի վիճակը և էկոլոգիական անվտանգություն	*4*	*48/0/0*	*III*	*Քննություն*
Այլ ծրագրերի ցանկից ընտրվող դասընթաց-1	*6*	*64/0/0*	*II*	*Քննություն*
Այլ ծրագրերի ցանկից ընտրվող դասընթաց-2	*3*	*32/0/0*	*III*	*Քննություն*

«Հասարակական աշխարհագրություն»

Մոդուլ-դասընթաց	Կրե-դիտ	Լսարանային ժամ (դ/գ/լ)	Կիսամ-յակ	Գնահատման ձևը
0902/M14 – Սոցիալ-տնտեսական վիճակա-գրություն	*3*	*32/0/0*	*II*	*Քննություն*
0902/M15 – ՀՀ տնտեսության զարգացման հիմնախնդիրներ	*3*	*32/0/0*	*II*	*Քննություն*
0902/M16 – Հասարակական աշխարհագրության փիլիսոփայական հարցերը	*6*	*64/0/0*	*III*	*Քննություն*
0902/M17 – ՀՀ ռեգիոնալ քաղաքականությունը	*6*	*64/0/0*	*III*	*Քննություն*
Այլ ծրագրերի ցանկից ընտրվող դասընթաց-1	*6*	*64/0/0*	*II*	*Քննություն*
Այլ ծրագրերի ցանկից ընտրվող դասընթաց-2	*3*	*32/0/0*	*III*	*Քննություն*

«Բնօգտագործում և բնապահպանություն»

Մոդուլ-դասընթաց	Կրե-դիտ	Լսարանային ժամ (դ/գ/լ)	Կիսամ-յակ	Գնահատման ձևը
0902/M27 – ՀՀ բնապահպանական օրենս-դրություն	*3*	*32/0/0*	*II*	*Քննություն*
0902/M28 – Գեոէկոլոգիական մոնիթորինգ	*3*	*32/0/0*	*II*	*Քննություն*
0902/M29 – Տեխնոգեն համակարգեր և էկոլոգիական ռիսկ	*6*	*64/0/0*	*III*	*Քննություն*
0902/M30 – Բնօգտագործման մենեջմենտ	*6*	*64/0/0*	*III*	*Քննություն*
Այլ ծրագրերի ցանկից ընտրվող դասընթաց-1	*6*	*64/0/0*	*II*	*Քննություն*
Այլ ծրագրերի ցանկից ընտրվող դասընթաց-2	*3*	*32/0/0*	*III*	*Քննություն*

«Քարտեզագրություն»

Մոդուլ-դասընթաց	Կրե-դիտ	Լսարանային ժամ (դ/գ/լ)	Կիսամ-յակ	Գնահատման ձևը
0903/M17 – Ընդհանուր աշխարհագրական քարտեզների կազմում	*3*	*32/0/0*	*II*	*Քննություն*
0903/M18 –Գեոմորֆոլոգիական քարտեզագրում	*3*	*32/0/0*	*II*	*Քննություն*
0903/M19 – Քարտեզների հրատարակում	*6*	*64/0/0*	*III*	*Քննություն*
0903/M20 – Բնական երևույթների քարտեզա-գրում	*6*	*64/0/0*	*III*	*Քննություն*
Այլ ծրագրերի ցանկից ընտրվող դասընթաց-1	*6*	*64/0/0*	*II*	*Քննություն*
Այլ ծրագրերի ցանկից ընտրվող դասընթաց-2	*3*	*32/0/0*	*III*	*Քննություն*

«Գեոմորֆոլոգիա»

Մոդուլ-դասընթաց	Կրե-դիտ	Լսարանային ժամ (դ/գ/լ)	Կիսամ-յակ	Գնահատ-ման ձևը
0903/M33 – Սառցույթաբանություն	*3*	*32/0/0*	*II*	*Քննություն*
0903/M34 – Ուսմունք ֆացիաների մասին	*3*	*32/0/0*	*II*	*Քննություն*
0903/M35 – Նորագույն նստվածքների ուսումնա-սիրման մեթոդներ	*6*	*64/0/0*	*III*	*Քննություն*
0903/M36 – Երկրատեկտոնիկա	*6*	*64/0/0*	*III*	*Քննություն*
Այլ ծրագրերի ցանկից ընտրվող դասընթաց-1	*6*	*64/0/0*	*II*	*Քննություն*
Այլ ծրագրերի ցանկից ընտրվող դասընթաց-2	*3*	*32/0/0*	*III*	*Քննություն*

«Երկրաֆիզիկա»

Մոդուլ-դասընթաց	Կրե-դիտ	Լսարանային ժամ (դ/գ/լ)	Կիսամ-յակ	Գնահատ-ման ձևը
0803/M19 - Պալեոմագնիսականություն	*3*	*32/0/0*	*II*	*Քննություն*
0803/M20 - Երկրադինամիկ շարժումների ուսումնասիրումը երկրաֆիզիկական մեթոդնե-րով	*3*	*32/0/0*	*II*	*Քննություն*
0803/M21 - Երկրաֆիզիկական տվյալների համակարգչային մշակումը	*3*	*20/0/12*	*III*	*Քննություն*
0803/M22 - Հատուկ դասընթացներ էլեկտրոմետ-րիայից	*3*	*20/0/12*	*III*	*Քննություն*
0803/M23 - Հատուկ դասընթացներ գրավիմետրի-այից	*3*	*20/0/12*	*III*	*Քննություն*
0803/M24 - Հատուկ դասընթացներ սեյսմոմետրի-այից և գեոակուստիկայից	*3*	*20/0/12*	*III*	*Քննություն*
Այլ ծրագրերի ցանկից ընտրվող դասընթաց-1	*6*	*64/0/0*	*II*	*Քննություն*
Այլ ծրագրերի ցանկից ընտրվող դասընթաց-2	*6*	*64/0/0*	*II*	*Քննություն*
Այլ ծրագրերի ցանկից ընտրվող դասընթաց-3	*6*	*64/0/0*	*III*	*Քննություն*

«Երկրաքիմիա»

Մոդուլ-դասընթաց	Կրե-դիտ	Լսարանային ժամ (դ/գ/լ)	Կիսամ-յակ	Գնահատ-ման ձևը
0802/M18 – Սեյսմոերկրաքիմիա	*3*	*32/0/0*	*II*	*Քննություն*
0802/M19 - Գեմոլոգիա	*3*	*32/0/0*	*II*	*Քննություն*
0802/M20 – Գեոէկոքիմիա	*3*	*32/0/0*	*III*	*Քննություն*
0802/M21 – Մագմատիկ ֆորմացիաներ	*3*	*32/0/0*	*III*	*Քննություն*
0802/M22 – Հանքային պրոցեսների երկրաքիմիա	*3*	*32/0/0*	*III*	*Քննություն*
0802/M23 - Հիդրոերկրաքիմիա	*3*	*32/0/0*	*III*	*Քննություն*
Այլ ծրագրերի ցանկից ընտրվող դասընթաց-1	*6*	*64/0/0*	*II*	*Քննություն*
Այլ ծրագրերի ցանկից ընտրվող դասընթաց-2	*6*	*64/0/0*	*II*	*Քննություն*
Այլ ծրագրերի ցանկից ընտրվող դասընթաց-3	*6*	*64/0/0*	*III*	*Քննություն*

«Պատմական և ռեգիոնալ երկրաբանություն»

Մոդուլ-դասընթաց	Կրե-դիտ	Լսարանային ժամ (դ/գ/լ)	Կիսամ-յակ	Գնահատ-ման ձևը
0805/M19 – Չորրորդական երկրաբանություն	*3*	*32/0/0*	*II*	*Քննություն*
0805/M20 – Չորրորդական երկրաբանություն-հնագիտություն	*3*	*32/0/0*	*II*	*Քննություն*
0805/M21 – Երկրաբանական բնապահպանություն	*3*	*32/0/0*	*III*	*Քննություն*
0805/M22 – Երկրաբնապահպանական քարտե-զագրություն	*3*	*32/0/0*	*III*	*Քննություն*
0805/M23 – Երկրաբանական տեղեկատվական համակարգեր	*3*	*32/0/0*	*III*	*Քննություն*
0805/M24 – Երկրաբանական գործարարութ-յուն	*3*	*32/0/0*	*III*	*Քննություն*

Այլ ծրագրերի ցանկից ընտրվող դասընթաց-1	*6*	*64/0/0*	*II*	*Քննություն*
Այլ ծրագրերի ցանկից ընտրվող դասընթաց-2	*6*	*64/0/0*	*II*	*Քննություն*
Այլ ծրագրերի ցանկից ընտրվող դասընթաց-3	*6*	*64/0/0*	*III*	*Քննություն*

«Օգտակար հանածոների հանքավայրերի որոնում և հետախուզում»

Մոդուլ-դասընթաց	Կրեդիտ	Լսարանային ժամ (դ/գ/լ)	Կիսամյակ	Գնահատման ձևը
0804/M16 - Հանքային հումքի արդյունահանման և հանքաքարի վերամշակման հիմնական տեխնոլոգիաները	*3*	*32/0/0*	*II*	*Քննություն*
0804/M17 - Հանքավայրի հետախուզման նյութերի փորձաքննում	*3*	*32/0/0*	*II*	*Քննություն*
0804/M18 - Հանքավայրերի իրացման տեխնիկա-տընտեսագիտական հիմնավորում	*3*	*32/0/0*	*III*	*Քննություն*
0804/M19 - Ընդերքօգտագործման ոլորտի հարկավորումը	*3*	*32/0/0*	*III*	*Քննություն*
0804/M20 - Արդյունաբերության միներալահումքային բնագավառը	*3*	*32/0/0*	*III*	*Քննություն*
0804/M21 - Ներդրումային նախագծի արդյունավետության գնահատում	*3*	*32/0/0*	*III*	*Քննություն*
Այլ ծրագրերի ցանկից ընտրվող դասընթաց-1	*6*	*64/0/0*	*II*	*Քննություն*
Այլ ծրագրերի ցանկից ընտրվող դասընթաց-2	*6*	*64/0/0*	*II*	*Քննություն*
Այլ ծրագրերի ցանկից ընտրվող դասընթաց-3	*6*	*64/0/0*	*III*	*Քննություն*

«Ջրաերկրաբանություն և ճարտարագիտական երկրաբանություն»

Մոդուլ-դասընթաց	Կրեդիտ	Լսարանային ժամ (դ/գ/լ)	Կիսամյակ	Գնահատման ձևը
0801/M19 – Ստորերկրյա ջրերի մոնիթորինգ	*3*	*32/0/0*	*II*	*Քննություն*
0801/M20 – Դիսպերս գրունտների վարքը դինամիկ պայմաններում	*3*	*32/0/0*	*II*	*Քննություն*
0801/M21 – Ռեգիոնալ ջրաերկրաբանություն	*3*	*24/0/8*	*III*	*Քննություն*
0801/M22 – ՀՀ ջրաերկրաբանություն	*3*	*24/0/8*	*III*	*Քննություն*
0801/M23 – Մելիորատիվ ջրաերկրաբանություն-2	*3*	*240/8*	*III*	*Քննություն*
0801/M24 – Նստվածքային ապարների լիթոգենեզ	*3*	*20/0/12*	*III*	*Քննություն*
Այլ ծրագրերի ցանկից ընտրվող դասընթաց-1	*6*	*64/0/0*	*II*	*Քննություն*
Այլ ծրագրերի ցանկից ընտրվող դասընթաց-2	*6*	*64/0/0*	*II*	*Քննություն*
Այլ ծրագրերի ցանկից ընտրվող դասընթաց-3	*6*	*64/0/0*	*III*	*Քննություն*

2.2. Հետազոտական կառուցվածք

Ծրագրի հետազոտական կառուցվածքը ներառում է հետևյալ բաղադրիչները՝ ***գիտական ղեկավարի սեմինար***, ***գիտահետազոտական աշխատանք***, ***գիտահետազոտական պրակտիկա***, ***գիտամանկավարժական պրակտիկա*** և ***մագիստրոսական ատենախոսություն:***

Գիտական ղեկավարի սեմինարը գիտական ղեկավարի կողմից իր ղեկավարած ուսանողների հետ վարվող սեմինարների շարք է, որի ընթացքում ուսանողներին ցուցաբերվում է գիտական հետազոտություն կատարելու մեթոդաբանական աջակցություն, ձևավորվում են գիտական սեմինարներին հաղորդումներ և զեկուցումներ ներկայացնելու, գիտական բանավեճ վարելու, գրախոսություններով հանդես գալու ունակությունները: Կազմակերպվում է ուսումնառության բոլոր 4 կիսամյակներում, որոնցից յուրաքանչյուրում հատկացվում է 3 կրեդիտ:

Գիտահետազոտական աշխատանքի բովանդակությունը պայմանավորվում է ուսանողի մագիստրոսական ատենախոսության թեմայի խնդիրներով և կազմվում է գիտական ղեկավարի հետ համատեղ: Այն կազմակերպվում է ուսումնառության 2-րդ, 3-րդ և 4 կիսամյակներում՝ ընդհանուր 18 կրեդիտ աշխատածավալով:

Գիտահետազոտական պրակտիկան կազմակերպվում է 4-րդ կիսամյակում՝ գիտական ղեկավարի հետ համատեղ կազմված և հաստատված ծրագրով: Կարող է իրականացվել ամբիոնի կամ լաբորատորիայի գիտական թեմաների շրջանակներում: Ունի 3 կրեդիտ աշխատածավալ:

Գիտամանկավարժական պրակտիկան կազմակերպվում է 4-րդ կիսամյակում՝ գիտական ղեկավարի հետ համատեղ կազմված և հաստատված ծրագրով: Նախատեսում է բակալավրիատում սեմինարների և գործնական պարապմունքների անցկացում, կուրսային աշխատանքների գրախոսում: Այն ևս ունի 3 կրեդիտ աշխատածավալ:

Մագիստրոսական ատենախոսության կատարումը և նրա պաշտպանությունը մագիստրոսի կրթական ծրագրի եզրափակիչ փուլն է, որն իրականացվում է 4-րդ կիսամյակում: Ատենախոսության կատարման և պաշտպանության համար ծրագրում նախատեսվում է 12 կրեդիտ աշխատածավալ:

Մաս II.

ԴԱՍԸՆԹԱՑՆԵՐԻ ՏԵՂԵԿԱԳԻՐՔ

1. Տեղեկագրքի նպատակը

Դասընթացների տեղեկագիրքը նախատեսված է աշխարհագրության և երկրաբանության ֆակուլտետում իրականացվող մագիստրոսի կրթական ծրագրերի վերաբերյալ տեղեկատվությունը ուսանողներին, դասախոսական ու վարչական կազմին, ինչպես նաև լայն հանրությանը մատչելի դարձնելու համար և պարունակում է ամփոփ տեղեկատվություն ինչպես առանձին մասնագիտությունների ուսումնական ծրագրերի, այնպես էլ դրանց բաղադրիչ դասընթացների և ուսումնական մոդուլների վերաբերյալ: Այն ներառում է.

- կրթական ծրագրի ընդհանուր նկարագրությունը՝ շնորհվող որակավորումը, ծրագրի նպատակները և նախանշված ելքային կրթական արդյունքները, ծրագրի բովանդակային կազմը և կրեդիտների կառուցվածքը, ավարտական պահանջները և ատեստավորման ձևերը, պրակտիկաների վերաբերյալ տեղեկատվությունը և այլն,
- առանձին դասընթացների և ուսումնական մոդուլների հակիրճ նկարագիրը՝ դասընթացի անվանումը և նույնացման թվանիշը, ուսուցման կիսամյակը, դասընթացին հատկացված կրեդիտները, դասընթացի հակիրճ բովանդակությունը, ուսուցման և գնահատման մեթոդներն ու չափանիշները:

1. Լրացական դասընթացներ

1. Անգլերեն լեզու

2. Ընդհանուր պարտադիր դասընթացներ

Մագիստրոսական ծրագիր՝ «Ֆիզիկական աշխարհագրություն»

0901/M01. ***Տեղեկատվական տեխնոլոգիաները աշխարհագրական հետազոտություններում (3 կրեդիտ)***

Շաբաթական 2 ժամ, 1-ին կիսամյակ, քննություն

Դասընթացի բովանդակությունը.

Դասընթացում տրվում են աշխարհագրության և ժամանակակից տեխնոլոգիաների առնչությունները, ինֆորմացիոն տեխնոլոգիաների դերը գիտության ճյուղային, համալիր և համակարգային հետազոտություններում, աշխարհագրության անհրաժեշտ ապարատածրագրային միջոցները, հիմնական ծրագրային փաթեթները և դրանց ֆունկցիոնալ հնարավորությունները, ինչպես նաև աշխարհագրական տեղեկատվական համակարգերը և դրանց կիրառումը գիտական հետազոտություններում, ԱՏՀ-երի ֆունկցիոնալ հնարավորությունների դիտարկումը և նախագծերի իրականացումը:

Գնահատման ձևը և կառուցվածքը.

Դասընթացի աշխատաձևերը	Առավելագույն միավորը
Մասնակցությունը դասընթացին	4
Ընթացիկ ստուգումներ	8
Եզրափակիչ քննություն	8
Արդյունարար միավորը	**20**

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ ստուգումներից մեկն անց է կացվում գրավոր աշխատանքի, իսկ մյուսը՝ բանավոր ներկայացման գնահատման հիման վրա, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **1** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0901/M02. ***Աշխարհագրության արդիական հիմնախնդիրները (6 կրեդիտ)***

Շաբաթական 4 ժամ, 1-ին կիսամյակ, քննություն

Դասընթացի բովանդակությունը.

Դասընթացի նպատակն է ծանոթացնել բնական աշխարհագրության ժամանակակից ուղղություններին և հիմնախնդիրներին՝ աշխարհագրական թաղանթի դինա-

միկային, գոտիականությանը և զոնայականությանը, ֆիզիկաաշխարհագրական շրջանացմանը, դիֆերենցիացիային, համալիր և կիրառական հետազոտություններին, անապատացման, բնապահպանական հիմնահարցերին: Անհրաժեշտ է կապ ստեղծել բնական և հասարակական աշխարհագրության հիմնախնդիրների միջև և հիմնարար գիտելիքներ տալ հասարակության մեջ ընթացող քաղաքական, տնտեսական, սոցիալժողովրդագրական տեղաշարժերի, գիտատեխնիկական առաջընթացին և դրանց հետ կապված հասարակական աշխարհագրության հետազոտության նորագույն ուղղություններին և մեթոդաբանությանը, հասարակության տարածքային կազմակերպմանը տարածաշրջանային և տեղական մակարդակներում:

Գնահատման ձևը և կառուցվածքը.

Դասընթացի աշխատաձևերը	**Առավելագույն միավորը**
Մասնակցությունը դասընթացին	4
Ընթացիկ ստուգումներ	8
Եզրափակիչ քննություն	8
Արդյունարար միավորը	**20**

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ ստուգումներից մեկն անց է կացվում գրավոր աշխատանքի, իսկ մյուսը՝ բանավոր ներկայացման գնահատման հիման վրա, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **1** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Մագիստրոսական ծրագիր՝ «Ջրաօդերևութաբանություն»

0901/M18. Տեղեկատվական տեխնոլոգիաները ջրաօդերևութաբանական հետազոտություններում (5 կրեդիտ)

Շաբաթական 2 ժամ, 1-ին կիսամյակ, քննություն

Դասընթացի բովանդակությունը.

Դասընթացում տրվում են ջրաօդերևութաբանության և ժամանակակից տեխնոլոգիաների առնչությունները, ինֆորմացիոն տեխնոլոգիաների դերը գիտության ճյուղային, համալիր և համակարգային հետազոտություններում, ջրաօդերևութաբանության անհրաժեշտ ապարատածրագրային միջոցները, հիմնական ծրագրային փաթեթները և դրանց ֆունկցիոնալ հնարավորությունները, ինչպես նաև աշխարհագրական տեղեկատվական համակարգերը և դրանց կիրառումը գիտական հետազոտություններում, ԱՏՀ-երի ֆունկցիոնալ հնարավորությունների դիտարկումը և նախագծերի իրականացումը:

Գնահատման ձևը և կառուցվածքը.

Դասընթացի աշխատաձևերը	Առավելագույն միավորը
Մասնակցությունը դասընթացին	4
Ընթացիկ ստուգումներ	8
Եզրափակիչ քննություն	8
Արդյունարար միավորը	**20**

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ ստուգումներից մեկն անց է կացվում գրավոր աշխատանքի, իսկ մյուսը՝ բանավոր ներկայացման գնահատման հիման վրա, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **1** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0901/M19. Ջրաօդերևութաբանության արդի հիմնախնդիրներ (5 կրեդիտ)

Շաբաթական 4 ժամ, 1-ին կիսամյակ, քննություն

Դասընթացի բովանդակությունը.

Դասընթացի նպատակն է ուսումնասիրել գիտության և ջրաօդերևութաբանության ընդհանուր խնդիրները: Վերլուծել օդերևութաբանության և կլիմայագիտության, ջրաբանության զարգացման հիմնական ուղղությունները, մթնոլորտում և ջրոլորտում ընթացող պրոցեսների մոդելավորման խնդիրները, մթնոլորտի և ջրոլորտի աղտոտման հիմնախնդիրը, ինչպես նաև մթնոլորտի և ջրոլորտի միջազգային ծրագրերը:

Գնահատման ձևը և կառուցվածքը.

Դասընթացի աշխատաձևերը	Առավելագույն միավորը
Մասնակցությունը դասընթացին	4
Ընթացիկ ստուգումներ	8
Եզրափակիչ քննություն	8
Արդյունարար միավորը	**20**

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ ստուգումներից մեկն անց է կացվում գրավոր աշխատանքի, իսկ մյուսը՝ բանավոր ներկայացման գնահատման հիման վրա, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **1** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Մագիստրոսական ծրագիր՝ «Հասարակական աշխարհագրություն»,

«Բնօգտագործում և բնապահպանություն»

0903/M01. Տեղեկատվական տեխնոլոգիաները աշխարհագրական հետազոտություններում (3 կրեդիտ)

Շաբաթական 2 ժամ, (32 ժամ դասախոսություն և
28 ժամ գործնական պարապմունք),
1-ին կիսամյակ, քննություն

Դասընթացի բովանդակությունը.

Դասընթացում տրվում են աշխարհագրության և ժամանակակից տեխնոլոգիաների առնչությունները, ինֆորմացիոն տեխնոլոգիաների դերը գիտության ճյուղային, համալիր և համակարգային հետազոտություններում, աշխարհագրության անհրաժեշտ ապարատածրագրային միջոցները, հիմնական ծրագրային փաթեթները և դրանց ֆունկցիոնալ հնարավորությունները, ինչպես նաև աշխարհագրական տեղեկատվական համակարգերը և դրանց կիրառումը գիտական հետազոտություններում, ԱՏՀ-երի ֆունկցիոնալ հնարավորությունների դիտարկում և նախագծերի իրականացում:

Գնահատման ձևը և կառուցվածքը.

Դասընթացի աշխատաձևերը	Առավելագույն միավորը
Մասնակցությունը դասընթացին	4
Ընթացիկ ստուգումներ	8
Եզրափակիչ քննություն	8
Արդյունարար միավորը	**20**

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ ստուգումներից մեկն անց է կացվում գրավոր աշխատանքի, իսկ մյուսը՝ բանավոր ներկայացման գնահատման հիման վրա, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **1** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0901/M02, 0902/ M01. Աշխարհագրության արդի հիմնախնդիրները (6 կրեդիտ)

Շաբաթական 4 ժամ, (4 0ժամ դասախոսություն և
24 ժամ գործնական պարապմունք),
1-ին կիսամյակ, քննություն

Դասընթացի բովանդակությունը.

Դասընթացի նպատակն է ծանոթացնել բնական աշխարհագրության ժամանակակից ուղղություններին և հիմնախնդիրներին՝ աշխարհագրական թաղանթի դինամիկային, գոտիականությանը և զոնայականությանը, ֆիզիկաաշխարհագրական

շրջանացմանը, դիֆերենցիացիային, համալիր և կիրառական հետազոտություններին, անապատացման, բնապահպանական հիմնահարցերին: Անհրաժեշտ է կապ ստեղծել բնական և հասարակական աշխարհագրության հիմնախնդիրների միջև և հիմնարար գիտելիքներ տալ հասարակության մեջ ընթացող քաղաքական, տնտեսական, սոցիալժողովրդագրական տեղաշարժերի, գիտատեխնիկական առաջընթացին և դրանց հետ կապված հասարակական աշխարհագրության հետազոտության նորագույն ուղղություններին և մեթոդաբանությանը, հասարակության տարածքային կազմակերպմանը, տարածաշրջանային և տեղական մակարդակներում:

Գնահատման ձևը և կառուցվածքը.

Դասընթացի աշխատաձևերը	**Առավելագույն միավորը**
Մասնակցությունը դասընթացին	4
Ընթացիկ ստուգումներ	8
Եզրափակիչ քննություն	8
Արդյունարար միավորը	**20**

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ ստուգումներից մեկն անց է կացվում գրավոր աշխատանքի, իսկ մյուսը՝ բանավոր ներկայացման գնահատման հիման վրա, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **1** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Մագիստրոսական ծրագիր՝ «Քարտեզագրություն»

0903/M01. Տեղեկատվական տեխնոլոգիաները աշխարհագրական հետազոտություններում (3 կրեդիտ)

Շաբաթական 2 ժամ, 1-ին կիսամյակ, քննություն

Դասընթացի բովանդակությունը.

Դասընթացում տրվում են աշխարհագրության և ժամանակակից տեխնոլոգիաների առնչությունները, ինֆորմացիոն տեխնոլոգիաների դերը գիտության ճյուղային, համալիր և համակարգային հետազոտություններում, աշխարհագրության անհրաժեշտ ապարատածրագրային միջոցները, հիմնական ծրագրային փաթեթները և դրանց ֆունկցիոնալ հնարավորությունները, ինչպես նաև աշխարհագրական տեղեկատվական համակարգերը և դրանց կիրառունը գիտական հետազոտություններում, ԱՏՀ-երի ֆունկցիոնալ հնարավորությունների դիտարկում և նախագծերի իրականացում:

Գնահատման ձևը և կառուցվածքը.

Դասընթացի աշխատաձևերը	Առավելագույն միավորը
Մասնակցությունը դասընթացին	4
Ընթացիկ ստուգումներ	8
Եզրափակիչ քննություն	8
Արդյունարար միավորը	**20**

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ ստուգումներից մեկն անց է կացվում գրավոր աշխատանքի, իսկ մյուսը՝ բանավոր ներկայացման գնահատման հիման վրա, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **1** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0903/M03. Քարտեզագրության ժամանակակից հիմնախնդիրները (6 կրեդիտ)

Շաբաթական 4 ժամ, 1-ին կիսամյակ, քննություն

Դասընթացի բովանդակությունը.

Դասընթացը ուսումնասիրում է ժամանակակից քարտեզագրության հիմնախնդիրները: Դիտարկվում են՝ ճանաչողական, հեռահաղորդակցության, լեզվական կոնցեպցիաները:

Գնահատման ձևը և կառուցվածքը.

Դասընթացի աշխատաձևերը	Առավելագույն միավորը
Մասնակցությունը դասընթացին	4
Ընթացիկ ստուգումներ	8
Եզրափակիչ քննություն	8
Արդյունարար միավորը	**20**

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ ստուգումներից մեկն անց է կացվում գրավոր աշխատանքի, իսկ մյուսը՝ բանավոր ներկայացման գնահատման հիման վրա, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **1** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Մագիստրոսական ծրագիր՝ «Գեոմորֆոլոգիա»

0903/M01. Տեղեկատվական տեխնոլոգիաները աշխարհագրական հետազոտություններում (3 կրեդիտ)

Շաբաթական 2 ժամ, 1-ին կիսամյակ, քննություն

Դասընթացի բովանդակությունը.

Դասընթացում տրվում են աշխարհագրության և ժամանակակից տեխնոլոգիաների առնչությունները, ինֆորմացիոն տեխնոլոգիաների դերը գիտության ճյուղային, համալիր և համակարգային հետազոտություններում, աշխարհագրության անհրաժեշտ ապարատածրագրային միջոցները, հիմնական ծրագրային փաթեթները և դրանց ֆունկցիոնալ հնարավորությունները, ինչպես նաև աշխարհագրական տեղեկատվական համակարգերը և դրանց կիրառունը գիտական հետազոտություններում, ԱՏՀ-երի ֆունկցիոնալ հնարավորությունների դիտարկում և նախագծերի իրականացում:

Գնահատման ձևը և կառուցվածքը.

Դասընթացի աշխատաձևերը	Առավելագույն միավորը
Մասնակցությունը դասընթացին	4
Ընթացիկ ստուգումներ	8
Եզրափակիչ քննություն	8
Արդյունարար միավորը	**20**

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ ստուգումներից մեկն անց է կացվում գրավոր աշխատանքի, իսկ մյուսը՝ բանավոր ներկայացման գնահատման հիման վրա, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **1** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0903/M22. Գեոմորֆոլոգիայի ժամանակակից հիմնախնդիրները (3 կրեդիտ)

Շաբաթական 2 ժամ, 1-ին կիսամյակ, քննություն

Դասընթացի բովանդակությունը.

Դասընթացի նպատակն է ծանոթացնել գեոմորֆոլոգիայի ժամանակակից ուղղություններին և հիմնախնդիրներին՝ դրանց առանձին ճյուղերի մեթոդոլոգիային և մեթոդներին, դասակարգմանը, համալիր և կիրառական հետազոտություններին, ռելիեֆի ձևերի առաջացման վերաբերյալ ժամանակակից պատկերացումներին: Վերլուծվում են ռելիեֆառաջացման պրոցեսների ուսումնասիրման բնագավառում նոր տեսական մշակումների հնարավորությունները, գեոմորֆոլոգիայի ընդհանուր տեսության ստեղծման գործում դրանց զոնայական դրսևորման և մորֆոգենեզի ֆիզիկական ասպեկտները:

Գնահատման ձևը և կառուցվածքը.

Դասընթացի աշխատաձևերը	Առավելագույն միավորը
Մասնակցությունը դասընթացին	4
Ընթացիկ ստուգումներ	8
Եզրափակիչ քննություն	8
Արդյունարար միավորը	**20**

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ ստուգումներից մեկն անց է կացվում գրավոր աշխատանքի, իսկ մյուսը՝ բանավոր ներկայացման գնահատման հիման վրա, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը՝ **1** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

«Երկրաբանություն» մասնագիտություն

0801/M01, 0802/M01, 0803/M01, 0804/M01, 0805/M01, Մասնագիտության արդիական հիմնախնդիրները (3 կրեդիտ)

Շաբաթական 2 ժամ, 1-ին կիսամյակ, քննություն

Դասընթացի բովանդակությունը.

Դասընթացում քննարկվում են մետաղային, ոչ մետաղային, հեղուկ և գազային օհի առաջացման նորագույն տեսական ու կիրառական հետազոտությունների արդյունքները, տարբեր տիպերի օհ գոյացման երկրադինամիկական պայմանները Երկրի տեկտոնական զարգացման տարբեր փուլերում: Քննարկվող հարցերը ներկայացվում են շահագործվող հայտնի հանքավայրերի եզրամասերի ու խորության գնահատման համար, ինչպես նաև Հայաստանի համար ոչ ավանդական օհ նոր կուտակումների ու հանքավայրերի բացահայտման անհրաժեշտության տեսակետից:

Գնահատման ձևը և կառուցվածքը.

Դասընթացի աշխատաձևերը	Առավելագույն միավորը
Մասնակցությունը դասընթացին	4
Ընթացիկ ստուգումներ	8
Եզրափակիչ քննություն	8
Արդյունարար միավորը	**20**

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ ստուգումներից մեկն անց է կացվում գրավոր աշխատանքի, իսկ մյուսը՝ բանավոր ներկայացման գնահատման հիման վրա, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունա-

կում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **1** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0309/M01. Տեղեկատվական տեխնոլոգիաների կիրառումը մասնագիտության մեջ (3 կրեդիտ)

Շաբաթական 2 ժամ, 1-ին կիսամյակ, քննություն

Դասընթացի բովանդակությունը.

Առարկան ուսումնասիրում է ժամանակակից տեղեկատվական տեխնոլոգիաների կիրառումը մասնագիտության մեջ: Մասնավորապես գեոֆիլտրացիայի մոդելավորումը (GMS), քարտեզագրման համակարգչային եղանակները Card Draw, Arc View ծրագրերի օգնությամբ: Կիրառվելու են նաև գրաֆիկական պատկերման եղանակները Exell ծրագրով:

Գնահատման ձևը և կառուցվածքը.

Դասընթացի աշխատաձևերը	**Առավելագույն միավորը**
Մասնակցությունը դասընթացին	4
Ընթացիկ ստուգումներ	8
Եզրափակիչ քննություն	8
Արդյունարար միավորը	**20**

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ ստուգումներից մեկն անց է կացվում գրավոր աշխատանքի, իսկ մյուսը՝ բանավոր ներկայացման գնահատման հիման վրա, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **1** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

3. Մասնագիտական պարտադիր դասընթացներ

Մագիստրոսական ծրագիր՝ «Ֆիզիկական աշխարհագրություն»

0901/M03. ***Աշխարհագրության մեթոդաբանական և տեսական հիմունքներ (6 կրեդիտ)***

Շաբաթական 4 ժամ, 1-ին կիսամյակ, քննություն

Դասընթացի բովանդակությունը.

Դասընթացում քննարկվում են աշխարհագրության տեսականացման արդի վիճակը և գիտության առջև ծառացած հիմնախնդիրները: Վերլուծվում են գիտական ճանաչողության կառուցվածքը, մակարդակները, աշխարհագրական գիտություններում դրանց դրսևորման և տեսության նյութականացման առանձնահատկությունները: Գնահատվում են աշխարհագրության տեղը գիտությունների դասակարգման համակարգում, կապերը բնական, հասարակական (հումանիտար) ու տեխնիկական գիտությունների, մասնավորապես քարտեզագրության ու գեոինֆորմատիկայի, մաթեմատիկայի ու սիներգետիկայի հետ: Հատուկ ուշադրության են արժանանում աշխարհագրության՝ որպես Երկրի աշխարհագրական թաղանթի և նրա ոլորտների (քարոլորտի, մթնոլորտի, ջրոլորտի, կենսոլորտի, մարդոլորտի) մասին գիտությունների համակարգի ներքին կառուցվածքի, նրա կառուցողական հնարավորությունների և գործնական նշանակության հարցերը:

Գնահատման ձևը և կառուցվածքը.

Դասընթացի աշխատաձևերը	Առավելագույն միավորը
Մասնակցությունը դասընթացին	4
Ընթացիկ ստուգումներ	8
Եզրափակիչ քննություն	8
Արդյունարար միավորը	**20**

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ ստուգումներից մեկն անց է կացվում գրավոր աշխատանքի, իսկ մյուսը՝ բանավոր ներկայացման գնահատման հիման վրա, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **1** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0901/M04. ***Մարդկային զարգացման հիմունքներ (3 կրեդիտ)***

Շաբաթական 2 ժամ, 1-ին կիսամյակ, քննություն

Դասընթացի բովանդակությունը.

Դասընթացը ներկայացնում է մարդկային զարգացման հիմնական գաղափարներն ու սկզբունքները: Այն ներառում է միջազգային փորձը, միևնույն ժամանակ հաշվի առնելով Հայաստանի առանձնահատկությունները: Դասընթացում վերլուծվում են մարդկային զարգացման հայեցակարգային մոտեցումները և հիմնական սկզբունքները: Այնուհետև ներկայացվում են մարդկային զարգացման հիմնական բաղադրիչները. բնօգտագործման և բնապահպանական, տնտեսական, սոցիալական և ժողովրդագրական, քաղաքական և իրավական, ինչպես նաև գիտակրթական և մշակութային:

Գնահատման ձևը և կառուցվածքը.

Դասընթացի աշխատաձևերը	Առավելագույն միավորը
Մասնակցությունը դասընթացին	4
Ընթացիկ ստուգումներ	8
Եզրափակիչ քննություն	8
Արդյունարար միավորը	**20**

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ ստուգումներից մեկն անց է կացվում գրավոր աշխատանքի, իսկ մյուսը՝ բանավոր ներկայացման գնահատման հիման վրա, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **1** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0901/M05. ***Կիրառական աշխարհագրություն (6 կրեդիտ)***

Շաբաթական 4 ժամ, 1-ին կիսամյակ, քննություն

Դասընթացի բովանդակությունը.

Դասընթացի նպատակն է տալ աշխարհագրական գիտելիքների կիրառումը գյուղատնտեսության, քաղաքաշինության, հիդրոտեխնիկական կառույցների, ճանապարհաշինության, գազամուղների և նավթամուղների նախագծման, ջրամատակարարման կառույցների նախագծման, օգտակար հանածոների հանքավայրերի շահագործման բնագավառում: Տրվում են սոցիալտնտեսաաշխարհագրական հիմնական հասկացությունները (ՏԱԴ, շրջան, շրջանացում, շրջանային հատակագծում և այլն) և դրանց կոնկրետ կիրառական նշանակությունը ժողովրդատնտեսական տարբեր խնդիրների լուծման գործում:

Գնահատման ձևը և կառուցվածքը.

Դասընթացի աշխատաձևերը	Առավելագույն միավորը
Մասնակցությունը դասընթացին	4
Ընթացիկ ստուգումներ	8
Եզրափակիչ քննություն	8
Արդյունարար միավորը	**20**

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ ստուգումներից մեկն անց է կացվում գրավոր աշխատանքի, իսկ մյուսը՝ բանավոր ներկայացման գնահատման հիման վրա, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **1** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով:

Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0901/M06. ***Աշխարհագրության փորձաքննություն և մոնիթորինգ (3 կրեդիտ)***
Շաբաթական 2 ժամ, 1-ին կիսամյակ, քննություն

Դասընթացի բովանդակությունը.

Դասընթացում ներկայացվում են մոնիթորինգի էությունը, կառուցվածքը և գիտական հիմունքները: Տրվում է բնական միջավայրի անթրոպոգեն փոփոխությունների դասակարգումը և գեոհամակարգերի վիճակի դիտման մեթոդիկայի գիտական հիմունքները:Ռետրոսպեկտիվ, ռեինվենտարիզացիոն, ֆոնային և իմպակտային մոնիթորինգ: Դասընթացը ծանոթացնում է նաև էկոլոգիական փորձաքննության բովանդակությունը: Տրվում են փորձագիտության մեթոդների՝ խմբային փորձագիտություն, վերստուգիչ ցուցակի, մատրիցային մոդելավորման բնութագրերը և փորձագիտության ընթացակարգերը:

Գնահատման ձևը և կառուցվածքը.

Դասընթացի աշխատաձևերը	Առավելագույն միավորը
Մասնակցությունը դասընթացին	4
Ընթացիկ ստուգումներ	8
Եզրափակիչ քննություն	8
Արդյունարար միավորը	**20**

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ ստուգումներից մեկն անց է կացվում գրավոր աշխատանքի, իսկ մյուսը՝ բանավոր ներկայացման գնահատման հիման վրա, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **1** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0901/M07. ***Բնաշխարհագրության հիմնական տեսություններ (6 կրեդիտ)***
Շաբաթական 4 ժամ, 2-րդ կիսամյակ, քննություն

Դասընթացի բովանդակությունը.

Դասընթացում քննվում է տեսական գիտական իմացության ստորակարգությունը՝ ուսմունք, տեսություն, հայեցակարգ, վարկած, հասկացություն, տերմին, պարադիգմա: Քննադատորեն ներկայացվում են կոսմոգոնիկ, երկրի ռելիեֆի ձևավորման, ֆիզիկաաշխարհագրական տեսությունները: Տրվում են բնաշխարհագրական տեսությունների վերլուծությունները, դրանց ձևավորման և զարգացման պատմությունն ու զարգացման արդի միտումները:

Գնահատման ձևը և կառուցվածքը.

Դասընթացի աշխատաձևերը	Առավելագույն միավորը
Մասնակցությունը դասընթացին	4
Ընթացիկ ստուգումներ	8
Եզրափակիչ քննություն	8
Արդյունարար միավորը	**20**

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ ստուգումներից մեկն անց է կացվում գրավոր աշխատանքի, իսկ մյուսը՝ բանավոր ներկայացման գնահատման հիման վրա, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **1** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0901/M08. ***Մաթեմատիկական մեթոդները աշխարհագրության մեջ (3 կրեդիտ)***

Շաբաթական 2 ժամ, 2-րդ կիսամյակ, քննություն

Դասընթացի բովանդակությունը.

Ծրագիրը ներառում է մաթեմատիկական անալիզի, դիֆերենցիալ հավասարումների, հանրահաշվի, վերլուծական երկրաչափության, հավանականությունների տեսության և մաթեմատիկական վիճակագրության մեթոդների կիրառությունները ֆիզիկական և տնտեսական աշխարհագրության մեջ: Տրվում են մաթեմատիկական մոդելների կառուցման բազմազան մեթոդներ, որոնք ունեն կարևոր նշանակություն աշխարհագետ մասնագետի պատրաստման գործում:

Գնահատման ձևը և կառուցվածքը.

Դասընթացի աշխատաձևերը	Առավելագույն միավորը
Մասնակցությունը դասընթացին	4
Ընթացիկ ստուգումներ	8
Եզրափակիչ քննություն	8
Արդյունարար միավորը	**20**

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ ստուգումներից մեկն անց է կացվում գրավոր աշխատանքի, իսկ մյուսը՝ բանավոր ներկայացման գնահատման հիման վրա, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **1** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0901/M09. ***Լանդշաֆտների էկոլոգիա (3 կրեդիտ)***
Շաբաթական 2 ժամ, 2-րդ կիսամյակ, քննություն

Դասընթացի բովանդակությունը.

Առարկայի ուսումնասիրության օբյեկտն է գեոհամակարգը՝ լանդշաֆտը և նրանում ընթացող բնական և հասարակական, սոցիալական երևույթների փոխազդեցությունը և դրա հետևանքները: Դասընթացի նպատակն է ուսանողների մոտ ձևավորել լանդշաֆտի նկատմամբ համակարգային մոտեցում, բիոտայի և տրոֆիկական շղթայի դերը էկոլոգիական հավասարակշռության պահպանման գործում, ցույց տալ բնական, բնաանտրոպոգեն և անտրոպոգեն լանդշաֆտների առանձնահատկությունները և դրանք մարդկային հասարակության շահերին ծառայեցնելու հնարավորությունները:

Գնահատման ձևը և կառուցվածքը.

Դասընթացի աշխատաձևերը	Առավելագույն միավորը
Մասնակցությունը դասընթացին	4
Ընթացիկ ստուգումներ	8
Եզրափակիչ քննություն	8
Արդյունարար միավորը	**20**

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ ստուգումներից մեկն անց է կացվում գրավոր աշխատանքի, իսկ մյուսը՝ բանավոր ներկայացման գնահատման հիման վրա, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **1** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0901/M10. Ջրաբանության ժամանակակից հիմնախնդիրներ (6 կրեդիտ)
Շաբաթական 4 ժամ, 3-րդ կիսամյակ, քննություն

Դասընթացի բովանդակությունը.

Դասընթացում քննարկվում են երկրագնդի վրա ջրի, մասնավորապես քաղցրահամ ջրի անհավասարաչափ բաշխման, համաշխարհային օվկիանոսի ջրային ռեսուրսների օգտագործման և պահպանման, սահմանային և անդրսահմանային գետերի ջրային ռեսուրսների օգտագործման, կլիմայի սպասվելիք գլոբալ փոփոխության հետևանքով առաջացող բազմաթիվ այլ գլոբալ հիմնախնդիրները, որով պայմանավորված է առարկայի արդիականությունը: Առարկան ընդգրկում է նաև ՀՀ ջրային ռեսուրսների հետ կապված հիմնախնդիրների (խմելու ջրի և գետերի հոսքի սեզոնային անհավասարաչափ բաշխման, ջրի տեղափոխման հետևանքով առաջացող, Սևանա լճի և այլ հիմնախնդիրների) լուծման հնարավոր ուղիների վերլուծությանը վերաբերվող հարցերի դասավանդումը:

Գնահատման ձևը և կառուցվածքը.

Դասընթացի աշխատաձևերը	Առավելագույն միավորը
Մասնակցությունը դասընթացին	4
Ընթացիկ ստուգումներ	8
Եզրափակիչ քննություն	8
Արդյունարար միավորը	**20**

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ ստուգումներից ց մեկն անց է կացվում գրավոր աշխատանքի, իսկ մյուսը՝ բանավոր ներկայացման գնահատման հիման վրա, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **1** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0901/M11. Լանդշաֆտների գեոքիմիա և գեոֆիզիկա (3 կրեդիտ)

Շաբաթական 2 ժամ, 3-րդ կիսամյակ, քննություն

Դասընթացի բովանդակությունը.

Առարկան ուսումնասիրում է Երկրի լանդշաֆտային թաղանթում ու առանձին լանդշաֆտներում ընթացող ֆիզիկական ու քիմիական երևույթներն ու պրոցեսները: Այն ներկայացնում է երկրաֆիզիկայի և երկրաքիմիայի այն բաժինը, որը որպես ուսումնասիրության օբյեկտ ընտրել է լանդշաֆտային թաղանթը: Դասընթացը ընդգրկում է հետևյալ խոշոր բաժինները՝ լանդշաֆտային երկրաֆիզիկա, լանդշաֆտային երկրաքիմիա, և երկրի լանդշաֆտային զոնաների ֆիզիկաքիմիական բնութագիրը:

Գնահատման ձևը և կառուցվածքը.

Դասընթացի աշխատաձևերը	Առավելագույն միավորը
Մասնակցությունը դասընթացին	4
Ընթացիկ ստուգումներ	8
Եզրափակիչ քննություն	8
Արդյունարար միավորը	**20**

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ ստուգումներից մեկն անց է կացվում գրավոր աշխատանքի, իսկ մյուսը՝ բանավոր ներկայացման գնահատման հիման վրա, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **1** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով:

Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0901/M12. Բժշկական լանդշաֆտագիտություն (3 կրեդիտ)

Շաբաթական 2 ժամ, 3-րդ կիսամյակ, քննություն

Դասընթացի բովանդակությունը.

Ուսումնասիրվում է մարդու առողջության վրա լանդշաֆտի բաղադրիչների ազդեցությունը: Առանձնացվում են նոզոարեալներ և նոզոհամակարգեր, ուսումնասիրվում է ՀՀ տարածքի բնաէնդեմիկ հիվանդությունները: Անդրադառնում ենք ՄԻԱՎ-ի և ՁԻԱՀ-ի ռեգիոնալ տարածման, առաջացման և պայքարի միջոցներին:

Գնահատման ձևը և կառուցվածքը.

Դասընթացի աշխատաձևերը	Առավելագույն միավորը
Մասնակցությունը դասընթացին	4
Ընթացիկ ստուգումներ	8
Եզրափակիչ քննություն	8
Արդյունարար միավորը	**20**

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ ստուգումներից մեկն անց է կացվում գրավոր աշխատանքի, իսկ մյուսը՝ բանավոր ներկայացման գնահատման հիման վրա, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **1** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0901/M13. Գեոինֆորմացիոն համակարգերը բնաշխարհագրական հետազոտություններում (3 կրեդիտ)

Շաբաթական 2 ժամ, 2-րդ կիսամյակ, քննություն

Դասընթացի բովանդակությունը.

Առարկան հնարավորություն է տալիս ուսանողներին աշխարհագրական և հարակից գիտություններից ստացած գիտելիքները ավտոմատացված եղանակով համակարգել, վերլուծել և քարտեզագրել: Ուսանողներին պետք է հաղորդվեն գեոինֆորմատիկայի և Երկրի մասին գիտությունների, քարտեզագրության, մաթեմատիկայի, ինֆորմատիկայի միջև կապերին, աշխարհագրական տեղեկատվական համակարգերի կառուցվածքներին և ֆունկցիոնալ հնարավորություններին, տիրապետեն դրանց կիրառության ոլորտներին ու փորձին, բնաշխարհագրական երևույթների գեոինֆորմացիոն մոդելավորման սկզբունքներին ու տեխնիկական հնարներին:

Գնահատման ձևը և կառուցվածքը.

Դասընթացի աշխատաձևերը	Առավելագույն միավորը
Մասնակցությունը դասընթացին	4
Ընթացիկ ստուգումներ	8
Եզրափակիչ քննություն	8
Արդյունարար միավորը	**20**

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ ստուգումներից մեկն անց է կացվում գրավոր աշխատանքի, իսկ մյուսը՝ բանավոր ներկայացման գնահատման հիման վրա, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **1** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Մագիստրոսական ծրագիր՝ «Ջրաօդերևութաբանություն»

0901/M03. Աշխարհագրության մեթոդաբանական և տեսական հիմունքներ (6 կրեդիտ)

Շաբաթական 4 ժամ, 1-ին կիսամյակ, քննություն

Դասընթացի բովանդակությունը.

Դասընթացում քննարկվում են աշխարհագրության տեսականացման արդի վիճակը և գիտության առջև ծառացած հիմնախնդիրները: Վերլուծվում են գիտական ճանաչողության կառուցվածքը, մակարդակները, աշխարհագրական գիտություններում դրանց դրսևորման և տեսության նյութականացման առանձնահատկությունները: Գնահատվում են աշխարհագրության տեղը գիտությունների դասակարգման համակարգում, կապերը բնական, հասարակական (հումանիտար) ու տեխնիկական գիտությունների, մասնավորապես քարտեզագրության ու գեոինֆորմատիկայի, մաթեմատիկայի ու սիներգետիկայի հետ:

Հատուկ ուշադրության են արժանանում աշխարհագրության՝ որպես Երկրի աշխարհագրական թաղանթի և նրա ոլորտների (քարոլորտի, մթնոլորտի, ջրոլորտի, կենսոլորտի, մարդոլորտի) մասին գիտությունների համակարգի ներքին կառուցվածքի, նրա կառուցողական հնարավորությունների և գործնական նշանակության հարցերը:

Գնահատման ձևը և կառուցվածքը.

Դասընթացի աշխատաձևերը	Առավելագույն միավորը
Մասնակցությունը դասընթացին	4
Ընթացիկ ստուգումներ	8
Եզրափակիչ քննություն	8
Արդյունարար միավորը	**20**

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ ստուգումներից մեկն անց է կացվում գրավոր աշխատանքի, իսկ մյուսը՝ բանավոր ներկայացման գնահատման հիման վրա, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **1** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0901/M20. Ջրաօդերևութաբանական փորձաքննություն և մոնիթորինգ (6՝ կրեդիտ)

Շաբաթական 4 ժամ, 1-ին կիսամյակ, քննություն

Դասընթացի բովանդակությունը.

Դասընթացում ներկայացվում են մոնիթորինգի էությունը, կառուցվածքը և գիտական հիմունքները: Տրվում է բնական միջավայրի անթրոպոգեն փոփոխությունների դասակարգումը և գեոհամակարգերի վիճակի դիտման մեթոդիկայի գիտական հիմունքները: Ռետրոսպեկտիվ, ռեինվենտարիզացիոն, ֆոնային և իմպակտային մոնիթորինգ: Դասընթացը ծանոթացնում է նաև էկոլոգիական փորձաքննության բովանդակությունը: Տրվում են փորձագիտության մեթոդների՝ խմբային փորձագիտություն, վերստուգիչ ցուցակի, մատրիցային մոդելավորման բնութագրերը և փորձագիտության ընթացակարգերը:

Գնահատման ձևը և կառուցվածքը.

Դասընթացի աշխատաձևերը	Առավելագույն միավորը
Մասնակցությունը դասընթացին	4
Ընթացիկ ստուգումներ	8
Եզրափակիչ քննություն	8
Արդյունարար միավորը	**20**

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ ստուգումներից մեկն անց է կացվում գրավոր աշխատանքի, իսկ մյուսը՝ բանավոր ներկայացման գնահատման հիման վրա, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **1** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0901/M21. Ջրաօդերևութաբանական վտանգավոր երևույթներ (6 կրեդիտ)

Շաբաթական 4 ժամ, 1-ին կիսամյակ, քննություն

Դասընթացի բովանդակությունը.

Դասընթացում տրվում են ընդհանուր պատկերացում վտանգավոր պրոցեսների մասին, ջրաբանական վտանգավոր պրոցեսների ծագումնաբանությունը, գետերի ջրատարողության վտանգավոր փոփոխությունները, ջրի առավելագույն հոսքի և մակարդակի վտանգավոր փոփոխությունները, ջրհեղեղներ և դրանց դասակարգումը ըստ ծագումնաբանության, տարվա սակավաջուր ժամանակաշրջանում հոսքի վտանգավոր փոփոխությունը, սառցային վտանգավոր երևույթները, գետաբերուկների հոսքը որպես ջրաբանական վտանգավոր պրոցես, հունային վտանգավոր պրոցեսները, գետաջրերի քիմիական կազմի վտանգավոր փոփոխությունները, գետերի ջրակենսաբանական կազմի վտանգավոր փոփոխությունները, լճային վտանգավոր պրոցեսները, վտանգավոր գետաբերանային պրոցեսները:

Գնահատման ձևը և կառուցվածքը.

Դասընթացի աշխատաձևերը	Առավելագույն միավորը
Մասնակցությունը դասընթացին	4
Ընթացիկ ստուգումներ	8
Եզրափակիչ քննություն	8
Արդյունարար միավորը	**20**

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ ստուգումներից մեկն անց է կացվում գրավոր աշխատանքի, իսկ մյուսը՝ բանավոր ներկայացման գնահատման հիման վրա, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **1** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0901/M22. Ջրաօդերևութաբանական տեղեկատվական համակարգեր (3 կրեդիտ)

Շաբաթական 2 ժամ, 2-րդ կիսամյակ, քննություն

Դասընթացի բովանդակությունը.

Առարկան հնարավորություն է տալիս ուսանողներին ջրաօդերևութաբանությունից և հարակից գիտություններից ստացած գիտելիքները ավտոմատացված եղանակով համակարգել, վերլուծել և քարտեզագրել: Ուսանողներին պետք է հաղորդվեն գեոինֆորմատիկայի և Երկրի մասին գիտությունների, քարտեզագրության, մաթեմատիկայի, ինֆորմատիկայի միջև կապերին, աշխարհագրական տեղեկատվական համակարգերի կառուցվածքներին և ֆունկցիոնալ հնարավորություններին, տիրապետեն դրանց կիրառության ոլորտներին ու փորձին, ջրաօդերևութաբանական երևույթ-

ների գեոինֆորմացիոն մոդելավորման սկզբունքներին ու տեխնիկական հնարներին:

Գնահատման ձևը և կառուցվածքը.

Դասընթացի աշխատաձևերը	Առավելագույն միավորը
Մասնակցությունը դասընթացին	4
Ընթացիկ ստուգումներ	8
Եզրափակիչ քննություն	8
Արդյունարար միավորը	**20**

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ ստուգումներից մեկն անց է կացվում գրավոր աշխատանքի, իսկ մյուսը՝ բանավոր ներկայացման գնահատման հիման վրա, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **1** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0901/M23. Կլիմայական ռեսուրսների կանխատեսման մեթոդներ (4 կրեդիտ)

Շաբաթական 3 ժամ, 2-րդ կիսամյակ, քննություն

Դասընթացի բովանդակությունը.

Դասընթացում տրվում են մոլորակային կլիմայական համակարգը, կլիմաձևավորող գործոնները, կլիմայական ռեսուրսները, առանձին օվկիանոսային շրջանների համար կլիմայի բնութագիրը և կլիմայական շրջանացումը, բևեռային շրջանների կլիմայի բնութագիրը և կլիմայական շրջանացումը, կլիմայական շրջանները և օդերևութաբանական ռեժիմի միջտարեկան փոփոխությունը, սառցածածկի և ձնածածկի վիճակը, կլիմայի տատանումները անցյալում և կլիմայի ժամանակակից փոփոխությունները, կլիմայական կանխատեսման մեթոդները և կլիմայի կանխատեսումը 21-րդ դարում:

Գնահատման ձևը և կառուցվածքը.

Դասընթացի աշխատաձևերը	Առավելագույն միավորը
Մասնակցությունը դասընթացին	4
Ընթացիկ ստուգումներ	8
Եզրափակիչ քննություն	8
Արդյունարար միավորը	**20**

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ ստուգումներից մեկն անց է կացվում գրավոր աշխատանքի, իսկ մյուսը՝ բանավոր ներկայացման գնահատման հիման վրա, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **1** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0901/M24. Ջրաօդերևութաբանական երևույթների մոդելավորում (3 կրեդիտ)

Շաբաթական 2 ժամ, 2-րդ կիսամյակ, քննություն

Դասընթացի բովանդակությունը.

Դասընթացում տրվում են ջրաբանական մոդելավորման մասին ընդհանուր տեղեկություններ, ջրաբանական պրոցեսների մոդելավորմանը ներկայացվող ընդհանուր պահանջներ, գետային համակարգերում գետային տարածքներում ջրի ծախսի ձևափոխման մոդելներ, կենտրոնացված գործակիցներով գետային հոսքի ձևավորման դինամիկ մոդելներ, բաշխման պարամետրերով ֆիզիկա-մաթեմատիկական մոդելներ, հոսքի ձևավորման դինամիկա-ստոխաստիկ մոդելներ, ինչպես նաև մաթեմատիկական մոդելների տեղեկատվական ապահովումը:

Գնահատման ձևը և կառուցվածքը.

Դասընթացի աշխատաձևերը	Առավելագույն միավորը
Մասնակցությունը դասընթացին	4
Ընթացիկ ստուգումներ	8
Եզրափակիչ քննություն	8
Արդյունարար միավորը	**20**

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ ստուգումներից մեկն անց է կացվում գրավոր աշխատանքի, իսկ մյուսը՝ բանավոր ներկայացման գնահատման հիման վրա, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **1** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0901/M25 ՀՀ ջրակլիմայական գլոբալ փոփոխություններ (3 կրեդիտ)

Շաբաթական 2 ժամ, 2-րդ կիսամյակ, քննություն ճշտել, ավելացնել

Դասընթացի բովանդակությունը

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել երկրագնդի ջրակլիմայական գլոբալ փոփխությունների կոնտեքստում ՀՀ-ում տեղի ունեցած փոփոխությունները: Այն իր մեջ ներառում է կլիմայակն բնութագրիչների փոփոխությունը Հայաստանում և դրա ազդեցությունը ջրային ռեսուրսների վրա: Առանձին տրվելու են ջրակլիմայական ռեսուրսների խոցելիության գնահատումը կլիմայի գլոբալ տաքացման պայմաններում: Ուսումնասիրվում են առանձին

տարածաշրջանների գեոէկոլոգիական հիմնախնդիրները, որոնք կապված են ջրակլիմայական փոփոխությունների հետ:

Գնահատման ձևը և կառուցվածքը.

Դասընթացի աշխատաձևերը	Առավելագույն միավորը
Մասնակցությունը դասընթացին	4
Ընթացիկ ստուգումներ	8
Եզրափակիչ քննություն	8
Արդյունարար միավորը	**20**

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ ստուգումներից մեկն անց է կացվում գրավոր աշխատանքի, իսկ մյուսը՝ բանավոր ներկայացման գնահատման հիման վրա, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **1** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0901/M26. Ջրային ռեսուրսների կառավարում (5 կրեդիտ)

Շաբաթական 3 ժամ, 3-րդ կիսամյակ, քննություն

Դասընթացի բովանդակությունը.

Դասընթացը մագիստրանտին հնարավորություն է տալիս ծանոթանալու ջրային ռեսուրսների կառվարման սկզբունքներին: Տրվում է ջրային տնտեսության կառուցվածքը և այն կառավարելու առանձնահատկությունները, ջրօգտագործողների և ջրսպառողների իրավունքներն ու պարտականությունները, ավազանային կառավարման, ինչպես նաև անդրսահմանային գետերի կառավարման և պահպանման հիմնախնդիրները ու առանձնահատկությունները:

Գնահատման ձևը և կառուցվածքը.

Դասընթացի աշխատաձևերը	Առավելագույն միավորը
Մասնակցությունը դասընթացին	4
Ընթացիկ ստուգումներ	8
Եզրափակիչ քննություն	8
Արդյունարար միավորը	**20**

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ ստուգումներից մեկն անց է կացվում գրավոր աշխատանքի, իսկ մյուսը՝ բանավոր ներկայացման գնահատման հիման վրա, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **1** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0901/M27. ***Էկոլոգիական կլիմայագիտություն (5 կրեդիտ)***

Շաբաթական 3 ժամ, 3-րդ կիսամյակ, քննություն

Դասընթացի բովանդակությունը.

Դասընթացում տրվում են տեղեկություններ ընդհանուր էկոլոգիայից, էկոլոգիական գործոնները, մթնոլորտի էկոլոգիական յուրահատկությունը որպես բնության միջավայր: Մարդու էվոլյուցիան և կլիման: Օդերևութաբանական, երկրաֆիզիկական էլեմենտների և գործոնների տարամասշտաբ փոփոխությունների ազդեցությունը մարդու օրգանիզմի վրա, կենսակլիմայական ցուցանիշներ, ցուրտ սեզոնի ռեկրեացիոն գնահատականը, տաք սեզոնի կենսակլիմայական գնահատականը, բույսերի կյանքում լույսի և արեգակնային ճառագայթման կենսաապահովվածության դերը, կլիման և բույսերի ֆենոլոգիական փուլերը: Ծագման պատմությունը, կլիմայական դարաշրջանների և կենդանական աշխարհի զարգացումը ֆիլիոգենետիկայինտեսանկյունից: Բույսերի և կենդանիների մետեոպաթիկ առանձնահատկությունները: Իրողությունը և ընթացիկ գլոբալ տաքացման հետազոտումները:

Գնահատման ձևը և կառուցվածքը.

Դասընթացի աշխատաձևերը	Առավելագույն միավորը
Մասնակցությունը դասընթացին	4
Ընթացիկ ստուգումներ	8
Եզրափակիչ քննություն	8
Արդյունարար միավորը	**20**

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ ստուգումներից մեկն անց է կացվում գրավոր աշխատանքի, իսկ մյուսը՝ բանավոր ներկայացման գնահատման հիման վրա, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **1** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0901/M28. Ջրային էկոհամակարգերի կառավարման հիմունքներ (4 կրեդիտ)

Շաբաթական 3 ժամ, 3-րդ կիսամյակ, քննություն

Դասընթացի բովանդակությունը.

Դասընթացը վերաբերում է ջրային էկոհամակարգերի կառավարման, ջրամբարների ներքին ջրափոխման մոդելներին, ջրամբարներում և ջրահոսքե-

ռում նյութերի փոխանակությանը, ջրամբարների էվտրոֆիկացմանը, ջրային էկոհամակարգերում կենսաբանական գործընթացների մոդելավորմանը, օրգանիզմների փոխհամագործակցության և նյութերի հոսքի կոնցեպտուալ սխեմաներին:

Գնահատման ձևը և կառուցվածքը.

Դասընթացի աշխատաձևերը	Առավելագույն միավորը
Մասնակցությունը դասընթացին	4
Ընթացիկ ստուգումներ	8
Եզրափակիչ քննություն	8
Արդյունարար միավորը	**20**

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ ստուգումներից մեկն անց է կացվում գրավոր աշխատանքի, իսկ մյուսը՝ բանավոր ներկայացման գնահատման հիման վրա, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **1** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Մագիստրոսական ծրագիր՝ «Հասարակական աշխարհագրություն»

0902/M02. Աշխարհագրության մեթոդաբանական և տեսական հիմունքներ (6 կրեդիտ)

Շաբաթական 4 ժամ, (40 ժամ դասախոսություն և
24 ժամ գործնական պարապմունք),
1-ին կիսամյակ, քննություն

Դասընթացի բովանդակությունը.

Դասընթացում քննարկվում են աշխարհագրության տեսականացման արդի վիճակը և գիտության առջև ծառացած հիմնախնդիրները: Վերլուծվում են գիտական ճանաչողության կառուցվածքը, մակարդակները, աշխարհագրական գիտություններում դրանց դրսևորման և տեսության նյութականացման առանձնահատկությունները: Գնահատվում են աշխարհագրության տեղը գիտությունների դասակարգման համակարգում, կապերը բնական, հասարակական (հումանիտար) ու տեխնիկական գիտությունների մասնավորապես քարտեզագրության ու գեոինֆորմատիկայի, մաթեմատիկայի ու սիներգետիկայի հետ:

Հատուկ ուշադրություն են արժանանում աշխարհագրության՝ որպես Երկրի աշխարհագրական թաղանթի և նրա ոլորտների (քարոլորտի, մթնոլորտի, ջրոլորտի, կենսոլորտի, մարդոլորտի) մասին գիտությունների համակարգի ներքին կառուցվածքի, նրա կառուցողական հնարավորությունների և գործնական նշանակության հարցերը:

Գնահատման ձևը և կառուցվածքը.

Դասընթացի աշխատաձևերը	Առավելագույն միավորը
Մասնակցությունը դասընթացին	4
Ընթացիկ ստուգումներ	8
Եզրափակիչ քննություն	8
Արդյունարար միավորը	**20**

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ ստուգումներից մեկն անց է կացվում գրավոր աշխատանքի, իսկ մյուսը՝ բանավոր ներկայացման գնահատման հիման վրա, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **1** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0901/M05, 0902/M03 , 0903/M02. Կիրառական աշխարհագրություն
(6 կրեդիտ)

Շաբաթական 4 ժամ, (40 ժամ դասախոսություն և
24 ժամ գործնական պարապմունք),
1-ին կիսամյակ, քննություն

Դասընթացի բովանդակությունը.

Դասընթացի նպատակն է աշխարհագրական գիտելիքների կիրառումը գյուղատնտեսության, քաղաքաշինության, հիդրոտեխնիկական կառույցների, ճանապարհաշինության, գազամուղների և նավթամուղների նախագծման ջրամատակարարման կառույցների նախագծման, օգտակար հանածոների հանքավայրերի շահագործման բնագավառում: Տրվում են սոցիալտնտեսաաշխարհագրական հիմնական հասկացությունները (ՏԱԴ, շրջան, շրջանացում, շրջանային հատակագծում և այլն) և դրանց կոնկրետ կիրառական նշանակությունը ժողովրդատնտեսական տարբեր խնդիրների լուծման գործում:

Գնահատման ձևը և կառուցվածքը.

Դասընթացի աշխատաձևերը	Առավելագույն միավորը
Մասնակցությունը դասընթացին	4
Ընթացիկ ստուգումներ	8
Եզրափակիչ քննություն	8
Արդյունարար միավորը	**20**

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ ստուգումներից մեկն անց է կացվում գրավոր աշխատանքի, իսկ մյուսը՝ բանավոր ներկայացման գնահատման հիման վրա,

յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **1** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0901/M04. Մարդկային զարգացման հիմունքներ (3 կրեդիտ)

Շաբաթական 2 ժամ, (20 ժամ դասախոսություն և
12 ժամ գործնական պարապմունք),
1-ին կիսամյակ, քննություն

Դասընթացի բովանդակությունը.

Դասընթացը ներկայացնում է մարդկային զարգացման հիմնական գաղափարներն ու սկզբունքները: Այն ներառում է միջազգային փորձը, միևնույն ժամանակ հաշվի առնելով Հայաստանի առանձնահատկությունները: Դասընթացում վերլուծվում են մարդկային զարգացման հայեցակարգային մոտեցումները և հիմնական սկզբունքները: Այնուհետև ներկայացվում են մարդկային զարգացման հիմնական բաղադրիչները. բնօգտագործման և բնապահպանական, տնտեսական, սոցիալական և ժողովրդագրական, քաղաքական և իրավական, ինչպես նաև գիտակրթական և մշակութային:

Գնահատման ձևը և կառուցվածքը.

Դասընթացի աշխատաձևերը	Առավելագույն միավորը
Մասնակցությունը դասընթացին	4
Ընթացիկ ստուգումներ	8
Եզրափակիչ քննություն	8
Արդյունարար միավորը	**20**

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ ստուգումներից մեկն անց է կացվում գրավոր աշխատանքի, իսկ մյուսը՝ բանավոր ներկայացման գնահատման հիման վրա, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **1** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0902/M04. Աշխարհագրական տեղեկատվական համակարգեր (3 կրեդիտ)

Շաբաթական 2 ժամ, (6 ժամ դասախոսություն և
26 ժամ գործնական պարապմունք),
1-ին կիսամյակ, քննություն

Դասընթացի բովանդակությունը.

“Աշխարհագրական տեղեկատվական համակարգեր” դիսցիպլինը համախմբում է ուսանողների կողմից ձեռք բերված աշխարհագրական, քարտեզագրական, մաթեմատիկական գիտելիքները:

Ուսանողները պետք է իմանան գեոինֆորմատիկայի և Երկրի մասին գիտությունների, քարտեզագրության, հեռազննման, ինֆորմատիկայի, մաթեմատիկայի միջև կապի մասին, նրա տեսական հիմքերը, աշխարհագրական տեղեկատվական համակարգերի կառուցվածքը, նրանց կիրառությունը հասարակական աշխարհագրության և բնօգտագործման խնդիրների լուծման մեջ:

Գնահատման ձևը և կառուցվածքը.

Դասընթացի աշխատաձևերը	**Առավելագույն միավորը**
Մասնակցությունը դասընթացին	4
Ընթացիկ ստուգումներ	8
Եզրափակիչ քննություն	8
Արդյունարար միավորը	**20**

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ ստուգումներից մեկն անց է կացվում գրավոր աշխատանքի, իսկ մյուսը՝ բանավոր ներկայացման գնահատման հիման վրա, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **1** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0902/M05. Հասարակական աշխարհագրության հիմնական տեսությունները (3 կրեդիտ)

Շաբաթական 2 ժամ, (20 ժամ դասախոսություն և
12 ժամ գործնական պարապմունք),
2-րդ կիսամյակ, քննություն

Դասընթացի բովանդակությունը.

Դասընթացի նպատակն է հիմնարար և ամբողջական գիտելիքներ տալ աշխարհագրության տեսականացման, տեսական աշխարհագրության զարգացման, հասարակական աշխարհագրության տեսությունների վերաբերյալ: Դասընթացի ընթացքում ծանոթացնում ենք խորհրդային և արևմտյան աշխարհագրության մեջ առավել հայտնի տնտեսական շրջանացման, տարածքային-արտադրական համալիրների, կենտրոնական վայրերի, արդյունաբերության և գյուղատնտեսության տեղաբաշխման ու շտանդորտային, տարածական դիֆուզիայի, աճի բևեռների և այլ տարածված տեսություններին: Քննարկում ենք նշված տեսությունների գործնական կիրառման հեռավորությունների և նպատակահարմարության հիմնահարցերը:

Գնահատման ձևը և կառուցվածքը.

Դասընթացի աշխատաձևերը	Առավելագույն միավորը
Մասնակցությունը դասընթացին	4
Ընթացիկ ստուգումներ	8
Եզրափակիչ քննություն	8
Արդյունարար միավորը	**20**

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ ստուգումներից մեկն անց է կացվում գրավոր աշխատանքի, իսկ մյուսը՝ բանավոր ներկայացման գնահատման հիման վրա, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **1** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0902/M06. Հասարակական աշխարհագրության մտքի պատմություն
(3 կրեդիտ)

Շաբաթական 2 ժամ, (20 ժամ դասախոսություն և
12 ժամ գործնական պարապմունք),
2-րդ կիսամյակ, քննություն

Դասընթացի բովանդակությունը.

Դասընթացի հիմնական նպատակն է հիմնարար և ամբողջական գիտելիքներ տալ ուսանողներին հասարակական (սոցիալ-տնտեսական) աշխարհագրական մտքի ձևավորման և զարգացման վերաբերյալ դասընթացի միջոցով բացահայտվում է հասարակական աշխարհագրական մտքի էվոլյուցիան, սկսած անտիկ ժամանակահատվածից մինչև մեր օրերը: Առանձնակի ուշադրություն է դարձվում հասարակական (սոցիալ-տնտեսական) աշխարհագրության զարգացման փուլերին տարբեր ժամանակաշրջաններում: Կարևոր է առանձին ազգային դպրոցների դերը հասարակական աշխարհագրական մտքի զարգացման գործում: Առանձնակի ուշադրություն է դարձվում նաև հասարակական աշխարհագրական մտքի տարածմանը Հայաստանի Հանրապետությունում:

Գնահատման ձևը և կառուցվածքը.

Դասընթացի աշխատաձևերը	Առավելագույն միավորը
Մասնակցությունը դասընթացին	4
Ընթացիկ ստուգումներ	8
Եզրափակիչ քննություն	8
Արդյունարար միավորը	**20**

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ ստուգումներից մեկն անց է կացվում գրավոր

աշխատանքի, իսկ մյուսը՝ բանավոր ներկայացման գնահատման հիման վրա, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **1** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0902/M07. Մենեջմենտ (3 կրեդիտ)

Շաբաթական 2 ժամ, (20 ժամ դասախոսություն և
12 ժամ գործնական պարապմունք),
2-րդ կիսամյակ, քննություն

Դասընթացի բովանդակությունը.

Առարկայի նպատակն է մագիստրատուրայի առաջին կուրսի ուսանողներին ծանոթացնել կառավարման գիտության հիմնադրույթներին: Ուսանողները հիմնվելով աշխարհագրական, տնտեսագիտական, սոցիալական և հոգեբանական տեսական յուրացումների վրա պետք է ձեռք բերեն աշխատանքի կազմակերպման և ղեկավարման հմտություններ և կարողություններ: Առանձնակի ուշադրություն է դարձվում տարածքների, շրջակա միջավայրի պահպանության, բնական ռեսուրսների օգտագործման կառավարման մեթոդական հարցերին:

Կառավարման առանձնահատկությունների տարբեր պրոբլեմային իրավիճակներում ուսումնասիրությունների հիման վրա ուսանողները պետք է կարողանան մոդելավորել որոշումների ընդունման և իրականացման գործընթացները:

Գնահատման ձևը և կառուցվածքը.

Դասընթացի աշխատաձևերը	**Առավելագույն միավորը**
Մասնակցությունը դասընթացին	4
Ընթացիկ ստուգումներ	8
Եզրափակիչ քննություն	8
Արդյունարար միավորը	**20**

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ ստուգումներից մեկն անց է կացվում գրավոր աշխատանքի, իսկ մյուսը՝ բանավոր ներկայացման գնահատման հիման վրա, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **1** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0902/M08. Ռեսուրսային աշխարհագրություն (3 կրեդիտ)

Շաբաթական 2 ժամ,

3-րդ կիսամյակ, քննություն

Դասընթացի բովանդակությունը.

Դասընթացում քննարկվում է բնական ռեսուրսների գնահատման սկզբունքները, ցույց է տրվում ռեսուրսների տարածքային տեղաբաշխումը, նրանց դերը հասարակական կյանքի կազմակերպման գործում: Տրվում է տարածքի բնառեսուրսային համալիրային օգտագործման անհրաժեշտությունը:

Դասընթացի աշխատաձևերը	**Առավելագույն միավորը**
Մասնակցությունը դասընթացին	4
Ընթացիկ ստուգումներ	8
Եզրափակիչ քննություն	8
Արդյունարար միավորը	**20**

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ ստուգումներից մեկն անց է կացվում գրավոր աշխատանքի, իսկ մյուսը՝ բանավոր ներկայացման գնահատման հիման վրա, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **1** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0902/M09. Արդիական պատմական աշխարհագրություն (3 կրեդիտ)

Շաբաթական 2 ժամ, (20 ժամ դասախոսություն և

12 ժամ գործնական պարապմունք),

2-րդ կիսամյակ, քննություն

Դասընթացի բովանդակությունը.

Դասընթացը իր բովանդակային առումով միջակա տեղ է գրավում աշխարհագրության և պատմության միջև: Դասընթացի հիմնական նպատակն է ուսանողներին հիմնարար գիտելիքներ տալ աշխարհագրության վերաբերյալ, ընդ որում աշխարհի պատմաաշխարհագրական իրադարձությունների քննարկումը լուսաբանվում է արդիական տեսանկյունից: Դասընթացում ըստ պատմական առանձին ժամանակաշրջանների, քննարկվում են աշխարհի առանձին տարածաշրջանների պատմաաշխարհագրական կարևորագույն իրադարձությունները, վեր է հանվում առանձին առանձին տարածաշրջանների (նաև երկրների) պատմաաշխարհագրական դերը քաղաքակրթության զարգացման գործում: Քննարկելով աշխարհի պատմաաշխարհագրական զարգացման պատմական ընթացքը տրվում է դրանց արդիական գնահատականը:

Գնահատման ձևը և կառուցվածքը.

Դասընթացի աշխատաձևերը	**Առավելագույն միավորը**
Մասնակցությունը դասընթացին	4
Ընթացիկ ստուգումներ	8

Եզրափակիչ քննություն	8
Արդյունարար միավորը	**20**

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ ստուգումներից մեկն անց է կացվում գրավոր աշխատանքի, իսկ մյուսը՝ բանավոր ներկայացման գնահատման հիման վրա, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **1** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0902/M1. Սոցիալական աշխարհագրություն (3 կրեդիտ)

Շաբաթական 2 ժամ, (20 ժամ դասախոսություն և
12 ժամ գործնական պարապմունք),
3-րդ կիսամյակ, քննություն

Դասընթացի բովանդակությունը.

Դասընթացի միջոցով մագիստրանտ ուսանողները հիմնարար և ամբողջական գիտելիքներ են ստանում սոցիալտնտեսական աշխարհագրության կարևորագույն բաղադրիչներից մեկի՝ սոցիալական աշխարհագրության մասին: Տրվում է սոցիալական աշխարհագրության տեղը աշխարհագրական գիտությունների ամբողջական համակարգում, ընդ որում նշվում է սոցիալական աշխարհագրության նեղ և լայն իմաստների մասին: Առանձնակի ուշադրություն է դարձվում սոցիալական աշխարհագրության էվոլյուցիային՝ նրա ձևավորմանը և զարգացմանը արևմտաևրոպական երկրներում, սոցիալական աշխարհագրության ձևավորմանը նախկին ԽՍՀՄ-ում: Տրվում է սոցիալական աշխարհագրության հասկացությունների ողջ համակարգը, նրա առանձին բաղադրիչների աշխարհագրական բնութագիրը: Առանձնակի ուշադրություն է դարձվում սոցիալական աշխարհագրության ձևավորմանը և զարգացմանը Հայաստանում:

Գնահատման ձևը և կառուցվածքը.

Դասընթացի աշխատաձևերը	**Առավելագույն միավորը**
Մասնակցությունը դասընթացին	4
Ընթացիկ ստուգումներ	8
Եզրափակիչ քննություն	8
Արդյունարար միավորը	**20**

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ ստուգումներից մեկն անց է կացվում գրավոր աշխատանքի, իսկ մյուսը՝ բանավոր ներկայացման գնահատման հիման վրա, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունա-

կում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **1** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0902/M11. Մշակույթի աշխարհագրություն (3 կրեդիտ)

Շաբաթական 2 ժամ, (20 ժամ դասախոսություն և
12 ժամ գործնական պարապմունք),
3-րդ կիսամյակ, քննություն

Դասընթացի բովանդակությունը.

Մշակույթի աշխարհագրությունն ուսումնասիրում է մշակույթի և նրա առանձին բաղադրիչների տարածքային տարբերակումն ու տարածքային կազմակերպումը, փոխադարձ կապերը և միջավայրի հետ փոխազդեցությունները: "Մշակույթի աշխարհագրություն" դասընթացի նպատակն է բացատրել մշակույթի աշխարհագրության տեղը աշխարհագրական գիտության համակարգում, ներկայացնել մշակույթի էությունը, գործառույթներն ու առանձնահատկությունները, մշակութաբանական տեսությունները: Գնահատել աշխարհագրական գործոնի ազդեցությունը մշակույթի ձևավորման գործում: Ուսումնասիրել աշխարհի քաղաքակրթական և մշակութային շրջանները, շրջանացման սկզբունքներն ու մոտեցումները: Ներկայացնել Հայաստանի տեղը և դերը աշխարհի քաղաքակրթական և մշակութային համակարգում:

Գնահատման ձևը և կառուցվածքը.

Դասընթացի աշխատաձևերը	**Առավելագույն միավորը**
Մասնակցությունը դասընթացին	4
Ընթացիկ ստուգումներ	8
Եզրափակիչ քննություն	8
Արդյունարար միավորը	**20**

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ ստուգումներից մեկն անց է կացվում գրավոր աշխատանքի, իսկ մյուսը՝ բանավոր ներկայացման գնահատման հիման վրա, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **1** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0902/M12. ՀՀ տարածաշրջանների և քաղաքների զարգացման հիմնախնդիրները (3 կրեդիտ)

Շաբաթական 2 ժամ, (20 ժամ դասախոսություն և

12 ժամ գործնական պարապմունք),
3-րդ կիսամյակ, քննություն

Դասընթացի բովանդակությունը.

Դասընթացի նպատակն է հիմնարար և համակարգված գիտելիքներ տալ տարածաշրջանների և քաղաքների բնական ռեսուրսների, բնակչության, ենթակառուցվածքների, արտադրության վերաբերյալ: Ուսանողները ծանոթանում են տարածաշրջանների և քաղաքների զարգացման հիմնական ցուցանիշներին, սոցիալտնտեսական ներուժին, կառուցվածքային առանձնահատկություններին: Դասընթացում քննարկվում են տարածաշրջանների և քաղաքների տնտեսական սոցիալական, ժողովրդագրական, տարաբնակեցման, ռեսուրսային և էկոլոգիական հիմնախնդիրների էությունը, դրանց առանձնահատուկ և համընդհանուր գծերը, լուծման ուղիները տարածաշրջանային քաղաքականության հիմնական ուղղությունները:

Գնահատման ձևը և կառուցվածքը.

Դասընթացի աշխատաձևերը	**Առավելագույն միավորը**
Մասնակցությունը դասընթացին	4
Ընթացիկ ստուգումներ	8
Եզրափակիչ քննություն	8
Արդյունարար միավորը	**20**

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ ստուգումներից մեկն անց է կացվում գրավոր աշխատանքի, իսկ մյուսը՝ բանավոր ներկայացման գնահատման հիման վրա, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **1** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0902/M13 Հասարակական աշխարհագրության կանխատեսում (3 կրեդիտ)

Շաբաթական 2 ժամ, (20 ժամ դասախոսություն և
12 ժամ գործնական պարապմունք),
3-րդ կիսամյակ, քննություն

Դասընթացի բովանդակությունը.

Դասընթացում բացահայտվում է գիտական կանխատեսման բովանդակությունը: Այն ներկայացվում է որպես մտավոր գործունեության համակարգի բաղադրիչ և գիտական ճանաչողության բարձրագույն մակարդակ: Վերլուծվում են գիտության երկու ֆունկցիաները՝ էկպլիկատիվ և պրոգնոստիկ (կանխատեսման), նաև գիտական կանխատեսման մակարդակները: Բացահայտվում են աշխարհագրական կանխատեսման ընդհանրապես և հասարակական աշխարհագրական կանխատեսման (ՀԱԿ): Քննարկվում են ՀԱԿ մեթոդաբանական և հիմնական մոտեցում-

ները: Կատարվում է մեթոդների դասակարգում: Ներկայացվում են առավել լայն կիրառություն ունեցող մեթոդներ, այն է՝ տրամաբանական (ինդուկցիա և դեդուկցիա), փորձագիտական գնահատման, ծրագրա-յին կանխատեսման, “ուղեղային գրոհի” (գաղափարների կոլեկտիվ գեներացիա), “նպատակային ծառի” , անալոգների (նմանակների), գենետիկական, վիճակագրական, զարգացման միտումների էքստրապոլյացիայի, մոդելավորման: ՀԱԿ-ը գնահատվում է որպես հասարակական երևույթների կառավարման նախադրյալ, հասարակական կյանքի ոլորտների, տնտեսության ճյուղերի, տարածքային համակարգերի զարգացման նպատակային ծրագրերի մշակման ելակետային հիմք:

Գնահատման ձևը և կառուցվածքը.

Դասընթացի աշխատաձևերը	**Առավելագույն միավորը**
Մասնակցությունը դասընթացին	4
Ընթացիկ ստուգումներ	8
Եզրափակիչ քննություն	8
Արդյունարար միավորը	**20**

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ ստուգումներից մեկն անց է կացվում գրավոր աշխատանքի, իսկ մյուսը՝ բանավոր ներկայացման գնահատման հիման վրա, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **1** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Մագիստրոսական ծրագիր՝ «Բնօգտագործում և բնապահպանություն»

0902/M02. Աշխարհագրության մեթոդաբանական և տեսական հիմունքներ (6 կրեդիտ)

Շաբաթական 4 ժամ, (40 ժամ դասախոսություն և
24 ժամ գործնական պարապմունք),
1-ին կիսամյակ, քննություն

Դասընթացի բովանդակությունը.

Դասընթացում քննարկվում են աշխարհագրության տեսականացման արդի վիճակը և գիտության առջև ծառացած հիմնախնդիրները: Վերլուծվում են գիտական ճանաչողության կառուցվածքը, մակարդակները, աշխարհագրական գիտություններում դրանց դրսևորման և տեսության նյութականացման առանձնահատկությունները: Գնահատվում են աշխարհագրության տեղը գիտությունների դասակարգման համակարգում, կապերը բնական, հասարակական (հումանիտար) ու

տեխնիկական գիտությունների մասնավորապես քարտեզագրության ու գեոինֆորմատիկայի, մաթեմատիկայի ու սիներգետիկայի հետ:

Հատուկ ուշադրություն են արժանանում աշխարհագրության՝ որպես Երկրի աշխարհագրական թաղանթի և նրա ոլորտների (քարոլորտի, մթնոլորտի, ջրոլորտի, կենսոլորտի, մարդոլորտի) մասին գիտությունների համակարգի ներքին կառուցվածքի, նրա կառուցողական հնարավորությունների և գործնական նշանակության հարցերը:

Գնահատման ձևը և կառուցվածքը.

Դասընթացի աշխատաձևերը	**Առավելագույն միավորը**
Մասնակցությունը դասընթացին	4
Ընթացիկ ստուգումներ	8
Եզրափակիչ քննություն	8
Արդյունարար միավորը	**20**

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ ստուգումներից մեկն անց է կացվում գրավոր աշխատանքի, իսկ մյուսը՝ բանավոր ներկայացման գնահատման հիման վրա, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **1** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0901/M05, 0902/M03 , 0903/M02. Կիրառական աշխարհագրություն
(6 կրեդիտ)

Շաբաթական 4 ժամ, (40 ժամ դասախոսություն և
24 ժամ գործնական պարապմունք),
1-ին կիսամյակ, քննություն

Դասընթացի բովանդակությունը.

Դասընթացի նպատակն է աշխարհագրական գիտելիքների կիրառումը գյուղատնտեսության, քաղաքաշինության, հիդրոտեխնիկական կառույցների, ճանապարհաշինության, գազամուղների և նավթամուղների նախագծման ջրամատակարարման կառույցների նախագծման, օգտակար հանածոների հանքավայրերի շահագործման բնագավառում: Տրվում են սոցիալտնտեսաաշխարհագրական հիմնական հասկացությունները (ՏԱԴ, շրջան, շրջանացում, շրջանային հատակագծում և այլն) և դրանց կոնկրետ կիրառական նշանակությունը ժողովրդատնտեսական տարբեր խնդիրների լուծման գործում:

Գնահատման ձևը և կառուցվածքը.

Դասընթացի աշխատաձևերը	**Առավելագույն միավորը**
Մասնակցությունը դասընթացին	4
Ընթացիկ ստուգումներ	8

Եզրափակիչ քննություն	8
Արդյունարար միավորը	**20**

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ ստուգումներից մեկն անց է կացվում գրավոր աշխատանքի, իսկ մյուսը՝ բանավոր ներկայացման գնահատման հիման վրա, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **1** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0901/M04. Մարդկային զարգացման հիմունքներ (3 կրեդիտ)

Շաբաթական 2 ժամ, (20 ժամ դասախոսություն և
12 ժամ գործնական պարապմունք),
1-ին կիսամյակ, քննություն

Դասընթացի բովանդակությունը.

Դասընթացը ներկայացնում է մարդկային զարգացման հիմնական գաղափարներն ու սկզբունքները: Այն ներառում է միջազգային փորձը, միևնույն ժամանակ հաշվի առնելով Հայաստանի առանձնահատկությունները: Դասընթացում վերլուծվում են մարդկային զարգացման հայեցակարգային մոտեցումները և հիմնական սկզբունքները: Այնուհետև ներկայացվում են մարդկային զարգացման հիմնական բաղադրիչները. բնօգտագործման և բնապահպանական, տնտեսական, սոցիալական և ժողովրդագրական, քաղաքական և իրավական, ինչպես նաև գիտակրթական և մշակութային:

Գնահատման ձևը և կառուցվածքը.

Դասընթացի աշխատաձևերը	**Առավելագույն միավորը**
Մասնակցությունը դասընթացին	4
Ընթացիկ ստուգումներ	8
Եզրափակիչ քննություն	8
Արդյունարար միավորը	**20**

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ ստուգումներից մեկն անց է կացվում գրավոր աշխատանքի, իսկ մյուսը՝ բանավոր ներկայացման գնահատման հիման վրա, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **1** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միա-

վորների քայլը 0,5 է:

0902/M18. ԳՀ աշխատանքների մեթոդաբանություն և մեթոդիկա (3 կրեդիտ)

Շաբաթական 2 ժամ, (20 ժամ դասախոսություն և
12 ժամ գործնական պարապմունք),
1-ին կիսամյակ, քննություն

Դասընթացի բովանդակությունը.

Դասընթացի բովանդակությունը ներառում է "մեթոդ" մեթոդաբանություն և "մեթոդիկա" հասկացությունների բացատրությունները կոնկրետ օրինակներով, մեթոդների դասակարգման տարբեր մոտեցումներ՝ տրադիցիոն, նոր և նորագույն, ընդհանուր գիտական և մասնավոր, սպեցիֆիկ, դասակարգումը. Էմպիրիկ (արշավախմբային, ստացիոնար, կիսաստացիոնար, լաբորատոր) և տեսական (դեդուկցիա, ինդուկցիա, ֆորմալ): Ներառում է ընհանուր աշխարհագրական մեթոդների բացահայտումը և կիրառումը, ներկայացվում է ֆիզիկական և հասարակական աշխարհագրության մեջ կիրառվող մեթոդները՝ կոնկրետ օրինակներով, հատուկ ուշադրություն դարձնելով ժամանակակից գեոինֆորմացիոն և հեռահար ուսումնասիրման մեթոդների ներկայացմանը:

Գնահատման ձևը և կառուցվածքը.

Դասընթացի աշխատաձևերը	**Առավելագույն միավորը**
Մասնակցությունը դասընթացին	4
Ընթացիկ ստուգումներ	8
Եզրափակիչ քննություն	8
Արդյունարար միավորը	**20**

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ ստուգումներից մեկն անց է կացվում գրավոր աշխատանքի, իսկ մյուսը՝ բանավոր ներկայացման գնահատման հիման վրա, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **1** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0902/M19. Գեոէկոլոգիան կայուն հասարակական զարգացման համատեքստում (3 կրեդիտ)

Շաբաթական 2 ժամ, (20 ժամ դասախոսություն և
12 ժամ գործնական պարապմունք),
2-րդ կիսամյակ, քննություն

Դասընթացի բովանդակությունը.

Դասընթացում ներկայացվում է գեոէկոլոգիական արդի հիմնախնդիրները կայուն զարգացման համաշխարհային գործընթացի տեսանկյունից: Քննարկ-

վում են “հասարակություն-բնություն” համակարգի զարգացման ցուցանիշներն ու համաթվերը, գլոբալացման արդի գործընթացների ազդեցությունը վերոհիշյալ համակարգի վրա, կայուն զարգացման տեսության իրագործման ընթացքը:

Գնահատման ձևը և կառուցվածքը.

Դասընթացի աշխատաձևերը	**Առավելագույն միավորը**
Մասնակցությունը դասընթացին	4
Ընթացիկ ստուգումներ	8
Եզրափակիչ քննություն	8
Արդյունարար միավորը	**20**

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ ստուգումներից մեկն անց է կացվում գրավոր աշխատանքի, իսկ մյուսը՝ բանավոր ներկայացման գնահատման հիման վրա, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **1** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0902/M20. Բնապահպանական համամոլորակային հիմնախնդիրները (6 կրեդիտ)

Շաբաթական 4 ժամ (40 ժամ դասախոսություն և
24 ժամ գործնական պարապմունք),
2-րդ կիսամյակ, քննություն

Դասընթացի բովանդակությունը.

Դասընթացը նվիրված է Երկիր մոլորակի համընդհանուր էկոլոգիական նկարագրին, իրավիճակի փոփոխման տենդենցներին և հնարավոր հեռանկարներին: UNEP և ՄԱԿ-ի այլ կառույցների վերջին տարիների մոնիթորինգային հրատարակությունների հիման վրա ավելի մանրամասն քննարկվում են վերոհիշյալ խնդիրներն ըստ կենսոլորտի ոլորտների, ինչպես նաև վիճակի բարելավման նպատակով առաջարկվող և իրականացվող ծրագրերն ու համաձայնագրերը:

Գնահատման ձևը և կառուցվածքը.

Դասընթացի աշխատաձևերը	**Առավելագույն միավորը**
Մասնակցությունը դասընթացին	4
Ընթացիկ ստուգումներ	8
Եզրափակիչ քննություն	8
Արդյունարար միավորը	**20**

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ ստուգումներից մեկն անց է կացվում գրավոր աշխատանքի, իսկ մյուսը՝ բանավոր ներկայացման գնահատման հիման վրա, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **1** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0902/M21. Քաղաքի էկոլոգիա (3 կրեդիտ)

Շաբաթական 2 ժամ, (20 ժամ դասախոսություն և
12 ժամ գործնական պարապմունք),
2-րդ կիսամյակ, քննություն

Դասընթացի բովանդակությունը.

Դասընթացն ուսումնասիրում է քաղաքային բնակավայրի էկոլոգիական իրավիճակը, նրա ազդեցությունը բնակիչների առողջության, կենսատարածության վրա, ինչպես նաև էկոլոգիական պայմանների ազդեցությունը տնտեսության և առհասարակ հասարակության բոլոր ոլորտների վրա: Տալիս է որոշակի եզրահանգումներ խնդրի համալիրային լուծման համար: Առավել ուշադրության են արժանի խոշոր քաղաքները՝ ագլոմերացիաները, ուրբանիզացված ընդարձակ տարածքները:

Գնահատման ձևը և կառուցվածքը.

Դասընթացի աշխատաձևերը	**Առավելագույն միավորը**
Մասնակցությունը դասընթացին	4
Ընթացիկ ստուգումներ	8
Եզրափակիչ քննություն	8
Արդյունարար միավորը	**20**

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ ստուգումներից մեկն անց է կացվում գրավոր աշխատանքի, իսկ մյուսը՝ բանավոր ներկայացման գնահատման հիման վրա, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **1** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0902/M22. Աշխարհագրական ռեսուրսագիտություն (3 կրեդիտ)

Շաբաթական 2 ժամ, (20 ժամ դասախոսություն և
12 ժամ գործնական պարապմունք),
2-րդ կիսամյակ, քննություն

Դասընթացի բովանդակությունը.

Աշխարհագրական ռեսուրսագիտությունը և հեռանկարներ ունի, քանի որ ավելի ու ավելի հիմնարար է դառնում այն դրույթը, որ թե բնօգտագործման ու բնապահպանության, թե հասարակական հարաբերությունների բոլոր ոլորտներում ռեսուրս կատեգորիան ձեռք է բերել համընդհանուր նշանակություն:

Գնահատման ձևը և կառուցվածքը.

Դասընթացի աշխատաձևերը	**Առավելագույն միավորը**
Մասնակցությունը դասընթացին	4
Ընթացիկ ստուգումներ	8
Եզրափակիչ քննություն	8
Արդյունարար միավորը	**20**

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ ստուգումներից մեկն անց է կացվում գրավոր աշխատանքի, իսկ մյուսը՝ բանավոր ներկայացման գնահատման հիման վրա, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **1** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0902/M23. Բնօգտագործման էկոնոմիկա (3 կրեդիտ)

Շաբաթական 2 ժամ, (20 ժամ դասախոսություն և
12 ժամ գործնական պարապմունք),
3-րդ կիսամյակ, քննություն

Դասընթացի բովանդակությունը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել տնտեսության զարգացման բնապահպանական գործոններին, ռեսուրսների արդյունավետ օգտագործման աշխարհագրական և բնապահպանական տեսություններին, նպատակին հասնելու համար պետք է դաս-ըն-թա-ցում լուծվեն հետևյալ խնդիրները՝ ինչպես գնահատել բնական հարստությունները, բնության տնտեսական արժեքի որոշում, բնօգտագործման տնտեսական արդյունավետության հաշվարկում, բնապահպանական ազդեցությունը և վնասի գնահատումը: Դասընթացում կարևորվում են տնտեսության բնապահպանականացման տարածքային առանձնահատկությունների բացահայտման մեթոդաբանությունը և մեթոդները: Որպես գիտահետազոտական աշխատանքների ուսումնասիրությունների մեթոդ առավել կարևորում են՝ տնտեսության բնապահպանական մեխանիզմները, մակրոտնտեսական քաղաքականությունը բնապահպանության մեջ, բնօգտագործման տնտեսական մեխանիզմները ըստ ճյուղերի: Դասընթացում տրված են բնօգտագործման սոցիալտնտեսական, բնապահպանական արդյունավետության բարձրացման հիմնական ուղղությունները:

Գնահատման ձևը և կառուցվածքը.

Դասընթացի աշխատաձևերը	Առավելագույն միավորը
Մասնակցությունը դասընթացին	4
Ընթացիկ ստուգումներ	8
Եզրափակիչ քննություն	8
Արդյունարար միավորը	**20**

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ ստուգումներից մեկն անց է կացվում գրավոր աշխատանքի, իսկ մյուսը՝ բանավոր ներկայացման գնահատման հիման վրա, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **1** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0902/M24 Բնապահպանության հումանիստական սկզբունքները (3 կրեդիտ*)*

Շաբաթական 2 ժամ, (20 ժամ դասախոսություն և
12 ժամ գործնական պարապմունք),
3-րդ կիսամյակ, քննություն

Դասընթացի բովանդակությունը.

Բնապահպանությունը առաջին հերթին հումանիստական արժեք է ներկայիս հասարակական հարաբերությունների պայմաններում առաջնություն է տրվում տնտեսական գործոններին: Սակայն զուտ տնտեսական, մեխանիկական, դրամական չափանիշներով հնարավոր չէ լիարժեք լուծել: Բարոյական, հոգևոր, հոգեբանական արժեքների կիրառումը բնապահպանության խնդիրների լուծումը դարձնում են ավելի դյուրին և լիարժեք:

Գնահատման ձևը և կառուցվածքը.

Դասընթացի աշխատաձևերը	Առավելագույն միավորը
Մասնակցությունը դասընթացին	4
Ընթացիկ ստուգումներ	8
Եզրափակիչ քննություն	8
Արդյունարար միավորը	**20**

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ ստուգումներից մեկն անց է կացվում գրավոր աշխատանքի, իսկ մյուսը՝ բանավոր ներկայացման գնահատման հիման վրա, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **1** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0902/M25. ՀՀ ըներքի ռեսուրսների հենքը (3 կրեդիտ)

Շաբաթական 2 ժամ, (20 ժամ դասախոսություն և
12 ժամ գործնական պարապմունք),
3-րդ կիսամյակ, քննություն

Դասընթացի բովանդակությունը.

Դասընթացում քննարկվում են հանքահումքային հենքի գնահատման սկզբունքները: Դիտարկվում են գերակայող օh հանքահումքային հենքը՝ պաշարները և կանխատեսումնային ռեսուրսները, դրանց ընդլայնման հնարավորությունները: Քննարկկվում են դժվար արդյունահանվող, բարդ լեռնատեխնիկական պայմաններում գտնվող ցածրորակ մնացորդային պաշարները և տեխնածին հանքահումքային ռեուրսները շահագործման ոլորտ ընդգրկման հարցերը: Դիտարկվում են հումքի ռացիոնալ և կոմպլեքսային օգտագործման խնդիրները, ինչպես նաև ՀՀ համոր ոչ ավանդական հումքի տեսակների բացահայտման հնարավորությունները:

Դասընթացի աշխատաձևերը	**Առավելագույն միավորը**
Մասնակցությունը դասընթացին	4
Ընթացիկ ստուգումներ	8
Եզրափակիչ քննություն	8
Արդյունարար միավորը	**20**

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ ստուգումներից մեկն անց է կացվում գրավոր աշխատանքի, իսկ մյուսը՝ բանավոր ներկայացման գնահատման հիման վրա, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **1** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0902/M26. Մարդու էկոլոգիա (3 կրեդիտ)

Շաբաթական 2 ժամ, (20 ժամ դասախոսություն և
12 ժամ գործնական պարապմունք),
3-րդ կիսամյակ, քննություն

Դասընթացի բովանդակությունը.

Մարդն առաջին հերթին կենսաբանական էակ է: Նրա գոյատևման գլխավոր գրավական է առողջությունը: Մարդու մոտ հանդես են գալիս բազմաթիվ հիվանդություններ, ընդ որում այդ հիվանդություններից մի մասը կամ նրանց ավելի

բարդացված տեսակը արդյունք են աշխարհագրական միջավայրի էկոլոգիական վիճակի: Առարկայի խնդիրն է ցույց տալ առավել տարածված ու վտանգավոր հիվանդությունների և մարդու տնտեսական գործունեության հետևանքով շրջակա միջավայր լցվող թունավոր նյութերի միացությունները:

Գնահատման ձևը և կառուցվածքը.

Դասընթացի աշխատաձևերը	Առավելագույն միավորը
Մասնակցությունը դասընթացին	4
Ընթացիկ ստուգումներ	8
Եզրափակիչ քննություն	8
Արդյունարար միավորը	**20**

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ ստուգումներից մեկն անց է կացվում գրավոր աշխատանքի, իսկ մյուսը՝ բանավոր ներկայացման գնահատման հիման վրա, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **1** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Մագիստրոսական ծրագիր՝ «Քարտեզագրություն»

0903/M04. Մոնթոլոգիա (6 կրեդիտ)

Շաբաթական 4 ժամ, 1-ին կիսամյակ, քննություն

Դասընթացի բովանդակությունը.

Տրվում է "մոնթոլոգիա" հասկացության բացատրությունը, դիտարկվում են լեռնային շրջանների առանձնահատկությունները, լեռների ազդեցությունը բնակչության ապրելակերպի վրա, լեռները որպես տուրիզմի զարգացման խթան, լեռների հարստությունը բնական ռեսուրսներով :

Գնահատման ձևը և կառուցվածքը.

Դասընթացի աշխատաձևերը	Առավելագույն միավորը
Մասնակցությունը դասընթացին	4
Ընթացիկ ստուգումներ	8
Եզրափակիչ քննություն	8
Արդյունարար միավորը	**20**

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ ստուգումներից մեկն անց է կացվում գրավոր աշխատանքի, իսկ մյուսը՝ բանավոր ներկայացման գնահատման հիման վրա,

յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **1** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0903/M05. Քարտեզագրության զարգացման պատմությունը (3 կրեդիտ)

Շաբաթական 2 ժամ, 1-ին կիսամյակ, քննություն

Դասընթացի բովանդակությունը.

Դասընթացը ուսումնասիրում է քարտեզագրության պատմությունը, քարտեզագրության զարգացման ամբողջ ընթացքը և յուրաքանչյուր ժամանակաշրջանում զարգացման հիմնական միտումները:

Գնահատման ձևը և կառուցվածքը.

Դասընթացի աշխատաձևերը	Առավելագույն միավորը
Մասնակցությունը դասընթացին	4
Ընթացիկ ստուգումներ	8
Եզրափակիչ քննություն	8
Արդյունարար միավորը	**20**

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ ստուգումներից մեկն անց է կացվում գրավոր աշխատանքի, իսկ մյուսը՝ բանավոր ներկայացման գնահատման հիման վրա, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **1** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0903/M06. Հայկական լեռնաշխարհի գեոմորֆոլոգիա (6 կրեդիտ)

Շաբաթական 4 ժամ, 1-ին կիսամյակ, քննություն

Դասընթացի բովանդակությունը.

Դիտարկվում են լեռնաշխարհի հիմնական լեռնագրական միավորները, դրանց կապը երկրաբանության և տեկտոնիկայի հետ, առանձին լեռնային կառույցների հիմնական բնորոշ գծերը:

Գնահատման ձևը և կառուցվածքը.

Դասընթացի աշխատաձևերը	Առավելագույն միավորը
Մասնակցությունը դասընթացին	4
Ընթացիկ ստուգումներ	8

Եզրափակիչ քննություն	8
Արդյունարար միավորը	**20**

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ ստուգումներից մեկն անց է կացվում գրավոր աշխատանքի, իսկ մյուսը՝ բանավոր ներկայացման գնահատման հիման վրա, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **1** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0903/M07. Մաթեմատիկական-քարտեզագրական մոդելավորում (3 կրեդիտ)

Շաբաթական 2 ժամ, 2-րդ կիսամյակ, քննություն

Դասընթացի բովանդակությունը.

Դասընթացում դիտարկվում են ժամանակակից մաթեմատիկական մոդելները, որոնք կիրառվում են աշխարհագրության, մասնավորապես քարտեզագրական հարցերում: Առանձնացված են դիսկրետ մաթեմատիկական մոդելներ, որոնք հիմնված են գրաֆների և բուլյան ֆունկցիաների տեսությունների, և պատկերների ճանաչման վրա: Ուսումնասիրվում են խնդիրներ, որոնք կապված են ինչպես քարտեզի մշակման, այնպես էլ քարտեզի միջոցով ինֆորմացիան մշակելու հետ:

Գնահատման ձևը և կառուցվածքը.

Դասընթացի աշխատաձևերը	**Առավելագույն միավորը**
Մասնակցությունը դասընթացին	4
Ընթացիկ ստուգումներ	8
Եզրափակիչ քննություն	8
Արդյունարար միավորը	**20**

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ ստուգումներից մեկն անց է կացվում գրավոր աշխատանքի, իսկ մյուսը՝ բանավոր ներկայացման գնահատման հիման վրա, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **1** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0903/M08. Աէրոտիեզերական նկարների վերծանում (3 կրեդիտ)

Շաբաթական 2 ժամ, 3-րդ կիսամյակ, քննություն

Դասընթացի բովանդակությունը.

Դիտարկվում են աէրոկոսմիկական նկարների հատկանիշների վերծանման վրա ազդող գործոնները. Աէրոտիեզերական նկարահանման նյութերը, վերծանման հատկանիշները, վերծանման տեխնոլոգիան և մեթոդիկան. վիզուալ վերծանում, թվային և տարբեր ժամանակների նկարների վերծանում, վերծանման արդյունքների ապահովածությունը:

Գնահատման ձևը և կառուցվածքը.

Դասընթացի աշխատաձևերը	Առավելագույն միավորը
Մասնակցությունը դասընթացին	4
Ընթացիկ ստուգումներ	8
Եզրափակիչ քննություն	8
Արդյունարար միավորը	**20**

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ ստուգումներից մեկն անց է կացվում գրավոր աշխատանքի, իսկ մյուսը՝ բանավոր ներկայացման գնահատման հիման վրա, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **1** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0903/M09. Թվային ֆոտոգրամմետրիա (3 կրեդիտ)

Շաբաթական 2 ժամ, 2-րդ կիսամյակ, քննություն

Դասընթացի բովանդակությունը.

Թվային ֆոտոգրամմետրիա դասընթացում տրվում է տրիանգուլյացիայի, ռելիեֆի թվային մոդելի ստացման և այլ լուսանկարչական խնդիրների ավտոմատացումը, իսկ արդյունքը թվային տեսքով քննարկվում է գեոինֆորմացիոն համակարգերում: Դասընթացում տրվում է նաև լուսանկարահանման մշակման հեշտացման նպատակով համակարգիչների օգտագործման եղանակները:

Գնահատման ձևը և կառուցվածքը.

Դասընթացի աշխատաձևերը	Առավելագույն միավորը
Մասնակցությունը դասընթացին	4
Ընթացիկ ստուգումներ	8
Եզրափակիչ քննություն	8
Արդյունարար միավորը	**20**

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ ստուգումներից մեկն անց է կացվում գրավոր աշխատանքի, իսկ մյուսը՝ բանավոր ներկայացման գնահատման հիման վրա, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **1** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0903/M10. Ավտոմատացումը քարտեզագրության մեջ (3 կրեդիտ)

Շաբաթական 2 ժամ, 1-ին կիսամյակ, քննություն

Դասընթացի բովանդակությունը.

Դիտարկվում են սարքավորումների բազայի հարցերը, ծրագրային ապահովածությունը, քարտեզագրական տվյալների բազայի ստեղծումը և օգտագործումը, քարտեզների բովանդակության մշակման համար տրամաբանամաթեմատիկական մոդելավորման օգտագործումը, քարտեզների ձևավորման համար ծրագրերի կազմումը և օգտագործումը, ծրագրերի կոմերցիոն փաթեթների օգտագործումը:

Գնահատման ձևը և կառուցվածքը.

Դասընթացի աշխատաձևերը	Առավելագույն միավորը
Մասնակցությունը դասընթացին	4
Ընթացիկ ստուգումներ	8
Եզրափակիչ քննություն	8
Արդյունարար միավորը	**20**

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ ստուգումներից մեկն անց է կացվում գրավոր աշխատանքի, իսկ մյուսը՝ բանավոր ներկայացման գնահատման հիման վրա, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **1** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0903/M11. Տվյալների հենք (3 կրեդիտ)

Շաբաթական 2 ժամ, 2-րդ կիսամյակ, քննություն

Դասընթացի բովանդակությունը.

Դիտարկվում են տեղեկատվության ավտոմատ մշակման դերը և նշանակությունը, տվյալների ռելյացիոն մոդել, ER մետամոդել, տվյալների հենքի

նախագծում, նրա սխեմայի նորացում, ռելյացիոն կոմերցիոն ՏՀԿՀ-ի օգտագործում, պահանջվող սարքավորումների և օպերացիոն միջավայրը:

Գնահատման ձևը և կառուցվածքը.

Դասընթացի աշխատաձևերը	Առավելագույն միավորը
Մասնակցությունը դասընթացին	4
Ընթացիկ ստուգումներ	8
Եզրափակիչ քննություն	8
Արդյունարար միավորը	**20**

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ ստուգումներից մեկն անց է կացվում գրավոր աշխատանքի, իսկ մյուսը՝ բանավոր ներկայացման գնահատման հիման վրա, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **1** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0903/M12. Քարտեզների ձևավորում և քարտեզագրական դիզայն (3 կրեդիտ)

Շաբաթական 2 ժամ, 3-րդ կիսամյակ, քննություն

Դասընթացի բովանդակությունը.

Դասընթացը ուսումնասիրում է քարտեզների և ատլասների գեղարվեստական, տեսական և մեթոդական նախագծումը, ինչպես նաև նրանց գունային ձևավորումը՝ այդ թվում նաև համակարգչային գրաֆիկայի միջոցների օգտագործմամբ:

Գնահատման ձևը և կառուցվածքը.

Դասընթացի աշխատաձևերը	Առավելագույն միավորը
Մասնակցությունը դասընթացին	4
Ընթացիկ ստուգումներ	8
Եզրափակիչ քննություն	8
Արդյունարար միավորը	**20**

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ ստուգումներից մեկն անց է կացվում գրավոր աշխատանքի, իսկ մյուսը՝ բանավոր ներկայացման գնահատման հիման վրա, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **1** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով:

Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0903/M13. Քարտեզագրական արտադրության կազմակերպում (3 կրեդիտ)

Շաբաթական 2 ժամ, 2-րդ կիսամյակ, քննություն

Դասընթացի բովանդակությունը.

Դասընթացը համարվում է ընդհանուր քարտեզագրության կարևոր բաժիններից մեկը, որը ընկած է քարտեզագրության և տնտեսագիտության միջև և ուսումնասիրում է քարտեզագրական արտադրության կազմակերպման օպտիմիզացիան, ինչպես նաև պլանավորում է քարտեզագրական արտադրանքի արտադրությունը:

Գնահատման ձևը և կառուցվածքը.

Դասընթացի աշխատաձևերը	Առավելագույն միավորը
Մասնակցությունը դասընթացին	4
Ընթացիկ ստուգումներ	8
Եզրափակիչ քննություն	8
Արդյունարար միավորը	**20**

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ ստուգումներից մեկն անց է կացվում գրավոր աշխատանքի, իսկ մյուսը՝ բանավոր ներկայացման գնահատման հիման վրա, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **1** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0903/M14. Էկոլոգիական քարտեզագրում (3 կրեդիտ)

Շաբաթական 2 ժամ, 2-րդ կիսամյակ, քննություն

Դասընթացի բովանդակությունը.

Դիտարկվում են էկոլոգիական քարտեզագրության տեսական հիմունքները, էկոլոգիական քարտեզների աղբյուրները և մեթոդոլոգիան, էկոլոգիական քարտեզների բովանդակությունը, և կազմման մեթոդները, (մթնոլորտի աղտոտվածություն, մակերևույթային ջրերի, հողերի, ֆիզիկական երկրաբանագեոմորֆոլոգիական աղտոտվածության քարտեզագրումը և այլն), կիրառական էկոլոգիական քարտեզագրություն և էկոլոգիական քարտեզների օգտագործումը:

Գնահատման ձևը և կառուցվածքը.

Դասընթացի աշխատաձևերը	Առավելագույն միավորը
Մասնակցությունը դասընթացին	4

Ընթացիկ ստուգումներ	8
Եզրափակիչ քննություն	8
Արդյունարար միավորը	**20**

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ ստուգումներից մեկն անց է կացվում գրավոր աշխատանքի, իսկ մյուսը՝ բանավոր ներկայացման գնահատման հիման վրա, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **1** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0903/M15. Ատլասային քարտեզագրում (3 կրեդիտ)

Շաբաթական 2 ժամ, 3-րդ կիսամյակ, քննություն

Դասընթացի բովանդակությունը.

Դիտարկում են ատլասների դասակարգումը, նրանց գնահատումը, ատլասային քարտեզների զարգացման պատմությունը: Ատլասների ստեղծման փորձը և նրանց նախագծումը, ատլասների քարտեզների կազմման աշխարհագրական հիմքերը (ընդհանուր աշխարհագրական և թեմատիկ ատլասների համար):

Գնահատման ձևը և կառուցվածքը.

Դասընթացի աշխատաձևերը	Առավելագույն միավորը
Մասնակցությունը դասընթացին	4
Ընթացիկ ստուգումներ	8
Եզրափակիչ քննություն	8
Արդյունարար միավորը	**20**

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ ստուգումներից մեկն անց է կացվում գրավոր աշխատանքի, իսկ մյուսը՝ բանավոր ներկայացման գնահատման հիման վրա, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **1** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0903/M16. Գեոինֆորմացիոն համակարգեր և GPS (3 կրեդիտ)

Շաբաթական 2 ժամ, 3-րդ կիսամյակ, քննություն

Դասընթացի բովանդակությունը.

Դիտարկվում են գեոինֆորմատիկայի ընդհանուր հարցերը (հասկացողություն ԱՏՀ-ի մասին, ԱՏՀ-ի կառուցվածքը, ԱՏՀ-ի դասակարգումն և այլն): ԱՏՀ-ի ֆունկցիոնալ հնարավորությունները փորձագիտական համակարգերի ստեղծումը, տվյալների դուրս բերումը և վիզուալացումը, գեոինֆորմատիկայի կիրառական ասպեկտները, (ԱՏՀ-ի պահանջները, նախագծման փուլերը, միջազգային և ազգային ծրագրեր, ռեգիոնալ ԱՏՀը և այլն):

Գնահատման ձևը և կառուցվածքը.

Դասընթացի աշխատաձևերը	Առավելագույն միավորը
Մասնակցությունը դասընթացին	4
Ընթացիկ ստուգումներ	8
Եզրափակիչ քննություն	8
Արդյունարար միավորը	**20**

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ ստուգումներից մեկն անց է կացվում գրավոր աշխատանքի, իսկ մյուսը՝ բանավոր ներկայացման գնահատման հիման վրա, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **1** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Մագիստրոսական ծրագիր՝ «Գեոմորֆոլոգիա»

0903/M21. Հնեագեոմորֆոլոգիա (6 կրեդիտ)

Շաբաթական 4 ժամ, 1-ին կիսամյակ, քննություն

Դասընթացի բովանդակությունը.

Դասընթացի նպատակն է հիմնարար և ամբողջական գիտելիքներ տալ Երկրի զարգացման գեոմորֆոլոգիական փուլի, նախկին ռելիեֆի ձևերի առաջացման և զարգացման վերաբերյալ: Տրվում են հնեագեոմորֆոլոգիական վերլուծության տեսական ասպեկտները: Առանձնահատուկ ուշադրություն է դարձվում նեոգենի հրաբխականության հետևանքով առաջացած լավատակ ռելիեֆի ուսումնասիրության հարցերին և հնեահովիտների բացահայտման մեթոդներին:

Գնահատման ձևը և կառուցվածքը.

Դասընթացի աշխատաձևերը	Առավելագույն միավորը
Մասնակցությունը դասընթացին	4
Ընթացիկ ստուգումներ	8
Եզրափակիչ քննություն	8
Արդյունարար միավորը	**20**

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ ստուգումներից մեկն անց է կացվում գրավոր աշխատանքի, իսկ մյուսը՝ բանավոր ներկայացման գնահատման հիման վրա, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **1** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0903/M04. Մոնթոլոգիա (6 կրեդիտ)

Շաբաթական 4 ժամ, 1-ին կիսամյակ, քննություն

Դասընթացի բովանդակությունը.

Տրվում է "մոնթոլոգիա" հասկացության բացատրությունը, դիտարկվում են լեռնային շրջանների առանձնահատկությունները, լեռների ազդեցությունը բնակչության ապրելակերպի վրա, լեռները որպես տուրիզմի զարգացման խթան, լեռների հարստությունը բնական ռեսուրսներով :

Գնահատման ձևը և կառուցվածքը.

Դասընթացի աշխատաձևերը	Առավելագույն միավորը
Մասնակցությունը դասընթացին	4
Ընթացիկ ստուգումներ	8
Եզրափակիչ քննություն	8
Արդյունարար միավորը	**20**

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ ստուգումներից մեկն անց է կացվում գրավոր աշխատանքի, իսկ մյուսը՝ բանավոր ներկայացման գնահատման հիման վրա, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **1** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0903/M06. Հայկական լեռնաշխարհի գեոմորֆոլոգիա (6 կրեդիտ)

Շաբաթական 4 ժամ, 1-ին կիսամյակ, քննություն

Դասընթացի բովանդակությունը.

Դիտարկվում են լեռնաշխարհի հիմնական լեռնագրական միավորները, դրանց կապը երկրաբանության և տեկտոնիկայի հետ, առանձին լեռնային կառույցների հիմնական բնորոշ գծերը:

Գնահատման ձևը և կառուցվածքը.

Դասընթացի աշխատաձևերը	Առավելագույն միավորը
Մասնակցությունը դասընթացին	4
Ընթացիկ ստուգումներ	8
Եզրափակիչ քննություն	8
Արդյունարար միավորը	**20**

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ ստուգումներից մեկն անց է կացվում գրավոր աշխատանքի, իսկ մյուսը՝ բանավոր ներկայացման գնահատման հիման վրա, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **1** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0903/M23. Ինժեներային գեոմորֆոլոգիա (3 կրեդիտ)

Շաբաթական 2 ժամ, 2-րդ կիսամյակ, քննություն

Դասընթացի բովանդակությունը.

Սահմանվում է ինժեներային գեոմորֆոլոգիայի տեղը Երկրի մասին գիտություններում, դիտարկվում են ռելիեֆի և լեռնային ապարների պահանջները ինժեներային հետազոտությունների ժամանակ, վտանգավոր պրոցեսների ժամանակ պաշտպանության միջոցները:

Գնահատման ձևը և կառուցվածքը.

Դասընթացի աշխատաձևերը	Առավելագույն միավորը
Մասնակցությունը դասընթացին	4
Ընթացիկ ստուգումներ	8
Եզրափակիչ քննություն	8
Արդյունարար միավորը	**20**

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ ստուգումներից մեկն անց է կացվում գրավոր աշխատանքի, իսկ մյուսը՝ բանավոր ներկայացման գնահատման հիման վրա, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **1** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0903/M24. Էրոզիոն և հունային պրոցեսներ (3 կրեդիտ)

Շաբաթական 2 ժամ, 3-րդ կիսամյակ, քննություն

Դասընթացի բովանդակությունը.

Դասընթացում քննարկվում են էրոզիոն և հունային պրոցեսների վրա կլիմայի, ռելիեֆի, հողաբուսական ծածկի, ապարների լիթոլոգիական կազմի և մարդու գործունեության ազդեցության հարցերը: Տրվում են նստվածքների տեղափոխման և կուտակման մեխանիզմը, ողողատի և դարավանդների առաջացման առանձնահատկությունները: Առանձնահատուկ ուշադրություն է դարձվում լեռնային գետերի հունաէրոզիոն պրոցեսների և դրանց կիրառական օգտագործման հարցերին:

Գնահատման ձևը և կառուցվածքը.

Դասընթացի աշխատաձևերը	Առավելագույն միավորը
Մասնակցությունը դասընթացին	4
Ընթացիկ ստուգումներ	8
Եզրափակիչ քննություն	8
Արդյունարար միավորը	**20**

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ ստուգումներից մեկն անց է կացվում գրավոր աշխատանքի, իսկ մյուսը՝ բանավոր ներկայացման գնահատման հիման վրա, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **1** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0903/M25. Ինժեներային գեոդինամիկա (3 կրեդիտ)

Շաբաթական 2 ժամ, 2-րդ կիսամյակ, քննություն

Դասընթացի բովանդակությունը.

Դիտարկվում են ինժենեներային գեոդինամիկա հասկացությունը, բնական երևույթների բազմազանությունը, դրանց ձևավորման և արտահայտման պայմանները և պատճառները, վտանգավոր երևույթներից պաշտպանվելու միջոցները:

Գնահատման ձևը և կառուցվածքը.

Դասընթացի աշխատաձևերը	Առավելագույն միավորը
Մասնակցությունը դասընթացին	4
Ընթացիկ ստուգումներ	8
Եզրափակիչ քննություն	8
Արդյունարար միավորը	**20**

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ ստուգումներից մեկն անց է կացվում գրավոր աշխատանքի, իսկ մյուսը՝ բանավոր ներկայացման գնահատման հիման վրա, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **1** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0903/M26. Ակրոտիեզերական նկարների գեոմորֆոլոգիական վերծանում (3 կրեդիտ)

Շաբաթական 2 ժամ, 1-ին կիսամյակ, քննություն

Դասընթացի բովանդակությունը.

Դիտարկվում են վերծանման սկզբունքները և մեթոդները, դրանց ուղղակի և անուղղակի նախանշանները, ռելիեֆի և փուխր նստվածքների տարբեր ձևերի բնորոշ առանձնահատկությունները, վերծանման սարքերը:

Գնահատման ձևը և կառուցվածքը.

Դասընթացի աշխատաձևերը	Առավելագույն միավորը
Մասնակցությունը դասընթացին	4
Ընթացիկ ստուգումներ	8
Եզրափակիչ քննություն	8
Արդյունարար միավորը	**20**

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ ստուգումներից մեկն անց է կացվում գրավոր աշխատանքի, իսկ մյուսը՝ բանավոր ներկայացման գնահատման հիման վրա, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **1** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0903/M27. Լանջերի ձևավորում (3 կրեդիտ)

Շաբաթական 2 ժամ, 2-րդ կիսամյակ, քննություն

Դասընթացի բովանդակությունը.

Դիտարկվում են լանջերի ուսումնասիրման նշանակությունը, լանջային պրոցեսների բազմազանությունը, լանջերի զարգացման մեջ լեռնային ապարների հոմնահարման դերը, լանջային ծածկույթի փուխր-բեկորային նյութի

տեղափոխման բնորոշ արտաքին նախանշանները:

Գնահատման ձևը և կառուցվածքը.

Դասընթացի աշխատաձևերը	Առավելագույն միավորը
Մասնակցությունը դասընթացին	4
Ընթացիկ ստուգումներ	8
Եզրափակիչ քննություն	8
Արդյունարար միավորը	**20**

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ ստուգումներից մեկն անց է կացվում գրավոր աշխատանքի, իսկ մյուսը՝ բանավոր ներկայացման գնահատման հիման վրա, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **1** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0903/M28. Պլեյստոցեն (3 կրեդիտ)

Շաբաթական 2 ժամ, 2-րդ կիսամյակ, քննություն

Դասընթացի բովանդակությունը.

Դասընթացում լուսաբանվում են չորրորդական ժամանակաշրջանի հնեաշխարհագրական հարցերը: Տրվում են բնական բաղադրիչների զարգացման պատմությունը վերականգնելու ժամանակ օգտագործվող հետազոտման մեթոդները: Առանձնահատուկ ուշադրություն է դարձվում չորրորդական սառցապատման առաջացման պատճառներին, դրանց փուլերին::

Գնահատման ձևը և կառուցվածքը.

Դասընթացի աշխատաձևերը	Առավելագույն միավորը
Մասնակցությունը դասընթացին	4
Ընթացիկ ստուգումներ	8
Եզրափակիչ քննություն	8
Արդյունարար միավորը	**20**

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ ստուգումներից մեկն անց է կացվում գրավոր աշխատանքի, իսկ մյուսը՝ բանավոր ներկայացման գնահատման հիման վրա, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **1** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով:

Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0903/M29. Պատմական երկրաբանություն (3 կրեդիտ)

Շաբաթական 2 ժամ, 2-րդ կիսամյակ, քննություն

Դասընթացի բովանդակությունը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողների մոտ ձևավորել Հնէաբանության և պատմական երկրաբանության տեսական հիմնարար գիտելիքներ, տիրապետել նրանց ուսունասիրության մեթոդներին և գիտելիքների հմուտ կիրառումը գիտական և գործնական խնդիրների լուծման համար:

Գնահատման ձևը և կառուցվածքը.

Դասընթացի աշխատաձևերը	Առավելագույն միավորը
Մասնակցությունը դասընթացին	4
Ընթացիկ ստուգումներ	8
Եզրափակիչ քննություն	8
Արդյունարար միավորը	**20**

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ ստուգումներից մեկն անց է կացվում գրավոր աշխատանքի, իսկ մյուսը՝ բանավոր ներկայացման գնահատման հիման վրա, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **1** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0903/M30. Մինեբալոգիա և պետրոգրաֆիա (3 կրեդիտ)

Շաբաթական 2 ժամ, 3-րդ կիսամյակ, քննություն

Դասընթացի բովանդակությունը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել կիրառական պետրոլոգիայի և երկրաքիմիայի նշանակությանը և դրա զարգացման փուլերին: Ուսանողը պետք է իմանա հանքաքարի որակի պահպանման տեխնոլոգիական մինեբալոգիայի դերը, կիրառվող տեխնոլոգիական պրոցեսները և սխեմաները:

Գնահատման ձևը և կառուցվածքը.

Դասընթացի աշխատաձևերը	Առավելագույն միավորը
Մասնակցությունը դասընթացին	4
Ընթացիկ ստուգումներ	8
Եզրափակիչ քննություն	8
Արդյունարար միավորը	**20**

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ ստուգումներից մեկն անց է կացվում գրավոր աշխատանքի, իսկ մյուսը՝ բանավոր ներկայացման գնահատման հիման վրա, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **1** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0903/M31. Երկրաֆիզիկական մեթոդները գեոմորֆոլոգիայում (3 կրեդիտ)

Շաբաթական 2 ժամ, 3-րդ կիսամյակ, քննություն

Դասընթացի բովանդակությունը.

Երկրաֆիզիկական համալիր մեթոդների կիրառումը գեոմորֆոլոգիական քարտեզագրման և երկրաբանական վտանգավոր երևույթների և պրոցեսների ուսումնասիրման նպատակով (սելավներ, սողանքներ, կարստեր):

Գնահատման ձևը և կառուցվածքը.

Դասընթացի աշխատաձևերը	Առավելագույն միավորը
Մասնակցությունը դասընթացին	4
Ընթացիկ ստուգումներ	8
Եզրափակիչ քննություն	8
Արդյունարար միավորը	**20**

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ ստուգումներից մեկն անց է կացվում գրավոր աշխատանքի, իսկ մյուսը՝ բանավոր ներկայացման գնահատման հիման վրա, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **1** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0903/M32. Ցրոնների գեոմորֆոլոգիա (3 կրեդիտ)

Շաբաթական 2 ժամ, 3-րդ կիսամյակ, քննություն

Դասընթացի բովանդակությունը.

Տրվում է հասկացությունը ցրոնների, դրանց օգտակար հանքաքարի արմատական աղբյուրների մասին: Դիտարկվում են ցրոնների տարատեսակները և դրանց ձևավորման պայմանները:

Գնահատման ձևը և կառուցվածքը.

Դասընթացի աշխատաձևերը	Առավելագույն միավորը
Մասնակցությունը դասընթացին	4
Ընթացիկ ստուգումներ	8
Եզրափակիչ քննություն	8
Արդյունարար միավորը	**20**

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ ստուգումներից մեկն անց է կացվում գրավոր աշխատանքի, իսկ մյուսը՝ բանավոր ներկայացման գնահատման հիման վրա, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **1** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Մագիստրոսական ծրագիր՝ «Երկրաֆիզիկա»

0803/M01. Կիրառական սեյսմալոգիա (3 կրեդիտ)

Շաբաթական 2 ժամ, 1-ին կիսամյակ, քննություն

Դասընթացի բովանդակությունը.

Դասընթացում ներկայացվում են սեյսմալոգիայի կիրառման հիմնական բնագավառները, այդ թվում՝ բնակչության իրազեկումը, մակրոսեյսմիկ

Գնահատման ձևը և կառուցվածքը.

Դասընթացի աշխատաձևերը	Առավելագույն միավորը
Մասնակցությունը դասընթացին	4
Ընթացիկ ստուգումներ	8
Եզրափակիչ քննություն	8
Արդյունարար միավորը	**20**

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ ստուգումներից մեկն անց է կացվում գրավոր աշխատանքի, իսկ մյուսը՝ բանավոր ներկայացման գնահատման հիման վրա, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **1** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0803/M02. Մագնիսահետախուզության ուսումնասիրման օբյեկտներ (3 կրեդիտ)

Շաբաթական 2 ժամ,1-ին կիսամյակ, քննություն

Դասընթացի բովանդակությունը.

Դասընթացում ներկայացվում են մագնիսահետախուզության հնարավորությունները՝ ուսումնասիրելու երկրակեղևի երկրաբանական կառուցվածքը, նրա ռեգիոնալ և լոկալ տարրերը, նրա ներսում ընթացող ֆիզիկական պրոցեսները:

Գնահատման ձևը և կառուցվածքը.

Դասընթացի աշխատաձևերը	Առավելագույն միավորը
Մասնակցությունը դասընթացին	4
Ընթացիկ ստուգումներ	8
Եզրափակիչ քննություն	8
Արդյունարար միավորը	**20**

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ ստուգումներից մեկն անց է կացվում գրավոր աշխատանքի, իսկ մյուսը՝ բանավոր ներկայացման գնահատման հիման վրա, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **1** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0803/M03. Գրավիհետախուզության ուսումնասիրման օբյեկտներ (3 կրեդիտ)

Շաբաթական 2 ժամ, 1-ին կիսամյակ, քննություն

Դասընթացի բովանդակությունը.

Դասընթացում ներկայացվում են երկրակեղևի խորքային կառուցվածքը, խորքային խզումները, բյուրեղային հիմքի մակերևույթի ռելիեֆը, լոկալ ստրուկտուրաները, հանքավայրերի և հանքային մարմինների որոնում և հետախուզում:

Գնահատման ձևը և կառուցվածքը.

Դասընթացի աշխատաձևերը	Առավելագույն միավորը
Մասնակցությունը դասընթացին	4
Ընթացիկ ստուգումներ	8
Եզրափակիչ քննություն	8
Արդյունարար միավորը	**20**

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ ստուգումներից մեկն անց է կացվում գրավոր աշխատանքի, իսկ մյուսը՝ բանավոր ներկայացման գնահատման հիման վրա, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունա-

կում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **1** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0803/M04 Հորատանցքերի ուսումնասիրման հատուկ մեթոդներ (3 կրեդիտ)

Շաբաթական 2 ժամ, 2-րդ կիսամյակ, քննություն

Դասընթացի բովանդակությունը.

Դասընթացում ներկայացվում են հորատանցքերի ուսումնասիրման երկրաֆիզիկական հատուկ մեթոդներ՝ կողային կատոտաժ, էլեկտրամագնիսական մեթոդների կառոտաժ /ինդուկցիոն, ռադիոլակացիոն. Ակուստիկ կառոտաժ, ռեյզիստիմետրիական և ռադիոմետրական/

Գնահատման ձևը և կառուցվածքը.

Դասընթացի աշխատաձևերը	Առավելագույն միավորը
Մասնակցությունը դասընթացին	4
Ընթացիկ ստուգումներ	8
Եզրափակիչ քննություն	8
Արդյունարար միավորը	**20**

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ ստուգումներից մեկն անց է կացվում գրավոր աշխատանքի, իսկ մյուսը՝ բանավոր ներկայացման գնահատման հիման վրա, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **1** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0803/M05.Ինժեներային սեյսմահետախուզություն (3 կրեդիտ)

Շաբաթական 2 ժամ,1-ին կիսամյակ, քննություն

Դասընթացի բովանդակությունը.

Դասընթացում ներկայացվում են սեյսմիկ ուսումնասիրությունների մեթոդիկայի առանձնահատկությունները և տվյալների մեկնաբանումը ինժեներական խնդիրներ լուծելու նպատակով:

Գնահատման ձևը և կառուցվածքը.

Դասընթացի աշխատաձևերը	Առավելագույն միավորը
Մասնակցությունը դասընթացին	4
Ընթացիկ ստուգումներ	8
Եզրափակիչ քննություն	8
Արդյունարար միավորը	**20**

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ ստուգումներից մեկն անց է կացվում գրավոր աշխատանքի, իսկ մյուսը՝ բանավոր ներկայացման գնահատման հիման վրա, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **1** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0803/M06. Ինժեներային էլեկտրահետախուզություն (3 կրեդիտ)

Շաբաթական 2 ժամ,1-ին կիսամյակ, քննություն

Դասընթացի բովանդակությունը.

Դասընթացում ներկայացվում են ինժեներական էլեկտրահետախուզության ֆիզիկա – երկրաբանական հիմունքները, նրանց մոդելները, կիրառվող մեթոդները և ինժեներա - երկրաբանական, հիդրոերկրաբանական, էկոլոգիական և հնեաբանության խնդիրների լուծումները:

Գնահատման ձևը և կառուցվածքը.

Դասընթացի աշխատաձևերը	Առավելագույն միավորը
Մասնակցությունը դասընթացին	4
Ընթացիկ ստուգումներ	8
Եզրափակիչ քննություն	8
Արդյունարար միավորը	**20**

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ ստուգումներից մեկն անց է կացվում գրավոր աշխատանքի, իսկ մյուսը՝ բանավոր ներկայացման գնահատման հիման վրա, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **1** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0803/M07. Միջուկային երկրաֆիզիկայի ուսումնասիրման օբյեկտներ (3 կրեդիտ)

Շաբաթական 2 ժամ,1-ին կիսամյակ, քննություն

Դասընթացի բովանդակությունը.

Դասընթացում որպես ուսումնասիրության օբյեկտներ ներկայացվում են՝ միջուկային երկրաֆիզիկական մեթոդների կիրառումը նավթագազաբեր ստրուկտուրաների հայտնաբերման նպատակով, երկրաբանական քարտեզագրման աշխատանք-

ների ժամանակ:

Գնահատման ձևը և կառուցվածքը.

Դասընթացի աշխատաձևերը	Առավելագույն միավորը
Մասնակցությունը դասընթացին	4
Ընթացիկ ստուգումներ	8
Եզրափակիչ քննություն	8
Արդյունարար միավորը	**20**

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ ստուգումներից մեկն անց է կացվում գրավոր աշխատանքի, իսկ մյուսը՝ բանավոր ներկայացման գնահատման հիման վրա, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **1** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0803/M08. Մեխանահետախուզության ուսումնասիրման օբյեկտներ (3 կրեդիտ)

Շաբաթական 2 ժամ, 3-րդ կիսամյակ, քննություն

Դասընթացի բովանդակությունը.

Դասընթացում որպես ուսումնասիրության օբյեկտներ ներկայացվում են խորքային կառուցվածքների, երկրակեղևի հատակի դիրքի, նավթագազաբեր ստրուկտուրաների, օգտակար հանածոների հանքավայրերի տարածքների քարտեզագրման նպատակներով:

Գնահատման ձևը և կառուցվածքը.

Դասընթացի աշխատաձևերը	Առավելագույն միավորը
Մասնակցությունը դասընթացին	4
Ընթացիկ ստուգումներ	8
Եզրափակիչ քննություն	8
Արդյունարար միավորը	**20**

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ ստուգումներից մեկն անց է կացվում գրավոր աշխատանքի, իսկ մյուսը՝ բանավոր ներկայացման գնահատման հիման վրա, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **1** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0803/M09. Էլեկտրահետախուզության ուսումնասիրման օբյեկտներ (3 կրեդիտ)

Շաբաթական 2 ժամ, 2-րդ կիսամյակ, քննություն

Դասընթացի բովանդակությունը.

Դասընթացում որպես ուսումնասիրության օբյեկտներ ներկայացվում են նավթագազաբեր ստրուկտուրաների, երկրաբանական վտանգավոր երևույթների և պրոցեսների (սողանքներ,կարստ) և ստորգետնյա օբյեկտների ուսումնասիրման նպատակով:

Գնահատման ձևը և կառուցվածքը.

Դասընթացի աշխատաձևերը	Առավելագույն միավորը
Մասնակցությունը դասընթացին	4
Ընթացիկ ստուգումներ	8
Եզրափակիչ քննություն	8
Արդյունարար միավորը	**20**

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ ստուգումներից մեկն անց է կացվում գրավոր աշխատանքի, իսկ մյուսը՝ բանավոր ներկայացման գնահատման հիման վրա, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **1** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0803/M10. Երկրաֆիզիկական մեթոդների կոմպլեքսավորում (3 կրեդիտ)

Շաբաթական 2 ժամ, 2-րդ կիսամյակ, քննություն

Դասընթացի բովանդակությունը.

Դասընթացում որպես ուսումնասիրության օբյեկտներ ներկայացվում են երկրաֆիզիկական մեթոդների արդյունավետ համալիրի ընտրությունը և հիմնավորումը՝ երկրաբանական քարտեզագրման, խնդիրների լուծման նպատակով:

Գնահատման ձևը և կառուցվածքը.

Դասընթացի աշխատաձևերը	Առավելագույն միավորը
Մասնակցությունը դասընթացին	4
Ընթացիկ ստուգումներ	8
Եզրափակիչ քննություն	8
Արդյունարար միավորը	**20**

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ ստուգումներից մեկն անց է կացվում գրավոր աշխատանքի, իսկ մյուսը՝ բանավոր ներկայացման գնահատման հիման վրա, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունա-

կում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **1** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0803/M11.Էկոլոգիական երկրաֆիզիկա (3 կրեդիտ)

Շաբաթական 2 ժամ, 2-րդ կիսամյակ, քննություն

Դասընթացի բովանդակությունը.

Դասընթացում ներկայացվում են երկրաֆիզիկայի հիմունքները, էկոլոգիական խնդիրների լուծման նպատակով տարածքների էկոլոգո – երկրաֆիզիկական շրջանացումը և քարտեզագրումը, էկոլոգո – երկրաֆիզիկական մոնիտորինգ

Գնահատման ձևը և կառուցվածքը.

Դասընթացի աշխատաձևերը	Առավելագույն միավորը
Մասնակցությունը դասընթացին	4
Ընթացիկ ստուգումներ	8
Եզրափակիչ քննություն	8
Արդյունարար միավորը	**20**

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ ստուգումներից մեկն անց է կացվում գրավոր աշխատանքի, իսկ մյուսը՝ բանավոր ներկայացման գնահատման հիման վրա, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **1** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0803/M12. Ապ.ֆիզ.հատկ.բարձր ճնշ. և ջերմաստիճ. պայման. (3 կրեդիտ)

Շաբաթական 2 ժամ, 3-րդ կիսամյակ, քննություն

Դասընթացի բովանդակությունը.

Դասընթացում որպես ուսումնասիրության օբյեկտներ ներկայացվում են լեռնային ապարների և միներալների ֆիզիկական հատկությունների ուսումնասիրությունները, բարձր թերմոդինամիկական պայմաններում, տվյալների հետ գնահատելու երկրակեղևի երկրաբանական կառուցվածքը:

Գնահատման ձևը և կառուցվածքը.

Դասընթացի աշխատաձևերը	Առավելագույն միավորը
Մասնակցությունը դասընթացին	4
Ընթացիկ ստուգումներ	8
Եզրափակիչ քննություն	8
Արդյունարար միավորը	**20**

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ ստուգումներից մեկն անց է կացվում գրավոր աշխատանքի, իսկ մյուսը՝ բանավոր ներկայացման գնահատման հիման վրա, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **1** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0803/M13. Երկրաֆիզիկայի պատմություն և մեթոդաբանություն (3 կրեդիտ)

Շաբաթական 2 ժամ, 3-րդ կիսամյակ, քննություն

Դասընթացի բովանդակությունը.

Դասընթացում ներկայացվում են պատմական տեղեկատվություն երկրաֆիզիկական մեթոդների զարգացման ընթացքը և ժամանակակից մեթոդաբանության հիմունքները:

Գնահատման ձևը և կառուցվածքը.

Դասընթացի աշխատաձևերը	Առավելագույն միավորը
Մասնակցությունը դասընթացին	4
Ընթացիկ ստուգումներ	8
Եզրափակիչ քննություն	8
Արդյունարար միավորը	**20**

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ ստուգումներից մեկն անց է կացվում գրավոր աշխատանքի, իսկ մյուսը՝ բանավոր ներկայացման գնահատման հիման վրա, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **1** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0803/M14. Կառուցվածքային երկրաֆիզիկայի հիմունքներ (3 կրեդիտ)

Շաբաթական 2 ժամ, 1-ին կիսամյակ, քննություն

Դասընթացի բովանդակությունը.

Դասընթացում ներկայացվում են ժամանակակից երկրաֆիզիկական մեթոդների կիրառումը՝ երկրակեղևի կառուցվածքի ռեգիոնալ և խորքային ուսումնասիրությունների նպատակով:

Գնահատման ձևը և կառուցվածքը.

Դասընթացի աշխատաձևերը	Առավելագույն միավորը

Մասնակցությունը դասընթացին	4
Ընթացիկ ստուգումներ	8
Եզրափակիչ քննություն	8
Արդյունարար միավորը	**20**

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ ստուգումներից մեկն անց է կացվում գրավոր աշխատանքի, իսկ մյուսը՝ բանավոր ներկայացման գնահատման հիման վրա, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **1** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0803/M15. Երկրաֆիզիկական տվյալների մշակումն մեկնաբանում (3 կրեդիտ)

Շաբաթական 2 ժամ, 3-րդ կիսամյակ, քննություն

Դասընթացի բովանդակությունը.

Դասընթացում ներկայացվում է համակարգչային տեխնիկայի և տեխնոլոգիաների կիրառման անհրաժեշտությունը գիտահետազոտական և մասնագիտական բնագավառներում, երկրաֆիզիկական տվյալների մշակման և մեկնաբանման ծրագրային ապահովվածությունը:

Գնահատման ձևը և կառուցվածքը.

Դասընթացի աշխատաձևերը	**Առավելագույն միավորը**
Մասնակցությունը դասընթացին	4
Ընթացիկ ստուգումներ	8
Եզրափակիչ քննություն	8
Արդյունարար միավորը	**20**

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ ստուգումներից մեկն անց է կացվում գրավոր աշխատանքի, իսկ մյուսը՝ բանավոր ներկայացման գնահատման հիման վրա, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **1** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0803/M16. Հանքային երկրաֆիզիկայի հիմունքներ(3 կրեդիտ)

Շաբաթական 2 ժամ, 3-րդ կիսամյակ, քննություն

Դասընթացի բովանդակությունը.

Դասընթացում ներկայացվում են օգտակար հանածոների որոնման և հետախուզման նպատակով կիրառվող երկրաֆիզիկական մեթոդները:

Գնահատման ձևը և կառուցվածքը.

Դասընթացի աշխատաձևերը	Առավելագույն միավորը
Մասնակցությունը դասընթացին	4
Ընթացիկ ստուգումներ	8
Եզրափակիչ քննություն	8
Արդյունարար միավորը	**20**

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ ստուգումներից մեկն անց է կացվում գրավոր աշխատանքի, իսկ մյուսը՝ բանավոր ներկայացման գնահատման հիման վրա, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **1** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Մագիստրոսական ծրագիր՝ «Երկրաքիմիա»

0802/M01. Երկրակեղևի երկրաքիմիա (3 կրեդիտ)

Շաբաթական 2 ժամ դասախոսություն, 1-ին կիսամյակ քննություն

Դասընթացի բովանդակությունը.

Դասընթացում դիտարկվում են քիմիական տարրերի տարածվածության օրինաչափությունները,, երկրակեղևում կապված նրա բաղադրիչ ապարների և ֆորմացիաների տիպերի հետ:

Գնահատման ձևը և կառուցվածքը.

Դասընթացի աշխատաձևերը	Առավելագույն միավորը
Մասնակցությունը դասընթացին	4
Ընթացիկ ստուգումներ	8
Եզրափակիչ քննություն	8
Արդյունարար միավորը	**20**

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ ստուգումներից մեկն անց է կացվում գրավոր աշխատանքի, իսկ մյուսը՝ բանավոր ներկայացման գնահատման հիման վրա, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **1** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով:

Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0802/M02. Միներալառաջացման պրոցեսներ (3 կրեդիտ)

Շաբաթական 2 ժամ դասախոսություն, 3-րդ կիսամյակ քննություն

Դասընթացի բովանդակությունը.

Դասընթացում դիտարկվում են միներալների առաջացման ֆիզիկա-քիմիական պրոցեսների ընթացքում տեղի ունեցող բազմազան երկրաքիմիական պայմանները:

Գնահատման ձևը և կառուցվածքը.

Դասընթացի աշխատաձևերը	Առավելագույն միավորը
Մասնակցությունը դասընթացին	4
Ընթացիկ ստուգումներ	8
Եզրափակիչ քննություն	8
Արդյունարար միավորը	**20**

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ ստուգումներից մեկն անց է կացվում գրավոր աշխատանքի, իսկ մյուսը՝ բանավոր ներկայացման գնահատման հիման վրա, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **1** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0802/M03. Որոնողական երկրաքիմիա-1 (3 կրեդիտ)

Շաբաթական 2 ժամ դասախոսություն, 1-ին կիսամյակ քննություն

Դասընթացի բովանդակությունը.

Դասընթացում դիտարկվում են քիմիական տարրերի հատկապես մետաղների միգրացիայի շնորհիվ առաջացող սկզբնական և երկրորդական երկրաքիմիական պսակների առաջացման օրինաչափությունները:

Գնահատման ձևը և կառուցվածքը.

Դասընթացի աշխատաձևերը	Առավելագույն միավորը
Մասնակցությունը դասընթացին	4
Ընթացիկ ստուգումներ	8
Եզրափակիչ քննություն	8
Արդյունարար միավորը	**20**

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ ստուգումներից մեկն անց է կացվում գրավոր աշխատանքի, իսկ մյուսը՝ բանավոր ներկայացման գնահատման հիման վրա,

յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **1** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0802/M04. Որոնողական երկրաքիմիա-2 (3 կրեդիտ)

Շաբաթական 2 ժամ դասախոսություն, 2-րդ կիսամյակ քննություն

Դասընթացի բովանդակությունը.

Դասընթացում դիտարկվում են քիմիական տարրերի հատկապես մետաղների միգրացիայի շնորհիվ առաջացող սկզբնական և երկրորդական երկրաքիմիական պսակների առագացման օրինաչափությունները:

Գնահատման ձևը և կառուցվածքը.

Դասընթացի աշխատաձևերը	Առավելագույն միավորը
Մասնակցությունը դասընթացին	4
Ընթացիկ ստուգումներ	8
Եզրափակիչ քննություն	8
Արդյունարար միավորը	**20**

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ ստուգումներից մեկն անց է կացվում գրավոր աշխատանքի, իսկ մյուսը՝ բանավոր ներկայացման գնահատման հիման վրա, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **1** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0802/M05. Հայաստանի նորագույն հրաբխականություն (6 կրեդիտ)

Շաբաթական 2 ժամ դասախոսություն, 1-ին կիսամյակ քննություն

Դասընթացի բովանդակությունը.

Ներկայացվում են տարբեր ձևի և կառուցվածքի հրաբուխները, նրանց տեղաբաշխման օրինաչափությունները մայրցամաքներում և օվկիանոսներում, հրաբխականության և տեկտոնիկայի կապի, ինչպես նաև մագմատիկ օջախների և արտավիժման մեխանիզմի մասին պատկերացումները: Դասընթացի նպատակն է տալ ամբողջական պատկերացում հրաբխականության մասին:

Գնահատման ձևը և կառուցվածքը.

Դասընթացի աշխատաձևերը	Առավելագույն միավորը
Մասնակցությունը դասընթացին	4

Ընթացիկ ստուգումներ	8
Եզրափակիչ քննություն	8
Արդյունարար միավորը	**20**

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ ստուգումներից մեկն անց է կացվում գրավոր աշխատանքի, իսկ մյուսը՝ բանավոր ներկայացման գնահատման հիման վրա, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **1** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0802/M06.Հանքավայրերի արդյունաբերական տիպերը (6 կրեդիտ)

Շաբաթական 2 ժամ դասախոսություն, 1-ին կիսամյակ քննություն

Դասընթացի բովանդակությունը.

Ներկայացվում են Հայաստանի մետաղական հանքավայրերը, միներալաերկրաքիմիական առանձնահատկությունները: Հանքային հումքի երկրաբանաարդյունաբերական դասակարգման սկզբունքները: Ընդհանուր ծանոթացում ՀՀ հանքահումքային բազայի ներկայիս վիճակին և նրանց արդյունավետ օգտագործման հնարավորությունների մասին:

Գնահատման ձևը և կառուցվածքը.

Դասընթացի աշխատաձևերը	**Առավելագույն միավորը**
Մասնակցությունը դասընթացին	4
Ընթացիկ ստուգումներ	8
Եզրափակիչ քննություն	8
Արդյունարար միավորը	**20**

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ ստուգումներից մեկն անց է կացվում գրավոր աշխատանքի, իսկ մյուսը՝ բանավոր ներկայացման գնահատման հիման վրա, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **1** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0802/M07. Պետրոլոգիա (3 կրեդիտ)

Շաբաթական 2 ժամ դասախոսություն, 2-րդ կիսամյակ քննություն

Դասընթացի բովանդակությունը.

Նպատակն է ուսումնասիրել մագմատիկ և մետամորֆային ապարների միներալային, քիմիական կազմի, ծագման, առաջացման երկրաբանական պայմանները: Քննարկում է պետրոգենեզիսի խնդիրները, մասնավորապես բազալտային, գրանիտային և ալկալային մագմաների ծագումը, նրանց էվոլուցիան՝ բյուրեղային դիֆերենցում, լիկվացիա:

Գնահատման ձևը և կառուցվածքը.

Դասընթացի աշխատաձևերը	Առավելագույն միավորը
Մասնակցությունը դասընթացին	4
Ընթացիկ ստուգումներ	8
Եզրափակիչ քննություն	8
Արդյունարար միավորը	**20**

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ ստուգումներից մեկն անց է կացվում գրավոր աշխատանքի, իսկ մյուսը՝ բանավոր ներկայացման գնահատման հիման վրա, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **1** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0802/M08. Միներագրաֆիա (6 կրեդիտ)

Շաբաթական 2 ժամ դասախոսություն, 2-րդ կիսամյակ քննություն

Դասընթացի բովանդակությունը.

Դասընթացը ծանոթացնում է միներալների որոշիչ հատկությունների և նրանց ուսումնասիրման եղանակների ու մեթոդների հետ: Նկարագրական մասում միկրոսկոպի օգնությամբ կատարվում է միներալների որոշում, նրանց ագրեգատների տեքստուր, ստրուկտուր հատկանիշների նկարագրում:

Գնահատման ձևը և կառուցվածքը.

Դասընթացի աշխատաձևերը	Առավելագույն միավորը
Մասնակցությունը դասընթացին	4
Ընթացիկ ստուգումներ	8
Եզրափակիչ քննություն	8
Արդյունարար միավորը	**20**

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ ստուգումներից մեկն անց է կացվում գրավոր աշխատանքի, իսկ մյուսը՝ բանավոր ներկայացման գնահատման հիման վրա, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **1** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0802/M09. ՀՀ հանքային ռեսուրսների ռացիոնալ իրացումը (3 կրեդիտ)

Շաբաթական 2 ժամ դասախոսություն, 1-ին կիսամյակ քննություն

Դասընթացի բովանդակությունը.

Դասընթացը ծանոթացնում է ՀՀ լեռնահանքային արդյունաբերության, այդ թվում խտանյութերի, մետաղների, տարբեր համաձուլվածքների արտադրության և կիրառական ոլորտների հետ: :

Գնահատման ձևը և կառուցվածքը.

Դասընթացի աշխատաձևերը	Առավելագույն միավորը
Մասնակցությունը դասընթացին	4
Ընթացիկ ստուգումներ	8
Եզրափակիչ քննություն	8
Արդյունարար միավորը	**20**

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ ստուգումներից մեկն անց է կացվում գրավոր աշխատանքի, իսկ մյուսը՝ բանավոր ներկայացման գնահատման հիման վրա, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **1** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0802/M10. Հրային ապարների պետրոքիմիա (3 կրեդիտ)

Շաբաթական 2 ժամ դասախոսություն, 1-ին կիսամյակ քննություն

Դասընթացի բովանդակությունը.

Դասընթացը ուսումնասիրում է հրային ապարների բաղադրիչ բնութագրությունը: Ժամանակակից պետրոքիմիական ամենատարբեր դիագրամների կառուցում և մեկնաբանումը մագմատիկ ապարների ծագումնաբանական խնդիրները լուծելու նպատակով

Գնահատման ձևը և կառուցվածքը.

Դասընթացի աշխատաձևերը	Առավելագույն միավորը
Մասնակցությունը դասընթացին	4
Ընթացիկ ստուգումներ	8
Եզրափակիչ քննություն	8
Արդյունարար միավորը	**20**

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ ստուգումներից մեկն անց է կացվում գրավոր աշխատանքի, իսկ մյուսը՝ բանավոր ներկայացման գնահատման հիման վրա, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **1** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0802/M11. Հազվագյուտ և ցրված տարրերի երկրաքիմիա (3 կրեդիտ)

Շաբաթական 2 ժամ դասախոսություն, 2-րդ կիսամյակ քննություն

Դասընթացի բովանդակությունը.

Դասընթացը ծանոթացնում է հազվագյուտ և ցրված տարրերի հանքավայրերի գենետիկ տիպերի հետ, տրվում է նրանց դասակարգման կրիտերիաները: Մանրակրկիտորեն նկարագրվում են տանտալի, նիոբիումի, բերիլիումի, ցիրկոնիումի, ցեզիումի, սկանդիումի, բորի և մյուսների վարքը Հայաստանի տարածքի երկրակեղևում:

Գնահատման ձևը և կառուցվածքը.

Դասընթացի աշխատաձևերը	Առավելագույն միավորը
Մասնակցությունը դասընթացին	4
Ընթացիկ ստուգումներ	8
Եզրափակիչ քննություն	8
Արդյունարար միավորը	**20**

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ ստուգումներից մեկն անց է կացվում գրավոր աշխատանքի, իսկ մյուսը՝ բանավոր ներկայացման գնահատման հիման վրա, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **1** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0802/M12. Լիթոգենեզի երկրաքիմիա (6 կրեդիտ)

Շաբաթական 2 ժամ դասախոսություն, 3 –րդ կիսամյակ քննություն

Դասընթացի բովանդակությունը.

Սեդիմենտոգենեզ և լիթոգենեզ, նրա փուլերը: Նստվածքագոյացում, դիագենեզ, կատագենեզ, նրանց երկրաքիմիական առանձնահատկությունները: Դասընթացը ծանոթացնում է Հայաստանի նստվածքային ապարներում երկրաքիմի-

ական անոմալիաները:

Գնահատման ձևը և կառուցվածքը.

Դասընթացի աշխատաձևերը	Առավելագույն միավորը
Մասնակցությունը դասընթացին	4
Ընթացիկ ստուգումներ	8
Եզրափակիչ քննություն	8
Արդյունարար միավորը	**20**

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ ստուգումներից մեկն անց է կացվում գրավոր աշխատանքի, իսկ մյուսը՝ բանավոր ներկայացման գնահատման հիման վրա, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **1** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0802/M013. Երկրաքիմիայի հատուկ գլուխներ (3 կրեդիտ)

Շաբաթական 2 ժամ դասախոսություն, 3-րդ կիսամյակ քննություն

Դասընթացի բովանդակությունը.

Հանդիսանում է երկրաքիմիայի ճյուղերից մեկը: Հատուկ Դասընթացը ուսումնասիրում է միջազգային բիզնեսի կառավարման հիմնահարցերը, միջազգային մրցույթներին մասնակցության, էլեկտրոնային բիզնեսի ստեղծման և կառավարման, մարդկային ռեսուրսների կառավարման խնդիրները:

Գնահատման ձևը և կառուցվածքը.

Դասընթացի աշխատաձևերը	Առավելագույն միավորը
Մասնակցությունը դասընթացին	4
Ընթացիկ ստուգումներ	8
Եզրափակիչ քննություն	8
Արդյունարար միավորը	**20**

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ ստուգումներից մեկն անց է կացվում գրավոր աշխատանքի, իսկ մյուսը՝ բանավոր ներկայացման գնահատման հիման վրա, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **1** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0802/M14. Հայաստանի մետաղական հանքավայրերի արդյունաբերական տիպավորում -1 (3 կրեդիտ)

Շաբաթական 2 ժամ, 1-ին կիսամյակ քննություն

Դասընթացի բովանդակությունը.

Դասընթացը ուսումնասիրում է Հայաստանի մետաղական հանքավայրերը, միներալա-երկրաքիմիական առանձնահատկությունները, հանքային հումքի երկրաբանա-արդյունաբերական դասակարգման սկզբունքները:

Գնահատման ձևը և կառուցվածքը.

Դասընթացի աշխատաձևերը	Առավելագույն միավորը
Մասնակցությունը դասընթացին	4
Ընթացիկ ստուգումներ	8
Եզրափակիչ քննություն	8
Արդյունարար միավորը	**20**

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ ստուգումներից մեկն անց է կացվում գրավոր աշխատանքի, իսկ մյուսը՝ բանավոր ներկայացման գնահատման հիման վրա, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **1** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0802/M15. Հայաստանի մետաղական հանքավայրերի արդյունաբերական տիպավորում-2 (3 կրեդիտ)

Շաբաթական 2 ժամ , 2-րդ կիսամյակ քննություն

Դասընթացի բովանդակությունը.

Դասընթացը ուսումնասիրում է Հայաստանի մետաղական հանքավայրերը, միներալա-երկրաքիմիական առանձնահատկությունները, հանքային հումքի երկրաբանա-արդյունաբերական դասակարգման սկզբունքները:

Գնահատման ձևը և կառուցվածքը.

Դասընթացի աշխատաձևերը	Առավելագույն միավորը
Մասնակցությունը դասընթացին	4
Ընթացիկ ստուգումներ	8
Եզրափակիչ քննություն	8
Արդյունարար միավորը	**20**

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ ստուգումներից մեկն անց է կացվում գրավոր աշխատանքի, իսկ մյուսը՝ բանավոր ներկայացման գնահատման հիման վրա, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունա-

կում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **1** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0802/M16. Հայաստանի ոչ մետաղական հանքավայրերը(3 կրեդիտ)

Շաբաթական 3 ժամ, 3-րդ կիսամյակ քննություն

Դասընթացի բովանդակությունը.

Դասընթացը ուսումնասիրում է Հայաստանի ոչ մետաղական հանքավայրերի երկրաբանական կառուցվածքը, հանքանյութի միներալա-պետրոգրաֆիական և երկրաքիմիական առանձնահատկությունները, շինանյութեր և արդյունաբերական նյութեր, այրվող օգտակար հանածոներ, հանքային ջրեր:

Գնահատման ձևը և կառուցվածքը.

Դասընթացի աշխատաձևերը	Առավելագույն միավորը
Մասնակցությունը դասընթացին	4
Ընթացիկ ստուգումներ	8
Եզրափակիչ քննություն	8
Արդյունարար միավորը	**20**

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ ստուգումներից մեկն անց է կացվում գրավոր աշխատանքի, իսկ մյուսը՝ բանավոր ներկայացման գնահատման հիման վրա, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **1** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

«Պատմական և ռեգիոնալ երկրաբանություն»

0805/ M01. Տեկտոնամագմայական ֆորմացիաներ (3 կրեդիտ)

Շաբաթական 2 ժամ, 1-ին կիսամյակ, քննություն

Դասընթացի բովանդակությունը.

Դասընթացում վերլուծվում են ՀՀ և հարակից տարածքների երկրաբանական կառուցվածքի հիմնական առանձնահատկությունները, տեկտոնամագմայական ուսումնասիրությունների ժամանակակից մեթոդները, Հանրապետության տարածքի՝ երկրակեղևի քարոլորտի մագմայական առաջացումների ֆորմացիոն անալիզի հիմնական սկզբունքները: Մագմայական ապարների անվանակարգման ժամանակակից սկզբունքները և դասակարգումը: ՀՀ Բայկալյան, Կալեդոնյան, Կիմերյան և Ալպյան տեկտոնամագմայական էտապների ձևավորման

առանձնահատկությունները: Մագմայական և փոխակերպային ֆորմացիաների բնութագիրը, դրանց հետ կապված օգտակար հանածոների տեղաբաշխման օրինաչափությունները: Վերջում վերլուծվում են Ալպ-Հիմալայան գոտու բնաշրջման հետ կապված երկրադինամիկական մոդելները ու ՀՀ բնատարածքի տեկտոնամագմայական ֆորմացիաների ուսումնասիրությունների հետագա հիմնախնդիրները:

Գնահատման ձևը և կառուցվածքը.

Դասընթացի աշխատաձևերը	Առավելագույն միավորը
Մասնակցությունը դասընթացին	4
Ընթացիկ ստուգումներ	8
Եզրափակիչ քննություն	8
Արդյունարար միավորը	**20**

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ ստուգումներից մեկն անց է կացվում գրավոր աշխատանքի, իսկ մյուսը՝ բանավոր ներկայացման գնահատման հիման վրա, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **1** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0805/ M02 Տեկտոնաֆիզիկայի հիմունքները (3 կրեդիտ)

Շաբաթական 2 ժամ, 3-րդ կիսամյակ, քննություն

Դասընթացի բովանդակությունը.

Տեկտոնոֆիզիկա՝ երկրակեղևի ֆիզիկական դեֆորմացիա: Տեկտոնական կառույցների ծագումը պարզաբանելու համար, բացի ստրուկտուրային անալիզից, կատարվում է նաև դրանց ֆիզիկական մոդելավորումը: Մոդելավորումը կատարվում է նմանության տեսության հիմքի վրա, այսինքն, հաշվի են առնվում բնական և էկվիվալենտ նյութերի հարաբերությունը համաձայն նմանության պայմանի: Բնական պայմանների նմանությունն ապահովելու համար համապատասխանաբար փոքրացվում է թորձարկվող նյութերի մածուցիկությունը, դեֆորմացվող մարմինների չափերը, գործող ուժերը և պրոցեսի ժամանակը:

Գնահատման ձևը և կառուցվածքը.

Դասընթացի աշխատաձևերը	Առավելագույն միավորը
Մասնակցությունը դասընթացին	4
Ընթացիկ ստուգումներ	8
Եզրափակիչ քննություն	8
Արդյունարար միավորը	**20**

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ ստուգումներից մեկն անց է կացվում գրավոր

աշխատանքի, իսկ մյուսը՝ բանավոր ներկայացման գնահատման հիման վրա, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **1** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0805/M03. Գեոդինամիկայի հիմունքները -1 (3 կրեդիտ)

Շաբաթական 2 ժամ, 1-ին կիսամյակ, քննություն

Դասընթացի բովանդակությունը.

Դասընթացում լուսաբանվում են Երկրադինամիկա գիտության հիմնախնդիրները, ուսումնասիրությունների ավանդական և ժամանակակից հիմնական մեթոդները՝ կապված օվկիանոսային և մայրցամաքային կեղևներում, քարոլորտում, թույլոլորտում, երկրի միջնապատյանում ու միջուկում տեղի ունեցող երկրադինամիկական պրոցեսների հետ: Քննարկվում են սպրեդինգի և սուբդուկցիայի գոտիների առանձնահատկությունները: Վերլուծվում են նոր գլոբալ տեկտոնիկայի երկրադինամիկական իրադրությունները և դրանց բնորոշ կառուցվածքային, մագմայական և էնդոգեն մետաղագոյացման գոտիականությունը, կապը խորքային կառուցվածքի հետ: Դասընթացի վերջում քննարկվում են համամոլորակային երկրադինամիկա գիտության ապագա հիմնահարցերը:

Գնահատման ձևը և կառուցվածքը.

Դասընթացի աշխատաձևերը	Առավելագույն միավորը
Մասնակցությունը դասընթացին	4
Ընթացիկ ստուգումներ	8
Եզրափակիչ քննություն	8
Արդյունարար միավորը	**20**

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ ստուգումներից մեկն անց է կացվում գրավոր աշխատանքի, իսկ մյուսը՝ բանավոր ներկայացման գնահատման հիման վրա, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **1** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0805/ M03. Գեոդինամիկայի հիմունքները -2 (3 կրեդիտ)

Շաբաթական 2 ժամ, 2-րդ կիսամյակ, քննություն

Դասընթացի բովանդակությունը.

Դասընթացում լուսաբանվում են Երկրադինամիկա գիտության հիմնախնդիրները, ուսումնասիրությունների ավանդական և ժամանակակից հիմնական մեթոդները՝ կապված օվկիանոսային և մայրցամաքային կեղևներում, քարոլորտում, թույլոլորտում, երկրի միջնապատյանում ու միջուկում տեղի ունեցող երկրադինամիկական պրոցեսների հետ: Քննարկվում են սպրեդինգի և սուբդուկցիայի գոտիների առանձնահատկությունները: Վերլուծվում են նոր գլոբալ տեկտոնիկայի երկրադինամիկական իրադրությունները և դրանց բնորոշ կառուցվածքային, մագմայական և էնդոգեն մետաղագոյացման գոտիականությունը, կապը խորքային կառուցվածքի հետ: Դասընթացի վերջում քննարկվում են համամոլորակային երկրադինամիկա գիտության ապագա հիմնահարցերը:

Գնահատման ձևը և կառուցվածքը.

Դասընթացի աշխատաձևերը	Առավելագույն միավորը
Մասնակցությունը դասընթացին	4
Ընթացիկ ստուգումներ	8
Եզրափակիչ քննություն	8
Արդյունարար միավորը	**20**

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ ստուգումներից մեկն անց է կացվում գրավոր աշխատանքի, իսկ մյուսը՝ բանավոր ներկայացման գնահատման հիման վրա, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **1** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0805/ M05. Հայաստանի նորագույն տեկտոնիկա (3 կրեդիտ)

Շաբաթական 2 ժամ, 1-ին կիսամյակ, քննություն

Դասընթացի բովանդակությունը.

Հայաստանի տարածքի տեկտոնական զարգացման նորագույն (նեոգեն-չորրորդականի) էտապի վճռական դերը ժամանակակից ռելիեֆի հիմնական գծերի ձևավորման գործում: Դրանցով է պայմանավորված նաև տարածքի բարձր երկրաշարժայնությունը, ակտիվ հրաբխային գործունեությունը: Այս շարժումների և դրանց արդյունքների մանրամասն ուսումնասիրությունը կարևոր նախադրյալ է երկրաշարժային և հրաբխային ռիսկերի գնահատման գործում: Նորագույն տեկտոնական շարժումների հայտնաբերման կարևոր եղանակներից մեկը այսպես կոչված համահարթեցման մակերեսների և ընդարձակ լավային ծածկոցների մակերևույթների ռելիեֆի մանրամասն ուսումնասիրությունները:

Գնահատման ձևը և կառուցվածքը.

Դասընթացի աշխատաձևերը	Առավելագույն միավորը

Մասնակցությունը դասընթացին	4
Ընթացիկ ստուգումներ	8
Եզրափակիչ քննություն	8
Արդյունարար միավորը	**20**

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ ստուգումներից մեկն անց է կացվում գրավոր աշխատանքի, իսկ մյուսը՝ բանավոր ներկայացման գնահատման հիման վրա, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **1** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0805/ M06. Հայաստանի սեյսմաերկրաբանություն (3 կրեդիտ)

Շաբաթական 2 ժամ, 1-ին կիսամյակ, քննություն

Դասընթացի բովանդակությունը.

Սեյսմաերկրաբանություն սեյսմաակտիվ տարածաշրջաններում սեյսմիկ վտանգի գնահատման երկրաբանական նախադրյալների համակարգում: Երկրագնդի գլխավոր սեյսմաակտիվ գոտիները, դրանց երկրաբանական բնութագիրը, տեկտոնական դիրքը և պայմանները:Դրանցում ուժեղ երկրաշարժերի առաջացման պատճառները: Հայտնի ուժեղ երկրաշարժերի առաջացրած երկրաբանական ձևախախտումների բեկվածքների ուսումնասիրությունը: Սեյսմիկ ակտիվության գնահատման սկզբունքները:

Գնահատման ձևը և կառուցվածքը.

Դասընթացի աշխատաձևերը	**Առավելագույն միավորը**
Մասնակցությունը դասընթացին	4
Ընթացիկ ստուգումներ	8
Եզրափակիչ քննություն	8
Արդյունարար միավորը	**20**

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ ստուգումներից մեկն անց է կացվում գրավոր աշխատանքի, իսկ մյուսը՝ բանավոր ներկայացման գնահատման հիման վրա, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **1** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0805/ M07. Հայաստանի սեյսմատեկտոնիկա (3 կրեդիտ)

Շաբաթական 2 ժամ, 2-րդ կիսամյակ, քննություն

Դասընթացի բովանդակությունը.

Հայաստանի տարածքի տեկտոնական կառույցները վերահսկում են նաև դրա երկրաշարժայնությունը: Ընդունված է, որ երկրաշարժայնությունն անմիջականորեն պայմանավորված է նորագույն (նեոգեն-չորրորդականի) և ժամանակակից տեկտոնական շարժումներով, դրանց բնույթով, ամպլիտուդներով, ծալքավոր հիմքի երկրաբանական կառուցվածքով, այդ հիմքի հասակով, խորքային բեկվածքներով, մասնավորապես այժմ էլ <<շնչող>> բեկվածքներով, Անտիկովկասյան գեոսինկլինալային գոտու ամենաինտենսիվ բարձրացված տեղամասերի առկայությամբ, աղային տեկտոնիկայով և տեղանքի ինժեներաերկրաբանական պայմաններով: Հայաստանի տարածքի ամենաերկրաշարժաակտիվ գոտին ձգվում է Հանքավան-Զանգեզուրի բեկվածքների գոտու երկարությամբ:

Գնահատման ձևը և կառուցվածքը.

Դասընթացի աշխատաձևերը	Առավելագույն միավորը
Մասնակցությունը դասընթացին	4
Ընթացիկ ստուգումներ	8
Եզրափակիչ քննություն	8
Արդյունարար միավորը	**20**

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ ստուգումներից մեկն անց է կացվում գրավոր աշխատանքի, իսկ մյուսը՝ բանավոր ներկայացման գնահատման հիման վրա, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **1** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0805/ M08. Շերտագրական հետազոտությունների մեթոդներ – 1 (3 կրեդիտ)

Շաբաթական 2 ժամ, 1-ին կիսամյակ, քննություն

Դասընթացի բովանդակությունը.

Շերտագրական գիտության ձևավորումը և զարգացումը: Շերտագրական սկզբունքները: Շերտագրական կոդեքս: Երկրաբանական ժամանակագրություն: Շերտագրական ստորաբաժանումների դասակարգումը, միջազգային, տարածաշրջանային և տեղական շերտագրական ստորաբաժանումներ: Շերտագրական հետազոտությունների մեթոդները՝ երկրաբանաշերտագրական, կենսաշերտագրական, իզոտոպային: Շերտագրական կտրվածքների կազմման ու համադրման մեթոդները: Հենակետային կտրվածքներ: Շերտագրական սխեմաների տիպերը: Տեղական նոր շերտագրական ստորաբաժանումների առանձնացման կարգը, շերտագրությունը և երկրաբանահանութային աշխատանքները:

Գնահատման ձևը և կառուցվածքը.

Դասընթացի աշխատաձևերը	Առավելագույն միավորը
Մասնակցությունը դասընթացին	4
Ընթացիկ ստուգումներ	8
Եզրափակիչ քննություն	8
Արդյունարար միավորը	**20**

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ ստուգումներից մեկն անց է կացվում գրավոր աշխատանքի, իսկ մյուսը՝ բանավոր ներկայացման գնահատման հիման վրա, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **1** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0805/ M09. Շերտագրական հետազոտությունների մեթոդներ – 2 (3 կրեդիտ)

Շաբաթական 2 ժամ, 2-րդ կիսամյակ, քննություն

Դասընթացի բովանդակությունը.

Շերտագրական գիտության ձևավորումը և զարգացումը: Շերտագրական սկզբունքները: Շերտագրական կոդեքս: Երկրաբանական ժամանակագրություն: Շերտագրական ստորաբաժանումների դասակարգումը, միջազգային, տարածաշրջանային և տեղական շերտագրական ստորաբաժանումներ: Շերտագրական հետազոտությունների մեթոդները՝ երկրաբանաշերտագրական, կենսաշերտագրական, իզոտոպային: Շերտագրական կտրվածքների կազմման ու համադրման մեթոդները: Հենակետային կտրվածքներ: Շերտագրական սխեմաների տիպերը: Տեղական նոր շերտագրական ստորաբաժանումների առանձնացման կարգը, շերտագրությունը և երկրաբանահանութային աշխատանքները:

Գնահատման ձևը և կառուցվածքը.

Դասընթացի աշխատաձևերը	Առավելագույն միավորը
Մասնակցությունը դասընթացին	4
Ընթացիկ ստուգումներ	8
Եզրափակիչ քննություն	8
Արդյունարար միավորը	**20**

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ ստուգումներից մեկն անց է կացվում գրավոր աշխատանքի, իսկ մյուսը՝ բանավոր ներկայացման գնահատման հիման վրա, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **1** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միա-

վորների քայլը 0,5 է:

0805/ M10. Հրաբխածին ֆորմացիաներ (3 կրեդիտ)

Շաբաթական 2 ժամ, 1-ին կիսամյակ, քննություն

Դասընթացի բովանդակությունը.

Հրաբխածին ֆորմացիաների բնութագրումը, առանձնացման սկզբունքներ, բովանդակությունը, ձևավորման երկրաբանատեկտոնական պայմանները: Հրաբխածին ֆորմացիաների անվանակարգումը, կառուցվածքային առանձնահատկությունները: Հայկական լեռնաշխարհի հրաբխածին ֆորմացիաների ցանկը, դրանց գենետիկական կապըտարբեր գեոտեկտոնական գոտիների հետ: Հրաբխածին ֆորմացիաներըորպես օգտակար հանածոների հանքավայրերի ձևավորման միջավայրեր: Դրչանց մասնագիտացումը և հնարավորությունները, օգտակար հանածոների, քաղցրահամ ջրերի հանքավայրերի ձևավորման և պահպանման գործում:

Գնահատման ձևը և կառուցվածքը.

Դասընթացի աշխատաձևերը	Առավելագույն միավորը
Մասնակցությունը դասընթացին	4
Ընթացիկ ստուգումներ	8
Եզրափակիչ քննություն	8
Արդյունարար միավորը	**20**

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ ստուգումներից մեկն անց է կացվում գրավոր աշխատանքի, իսկ մյուսը՝ բանավոր ներկայացման գնահատման հիման վրա, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **1** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0805/ M11. Նստվածքային ֆորմացիաներ (3 կրեդիտ)

Շաբաթական 2 ժամ, 2-րդ կիսամյակ, քննություն

Դասընթացի բովանդակությունը.

Ֆորմացիա տերմինի բնորոշումը: Ֆորմացիաների մասին ուսմունքի ձևավորման ու զարգացման փուլերը: Նստվածքային ֆորմացիաների հատկանիշները, առանձնացման սկզբունքները, ձևավորման պայմանները, դասակարգումը: Շարժուն գոտիների լեռնագոյացման մարզերի, նախալեռնային ճկվածքների ու պլատֆորմների ֆորմացիաների բնութագիրը, ձևավորման հաջորդականությունը: Երկրադինամիկական ֆորմացիաներ: Ֆորմացիան մեթոդի դերը հնաշխարհագրական պայմանների, հնատեկտոնական շարժումների բնույթի վերականգնման և օգտակար հանածոների հանքավայրերի հեռանկարների բացահայտման գործում:

Գնահատման ձևը և կառուցվածքը.

Դասընթացի աշխատաձևերը	Առավելագույն միավորը
Մասնակցությունը դասընթացին	4
Ընթացիկ ստուգումներ	8
Եզրափակիչ քննություն	8
Արդյունարար միավորը	**20**

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ ստուգումներից մեկն անց է կացվում գրավոր աշխատանքի, իսկ մյուսը՝ բանավոր ներկայացման գնահատման հիման վրա, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **1** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0805/ M12. Մագմայական ֆորմացիաների քարտեզագրման մեթոդները (3 կրեդիտ)

Շաբաթական 2 ժամ, 2-րդ կիսամյակ, քննություն

Դասընթացի բովանդակությունը.

Մագմայական ապարների դասակարգումը: Էֆուզիվ-հրաբխային, ինտրուզիվ-ներդրված ֆորմացիաներ: Հրաբխային ֆորմացիաների երկրաբանական հանույթի բովանդակությունը: Հրաբխային առաջացումների երկրաբանական հանույթի բովանդակությունը: Ստորջրյա և ցամաքային հրաբխային առաջացումների տարբերակման հատկանիշները: Մերկացումներում ապարների դաշտային որոշումները և նկարագրությունը: Էֆուզիվների ու տուֆերի նկարագրությունը, տեղադրման էլեմենտների, շերտերի, ծածկոցների ու հոսքերի հատակների ու առաստաղների, դրանց սկզբնական թեքման անկյունների որոշումները: Ներդրված մարմինների ձևերի, դրանց կոնտակտների ուսումնասիրությունները, ինտրուզիվ ֆազերի անջատումը: Երակային ու դայկային ապարների ուսումնասիրությունները: Ինտրուզիվ համալիրների մասնագիտացումը այս կամ այն խմբի հանքավայրերի ձևավորման գործում:

Գնահատման ձևը և կառուցվածքը.

Դասընթացի աշխատաձևերը	Առավելագույն միավորը
Մասնակցությունը դասընթացին	4
Ընթացիկ ստուգումներ	8
Եզրափակիչ քննություն	8
Արդյունարար միավորը	**20**

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ ստուգումներից մեկն անց է կացվում գրավոր աշխատանքի, իսկ մյուսը՝ բանավոր ներկայացման գնահատման հիման վրա,

յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **1** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0805/ M13. Մագմայական ֆորմացիաների կառուցվածքային երկրաբանություն (3 կրեդիտ)

Շաբաթական 2 ժամ, 3-րդ կիսամյակ, քննություն

Դասընթացի բովանդակությունը.

Մագմայական ներդրված և արտավիժված ֆորմացիաներ, դրանց սահմանազատումը, ներդրված ապարների մարմինների ընդհանուր ձևերը, տեղադրման առանձնահատկությունները: Ներդրված զանգվածների կոնտակտների բնույթը, կոնտակտային փոփոխությունները: Ինտրուզիվ զանգվածների ներքին կառուցվածքը: Դաշտային ուսումնասիրությունները, դրանց պետրոլոգիական կառուցվածքային քարտեզագրումը: Ինտրուզիվ համալիրների, ֆորմացիաների, ֆազերի մետաղածնական մասնագիտացումը:

Գնահատման ձևը և կառուցվածքը.

Դասընթացի աշխատաձևերը	Առավելագույն միավորը
Մասնակցությունը դասընթացին	4
Ընթացիկ ստուգումներ	8
Եզրափակիչ քննություն	8
Արդյունարար միավորը	**20**

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ ստուգումներից մեկն անց է կացվում գրավոր աշխատանքի, իսկ մյուսը՝ բանավոր ներկայացման գնահատման հիման վրա, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **1** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0805/ M14. Երկրաֆիզիկական տվյալների երկրաբանական մեկնաբանում (3 կրեդիտ)

Շաբաթական 2 ժամ, 3-րդ կիսամյակ, քննություն

Դասընթացի բովանդակությունը.

Երկրաֆիզիկական տվյալների կիրառումը ռեգիոնալ երկրաբանության խնդիրների լուծման նպատակով և հիմնական ֆիզիկաերկրաբանական մոդելները: Լեռնային ապարների ֆիզիկական (պետրոֆիզիկական) հատկությունները և բնութագրերը: Երկրաֆիզիկական (գրավիմետրիա, մագնիսամետրիա, սեյսմա-

մետրիա, էլեկտրամետրիա, հորատանցքային երկրաֆիզիկա) մեթոդների համալիրը երկրաբանական տարբեր մասշտաբների քարտեզագրման նպատակով (տեկտոնական շրջանացում, միջլեռնային ճկվածքներ, խորքային կառուցվածքներ): Օդաերկրաֆիզիկական ուսումնասիրություններ: ՀՀ տարածքում իրականացված ռեգիոնալ երկրաբանա-երկրաֆիզիկական ուսումնասիրությունների օրինակներ:

Գնահատման ձևը և կառուցվածքը.

Դասընթացի աշխատաձևերը	Առավելագույն միավորը
Մասնակցությունը դասընթացին	4
Ընթացիկ ստուգումներ	8
Եզրափակիչ քննություն	8
Արդյունարար միավորը	**20**

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ ստուգումներից մեկն անց է կացվում գրավոր աշխատանքի, իսկ մյուսը՝ բանավոր ներկայացման գնահատման հիման վրա, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **1** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0805/ M15. Հրաբխանստվածքային լիթոգենեզ (3 կրեդիտ)

Շաբաթական 2 ժամ, 1-ին կիսամյակ, քննություն

Դասընթացի բովանդակությունը.

Լիթոգենեզ, լիթոգենեզի տեսակները: Հրաբխանստվածքային լիթոգենեզ: Հրաբխային արտավիժման տեսակները : Կենտրոնական արտավիժումներ, ճեղքային արտավիժումներ: Հրաբխային արտավիժման հեղուկ, պինդ և գազային նյութեր: Խորջրյա հրաբխականության նյութերի երկրաքիմիան: Հրաբխային ապարների տերմինաբանությունը: Հրաբխանյութերի դասակարգումը: Էֆուզիվ ապարներ, հրաբխաբեկորային ապարներ, հրաբխանստվածքային ապարներ: Հրաբխածինների ծագումնաբանական տեսակները՝ լավային հոսքեր, ծածկոցներ, հրաբխային գմբեթներ, նեքքեր, խառնարանային-լճային նստվածքներ, իգնիմբրիտային հրաբեկորային հոսքեր

Գնահատման ձևը և կառուցվածքը.

Դասընթացի աշխատաձևերը	Առավելագույն միավորը
Մասնակցությունը դասընթացին	4
Ընթացիկ ստուգումներ	8
Եզրափակիչ քննություն	8
Արդյունարար միավորը	**20**

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ ստուգումներից մեկն անց է կացվում գրավոր

աշխատանքի, իսկ մյուսը՝ բանավոր ներկայացման գնահատման հիման վրա, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **1** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0805/M16. Հնէաբանական ուսումնասիրությունների մեթոդներ (3 կրեդիտ)

Շաբաթական 2 ժամ, 3-րդ կիսամյակ, քննություն

Դասընթացի բովանդակությունը.

Հնէաբանական հետազոտության կարևոր և անհրաժեշտ փուլերից են քարացուկների որոնումը և հավաքումը դաշտային աշխատանքների ժամանակ, նրանց նախնական մշակումը և նախապատրաստումը հետագա ուսումնասիրության ու նկարագրության համար: Դասընթացի ծրագրի շրջանակներում տրվում են կտրվածքների հնէաբանաշերտագրական ուսումնասիրության մեթոդները, բրածոների տարբեր սիստեմատիկ խմբերի հնէաբանական հետազոտության տարբեր փուլերում գործածվող մեթոդական ու տեխնիկական հնարքները, կանոնները և մոտեցումները:

Գնահատման ձևը և կառուցվածքը.

Դասընթացի աշխատաձևերը	Առավելագույն միավորը
Մասնակցությունը դասընթացին	4
Ընթացիկ ստուգումներ	8
Եզրափակիչ քննություն	8
Արդյունարար միավորը	**20**

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ ստուգումներից մեկն անց է կացվում գրավոր աշխատանքի, իսկ մյուսը՝ բանավոր ներկայացման գնահատման հիման վրա, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **1** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Մագիստրոսական ծրագիր՝ «Օգտակար հանածոների հանքավայրերի որոնում և հետախուզում»

0804/M01. Օգտակար հանածոների հանքավայրերի հետազոտման երկրաբանակառուցվածքային մեթոդները (6 կրեդիտ)

Շաբաթական 4 ժամ, 1-ին կիսամյակ, քննություն

Դասընթացի բովանդակությունը.

Դասընթացում քննարկվում են հանքավայրերի կառուցվածքի հետազոտման խնդիրներն ու նպատակը: Դիտարկվում են ներծին հանքավայրերի կառուցվածքի ուսումնասիրման, վերգետնյա ու ստորգետնյա երկրաբանական քարտեզագրման մեթոդները: Քննարկվում են ծալքավոր կառույցներում և խզվածքային ու ճեղքավոր գոտիներում տեղադրված հանքավայրերի ուսումնասիրության և կառուցվածքային վերլուծության մեթոդները, տարբեր երկրաբանակառուցվածքային պայմաններում (բյուրեղային վահաններ, պլատֆորմային ծածկոց, ծալքավոր, գեոսինկլինալային մարզեր) ձևավորված հանքավայրերի կառուցվածքի ուսումնասիրման առանձնահատկությունները: Դիտարկվում են հանքային կուտակումների հայտնաբերման համար հեռանկարային տարածքների կանխատեսումային գնահատման մոտեցումները:

Գնահատման ձևը և կառուցվածքը.

Դասընթացի աշխատաձևերը	Առավելագույն միավորը
Մասնակցությունը դասընթացին	4
Ընթացիկ ստուգումներ	8
Եզրափակիչ քննություն	8
Արդյունարար միավորը	**20**

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ ստուգումներից մեկն անց է կացվում գրավոր աշխատանքի, իսկ մյուսը՝ բանավոր ներկայացման գնահատման հիման վրա, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **1** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0804/M02. Կանխատեսումնային ռեսուրսների քանակական գնահատումը (3 կրեդիտ)

Շաբաթական 2 ժամ, 1-ին կիսամյակ, քննություն

Դասընթացի բովանդակությունը.

Դասընթացում քննարկվում են քանակական կանխատեսման մեթոդոլոգիան և նախադրյալները, բովանդակությունն ու հերթականությունը, անհրաժեշտ ելակետային տվյալները, ցուցանիշների որոշման եղանակները: Դիտարկվում են կանխատեսման ուղիղ գնահատման, էքստրապոլյացիայի, դասակարգման, մոդելավորման մեթոդները: Դասընթացը ներառում է նաև կանխատեսումնային ռեսուրսների երկրաբանատնտեսագիտական գնահատումը: Աշխատանքների ընթացքում կատարվում է կոնկրետ հանքային շրջանների օրինակի վրա ռեսուրսների քանակական գնահատում:

Գնահատման ձևը և կառուցվածքը.

Դասընթացի աշխատաձևերը	Առավելագույն միավորը
Մասնակցությունը դասընթացին	4
Ընթացիկ ստուգումներ	8
Եզրափակիչ քննություն	8
Արդյունարար միավորը	**20**

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ ստուգումներից մեկն անց է կացվում գրավոր աշխատանքի, իսկ մյուսը՝ բանավոր ներկայացման գնահատման հիման վրա, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **1** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0804/M03. Օգտակար հանածոների հանքավայրերի մոդելավորում (3 կրեդիտ)

Շաբաթական 2 ժամ, 1-ին կիսամյակ, քննություն

Դասընթացի բովանդակությունը.

Դասընթացում դիտարկվում են տարբեր տիպի հանքավայրերի մոդելների կառուցման առանձնահատկությունները: Քննարկվում են հանքավայրերի որոնողագնահատողական, երկրաբանակառուցվածքային, մետասոմատիկ և հանքաերկրաքիմիական մոդելները: Հատուկ ուշադրություն է դարձվում որոշակի մոդելների նկարագրման հատկանիշների կոմպլեքսի ընտրման սկզբունքներին: Կատարվում են մոդելների կառուցումը և նրա ճշտության գնահատումը:

Գնահատման ձևը և կառուցվածքը.

Դասընթացի աշխատաձևերը	Առավելագույն միավորը
Մասնակցությունը դասընթացին	4
Ընթացիկ ստուգումներ	8
Եզրափակիչ քննություն	8
Արդյունարար միավորը	**20**

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ ստուգումներից մեկն անց է կացվում գրավոր աշխատանքի, իսկ մյուսը՝ բանավոր ներկայացման գնահատման հիման վրա, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **1** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0804/M04. Հետախուզական ցանցի խտության վերլուծություն (3 կրեդիտ)
Շաբաթական 2 ժամ, 1-ին կիսամյակ, քննություն

Դասընթացի բովանդակությունը.

Տարբեր երկրաբանական կառուցվածք ունեցող հանքավայրերը հետախուզվում են տարբեր հետախուզական ցանցերով: Հիմնական գործոնը, որը կանխորոշում է հետախուզական փորվածքների և հորատանցքերի ցանցի խտությունը, օհ հանքավայրերի հատկությունների փոփոխականության աստիճանն է: Հետախուզական ցանցի խտությունից են կախված պաշարների գնահատման ճշտությունը, ներդրումային միջոցների չափը, հետախուզման ժամկետները, տեխնիկական սարքավորումների ընտրությունը: Դասընթացում քննարկվում են հետախուզական ցանցի խտության որոշման տարբեր եղանակները, նրանց ճշտության աստիճանը:

Գնահատման ձևը և կառուցվածքը.

Դասընթացի աշխատաձևերը	Առավելագույն միավորը
Մասնակցությունը դասընթացին	4
Ընթացիկ ստուգումներ	8
Եզրափակիչ քննություն	8
Արդյունարար միավորը	**20**

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ ստուգումներից մեկն անց է կացվում գրավոր աշխատանքի, իսկ մյուսը՝ բանավոր ներկայացման գնահատման հիման վրա, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **1** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0804/M05. Օգտակար հանածոների հանքավայրերի և մարմինների ուրվագծում (3 կրեդիտ)
Շաբաթական 2 ժամ, 1-ին կիսամյակ, քննություն

Դասընթացի բովանդակությունը.

Դասընթացում քննարկվում են ուրվագծման համար անհրաժեշտ որակի չափանիշների մշակման ընթացքը և հիմնական ցուցանիշների հաշվարկման ուղիները: Դիտարկվում են ուրվագծման եղանակները, նրանց օգտագործման դեպքերը և հնարավորությունները:

Գնահատման ձևը և կառուցվածքը.

Դասընթացի աշխատաձևերը	Առավելագույն միավորը
Մասնակցությունը դասընթացին	4

Ընթացիկ ստուգումներ	8
Եզրափակիչ քննություն	8
Արդյունարար միավորը	**20**

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ ստուգումներից մեկն անց է կացվում գրավոր աշխատանքի, իսկ մյուսը՝ բանավոր ներկայացման գնահատման հիման վրա, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **1** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0804/M06. Շահագործողական հետախուզում (3 կրեդիտ)

Շաբաթական 2 ժամ, 1-ին կիսամյակ, քննություն

Դասընթացի բովանդակությունը.

Դասընթացում քննարկվում է հանքավայրում լեռնաշահագործման աշխատանքների երկրաբանական սպասարկման ընթացքում ծագող աշխատանքների համալիրը: Մշակվում են հումքի շահագործողական կոնդիցիաները, համեմատվում են հանքավայրի հետախուզման և շահագործման տվյալները, որոշվում են համանմանության սխալների սահմանները, օհ կորուստների ու աղքատացման նվազեցման ուղիները: Կատարվում են օհ քանակական կանխատեսումները, մշակվում են շրջակա միջավայրի պահպանման միջոցառումները:

Գնահատման ձևը և կառուցվածքը.

Դասընթացի աշխատաձևերը	**Առավելագույն միավորը**
Մասնակցությունը դասընթացին	4
Ընթացիկ ստուգումներ	8
Եզրափակիչ քննություն	8
Արդյունարար միավորը	**20**

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ ստուգումներից մեկն անց է կացվում գրավոր աշխատանքի, իսկ մյուսը՝ բանավոր ներկայացման գնահատման հիման վրա, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **1** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0804/M07. Մետաղական հանքավայրերի արդյունաբերական տիպավորում (6 կրեդիտ)

Շաբաթական 4 ժամ, 2-րդ կիսամյակ, քննություն

Դասընթացի բովանդակությունը.

Դասընթացում քննարկվում են հիմնական մետաղական օհ հանքավայրերի գլխավոր արդյունաբերական տիպերը, որոնք կոնկրետ միներալային հումքի ստացման հիմնական մատակարարող են: Քննարկվում են տիպերի դիրքն ու դերը համաշխարհային պաշարների հաշվեկշռում և արդյունահանման մասշտաբներում: Վերլուծվում են դասակարգման սկզբունքները, տրվում է արդյունաբերական տիպի բնութագիրը: Հատուկ ուշադրություն է դարձվում հանքաքարերի տիպավորմանը և արդյունաբերական օգտագործման հնարավորություններին: Դասընթացը ներառում է հանքավայրերի երկրաբանական և տնտեսագիտական մոդելների կառուցումը:

Գնահատման ձևը և կառուցվածքը.

Դասընթացի աշխատաձևերը	Առավելագույն միավորը
Մասնակցությունը դասընթացին	4
Ընթացիկ ստուգումներ	8
Եզրափակիչ քննություն	8
Արդյունարար միավորը	**20**

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ ստուգումներից մեկն անց է կացվում գրավոր աշխատանքի, իսկ մյուսը՝ բանավոր ներկայացման գնահատման հիման վրա, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **1** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0804/M08. Ընդերքօգտագործման բնապահպանական հարցերը (3 կրեդիտ)

Շաբաթական 2 ժամ, 2-րդ կիսամյակ, քննություն

Դասընթացի բովանդակությունը.

Դասընթացում լուսաբանվում է ընդերքի ուսումնասիրման, գնահատման և օգտագործման ժամանակ բնապահպանական հարցերի համալիրը: Քննարկվում են տարածաշրջանների ռեսուրսների ներուժի էկոլոգատնտեսագիտական գնահատման հիմնական սկզբունքները և մեթոդները: Դիտարկվում են բնական ռեսուրսների և բնապահպանական միջոցառումների արժեքային գնահատման մոտեցումները: Ընդերքի ռացիոնալ օգտագործման և բնական միջավայրի պահպանման խթանման տնտեսագիտական մեթոդները:

Գնահատման ձևը և կառուցվածքը.

Դասընթացի աշխատաձևերը	Առավելագույն միավորը
Մասնակցությունը դասընթացին	4

Ընթացիկ ստուգումներ	8
Եզրափակիչ քննություն	8
Արդյունարար միավորը	**20**

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ ստուգումներից մեկն անց է կացվում գրավոր աշխատանքի, իսկ մյուսը՝ բանավոր ներկայացման գնահատման հիման վրա, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **1** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0804/M09. Օգտակար հանածոների հանքավայրերի տնտեսագիտական գնահատում (6 կրեդիտ)

Շաբաթական 4 ժամ, 2-րդ կիսամյակ, քննություն

Դասընթացի բովանդակությունը.

Դասընթացում քննարկվում են հանքավայրի երկրաբանա-տնտեսագիտական գնահատման ժամանակակից պահանջները, որոնք ունեն մի շարք տարբերություններ մինչ այդ գործող մոտեցումներից: Դիտարկվում են լեռնահանքային ներդրումային նախագծերի տնտեսագիտական արդյունավետության հիմնական ցուցանիշները՝ դիսկոնտավորված մաքուր դրամական հոսքը, եկամտաբերության ինդեքսը, շահույթի ներքին նորմը, կապիտալ ներդրումների մարման ժամկետը: Քննարկվում են գնահատման ցուցանիշները՝ հումքի պաշարները, որակը, շուկայի պահանջը, ապրանքային արտադրանքի անվանացուցակը և այլն:

Գնահատման ձևը և կառուցվածքը.

Դասընթացի աշխատաձևերը	**Առավելագույն միավորը**
Մասնակցությունը դասընթացին	4
Ընթացիկ ստուգումներ	8
Եզրափակիչ քննություն	8
Արդյունարար միավորը	**20**

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ ստուգումներից մեկն անց է կացվում գրավոր աշխատանքի, իսկ մյուսը՝ բանավոր ներկայացման գնահատման հիման վրա, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **1** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միա-

վորների քայլը 0,5 է:

0804/M10. Մետաղագոյացման վերլուծություն (3 կրեդիտ)

Շաբաթական 2 ժամ, 3-րդ կիսամյակ, քննություն

Դասընթացի բովանդակությունը.

Դասընթացում քննարկվում են մետաղագոյացման դասական (գեոսինկլինալային տեսություն) ու ժամանակակից (սալերի տեկտոնիկայի տեսություն) մոտեցումները, Երկրի զարգացման մետաղածնական փուլերը, մետաղագոյացման վերլուծության մեթոդական և մեթոդոլոգիական հիմունքները, մետաղածնական զոնալականությունը, էռոզիոն կտրվածքի դերը, մետաղածնական գոտևորման սկզբունքները, մետաղագոյացման կանխատեսումների քանակական գնահատման մոտեցումները:

Լուսաբանվում են երկրակեղևի գլխավոր կառուցվածքային տարրերի մետաղածնական առանձնահատկությունները:

Գնահատման ձևը և կառուցվածքը.

Դասընթացի աշխատաձևերը	Առավելագույն միավորը
Մասնակցությունը դասընթացին	4
Ընթացիկ ստուգումներ	8
Եզրափակիչ քննություն	8
Արդյունարար միավորը	**20**

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ ստուգումներից մեկն անց է կացվում գրավոր աշխատանքի, իսկ մյուսը՝ բանավոր ներկայացման գնահատման հիման վրա, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **1** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0804/M11. Տեխնածին հանքահումքային ռեսուրսներ (3 կրեդիտ)

Շաբաթական 2 ժամ, 3-րդ կիսամյակ, քննություն

Դասընթացի բովանդակությունը.

Դասընթացում լուսաբանվում են տեխնածին կուտակումների առաջացման պայմաններն ու առանձնահատկությունները, նրանցում պարփակված ռեսուրսային ներուժն ու բնապահպանական խնդիրները: Քննարկվում են թափոնների երկրորդային օգտագործման հնարավորությունները, տեխնածին հանքավայրերի կազմավորման հարցերը, նրանց հետախուզման և տնտեսագիտական գնահատման առանձնահատկությունները:

Գնահատման ձևը և կառուցվածքը.

Դասընթացի աշխատաձևերը	Առավելագույն միավորը
Մասնակցությունը դասընթացին	4
Ընթացիկ ստուգումներ	8
Եզրափակիչ քննություն	8
Արդյունարար միավորը	**20**

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ ստուգումներից մեկն անց է կացվում գրավոր աշխատանքի, իսկ մյուսը՝ բանավոր ներկայացման գնահատման հիման վրա, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **1** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0804/M12. Տարածաշրջանների հանքահումքային հենքի գնահատում (3 կրեդիտ)

Շաբաթական 2 ժամ, 3-րդ կիսամյակ, քննություն

Դասընթացի բովանդակությունը.

Դասընթացում քննարկվում են վարչաատարածքային միավորների, ընդերքշահագործողների, լիցենզավորված տարածքների, հանքավայրերի հանքահումքային հենքի գնահատումը՝ պաշարների և ռեսուրսների դինամիկայի, արդյունահանման ու պաշարների աճի տեմպերի, պաշարների ապահովվածության տեսանկյուններից: Դիտարկվում են գերակայող օհ հանքահումքային հենքի զարգացման ուղիները, ինչպես նաև նոր, ոչ ավանդական միներալային հումքի տեսակների հանքավայրերի կանխատեսումները, ռեսուրսների խնայման հնարավորությունները միներալային հումքի արդյունահանման, վերամշակման և օգտագործման փուլերում: Քննարկվում են հումքի ռացիոնալ և կոմպլեքսային օգտագործման հարցերը, դժվար արդյունահանվող, բարդ լեռնատեխնիկական պայմաններում գտնվող ցածրորակ մնացորդային պաշարները շահագործման ոլորտ ընդգրկման հարցերը:

Գնահատման ձևը և կառուցվածքը.

Դասընթացի աշխատաձևերը	Առավելագույն միավորը
Մասնակցությունը դասընթացին	4
Ընթացիկ ստուգումներ	8
Եզրափակիչ քննություն	8
Արդյունարար միավորը	**20**

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ ստուգումներից մեկն անց է կացվում գրավոր

աշխատանքի, իսկ մյուսը՝ բանավոր ներկայացման գնահատման հիման վրա, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **1** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0804/M13. Ընդերքօգտագործման իրավագիտական հիմունքները (3 կրեդիտ)

Շաբաթական 2 ժամ, 3-րդ կիսամյակ, քննություն

Դասընթացի բովանդակությունը.

Դասընթացում քննարկվում են ընդերքօգտագործման ոլորտի հետ առնչվող բոլոր օրենքների հիմնադրույթները: Դիտարկվում են ընդերքօգտագործման ձևերը, իրավունքները և պարտավորությունները, ընդերքի տրամադրման պայմանները և իրավունքի դադարեցումը, ընդերքի օգտագործման վերահսկողությունը՝ այդ թվում տարբեր փորձաքննությունների անցկացումը:

Գնահատման ձևը և կառուցվածքը.

Դասընթացի աշխատաձևերը	Առավելագույն միավորը
Մասնակցությունը դասընթացին	4
Ընթացիկ ստուգումներ	8
Եզրափակիչ քննություն	8
Արդյունարար միավորը	**20**

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ ստուգումներից մեկն անց է կացվում գրավոր աշխատանքի, իսկ մյուսը՝ բանավոր ներկայացման գնահատման հիման վրա, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **1** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Մագիստրոսական ծրագիր՝ «Ջրաերկրաբանություն և ճարտարագիտական երկրաբանություն»

0801/M05 ՀՀ ջրաերկրաբանություն-1 (3 կրեդիտ)

Շաբաթական 2 ժամ, 2-րդ կիսամյակ, քննություն

Դասընթացի բովանդակությունը.

ՀՀ տարածքի ջրաերկրաբանական պայմանների խոտորիչ (անոմալ) առանձնահատկությունների (այլ լեռնային - ծալքավոր մարզերի համեմատութ-

յամբ) երկրաձևաբանական, լիթոլոգիական - կառուցվածքային պատճառները.

- Հիմնական ջրապարունակ հորիզոնների և համալիրների բնութագիրը
- Ջրաերկրաբանական շրջանացման սկզբունքները
- Սորերկրյա ջրային ռեսուրսները, կենտրոնացված ջրամատակարարման խոշոր հանքավայրերի բնութագիրը և ջրօգտագործման հեռանկարները:

Գնահատման ձևը և կառուցվածքը.

Դասընթացի աշխատաձևերը	Առավելագույն միավորը
Մասնակցությունը դասընթացին	4
Ընթացիկ ստուգումներ	8
Եզրափակիչ քննություն	8
Արդյունարար միավորը	**20**

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ ստուգումներից մեկն անց է կացվում գրավոր աշխատանքի, իսկ մյուսը՝ բանավոր ներկայացման գնահատման հիման վրա, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **1** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0801/M04 ՀՀ ջրաերկրաբանություն-2 (3 կրեդիտ)

Շաբաթական 2 ժամ, 3-րդ կիսամյակ, քննություն

Դասընթացի բովանդակությունը.

ՀՀ տարածքի ջրաերկրաբանական պայմանների խոտորիչ (անոմալ) առանձնահատկությունների (այլ լեռնային - ծալքավոր մարզերի համեմատությամբ) երկրաձևաբանական, լիթոլոգիական - կառուցվածքային պատճառները.

- Հիմնական ջրապարունակ հորիզոնների և համալիրների բնութագիրը
- Ջրաերկրաբանական շրջանացման սկզբունքները
- Սորերկրյա ջրային ռեսուրսները, կենտրոնացված ջրամատակարարման խոշոր հանքավայրերի բնութագիրը և ջրօգտագործման հեռանկարները:

Գնահատման ձևը և կառուցվածքը.

Դասընթացի աշխատաձևերը	Առավելագույն միավորը
Մասնակցությունը դասընթացին	4
Ընթացիկ ստուգումներ	8
Եզրափակիչ քննություն	8
Արդյունարար միավորը	**20**

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ ստուգումներից մեկն անց է կացվում գրավոր աշխատանքի, իսկ մյուսը՝ բանավոր ներկայացման գնահատման հիման վրա, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **1** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0801/M06 ՀՀ հանքային բուժիչ և թերմալ ջրերի հանքավայրեր (3 կրեդիտ)

Շաբաթական 2 ժամ,1-ին կիսամյակ, քննություն

Դասընթացի բովանդակությունը.

ՀՀ հանքային բուժիչ, թերմալ (Ջերմուկ) եվ արդյունաբերական ստորերկրյա ջրերի տարածական բաշխման օրինաչափությունները

- Նրանց ձեվավորման երկրաբանական - կառուցվածքային, տեկտոնական, հրաբխականության գործոններիդերն ու նշանակությունը
- Արդյունաբերական նշանակության գլխավոր հանքավայրերի բնութագիրը
- Օգտագործման աստիճանը և հեռանկարները:

Գնահատման ձևը և կառուցվածքը.

Դասընթացի աշխատաձևերը	Առավելագույն միավորը
Մասնակցությունը դասընթացին	4
Ընթացիկ ստուգումներ	8
Եզրափակիչ քննություն	8
Արդյունարար միավորը	**20**

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ ստուգումներից մեկն անց է կացվում գրավոր աշխատանքի, իսկ մյուսը՝ բանավոր ներկայացման գնահատման հիման վրա, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **1** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0801/M07. Օգտակար հանածոների հանքավայրերի որոնման ջրաերկրաքիմիական մեթոդներ (3 կրեդիտ)

Շաբաթական 2 ժամ,1-ին կիսամյակ, քննություն

Դասընթացի բովանդակությունը.

Օգտակար հանածոների հանքավայրերի (այդ թվում նավթի և գազի) որոնման ջրաերկրաքիմիական մեթոդների գիտական հիմունքները և կիրառումը.

-Մետաղային օգտակար հանածոների ոլորտում ՀՀ-ում կատարված ջրաերկրաբանական որոնողական աշխատանքների վերլուծությունը
-Նավթի և գազի հանքավայրերի որոնման արդյունքների վերլուծությունը
- Նմանատիպ աշխատանքների կատարման անհրաժեշտության հիմնավորումը

Գնահատման ձևը և կառուցվածքը.

Դասընթացի աշխատաձևերը	Առավելագույն միավորը
Մասնակցությունը դասընթացին	4
Ընթացիկ ստուգումներ	8
Եզրափակիչ քննություն	8
Արդյունարար միավորը	**20**

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ ստուգումներից մեկն անց է կացվում գրավոր աշխատանքի, իսկ մյուսը՝ բանավոր ներկայացման գնահատման հիման վրա, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **1** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0801/M08. Ջրաերկրաբանական հետազոտությունների մեթոդաբանություն-1 (3 կրեդիտ)

Շաբաթական 2 ժամ,1-ին կիսամյակ, քննություն

Դասընթացի բովանդակությունը.

Այն ուսմունք է ջրաերկրաբանական պայմանների պարզաբանման նպատակով տարվող ուսումնասիրությունների եղանակների և մեթոդների մասին: Դրանք հիմնականում ուղղված են ստորերկրյա ջրերի հայտնաբերման, նրանց պաշարների հաշվարկման, ստորերկրյա ջրերի շարժման և որակի առանձնահատկությունների որոշման մեթոդների ուսումնասիրմանը:

Բացի այդ այն ուղղված է ժողովրդական տնտեսության մի շարք բնագավառերում՝ ջրատեխնիկական, քաղաքացիական, արդյունաբերական օբյեկտներում, ոռոգելի և չորացվող հողատարածքներում, ստորերկրյա բուժիչ և արդյունաբերական ջրերի հանքավայրերում և այլուր տարվող ջրաերկրաբանական հետազոտությունների եղանակների և մեթոդների ուսումնասիրությունները:

Գնահատման ձևը և կառուցվածքը.

Դասընթացի աշխատաձևերը	Առավելագույն միավորը
Մասնակցությունը դասընթացին	4
Ընթացիկ ստուգումներ	8
Եզրափակիչ քննություն	8
Արդյունարար միավորը	**20**

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ ստուգումներից մեկն անց է կացվում գրավոր աշխատանքի, իսկ մյուսը՝ բանավոր ներկայացման գնահատման հիման վրա, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **1** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0801/M09. Ջրաերկրաբանական հետազոտությունների մեթոդաբանություն -2 (6 կրեդիտ)

Շաբաթական 2 ժամ, 2-րդ կիսամյակ, քննություն

Դասընթացի բովանդակությունը.

Այն ուսմունք է ջրաերկրաբանական պայմանների պարզաբանման նպատակով տարվող ուսումնասիրությունների եղանակների և մեթոդների մասին: Դրանք հիմնականում ուղղված են ստորերկրյա ջրերի հայտնաբերման, նրանց պաշարների հաշվարկման, ստորերկրյա ջրերի շարժման և որակի առանձնահատկությունների որոշման մեթոդների ուսումնասիրմանը:

Բացի այդ այն ուղղված է ժողովրդական տնտեսության մի շարք բնագավառերում՝ ջրատեխնիկական, քաղաքացիական, արդյունաբերական օբյեկտներում, ոռոգելի և չորացվող հողատարածքներում, ստորերկրյա բուժիչ և արդյունաբերական ջրերի հանքավայրերում և այլուր տարվող ջրաերկրաբանական հետազոտությունների եղանակների և մեթոդների ուսումնասիրությունները:

Գնահատման ձևը և կառուցվածքը.

Դասընթացի աշխատաձևերը	**Առավելագույն միավորը**
Մասնակցությունը դասընթացին	4
Ընթացիկ ստուգումներ	8
Եզրափակիչ քննություն	8
Արդյունարար միավորը	**20**

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ ստուգումներից մեկն անց է կացվում գրավոր աշխատանքի, իսկ մյուսը՝ բանավոր ներկայացման գնահատման հիման վրա, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **1** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0801/M12 Հիդրոտեխնիկական կառույցների ճարտարագիտական երկրաբանություն (3 կրեդիտ)

Շաբաթական 2 ժամ, 2-րդ կիսամյակ, քննություն

Դասընթացի բովանդակությունը.

Առարկայում լուսաբանվում են հիդրոտեխնիկական կառույցների նախագծման, շինարարության և շահագործման ժամանակ ինժեներաերկրաբանական պայմանների ազդեցությունների հարցերը:

Գնահատման ձևը և կառուցվածքը.

Դասընթացի աշխատաձևերը	Առավելագույն միավորը
Մասնակցությունը դասընթացին	4
Ընթացիկ ստուգումներ	8
Եզրափակիչ քննություն	8
Արդյունարար միավորը	**20**

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ ստուգումներից մեկն անց է կացվում գրավոր աշխատանքի, իսկ մյուսը՝ բանավոր ներկայացման գնահատման հիման վրա, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **1** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0801/M11. Ճարտարագիտական երկրաբանության ժամանակակից հիմնախնդիրները (3 կրեդիտ)

Շաբաթական 2 ժամ,1-ին կիսամյակ, քննություն

Դասընթացի բովանդակությունը.

Առարկան լուսաբանում է հետեվյալ հարցերը՝ ապարների ճարտարագիտաերկրաբանական հատկությունների ձեվավորումը և գնահատումը, հիդրոտեխնիկական կատույցների ճարտարագիտաերկրաբանական հարցերը, սողանքային երեվույթների հիմնախնդիրները, գերնստող գրունտների հիմնախնդիրները:

Գնահատման ձևը և կառուցվածքը.

Դասընթացի աշխատաձևերը	Առավելագույն միավորը
Մասնակցությունը դասընթացին	4
Ընթացիկ ստուգումներ	8
Եզրափակիչ քննություն	8
Արդյունարար միավորը	**20**

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ ստուգումներից մեկն անց է կացվում գրավոր աշխատանքի, իսկ մյուսը՝ բանավոր ներկայացման գնահատման հիման վրա, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունա-

կում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **1** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0801/M13. Մելիորատիվ ջրաերկրաբանություն (հատուկ գլուխներ) (3 կրեդիտ)

Շաբաթական 2 ժամ, 2-րդ կիսամյակ, քննություն

Դասընթացի բովանդակությունը.

Մելիորատիվ ջրաերկրաբանությունը ջրաերկրաբանության կիրառական բնագավառ է, որի խնդիրն է ուսումնասիրել, գնահատել, կանխատեսել մելիորացվող և նրա հարակից տարածքների ջրաերկրաբանական պայմանները և այդ պայմանների փոփոխությունը կապված ոռոգման, չորացման, ջրամատակարարման օբյեկտների շինարարության եվ շահագործման հետ, նպատակ ունենալով բարձրացնելու հողերի բերքատվությունը և ապահովվելու գյուղատնտեսական մշակաբույսերի բարձր և կայուն բերքի ստացումը:

Գնահատման ձևը և կառուցվածքը.

Դասընթացի աշխատաձևերը	Առավելագույն միավորը
Մասնակցությունը դասընթացին	4
Ընթացիկ ստուգումներ	8
Եզրափակիչ քննություն	8
Արդյունարար միավորը	**20**

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ ստուգումներից մեկն անց է կացվում գրավոր աշխատանքի, իսկ մյուսը՝ բանավոր ներկայացման գնահատման հիման վրա, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **1** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0801/M14. Մելիորատիվ ջրաերկրաբանություն (հատուկ գլուխներ) (3 կրեդիտ)

Շաբաթական 2 ժամ, 3*-րդ կիսամյակ, քննություն*

Դասընթացի բովանդակությունը.

Մելիորատիվ ջրաերկրաբանությունը ջրաերկրաբանության կիրառական բնագավառ է, որի խնդիրն է ուսումնասիրել, գնահատել, կանխատեսել մելիորացվող և նրա հարակից տարածքների ջրաերկրաբանական պայմանները և այդ պայմանների փոփոխությունը կապված ոռոգման, չորացման, ջրամատակա-

բարման օբյեկտների շինարարության եվ շահագործման հետ, նպատակ ունենալով բարձրացնելու հողերի բերքատվությունը և ապահովվելու գյուղատնտեսական մշակաբույսերի բարձր և կայուն բերքի ստացումը:

Գնահատման ձևը և կառուցվածքը.

Դասընթացի աշխատաձևերը	**Առավելագույն միավորը**
Մասնակցությունը դասընթացին	4
Ընթացիկ ստուգումներ	8
Եզրափակիչ քննություն	8
Արդյունարար միավորը	**20**

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ ստուգումներից մեկն անց է կացվում գրավոր աշխատանքի, իսկ մյուսը՝ բանավոր ներկայացման գնահատման հիման վրա, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **1** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0801/M15. Գրունտների մեխանիկա (հատուկ գլուխներ) (3 կրեդիտ)

Շաբաթական 2 ժամ,1-ին կիսամյակ, քննություն

Դասընթացի բովանդակությունը.

Նվիրված է գրունտների մեխանիկայի հիմնախնդիրներին, լուսաբանում է գրունտների մեխանիկայի կիրառական հարցերը որտեղ հաշվի է առնվում ժամանակային գործոնները:

Գնահատման ձևը և կառուցվածքը.

Դասընթացի աշխատաձևերը	**Առավելագույն միավորը**
Մասնակցությունը դասընթացին	4
Ընթացիկ ստուգումներ	8
Եզրափակիչ քննություն	8
Արդյունարար միավորը	**20**

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ ստուգումներից մեկն անց է կացվում գրավոր աշխատանքի, իսկ մյուսը՝ բանավոր ներկայացման գնահատման հիման վրա, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **1** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0801/M16. Լանջերի կայունության ժամանակակից հիմնախնդիրները (3 կրեդիտ)

Շաբաթական 2 ժամ, 2-րդ կիսամյակ, քննություն

Դասընթացի բովանդակությունը.

Լանջերի կայունության ժամանակակից հիմնախնդիրներ առարկայում լուսաբանվում են հետեվյալ հարցերը՝ լանջերի կայունության ընդհանուր պայմանները, լանջերի կայունությունը ջրահագեցված չճեղքավորված ապարներում, սողանքները հոսուն կավերում, գերխիտ ճեղքավորված կավային լանջերի տեսական կայունությունը, ստորերկրյա ջրերի ազդեցությունը լանջերի կայունության վրա, հողային պատվարների կայունության հիմնախնդիրները:

Գնահատման ձևը և կառուցվածքը.

Դասընթացի աշխատաձևերը	Առավելագույն միավորը
Մասնակցությունը դասընթացին	4
Ընթացիկ ստուգումներ	8
Եզրափակիչ քննություն	8
Արդյունարար միավորը	**20**

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ ստուգումներից մեկն անց է կացվում գրավոր աշխատանքի, իսկ մյուսը՝ բանավոր ներկայացման գնահատման հիման վրա, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **1** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0801/ M18. Գրունտների ճարտարագիտաերկրաբանական հատկությունների բարելավման մեթոդները (3 կրեդիտ)

Շաբաթական 2 ժամ,1-ին կիսամյակ, քննություն

Դասընթացի բովանդակությունը.

Առարկան նվիրված է ժայռային, կիսաժայռային, ավազային, կավային եվ թույլ լիթիֆիկացված պլիվունային գրունտների ճարտարագիտաերկրաբանական բարելավման խնդիրներին:

Գնահատման ձևը և կառուցվածքը.

Դասընթացի աշխատաձևերը	Առավելագույն միավորը
Մասնակցությունը դասընթացին	4
Ընթացիկ ստուգումներ	8
Եզրափակիչ քննություն	8
Արդյունարար միավորը	**20**

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ ստուգումներից մեկն անց է կացվում գրավոր

աշխատանքի, իսկ մյուսը՝ բանավոր ներկայացման գնահատման հիման վրա, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **1** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

4. Կամընտրական դասընթացներ

«Ֆիզիկական աշխարհագրություն»

0901/M14. ***Կենսաբազմազանության ժամանակակից հիմնախնդիրները (3 կրեդիտ)***

Շաբաթական 2 ժամ, 2-րդ կիսամյակ, քննություն

Դասընթացի բովանդակությունը.

Առարկայի արդիականությունը պայմանավորված է կենսաբանական բազմազանության պահպանության համամոլորակային էկոլոգիական հիմնախնդիր հանդիսանալով: Այն կարևոր դեր է խաղում էկոհամակարգերի հավասարակշռության ապահովման, մարդկանց առողջության և մարդկության կայուն զարգացման գործում՝ սերտորեն առնչվելով կլիմայի փոփոխության և անապատացման հիմնախնդիրներին: Առարկան ընդգրկում է Երկրագնդի և Հայաստանի կենսաբազմազանության արժեքներին, վիճակին, սպառնացող վտանգներին, կլիմայի փոփոխության և անապատացման հետ փոխադարձ կապին, պահպանության և օգտագործման կարգավորմանը, պետությունների միջազգային պարտավորություններին, կենսաբանական անվտանգությանը, Կարմիր գրքերին վերաբերող հարցերի դասավանդումը:

Գնահատման ձևը և կառուցվածքը.

Դասընթացի աշխատաձևերը	Առավելագույն միավորը
Մասնակցությունը դասընթացին	4
Ընթացիկ ստուգումներ	8
Եզրափակիչ քննություն	8
Արդյունարար միավորը	**20**

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ ստուգումներից մեկն անց է կացվում գրավոր աշխատանքի, իսկ մյուսը՝ բանավոր ներկայացման գնահատման հիման վրա, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **1** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0901/M15. ***Լանդշաֆտների ռացիոնալ օգտագործման և պլանավորման հիմնախնդիրները (3 կրեդիտ)***

Շաբաթական 2 ժամ, 2-րդ կիսամյակ, քննություն

Դասընթացի բովանդակությունը.

Դասընթացը հնարավորություն է տալիս համակարգելու և նպատակային վերլուծության ենթարկելու բնական միջավայրի և համալիրների վիճակը, դերը և կայունության աստիճանը: Այն ներառում է հողային ռեսուրսների գնահատումը, և տարածքների նպատակային օգտագործման հեռանկարները:Դասընթացը զարգացնում է ռեգիոնալ քաղաքականության մեջ էկոլոգիական մոտեցման դերը և բնատարածքային համալիրների էկոշրջանացման առաջնայնությունը: Հնարավորություն է տալիս յուրացնելու գերմանական ՝լանդշաֆտային պլանավորման՝ զուտ կիրառական մեթոդիկան:

Գնահատման ձևը և կառուցվածքը.

Դասընթացի աշխատաձևերը	Առավելագույն միավորը
Մասնակցությունը դասընթացին	4
Ընթացիկ ստուգումներ	8
Եզրափակիչ քննություն	8
Արդյունարար միավորը	**20**

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ ստուգումներից մեկն անց է կացվում գրավոր աշխատանքի, իսկ մյուսը՝ բանավոր ներկայացման գնահատման հիման վրա, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **1** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0901/M16. ***Կլիմայի փոփոխության հիմնախնդիրներ (6 կրեդիտ)***

Շաբաթական 4 ժամ, 3-րդ կիսամյակ, քննություն

Դասընթացի բովանդակությունը.

Դասընթացի նպատակն է ծանոթացնել գոյություն ունեցող կլիմայի փոփոխության մասին տեսություններին, բացահայտել կլիմայի տատանումների և փոփոխությունների պատճառները և հետևանքները: Հատուկ ուշադրություն դարձնել կլիմայի փոփոխության անթրոպոգեն պատճառներին՝ նշելով դրանց հավանական հետևանքները, ինչպես նաև կլիմայի գլոբալ փոփոխության

մեղմման ուղիները և տնտեսության ադապտացիայի հնարավորությունները:

Գնահատման ձևը և կառուցվածքը.

Դասընթացի աշխատաձևերը	Առավելագույն միավորը
Մասնակցությունը դասընթացին	4
Ընթացիկ ստուգումներ	8
Եզրափակիչ քննություն	8
Արդյունարար միավորը	**20**

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ ստուգումներից մեկն անց է կացվում գրավոր աշխատանքի, իսկ մյուսը՝ բանավոր ներկայացման գնահատման հիման վրա, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **1** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0901/M17. ***Անապատացման հիմնախնդիրներ (6 կրեդիտ)***

Շաբաթական 4 ժամ, 3-րդ կիսամյակ, քննություն

Դասընթացի բովանդակությունը.

Դասընթացը նվիրված է համամոլորակային լուրջ վտանգ ներկայացնող անապատացման գործընթացին: Դասընթացը բացահայտում է անապատացման ֆենոմենը, տալիս դրա բնական և սոցիալ-տնտեսական գործոնների գնահատականը, հետևանքների վերլուծությունը և անապատացման դեմ պայքարի միջոցառումները: Վերլուծվում են նաև գլոբալ անապատացման արտացոլումը ՀՀ տարածքում, հիմնավորում ՀՀ տարածքի անապատացման պոտենցիալ ռիսկի գոտի լինելու փաստը:

Գնահատման ձևը և կառուցվածքը.

Դասընթացի աշխատաձևերը	Առավելագույն միավորը
Մասնակցությունը դասընթացին	4
Ընթացիկ ստուգումներ	8
Եզրափակիչ քննություն	8
Արդյունարար միավորը	**20**

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ ստուգումներից մեկն անց է կացվում գրավոր աշխատանքի, իսկ մյուսը՝ բանավոր ներկայացման գնահատման հիման վրա, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **1** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

«Ջրաօդերևութաբանություն»

0901/M29. Սևանա լճի և առափնյա գոտու ջրաէկոլոգիա (5 կրեդիտ)

Շաբաթական 3 ժամ, 2-րդ կիսամյակ, քննություն

Դասընթացի բովանդակությունը.

Դասընթացում ուսումնասիրվում է Սևանա լճի և առափնյա գոտում գեոէկոլոգիական ընդհանրությունը: Տրվում է առափնյա գոտու և ջրային էկոհամակարգերի փոխդարձ կապը, բիոտոպի զարգացման ստրատեգիան և բնութագրիչները, առափնյա գոտու և մարդու փոխազդեցությունը:

Գնահատման ձևը և կառուցվածքը.

Դասընթացի աշխատաձևերը	Առավելագույն միավորը
Մասնակցությունը դասընթացին	4
Ընթացիկ ստուգումներ	8
Եզրափակիչ քննություն	8
Արդյունարար միավորը	**20**

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ ստուգումներից մեկն անց է կացվում գրավոր աշխատանքի, իսկ մյուսը՝ բանավոր ներկայացման գնահատման հիման վրա, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **1** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0901/M30 Ջրօգտագործման էկոլոգատնտեսական ասպեկտներ (5 կրեդիտ)

Շաբաթական 3 ժամ, 2-րդ կիսամյակ, քննություն

Դասընթացի բովանդակությունը.

Դասընթացը նվիրված է էկոլոգիապես անվտանգ և տնտեսապես արդյունավետ ջրօգտագործման խնդիրներին: Այն ներառում է՝ ջրօգտագործման պարամետրերի, ռեժիմի և կառավարման օպտիմալացումը, ջրաէկոլոգիական անվտանգության պահանջների երկրաչափական ինտերպրետացիաները, ջրաէկոլոգիական անվտանգության պահանջները, անդրսահմանային գետերի ջրերի աղտոտման և ջրօգտագործման սահմանափակումները, ջրային ռեսուրսների բաժանման և օգտագործման ժամանակ ջրի որակի հաշվարկը:

Գնահատման ձևը և կառուցվածքը.

Դասընթացի աշխատաձևերը	Առավելագույն միավորը
Մասնակցությունը դասընթացին	4
Ընթացիկ ստուգումներ	8
Եզրափակիչ քննություն	8
Արդյունարար միավորը	**20**

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ ստուգումներից մեկն անց է կացվում գրավոր աշխատանքի, իսկ մյուսը՝ բանավոր ներկայացման գնահատման հիման վրա, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **1** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0901/M31. ՀՀ ջրակլիմայական ռեսուրսները և մարզերի կայուն զարգացումը (4 կրեդիտ)

Շաբաթական 3 ժամ, 3-րդ կիսամյակ, քննություն

Դասընթացի բովանդակությունը.

Դասընթացի նպատակն է մագիստրանտներին տալ գիտելիքներ ՀՀ մարզերի կայուն զարգացման նախադրյալ հանդիսացող կլիմայական ռեսուրսների մասին: Դասընթացում տրվում են կլիմայական ռեսուրսները, դրանց ինտեգրալ և համեմատական գնահատականը, տեղեկատվական ապհովվածությունը: ՀՀ կլիմայական ռեսուրսների ընդհանուր բնութագիրը: Կլիմայի ճառագայթային գործոնները, ՀՀ ջերմային ռեսուրսները: ՀՀ կլիմայական շրջանացումը, ինչպես նաև կլիմայի դերը ՀՀ կայուն զարգացման հայեցակարգի իրագործման գործում: Կլիմայական ռեսուրսները և ՀՀ առանձին մարզերի կայուն զարգացման հեռանկարները:

Գնահատման ձևը և կառուցվածքը.

Դասընթացի աշխատաձևերը	Առավելագույն միավորը
Մասնակցությունը դասընթացին	4
Ընթացիկ ստուգումներ	8
Եզրափակիչ քննություն	8
Արդյունարար միավորը	**20**

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ ստուգումներից մեկն անց է կացվում գրավոր աշխատանքի, իսկ մյուսը՝ բանավոր ներկայացման գնահատման հիման վրա, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **1** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0901/M32. Մթնոլորտի վիճակը և էկոլոգիական անվտանգությունը (4 կրեդիտ)

Շաբաթական 3 ժամ, 3-րդ կիսամյակ, քննություն

Դասընթացի բովանդակությունը.

Դասընթացում ուսումնասիրվում է մթնոլորտի վիճակը որպես էկոլոգիական անվտանգության գործոն: Տրվում է մթնոլորտի էկոլոգիական մոնիթորինգը, մթնոլորտի վիճակի հետ կապված վտանգավոր բնական պրոցեսները, մթնոլորտի վիճակի և էկոլոգիական անվտանգության կանխատեսումը, մթնոլորտի վիճակի կարգավորման ոլորտում ազգային և միջազգային էկոլոգիական քաղաքականությունը, մթնոլորտի վրա մարդածին ներգործությունը կարգավորող իրավունքի նորմերը

Գնահատման ձևը և կառուցվածքը.

Դասընթացի աշխատաձևերը	Առավելագույն միավորը
Մասնակցությունը դասընթացին	4
Ընթացիկ ստուգումներ	8
Եզրափակիչ քննություն	8
Արդյունարար միավորը	**20**

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ ստուգումներից մեկն անց է կացվում գրավոր աշխատանքի, իսկ մյուսը՝ բանավոր ներկայացման գնահատման հիման վրա, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **1** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

«Հասարակական աշխարհագրություն»

0902/ M17. Սոցիալ-տնտեսական վիճակագրություն (3 կրեդիտ)

Շաբաթական 2 ժամ, (20 ժամ դասախոսություն և
12 ժամ գործնական պարապմունք),
2-րդ կիսամյակ, քննություն

Դասընթացի նպատակն է համառոտ ձևով ծա-նո-թաց-նել սոցիալտնտեսական վիճակարության հիմնախնդիրներին: Այն բաղկացած է երկու մասից: Առաջինում բերված են վիճակարության ընդհանուր տեսության ուսումնասիր-

ման օբյեկտին, առարկային, մեթոդներին, վիճակարական դիտարկումներին, դիտարկումների արդյունքների ամփոփմանը և դրանց շարադրման մեթոդներին վերաբերող թեմաները:

Երկրորդում՝ այն թեմաների ցանկը, որոնցում ներկայացված են սոցիալտնտեսական վիճակագրության առարկայի սահմանը, մեթոդները, հիմնական խնդիրները, ազգաբնակչության վիճակագրության հիմնական խմբավորումները, բնական շարժի բացարձակ և հարաբերական ցուցանիշների, ինչպես նաև բնակչության թվի հաշվարկման հիմնական մեթոդները:

Գնահատման ձևը և կառուցվածքը.

Դասընթացի աշխատաձևերը	**Առավելագույն միավորը**
Մասնակցությունը դասընթացին	4
Ընթացիկ ստուգումներ	8
Եզրափակիչ քննություն	8
Արդյունարար միավորը	**20**

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ ստուգումներից մեկն անց է կացվում գրավոր աշխատանքի, իսկ մյուսը՝ բանավոր ներկայացման գնահատման հիման վրա, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **1** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0902/ M15 ՀՀ տնտեսության զարգացման հիմնախնդիրները (3 կրեդիտ)

Շաբաթական 2 ժամ, (20 ժամ դասախոսություն և

12 ժամ գործնական պարապմունք),

2-րդ կիսամյակ, քննություն

Դասընթացի նպատակն է համառոտ ձևով ծանոթացնել սոցիալտնտեսական վիճակարության հիմնախնդիրներին: Այն բաղկացած է երկու մասից: Առաջինում բերված են վիճակարության ընդհանուր տեսության ուսումնասիրման օբյեկտին, առարկային, մեթոդներին, վիճակարական դիտարկումներին, դիտարկումների արդյունքների ամփոփմանը և դրանց շարադրման մեթոդներին վերաբերող թեմաները:

Երկրորդում՝ այն թեմաների ցանկը, որոնցում ներկայացված են սոցիալտնտեսական վիճակագրության առարկայի սահմանը, մեթոդները, հիմնական խնդիրները, ազգաբնակչության վիճակագրության հիմնական խմբավորումները, բնական շարժի բացարձակ և հարաբերական ցուցանիշների, ինչպես նաև բնակչության թվի հաշվարկման հիմնական մեթոդները:

Գնահատման ձևը և կառուցվածքը.

Դասընթացի աշխատաձևերը	**Առավելագույն միավորը**

Մասնակցությունը դասընթացին	4
Ընթացիկ ստուգումներ	8
Եզրափակիչ քննություն	8
Արդյունարար միավորը	**20**

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ ստուգումներից մեկն անց է կացվում գրավոր աշխատանքի, իսկ մյուսը՝ բանավոր ներկայացման գնահատման հիման վրա, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **1** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0902/M16. Հասարակական աշխարհագրության փիլիսոփայական հարցերը (6 կրեդիտ)

Շաբաթական 4 ժամ, (40 ժամ դասախոսություն և
24 ժամ գործնական պարապմունք),
3-րդ կիսամյակ, քննություն

Դասընթացի նպատակն է ապագա աշխարհագետներին ներկայացնել փիլիսոփայությանը որպես համընդհանուր ուսմունք կեցության (բնության ու հասարակության) և մարդկային մտածողության, ճանաչողության պրոցեսի օրենքների ու օրինաչափությունների մասին, որպես հասարակական գիտակցության ձև և նրա այն ուղղությունները, տեսությունները և հայեցակարգերը, որոնք ուղղակիորեն կապված են "աշխարհի գիտական աշխարհագրական պատկերի" կերտման հետ և ազդում են դրա վրա:

Վերլուծվում են աշխարհագրության և փիլիսոփայության կապը, աշխարհագրության արդի տեսական վերազինման փիլիսոփայական հիմքերը: Քննարկվում են փիլիսոփայության "աշխարհագրական" հայեցակարգերը՝ աշխարհագրական դետերմինիզմը, ինդետերմինիզմն ու նիհիլիզմը, ինվայրոմենտալիզմը, պոսիբիլիզմը, տարածության և ժամանակի փիլիսոփայական կատեգորիաների անդրադարձը աշխարհագրության մեջ: Վերլուծվում ու գնահատվում է աշխարհագրության առանձնահատուկ վիճակը բնական, հասարակական (սոցիալական) և տեխնիկական գիտությունների եզրակացման և փոխթափանցման հատվածում, կապը համակարգային տեսությունների, կիբեռնետիկայի ու սիներգետիկայի հետ:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ ստուգումներից մեկն անց է կացվում գրավոր աշխատանքի, իսկ մյուսը՝ բանավոր ներկայացման գնահատման հիման վրա, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունա-

կում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **1** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0902/ M17. ՀՀ ռեգիոնալ քաղաքականությունը (6 կրեդիտ)

Շաբաթական 4 ժամ, (40 ժամ դասախոսություն և

24 ժամ գործնական պարապմունք),

3-րդ կիսամյակ, քննություն

Դասընթացի հիմնական նպատակն է ամբողջական և հիմնարար գիտելիքներ տալ ռեգիոնալ քաղաքականության էության, հիմնկան նպատակների և խնդիրների, տեսակաների, իրականացման մեխանիզմների և մեթոդների վերաբերյալ: Ծանոթանում ենք ռեգիոնալ քաղաքականության գիտական հիմունքների մշակման գործում հասարակական աշխարհագրության դերի գնահատմանը: Դասընթացի ընթացքում քննարկում ենք տարբեր երկրներում իրականացվող ռեգիոնալ փորձը, կիրառվող մեթոդներին և մեխանիզմների, ծանոթանում ենք ՀՀ տարածքային կառավարման և տեղական ինքնակառավարման համակարգին, մարզերի զարգացման հիմնախնդիրներին, ռեգիոնալ քաղաքականության հիմնական ուղղություններին:

Գնահատման ձևը և կառուցվածքը.

Դասընթացի աշխատաձևերը	**Առավելագույն միավորը**
Մասնակցությունը դասընթացին	4
Ընթացիկ ստուգումներ	8
Եզրափակիչ քննություն	8
Արդյունարար միավորը	**20**

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ ստուգումներից մեկն անց է կացվում գրավոր աշխատանքի, իսկ մյուսը՝ բանավոր ներկայացման գնահատման հիման վրա, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **1** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

«Բնօգտագործում և բնապահպանություն»

0902/ M27. ՀՀ բնապահպանական օրենսդրություն (3 կրեդիտ)

Շաբաթական 2 ժամ (32 ժամ դասախոսություն),

2-րդ կիսամյակ, քննություն

Դասընթացի շրջանակներում ուսանողները ծանոթացվում են հասարակության և բնության փոխներգործության հիմնահարցերին, ժամանակակից էկոլոգիական խնդիրներին և դրանց իրավական կարգավորման մեխանիզմներին:

Գնահատման ձևը և կառուցվածքը.

Դասընթացի աշխատաձևերը	**Առավելագույն միավորը**
Մասնակցությունը դասընթացին	4
Ընթացիկ ստուգումներ	8
Եզրափակիչ քննություն	8
Արդյունարար միավորը	**20**

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

1-ին ընթացիկ ստուգում. Բանավոր ներկայացում/հարցում: Գնահատվում է առավելագույնը 2 միավոր: Միավորների քայլը 0.5 է:

2-րդ ընթացիկ ստուգում. Գրավոր առաջադրանք: Քննական հարցատոմսը պարունակում է 1 գրավոր առաջադրանք, որը գնահատվում է առավելագույնը 2 միավոր: Միավորների քայլը 0.5 է:

3-րդ ընթացիկ ստուգում. Ռեֆերատ: Գնահատվում է առավելագույնը 4 միավոր: Միավորների քայլը 0.5 է:

Եզրափակիչ քննության անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Եզրափակիչ քննությունն անցկացվում է բանավոր: Հարցատոմսը պարունակում է 3 հարց, որոնցից 2-ը գնահատվում է առավելագույնը 3 միավոր, 1-ը՝ 2 միավոր: Միավորների քայլը 0.5 է:

0902/ M28. Գեոէկոլոգիական մոնիթորինգ (3 կրեդիտ)

Շաբաթական 2 ժամ, (20 ժամ դասախոսություն և
12 ժամ գործնական պարապմունք),
2-րդ կիսամյակ, քննություն

Դասընթացում տրվում է երկրի առանձին տարածաշրջանների շրջակա միջավայրի ուսումնասիրությունը, բնական էկոլոգիական վիճակի պահպանման առաջնահերթ խնդիրներից է մոնիթորինգի անցկացումը:

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել գեոէկոլոգիական մանիթորինգի կազմակերպման եղանակներին և անցկացման գործընթացներին:

Գնահատման ձևը և կառուցվածքը.

Դասընթացի աշխատաձևերը	**Առավելագույն միավորը**
Մասնակցությունը դասընթացին	4
Ընթացիկ ստուգումներ	8
Եզրափակիչ քննություն	8
Արդյունարար միավորը	**20**

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ ստուգումներից մեկն անց է կացվում գրավոր աշխատանքի, իսկ մյուսը՝ բանավոր ներկայացման գնահատման հիման վրա,

յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **1** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0902/ M29. Տեխնոգեն համակարգեր և էկոլոգիական ռիսկ (6 կրեդիտ)

Շաբաթական 4 ժամ, (40 ժամ դասախոսություն և

24 ժամ գործնական պարապմունք),

3-րդ կիսամյակ, քննություն

Դասընթացում տրվում է տեխնոլոգիական համակարգերը, որպես գեոէկոլոգիական հիմնական համակարգերից մեկի՝ նկարագրություն, տեխնոլոգիական համակարգերի, կամ ավելի ճիշտ է ասել բնականտեխնոեն համակարգերի. քաղաքային և գյուղական բնակավայրերի, ուրբանիզացիա, գյուղատնտեսական համակարգերի, առանձին արդյունաբերական ձեռնարկությունների, կենտրոններ և արդյունաբերական գոտիներ, տրանսպորտ և տրանսպորտային հաղորդակցությունների, էներգետիկ համակարգեր, լեռնահանքային ձեռնարկությունների, էներգետիկ համակարգեր, լեռնահանքային ձեռնարկությունների և դրանց ազդեցության գոտիների, ռեկրեացիոն համակարգեր և այլնի բնութագիրը:

Դասընթացը տալիս է թե մարդու տնտեսական գործունեությունը ինչպես է փոխել բնության դեմքը և ինչպես գլոբալ ու լոկալ հիմնախնդիրներ է առաջացրել նաև նախանշում է լուծման ուղիները:

Գնահատման ձևը և կառուցվածքը.

Դասընթացի աշխատաձևերը	**Առավելագույն միավորը**
Մասնակցությունը դասընթացին	4
Ընթացիկ ստուգումներ	8
Եզրափակիչ քննություն	8
Արդյունարար միավորը	**20**

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ ստուգումներից մեկն անց է կացվում գրավոր աշխատանքի, իսկ մյուսը՝ բանավոր ներկայացման գնահատման հիման վրա, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **1** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0902/ M30. Բնօգտագործման մենեջմենտ (6 կրեդիտ)

Շաբաթական 4 ժամ, (40 ժամ դասախոսություն և

24 ժամ գործնական պարապմունք),

3-րդ կիսամյակ, քննություն

Դասընթացը ներառում է ուսումնասիրվող ոլոտի հիմնական հասկացությունները, տնտեսության և պրակտիկայի հիմնահարցերը: Բացահայտվում է մեխանիզմների և մեթոդների ամբողջությունը, որոնք վերաբերվում են բնօգտագործման գործընթացին: Նպատակադրված է ուսանողների մոտ զարգացնել կառավարման ռազմավարություն և տակտիկական խնդիրները ձևակերպելու և լուծելու հմտությունները, կարողությունները:

Դասընթացում նպատակին հասնելու համար առաջնահերթ են համարվում՝ բնօգտագործման ոլորտի ա-ռանձնահատկությունները կառավարման տեսակետից, կառավարման կառուցվածքը և էությունը բնօգտագործման ոլորտում, տնտեսական գործունեության բնապահպանական հետևանքների կառավարում, օպտիմալ տեղաբաշխման կառավարում:

Դասընթացում կարևորվում է ռեգիոնալ բնօգտագործման կառավարման աշխարհագրական և բնապահպանական տեսությունների հիման վրա բարձրացման մեթոդներից օգտվելու կարողությունների զարգացումը:

Գնահատման ձևը և կառուցվածքը.

Դասընթացի աշխատաձևերը	**Առավելագույն միավորը**
Մասնակցությունը դասընթացին	4
Ընթացիկ ստուգումներ	8
Եզրափակիչ քննություն	8
Արդյունարար միավորը	**20**

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ ստուգումներից մեկն անց է կացվում գրավոր աշխատանքի, իսկ մյուսը՝ բանավոր ներկայացման գնահատման հիման վրա, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **1** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

«Քարտեզագրություն»

0903/M17. Ընդհանուր աշխարհագրական քարտեզների կազմում (3 կրեդիտ)

Շաբաթական 2 ժամ, 2-րդ կիսամյակ, քննություն

Դասընթացի բովանդակությունը.

Աշխարհագրության համար կարևոր նշանակություն ունի քարտեզագրության համակարգում առանձնացնել մի կարևոր ուղղություն՝ աշխարհագրական քարտեզագրություն, որի էությունը կայանում է նրանում, որ այն փաստորեն

ստեղծում է գեոհամակարգերի քարտեզագրական պատկերումը և այդ պատկերումների ուսումնասիրությունը: Այն զբաղվում է գեոհամակարգերի, ինչպես նաև նրա առանձին բաղադրիչների քարտեզագրմամբ և քարտեզագրական ուսումնասիրությամբ:

Գնահատման ձևը և կառուցվածքը.

Դասընթացի աշխատաձևերը	Առավելագույն միավորը
Մասնակցությունը դասընթացին	4
Ընթացիկ ստուգումներ	8
Եզրափակիչ քննություն	8
Արդյունարար միավորը	**20**

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ ստուգումներից մեկն անց է կացվում գրավոր աշխատանքի, իսկ մյուսը՝ բանավոր ներկայացման գնահատման հիման վրա, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **1** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0903/M18. Գեոմորֆոլոգիական քարտեզագրում (3 կրեդիտ)

Շաբաթական 2 ժամ, 2-րդ կիսամյակ, քննություն

Դասընթացի բովանդակությունը.

Դասընթացում տրվում են գեոմորֆոլոգիական քարտեզների կազմման սկզբունքները, նրանց դասակարգումը ըստ բովանդակության, տիպերի, նպատակի և մասշտաբի: Նկարագրվում են գեոմորֆոլոգիական օբյեկտների պատկերման մեթոդները: Տրվում են վերլուծական, համադրական քարտեզների տեսակները, գեոմորֆոլոգիական քարտեզագրման ընդհանուր եղանակները, գենեբալիզացման սկզբունքները և քարտեզագրման մեջ նորագույն տեխնիկական միջոցների կիրառումը:

Գնահատման ձևը և կառուցվածքը.

Դասընթացի աշխատաձևերը	Առավելագույն միավորը
Մասնակցությունը դասընթացին	4
Ընթացիկ ստուգումներ	8
Եզրափակիչ քննություն	8
Արդյունարար միավորը	**20**

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ ստուգումներից մեկն անց է կացվում գրավոր աշխատանքի, իսկ մյուսը՝ բանավոր ներկայացման գնահատման հիման վրա, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **1** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0903/M19. Քարտեզների հրատարակում (6 կրեդիտ)

Շաբաթական 4 ժամ, 3-րդ կիսամյակ, քննություն

Դասընթացի բովանդակությունը.

Քարտեզների հրատարակումը բավականին բարդ դաշտային, կամերալ և տեխնիկատեխնոլոգիական պրոցես է, որը բաղկացած է մի շարք կազմողական հրատարակման, տպագրական փուլերից, որոնցից գլխավորներն են՝ հրատարակվող քարտեզի ծրագրի պատրաստումը, հրատարակվող քարտեզի կազմողական պրոցեսը, հրատարակման պրոցեսը, որի ընթացքում ստեղծվում են շտրիխային, ֆոնային, գունային օրինակները, լուսանկարչական և տպագրական կաղապարների պատրաստում և վերջնական տպաքանակի կատարում:

Գնահատման ձևը և կառուցվածքը.

Դասընթացի աշխատաձևերը	Առավելագույն միավորը
Մասնակցությունը դասընթացին	4
Ընթացիկ ստուգումներ	8
Եզրափակիչ քննություն	8
Արդյունարար միավորը	**20**

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ ստուգումներից մեկն անց է կացվում գրավոր աշխատանքի, իսկ մյուսը՝ բանավոր ներկայացման գնահատման հիման վրա, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **1** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0903/M20. Բնական երևույթների քարտեզագրում (6 կրեդիտ)

Շաբաթական 4 ժամ, 3-րդ կիսամյակ, քննություն

Դասընթացի բովանդակությունը.

Դիտարկվում են բնական պրոցեսների բազմազանությունը (սողանքներ, ձնահյուսեր, թափվածքներ, հողերի էրոզիա, ձորակառաջացում և այլն), նրանց արտահայտման առանձնահատկությունները և կանխման միջոցները, տարբեր

մասշտաբի պրոցեսների քարտեզագրման մեթոդիկան:

Գնահատման ձևը և կառուցվածքը.

Դասընթացի աշխատաձևերը	Առավելագույն միավորը
Մասնակցությունը դասընթացին	4
Ընթացիկ ստուգումներ	8
Եզրափակիչ քննություն	8
Արդյունարար միավորը	**20**

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ ստուգումներից մեկն անց է կացվում գրավոր աշխատանքի, իսկ մյուսը՝ բանավոր ներկայացման գնահատման հիման վրա, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **1** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

«Գեոմորֆոլոգիա»

0903/M33. Սառցույթաբանություն (3 կրեդիտ)

Շաբաթական 2 ժամ, 2-րդ կիսամյակ, քննություն

Դասընթացի բովանդակությունը.

Դասընթացում քննարկվում են ընդհանուր և կիրառական սառցույթաբանության հարցերը: Տրվում են սեզոնային և բազմամյա սառցույթի առաջացման մեխանիզմները, գրունտների փքման, բազմանկյուն գետինների, ջրալակոլիտների, ջերմակարստերի, սոլիֆլյուկցիոն պրոցեսների ձևավորման գործում: Տրվում են նաև սառցույթային պրոցեսների ընթացքում առաջացած ձևերի և դրանց բացասական հետևանքների կանխատեսման և կանխման հարցերը:

Գնահատման ձևը և կառուցվածքը.

Դասընթացի աշխատաձևերը	Առավելագույն միավորը
Մասնակցությունը դասընթացին	4
Ընթացիկ ստուգումներ	8
Եզրափակիչ քննություն	8
Արդյունարար միավորը	**20**

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ ստուգումներից մեկն անց է կացվում գրավոր

աշխատանքի, իսկ մյուսը՝ բանավոր ներկայացման գնահատման հիման վրա, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **1** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0903/M34. Ուսմունք ֆացիաների մասին (3 կրեդիտ)

Շաբաթական 2 ժամ, 2-րդ կիսամյակ, քննություն

Դասընթացի բովանդակությունը.

Դիտարկվում են հասկացություն ֆացիաների մասին, տարբեր ֆացիաների տեսակները և ձևավորման պայմանները, դրանց տարբերությունները միմյանցից:

Գնահատման ձևը և կառուցվածքը.

Դասընթացի աշխատաձևերը	Առավելագույն միավորը
Մասնակցությունը դասընթացին	4
Ընթացիկ ստուգումներ	8
Եզրափակիչ քննություն	8
Արդյունարար միավորը	**20**

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ ստուգումներից մեկն անց է կացվում գրավոր աշխատանքի, իսկ մյուսը՝ բանավոր ներկայացման գնահատման հիման վրա, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **1** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0903/M35. Նորագույն նստվածքների ուսումնասիրման մեթոդներ (6 կրեդիտ)

Շաբաթական 4 ժամ, 3-րդ կիսամյակ, քննություն

Դասընթացի բովանդակությունը.

Դիտարկվում են գրանուլոմետրիական և հանքային կազմի ուսումնասիրման մեթոդները, սպոր-փոշեհատիկային, դիատոմային, իզոտոպային և այլ տիպի անալիզները, որոնք հնարավորություն են տալիս վերականգնել նստվածքների ձևավորման հնեաշխարհագրական պայմանները:

Գնահատման ձևը և կառուցվածքը.

Դասընթացի աշխատաձևերը	Առավելագույն միավորը
Մասնակցությունը դասընթացին	4
Ընթացիկ ստուգումներ	8
Եզրափակիչ քննություն	8
Արդյունարար միավորը	**20**

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ ստուգումներից մեկն անց է կացվում գրավոր աշխատանքի, իսկ մյուսը՝ բանավոր ներկայացման գնահատման հիման վրա, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **1** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0903/M36. Երկրատեկտոնիկա (6 կրեդիտ)

Շաբաթական 4 ժամ, 6-րդ կիսամյակ, քննություն

Դասընթացի բովանդակությունը.

Դասընթացի նպատակն է տեսական մասում ուսանողներին ծանոթացնել երկրագնդի և հատկապես երկրակեղևի կառուցվածքին, նյութական կազմին, ֆիզիկական դաշտերի և օգտակար հանածոների տեղաբաշխման օրինաչափություններին, այսինքն՝ այն առանձնահատկություններին, որոնք հանդիսանում են երկրակեղևի շարժումների ու դեֆորմացիաների արդյունքը:

Գնահատման ձևը և կառուցվածքը.

Դասընթացի աշխատաձևերը	Առավելագույն միավորը
Մասնակցությունը դասընթացին	4
Ընթացիկ ստուգումներ	8
Եզրափակիչ քննություն	8
Արդյունարար միավորը	**20**

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ ստուգումներից մեկն անց է կացվում գրավոր աշխատանքի, իսկ մյուսը՝ բանավոր ներկայացման գնահատման հիման վրա, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **1** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով:

Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

«Երկրաֆիզիկա»

0803/M17.Պալեոմագնիսականություն 3 կրեդիտ)
Շաբաթական 2 ժամ, 2-րդ կիսամյակ, քննություն

Դասընթացի բովանդակությունը.

Դասընթացում ներկայացվում են լեռնային ապարների բնական մնացորդային մագնիսականության տիպերը, որոնք առաջանում են երկրամագնիսական դաշտի ազդեցության տակ, ներկայացվում են երկրաբանական խնդիրների լուծումներ:

Գնահատման ձևը և կառուցվածքը.

Դասընթացի աշխատաձևերը	Առավելագույն միավորը
Մասնակցությունը դասընթացին	4
Ընթացիկ ստուգումներ	8
Եզրափակիչ քննություն	8
Արդյունարար միավորը	**20**

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ ստուգումներից մեկն անց է կացվում գրավոր աշխատանքի, իսկ մյուսը՝ բանավոր ներկայացման գնահատման հիման վրա, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **1** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0803/M18.Երկրադինամիկ շարժումների ուսումնասիրման երկրաֆիզիկական մեթոդներ (3 կրեդիտ)
Շաբաթական 2 ժամ, 2-րդ կիսամյակ, քննություն

Դասընթացի բովանդակությունը.

Դասընթացում ներկայացվում է երկրակեղևի ժամանակակից շարժումների ուսումնասիրումը երկրաֆիզիկական մեթոդների կիրառմամբ, որոնք հենվում են ապարների ֆիզիկական հատկությունների փոփոխության վրա:

Գնահատման ձևը և կառուցվածքը.

Դասընթացի աշխատաձևերը	Առավելագույն միավորը
Մասնակցությունը դասընթացին	4
Ընթացիկ ստուգումներ	8
Եզրափակիչ քննություն	8
Արդյունարար միավորը	**20**

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ ստուգումներից մեկն անց է կացվում գրավոր աշխատանքի, իսկ մյուսը՝ բանավոր ներկայացման գնահատման հիման վրա, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **1** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0803/M19.Երկրաֆիզիկական տվյալների համակարգչային մշակում (3 կրեդիտ)

Շաբաթական 2 ժամ, 3-րդ կիսամյակ, քննություն

Դասընթացի բովանդակությունը.

Դասընթացի նպատակն է ծանոթացնել հետախուզական երկրաֆիզիկայի բնագավառում առկա ժամանակակից համակարգչային ծրագրերին և հնարավորություններին:

Գնահատման ձևը և կառուցվածքը.

Դասընթացի աշխատաձևերը	Առավելագույն միավորը
Մասնակցությունը դասընթացին	4
Ընթացիկ ստուգումներ	8
Եզրափակիչ քննություն	8
Արդյունարար միավորը	**20**

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ ստուգումներից մեկն անց է կացվում գրավոր աշխատանքի, իսկ մյուսը՝ բանավոր ներկայացման գնահատման հիման վրա, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **1** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0803/M20.Հատուկ դասընթացներ էլեկտրամետրիայից (3 կրեդիտ)

Շաբաթական 2 ժամ, 3-րդ կիսամյակ, քննություն

Դասընթացի բովանդակությունը.

Դասընթացում ներկայացվում են էլեկտրոմետրիայի ուղիղ և հակադարձ խնդիրների լուծումը հաստատուն և փոփոխական հոսանքների մեթոդով:

Գնահատման ձևը և կառուցվածքը.

Դասընթացի աշխատաձևերը	Առավելագույն միավորը
Մասնակցությունը դասընթացին	4
Ընթացիկ ստուգումներ	8
Եզրափակիչ քննություն	8
Արդյունարար միավորը	**20**

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ ստուգումներից մեկն անց է կացվում գրավոր աշխատանքի, իսկ մյուսը՝ բանավոր ներկայացման գնահատման հիման վրա, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **1** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0803/M21. Հատուկ դասընթացներ գրավիմետրիայից (3 կրեդիտ)

Շաբաթական 2 ժամ, 3-րդ կիսամյակ, քննություն

Դասընթացի բովանդակությունը.

Դասընթացում ներկայացվում են գրավիմետրիայի հնարավորությունները Երկրի կառուցվածքի ֆունդամենտալ մեծությունների որոշման նպատակով:

Գնահատման ձևը և կառուցվածքը.

Դասընթացի աշխատաձևերը	Առավելագույն միավորը
Մասնակցությունը դասընթացին	4
Ընթացիկ ստուգումներ	8
Եզրափակիչ քննություն	8
Արդյունարար միավորը	**20**

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ ստուգումներից մեկն անց է կացվում գրավոր աշխատանքի, իսկ մյուսը՝ բանավոր ներկայացման գնահատման հիման վրա, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **1** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0803/M22.Հատուկ դասընթացներ սեյսմոմետրիայից և գեոակուստիկայից (3 կրեդիտ)

Շաբաթական 2 ժամ, 3-րդ կիսամյակ, քննություն

Դասընթացի բովանդակությունը.

Դասընթացում ներկայացվում են առաձգական ալիքների տարածման արագությունները տարբեր միջավայրերում: Դիտարկվում են սեյսմոակուստիկական ուսումնասիրությունների առանձնահատկությունները:

Գնահատման ձևը և կառուցվածքը.

Դասընթացի աշխատաձևերը	Առավելագույն միավորը
Մասնակցությունը դասընթացին	4
Ընթացիկ ստուգումներ	8
Եզրափակիչ քննություն	8
Արդյունարար միավորը	**20**

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ ստուգումներից մեկն անց է կացվում գրավոր աշխատանքի, իսկ մյուսը՝ բանավոր ներկայացման գնահատման հիման վրա, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **1** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

«Երկրաքիմիա»

0802/M01.Սեյսմոերկրաքիմիա (3 կրեդիտ)

Շաբաթական 2 ժամ, 2-րդ կիսամյակ, քննություն

Դասընթացի բովանդակությունը.

Դասընթացը ուսումնասիրում է սեյսմիկ կայուն և անկայուն գոտիներում, երկրաֆիզիկական դաշտերի լարվածությունների հետևանքով ապարների վարքը, դրանց փոփոխման աստիճանը, ստացված արդյունքը:

Գնահատման ձևը և կառուցվածքը.

Դասընթացի աշխատաձևերը	Առավելագույն միավորը
Մասնակցությունը դասընթացին	4
Ընթացիկ ստուգումներ	8
Եզրափակիչ քննություն	8
Արդյունարար միավորը	**20**

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ ստուգումներից մեկն անց է կացվում գրավոր աշխատանքի, իսկ մյուսը՝ բանավոր ներկայացման գնահատման հիման վրա, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **1** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0802/M02. Գեմոլոգիա(3 կրեդիտ)

Շաբաթական 2 ժամ, 2-րդ կիսամյակ, քննություն

Դասընթացի բովանդակությունը.

Հայաստանի ոչ մետաղական հանքավայրերի երկրաբանական կառուցվածքը, հանքանյութի միներալա-պետրոգրաֆիական և երկրաքիմիական առանձնահատկությունները, շինանյութեր և արդյունաբերական նյութեր, այրվող օգտակար հանածոներ, հանքային ջրեր:

Գնահատման ձևը և կառուցվածքը.

Դասընթացի աշխատաձևերը	Առավելագույն միավորը
Մասնակցությունը դասընթացին	4
Ընթացիկ ստուգումներ	8
Եզրափակիչ քննություն	8
Արդյունարար միավորը	**20**

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ ստուգումներից մեկն անց է կացվում գրավոր աշխատանքի, իսկ մյուսը՝ բանավոր ներկայացման գնահատման հիման վրա, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **1** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0802/M03.Գեոէկոքիմիա (3 կրեդիտ)

Շաբաթական 3 ժամ,3-րդ կիսամյակ, քննություն

Դասընթացի բովանդակությունը.

Դասընթացն ուսումնասիրում է թանկարժեք և կիսաթանկարժեք քարերի ծագումնաբանությունը, նրանց հատկությունները և ախտորոշման եղանակները:

Գնահատման ձևը և կառուցվածքը.

Դասընթացի աշխատաձևերը	Առավելագույն միավորը
Մասնակցությունը դասընթացին	4
Ընթացիկ ստուգումներ	8
Եզրափակիչ քննություն	8
Արդյունարար միավորը	**20**

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ ստուգումներից մեկն անց է կացվում գրավոր աշխատանքի, իսկ մյուսը՝ բանավոր ներկայացման գնահատման հիման վրա, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **1** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0802/M04. Մագմատիկ ֆորմացիաներ(3 կրեդիտ)

Շաբաթական 3 ժամ, 2-րդ կիսամյակ, քննություն

Դասընթացի բովանդակությունը.

Դասընթացը նպատակ ունի ծանոթացնելու մագմատիկ ապարների պարագենետիկ զուգորդությունների հետ, որոնք հանդես են գալիս երկրակեղևի տեկտոնական կառույցների զարգացման որոշակի էտապներում: Նկարագրվում են ծալքավոր, շարժուն գոտիների և կայուն մարզերի /օվկիանոսների և պլատֆորմների/ հրաբխածին և պլուտոնիկ կոնկրետ ֆորմացիաները և ֆորմացիոն տիպերը:

Գնահատման ձևը և կառուցվածքը.

Դասընթացի աշխատաձևերը	Առավելագույն միավորը
Մասնակցությունը դասընթացին	4
Ընթացիկ ստուգումներ	8
Եզրափակիչ քննություն	8
Արդյունարար միավորը	**20**

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ ստուգումներից մեկն անց է կացվում գրավոր աշխատանքի, իսկ մյուսը՝ բանավոր ներկայացման գնահատման հիման վրա, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **1** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0802/M05. Հանքային պրոցեսների երկրաքիմիա(3 կրեդիտ)

Շաբաթական 3 ժամ, 3-րդ կիսամյակ, քննություն

Դասընթացի բովանդակությունը.

Դասընթացը ուսումնասիրում է Հայաստանի ոչ մետաղական հանքավայրերի երկրաբանական կառուցվածքը, հանքանյութի միներալա-պետրոգրաֆիական և երկրաքիմիական առանձնահատկությունները, շինանյութեր և արդյունաբերական նյութեր, այրվող օգտակար հանածոներ, հանքային ջրեր:

Գնահատման ձևը և կառուցվածքը.

Դասընթացի աշխատաձևերը	Առավելագույն միավորը
Մասնակցությունը դասընթացին	4
Ընթացիկ ստուգումներ	8
Եզրափակիչ քննություն	8
Արդյունարար միավորը	**20**

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ ստուգումներից մեկն անց է կացվում գրավոր աշխատանքի, իսկ մյուսը՝ բանավոր ներկայացման գնահատման հիման վրա, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **1** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0802/M06. Հիդրոերկրաքիմիա(3 կրեդիտ)

Շաբաթական 3 ժամ,2-րդ կիսամյակ, քննություն

Դասընթացի բովանդակությունը.

Դասընթացը ուսումնասիրում է Հայաստանի ոչ մետաղական հանքավայրերի երկրաբանական կառուցվածքը, հանքանյութի միներալա-պետրոգրաֆիական և երկրաքիմիական առանձնահատկությունները, շինանյութեր և արդյունաբերական նյութեր, այրվող օգտակար հանածոներ, հանքային ջրեր:

Գնահատման ձևը և կառուցվածքը.

Դասընթացի աշխատաձևերը	Առավելագույն միավորը
Մասնակցությունը դասընթացին	4
Ընթացիկ ստուգումներ	8
Եզրափակիչ քննություն	8
Արդյունարար միավորը	**20**

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ ստուգումներից մեկն անց է կացվում գրավոր աշխատանքի, իսկ մյուսը՝ բանավոր ներկայացման գնահատման հիման վրա, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **1** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

«Պատմական և ռեգիոնալ երկրաբանություն»

0805M /17. Չորրորդական երկրաբանություն (3 կրեդիտ)

Շաբաթական 2 ժամ, 2-րդ կիսամյակ, քննություն

Դասընթացի բովանդակությունը.

Չորրորդական դարաշրջանի տևողությունը ըստ ժամանակակից պատկերացումների 1800 հազար տարի է: Սա բանական մարդու ստեղծման և զարգացման ժամանակաշրջանն է, որը միաժամանակ անվանվում է նաև անթրոպոգեն: Չորրորդական դարաշրջանը Հայաստանի տարածքում աչքի է ընկել ինտենսիվ հրաբխային գործունեությամբ: Արտավիժվել են բազմապիսի հրաբխային ապարներ՝ բազալտներ, տուֆեր, օբսիդիան, որոնց մարդն օգտագործել է որպես շինանյութ՝ կացարանների և աշխատանքի գործիքներ պատրաստելու համար: Այս դարաշրջանում գոյություն ունեցող լճային ավազանների նստվածքներում պահպանվել են նախապատմական խոշոր կաթնասունների՝ փղերի, մամոնտների, ռնգեղջյուրների բազմաթիվ բրածո մնացորդներ: Չորրորդական լճային ավազանները դարձել են խմելու քաղցրահամ ջրերի ստորերկրյա խոշոր շտեմարաններ-արտեզյան ավազաններ:

Գնահատման ձևը և կառուցվածքը.

Դասընթացի աշխատաձևերը	Առավելագույն միավորը
Մասնակցությունը դասընթացին	4
Ընթացիկ ստուգումներ	8
Եզրափակիչ քննություն	8
Արդյունարար միավորը	**20**

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ ստուգումներից մեկն անց է կացվում գրավոր աշխատանքի, իսկ մյուսը՝ բանավոր ներկայացման գնահատման հիման վրա, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **1** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0805M /18. Չորրորդական երկրաբանություն և հնագիտություն (3 կրեդիտ)

Շաբաթական 2 ժամ, 2-րդ կիսամյակ, քննություն

Դասընթացի բովանդակությունը.

Վերջին հնագիտական պեղումների շնորհիվ պարզվել է, որ նախամարդու (Homo ergaster) առաջին ներկայացուցիչները Հայկական լեռնաշխարհ են թափանցել մոտ 1,8 մլն. տարի առաջ: Երկրաբանական ժամանակագրության տեսակետից սա համապատասխանում է պլիոցենի վերջին և չորրորդական դարաշրջանի սկզբին: Հնագիտական տեսակետից չորրորդական դարաշրջանը (պլեյստոցենը) ընդգրկում է ողջ քարե դարը իր երկու բաժիններով: Չորրորդականի դարաշրջանի նստվածքային շերտախմբերում, հատկապես հին լճային ավա-

զանների ափերին, պահպանվել են նախամարդու գործունեության հետքերը՝ աշխատանքային քարե գործիքների, որսի կենդանիների ոսկորների և հենց մարդու կմաղքի մնացորդների տեսքով: Չորրորդականի դարաշրջանի նստվածքային և հրաբխային շերտախմբերի մանրամասն ուսումնասիրությունները և դրանց հասակային ստորաբաժանումը շատ կարևոր նյութեր կտան հնագիտական գտածոների ճշգրիտ ժամանակագրության և հնակլիմայական պայմանների վերականգնման համար: Տեսական դասընթացն ուղեկցվելու է դաշտային հետազոտական երթերով:

Գնահատման ձևը և կառուցվածքը.

Դասընթացի աշխատաձևերը	Առավելագույն միավորը
Մասնակցությունը դասընթացին	4
Ընթացիկ ստուգումներ	8
Եզրափակիչ քննություն	8
Արդյունարար միավորը	**20**

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ ստուգումներից մեկն անց է կացվում գրավոր աշխատանքի, իսկ մյուսը՝ բանավոր ներկայացման գնահատման հիման վրա, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **1** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0805M /19. Երկրաբանական բնապահպանություն (3 կրեդիտ)

Շաբաթական 2 ժամ, 3-րդ կիսամյակ, քննություն

Դասընթացի բովանդակությունը.

Դասընթացում լուսաբանվում են "Երկրաբանական բնապահպանություն" նորագույն գիտության հիմնախնդիրները, ուսումնասիրության մեթոդները, հիմնական հասկացությունները: Մեկնաբանվում են երկրագնդի բնական միջավայրերի ժամանակակիցիրավիճակը տնտեսաաշխարհագրական-երկրաբանական-երկրաբնապահպանական հայեցակարգը՝ մարդ-տնտեսություն-բիոտ-միջավայր համակարգում: Վերլուծվում են կենսոլորտում առանձին բնական ռեսուրսների՝ հատկապես ընդերքի հանքահումքային ռեսուրսների ձևավորման, շուկայական գնահատման, խնայողաբար ու համալիր օգտագործման, բնապահպանական իրավական դաշտի առանձնահատկությունները: Հրաբուխները և երկրաշարժերը Հայկական լեռնաշխարհում և մեր կյանքում որպես բնապահպանական անվտանգության հիմնախնդիրներ: Շրջակա բնական միջավայրի պահպանության ու միջազգային համագործակցության՝ օրակարգ 21-րդ դարի համար, տնտեսական աճից դեպի կայուն զարգացում: Դասընթացի վերջում քննարկվում են երկրաբանական բնապահպանության ապագա հիմնահարցերը:

Գնահատման ձևը և կառուցվածքը.

Դասընթացի աշխատաձևերը	Առավելագույն միավորը
Մասնակցությունը դասընթացին	4
Ընթացիկ ստուգումներ	8
Եզրափակիչ քննություն	8
Արդյունարար միավորը	**20**

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ ստուգումներից մեկն անց է կացվում գրավոր աշխատանքի, իսկ մյուսը՝ բանավոր ներկայացման գնահատման հիման վրա, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **1** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0805Մ /20. Երկրաբնապահպանական քարտեզագրություն (3 կրեդիտ)

Շաբաթական 2 ժամ, 3-րդ կիսամյակ, քննություն

Դասընթացի բովանդակությունը.

Ներկա դասընթացում առաջին հերթին պետք է լուսաբանվեն երկրաբնապահպանության, որպես գիտական նոր ուղղության նկարագրությունը և առաջացման պատճառները: Դասընթացում տարբեր օրինակների հիման վրա կնկարագրվեն տեխնածին ազդեցության հետևանքով երկրաբանական միջավայրում ձևավորվող օրինաչափ փոփոխությունները: Երկրաբանական միջավայրի տեխնածին փոփոխությունների քարտեզագրումը համարվում է ոչ միայն կուտակված տվյալների համակարգման և ընդհանրացման միջոց, այլ նաև հետազոտությունների մեթոդ: Երկրաբնապահպանական քարտեզագրումը հնարավորություն է տալիս գնահատել և կանխագուշակել ստորերկրյա ջրերի փոփոխությունները (մակարդակ, հանքայնացում, մանրէաբանական կազմ, ջերմաստիճան) և տարածական բաշխման օրինաչափությունները: Դասընթացներում կլուսաբանվեն Ռուսաստանում և արևմտյան երկրներում գոյություն ունեցող երկրաբնապահպանական քարտեզագրման տարբեր մեթոդները, կտրվեն նրանց դրական և թույլ կողմերը: Դասընթացներում կլուսաբանվեն նաև համակարգչային ինֆորմացիոն ծրագրերը, որոնց օգնությամբ կատարվում է քարտեզագրումը:

Գնահատման ձևը և կառուցվածքը.

Դասընթացի աշխատաձևերը	Առավելագույն միավորը
Մասնակցությունը դասընթացին	4
Ընթացիկ ստուգումներ	8
Եզրափակիչ քննություն	8
Արդյունարար միավորը	**20**

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ ստուգումներից մեկն անց է կացվում գրավոր աշխատանքի, իսկ մյուսը՝ բանավոր ներկայացման գնահատման հիման վրա, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **1** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0805Մ /21. Երկրաբանական տեղեկատվական համակարգեր (GIS) (3 կրեդիտ)

Շաբաթական 2 ժամ, 3-րդ կիսամյակ, քննություն

Դասընթացի բովանդակությունը.

Երկրաբանատեղեկատվական համակարգերը (ԵՏՀ) հիմնված են Աշխարհագրական տեղեկատվական համակարգերի համակարգերի վրա: ԵՏՀ-ն լայն կիրառվում է երկրաբանության տարբեր բնագավառներում: Դրանց հիման վրա կատարվում են տարբեր տեսակի տարածական վերլուծություններ ու համեմատություններ, կազմվում են երկրաբանական հատուկ մասնագիտական քարտեզներ, նախկինում գոյություն ունեցող քարտեզների ճշգրտում և թարմացում, գոյություն ունեցող նյութի վերլուծության հիման վրա նոր քարտեզների կազմում: ԵՏՀ հնարավորություն է տալիս պատրաստելու ուսումնասիրվող շրջանների տարածական մոդելներ, որոնց հիմքի վրա կազմված երկրաբանական քարտեզներն ավելի ճշգրիտ են և բազմաբովանդակ:

Գնահատման ձևը և կառուցվածքը.

Դասընթացի աշխատաձևերը	Առավելագույն միավորը
Մասնակցությունը դասընթացին	4
Ընթացիկ ստուգումներ	8
Եզրափակիչ քննություն	8
Արդյունարար միավորը	**20**

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ ստուգումներից մեկն անց է կացվում գրավոր աշխատանքի, իսկ մյուսը՝ բանավոր ներկայացման գնահատման հիման վրա, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **1** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0805Մ /22. Երկրաբանական գործարարություն (3 կրեդիտ)

Շաբաթական 2 ժամ, 3-րդ կիսամյակ, քննություն

Դասընթացի բովանդակությունը.

Մարդկությունը շատ վաղուց տնտեսության մեջ երկրաբանական գիտությունը սկսել է օգտագործել ոչ միայն որպես գիտություն, այլ նաև որպես երկրաբանական գործ բիզնես: Այսօր երկրաբանական գործը կոնկրետ ձեռնարկությունների, բանկերի կամ մարդկանց համար գիտական մտքով օժտված մի ապրանքատեսակ է, որի շրջանառությունը շահույթ է բերում և տարեցտարի ավելացնում է հետագա գործունեության շրջանակները: Հետխորհրդային ժամանակաշրջանում ստեղծված նոր տնտեսական հարաբերությունների ժամանակ երկրաբանությունը, որպես գիտություն, կզարգանա և գիտության ու տնտեսության ճյուղերում իր ուրույն պատվավոր տեղը կունենա միայն ու միայն երկրաբանական գործի ճիշտ և խելացի կիրառման և ամրապնդման դեպքում: Հանրապետությունում երկրաբանական գործը ամուր հիմքերի վրա դնելու համար անհրաժեշտ պայմաններից է անձի կողմից երկրաբանական գիտության բարձրակարգ և համալիր տիրապետումը, աշխատանքի մեծ փորձ, դաշտում աշխատելու և երկրաբանական գիտելիքները այնտեղ կիրառելու հմտությունը:

Գնահատման ձևը և կառուցվածքը.

Դասընթացի աշխատաձևերը	Առավելագույն միավորը
Մասնակցությունը դասընթացին	4
Ընթացիկ ստուգումներ	8
Եզրափակիչ քննություն	8
Արդյունարար միավորը	**20**

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ ստուգումներից մեկն անց է կացվում գրավոր աշխատանքի, իսկ մյուսը՝ բանավոր ներկայացման գնահատման հիման վրա, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **1** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

«Օգտակար հանածոների հանքավայրերի որոնում և հետախուզում»

0804/M14. Հանքային հումքի արդյունահանման և հանքաքարի վերամշակման հիմնական տեխնոլոգիաները (3 կրեդիտ)

Շաբաթական 2 ժամ, 2-րդ կիսամյակ, քննություն

Դասընթացի բովանդակությունը.

Դասընթացում քննարկվում են տարբեր մորֆոլոգիական տիպերի հանքավայրերի տեսական հիմունքները, բաց և ստորգետնյա շահագործման ձևերը, հանքերի ու բացահանքերի կառուցումը, լեռնային հատկացման և հանքահորային դաշտերի հասկացությունները: Օհ հարստացման բաժնում դիտարկվում են տեսակավորումը, գրավիտացիոն հարստացումը, մագնիսական և էլեկտրական

սեպարացիան, ֆլոտացիան, հարստացման քիմիական մեթոդները և կորզման ժամանակակից եղանակները: Քննարկվում են Cu, Au, U կենսահիդրոքիմիական և հիդրոմետալուրգիական հարստացման մեթոդները:

Գնահատման ձևը և կառուցվածքը.

Դասընթացի աշխատաձևերը	Առավելագույն միավորը
Մասնակցությունը դասընթացին	4
Ընթացիկ ստուգումներ	8
Եզրափակիչ քննություն	8
Արդյունարար միավորը	**20**

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ ստուգումներից մեկն անց է կացվում գրավոր աշխատանքի, իսկ մյուսը՝ բանավոր ներկայացման գնահատման հիման վրա, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **1** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0804/M15. Հանքավայրի հետախուզման նյութերի փորձաքննում (3 կրեդիտ)

Շաբաթական 2 ժամ, 2-րդ կիսամյակ, քննություն

Դասընթացի բովանդակությունը.

Դասընթացում քննարկվում են նյութերի փորձաքննության մեթոդական մոտեցումները: Որպես գլխավորներ քննարկվում են իրար հետ կապակցված երկրաբանական, տեխնոլոգիական և լեռնահնժեներական հարցերի խմբերը: Հարցերի երկրաբանական բլոկում դիտարկվում են. հանքավայրի ընդունված երկրաբանական մոդելը և նրա հիմնավորվածությունը, օհ որակի գնահատման սկզբնական տվյալների հավաստիությունը և նրա որոշման համար նմուշների վերցման մեթոդիկայի ընտրությունը, անալիզների կատարման ճշգրտությունը: Անչափ կարևոր է պաշարների հաշվարկի ճիշտ ընտրությունը:

Գնահատման ձևը և կառուցվածքը.

Դասընթացի աշխատաձևերը	Առավելագույն միավորը
Մասնակցությունը դասընթացին	4
Ընթացիկ ստուգումներ	8
Եզրափակիչ քննություն	8
Արդյունարար միավորը	**20**

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ ստուգումներից մեկն անց է կացվում գրավոր աշխատանքի, իսկ մյուսը՝ բանավոր ներկայացման գնահատման հիման վրա,

յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **1** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0804/M16. Հանքավայրերի իրացման տեխնիկատնտեսագիտական հիմնավորում (3 կրեդիտ)

Շաբաթական 2 ժամ, 3-րդ կիսամյակ, քննություն

Դասընթացի բովանդակությունը.

Ժամանակակից շուկայական պայմանները պահանջում են հանքավայրի տնտեսագիտական գնահատման ժամանակ կապիտալ ներդրումների արդյունավետության հաստատումը, վարկերի մարումը և հաշվարկային (կանխատեսվող) եկամուտների ստացումը: Նշված հիմնական դրույթները դրվում են հատուկ փաստաթղթի՝ լեռնային զեկույցի մշակման հիմքում: Նրա մշակման ճշգրտությունը որոշվում է ֆինանսավորող բանկի պահանջներով: Տնտեսագիտական հիմնավորման մեջ հաշվի են առնվում արժեզրկման (ինֆլյացիայի) կանխատեսվող տոկոսը, ռիսկի գործոնը, նախագծի զգայունականությունը վատ, միջին և լավատեսական տարբերակներով:

Գնահատման ձևը և կառուցվածքը.

Դասընթացի աշխատաձևերը	Առավելագույն միավորը
Մասնակցությունը դասընթացին	4
Ընթացիկ ստուգումներ	8
Եզրափակիչ քննություն	8
Արդյունարար միավորը	**20**

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ ստուգումներից մեկն անց է կացվում գրավոր աշխատանքի, իսկ մյուսը՝ բանավոր ներկայացման գնահատման հիման վրա, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **1** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0804/M17. Ընդերքօգտագործման ոլորտի հարկավորումը (3 կրեդիտ)

Շաբաթական 2 ժամ, 3-րդ կիսամյակ, քննություն

Դասընթացի բովանդակությունը.

Դասընթացում քննարկվում են լեռնային արտադրության գործունեության համաշխարհային պրակտիկայում օգտագործվող հարկավորման տեսակները:

Դրանք երեքն են՝ եկամուտի, շահույթի և եկամտաբերության ավելացված նորմի հարկավորում: Քննարկման առարկա են նաև հարկային արտոնությունները և արտադրանքի բաժանման համաձայնության հիման վրա կազմավորված ձեռնարկությունների հարկավորման առանձնահատկությունները:

Գնահատման ձևը և կառուցվածքը.

Դասընթացի աշխատաձևերը	Առավելագույն միավորը
Մասնակցությունը դասընթացին	4
Ընթացիկ ստուգումներ	8
Եզրափակիչ քննություն	8
Արդյունարար միավորը	**20**

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ ստուգումներից մեկն անց է կացվում գրավոր աշխատանքի, իսկ մյուսը՝ բանավոր ներկայացման գնահատման հիման վրա, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **1** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0804/M18. Արդյունաբերության միներալահումքային բնագավառը (3 կրեդիտ)

Շաբաթական 2 ժամ, 3-րդ կիսամյակ, քննություն

Դասընթացի բովանդակությունը.

Դասընթացում դիտարկվում են բնագավառի ձեռնարկությունների և համալիրների գործունեությունն ու կազմակերպման ձևերը, ապրանքների շուկաները, մրցակցության առանձնահատկությունները:

Գնահատման ձևը և կառուցվածքը.

Դասընթացի աշխատաձևերը	Առավելագույն միավորը
Մասնակցությունը դասընթացին	4
Ընթացիկ ստուգումներ	8
Եզրափակիչ քննություն	8
Արդյունարար միավորը	**20**

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ ստուգումներից մեկն անց է կացվում գրավոր աշխատանքի, իսկ մյուսը՝ բանավոր ներկայացման գնահատման հիման վրա, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **1** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով:

Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0804/M19. Ներդրումային նախագծի արդյունավետության գնահատում (3 կրեդիտ)

Շաբաթական 2 ժամ, 3-րդ կիսամյակ, քննություն

Դասընթացի բովանդակությունը.

Ընդերք շահագործողի և ներդրողի համար նախագծի տնտեսագիտական ճիշտ գնահատումը պետք է ընդգրկի ժամանակի գործոնը, որի ընթացքում գումարային դիսկոնտավորված եկամուտը կգերազանցի կապիտալ ներդրումները: Նախագծի մեջ միջոցների ներդրման ժամանակ անհրաժեշտ է պարզել նախագծի եկամտաբերությունը գործող բանկային տոկոսադրույքների պայմաններում, նախագծի եկամտաբերության գնահատումն ուրիշ նախագծերի համեմատությամբ, եկամուտի տոկոսի աճը կապիտալի վրա բանկային տոկոսի համեմատ, կապիտալ ներդրումների մարման ժամկետը: Վերլուծությունը կատարվում է երկու մակարդակով՝ հարկավորմամբ և առանց հարկերի:

Գնահատման ձևը և կառուցվածքը.

Դասընթացի աշխատաձևերը	Առավելագույն միավորը
Մասնակցությունը դասընթացին	4
Ընթացիկ ստուգումներ	8
Եզրափակիչ քննություն	8
Արդյունարար միավորը	**20**

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ ստուգումներից մեկն անց է կացվում գրավոր աշխատանքի, իսկ մյուսը՝ բանավոր ներկայացման գնահատման հիման վրա, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **1** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

«Զրաերկրաբանություն և ճարտարագիտական երկրաբանություն»

0801/M20.Դիսպերս գրունտների վարքը դինամիկ պայմաններում (3 կրեդիտ)

Շաբաթական 2 ժամ, 2-րդ կիսամյակ, քննություն

Դասընթացի բովանդակությունը.

Առարկան նվիրված է դինամիկ (սեյսմիկ) պայմաններում դիսպերս գրունտների ամրության (կայունության) հարցին: Լուսաբանում է ավազների, կավերի և

կավավազների ջրիկացման, տիքսոտրոպիայի և պլիվունային երեվույթների մեխանիզմների հետ կապված հարցերը:

Գնահատման ձևը և կառուցվածքը.

Դասընթացի աշխատաձևերը	**Առավելագույն միավորը**
Մասնակցությունը դասընթացին	4
Ընթացիկ ստուգումներ	8
Եզրափակիչ քննություն	8
Արդյունարար միավորը	**20**

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ ստուգումներից մեկն անց է կացվում գրավոր աշխատանքի, իսկ մյուսը՝ բանավոր ներկայացման գնահատման հիման վրա, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **1** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0801/M19. Ստորերկրյա ջրերի մոնիտորինգ (3 կրեդիտ)

Շաբաթական 2 ժամ, 2*-րդ կիսամյակ, քննություն*

Դասընթացի բովանդակությունը.

Ջրաերկրաբանության կիրառական բաժին է, որն իրականացնում է ստորերկրյա ջրերի ռեժիմի, հաշվեկշռի, կազմի և որակի որոշման և նրանց վիճակի փոփոխությունների գնահատման, կանխատեսման հետ կապված համակարգավորված (բազմամյա) դիտարկումներ:

Գնահատման ձևը և կառուցվածքը.

Դասընթացի աշխատաձևերը	**Առավելագույն միավորը**
Մասնակցությունը դասընթացին	4
Ընթացիկ ստուգումներ	8
Եզրափակիչ քննություն	8
Արդյունարար միավորը	**20**

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ ստուգումներից մեկն անց է կացվում գրավոր աշխատանքի, իսկ մյուսը՝ բանավոր ներկայացման գնահատման հիման վրա, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **1** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0801/ M21. Ե/Ֆ մեթոդների կիրառումը ջրաերկրաբանական եվ ճարտարագիտաերկրաբանական խնդիրների լուծման մեջ (3 կրեդիտ)

Շաբաթական 2 ժամ, 3-րդ կիսամյակ, քննություն

Դասընթացի բովանդակությունը.

Առարկան հիմնականում ներկայացնում է դիստանցիոն երկրաֆիզիկական մեթոդների համալիր կիրառումը ջրաերկրաբանական և ճարտարագիաերկրաբանական խնդիրների ուսումնասիրման նպատակով: Ծանոթացվում է նոր մեթոդների հետ, որոնք իրենց մեջ ընդգրկում են օդատիեզերական, երկրաֆիզիկական և ջրաերկրաբանական մեթոդներով կատարված ուսումնասիրությունների արդյունքների համեմատությունը:

Ուսուցանվում է վերը նշված մեթոդների կիրառումը հիդրոտեխնիկական կառույցների կառուցապատվող տարածքների ուսումնասիրման նպատակով:

Գնահատման ձևը և կառուցվածքը.

Դասընթացի աշխատաձևերը	Առավելագույն միավորը
Մասնակցությունը դասընթացին	4
Ընթացիկ ստուգումներ	8
Եզրափակիչ քննություն	8
Արդյունարար միավորը	**20**

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ ստուգումներից մեկն անց է կացվում գրավոր աշխատանքի, իսկ մյուսը՝ բանավոր ներկայացման գնահատման հիման վրա, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **1** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0801/M20. Կառուցվածքային անկայուն զրունտների հիմնախնդիրները (3 կրեդիտ)

Շաբաթական 2 ժամ, 3-րդ կիսամյակ, քննություն

Դասընթացի բովանդակությունը.

Գերնստող, ուռչող պլիվունայինգրունտների ճարտարագիտաերկրաբանական առանձնահատկությունների հիմնախնդիրները լուսաբանում է ճարտարագիտաերկրաբանական առանձնահատկությունների կապը նրանց առաջացման պայմանների եվ հետգենետիկ պրոցեսների հետ:

Գնահատման ձևը և կառուցվածքը.

Դասընթացի աշխատաձևերը	Առավելագույն միավորը
Մասնակցությունը դասընթացին	4
Ընթացիկ ստուգումներ	8
Եզրափակիչ քննություն	8
Արդյունարար միավորը	**20**

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ ստուգումներից մեկն անց է կացվում գրավոր աշխատանքի, իսկ մյուսը՝ բանավոր ներկայացման գնահատման հիման վրա, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **1** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0801/M23. Պետրոֆիզիկա(3 կրեդիտ)

Շաբաթական 2 ժամ, 3-րդ կիսամյակ, քննություն

Դասընթացի բովանդակությունը.

Դասընթացում ներկայացվում է տարբեր կազմի և ծագման ապարների ֆիզիկական հատկությունների ուսումնասիրման մեթոդիկան, տեխնիկական և ֆիզիկական հատկությունների օրինաչափ փոփոխությունները երկրակեղևում: Պետրոֆիզիկական տվյալների օգտագործումը երկրակեղևի երկրաբանական կառուցվածքի լուսաբանման, սեյսմիկ շրջանացման և օգտակար հանածոների որոնման և հետախուզման նպատակով:

Գնահատման ձևը և կառուցվածքը.

Դասընթացի աշխատաձևերը	Առավելագույն միավորը
Մասնակցությունը դասընթացին	4
Ընթացիկ ստուգումներ	8
Եզրափակիչ քննություն	8
Արդյունարար միավորը	**20**

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ ստուգումներից մեկն անց է կացվում գրավոր աշխատանքի, իսկ մյուսը՝ բանավոր ներկայացման գնահատման հիման վրա, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **1** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0801/M24. Օգտակար հանածոների հանքավայրերի ջրաերկրաբանություն (3 կրեդիտ)

Շաբաթական 2 ժամ, 3-րդ կիսամյակ, քննություն

Դասընթացի բովանդակությունը.

Զբաղվում է հանքավայրերի որոնման, հետախուզման, երկրաբանաարդյունաբերական գնահատման և շահագործման խնդիրներին համապատասխան

ջրաերկրաբանական պայմանների ուսումնասիրությամբ և այդ պայմանների փոփոխության կանխատեսման խնդիրները:

Գնահատման ձևը և կառուցվածքը.

Դասընթացի աշխատաձևերը	**Առավելագույն միավորը**
Մասնակցությունը դասընթացին	4
Ընթացիկ ստուգումներ	8
Եզրափակիչ քննություն	8
Արդյունարար միավորը	**20**

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված **2** ընթացիկ ստուգումներից մեկն անց է կացվում գրավոր աշխատանքի, իսկ մյուսը՝ բանավոր ներկայացման գնահատման հիման վրա, յուրաքանչյուրը՝ **4** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **1** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ **8** միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է **4** հարց, յուրաքանչյուրը **2-ական** միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

ԵՊՀ ուսումնական օրացույցը
2009/2010 ուսումնական տարի
Աշնանային կիսամյակ

01 սեպտեմբերի 2009 թ. – 22 հունվարի 2010 թ.	
Ուսումնառության սկիզբ	1 սեպտեմբերի
1-ին փուլի ընթացիկ ստուգումներ	28 սեպտ.-2 հոկտեմբ.
1-ին փուլի ընթացիկ քննություններ	19-30 հոկտեմբերի
2-րդ փուլի ընթացիկ ստուգումներ	26-30 հոկտեմբերի
3-րդ փուլի ընթացիկ ստուգումներ	23-27 նոյեմբերի
2-րդ փուլի ընթացիկ քննություններ	14-28 դեկտեմբերի
4-րդ փուլի ընթացիկ ստուգումներ	22-28 դեկտեմբերի
Կուրսային աշխատանքների և ստուգարքների հանձնում	22-28 դեկտեմբերի
Ուսումնառության ավարտ	28 դեկտեմբերի
Քննաշրջան	29 դեկտ.- 22 հունվ.
Ձմեռային արձակուրդներ	28 հունվ.- 7 փետրվ.

Գարնանային կիսամյակ

08 փետրվարի 2010 թ. – 25 հունիսի 2010 թ.	
Ուսումնառության սկիզբ	8 փետրվարի
1-ին փուլի ընթացիկ ստուգումներ	9-12 մարտի
1-ին փուլի ընթացիկ քննություններ	25 մարտի - 6 ապրիլի
2-րդ փուլի ընթացիկ ստուգումներ	2-8 ապրիլի
3-րդ փուլի ընթացիկ ստուգումներ	26 ապրիլի - 5 մայիսի
2-րդ փուլի ընթացիկ քննություններ	20 մայիսի - 1 հունիսի
4-րդ փուլի ընթացիկ ստուգումներ	1-4 հունիսի
Կուրսային աշխատանքների և ստուգարքների հանձնում	1-4 հունիսի
Ուսումնառության ավարտ	4 հունիսի
Քննաշրջան	7-25 հունիսի
Ամփոփիչ մասնագիտական քննություն և ավարտական աշխատանքի պաշտպանություն	27 ապրիլի-31 մայիսի
Ամառային արձակուրդներ	1 հուլիսի-31 օգոստոսի

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

ՆԱԽԱԲԱՆ 3
ԲԱԺԻՆ I. ԿՐԵԴԻՏԱՅԻՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳՈՎ ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ԳՈՐԾԸՆԹԱՑԻ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՄԱՆ ԿԱՐԳ 5
1. ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԴՐՈՒՅԹՆԵՐ 6
2. ԿՐԵԴԻՏԱՅԻՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳԻ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՆԿԱՐԱԳԻՐԸ 6
2.1. *Կրեդիտային համակարգի հիմնադրույթները* 6
2.2. *Կրեդիտային համակարգի հիմնական գործառույթները* 8
2.3. *Ուսանողի ուսումնական բեռնվածությունը և կրթական ծրագրերի աշխատածավալը* 9
3. ԴԱՍԸՆԹԱՑՆԵՐԸ ԵՎ ԿՐԹԱԿԱՆ ՄՈԴՈՒԼՆԵՐԸ 10
4. ԿՐԵԴԻՏՆԵՐԻ ՀԱՏԿԱՑՈՒՄԸ 10
5. ԿՐԹԱԿԱՆ ԾՐԱԳՐԵՐԻ ԱՎԱՐՏԱԿԱՆ ՊԱՀԱՆՋՆԵՐԸ 11
5.1. *Բակալավրի ծրագիր* 11
5.2 *Մագիստրոսի ծրագիր* 11
6. ԳԻՏԵԼԻՔՆԵՐԻ ՍՏՈՒԳՄԱՆ ԵՎ ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳԸ 12
6.1. *Համակարգի հիմնադրույթները* 12
6.2. *Գնահատման մեթոդաբանությունը* 13
6.2.1. Բակալավրի կրթական ծրագիր 13
6.2.2. Մագիստրոսի կրթական ծրագիր 16
6.3. *Ընթացիկ և եզրափակիչ գնահատման կազմակերպումը* 17
6.4. *Գնահատման սանդղակը և նշագրումը* 18
6.5. *Ուսանողի ակադեմիական տեղեկագիրը* 18
6.6. *Ուսման առաջադիմությունը* 20
7. ՔՆՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՎԵՐԱՀԱՆՁՆՈՒՄԸ ԵՎ ԴԱՍԸՆԹԱՑԻ ԿՐԿՆՈՒՄԸ 21
8. ՄԱԳԻՍՏՐՈՍԻ ԾՐԱԳՐԻ ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ԿԱՌՈՒՑԱՄԱՍԻ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՄԱՆ ԸՆԹԱՑԱԿԱՐԳԸ 22
9. ՄԱԳԻՍՏՐՈՍԻ ԾՐԱԳՐԻ ՀԵՏԱԶՈՏԱԿԱՆ ԿԱՌՈՒՑԱՄԱՍԻ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՄԱՆ ԸՆԹԱՑԱԿԱՐԳԸ 24
10. ԴԱՍԸՆԹԱՑՆԵՐԻ ՏԵՂԵԿԱԳԻՐՔԸ 24
11. ԿՐԹԱԿԱՆ ԾՐԱԳՐԵՐԻ ԵԶՐԱՓԱԿԻՉ ԱՏԵՍՏԱՎՈՐՈՒՄԸ 25
11.1. *Բակալավրի ծրագիր* 25
11.2. *Մագիստրոսի ծրագիր* 26
12. ԿՐԵԴԻՏՆԵՐԻ ՓՈԽԱՆՑՈՒՄԸ 28
13. ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ԽՈՐՀՐԴԱՏՈՒՆԵՐԻ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆԸ 28
14. ՈՒՍԱՆՈՂՆԵՐԻ ԻՐԱՎՈՒՆՔՆԵՐՆ ՈՒ ՊԱՐՏԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ 29
15. ԵԶՐԱՓԱԿԻՉ ԴՐՈՒՅԹՆԵՐ 29
ՀԱՎԵԼՎԱԾ ՆԵՐ 30
ԲԱԺԻՆ II. ԲԱԿԱԼԱՎՐԻ ԿՐԹԱԿԱՆ ԾՐԱԳԻՐ 45

ՄԱՍ I. ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ԾՐԱԳԻՐԸ 46
1. ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ԾՐԱԳՐԻ ԿԱՌՈՒՑՎԱԾՔԸ 47
2. ԾՐԱԳՐԻ ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆԸ 49
2.1. *Ընդհանուր հումանիտար և սոցիալ-տնտեսագիտական կրթամաս*.....49
2.2. *Ընդհանուր մաթեմատիկական և բնագիտական կրթամաս* 51
2.3. *Ընդհանուր մասնագիտական կրթամաս* 52
2.4. *Հատուկ մասնագիտական կրթամաս* 60
2.5. *Կրթական այլ մոդուլներ* 64
ՄԱՍ II. ԴԱՍԸՆԹԱՑՆԵՐԻ ՏԵՂԵԿԱԳԻՐՔ.....66
1. ՏԵՂԵԿԱԳՐՔԻ ՆՊԱՏԱԿԸ 67
2. ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՀՈՒՄԱՆԻՏԱՐ ԵՎ ՍՈՑԻԱԼ՝-ՏՆՏԵՍԱԳԻՏԱԿԱՆ ԴԱՍԸՆԹԱՑՆԵՐ 68
2.1. *Պարտադիր դասընթացներ* 68
2.2. *Կամընտրական դասընթացներ* 80
3. ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՄԱԹԵՄԱՏԻԿԱԿԱՆ ԵՎ ԲՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ԴԱՍԸՆԹԱՑՆԵՐ 84
3.1. *Պարտադիր դասընթացներ* 84
3.2. *Կամընտրական դասընթացներ* 88
4. ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ԴԱՍԸՆԹԱՑՆԵՐ 89
4.1. *«Աշխարհագրություն» մասնագիտություն* 89
4.2. *«Ջրաօդերևութաբանություն» մասնագիտություն* 121
4.3. *«Քարտեզագրություն և կադաստրային գործ» մասնագիտություն*.....150
4.4. *«Սերվիս»* մասնագիտություն.....182
4.5. *«Երկրաբանություն» մասնագիտություն* 216
5. ՀԱՏՈՒԿ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ԴԱՍԸՆԹԱՑՆԵՐ.....242
5.1. *«Ֆիզիկական աշխարհագրություն» մասնագիտացում* 242
5.2. *«Հասարակական աշխարհագրություն» մասնագիտացում* 245
5.3. *«Բնօգտագործում և բնապահպանություն» մասնագիտացում* 248
5.4. *«Քարտեզագրություն և գեոմորֆոլոգիա» մասնագիտացում* 250
5.5. *«Ջրաբանություն և ջրաէկոլոգիա» մասնագիտացում* 253
5.6. *«Օդերևութաբանություն և կլիմայագիտություն» մասնագիտացում*.....257
5.7. *«Երկրաֆիզիկա» մասնագիտացում* 262
5.8. *«Երկրաքիմիա և ռեգիոնալ երկրաբանություն» մասնագիտացում* 269
5.9. *«Ջրաերկրաբանություն և ճարտարագիտական երկրաբանություն» մասնագիտացում* 276
5.10. *«Օգտակար հանածոների հանքավայրերի որոնում և հետախուզում» մասնագիտացում*.....285
6. ԿՐԹԱԿԱՆ ԱՅԼ ՄՈԴՈՒԼՆԵՐ 291
ԲԱԺԻՆ III. ՄԱԳԻՍՏՐՈՍԻ ԿՐԹԱԿԱՆ ԾՐԱԳԻՐ 303
ՄԱՍ I. ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ԾՐԱԳԻՐԸ 304
1. ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ԾՐԱԳՐԻ ԿԱՌՈՒՑՎԱԾՔԸ 305
2. ԾՐԱԳՐԻ ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆԸ 310

2.1. *Ուսումնական կառուցվածք* ……310
2.2. *Հետազոտական կառուցվածք* ……323
ՄԱՍ II. ԴԱՍԸՆԹԱՑՆԵՐԻ ՏԵՂԵԿԱԳԻՐՔ……324
1. ՏԵՂԵԿԱԳՐՔԻ ՆՊԱՏԱԿԸ ……325
1. ԼՐԱՑԱԿԱՆ ԴԱՍԸՆԹԱՑՆԵՐ……326
2. ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՊԱՐՏԱԴԻՐ ԴԱՍԸՆԹԱՑՆԵՐ……326
3.ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ՊԱՐՏԱԴԻՐ ԴԱՍԸՆԹԱՑՆԵՐ ……334
4. ԿԱՄԸՆՏՐԱԿԱՆ ԴԱՍԸՆԹԱՑՆԵՐ ……431
ԵՊՀ ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ՕՐԱՑՈՒՅՑ……468